

Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Hasznosítók és kiadóhivatalok Rt. 18.
 Szerkesztőség és kiadóhivatalok Rt. 18.
 Telefonos-Telefon 18. szám.

Egyes szám ára 15 korona.

Működési évi Helyi Hírlap 300.- K
 Hármas évi Hírlap 850.- K

A szomszéd-államokkal való kereskedelmi kapcsolat.

Köztudott dolog, hogy valahány-szor a legyőzött országok a békeszerződések által teremtett új határokat tarthatatlanságát, mostoha helyzetüket szövegezzék, a győztes államok azt a választ adják, hogy igyekezzenek az egyes államok szomszédokkal gazdasági szerződéseket, egyezményeket, forgalmat létesíteni, amivel egyrészt belső gazdasági helyzetük szánálását teszik lehetővé, másrészt letompíthatják a határok folytatón keletkezett nehézségek életét. A tanács megvalósításának akadályairól már kevéssé lehetünk a tanácsdoktor informálva lenni. — Nem vezetnek tudomást ugyanezen szövege a meg-meg hiúsult kísérletekről, amelyek az érdekeltektől a gazdasági közlekedés előmozdítása érdekében kifejtettek. — Becsületlen kereskedelmi megállapodások ugyancsak olyan felek között jöhetnek létre, akik egymás jogait respektálni hajlandók, akik elismerik a másik fél értékét is.

Magyarországnak a többször szemérem vetették már az ántant államait, hogy miért nem létesít kereskedelmi szerződéseket szomszédokkal, sőt bizonyos forrásokból származó információk alapján Közép-Európa befektetés veszélyesítőjét látják a leginkább legyengeltett Magyarországnak.

Ugyanakkor, amikor a szomszéd államok azszal a vádallal Magyarországot, hogy nem igyekezik szomszédokkal szorosabb gazdasági kapcsolatokat létesíteni, csaknem az összes elcsatolt területekről, de főként a román közigazgatás alá tartozó területekről kapunk olyan információkat, amelyek szerint ott a magyar vállalatokat nem trükk meg, nacionalizálják, kizsájtják a magyar alapítású ipari és kereskedelmi vállalkozásokat, ami természetesen súlyos sérelme a magyar vállalkozóknak, de akadály is mindennemű megállapodásnak és kapcsolatnak. Magyarországon ugyanis a fennálló törvények szerint bármely idegen állampolgár bejegyezhető céget, folytathatja iparát, üzemet indíthat. — Természetesen normális viszonyok között minden államban így kell ennek lennie az egyes államok közötti megállapodásoknak előfeltétel az ezen a téren a megnyilvánuló kölcsönösség.

A magyar alapítású vállalkozások jogainak elmaradása helyett azonban a helyzet a következő: Romániában néhány héttel ezelőtt Mrazek kereskedelmi államtitkár egy nyilatkozatában kijelentette, hogy

a kormány a legrövidebb időn belül le fogja folytatni az idegen vállalatok nacionalizálására indítandó eljárásokat. Sürgősen meg is elaktították a nacionalizáló bizottságot, amelyek nagy apparátussal meg is kezdtek munkájukat a már egész sereg iparvállalatukat szajították ki. Csaknem ugyanilyen a helyzet Cseh-Szlovákiában is. Kérdést intéztünk az utódállamokkal való kereskedelmi szerződésekre és a nacionalizálásokra vonatkozóan Vlamersperg Prigyes báró kereskedelmi államtitkárhoz, aki a következőket mondotta munkatársainknak:

— A nacionalizálások ügyében a kormány felterjesztéssel fordul a Néparozvetséghez, ahol azonban ugyanígy nem intézkedtek, mert a megindított nacionalizálási eljárások csaknem mindenütt zavartalanul folynak tovább, sőt már befizették a közhöz költségeket. Ezzel az idővel természetesen súlyos károsodás éri a magyar ipart, mert számos olyan vállalatunk van, amelyeknek főtelepe az elcsatolt területen van, a nacionalizálás most ezeket a vállalatokat súlyos dilemma elé állította: a a megszállt területen levő telepek választani voltak kénytelenek a felszámolásra, vagy a nacionalizálás között.

— A kormány természetesen el van tökéve arra, hogy míg egyfelől minden lehetséges erővel az szomszédokkal való kereskedelmi és gazdasági megállapodások létesítésére, de másfelől merően kitar emellett az állapontja mellett, hogy a nacionalizálások sérelmeinek követni fogja a nacionalizálások beosztásait, illetve jóváértelét. Természetesen mindennemű megállapodásnak előfeltétel a kölcsönösség, s azval, miként a magyar kormány törvénybe iktatottan, teljes kereskedelmi és jogi biztonságot nyújt idegen állampolgároknak, ugy megköveteli ugyanezen jogok biztosítását saját, az illető állam területén elhelyezkedett polgárai részére. Mert — ismétlem — kereskedelmi kapcsolatot két állam között csak a kölcsönösség elvén alapulhat. (K. E. K.)

A törökök vádja a konstaniánpolyi angol fémagbizzott ellen.

Konstantinápoly, febr. 28. Valamennyi török lap Rumbold brit fémagbizzott és Rya brit fémagbizzott azzal vádolja, hogy szándékosan mesterkedtek a béke megkötése ellen. Ötlet teszik felölözött, az t, hogy lemondassanak a gazdasági kérdések külföldi részére vonatkozó ajánlatát visszautasították

Ellenzéki politikusok elismerése a költségvetésről.

Budapest, febr. 28. (Saját tudósítónk telefonjelentése) Kállay Tibor dr., pénzügyminiszter hatalmas műve, az 1922/23. évi költségvetés és a Ház ülésén ma elmondott kiserőbeszed az ellenzék körében is a legteljesebb elismerést váltotta ki. A polgári ellenzéki politikusok épp úgy, mint a szociáldemokraták kifejezték adtak annak a véleményüknek, hogy a költségvetés betervezése feltétlenül az alkotmányos élet küszöbére való lépést jeleníti. Az ellenzéki politikusok véleménye egyébként az alábbiakban összegzehető:

— A költségvetésből látni fogja az ország, hogy miért van szüksége az államnak a nagy adóbevételekre. Szükséges, hogy az áldozatkészség áthassa a kereskedelmi és gazdasági életet, mert a feloldott pénzügyi életben csak így lehet rendet teremteni. A jelenlegi kormányzat nem akarja egyes osztályok javára elfordítani a pénzügyi politikát. Kállay Tibor először is emberfeletti munkát végzett a költségvetés megalkotásával. — s valószínű, hogy ez a munka az ország javára fog szolgálni.

Dr. Kállay Tibor betervezte a költségvetést.

A nemzetgyűlés ülése. — 40.6 milliárd a költségvetés deficitje. — Még mindig működik a bankoprs. — Egyéb problémák.

Budapest, febr. 28. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A nemzetgyűlési ülés háromnegyed 11 óra körül kezdődött. A mérnök rendtartásról szóló törvényjavaslatot harmadszor olvasásában is elfogadja a Ház. Erután általános figyelem közben dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter, Nagykanizsa nemzetgyűlési képviselője áll fel szóásra és betervezi a Ház elé az 1922—23. évi szőlő költségvetést, az eladói forradalmak óta.

A költségvetés 40.6 milliárd (teljes összegben 40.632.890.300 K) deficittel zárul. A legnagyobb adóbevétele a forgalmi adóból származik. Ebben a költségvetés östendőben a forgalmi adóból 34 milliárd lesz a bevétel. A jelenlegi adóösszesen teljesen megfelel a háború óta megváltozott viszonyoknak. Még csak a jövedelemadókról szóló törvényt kell megalkotni és akkor a kormány pénzügyi programja befejezést nyer. Irányadó elvül szolgál a pénzügyi kormányzatban, hogy új kiadásokat csak abban az esetben engedélyez, ha arra új bevételek nyújtanak fedezetet. Igen jelentős kiadásai tételt jelent a költségvetés költségtervezési ellátása, mely egy évben 24 milliárdot emésztett fel. Ma a költségvetés költségtervezési ellátása 203.000. Az Allamvadásokra is 25 milliárdot fizet rd minden östendőben az állam. A gazdasági konszolidáció legfőbb akadály, hogy a bankoprs. még mindig igénybe kell venni. Deficiációról, pénzmennyiség csökkentéséről beszélni sem lehet, mert

a legelső kérdés az, hogyan szabadulunk az inflációtól. A költségvetés első jogos kívánásai, melyek újabb fizetésemelési mozgásban nyilvánulna meg, újabb 20 milliárd kiadásit többletet jelentenek. Sok a a hadsereg fenntartására, az évente 16 milliárddal terhelt meg a költségvetést. A gazdasági konszolidációt előszörben egy nagyobb gazdasági külföldi kölcsön szolgálna leghatásosabban, mely megszüntetné a deficitet és produktív beruházásokra adna módot. Elfogadásra ajánlja a költségvetést. (Nagy taps és éljenek a jobboldalon s a közép.) Az időelőrehaladására való tekintettel rátrékn szűlten az interpellációk. Kátes Menyhért a Lukasháshatáról interpellál. Strauss látván a Davizaközpontról intéz interpellációt a pénzügyminiszterhez amire Kállay Tibor azonnal válaszol. Nagy Ernő Gulácsy főszoalga bíró fegyelműléstől, Dénes Izván földművelés terroráról, Ruperi Rezső pedig a Nép és a Szózat c. lapo „jogtársairól” beszélt.

Oroszország gabonát exportát

Kiel, febr. 28. Az északi kilt 1500 Pétervárról egy orosz gőz futott be és 50.000 métermázs ruzsot hozott az északi oroszországi — exportolóokra.

Béhviják a belga vasutasokra Brüsszel, febr. 28. A katonai bóság a belga államvassutat, és postáuzem tisztviselőinek béhvij kézbeletelt.

Varekedés a hajor nemzetgyűlésen.

München, febr. 28. (Éjféltkor érkezett.) A hajor nemzetgyűlésen ma a néppártiak az önálló, pártokfeletti állásfoglalás népszerűsítésén való válságtársa vonatkozó javaslatát bocsaították szavazás alá. A választást megelőzően óriási vihar volt a bal- és jobboldalok között. Egy kommunista képviselő azt állította, hogy az a javaslat „aradlan kísérlet az monarchia visszaállítására”, mire több néppárti képviselő megharagvott és alaposan megverték. A zajos jelenet után az elnök jelentette, hogy 18 szótöbbséggel elfogadják a néppártiak javaslatát.

Nem mond le a spanyol király.

Madrid, febr. 28. A miniszterelnök megcáfolja a király állítólagos lemondási szándékát, amit egy monarchista lap hirtetett. Hozzátette, hogy a király feltétlenül meg van győződve az ország ragaszkodásáról.

Egy dán testőrtiszt tapasztalatai egy néptájról.

Egy dán testőrtiszt, aki több esztendő tőlőt Kelet-Síániában, egyik szemlelet alkalmával különféle törpe népfajz bukkant. A nép neve: Kha Tam Bang. A dán tiszt meg miledit megtalálta volna ezt a népet, azt hallotta rólok, hogy láthatatlanná tudják tenni magukat. Természetesen nem adott hírt ezeknek a híreknek. E nép tagjai igen kistermetűek, de egyetlen testalkatuk és a mongolokhoz hasonlóan egyenes, merev hajuk van, nem göndör, mint a négerké. Bőrük szokatlanul sötétzöld.

Kisiny kunyhókban élnek, védelmet azonban igen gyakran levélelőgők állít kernek, amelyek ők maguk fonnak száraz levelekből, amelyekkel néhány napi ottarózkodás után elhagynak. Ezért le hívják őket „Kha Tam Bang” exotikus néven, amely azt jelenti, hogy: „a száraz levelek népe”. Bátor és tapasztalt vadász-nép.

A dán tiszt megállapította, honét származik az a hír, hogy ez a törpe nép láthatatlanná tudja tenni magát. Valami furcsa félelemmel kerülök ugyan is, néa néptörzsből való emberekkel való érintkezést. Valóságos meztel az állatözönnek, az eltűnésnek, a mimikriennek. Mítán azonban még a természetnek e gyermekel szem meztel teljesen a kultúra bemeitől, — így például nem tudnak lemondani a dohányzásról — néha elő két jónlóki buvóhelyekről, hogy a donány érdekében csereszekedést folytassanak a szomszédos népekkel. Ezt a csereszekedést önán a követezőképpen bonyolítók le:

Már hosszabb idő óta megállapított helyen a törpek lerakják mindazokat a tárgyakat, amelyeknek kereskedelmi értékük van és amelyekről tudják, hogy a szomszédos néptörzs szívesen látja őket. Mihelyt lerakták ezeket a tárgyakat, villámgyorsan elutónnek. Bármennyire aletnek is a szomszédos törz tagjai, rendszerint kétdőn érkeznek ahhoz, hogy követlenül tárgyalhassanak a törpekkel. Ezek azonban nem vonulnak el meztelre csak elbujtók és buvóhelyekről ördöknek a ulkon. A többlek azután ugyanarra a helyre dohányt tesznek le, ám a törpek csak akkor jelennek meg, amikor a szomszédos törz fal elfoxtok a becerélt árukkal.

Cree, angol ezredes Magyarország javára döntött.

A magyar-jugoszláv határmegállapító-bizottság tanácskozásán. — Döntés a Drávazsigelet és a Zdzálpatak kérdésében. — A kanizsai határmegállapító bizottság befejezte munkáját.

Nagykozlssa, febr. 28.

(Saját tudólkéntől.)

Több ízben foglalkozunk már a Zákány (Majest) levő két Drávazsigelet ügyével, amelynek hovatartozásáról a magyar-jugoszláv határmegállapító-bizottság nem tudott megegyezni, mert míg egyrészt a magyar delegáció tagjai, főleg Wassel Károly m. kir. vezérkari ezredes, magyar határbiztos, Bobek Antal műszaki tanácsos és Boóór Sándor kir. főmérnök magyar szlvük minden hazaszeretével és szent érzésével védtek a magyar álláspontot és Skodnik Rezső miniszteri tanácsos által előterjesztett magyar javaslatot és tervezetet, addig a jugoszlávok az erőszak jogán maguknak követelték.

Hogy nem sikerült a jugoszlávoknak erőszakos fellépésükkel és különböző cselofásokkal célt érniök, csupán annak a kitarót és kápróált magyar hazafias szemlelnek köszönhető, amely a magyar delegáció minden egyes tagját szent fanatizmussal áthatja.

Hogy tehát a Drávazsigelet kérdését, mint a Zdzálpatakkan Somogyudvarhelytől Belávar határára át a Drávát terjedő részének hovatartozását és a Szegec mellett elterülő Kőrös-folyó halas-tavai ügyét mint egyéb függő kérdéseket tisztázzák és végleg megállapodjanak, Zágrábból Nagykanizsára érkezett Wassel Károly m. kir. ezredes, Bobek Antal műszaki tanácsos, Csollak Antics szerb ezredes, Goldoni jugoszláv műszaki őrnagy és több delegátus, hogy a Nagykanizsán működő magyar-jugoszláv határmegállapító-bizottság magyar tagjaital tanácskozzanak. Azonban a jugoszlávok brüszk magatartása ismét lehetetlennek tette a megegyezést, úgy, hogy a magyar delegáció vezetője telefonon felhívta az éppen Budapesten tartózkodó Cree angol ezredes, a magyar-jugoszláv határmegállapító-bizottság elnökét — hogy jöjjön le haladéktalanul Nagykanizsára és döntönsön a vitás kérdések tölött.

Cree ezredes a tegnapi estől gyorsvonattal Kanizsára érkezett és a Centrál ba hajtatott, majd vacsora után a bizottság újból megkezdte tanácskozását a városházán. Mindkét fél érveinek meghallgatása után Cree ezredes úgy döntött, hogy a Drávát két partjának felező pontja lesz az új határ, úgy, hogy a két szigetnek nagyon csekély része kerül Jugoszláviához, míg háromnegyedrész Magyarországra. A Zdzálpatakknál — Somogyudvarhelytől végig a Drávát — a jugoszlávok kétméternyi szélességű földszávet voltak hajlandók átengedni, míg Cree ezredes ezt a patakmenti földszávet 25—30 méternyire kiszélesítette. A Kőrös-folyó halasataival ügyében más alkalomkor fognak dönteni.

Wassel és Cree ezredesek ma reggel Budapestre utaztak, míg a jugoszlávok delután utaztak tovább. Velük utazik Boóór Sándor kir. főmérnök is.

A bizottság egyébként legközelebb végleg távozik Nagykanizsáról, miután munkáját Barcsig befejezte. — Nagykanizsáról Szegecder teszi át székhelyét. (*)

A nagykanizsai vásárak.

Zalaegerszeg, febr. 28. A törvényhatóságok Árvízszáelő Bizottság tegnapi ülésén Nagykanizsa területére a marhahús árát a következőkben állapította meg:

Elsőrendű marhahús eleje	560 K
Elsőrendű marhahús hátulja	600 K
Harmandrendű marhahús eleje	440 K
Harmandrendű marhahús hátulja	480 K

A kanizsai lökivitelii vásár.

Nagykanizsa, febr. 28. A földmivélelőügyi miniszter kiüldölte Balázs állategészségügyi főfelügyelő ma hosszabb tanácskozáson meg tárgyalta dr. Sabján Gyula polgármesterrel a lökivitelii vásár sikere érdekében szükséges teendőket.

Tekintve, hogy ez az első vidéki lökivitelii vásár, remélhetőleg a magyar gazdák feljoggak használni ezt a kedvező alkalmat, amit a magyar kormány nekik nyult állományunkkal kelő önán való értéktésére és minél tömegesebben fogják el-

adásra szánt lovakat felhajtani.

A vásárt a Magyar Gazdák Lökivitelii és Értéktésítő Szövetkezet rendeli, ami már egymagában elég biztosíték arra, hogy a gazdák érdekeit minden tekintetben meg lesznek védve.

A vásár színhelye a Telekiutai Károly-kisbánya (volt katonai őrszerlésköla), azonban a lovak laktározatásának irányítása is meg fog történni.

A felhajtásnak tehát ide kell megtörténni.

HIREK.

— **Időjárás.** Az Időjárásutáni Intézet jelentése szerint hazánkban csapadék alig volt, a hó többletje elolvadt. A hőmérőjeltek ma reggelre a fagypontra süllyedtek. Csapadék idő várható, jelentékeny hőváltozás nélkül.

— **Kováts tanár előadása.** Bánk-Bánról. Ma este fél 7 órakor a Rongyos-utcai tornacsarnokban Kováts Antal kegyertendii főgimn. tanár előadást tart Katona József „Bánk Bán”-járól. A rendezés minden érdeklődőt szívesen lát az előadáson. Belepő díj 10 korona. Legközelebbi előadás vasárnap este 6 órakor.

— **Uj kormányfőtanácsosok.** A Kormányzó ur Öfóméltóságok Koszma Ferenc és Marik Ernő, a „Futura” Révnyévtáraság ügyvezető igazgatónak, közeledekü érdemes tevékenységük elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsos címet adományozta.

— **Az Irodalmi Kőr szekere.** Ma este pont 8 órakor próbát tart. A tagok teljes számu megjelenését kéri Ketting.

— **A feladétemplom harangjainak sáv.** Bogenfelder Józsefnek 300 koronát köldött be szerkesztőségünkbe.

— **A hazaszülő Robozok számos erdélyi magyart börténbe juttattak.** A Budapestre szállított Roboz Imre, a Pestii Élet hírhedt szerkesztőjének és öccsének, Roboz Bélának ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. A hazaszülő újságírókat eddig kormányzóérteséssel, hazaszállással és nemzetgyűlésszel valódiok. A rendőrség számos tanult halgatott ki és fog meg kihallgatni. Különösen erdélyi menekültek jelenteknek nagy számban, akik megdöbbszt adatokat közölnek a rendőrségék. Kiderült, hogy Roboz Imre pénztári kémmkedett a kolozsvári szilvárcsarnok megbízásából és így igen sok magyar embert jutattott börténbe.

— **Pályázat.** Két szolgabírói és egy vármegyei algyűzők, csatlak más vármegyei tisztviselői állásra márc. 10-ig Veszprém megye állapánthoz.

— **Oroszország beavatkozása a lengyel-litván háborúba.** Berlinből jelentik: Csicserin külügyí szovjetnépbiztos jegyzékét Intézet a lengyel kormányhoz — amelyben követeli a lengyel-litván konfliktus sürgős elintézését és kijelenti, hogy amennyiben a háborús veszedelmek Oroszország érdekében veszélyeztetnek, befoz avatkozni a lengyel-litván konfliktusba. Csicserin a Varsóban elküldött jegyzék szövegeitén másolatát tudomásul vétel végett a Népszövegnek is megküldte.

— **Elszakadást törökvesek Franciaországban.** Berlinből jelentik: Párizsból jelentik, hogy Franciaországban mind erősebbek a regionálist mozgalmak, amelyek szemben a kormány egyelőre tehetetlen. Bretagne teljes autonómiát követel és e törökvesek kihívására ép oly radikális propagandát véjár ki, mint Irodalmi Kőr. Az „Eclair” hozsú cikket közöl a bretoni állapotról, kifejtik, a breton képviselők, lelkészek, azt maga a rennesi püspök is az autonómikus külön állam abszolút hive és minden lépést megtesznek arra, hogy szeparálódás bekövetkeződjék.

Falvai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Becsületdíj és kiadástól 20-ai is.
Esterházy-Telefon 78. szám.

Bgyes szám ára 15 korona.

Kiadványdíj árak: Egy hónapra 200.- K
Három hónapra 500.- K

Diáknyomor.

Nagykanizsa, márc. 1.

Könyörleletes szívek mozgalmát indították, hogy általánosan a nyomorító tanulólajosság általános helyzetét segítsék. Soha ennél a mozgalmánál indokoltabb még nem indult meg. Sok ezer fiatal ember a köztök igen nagy számmal az elszakadt területek magyarjait, akiket ország a tanulás végya villt föl az ország fővárosába, a legsiralmasabb viszonyok között tengelők életűket egyetemeken. — Borzalmas csak elgondolni a nélkülöszerűk kálváriáját a későbbé cím, hogy tettezők energiájk nem kizárólag tanulmányaik minél sikeresebb elvégzésében érvényesül, hanem jórészt a napról napra való megélhetés testet és lelket sorvasztó gyötrelmel küzdött örökök fel és megy veszendőbe.

Meg kell állítanunk, hogy hivatalos fórumokat az állapottok miatt a legcélszerűbb vád sem érheti. Amióta életviszonyaink rohamosan hanyatlásnak indultak, tehát már évek során át egyre intenzív hatósági gondoskodás volt arra, hogy felső iskoláink hallgatói számára megfelelő gyámoltalanban részesüljenek. Csak ami a közoktatásügyi minisztérium égisze alatt az egyetemeken a legújabb érdekekben történik, évente súlyosa és minél tovább, annál tömegesebb milliókba kerül. Külön adminisztrációt foglalkoztat az a fontos kérdés a kormány a teljesítőképesség határai között semmi és a sohasem tagadja meg támogatását. Ékes példa erre csak legutóbb az a pavilonok egész sorát igénybevévő berendezkedés, ami a budai lakanyok a főiskolai tanulás javára történt.

A megelőzés azonban szinte óráról órára terhebb és ezzel a hatósági gondoskodás egymagában képtelen lépést tartani és a sokasodó igényeket még csak megközelítően is kielégíteni. Itt a pillanat, amikor szélesebb körű, a lehetősebb társadalmi rétegek részére és a hatóság támogatása nélkül a tanterületi feladatokat a főiskolai lányságok a általa a magyar fővárosba kapcsolódó nagy érdekeket. Ez a háttérre a segítő akció kényezzerű kiterjesztésének és annak, hogy imbol ráte. Eljűk a közönség figyelmét, kérve kérjük könyöröléses áldozatkészséget, megpedig minél sürgetesebben és minél létekesben, nehogy utóbb jóvátehetetlen, további tanulmányait megbénító helyzetbe kerüljenek az egyetemi hallgatók ezzel.

Utalunk arra, hogy már messzi országok figyelmébe is ráterelést: a magyar lányság lányságok a kiadó méreteire. Egyiket a másik lányság

veszünk arról, hogy idegen nemzetek segítő kézzel szelnek enyhíteni komoly életpályák felé törekvő gyermekek szívfacsaró anyóldésán. Egető szégyenforrás lenne rajtuk örökké, ha a külföld ilyen megérintő segédkezésének az idején a magyar társadalomnak még ma is jólétben élő rétegei érzéketlen

közönyösséggel elárkóznának egyik legszentebb és legbizalmasabb kütelemességünk odandó és a jövőben busáan gyümölcöző teljesítése elől.

Mindenki adozzék nyomorral küzdő főiskolai hallgatóink megmentésére!

A budapesti munkások kizárása egyre tart.

Tegnap ismét 1500 famunkást zártak ki.

— A munkanélkülek nagygyűlése.

Budapest, márc. 1. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A vas munkások kizárása ügyében nincsen újabb fordulat. Sem a munkások, sem pedig a munkások nem tettek lépést a tárgyalások felvétele iránt. — A kizárt munkások száma tegnap óta ismét megszaporodott mintegy 1500 famunkással, akiket a GyOSz kötelekbe tartozó üzemek bocsátottak el a Vas-és fém munkások egyesülete péntekre tudvalevőleg nyilvános gyűlésekre hívta össze tagjait. Ezeket a gyűléseket megelőzően a magyarországi Szakszervezeti Tanács ma délután foglalkozik a munkások kizárásokról ügyével.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 1. (Saját tudósítónk közlése.) A nemzetgyűlés ma ülése negyed 12 órakor kezdődött. Zsigly János rövid napirend előtti felszólalása után az erdélyi igazgatásról szóló törvényjavaslat tárgyalására térnek át. Az első szónok Farkas Tibor, aki helyteleníti a törvényjavaslatot. Dienes István a gazdasági szempontok figyelembevételével helyesnek tartja a javaslatot. Gyöki Imre felszólalása után Nagyattól Szabó István földmiveltésügyi miniszter reflektál az előtte elhangzott felszólalásokra. Az erdélyi igazgatásról szóló törvényjavaslatról előző, vagy a változott viszonyoknak megfelelően áttervezésnek az erdélyi ügytel. Mint minden kulturálisnak, nekünk is arra kell törekednünk, hogy fejlesszük az ország erdélyét. Hogyha megelőd erdélyt fenntartani, illetve fejleszteni óhajtunk, szükségesség válik az erdélyi közigazgatás. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. A záró jogán Godt Garston arról fel és elamellől kifogásolt. Szabó miniszter válasza után az előző napirend indítványát tesz, amit a Ház egyhangúlag elfogad. Maszó Zoltán mondja el azután sürgős interpellációját a szőlőbirtokoknak részleggel való ellátása tárgyában. A kérdésk ma utána éron kénytelenek részgálcot vázrolni. Nagyattól Szabó azonnal válaszol és kijelenti, hogy a kormány mindent megtesz tenni a bajok orvoslására. A választ a Ház tudomásul veszi. Az ülés félhárom órakor véget ér.

Választási harc a komáromi kerületben.

Budapest, márc. 1. (Telefonjelenet.) Klebelsberg Kunó gróf, a komáromi választókerület egységespárti hivatalos jelöltje előreláthatóan vasnapon utazik Komáromra a választókerület meglátogatására. Az ellenzék pártok még ma sem tudták meggyezni a jelöltek kérdésében. — Az ellenzék egy része Beneky Ödön kívánna felállítani, a másik része azonban a legitimista jelölt ellenében Lattak Jenő szerszámgyáros óhajja felállítani radikális kizsákdprogrammal. A szociáldemokraták megatartása még nincs tisztázva.

A költészetben bizottsági tárgyalás.

Budapest, márc. 1. Az Egységes Párt közigazgatási és Saccidál bizottsága ma este 6 órakor ülést tartott, amelyen a költészetben tárgyalást kezdtek meg. A kormány részéről az ülésen résztvettek Kállay Tibor pénzügyminiszter, agyattól Szabó földmiveltésügyi, Rakovszky István és Bud János közlelemző-ügyi miniszterek. A bizottság alhatározta, hogy a jövő hét minden napján ülést tart és azon tárgyalni fogja a költészetet.

Egy állítólagos román jászok Friedrich és Hájjas leterőtötését kéri.

Bécs, márc. 1. Egy bécsi lap jelenése szerint a román kormány jászokétöltését a magyar kormányhoz, amelyben a bukaresti kormányfővel kapcsolatban Friedrich István és Hájjas Iván leterőtötését kéri.

találást kéri, mert állítólag az értelmi szerző a román király ellen tervezett merényletnek.

A berlini lakók astraálja

Berlin, márc. 1. (Ejfélok érkezett.) Berlin egyes városnegyedeiben, különösen a Nord és Ost részeken a lakók ma astraáljat kezdtek. Megtagadták a házbérek fizetését újaktöránt az ellen, hogy a bázilajdonosok a béreket rendkívül felemelték.

Előadás a többtörtemeléről.

Budapest, márc. 1. (Telefonjelenet.) A Nemzeti Club ma este vacsoráján dr. Sztáneckar miniszter tanácsos a többtörtemeléről tartott előadást. Kifejtette, hogy a magyar gazdaság a földmiveltésről fokozatosan át kell térni az állattenyésztésre, mert ha Oroszország gabonaexportja megindul Amerikával egyenlő a világ egész kenyérgazdagságát előlítja ez a két állam. Különösen ajánlotta az intenzív tejtermelést.

Még nincs biztosítva a lannanai béketervezet elfogadása.

Konstantinápoly, márc. 1. Politikai körök véleménye szerint Angorában ragaszkodnak ábhoz, hogy a szövetségnek befektetési elfogadhatatlanság és tárgyalásokat kívánunk újabb tervezet elkészítésére érdekében, amíg a mostani javaslatnál mindkét félre néve megfelelőbb volna.

A francia munkások a Népszövetség antarvanációját kívánják a Ruhr vidék ügyében.

Paris, márc. 1. A francia szakszervezet szövetség végrehabított bizottsága tegnap a Ruhr-vidék megszállására vonatkozó határozatot fogadott el, amelyben a Népszövetség igénybevévő kívánja ebben az ügyben. A bizottság utalt arra, hogy a Népszövetség szabályza értelmében a Népszövetség feladta, hogy a nemzetek közötti együttműködést fejlessze és ezzel biztosítsa Európa békéjét.

A franciák leterőtötötték egy német herceget.

Düsseldorf, márc. 1. Eszenben leterőtötötték Frigyes Vilmos lippei herceget, aki szintén tönkötött a franciák szolgálatában álló német hivatalnokok ellen.

De Valera majdnem angol fogdághoz esett.

London, márc. 1. Tegnap majdnem sikerült elfogni De Valerát. A kormány csapattal bekötötték, biveinek segítségével azonban mégis sikerült elmenekülnie.

HIREK.

Zalaegerszeg

Internálé-tábor révén megint világi közpote lett. Tudjuk, hogy sem búcsú erre a kétebírú dícsőre, amintbogy a világon egyetlen város vagy ország sem búcsú dícsőre, fogdáira és egyéb zászlókorlóról intézményeire.

Olyan boldog ország vagy város sem akad, amelyik járványkörnyezetű és annak betegelt mutatózó azoknak az idegeneknek, kiknek a nagyrabecülését az emberek magának megnyerni, akik egy nemzet, egy város vagy szerződésben, vagy képrázatos jelenében óhajtanak gyönyörködni és vele barátságba lépni. Tudja a vendég is, a vendégelő is, hogy kézik a kellemetlen intézmények az egész világon meg vannak, vagy azégek is van rájuk, de nem beszélnek rólok.

Mindlunk máként történik. A nemzetgyűlési színe előtt, a naplópok hasábján, magyar honosok fondorlatos céltanúsággal kijelölnek a külföldnek, hogy nálunk internálé-tábor van, ahol caupa szerencsétlen, sajnálhatomlók, ártatlan ember tartózkodik, akik meztelenek, megfagyva, megdőlnek, öngyilkosok lesznek, mert az államháttalom üldözi, éhezeti, cselmezőkkel, rendőrökkel üldözelteti, kínoztatja őket.

Hába jött a miniszterelnök, a halgymintiszterek, antant-bírószék, még a berlini kommunista-párt kiküldöttje is a táborban, hiába tetek céfólo nyilatkozatok, a múltluma meg-megjűl, míg végre maga a nemzetgyűlés ejtette meg a helyzini szmélét.

Azaz a kérdéssel, hogy a közbiztonsági állapotok ma annyira azilárdak-e, hogy az internálás intézménye megszüntethető, vagy sem, most nem akarunk foglalkozni. Az ellen azonban igenis a legoklárrosítottabban állhatunk, hogy a magyar csendőrség és rendőrség sulyos kötelezések teljesítésében olyan szilben üntesek föl ország-világ előtt, mintha ajsz pribékek volnának, akik ártatlan emberek kínszében állnak perverz gyönyörűket!

— A félépán Balatonfűredén Dr. Tarányi Ferenc főispán jelenleg Balatonfűredén tartózkodik a csak a jövő hét végén megy vissza Zalaegerszegré.

— Az igazságügyi palota áruvérszék. Megírjuk, hogy Dr. Bathányi Stratman László herceg tulajdonát képez Erzsébetteri nagy palotáját, hol jelenleg a kir. bíróságok nyertek előhelyezést — árverés alá bocsátja. A kiküldötti összeg — 30 millió korona. Tegnap jötték össze a hivatalos közegek a kanizsai hercegi főerdőgazdálkodási hivatalban az árjelés megtartása végett. A szombathelyi hitelbizományi uradalom részéről és a herceg képviselőjében Dr. Huszár Sándor jószágfelügyelő jött le Kanizsára. Azonban mivel az árjelés kihirdetése óta az ártekintet lamit jelentékenyen eltolódott, a herceg képviselője nem találta megfelelőnek a 30 millió kiküldötti ár — és így, árverést nem tartottak meg, noha, hogy több komoly ajánlattevő jelent meg az árverésre.

— Halálhíradás. Weiland Lajos a „Hangya” tisztviselője tegnap reggel hirtelen elhalálozott. Ma délután temették a Csányi László-útra 20. sz. szilvi gyászszékbe.

Magyarország nem vállalhat szállító-szokat a jóvátételi számláira.

A környező államok állat- és géparállítását kívánják az ismeretlen jóvátételi számla terhére. — Magyarország semmilyen formában nem tud jóvátételt fizetni.

Budapesti, 1923. márc. 1.

A minden oldalról megcsontított ország felett Damokles-kardként függ-lebeg a „jóvátételi” probléma, azaz az a kérdés, hogy az elcsatolt területeken, elvesztett közpöteleteken, gyárakon, ipartelepeken felül még mekkora összeget kellene fizetnie Magyarországnak, ha egyáltalán képes lenne fizetni. Az ország sulyosa, sőt válságos gazdasági helyzete ugyan nyilvánvalóvá teszi, hogy Magyarország jóvátételt fizetni nem tud, hogy az ország, amely kezdő lépésként kizárólag importált szénrel, behozott nyersanyagok felhasználásával képes csak állami általán, amelynek legjobban termő és az esetleges fellelőkeletet produkálni tudó vidékelt elszakították, nem tud fizetni, mégis most kézzelkölve összehúll Párisban a magukat arra bivatottakkal érő nagy hatalmak, hogy döntsenek arról, mennyi jóvátételt” rójának erre az országra.

Mindannak ellenére, hogy minden külsőbenz áruvérs nélkül kizárólag az ország helyzetének egyszerű feltárása után is nyilvánvaló lehet, hogy képtelenek vagyunk jóvátételt fizetni, lelteltőt már mégis kapott Magyarországnak a jóvátételt arra köteleztek ugyanis az országra köteleztek ugyanis az országra, hogy „előlegként” Jugszláviának bizonyos mennyiségű állami szal szolgáltatson ki. Ezeket a szal állásokat a kormány meg is kezdte, s közelimulban azonban Jugszlávia azaz a kivánságát állott elő, hogy az állatállomány helyett — tekintve, hogy Jugszlávia maga is állattenyésztő ország — inkább mezőgazdasági gépeket szállítson Magyarországra. A kormány érintkezésbe is lépett a Győrparosok Szövetésével, amely a jugszláv kormányval való közvetlen tárgyalások lefolytatás végett delegátusokat küldött Belgrádba.

Jugszlávia kivánsága felett még nem történt döntés a Magyarországtól követelték jóvátételi összegére vonatkozóan sem, — a jóvátételt kérdésével közömbösen választólag március elején fog érdemleges határozni a konferencia — mégis a környező államok jónak látták, hogy a jugszlávival precedensre való hivatkozással, azinlén „előleg” követeljenek az ismeretlen összegű jóvátételt számláira.

— A vámbömba márciusi áru. A malom által március hónap beszerzőgáltandó vámbömba árát a pénzügyminiszter a közlemezési miniszterrel egyetértőleg métermértékűen a következőkben állapította meg: rona és kétszeres 8100, érpa 8400, tengeri 8000, szal 8100, köles 8500, tatarka 11000, ocu 6000 korona.

— Megdörgült a köztisztviselők orvosi bizonyítvány díja. A köztisztviselők ágazati állapótának megvisszafizetését és hatóságai orvosi bizonyítvány kiadását egy 1915-ben kelt miniszteri rendelet értelmében a tisztviselők cupán 40 korona díjat szedhetik. Most — tekintettel a változott gazdasági viszonyokra — a belgymintiszter ezt a díjat 100 koronára emelte fel.

Erre a kivánságra vonatkozóan kérdést intéztünk Wilm persegő Frigyes báró kereskedelmi államtitkárhoz, aki a következőket mondotta munkatársainak:

— A dolgokról hivatalosan a magyar kormánynak tudomása nincsen, de megvan a valószínűsége annak, hogy ilyen irányú akció folyamatban lehet. Témavezetés azonban, hogy a kormány mindennemű „előleg-árát” elől év ovó elárkózik és azon a legállárdból alapon áll, hogy amennyiben a párisi jóvátételi konferencia érveinek ellenére a jóvátételt fizetésre köteleme benőnnek, a jóvátételt fix összeg alapján és főleg tényleges erőnk arányában kerülnek majd — jóvátételt megoldást.

— A Jugszláviának kikényszerített állatjóvátételt kétharmad részét teljesítettük már, szó van, de nem hivatalos formában arról, hogy Jugszlávia engedélyt kért a jóvátételi Bizottságtól a neki kiutalt állatjóvátételt ügyében, hogy Magyarországól mezőgazdasági gépeket, vasutit felszerelést és félig kész ipari árukat kérjen a bátracul állatállomány helyett. A magyar kormány ezen kérdés elől nem zárkózhat el, de nem kívánja tartani jogát arra, hogy bátráhozasson a nyersanyag kibonléti és mennyiség fellett.

— A környező államok jóvátételi előleg akciója kétségteuleni a jugszláv precedensre támaszkodik, sőt úgy hallottam, hogy ilyen irányban megkeresést is küldtek a párisi bizottsághoz, már abból az alkalomból is, mely szerint választólag, hogy március hó elején kezdik érdemben tárgyalni a magyar jóvátételt kérdését.

— Hangsúlyoznom kell, hogy Magyarország — jóvátételt semmilyen formában nem teljesíthet. Iparunk az egyre szomorulóbb tehetetlenség stádiumához közeleg, kereskedelmünk stagnál, gazdaságunk egyre bizonytalanabb. Olyan sokat fizettünk megcsontításunkkal már, hogy ezen felül — egész Európa általános boldogulása szempontjából — további terheket nem vállalhatunk, sőt! mi várunk szomszédainktól legalább — megérést és garanciákat arra, hogy gazdasági kölcsönösséggel megkezdhesük a béke kiépítését. ... (K. E. K.)

— Megszűnik internálé. A zalaegerszegi internálé táborból Dragoszán lónak napazomna foglalkozás, lona, szerial születés, 19 éves, gör. kelet vallásu, alólendul lakos megszűnik. Közözik.

— 300 és 500 koronás okmánybűnyégek. A pénzügyminiszter az oktrali illeték bűnyégyek, az u. n. okmánybűnyégek forgalomban lévő értékeinek egészítésére 300 és 500 koronás értékű okmánybűnyégek bocsátását forgalomba. Nagyságuk és fogalzatuk a forgalomban lévő többi okmánybűnyégyekkel egészen azonos. Az érték megkorsorulat szövetet közpmezőjében Mátyás király páncélos mellképe fejű csor korsorulat, felöl balarkában Magyarország koronás kielme, jobbsarkán a Hunyadiak címe látható.

— Tul a nagy Kivánság... Lapunk szerdai számában közöltük, hogy a Kath. Legénygyűlet párisian alkott este felé 8 órádadtát vasnapon amlt felé 8 órádadtal megimeltük; mert a közbizesség köréből állandó volt az érdeklődés az iránt, hogy az előadása laméletetik-e vagy sem. Ezen érdeklődés jele az is, hogy már ezen elő híradás után nagy számban vették az előadásra szóló jegyeket és azért a rendezőség lapunk után felkéri a közbizesség, hogy aki jó helyet akar magának biztosítani, az szivekedjék erről leidejben gondoskodni, mert később már csak a megmaradt helyekben lehet vászlaniti.

— Új szászárók. Az országos szászáróképző részvényintézettség közhírű teszi, hogy a szász alaprárt további intézkedésl a következőképpen állapította meg haktollter-fogalkotát: Általános szerrel való denaturálás céljára szolgáló adómentes szász 265, ecetgyártás szász 100 adómentes ipart szász 500 és fogysztási célokra szolgáló adómentes 650 korona.

— Párisla mozgáslt. Bukarestből jelentik: Karaból érkezett tudósítások szerint a perma kormány kilenc korosztályt mozgósított. A csapatokat Erzáilin könyvékőre irányították.

— A törökök hadibírószék élé állítják a görög főpápokot. Konstantinápolyból jelentik: A csatlódsal „függetlenségi bírószék” haszárulátvásával védőltan maga elé lédte a morál görög metropolitát. Hlr szerint hasonló eljárát fognak indítani az összes törökországi görög főpápok ellen. A görög pápásq elamit hangulatlól követeltetve válszóló, hogy — hietak az antant ledeboratába ne lép — az eljárások hallos ítéletekkel végződhetnek. Melőltos pártiracha ebben az irányban már lépéseket is tett az angol főmegbízottal.

— Romániában árnyvnyben marad a halálbüntetés. Bukarestből jelentik: Az alkotmányozó bírószék az alkotmánytervezet tárgyalása során elfogadta a tervezetnek azt a szakaszát, amely a halálbüntetés fentartásáról intézkedik. A választásokra vonatkozó szakasz tárgyalásánál a bírószék a nők választási joga ellen foglalt állást. A bírószék végöl a házasárójagra vonatkozó szakasz tárgyalásánál pedig kimondotta, hogy Romániában az új alkotmány szerint is kötelező az egyházi eskű.

— Meghalt Kolozsvár nőtöl polgármestere. Kolozsvárról jelentik: Haller Gustáv, Kolozsvár utolsó válszót magyar polgármestere meghalt. Temetésre a Kolozsvárról lévő összes magyar társadalmi egyesületek testületileg jöttek meg.

— Olasz túzfia. Az Erdőbirtokokok fakitermelés rit-nél (szeszgyár mellett) prima aprított túzfia tetészé szerinti mennyiségben kapható. Az aprított túzfia métermázsánként a telepen kímérs 1770 kor, hazd 3 százalek forgalmadól 35 korona, azoknáluk hásszaldóllitási 80 korona, vagyis összesen 1285 korona.

— Lapalkobzások Csehszló államában. Prágából jelentik: A csehszló államügyvezet elkoboztatta a Prágai Magyar Hírlap febr. 24 ki számát. Ugyancsak elkoboztatta a Komáromban megjelenő klagszadapárti Barzdá c. lap febr. 25 i számát.

Hatalai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Hegyes szatúp ára 15 korpona.

Virrad...

Tulajdonképpen csak az elvesztett háború következményeinek likvidálásakor tűnt ki a maga valóságában az a mérhetően kár, amit Magyarországnak Ausztriával való hosszú, természetellenes együttélése eredményezett. Míg kulturában erősödöttünk s mi magunk nagyon is világosan érezzük, hogy érdekelnünk sokszor meg sem egyeznek Ausztriával, addig a külpolitikában annyira érvényesült a „Gesamtonarchie” szelleme, hogy az önálló magyar törekvések teljességgel rejtve maradtak a külföld előtt. Mindig tudtuk és jangoztattuk, hogy ez nagy baj, küzdöttünk is ellene, amennyire erőnkönk tellett, de — valjukk be őszintén — nem nagy eredményel. Ennek a helyzetnek katasztrofális következményel akkor tárulnak fel a maguk nagyszabásában, amikor a békeszerződések kiszabásánál Magyarországnak nem látták mást, mint a Németországot tűzőn-vízen áll támogató Ausztria egyik tartományát. Kaplunk is olyan békeszerződést, amelynek borzalmal alatt nyögve nyögünk, de amelynek igazságtalanságát, hangos szóval deklaráltuk a kényszerű aláírás percében az egész világ közvéleménye előtt. Éppen, mert világosan láttuk, hogy a szerződés kiméletelem szigorúsága csak az előbb jelzett félreértés következménye lehet.

Küzdöttünk a trianoni béke ellen az aláírás percétől kezdve szóban és írásban. Sok ideig ügyellett, hogy szavunk pusztába kiáltó szó maradjon, de a legutolsó idők Franciaországban néhány olyan jelenséget fedtek fel, amelyekből orvendetes vélemény változás előjelére követ keztehetünk. A francia közvélemény előtt lassankint világossá lesz az Ausztria által elnyomott Magyarországnak ferde helyzete és az új felismerés lényeg egyben cleszen tárja fel maguk előtt a franciák előtt is a magyar békeszerződés égbekiáltó igazságtalanságait.

Mindéz nem sokat jelentene,

ha Franciaországban nem volínnak barátaink, akik ezeket az igazságtalanságokat hangos szóval kimondják. De szerencsénkre néhány igen kiváló szellem e kérdést nem engedí lekerülni a francia nép közvéleménye előtt és az igazság felismeréséből erőt merítő működésük remélni en-

gedi, hogy talán sor kerülhet a trianoni béke revíziójára.

Köszönjük azt a néhány szívélyes hangot, amely francia részről ügyünk mellett elhangzott s nem kívánhatunk mást, mint hogy ez a nép mennél előbb térjen a teljes belátás útjára

Katonai zendülés Zsolnán.

Harc a cseh és tót katonák között. — Az áldozatok száma nagyvonalban.

Pozsony, márc. 2. Az egész Felvidéket igazalomban tartja az a nagyarányú katonai zendülés, mely a napokban Zsolnán történt. Az ideérkezett hírek szerint a zendülésnek 12 halottja és 36 könnyebb és súlyosabb sebesültje volt. A zsolnai kaszárnyában néhány nappal ezelőtt egy tót közlegény meztalagada az egyik cseh tiszt parancsát. A tiszt ismételt felszólításra sem volt hajlandó a közlegény a parancsot teljesíteni, mire a katonalízt arculattölte. Erre ő előrántotta bajonettjét és a tisztet leszurta. A kaszárnyában általános zűrzavar támadt, az állisztek és a közkatonák meztalagadták a parancsot. A zendülésre egy cseh század vonult a kaszárnya elé és formális harc kezdődött a zendülő katonaság és a század között, míg végre is nagy nehezen sikerült a zendülést elfojtani. A zendülés következtében számos letartóztatás történt, a gyilkos katonán kívül több altisztet és közkatont is tartóztaltak le.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 2. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) A nemzetgyűlés mai ülése tízenegy órakor kezdődött. Ruperl Részó személyes kérdésben elmondott rövid beáradat után folytatott az érdektelenség társról szóló törvényjavaslat tárgyalását. — Az első felszólító Farukus látván, aki elleni a javaslat elfogadását, megszádt Szabó István földmívelésügyi miniszter beszéde után a Ház általánosban elfogadja a javaslatot. Következik a részletes tárgyalás, amelynek során a nyolcadik szavazást jutnak el. Az elnök ezután napirendi indítványt tesz, amelynek elfogadása után az ülés két óra előtt néhány perccel véget ért.

A román kormány válság előtt áll.

Bukarest, márc. 2. (Ejfélok érkezett.) Teke Ionascu lapja, az Epocs kősi, hogy az erdélyi liberális képviselők kérészték a kormánytól, hogy az alkotmány reformot non fogják megvázalni. — A kormány ezrel rendkívül súlyos helyzetebe kerül, mert a liberálisoknak a kormánypartból való kilépése esetén nem rendelkez a szükséges szótöbbséggel. Tekintettel a súlyos helyzetre, a parlamentet elnapolták.

A nemzetközi határmegállapító bizottság. Aradon

Arad, márc. 2. Egy francia tábornok vezetésével a nemzetközi határmegállapító bizottság Aradra érkezett, hogy megkezdje a magyar-román határon szükséges kilgázásokat.

Mérvénylet Hegedűs György ellen?

Budapest, márc. 2. (Telefonon jelentet tudósítók.) Hegedűs György nemzetgyűlési képviselőt feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik február 24 én egy csoportban vlttek lakására, amely felomogott és kisebb tüzet okozott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Felhívás a zselemegyel volt hadifoglyokhoz.

Budapest, március 2. (Telefonjelentés.) A honvédelmi miniszterium 36-ik osztálya felhívja az alábbi volt francia hadifoglyokat, hogy hátralekös munkabérük átvétele céljából a budapesti francia követéségethivatalnál (Bpest, Ferenc József rakpart 22.) jelentkezzenek: Dóra Ferenc volt 62 gy. e. 1897. Coonkahagyati, Horváth József 307. h. gy. e. 1894. Nova, Hegedűs István 63. gy. e. 1895. Nagyrad, Knoll János 307. h. gy. e. 1898. Pula Zalam., Kovács Részó 51. gy. e. 1897. Túrje.

A munkáskérdés Hegye.

Budapest, márc. 2. (Telefonjelentés.) A Szakszervezeti Tanács tegnap délután megtartott ülésen kimondotta, hogy a kizárt munkások ügyét megdévá teszi a azokkal minden tekintetben közösséget vállal. A kizárt munkások ma délután tíz órakor hét bályon nyilvános gyűlést tartottak. A tegnapi napon ismét 3000 famunkát sártak ki.

Rendület a Harkitválti engedélyek aj határidőjáról.

Budapest, márc. 2. (Telefonjelentés.) A földmívelésügyi miniszter ma rendeletet adott ki, amely az iránt intézkedik, hogy a Harkitválti engedélyeket július 31-ig teljesít hatályos adják ki. Egy másik rendelet szerint a melemek, kormakodók és termelők minden beszoállítását mérteressze után négy mérteressze roszalt kivételre jogosultak július 30-ig.

Rövid szünetre megy a Ház.

Budapest, márc. 2. (Telefonjelentés.) Politikai körökben tudni vélik, hogy még husvét előtt pár napos szünetre megy a Ház, huzvátör pedig ismét, de ezáltal hosszabb szünet lesz.

Besétli gyilkosság egy bécsei nyilvánosban.

Bécs, márc. 2. Az osztrák főváros szegénynegyedében csütörtök délután gyilkosságot fedeztek fel egy nyilvánosban. A gyilkosság áldozata John Franciaka, ekik ágya mellett a padlón heverve, egy asztal ingben, nagy vértócsában találtak meg. Az áldozat nyaka egy végszálltal teljesen el volt vágva és a törzést. A gyilkos a szerencsétlenül ugyanolyan módon ölte meg, mint ahogy a mézáros szokta az áldozatát leszaralni. A tettesnek eddig semmi nyoma.

Mussolini olasz miniszterelnök remélli a Kelet kérdéseinek békés rendezését.

Róma, márc. 2. Tegnapi minisztertanácsa volt, amelyen Mussolini miniszterelnök hosszabb előterjesztést tett az aktuális külpolitikai kérdésekről. Sorra vette a rajnapment, a rubrividéki és a közel keleti helyzetet.

A kérdéseket meglehetősen bizakodó szellemben tárgyalta. Noha Angorából tegnap háborus készültség lett, hogy a közel Kelet kérdésében rövidesen megteremtethető lesz a béke megoldása.

Berlini levél.

Berlin

Vonatunk dűbörögve rohan az északra és déljárásán Berlin felé. Iszám bolomlok a hideg üvegablakra sörítom s az ajtókat sötét fűtőlátó parkomom díszlettel melegekkel... Házalodók... Már a kulvárosok halál között halad a vonat, a villágváros ébredését. Lassan ébred fel a város, az ujkor! Babel hatalmas építlete, a vonat lassú, még egy utolsó zökken az ajrok felcsapásának, fűlékelítő száj és lércsma, az emberek lödögesen futkoznak.

Berlinben vagyok.

Végre kitérek a pályaudvarról a előttem terül el a város egyik leg-torgalmasabb pontja, a Leipzig-platz. Csodálkozom bámulok a szé- dűlete forgalmazra, autók, villa- nyosok csomós hegyén hátán a csodálom, hogy nem történik min- den pillanaton valami szerencsét- lenység. Kocsi nem látok, a vilá- gosság. Annál több azonban: a biciklisa a ami a legjobban meglep,

több nőt látok biciklizni, mint férfijt.

Ovatosan indulok el a háboruban a mi tiszteletünkre elnevezett forgalmas Budapesti strázán.

Egyszerre a szemembe ötlenek egy hatalmas újságjelölta kirakatai. A Előtte emberek százai tolonganak, mohány olvassák a franciák újabb atrocitásairól szóló híreket. Figye- lem őket, vajjon mit beszélnek erről a dolgról, ami most egész Európát fugalomban tartja. Az em- berek nyugalmukból kivetkösve legatontan térgyeljék az esemé- nyeket.

A kezük ökölbe szorul, a sz- mekben harci kedv égi, s innen is, onnan is hallatszik: "esok munióink lenne, megmutatnánk meg egyszer a világnak..."

Félnék, s a járdáról is leke- ruive megy el a tömeg mellett két francia misszió tiszt, a látom, hogy az embereknek nagy kedvük lenne rájuk torolni meg mindazt, amit elnyomott testvéreik tőlük szen- vednek.

Valóki kárörvendve újságjola, nagy a francia és belga miss- ziók lapjait a szállatdókból ki- tették és az éjjeli szállítás nélkül kellett eltiltenők.

Az egész nagy német nemzet, féredobva minden pártpolitikát, mint egy egész tarti össze. Az eddig egymással szemben állók most együttesen, minden erejükkel a közös cél érdekében vetik latba. A kormány napokint milliárd számlra dobja piacra az új bank- jegyeket, nagy a kaur-vidéken szerzőköl munkásokat fizethesse; nemzék gyűjtést rendeznek, s az emberek egymással vetkűdve ad- lák utolsó megtakarított pénzüket, hogy az éhezőknek legyen kenyé- rük, s hogy a szenvedők könnyelt felzártsanak.

S a nagy erőfeszítésnek van is eredménye.

A Ruhr-vidéken a forgalom csak- nem teljesen szűnelt, az odaköl- dött antant birodalmok tehetőle- nek; Poincaré minapi beszédében maga ismerté el, hogy a megszá- lási öt hite alatt mindössze ezer- vagyon szent tudtak Franciaor- ságba bevinni, holott eddig jóvá-

Az angol munkáspárt interparlamentáris konferencia összehívását javasolja a jóvátételek kérdésében.

London, márc. 2. (Expressztávirat.) A munkáspártnak azt a javaslatát, hogy a Ruhr-kérdés, a jóvátétel és a biztosítékok megbeszélésére interparlamentáris konferencia üljön össze, az alsóház minden pártja igen kedvezően fogadta. Valószínűnek tartják, hogy a keddi vitában Bonar Law maga is hajlani fog erre a gondolatra, de meg fogja ismertetni azokat az okokat, melyeknél fogva a kormány a javaslatot hivatalosan nem fogadhatja el.

tételi kárpótolás fejében ennek a mennyiségnek több százszorosát kapták havonként a németekről.

Lassanként eljutok Berlin leg- hiresebb és legszebb utcáiba, az Unter den Lindenre. Valaha itt vonultak végig diadalmmentben az 1870/71-es háborúból visszatérő hősök, s büszkén lobogott felettük a győzelmes birodalmi zászló... s ma az idegenek birodalmi zászló... Mintha csak nem is Németország fővárosában volnék. — Angolk, franciák, amerikaiak, a japánok százal lepik el az utcát, s jófor- máan csak idegen szó hallatszik.

A németek gyűlölettel néznek ránk, utasítalmunk nélkül szem- ben, sokszoros drakot szíttel- nek a külföldiekkel mindenütt.

de mindez hibba. Mint éhes száksá- rú, lepnék el mindent, hogy ki- fosszák ezt a ma nekik nagyon olcsó szegény országot. Nézem az üzletek kirakatait, az árak emel- kednek ugyan, de nem tartanak lépést a márká katasztrófáiá zuha- náásával. Az árak nagyon maga- sak — márkában.

de koronára ütszámítva, sokkal olcsóbb mindn, mint itthon.

Különösen az iparcikkek olcsók, felébe sem kerülnek, mint idehaza. Híába, a németeket leverhetik, de a német ipart nem tudták legyőzni. A kirakatok telve vannak minden- nyel, mi szem-színnek ingere s egy helyen találkoztam egy rég nem látott ismerőssel — a narancssal.

Most felülnek előttem az egye- tem hatalmas, dőn falai.

Asz alulban az ifjúság tiltakozó gyűjtést tart a Ruhr-vidék jogtalan megszállása ellen.

Egy srookban a magyar diákok kis csoportja, akik éjelttek, hogy kifejezést adjanak a németekkel való együttérzésüknek.

Látom a német diákok szemé- ben, hogy nagyon őrlének annak, hogy mi, volt szövetségeseik is meg- jelentünk. Most az ifjúság szónoka beszél. Szomorúan ecetell az orsz- ág sulyos helyzetét, a komoly szavakkal kéri őket, hogy össze- tartva munkálkodjanak a bava meg- mentésén. „Ezrem és tudom — fe- jertse be lángoló lelkesedéssel szav- alt — hogyha a hazaszeretét he- vétől átháta lelkesen dolgozunk tovább, akkor

előn az idő, amikor megtorol- hatjuk a sármelket,

amikor újra fennen fog lobogni a zászló, amikor feltámadunk régi nagyágunkban és dicsőségünk- ben.”

Dörgő hoch volt a válasz szav- ra a után a felhangzottak a né- met hymnus magasztos hangjai: Deutschland, Deutschland über alles. R. Sándor.

— Uránia. Jön a „Hazatérés a hadifogságból”.

Közelség tavasz.

A tanító kint járt a tavaszban. A szőlő között már kipattant az utazól nyíra barkája, a locsu- bokról zöldbe borultak és az utak- ra új fő selymes puha szőnyeg- terült. A téből alig maradt valami emlék. A dűlkőről felisszátk a tél- víz sára, a csupasz akéfcákon Te- dig pattanni kezdült a rügy. Ta- vasz volt és a tanító lehatott fej- lejt sétált cétalanul, a balzsamos napfénytében. Egyedül élez — szót magához — minden támasz nélkül, mint az országot eperjára, amit szért ütelték, hogy mire lombja kifejlődik, leveleit letépjék. Látnod kell, hogy vágjád, álmáid, elpor- lódnak a pergő időben, mint a táncosnő nyakáról a megoldott fű- zér nagy szemérő. A szőlőben, ahol még áll mozdult meg élt, a csőz- kunyhóból dallamos ének csendűt ki. Gyors élénk ritmusú volt, mint az erdő madarainak. A tanító fi- gyelt és érezte a tavasz illatát, a levegő hullámzását, a napütés zvi- várványait.

Asszony, asszony, természet- szebb csodája. Zengő hátra, virá- gos lán a magános kertbelsőcsa- csupasz törzsen. Illat, mámor, boldogság, kecségs, ül mindzekenbe és mindenek végya. Szeme a nap- üstébe rendezett és dacosan bele- villant tekintete a vakító fénycsó- véba. — Élel, élel! Legyen nekem is életem, küzdelem, ólom, vá- gyam, féltésem, boldog remegésem, asszonyom. Mellét kifeszítette, tü- dejét telezsitta a langyos levegővel és két karját a magába tárta, mert érezte, hogy lezamban csodás erő éled, hogy nagy, csodás harcokra képes most elindulni és hogy központi, diadalmaskodni fog az élet harcában.

Az ének elhallkult, a kis házikó- ból lény lepki ki és jött az uton szembe, lassan a selymes fűpázi- ton. Tanító ur, ugy e szép a tavasz, ugy e csodás? A lény kacaru teát olyan jött, mint a virágos lény, amely milvial bímbójával, mil- lő illatos szirmival körülöleli a sugár, a féltésemet vasfát, a féfit, hogy hatalmasat, boldoggy, ékesé és erőse legyen az élet erdejében, ahol ádás harc folyik a talpalatnyi földért, a tenyérnyi napütésért, a tápláló földért. És a tanító érezte, hogy az új tavasz új lombokat rü- gyez lelke éled bimbóból.

Az angol nemzetgyűlés még mindig tárgyalja a lisszaboni szerződést.

Angora, márc. 2. A nemzetgyű- lés tíkos ülése, amelyen a lisszab- ni békeszerződésről vitáztak, még jart. Kemal pápa kijelentette, hogy a béko a szövetségeseink kezében van, akiknek nem kell más tennök, mint elismernők Török- ország jogszolgáltatási és gazdasági függetlenségét.

HIREK.

— Időjárás. Az időjárásról Intézet jelentése szerint hazánkba az elő az egész országra kiterjedő A hőmérséklet nyugaton a fog- pontig lesüllyedt. Vízözlen felhö- nyos idő várható helyenkint esővel.

— A Keresztény Tiszavisele- tők sorozatos konferencián holna vasárnap délután 3 órakor a Ke- resztény Otthonban *Dóbi Gé- zey* vezetésű foglalmású taná- tart előadást „*Eltikai kérdések*” címmel. Tárgy: az embernek hármás kötelessége Istennek, felebarátjára s önmagára szemben. A megé- gedés, mint boldogságunk alapja. Az önzőnek nincs nyugta önmaga- ban. — Végző ut a Teremtőhöz vezet.

— A második huszárgyaló tanfolyam ma délelőtt nyílt meg Kertész Lipót állatorvos vezetésé- mellett.

— A Casino hangverseny estéjén. A mult heti pártlan sikerű kulturrevű után a Casino vezetőségének *Baschény Márkát* és *Farkas Sándort* s. m. kir. Operaház művészeit sikerült megnyerni egy március 10 én megtartandó hang- verseny csra. A kanizsai közönség a legnagyobb várakozással tekint ismét a magas művelvezetelt kínáló kulturrevűre elé.

— *Hatalmítás.* Ö. v. Strén Vil- mosné született Sattler János életé- nek 79. évében elhalálozott. A köz- tiszteletben álló mártónak előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. — Temetés holnap délelőtt fél 11 órakor fog megtörténni a Király- utcán 30. sz. gyászszoból.

— A Stafánia ösztönvagy igazgatósági léését legközelebb fog összehívni, miután a mostani meghívók a tagok megkötésen kapták kézhez és így nem jelentek meg annyian, hogy határozatképes ülést lehetett volna tartani.

— A nagykanizsai Ipartes- tület közgyűlése. A nagykaniz- sái Ipartestület március hó 11 én délután fél 3 órakor a városháza nagyteremben tartja évi rendes közgyűléstét. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés március 18 én délután 3 órakor fog a megjelent számára való tekintet nélkül ü- megtartani. A közgyűlés tárgyo- sorozata a következő: 1. Előnkli megnyitó és a jegyzőkönyv hiteles- sítésére 2 tag kiküldése. 2. Jelentés az Ipartestület 1922. évi működé- séről. 3. Az 1922. évi zárszámadás vagyon mérleg és menház számadás bemutatása. 4. A számvizsgálók jelentése és a felmentvény mag- adása. 5. Az 1923. évi költségel- őirányzat, valamint a tagsági díjak megállapítása. 6. Netánl Indivá- nyok. 7. Előnk, 2 alelnök, 10 alél- jósági rendes, 5 póttag, 3 számv- izsgálók rendes és 1 póttag meg- választása. A számadások és a költségvetés az Ipartestület jegyző- íródban megtekinthető. Azon tagok, akik a közgyűlésre teljes dímez, vagy bármily oknál fogva nem kaptak volna meghívót és arra igényt tartanak, sziveskedjenek az Ipartestület jegyző íródban jelen- kezni.

— A salamegyai molnárok közgyűlése. A Zalavármegyal Molnár Szovetség március 16-án délelőtt 10 órakor Zsárgaszerzegen. az Ipartestület helyiségében tartja az évi rendes közgyűléstét. A mol- nárság nagy érdeklődéssel várja a közgyűlést.

A Csány szoborúgy.

Felhívás a tantestület tagjaihoz.

Amint már nagyobb részt ismeretes dolog, Zalaegerszegen egy kis lelkes csapat fáradozva működik azon immár 30 év óta, hogy Csány Lászlónak, Zala vármegye és az ország egyik legnagyobb fiának nevét és szellemét egy emlékszoborral is örökítse meg, ami más szobor azt jelenti, hogy a magyar szellemet szegyezzük ide ehhez a földhöz, amely Magyarországban fejlődje.

Ennek a lelkes kis csapatnak vagyunk mi most aulítottak a szószólói.

A háború előtt ennek a szoboralkotmányának csak a feléréséi szerezhettek meg-A másik felét most a háború után kell megteremtelnünk. De ez meg kell tenni, mert különben a már kézenlévő remekmű derékon kettő törve lomtárába kerülne, ami nemzeti gyalázat és honárulás lenne.

Hazafias tisztelettel és magyar önértékeléssel fordulunk most vármegyénk összes lakóihoz, ezeknek nemcsak vezetőihez, jöjjenek segítségünkre.

Tudjuk, hogy a közügy sokféle igénybe veszi áldozatközvetítet a nem felejtendő el, sőt hiús emlékülünkben tartjuk azt is, hogy a tükör alálásával immár három ízben is zörgetünk főleg az eleni iskolák ajtóin és sok helyen meleg fogadtatásban részesültünk.

Ezt a megkezdésünket se tekintse senki keletlen látogatásnak magyar testvéreink közül. Helytelen gondolat volna időnk közvetlenül a tisztviselői várni nagyobb áldozatot. Nem is. Mi inkább csak résztvevői kerünk, mertünkben, óhajtásunkban és reményünkben. Az iskolák révén s a tanuló gyerekeség hálózataival legjobban részt vehet a közügy lakossága ebben a hazafias áldozataiban.

Úgy gondoljuk, hogy minden is kolombán — bármily röviden is — szóvá lehet tenni március 15-ike történetét, a márciusi eseményeket, azoktól, avagy ezektől kapcsolatban Unnepelni lehet / a szárvés Petőfi eszméit, azoktól, vagy mindezeket kapcsolatban a fiatal magyarságnak a szóvá lehet válni szavadtál hazánkban a szomorú képi. Mindezeket — habár szomorúan is — emlékülneppily keretben lehet tenni, akár az iskolán belül, akár közösségek is, akár melyik napon, még pedig lehetőleg a közösség életmódjának a vezetésével; sőt legnyilvános szabad üdvös tanácsot adnunk arra, hogy a rendezés a közösségnek néhány előbbrendű kötelessége végezze. Egészben bizonyos, hogy így kitűnő eredmény lesz.

Hazafias tisztelettel kérjük az igaztiszti igazgató urakat és helyeket, hogy ezeknek az ünnepeknek a jövedelmével jöjjenek a szoborbizottság segítségére.

Megjegyezzük, hogy a szoborbizottságtól nyíltot Aranykönyvbe nemcsak egyesek, hanem iskolák, közösségek és egyéb egyesületek is beírhatják, vagy irathatják nevüket ezer-ezer koronával. Más ószetek a régi gyűjtési módon kezeltetnek a mindenki esetben a zalaegerszegi két hírlapban nyugtáztatnak.

A bizottság munkáját most két dolog jellemzi 1. A gyűjtés nagyobb méretű, mint a háború előtt, 2. tépője is gyorsabb, nehogy megint elvészítsenek a pénz.

Ezért újjólag tisztelettel kérjük, legyenek munkatársak, sőt lelkük egész meglévő sorakozzanak hozzánk, használjuk fel ezt a márciusi és Petőfi, hogy ők is segítsenek tőlünk, Csány Lászlónak szobra felállításában. Mert társak és testvérek voltak ők Kossuth Lajosnak a jobbán. Csány volt Kossuthnak a jobbkeze, majd főkörménybiztos, később miniszterelnök, végre 49 év, 10-én a ködhalálban érte meggyászának a vértanú.

A bizottság hála szavával illetkez, ha bármilyen kiadást összeget is küldenek. Az aranykönyvre névze megjegyezzük, hogy nem csupán

hiúság, mert nem lesz érdektelen látni majdan, kik éltek hajdan a kik hogyan iparkodtak egy-egy téglát hordani a remek magyar művészi alkotásához.

Isten áldását kérjük Önökre, hogy értekez meg észzel és szívvel a mi becsületre magyar kérésünkre.

Zalaegersz, 1923. március.

Hazafias tisztelettel Dr. Thassy Gábor szoborbizottsági alelnök, Borbély György szoborbizottsági titkár.

Az eleni és polgári iskolák tanítóinak és tanárainak szíves figyelmükbe a legmelegebben ajánlom: Szirmai Miksa Zala megye kir tanfelügyelője.

Kiskanizsán megnyitott a föld.

Nagykanizsa, márc. 3. Tegnapot Kiskanizsának a megyva a maga különös érdekessége és szenzációja.

A templomtőri iskola udvarán — miközben az iskola: szünet alatt a gyermekek a szép tavaszi napsugaras időben az udvaron játszóttak — egyszerre megnyitott a föld és egy terjedelmes szobanagyszög és melyszög úr támadt ott, ahol a gyermekek az iránt meg ugrándozva futkorkáltak, játszóttak. Hála a gondviselőnek — a szakadás pillanatában senki sem tartózkodott a földszakadás területén, úgy, hogy szerencsétlenül nem történt.

Béres igazgató és a tanítók a gyermekek kiállítására azonnal kizsáradtak a tanteremből és megrémítet a hatalmas űr. A fenékén számos emberi csontot, koponyát, stb. találtak, ami még jobban felgáztta a villámgyorsan összeseregett kanizsai polgárokat.

Kérdést intéztünk ez gyben az illetékes tiszteletűkhöz, hol azt a felvilágosítást kaptuk — hogy az iskola területre alatt valamikor nagy temető volt és a föld megnyitása helyén valószínűleg kripták sorakoztak, amit a talált emberi csontvázak és koponyák igazolni látszanak. (*)

Gróf Tisza István arcképének leleplezése.

Zala vármegye törvényhatóságának díszkönyvtárosa.

Zalaegerszeg, márc. 3.

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága mult hó 12-én hozott határozatához képest folyó hó 12-én Unnepélyen díszkönyvtárosa keretében fogja a megfestett gróf Tisza István arcképi a megyeházai közgyűlési termében leleplezni.

És alkalomra lejjönnek a kormány képviselői, a nemzetgyűlés több tagja, a legelőbb zala megyei nemzetgyűlési képviselő, országos pol-

tikusok, stb.

A díszkönyvtárost dr. Tarányi Ferenc főispán nyitja meg, majd az előző vármegyeyi jegyző ismerteti a közgyűlés célját. Utána Mesterházy Jenő törvényhatósági bizottsági tag Unnep beszédet mond, melynek végtevel Bódy Zoltán alispán átvésti a képet a Törvénykönyv nevében. Délután 1 órákor község ebéd az „Arany Bányá"-szálló éttermében. (*)

A győri színtársulat Kanizsára akar jönni.

Nagykanizsa, márc. 3. Tegnap érkezett Kanizsára a jeles Somogyi-társulat titkára Csákok Vilmos, hogy a város vezetőségétől április 15-től június 15-ig terjedő időtartamra a társulat részére játszó engedélyt kérjen. Somogyi Kálmán társulata most a győri város színházban játszik.

Nem hiszük, hogy a város vezetősége elárkóna a legjobb vidéki erősből rekrutálódott színtársulat igazgatójának kérelme elől, mert nemcsak a nagykanizsai kulturaszomszág közbűnség igényeinek kielégítéséről van szó, hanem egy körülbelül 40 fősből álló komoly igazkeztető művész-társulat egzisztenciájáról.

Hogy hogyan gondolkodik a győri közbűnség Somogyi Kálmán társulatról, mutatja az, hogy példálul Kálmán „Bayader"-ját tízszer egymás után adták telt ház előtt Somogyiék.

Csákok titkár a legelőnyösebb ajánlatokkal jött le Kanizsára. Hiszük, hogy a város vezetősége, addig le míg a nagykanizsai színház problémája nem nyer valamely formában végleges alintást — elfogadja a győri színtársulat igazgatójának előnyös ajánlatát és lehetővé teszi Nagykanizsa közbűnségének, hogy végre komoly, hivatásos, elismert művészművészek pompás játékában gyönyörködhessek. (*)

Magasabb órabért követelnek a szabómunkások.

Nagykanizsa, márc. 3.

A nagykanizsai fűszabómunkások a mestereiket márc. 4-től márc. 19-ig szóló 25 százalékos munkabéremelésért kérték. Ez pedig, hogy a kélmunkások óránként 75 K, a jobb munkások 105 K, és az önállóan dolgozók 135 K munkabért kapjanak. Március 19-től azután újabb 15 százalékos emelést kérnek, vagyis, hogy egy kélmunkás-

nak 87.50 K, egy jó munkásnak 122.50 K és egy önállóan dolgozó munkásnak 157.50 korona órabére legyen.

A mesterek ezen nem döntöttek munkabérek meg követelésére.

Dr.- Kaufman Lajos iparbíró, közigazgatási tanácsos követelése a munkadók és munkások között meg fogja hozni a békek meg egyeztet. (*)

Rhóni motornélküli vitorlázó versenyek.

Itta: Orozsa Béla

a szombathelyi légitörvényi osztály titkára.

Igen sokan vannak az országban, kik a motornélküli vitorlázó versenyek rendkívüli fontosságát a saját kölése után se tekintik kellően át, a azok felett épp úgy naplónáre térnek, mintha mindenprogram megakozott eseményekkel találkoznának. Pedig Rhón Bajorországban az a kis város még fogalom lett a világhírnevet szerzett magának a motornélküli vitorlázó versenyek a ezzel együtt a német haladás nagyzerű eredményivel.

Motornélküli repülés alatt a repülőknek azt a módját értjük, kik a pilóta mint egy magára öli a gépi, a lejtőn neki fut s a szükséges sebesség elérése a levegőbe emelkedik. Miután motor nincs, a szelek játékának hasznosításával repül a igazkezt az ut hozását és a levegőben való tartózkodás tartamát rekordra emeli. Fontosvága abban rejlik, hogy a pilóta kényeszerítő van a levegő hullámzásainak kihalálásán, míghal mozgékonyvá, könnyedé, a levegő elemelével szemben érzékeny válik.

A Szt.-Germán békeszerződés korlátozásai terelték a német aviatikusokat a repülés e nemek programba hozására a lassu kitűnő munka árán való meghonosítására.

A szerződésnek az a korlátozása, mely megtiltotta a motoros gépekkel való repülést, ily módon kényeszerítő e hatalmas nemzetet arra, hogy aviatikai téren a fejlődésben megállni kényeszerüljön. Tehát nem véletlen, ha a szerződés e határozományával szemben e mozgalom a német légitörvény szerződésének dányugati szempontjából indult ki, hiszen ők vannak legközelebb a németégek közvetlenül fenyegető veszedelméhez. Minden szarokság, még szívósabb, még elkezeredtebb ellenállást vált ki. S ilyen megvilágításban a motor nélküli repülést joggal az aviatikai irredentizmus megteremtőjének tekinthetjük.

Tény az, hogy a németeknek sikerült a rhóni eredményekkel nemcsak a véle ellenséges viszonyban lévő államok, de az egész világ csodálós figyelmét és aggodalmát magára vonni. Sikerült erősebbek azt, hogy Anglia, de Amerika is a repülés e nemét már meghonosítani kívánja. Franciaország pedig az 6 legnyugosabb ellenséges Ebermontba kísérletet s próbája a leggyőzöttek eredményeibe utolér. De míg Ebermontba a franciák motornélküli vitorlázó versenynek legnagyobb rekordja 3 perc volt s azt a teljesítményt öröm újjongása között körtülte világgá a francia sajtó, addig augusztus 6-án a hannoveri diákok Rhónban 3 órá s motornélküli repülést végeztek s ezzel egy olyan világrekordot állítottak fel, mely magával a lehetetlenség, a határos. A legzsebb megvilágításban és ellenséges ennek az Egyesült Államok meghívója, kik figyelmét kívül hagyva a békeszerződés megállapodásait a két hannoveri embermarat meghívta a Amerikába a vitorlázó repülés szemléltető bemutatására.

Eddig a rhóni eredmények. En csak csodálkozásban halgatom, ha perszimitizmusnak kísérők a nemzet szorúságát a aggodnák jövője felett.

— Uránia. Jön a „Hazatérés a hadifogásból”.

KÖZGAZDASÁG.

Valuták és devizák:

Napoleon 11100, Foot (London) 13926—14228, Dollár (New-York) 5900—5035, — Francia frank (Párizs) 180—190, Márka (Berlín) 13—14,5, Orosz rubel (Moskva) 143—149, Osztrák korona (Bécs) 420—440, Lari (Bokarest) 14—18, Szekel (Prága) 87—91, Svájci frank (Zürich) 550—578, Dinár (Zágráb) 30—33, Lengyel márká (Varsó) 676—776, Amsterdam 18.10., Kopehka 874—94, Króna 544—564, Stockholm 188—818.

Zárlati zárlati:

Berlin 2:37, Amsterdam 211:00, Hollandia, New-York, 533—525, London 256:00, Párizs 324:00, Milano 258:00, Prága 15:80, Budapest 17:87, Zágráb 550, Varsó 15:20, Wien 074, Szófia 340 Osztrák kór. 075 00

Termény jelentés:

Ár (Tassaviddi) 13800—13700, egyéb 13500—13800, rozs 8700—8800, takarmány árpa 8600—8800, búzra 8900—9200, zab 8900—8500, lenmag 8100—8300, ropca 14000—14500, korpá 5200—5300, köles 8800—8900.

Bendpart állatárak:

Marhák 1. r. egységben 530—700, hájlaja 400—780, eleje 600—710, II. r. egységben 380—490, hájlaja 420—520, eleje 320—380 Növendék marha: I. r. egységben 420—430, borja (délh bér) 700—740, Késsel: Nagy-marha 85, aladás 33 — Növendék marha 60, aladás 4, borja 45, aladás 30 Marha-bőr 700—780, borjbőr 1200—1250.

Sertésárak:

Felhajja 150, Elhalti állag 45, Öreg — Korpé 680, Kényű —, L. r. 720, II 820 Zár 970, Szalonna 800 Leb. hó 800.

relációs árkokhoz Benedek Rezső.

Apró hirdetések

alga: 10 osztig 100 korona, vasalagok betűvel szedeti azokat duplán megfizetnek. Alább hirdetői 50 márkát kérek.

Fajhálj forrasztók Alkális eladó — Miklós Szántófi Oratófia.

Havasaként birtokbirtokosok, letek juttatva árban eladó. Csengeri-utca 35 szám alatt. 652

Különleges 61. számú ház eladó. — Áronfalvi elgálalható. 6610

Helyzetben házmesteri Állás két szobás lakás — 1 lakásos villában házvezetői személtelen házmesteri Állás eladó. — Cim a hirdetőtérben. 653

Helyzetben házmesteri Állás két szobás lakás — 1 lakásos villában házmesteri Állás eladó. — Cim a hirdetőtérben. 664

Újra vasárnapiak jó kassza, tisztább és új szék — 1 lakásos villában házmesteri Állás eladó. — Cim a hirdetőtérben. 665

Férfitől, teljesítő új, olcsó eladó. — Cim a hirdetőtérben. 666

Ferencvárosi és környéki parcellák házmesteri Állás eladó. — Cim a hirdetőtérben. 667

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felajánlásukkal és anyuk elnyújtva, illetve támogatással alkalmatlansági díszítéssel felkérésre szívesek voltak, fogadják ezúton is hiátis köszönetüket Nagykanizsa, 1923. március 3

Viola-család.

Érdemteljes és tőke nélküli havi 10.000 K-ig kereshet

helyi ismerettséggel bíró kamolyi egyén. — Cim a hirdetőtérben.

Női szalmakalapok

Átváradt, felváltást és visszatér elállók és azokat újonnan, modernül berendezett ruházathelyekben legújabb divatu formákra, legeszebb kivitelben készílik.

Modellink megtekinthetők.

Saját készítményű **férfikalapok** minden színben, legdivatosabb formákban kaphatók. — Férfitől készíttetik és alkalmatlansági díszítéssel és utólagos átváltással is megtekinthetők.

TOTOLA ÉS PACSIRSZKY
kalapkészítők 524
NAGYKANIZSA, SÖTVÖL-TÉR 21
Védői megrendelések postai úton is

Azonnal eladó kertesház

cserep-zeleldényekkel — Kiskánizsán, Nagyráca-utca 8. szám. Érdeklődöl lehet: Vörösmarthy utca 9. szám alatt.

Házak adás-vétele.

Hirdetők: Házak a foglalkozó házakkal, kettővel, Családokkal, új magházakkal — Néhány ház eladó, amely részben új és vagy spekulációs vételek igen alkalmas.

Földbirtokok, bérletek közvetítése.

Több kisebb-egységű földbirtok eladó Zalaiban és Somogyban. 201 holdas bérlet eladó.

Pénzkölcsönkövetítés. Üzletek közvetítése.

ACZÉLIGNÁC SZIGRISZT LÁSZLÓ
Ingatlanforgalmi iroda, engedélyezve az O. F. B.-től
Nagykanizsa, Fő-ut 3. szám.

Önkéntes árverési hirdetemény.

Néhal Vajda Szabó Ferenc és neje néhal Dani Éva hagyatékát közölte Kiskánizsán, Bajcsai utca 46. szám alatt házat udvar és kerttel az örökösök megbízásából 1923. évi március hó 25-ik napján délután 4 órakor (dr. Hoch Oszkár ügyvéd közlésében) a legelőtör igérőnek szabad kézből eladók.

Kihájtási ár 600.000 K, amelyen alól a ház nem eladó.

Felvit Lajos és Dr. Hoch Oszkár
ügyvédek

1462/1923.

Felhívás.

Felhívom a hadirokkantok, hadi-özvegyek és árva, hogy a március havi nyugdíjuk felvételét végezték az alábbi betűrendben és napokon jelentkezzenek a városi háznál.

I. Hadirokkantok.

Március 5. napján az A, B, C, D, E, F, G, és H betűvel kezdődő neveltek.

Március 6. napján az I, J, K, L, M, N és O betűvel kezdődő neveltek.

Március 7. napján a P, R, S, Sz, T, U, V, Z és Zs betűvel kezdődő neveltek.

II. Hadiözvegyek és árva.

Március 8. napján az A, B, C, D, E, F, G és H betűvel kezdődő neveltek.

Március 9. napján az I, J, K, L, M, N és O betűvel kezdődő neveltek.

Március 10. napján a P, R, S, Sz, T, U, V, Z és Zs betűvel kezdődő neveltek.

Nagykanizsán, 1923. február 27.
Polgármester.

PERMETEZŐKET

(Vermoral rendszer)
kifogástalan minőségben, legújutányosabban szállít

NAGY IGNÁC

Budapest, VII., Károly-kört 9.
Telefon: József 118-12. 6370

Eiadó lakoház

Mihályon egy
Üzletihelyiséggel, 300 m² belső-
sággal, szép gyümölcsösökkel. —
Mihály György kereskedő Mihály

ANYAROZSOT

legújutányosabb árban van:

SZEREMEI JÓZSEF

gyógyászati kereskedő
Budapest, VII., Vasszéplényi-u. 10.
Szeged: Kőrös u. 10. Telefon: József 111-66.

arab fekete ló

Kislermetű
szerszámmal és könnyű
lőcsővel kocsival, tudóbb
egy nagy lóhoz való
szerszámmal is eladó

GÁRDONYI kereskedőnél,

Kiskánizsa, Munkás-tér 22.

(Minőnnemő
üvegeztél, képerkeztetés
legújutányosabban elváltak.)

SKOPAL ANTAL

Öreg, porcellán, szomszéd-utca és
képerkeztetés vállalat
Bp. Szent-lőr 14. sz. alatt.

3414/1923.

Hirdetemény.

A v. tanács nyilvános árve-
résen elad a városi fáskertben
(temető mellett) 3 darab rönk
tűzfűtő március hó 5-én dé-
előtt 9 órakor.

Nagykanizsa, 1923. március 2.
Dr. Kaufmann
polgármester b.

Tavaszi újdonságok olcsó árakon

Kisfaludi és Krausz

divatnagyaruházban az Arany Kakashoz, Erzsébet-tér 21. szerezhetők be

NAGY VÁLASZTÉK!

Bél- és kölföldi női Costüm és ruha-
szövetek a legújabb divatszínekben.
Férfiszövet újdonságok, Couveloit,
csikós ölt- és ruhakelmék, Bourberry
kelmék, cérna grenadínok és Etami-
nok. Mosó és tisztá gyapjú uolli de
lalnok, szintartó mosók és ölröndök

Regenhart és Raymann-világhírű damaszt
és lenőrüiből óriási raktár!

Saját érdekében ajánljuk, hogy
szükségletét most fedezze!

Nagykanizsai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Hírekkel és közérdeklődéssel. Helyi hírekkel és közérdeklődéssel. Helyi hírekkel és közérdeklődéssel.

Egyes szám ára 15 korona.

Hírlevél árak: Egy hónapra 600.— K
Három hónapra 850.— K

Tárgyalások kezdődtek a volt monarchia javának likvidálására.

Bécs, márc. 5. (Éjfélok érkezett.) Dr. Kienböck pénzügyminiszter elnöklésével ma kezdődtek meg a tárgyalások a magyar kormány képviselőivel a volt monarchia közös tulajdonának likvidálásáról. Magyar részről Meszicsky követ és az érdekeltek miniszterei, magyar képviselője vesz részt a tárgyalásokon.

Váradl Antal meghalt.

Budapest, márc. 5. (Telefonon jelentett tudósítók.) Váradl Antal, a kiváló költő, drámaíró és esztétikus ma délután vértanúnak elhunyt. Az ősz író a nap folyamán még a József körúton sétált, délután fél 3 órakor azonban a Nemzeti színház hátulosa frontjánál lévő villamos állomás közelében hirtelen rosszul lett. Éppen a jerdőre akart lépni, amikor hirtelen a fejéhez kapott, befogódzott az ott álló egyik autó sárhányójába, azután elvesztette eszméletét és összeesett. A Nemzeti színház postása és néhány műszaki munkás vitte be Váradl Antalt a színház töltözőszobájába, ahonnan értesítették a mentőket. A kivonult mentőorvos éleslélle kísérlete eredmény nélkül végződött. Váradl Antal több nem nyerte vissza eszméletét, úgy, hogy az orvosok 3 óra után néhány perccel csak a bérlőt halálát konstatahíhatták, amit valószínűleg szív- és tüdőbűdés okozott.

Stromfeld Aurélt újra letartóztatták.

Budapest, márc. 5. A budapesti rendőrség őrizetbe vette a múlt pénteken Stromfeld Aurélt volt ezredes, a város hadserg vezér kora főnökét, mert több legutóbb őrizetbe vett komáromi elítelttel való összeköttetéséről és megbeszéléséről.

Jalólsá a komáromi válnasítókerületben.

Komárom, márc. 5. (Saját tudósítók telefonbeszámolója.) A Korányi Floryán báró lemondásával megrendezett komáromi kerületben a kerület egyesületi polgárai legnapra tartottak jelölés gyűlést. Komáromban a Vasuti Klub helyiségében. A szűkebb intézőbizottság egyhangúlag Klebelsberg Kuno gróf vállalkozásait támogatni minisztert jelölt a kerület képviselőjének. A nagy számban egybegyűlt választópolgárok egyhangú lelkesedéssel elfogadták az intézőbizottság javaslatát és elhatározták, hogy küldöttséghez kérik föl a minisztert a jelöltség elvállalására.

A kanizsai titokzatos bombaügy.

Hogyan áll a Hegedüs György elleni merénylet. — Mi a valóság? — Az államrendőrség feltevése. — Keresik a csomagot lendő asszonyt.

Nagykanizsa, március 5.

— Saját tudósítónktól. —

Napok óta nem hallunk és nem olvassuk egyebet, mint Magyarországon legújabb szenzációjáról, a legfríssebb bombamerényletről, amit titokzatos kezek csempésztek be dr. Hegedüs György nemzetgyűlési képviselő, az ÉME országos alelnöke és lapunk volt főszerkesztője kanizsai lakására, hogy a keresztény és nemzeti gondolatnak a rendíthetetlen, ki-próbált és tiszteletreméltó harcokat felrobbantassák. A budapesti és vidéki sajtó napok óta ezzel foglalkozik, ezzel táplálkozik. — Mindegyik a maga módján.

Lapunk — noha már a múlt hét hétfőjén értesült a dologról közvetlenül a legilletékesebb helyről — nem találta még az egész ügyet alkalmasnak arra, hogy a nyilvánossággal közölje, mert egyrészt dr. Hegedüs képviselő ur sem tartotta szükségesnek a jeljelentést megtenni, másrészt meg, mikor a hivatalos jeljelentést megtette — nem akartunk a rendőri nyomozásnak és leg-erélyesebben fogantatott vizsgálatainak elébe vágni, mert az ilyen kényes természetű ügyeknél nem jöhet tekintete sem az újságíró szenzációszomja, sem a nagyközönség érthető mohósága, mert itt végeredményben országunk hírnevéről, nemkülönbön közbiztonságunk és közállapota-inknak különös szintben való feltüntetéséről is van szó. Rossz szolgálatot tettek a külföld előtt az országunk, akik ezt az ügyet úgy fejtik ki — mintha „egy újabb bombamerénylet” kö- vetkezett volna el egy magyar polgár ellen, ahelyett, hogy bevárták volna a rendőri nyomozás eredményét.

Most, hogy a legkompetensebb hivatalos tényezőkől nyert információink alapján számolhatunk be olvasóinknak — a titokzatos bombaügyről a következőket közölhetjük:

Hogyan történt az eset?

Február 24-én, egy szombati napon dr. Hegedüs György nemzetgyűlési képviselő Csányi László utcai lakásának fürdőszobájában kisebb tűz ütött ki. A tüzet azonnal eloltották. — A tűz előlása után a fürdőakd pereme felrobbant. (A kád peremének bensejében gyanta volt.)

Tény, hogy a tűz keletkezése előtt egy nő atadott dr. Hegedüs öreg hávezetőnőjének egy sárga papírburkolatú, szűkös, üzlet csomagolású kisebb csomagot, amit az idős asszony nyomban bevitt a fürdőszobába és rátette a kádban elhelyezett löszörré, Félóra múlva látta, hogy tűz tödül ki a fürdőszobából. Bement és akkor látta, hogy tűz van. Ég a löször. A tüzet az öreg asszony nyomban eloltotta.

Ekkor jött haza dr. Hegedüs György nevével együtt, akiknek az asszony elmondotta a történeteket, de dr. Hegedüs — aki- nek sürgősen Pécsre kellett utaznia — nem is figyelt az öreg asszony szavaira.

Mikor Pécsről visszajött — elmondották neki ismét a történeteket és ekkor dr. Hegedüs György feljelentést tett a rendőrségen. Négy nap múlva a lörtétek után.

A kanizsai államrendőrség bünyű osztálya azonnal a leg-erélyesebb vizsgálótat indította — azonban nem tudott eddig semmiféle nyomot felfedezni, amely után indulhatott volna. A budapesti főkapitányság is leküldötte két titkosrendőrt, hogy a nyomozásnál segítségére legyenek a kanizsai detektívoknak.

A rendőrség feltevése.

Munkatársunk a titokzatos ügyben ma felkereste a kanizsai államrendőrség bünyű osztályá- nak vezető-kapitányát, aki elmondotta a rendőrség véleményét az esetről.

Ugyanis csak két lehetőségről van szó — vagy az idős házvezetőnő maga okozta a tüzet öreg nehézségeiben mikor tüzet akart gyújtani, vagy tényleg volt a csomagban valami gyúlékony anyag.

Most a legfontosabb az lenne, ha sikerülne előkeríteni az asszonyt — aki a szóbanforgó csomagot hozta. Ha ezt sikerül a rendőrségnek előállítani — akkor az egész ügy tisztázódik.

A rendőrség ezután is felhívja azt az eddig ismeretlen asszonyt — aki február 24-én a szóbanforgó csomagot dr. Hegedüséhez vitte, — hogy jelentkezés sürgősen a bünyűgyi osztálynál kihallgatásra végeit, hogy ez ügyre végre világosság derültessek. (M)

Bombamerénylet — Kalózbán.

Kalózbán, márc. 5. (Éjfélok érkezett.) Szombaton este az angolok negyedében egy automobilról bombákat hajítottak a brit követtség épülete felé. Vagytara rohan egy automobil, rajta többen ültek és amikor a közeli épület- hez ért, egyik utasa bombát vetett és ugyanakkor egy másik utas is egy második bombát hajított. Mind a két pogolgép a felrobbant, de míg az első csak a falakban tett kárt, a második egy szerződés kávéházba repült és ott megölt egy egyiptomit, három angol katonát és egy benaizsilita pedig halálosan megsebesített. — A tetteseket nem sikerült kézrekeríteni.

Olasz katonatisztek törték be a római német követéségre.

Róma, márc. 5. (Éjfélok érkezett.) A német követésben történt rablás merénylettel kapcsolatban a rendőrség megállapította, hogy a tettesek volt katonatisztek voltak. Letartóztatás eddig még nem történt.

Németország meg akarja szankcionálni a diplomáciai viszonyt Franciaországgal.

Berlin, márc. 5. Parlamenti körökben az új hír terjedt el, hogy a birodalmi kormány Franciaországot hoz való diplomáciai viszony megszakítására készül. Ertevétele szerint ezek a hírek teljesen alaptalanok. Mértékadó körökben tisztában vannak vele, hogy a diplomáciai érintkezés megakadályozása Németország számára nagy hátrányokkal járna és hogy mégis jobb az eddigi állapotot fenntartani.

Kováts tanár előadása

A Bánk-bánról szóló előadása után vasárnap este Kováts Antal kegyesrendi tanár folytatta a magyar drámaalkításelet. — A lincellai előadások mindjohban kezdenek kidomborodni az előbbi évek jól sikerült, előkelő színvonalú sokak-tól látogatott előadásáivá. A közönség megszerette a Rozgonyi-utcai előadótermet is és Koudy tanár régi hível mellett számos új hallgatót is élvezni minden alkalommal.

Előadásának tárgya *Kisfaludy* Károly drámáinak ismertetése volt. Az író jóslakérvő arcképének megrajzolása után Koudts tanár élvezetes nyelven ismertetett előbb komoly drámaíró: első darabjait: *A tatárök Magyarországon* c. vitéleti látékát, majd *Ilika*, *Szabó* vnyja a legérteletesebben *Iszre* című tragédiáját. Kifejtette *Kisfaludy* Károly drámaírói nagyvágját, ki hírnevét komoly drámaíval szinte márol holnapra tönkcsényes gyoraszalag alapsította meg.

De bár *Kisfaludy* Károly komoly darabjaival is igen nagy szolgálatot tett a magyar színpadnak, elvölhetetlen érdeme mégis a magyar vígjáték alapjának letétele. A magyar vígjáték atyjáról különösen lelkeskedésrel szólt az előadó a jóízű kifejezéssel többörv moosolva detektált hálás hallgatóságát. A helyzet és jellemkommikumnak két remekét, *A körök*-et és *Családok* c. vígjátékot mutatta be, mint két olyan alkotást, melyek gazdag leleményükkel, egyéni helyzetükkel apcsillásan *Kisfaludy*károlyi kérdésnyeseket örökítettek.

Igazi magyar életet látunk az első darabban: a *Kisfaludy* Károly korának vidéki, kurialis nemes életét. Mint *Bejű* költeményeiből megismerheltük a természetet, az ifjúságot, a rónát, a természetet, a Tiszát, a szabad életet, a juhász, a calós életet, úgy velőidő elénk *Kisfaludy* Károly c. vígjátékában, a vidéki életnek egy darabja is kor latinus műveltségű prókátorá (Szerföld), az őreásteji, kölföldiekedő bíró (Széllay), a leányjövőképű agzóadó Balfay, ispanyi; asztán bíjos, előadó leánya Málí, ki Himfy szereti olvasgatni; a túrpalatinai, furfangos Lidi, ki az egész darab letele a cselekvényt bonyolítja. — Minden egy-egy kitűnő alak, erő és szellem a vígjáték belső gépezetében.

A *Családok*-ban *Kisfaludy* a jellemkommikot műzeibe be. Bár az c. fajta vígjáték-nemzelebb megoldások első állítja a szerző, *Kisfaludy* ebben is remekelt alkotóit a *Lombáival*, a darab hőseivel, a plánu márol híres inspektorral örök alakot állított be a magyar vígjáték-irodalomba.

Sok derűs percel szerzett előadása után Koudts tanár, még felhívja a műkedvelők figyelmét *Kisfaludy* Károly *A főseny* c. egy felvonásos darabjára, melyet élvezetes nyelvre, kacsagtató humora és komikus helyzetek miatt előadni ma sosem lenne hiábaváló.

Zárószóval *Kisfaludy* Károly arcképi világnézetéről szóltak, mely világnézet a maga tisztaságában, fenlegében jelentkezik meg minden darabjában, úgy, hogy még vígjáték-élet is kezdőbe lehet adni minden fiatal lányunk, kik sok jókedvet, gondatlan élvezetet, nemes szórakozást merlíhetnek belőlk. (d.)

Megalakult a kanizsai Baross-Szövetség.

A nagykanizsai keresztény kereskedők és iparosok tömörülése. — Gyenes Lajos, a nagykanizsai fiókszövetség elnöke.

Nagykanizsa, márc. 5. Vasárnap délelőtti jöttek össze a Keresztény Otthonban a nagykanizsai keresztény kereskedők és iparosok hogy a Baross-Szövetség fehér zászlaja alá tömörülve — megvédhesék a maguk érdekeit.

Am ezme Gyenes Lajos kereskedő volt, aki eddig a mindenütt ott volt, ahol a keresztény gondolatot kellett kifejezésre juttatni. Ö törte meg az utat az eszmének, ő szervezte meg a mozgalmat és ő végezte az előkészítő munkálatokat — hogy a vasárnap alkuló gyűlést meg lehetett tartani. Gyenes Lajos őszellen fáradozás a kanizsai keresztény kereskedő és iparosárságot nagy háára kötelezte, mert szent szövetségben végre egygyé olvasztotta azokat — akik eddig nemtörődöm-ségük miatt még saját érdekeik megvédésétől is távol tartották magukat.

A nagykanizsai kereskedők és iparosok szinte java jelent meg a vasárnap alkuló gyűlésen, teljesen áthtva annak a jelentőségétől — mit tesz az: a Baross-Szövetség zászlaja alá tömörülni.

Gyenes Lajos thoney országgyűltotta meg a gyűlést, rövid szavakban rámutatva a keresztény kereskedők és iparosok szervezkedésének szükségességére. Majd Rausch Aladár kormányfőtanácsos, országos elnök ismertetette azokat az okokat, amelyek szükségessé teszik a Baross-Szövetség megalakítását, mely szövetség a keresztény kereskedőket és iparosokat, gárdákat, vállalkozókat stb. át. tömöríti.

Parkas Igszótt azután a Szövetség eddigi ténhródításait, működését és eredményeit ismertetve. Bezáradék végén rámutatott arra, hogy a Baross-Szövetség célja kettős: 1) erkölcsi alapon élve akarja tagjainak anyagi érdekeit megvédeni, 2) a gyengéknek védelmet bíztestíteni. Országunk érdeke, — ugymond — hogy minél több legyen a megbízható elem, akire országunk támaszkodhatik.

Parkas Igszótt tartalmas beszéde után a gyűlés határozattal kimondta: a Baross-Szövetség nagykanizsai fiókjának megalakulását. Majd megalakították a tisztelőit.

Előneknek nagy lelkesedéssel megválasztották Gyenes Ljost, alelnökök lettek Unger-Ullmann Elek és Baszó József, jegyző-titkár Dedovics Béla, pénztáros Kulassy Kálmán, míg választmányi tagokul megválasztották Lichtscheindl Pál, Miltényi Gyula, Stumpf Zsigmond, Mőger Károly, Tóth Lajos és Malán Odón, míg Krejt József és Sajrány József ellenőrkök lettek. — A szövetség nagyüzabása terveinek megvalósításával legközelebb a nyilvánosság elé lép. (*)

Renoválás előtt a felsőtemplom.

Nagykanizsa, márc. 5.

A Zalai Közönség több ízben értekez hongan rámutatott a felsőtemplom elhanyagolt, a hívek valóságos árulattal bántó és az idegeneket melyen megboráskoztató szalmás állapotára — azonban különöbörök okok miatt nem történt intézkedés.

Most, hogy Gasdag Ferenc püspöki biztos erős kézzel nekilt a világi plebánia megszervezésének, a felsőtemplom renoválásának kérdése időszerűvé válik.

A püspöki biztos ma beadványban fordult a városi tanácsához, amelyben a templom külső és belső felének rendbehozását, écsészteron kérszítvát, a tetézet kiültváltását, stb. kéri a tanácsától. Mert a hely, tetéze az — hogy a tetézetek rezeztül befolyik az eső, amely mindent megromlál.

A városi tanács a püspöki biztos kérése elől nem zárkózhatik el,

mert míg a második plebánia-templom terve teatét őt — nűdig a felsőtemplom kell, hogy a világi plebánia hivatalos temploma legyen. Azonban egy plebánia-templom abban az állapokban, amelyben a felsőtemplom leleedik — el sem képzelhető. Itt tehát új költségnyrl van szó — amit a városi tanács meg nem tagadhat.

Egyébent értekezésünk szerint a városi tanács a legjobb indulatul viseltetik a felsőtemplom renoválás ügye iránt és minden vite nélkül teljesíteni fogja a püspöki biztos exir-nyu kérémet. (*)

Homoly Béla véci templomfőnöke a mult napokban Kanizsán volt és megnézte a felsőtemplomot. Ő fogja a templom belső falait átfestetni, az ollárakat és szobrokat renoválni, stb.

Megtegyük tehát azt is — hogy a felsőtemplom, az isen házhhoz méltó külsőt fog nyerni. (*)

A világi plebánia lakásügye.

Tengosi kigyóvá kezdi magát kinőni.

— Nagykanizsa, márc. 5. —

Ismeretes, hogy a népjóltéki miniszter jóváhagyta a kanizsai lakás-hivatalnak azon határozatát, hogy a világi plebánia helyiségei részére igénybe vehetők a Helmlakások.

A lakás-hivatal egyben Helmlakásokat és Weizsácznak kitulata a városi palota II.ik emeletén levő a jelenleg Beron M. által lakott lakást. Helmlakást és Weizsácz már egy hónapja, hogy megfélebbzték a nagykanizsai lakásügyi hatóságunk ezen rendelkezését a lakásügyek miniszteri biztosához Zalaegerszóra. — azonban dacára, hogy az ügy lámet evi hónapja húzódik és a plebánia buporai mindennap megtalálának érkezni a nem lesz hely hová Gasdag püspöki biztos a sok buporai beraktározás — zalaegerszgi ma napig nem döntött az ügyben.

A világi plebánia elhelyezésének uva — tengeri kigyóvá kezdi magát kinőni, amelynek az vége, se hossza nincsen. (*)

HIREK.

— Időjárás. Az időjárásutani intézet jelentése szerint hazánkban enyhe idő várható, sok helyütt csövel.

— Egyházi-megyei hírek. Dr. Molnár Dániel érsekeknokot XI. Plus pápa Öszentesége pápai prelátus-nak nevezte ki. A kitüntetett főpap az egyházmegyei pappanelés terén eltöltött közel négy évtizedes munkájáért, nagy tudásáért és szreletreméltó bánásmódjáért az egyházi és világi körök őszinte tiszteletét és háliját érdemelte ki. — Keller Lajos a kogyur szabályszereu bemutatásával alapján elnyerte a balatonbörzsényi plebániait.

— A. K. Kath. Legénygyűlést előadása. Lpvunk szerdai száma jelözte, hogy a közönség körében nagy érdeklődés volt a Katolikus Legénygyűlést jeles opertte előadás iránt, melyet emiatt márc. 4-én megismertelték. A vasárnap este megtartott előadás igazolta ezen híradásunkat, mert a közönség teljesen megöltötte a Polgári Egylet nagytermet, hogy még egyszer élvezhessék előadását. Magyaról az előadásról újat nem kell írniuk, lapunk februr 14 ki számában már eléggé melláttuk és most csak annyit említtünk, hogy az is méltó volt a többihez és hogy a közönségnek mennyire tetszett, azt a folytatónak és utazás bizonyítolusa. Ez alkalommal csak a karzemenyítéssel akarunk megemlékezni, akik a maguk kisebb szerep körében is szépet és kedvesen nyújtottak és az oadásó őszijáték által nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Ugy a női, mint férfi kar pompásan segítette a főszereplőket és joggalosan igényelhetnek részt az előadás sikeréből, melyben kivülök a cigányzenészek személyesítők is osztoznak.

— A megyéspüspök adománya. Dr. Rott Nándor megyéspüspök a panukri újra. kath. lakókajtylére 30 000, a pápai népkönyvtárat 10 000, a pucsi hitközségnek hareraköze 5 000, a Magyar Asszonyok Nemz. Szövetségének pápai coporjájának szövöcsékre 20 000, a nemzeti mosmót hűveknék harangra 10 000 K-át adományozott.

— Házasság. Villányi Antal Nagykanizsa és Hamburger Terika Pécs, folyó hó 3-án Pécselt házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítési helyett)

— A szabómunkások barmozgalma. A nagykanizsai szabóiparosok legnagyobb részéről megvan a hajlandóság — hogy munkásnak követelést teljesítsék. Így a megyezésre a közeli napokra biztosra vehető.

— Új lístárak. A líst- és őrlémmlylacson a malomárdekeltség a gabona árának emelkedésével kapcsolatban az őszre líst-fajták arát négy koronával ímet megdrágították. Az új árjegyzés szerint az árak a következők: Nullalíst 218, kettőalíst 214, hatos líst 208, hét és falis 168, hét és háromnyezdes 140 korona.

— Kanizsáról kilíttott egyének. A nagykanizsai államrendőrség január havában 5, februárban pedig 6 egyént tiltott ki különböző cselekményekért a város területéről.

— Magzóközt rab. A kanizsai fogházban letartóztatásban levő Hohl Ferenc nevű ember, miközben erdei munkára kivetényltek — megzóközt őrel mellől. Körösk.

— A Nagykiszallai Bank-egyesület Részvényátrásadási folyó hó 3-án délután 3 órakor tartotta 49 K évi rendes közgyűlést Wéisz Tivadár kir. keresk. tanácsos elnökléte alatt, melyen a részvények nagy számban jelentek meg. A betérjesztett záradékok az íntézet áruvédelmes fejlődéséről tesznek tanúságot: az áruforgalom a megelőző évi circa 2 milliárdnál szemben 4 1/2 milliárd koronára emelkedett, a betétállomány 47.939.580-94, a kihelyezések összege pedig 46.452.576 05 korona. A mérlegszámlát K 4.622.879-10 tiszta nyereségből az alapzárabélyerű jutalékok levonása után K 2.800.000, vagyis részvényenkint 70 korona oszték fizetésére, K 300.000, a rendes tartalékokra, K 1.500.000 az osztalékterületképzés K 103.005 11 nyugdíjalapjára dotálására K 40.000 közművelődési és jótékony célokra fordították; K 744.710 06 jósvé évi állékalmat maradt. A sorrend szerint kiírtéped Rndnál Jenő és Csapil Sommer Ignác igazgatósági tagok 3 évre újóbi megválasztattak. Az eszedékes szelvények a mal naptól kezdve az íntézet pénztárából beválthatók.

— Szent Ferenczi templom orgona-és hangszalajára befolyt adományok: (Folytatás) Szerékné, Ozskóli Márta, Szvetecz Lajos, Zibó S. Szmórné, O. L. Sipos József, Mathea Károlyi, Sipos Anna, Borbély Anna 200—200 kor. Bak—Lászlóné, Csányiné: Anna 150—160 K. Sziszka Gyúsné, özv. Lampert J. né, özv. Starkó, Sirobi Hugoné, Szeiler Antal, Bizcsa Maria. Simon József, özv. Kráky Ferencné, Lukács Andr., Grutó Margit, Márii Anna polgarista, 3-szor N. N., Id. Ruza Ferenc, Tacschner Teréz, özv. Ferenci Janosné 100—100 kor. özv. Csóka Istvánné 90 kor. Jeszenkó Annáné 70 kor., Hajdu János 68 kor. Horváth Rozsalia, Stupár Istvánné 60—80 kor. Somogyi József, Eleonóra, Kámpor Márta, 3-szor N. N., Murton Ferenc, özv. Markus Jozsefné 50—50 kor. — Adományok. A círnadisi Ipariarsulat az ántétemplom hangszalajra 306, a feléntétemplom hangszalajra 300 koronát ródományozott.

— Eladó. Teljes ebedés és hállászoba berendezés — valamint karthadi porcelánok és függönyök eladó. — Megtekinthetők szerdán délután Bazár földpéczi I. emelet.

— Úrúrnak. Jóni „Ut a boldogság felé”. — Hamisfogakat, aranyat, ezüstöt, brilliánsokat és érmeket a legmegfizetőbb napi árban veszek. — Fried József ékeszterez, Ságur ut. 2. szám (Fő-ut és Ságur-ut sarkán)

— Ujvegzészt és kitéllést (kitéllést jóllakással) jutányosan vállaljuk úgy helyben, mint vidékre *Voynovits Jenő* Magyar-utca 24.

— Utazás. Kedvenc utazásról fél hét és négy hét között. „Millionos körutazás” díjazott utazásvezető. Kiváló rep. — Főmesterrel. Válgiték 3. felvonásán — Csütörtök — péntek: „Háttérzet a hádfogazásról”, érdekes és nagy nyelviértékű. — Jóni — Ut a boldogság felé.”

Élénk a kanizsai lókiiviteli vásár.

A kínálat megfelel a keresletnek.

Nagykanizsa, márc. 5.

Dacára az esős időnek, a város egész külisége meglátást, hogy valami rendkívüli eseményre van Kanizsának. Embertömegek, hangos embercsoportok, kocsiok, autók, lófelhajtások, különböző nemzetek hevesen gesztikuláló kereskedői — a hová tekintünk. A szállodák, vendéglők, kávéházak tömve, a piacok szelg győzik a kirajzolást, a szobák mindenfélét foglalja. A Károly-laktanya, az igénybe vett istállók telve a felhajtott hidegvérű lovakkal. A Magyar Gazdák Lótenyésztő Szövetkezetének igazgatósi tagjai, a földmívelésügyi miniszterium kiküldötte — mind óriási munkát végeznek. Dacára a rendelkezésre álló rendkívül rövid időnek — a rendezőség nagyseren fordította meg a rendezés szerzőföltét nehéz problémáit. A városba kis landsternere — ahonnan az urak mindent intéznek — egy háborubeli Kommunizálótele-

hez hasonlít. Eladók, vevők — egymásnak adják a kilincset, mindenkinek ügye sűrűs, a legtöbb a délutáni vonattal már tovább akar utazni. Az urak óriási rutinkban pillanatok alatt végeznek a rengegelo sok fellel.

A mai napot felhajtott lovak mennyisége teljesen megfelel a keresletnek, úgy hogy a vásár ma nagyon szépen megindult és így valószínűleg valóra is fogja válni a sikerbe vetett reményeket.

Délután az osztályozó-bizottság osztályozta a lovakat, utána pedig bevononították.

A gazdákörönés érdeke — hogy a mai és holnapot napot még kellőleg kibaszniya és felhajtva lovak az exportvásáron felhajtás. A holnap, szerdai hetivárás különösen megismeglanás ígérkezik, mert igen sok kanizsavidéki gazda fogja a szerdai vásárt felhasználni lovaknak értékesítésére. (*)

Revolveres merénylet a törvénszék épülete előtt.

Nagykanizsa, márc. 5. Szepetknéi és dióskáli polgárok peres ügyében bejötték Kanizsára, ahol a járásbírószoba le is folyt a tárgyalás. A tárgyalás után, ahogy a törvénszék épületéből kijöttek, a törvénszék előtti térségre tovább folyt a vita, majd mind szenvedélyesebb szóváltás keletkezett, amelynek hevében *Beszánti György* szepetknéi lakos kirántotta revolverét és *Keszner György* dióskáli lakosa szegezte, azonban a többiek egy szempillánál állt lefogták B-aztlan Györgyöt és kicavarított kezéből a fegyvert mielőtt használhatta volna.

Beszántán a rendőrség azonnal előállította a kaplányi gyárat, ahol kibizaltatás után elokozták tőle a revolvert. Tiltott fegyverváltás és veszélyes fnyegetés miatt indul meg ellene az eljárás. (*)

A földbírtok rendező-bizottság befejezte munkáját.

Közszemlén a bizottság javaslata.

Nagykanizsa, márc. 5.

Az Országos Földbírtokrendező Bizottság által Nagykanizsa részére előrendelt földbírtokrendezési eljárás a nagykanizsai tárgyalóbizottság befejezte. A Szabó Győző kir. járásbírósi elnök elnökléte alatt működő bizottság javaslatait a mai napki kezdődőleg március 19-ig közszemlénre teszi ki a városi íktató-hivatalban.

Az érdekeltek a nekik meg nem

felelő javaslat ellen a közsemeleidejé alatt írásbeli vagy szóval indokolt észrevételeket adhatnak be a városi íktatónál, aki az írásbeli észrevételeket átveszi, illetve a szóbelieket jogközlő módon foglajja. Az írásbelfoglalt észrevételek Szabó Győző kir. járásbírósi elnökkhöz (Nagykanizsa kir. járásbírószoba, 18-20. szám) adandók be — míg az írtakat az Országos Bíróságához fel nem terjesztik. (*)

Dióssi Géza előadása a Keresztény Otthonban.

Nagykanizsa, márc. 5.

A maigósa szilvas komoly nap jaimán időszóra, lelket felemelő témékről tartott vesznápn délután órákban előadást *Dióssi Géza* pliarista főgimnáziumi poptanár a Keresztény Otthonban.

Az embernek háras kötelezőségei fejtegette — látnell, felbarátójjával és önmagával szemben. Társadalmi és magánéletünknek az Úrlelten akaratát és rendelkezését való berendezés — etikai alapját a megelőzés, a földi élet eszernyi bejavalja szemben megöröztí lélek-egyenysalt át. képzésk. Valamennyi teremtés boldogságban és boldogság született. A legtöbb ember a legteljesebb önzásban kíván boldog lenni, holott a boldogság önmagunk teljes megtagadásában, elfeledésében rejlik. Igénys, van boldogság.

De ennek nagy ára van. — Hateraz év óta keresik a boldogságot az emberek — pedig önmagukban van. Nem veszik észre a megelégedés lehetőségét, hogy igényelnek, vagyínak és akarátunk felegyelenésével elégedettek lehetünk.

M-íj ráter a keresztény női eszményképre. A keresztény családi életre és magyaráza annak ma gazdaságost. Kár, hogy rendkívül szűk terjedelmünk nem enged meg nekünk Diósal tanár gyönyörű gondolatainak bővebben foglalkozni, de rendkívül ajánljuk, hogy éppen azok híányoztak Diósal tanár előadásáról — akikhez tulajdonképpen inténi akarta szavalt —

A hálls hallgatóság melegen ünnepelte Dióssi tanárt mélyen szánó lelket felemelő szép előadásáért. (*)

TÖRVÉNSZÉK.

Két év fegyház és öt év félrúbra ellopásáért.

Tegnap tárgyalta a nagykanizsai kir. törvénszék büntetőtanácsa dr. *Kenedi Imre* táblabíró elnöklétevel *Meggyesi Imre* és társa *Günsberger Kálmán* nagykanizsai lakosok lopási bűnügyét.

Enők a tárgyalás megnyitása után bejelent, hogy mindkét vádlott büntetést előlétt. Meggyesi 7 havi, Günsberger pedig 1 évi börtönrö vanna annak lopás miatt álltélle. Ezekután főlövama a vádlottak határozatát, illetőleg Günsbergerrel szemben a kir. ügyészség vádrátát, melyek szerint Meggyesi Imre nagykanizsai cserapes vádolva van a lopás büntetével, Günsberger Kálmán nagykanizsai vaakereskedéséged pedig orgazdság büntette miatt, mert Meggyesi a mult év november havában *Tarash Gyula* nagykanizsai mérészorosság zárt lakásába annak tölvőléttében behatolt és onnan egy 30.000 korona értékű férfiföltényt ellopott. Günsberger az ellopott ruhát, jóllehet Meggyesi bírtokába, értékesítette.

Meggyesi nem ismeri el bűnöségét. Előadja, hogy a rendőrségen azért vállalta magára a lopást, mert őszre vissza verték. A vizsgálóbíró előtt később december 15 én azt vallotta, hogy a ruhát a piacra vette. Megmarad énen állításon kellett. Együttal megnevezte *Hoffer Károlyt*, mint aki igazolni tudja hogy a ruhát tényleg vette.

offer Károly kihallgatása. Ipolyán kijelenti, hogy nincs tudomása arról, hogy a vádlott a szilvásdorron ruhát vett volna.

Günsberger színtén nem érzi magát bűnösnek. Jóllehet a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy Meggyesi megmondta neki, hogy a ruhát lopta, a bíróság előtt ezzel szemben azt állítja, hogy Meg. yest vette.

Hajós Ferenc államrendőrségi főlélt az előadó, hogy a vádlottak a rendőrség hivatalos helyiségében bántalmazva nem voltak. Belismeri volamóssáuk önként, minden kényserítés nélkül lettek.

Kosa József rendőrfőtisztvel azintén eskü alott vallja, hogy vádlottak a hivatalban bántalmazva nem lettek.

A bizonyítási eljárás befejezése után *Mész József* kir. ügyész főlélt és Kósa minden kétséget kizáró szaveshető volamóssá alapján, továbbá vádlottakkal a rendőrség előtt tett beisméréséből teljesen bizonyítottan veszi a bűncselekmény elkövetését. Szizyora büntetést kért.

A vádlók: dr. *Miklós* és dr. *Fodor* a vádlottak főlémtéte érdekében emelnek szót.

A bíróság a vád és védelem meghallgatása után bűnösnek mondta ki Meggyesit a lopás büntetlében, Günsbergert pedig az orgazdság büntetlében és egy *Meggyesi Imre* 1 évi fegyházra és 5 év hivatalosvesztésre, Günsberger Kálmánt pedig 2 év börtönrre és 3 év hivatalosvesztésre ítélte. Késleltet továbbá mindkétüket a karosult Tarash javára 25.000 korona kár megtérítésére. — Az ítélet Indoklásában a bíróság Meggyesivel szemben beígazolt nek talált a bűncselekmény rendőrség előtt tett volamóssáiból, továbbá abból a körülményből, hogy már hónapok óta munkatérülé életmódot folytatott a így nem

lehetőtt annyi pénz a birtokában, hogy egy öltöny ruhát vehetett volna.

Gyüngerger ellen szintén bizonyítottak véte a tényállást, egyrészt a rendőrség és a vizsgálóbíróknál tett bejelentéséből, továbbá abból a tényből, hogy Gyüngergernek tudnia kellett, hogy Magyarznak nem lehet annyi pénz a birtokában.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette. A vádlottak és védők fel-lebbretek. (h.)

Szabad latt a főszelektálás kivitele.

Budapest, márc. 5. (Telefonon jelenl tudósítónk.) A pénzügyminiszter a kivitelre azmt borás kivitteli illetéket méteremészeként 500 koronáról 2000 koronára emelte fel. —

Ugyancsak hivatalos közlések szerint a földművelésügyi miniszter megengedte, hogy az 1922. évben termelt főszelektálás (a foghagyama, vöröshagyma, burgonya, kukorépa kivételével) minden főszeleknőn külön engedély nélkül korlátlanul kiszállítható külföldre.

Értékek

Magyar hitel 23100, Osztrák hitel 4650. Hasi 3560, Jeladóg 630, Lászlótelök 320, Karakalodini Bank 39000 Magyar-Osra 820, Beocsiak 248.000, Draacha 40000, Athénis való 218.000, Székavári 50000, Salgótarján 112000, Újkegyi 228000, Rima 126000, Sebész 13800, Göttingen 520.00, Nizsei 7000, Danica 14400, Kéthild 13400, Magyar eset 420 000, Arda 75000, Alutskai 15600, Klizyár 8000, Bonyhágy 1875, Lipitk 4550, Póhbus 8450, Vasm. Vilmos 14600, Gálral 7600, Kankoróti 7160, Déli Vassz 12800.

— **Úrulás.** Jöni „U a boldogság felé“.

SPORTÉLET.

Magyarország-Olaszország eldöntetlen. Vassánap folyt le Génuban a két nemzet válogatottjainak harmadik találkozósa, amely erős küzdelem után göndelkült eldöntetlenben végződött. A magyar futballcsapatra ez az eredmény nagyon ízelegő, mert az olasz futball jelenleg kontinentális viszonylában is az első helyeken áll a válogatott csapatuk már 2 éve veretlen, legyőzve olyan nagynevű ellenfeleket, mint a világbanok Belgiumot, Németországot és Svájcot és eldöntetlenül mérkőzve az osztrákokkal és a félelmes híró csehekkel. Nekünk dicshozat és elismerést hoz ez a derekas munkával kiküzdött félálker is, mert a világ minden sportcentrumába eljutó eredmény méltán fog elismerést és megbecsülést hozni a magyar futball sportnak s egyúttal a magyar nemzetnek is. Szilvdi körünyök és üdvözöljük a 11 derek magyar fiut, akik idegenben, 30.000 főnyi olasz közből az első legjobb tudásukat kifejezték és tüzes, magyaros játékkal bemutatva, megbecsülést és dicshozatot szereztek a magyar trikolórnak.

Bizunk benne, hogy a svájci válogatott csapat ellen is méltóan fognak helyt állni. E 31 találkozó derekas munkával, lelkesedéssel és magyar temperamentummal kivívott győzelemmel Európaeserte naggyá és híressé teszi az egyetemes magyar sportot; szálal megbecsülést és barátságot szerezve az újjáéledő magyar nemzetnek.

Valuták és devizák:
Nepoleso 11100, Font (London) 13978 — 14222, Daltis (New-York) 2060 — 2036, Francia Lrak (Paris) 100—100, Márta (Barho) 13—14,5, Oltair lere (Milano) 142—148, Osztrák korona (Bécs) 420—440, Lel (Belgium) 14—15, Stokhol (Prága) 87—91, Svédkorona (Stok) 50—57,50, Zingráb) 31—33, Lengyel mártá (Várso) 575—576, Amsterdam 12—10, — Koppánja 570—90, Krizsztánia 544—564, Stockholm 788—818.

Zürichi zárlat:
Bartó 2-36 Amsterdám 211 30, Hollandia, New-York 210-215, London 2518, Páris 3250, Milánó 2572, Prága 15 85, Brüsszel 17-87, Zágráb 58, Varsó 1 30, Wina 074, Sztófia 340 Osztrák márt. 675 00

Termény jelentés:
Baja (Tiszavárh) 13900—13700, agyú 18500—13900, rozs 9700—8900, laktörök 6200—8600 széknya 8900—9200, mák 8200—8500, tengeri 8100—8200, rapca 14000—14500, korpó 6200—6300, kolcs 8500—8900.

Budapesti állatvásár:

Marhabőr 1. r. agyában 630—700, hátulja 630—710, első 740, II. r. agyában 380—490, hátulja 420—550, első 380—380 Növendék mártái 1. r. agyában 420—440, boja (öltöt bér) 700—740, Kémet: Nagy-macra 90, alásás 30, — Növendék mártá 3. alásás 3, boja 43, alásás 43, Marhabőr 600—650, borjúbőr 1050—1100.

Szertásvásár:
Fahajtás 1680, Rékelt dág 1000, Öreg — Kúspó 700, Kónya 1. r. 725, II. 690 Zár 280, Székanya 820 Láh. bus 820.

Felcélás szerkesztő **Benedek Rezső.**

Nyilt-tér.

Tekintetes dr. Fenyves Ferenc urnak Nagykánizsa.

Az Ön vezetése alatt álló Zeneiskoláról több ízben hírtapi cikkek és nyilvános kijelentések útján megemlékeztem. Azóta szerzett tapasztalataim meggyőztek arról, hogy **helytelen forrásból** származott cikkeim és kijelentéseim nem fedik a valóságot. Amidőn Nagykánizsára érkekezve a helyi viszonyokat birálat alá vettem, nem lehettem kezőlképpen tájékozott, helyi kulturális viszonyokról, így törőndhetett meg, hogy az Ön vezetése alatt álló Zeneiskoláról a tényekkel ellentétes véleményem adtam le. Amidőn a helyi viszonyokat lényegében megismertem, tapasztaltam, hogy a Zeneiskola roddkívül fontos kulturális missziót teljesít és ezeknek a léteési sésében Ön rendkívüli erőlködi és anyagi áldozatokot hozott. Önzinténn sajnéltom tehát, hogy ahelyett, hogy ezen iskolát, mely — mint értesültem, a legilletékesebb helyen a legteljesebb elismeréssel érdemelte ki — érdeme szerint támogattam volna, sajnálatos félreértésből kifolyólag gáncsoltam.

Nagykánizsa, 1923 márc. 3.
Előttünk: *Oláh szerkesztő.*
Neumann Ferenc,
Nagy Győző.

* Az a tovarokhoz közzétételnek a szerkesztő nem a felelősséget nem vállalja.

Apró hirdetések

Magyarországi győzelemről, csatáról a székanyában (1923. márc. 6.) a Haza Áll. Bizottság Közlönyében (Székany. 11. sz.)

Én a tovarokhoz közzétételnek a szerkesztő nem a felelősséget nem vállalja.

Magyarországi győzelemről, csatáról a székanyában (1923. márc. 6.) a Haza Áll. Bizottság Közlönyében (Székany. 11. sz.)

Kiadó egy új hódekoratív Magyarországi

Kiadó egy új hódekoratív Magyarországi

MÉSZTRÓGÉNT
Ajlánok
17—18% nitrogén-tartalommal. Egyenre és legjobb nitrogén-tartalommal. Kétféleképpen és kétféleképpen, valamint az új stb. trógyászásra kiválóan alkalmas. — Gyártja: **NAGYVIR NITRÓGEN NITRÁGYVÁR R. T. BUDAPEST.**
Képviselet és Államod raktár **Val. Zala, Somogy- és Sopronmegyei Kereskedelmi és Pénzügyi Pártól**
cégénél
műtárgya, értéktárgyainak, hasznok, gazdasági cikkek nagyterkezők **Szombathely.** 437

Kazintcy-utca 55. számú emeleten haszonnal elfoglalható 2 szobás lakással, udvarral és 1 holdas kerttel **eladó.**
Eladással feltételek megvethatók dr. Bartha István és dr. Miklós Árdos ügyvédek irodájában, Kazintcy-utca 7. Kaszinó-épület. 655

Ar. O. F. B. tárgyaló bizottsága veszelődt.

938/1923—49
Hirdetmény.
Közlére teszem, hogy az 1155/1922 O. F. B. számú végzéssel Nagykánizsa r. t. városra elrendelt föld-birtokrendelési eljárást a tárgyaló bizottság befejezte.

A bizottság javaslatát a városi kiadóhivatalban az 1923. évi március hó 6—19. napjaira közzéteszem ki-lettem.

Az érdekeltek a nekik meg nem felelő javaslat ellen a közmezeire tével ideje alatt ugyanott Erdélyi János v. kiadónál írásbeli, vagy szóval indokolt észrevételeket adhatnak be, aki az írásbeli észrevételeket át-vevzi, illetve a szóbeli észrevételeket jegyzőkönyvbe foglalja.

Írásba foglalt észrevételeket nélaan Nagykánizsa, a kir. járásbírószágnál a 18. számú szobában is beadhatók mindaddig, míg az iratok az Országos Földbirtokrendezői Bizottsághoz fel nem terjesztetem.

Nagykánizsa, 1923 március 5-én.
Szabó Győző
kt. járásbírószágnál a tárgyaló bizottság vezetője.

ŐSZ IVAN
NAGYSZERU KÖNYVE
AZ ŐSI RÖG
A TISZTA SZERELM APOTHEOZISA A VASKÖTET KAPHATÓ A KIADÓHIVATALBAN IS SZERB ERŐN KÖNYVÁRRAKÉRDÉSREN
ANA 80 KORONA.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás a
VÁROSÉPÍTŐ
A FRANZ MALOM MELLETT.
Cement, mész, gipsz, épületfa, deszka, léc, szeg. — Szőlőkaró.
Városi Iroda: Nagykánizsa, Zrínyi Miklós-utca 33.

QUITTNER ARTHUR
Telefon: **394** **394**
világítóképek, vezetékek, motorok, csillárak, valamint telefonok, csengők és jelző-készülékek felszerelést, kasztyúvilágítóberendezést. Mindenféle vasutas munkálatok gyorsan és megbízhatóan végzi motorok újratekozolását. Mindezenmő egők is tartara.

Kalotai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Ismerettség és közérdeklődés
Tisztelettel — Telefon 76. szám.

Gyges szám ára 15 korona

Helyesírás szab. — Ray borsára 200. — K.
Három borsára 250. — K.

Tőzsde és erkölcs.

Ha feltámadna álmából, aki csak tíz esztendővel ezelőtt még élt, teljesen értelmetlenül állana a mai állapotokkal és erkölcsökkel szemben. Magyarországon ugyanis ma minden ember faj, vallási és társadalmi különbség nélkül, legyen bár kereskedő, tisztviselő, birtokos, tőkés vagy szegény, hivatásszerűen: **tőzsdéz!**

A tőzsdén vagyonok usznak el, vagyonok gyülemlenek fel, egyének és családok erkölcsi és anyagi bázisa megroppan és ott rokkán halálos csapások sulyka alatt: Csonkaimagyarország!

A tőzsdék heti 5—7 százalékokat fizetnek a játékpénzért, minden értéket odakoncentráltnak: **termelő munkára ezért nem jut pénz!**

A tőzsdének nincs politikai meggyőződése és akarata, nincs hite sem, ezért feneklik meg sok Magyarországnak segítő jóindulat és bíró uralkodni feleltetülül az ártó demagógia.

A tőzsde lehetne az ország közgazdasági és ezzel erkölcsi és közpolitikai életének és előre-törésének sarkpontja, ha játék helyett, céltudatosan azokat az érdekeket szolgálná — amikért alakult.

Az ország erkölcsi integritása, de még közgazdasági életünk reorganizációja érdekében is, ezen a téren okvetlenül kell bizonyos fokú reakció.

Ha a tőzsde tisztogatása komolyan megindul, azonnal megszűnik közgazdasági életünknek a valuta ingásáttól való függése: felszabadul a rettenetes tömegű pénz, mely litbenn csinálhat ipart és kereskedelmet. Ha pedig a komoly ipari termelés megindul, hovatovább függetlenedhetünk a küllalalmok piacától. —

Circulus viciosus ez: a Pénz a tőzsde útján ölhet és élíthet és körforgásban, vagy a teljes lezüllést, vagy a konszolidációt teremtheti meg

Ezen a téren **reakció!** kérünk Magyarországi érdekében?

A köztisztviselők ellátásának nagy problémája napirenden.

Ellentétben a KANSZ és az Egységes Párt között. Szakértők összehívását javasolják.

Budapest, márc. 6. (Telefonon jelenti tudósítónk.) *Kállay* Tibor dr. pénzügyminiszternek a köztisztviselő kérdésről adott nyilatkozata élénken foglalkoztatja az illetékes köröket. Megállapítható, hogy az Egységes Párt nem akarja honorálni a KANSZ kivánságait a fizetésemelés tekintetében. Az újabb létszámapasztásra vonatkozó tervezet természetesen ismét heves ellenzést váltott ki a köztisztviselők között, mert nem kevesebbről, mint a ma szolgálatban álló összes tisztviselők 20 százalékának elbocsátásáról van szó. A nemzetgyűlés folyosóján az a terv merült fel, hogy a kormány szakértők segítségével igyekezzen megoldani a magyar köztisztviselők ellátásának nehéz problémáját.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 6. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A nemzetgyűlés mai ülése fél 12 óra után kezdődött. *Schlossky* előző szep szavakkal emlékezett meg az elhunyt báró *Lers Vilmosról*, a nemzetgyűlés tagjáról. Azután az erdészei igazgatásról szóló törvényjavaslat tárgyalása következett. — Rövid hozzászólások után a javaslatot teljes egészében eredeti formájában fogadják el a Ház. *Marschall Ferenc* előadó ezután az Alföld befelicitálására vonatkozó törvényjavaslatot ismerteti. Tekintettel arra, hogy a trilonni békeszerződés Magyarországot erdinek 84 százalékától megfosztotta, szükséges a nagy fokú erdősítés. A háhiány leküzdésének első feltétele az lesz, ha a kormány mindent elkövet az Alföld befelicitására. — Elfogadásra jánja a javaslatot. A javaslat első szónoka *Gast Gasston*, aki sütkészésnek tartja ezt a törvényjavaslatot. A háhiány-határozatot nem taasztórállás jelentésével. Ezt nem lehet vitálni, azonban azt, hogy a javaslat egyoldalú, tudnillik az erdészei szempontok figyelembevételével mellőzték a legelők kímélést, aminek pedig a mezőgazdaság foga a kárát látja. Elfogadják a javaslatot.

Gaál Gasston beszéde után az előző napirendi indítványt tesz, melyet a Ház egyhangul elfogad. Az ülés 2 óra után néhány perccel ér véget.

A kereskedők részére lezártították a cseh vízumdíjat.
Prága, márc. 6. Tekintettel a cseh ipari válságra a cseh kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy ezentúl az utódállamokból Csehországba való kereskedők a vízumdíj felét fizessék.

Muzsolinai kitüntetés.

Róma, márc. 6. Muzsolinai miniszterelnök rövidesen megkapja a legnagyobb olasz királyi kitüntetést, „Dannunziata” rendjelet, amellyel a „királyi hívré” cím és jelleg jár.

Robbanás a tordai földgáz telepen.

Kolozsvár, márc. 6. Ma reggel a tordai földgáztelep szabályozó gépe órási dörrejel felrobbant. Egy ember azonnal meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

A lengyel kormány nem hívja be a bolseviküzkénteseket.

Berlin, márc. 6. Váradó jelentés szerint a kormány hivatalos lapja közli, hogy a mostani bevonulás alól mentesek azok a tartalékosok, akik 1920-ban a bolsevikokkal való háborúban önként szolgálatba állottak.

Végrehajtották az osztrák egyetemi numerus clausus.

Bécs, márc. 6. A műegyetem rektorátus tegnap via facti végrehajtotta a numerus clausus a zsidó főiskolai hallgatókra. A hirdetőválasz hirdetésmentű függőzetek ki, amelyben a tanári kollégium közli határozatát, hogy az idegen államokból a jövőben csak a gazdasági körülmények tekintetbe vételével fogja beletkeltani a hallgatókat. A zsidó külföldi jelantékről külön intézkedés szól, amely megtiltja, hogy a zsidókat az összes hallgatók 10 százalékát meg nem haladhatja. A határozat végrehajtásával külön birtosságot birtokosság meg, melynek döntése ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozatot Feratell műegyetemi protector írta alá. A zsidó főiskolai bizottság tiltakozott e rektori határozat ellen.

A bécsi liberális lapok a határozatot az alkotmány megszegésének minősítik.

Folytatódik a francia megszállás.

Berlin, márc. 6. A francia csapatok tegnap újabb területet szálltak meg a Ruhrmedoncán kívül. A megszállás 25 kilométeres zónára terjed ki, egészen Remscheid városáig, amelybe szintén francia csapatok vonultak be.

Milliórdos bankjegymennyiség kelt foglalnak is a franciák

Duisburg, március 6. Az itteni postahivatalnál a francia katonai hatóságok lefoglaltak egymilliórdos márká bankjegyet, amelyet a birodalmi bank berlini főintézetéhez adott a dulsburgi főintézetek. A milliórdos márká 13 postaszakában volt elcsmogolva.

A párisi semmitörésők a német bányatulajdonosok fellebezését tárgyalni fogja.

Berlin, márc. 6. Az ellátó német bányatulajdonosok tudvalegleg a rájuk kirúti párbüztetés ellen fellebezést jelentettek be. A párisi semmitörésők a fellebezést elfogadta és ki fogja tűzni tárgyalásra. A tárgyalás időpontja még ismeretlen.

Hírlaplitalom a Ruhr-vidéken.

Berlin, márc. 6. A német birodalmi kormány hivatalos érteitelése szerint a megszállott Rajna-terület és Ruhr-vidék francia parancnoksága három hónapra megvonta a *Neues Wiener Journal*-tól a postaszállítást jogát a ezt a rendelkezést annak okolta meg, hogy a ki-töltött lap ellenséges Franciaországnak.

A németek hajlandók az egyezkedésre.

Berlin, márc. 6. Amint politikai körökben beszélik, a birodalmi gyűlésülésein Cuno kancellár beszéde után Stresemann, a néppárt vezére, még határozottabb formában fogja kifejezni a németek álláspontját. Ki fogja jelenteni, hogy pártja kész a francia és német nagypárt történelmi megazvezetésére, feltéve, ha Franciaország jóváteveli azt, amit a Ruhr-vidéken követett.

A franciák tizedet szednek.

Mannheim, márc. 6. A rajnai hadi kocsiforgalmát lényegesen megcsappantotta a franciáknak az az intézkedés, hogy a szakereket ugyan Ludvigshafenbe átoedgtek, visszafelé azonban a rakomány értékének tizedrészét vámul követelték. A franciák elvárják továbbá a forgalmat a manheimi kikötővel.

A Ritscher-szálló tolvaja.

Egy pásztoróra epilógusa. — Erkölcös és kórkap.

A Zalai Közlöny" már ismerette Hável Anna kapovári, majd kanizsai családéhoz ügyét, aki a múlt-évben a Ritscher-szállóba egyik vendégének pénztárcáját annak tartalmával együtt ellopja, majd Kanizsán megérkezőt, míg február havában a kapovári rendőrség elfogta és Kanizsára küldte.

Ma volt ebben az ügyben a fő-tárgyalás a kir. törvényszék egyezbírja: Dr. Almásy Gyula kir. törvényszéki bíró előtt. A vádhatóság Csillaghy György, kir. ügyész képviselte, mely a letartóztatott leány védelmét dr. Beck ügyvéd látta el.

Börtönőr kiadja be a vádlott leányt a tárgyalási terembe. — A leány egészében arczdó, tőrhető külsejű, nem kelti az emberben a teljesen elveszténes odabójt, javíthatatlan bünyös benyomását. — Nyílt tekintettel néz körül, mikor az kérdéseket intéz hozzá.

Dr. Almásy bíró kérdésre bomondja nacionalitását, hogy erdélyi születésű, 25 éves, február 17-től elöletés tartózatában van.

A kir. ügyészség a Btk. 333. §-ba ütközé lopással vádolja.

Vádlott leány a bíró kérdésre aután elmondja, hogy a kérdéses napom a közkörhárból jött ki és elment a Ritscher-féle szállóba, ahol a szokást imerte. Borsos József portás azt mondoma neki, hogy ne menjen el, majd ő szerez neki egy fétit, aktív „mulathat”.

Egy kis idő múlva oda hosta borsó Sabjanics Kálmán, akivel a portás meggyezett, hogy szórakoztatásért egy bizonyos összeget fizet neki. Azonban ennek az összegnek a felét a portásnak kellett átadnia. Amikor aután a leány a szálló férfivendégével elment szórakozni, egyzerre csak betoppant a szobába a rendőrség. A raziósó rendőrség igazolásra szólította fel a leányt. ō igazolta magát. Ekkor odalépet hozzá imét a portás és azt mondoma neki — ne féljen, a rendőr nem visz be, sem a fétit. ō aután Sabjanicót követelte a kiadkudott díjat, Sabjanics azonban csak az egyharmadát adta neki oda, ami a portásnak kiadkudott „követelteti” díját sem fedezte volna. Ekkor ő — hogy kifizethesse a portás díját — később bement az alvó Sabjanics szobájába és elment a párnán levő pénztárcáját, tartalmával — 1700 koronával. Eből 100 koronát átadott Borsos portásnak. Eddig szót a leány vallomása.

Dr. Almásy bíró kijelentte, hogy Borsos portás ebben az ügyben ki lett hallgatva a kir. ügyészség által, azonban míly nem lehetett rábizonyítani a leány által eladottakat — az ügyészség elengedte és megszüntette ellene az eljárást.

Csillaghy György ügyész aután annak a nézetének adott kifejezést, hogy a leány vallomása szerint Borsos is bünyvés.

Dr. Almásy: Borsos vallomásában tagadta mindazt, amit a leány állított elő. Majd felolvassa a vádlott vallomását:

Sabjanics hosszabb vallomásában szót az állítja — hogy a portás ajándokta neki a nő.

Csillaghy György lopás büntettedbe kért bünyönek kimondani, és egyben felkéri a kir. törvényszék, hogy az illetőhatalton után tegye át a női akként a rendőrséghez, hogy

az ilyen a közérkölcösiség és közrendezésbe ütközé cselekmények — melyek a tárgyalás folyamán napvilágra kerültek — minden szigorral megakadályosassanak.

Dr. Beck védő határozó védbeszédben rámutatott a leány betegsédben, amióta nyomorba, kétségbeesett állapotára. A kerítőt volt — mondoma, aki a leányt bünbe sodorta, ō, aki hasznát akart — ugratni a bünbe. Enyhe ítéletet kért védenése aután.

Dr. Almásy aután kihirdetete a kir. törvényszék ítéletét, mely szerint Hável Annát bünyésnek mondoma ki a lopás vétségében és ezért hat havi foghárra és egy évi hialtal vezetésre ídte, egyben megkeresi a kir. ügyészséget, hogy a pár ak-tátt tegye át a rendőrsékhatalhoz, hogy az megfeleljen intéződ

hessen, ilyen állapotok megakadályosassanak.

Az elítelt leány és a kir. ügyész megnyugodván az ítéletben és így a jogerőssé vált.

A leányt — akit a bíróság elítelt — a marcona fogházból visszavittte a fogházbá. Beszúrult mögötté az ügyészség fogháznak súlyos vaskapuja — azonban engedtettsék meg nekünk, hogy itt a nagy nyilvánosság előtt is felhívjuk a nagykanizsai államrendőrség különö figyelmét azokra az állapotokra, amelyeknek erélyes megszüntetése és megakadályozása végett maga a kir. törvényszék és a vádhatóság képviselője kívánata a tárgyalás ak-tátt a rendőrséghez áttenni.

Különbben e tárgyra még visszatérünk. (*)

A lóexportház második napja.

Dr. Csiky Ferenc igazgató nyilatkozata.

Nagykanizsa, március 6. A lókviviteli vásár második napja mesze felülmúli az első nap arányait és eredményeit. Ugy a kínál, illetve a felhajtás, mint a kereslet sokkaltá élenkebb az első nap felhajtásánál és keresleténél. A sok idegen látóvárló sokkal legtöbb az olasz és a burgenlandi. De van belga, német, svájci, jugoszláv, cseh és román kereskedő is erős számban. Eddig negyven vagonnál több lovat szállítottak el, melyek jobbara Veronába, Genovába, stb. lettek irányítva. A vasveretűs tajjal nagyon sokat várnak a szerdai napotl, amikor a kanizsavidéki gazdák hajják fel lovaikat. A mai szerdai nap a vásár legerősebb napjának gyékerzik.

Munkatársunk egyébként tegnap felkereste dr. Csiky Ferencet, a Magyar Gadsák Lótenyésztő Szövetkezetének központi igazgatóját és megkérdezte az első vidéki lókviviteléről siker felől.

Dr. Csiky Ferenc kijelentette, hogy nagyon boldognak érzi magát, hogy a vásár oly jényszen sikerült. Különbösen nem győzte eléggé dicserni Balázs állategészségügyi főfelügyelő, a földművelésügyi miniszterium ki-küldöttnéek és az egész vásárló apparátus tulajdonképeni telkené nagy-szerű szakavatottságát, mindere kiterjedő gondos figyelmét, amely ezt a nagyüzert sikert biztosította. De halával emlékezett meg dr. Soján Gyula polgármester és dr. Kaufman Lajos tanácsnokokról, akik rendkívül előzékenységgel kezére jártak a vásár siker lebonyolításában, nemkülönb Széava vármihatali főnöke és Ortás pénzügyigazgatósági szamentácsosról, akik mindenben legmesszebbmenőleg támogatták a bizottságot.

Dr. Csiky kijelentette még, hogy a Magyar Gadsák Lótenyésztő Szövetkezte legelősebb kiendeltséget állít fel Kanizsán.

Az állami üzemetek nem lehet bérbeadni.

Egyedül a telefon és az állami szobházak alkalmazása a magán-kezelésre. — A vasutnál, telefonnál, állami gyáraknál nem engedhet az állam szerepet idegen érdekeknek. — Nyilatkozat az állami üzemek bérbeadására vonatkozó javaslatról.

Budapest, márc. 6.

(Saját tudósítoktól).

Az állandó deficités költségvetés-kapcsán egyre sürűbben hallani olyan kijelentéseket, hogy az állami üzemek bérbeadására kellene helyre-állítani. Akik ezt az ötletet elővetik és állandóan megismégtetik, éröként egyrészt a külföldi ban-sólók esetekere hivatkoznak, másrészt arra utalnak, hogy az állam az üzemek bérbeadásával nemcsak az üzemtársak költségétől, terhei től és kockázataitól szabadulna meg, hanem a bérleti összegekben fix jóvedelemre is szert lehetne.

Az első pillantásra igen tetszetősen hangzó ötletre vonatkozóan kérdést intéztünk illetékes helyre, ahol a következtökben informálták munkatársunkat:

han az országokban, ahol lényeg magánüzemekről kezelik azokat az üzemetek is, amelyek meggyőzőeseredett rendszer, amely ott, a béke éveiben bevezetve, kitűnően bevált. Nálunk azonban, ahol úgy a munkaviszonyok, mint pedig a piac helyzete is má, aligha válna be és sikerülne egy olyan nagyarányú át-szervezés, mint amelyen ezeknek az üzemeknek magán részvény-társaságokká való átalakítása végett szükséges lenne. Azoknak a szak-titviselőknéek és munkásoknak a helyzete is nehezen lenne tisztázható, akik pályájukat éppen abban a tudásban választották, hogy állami alkalmazásba kerüljenek. A magánvasutnak nagy jelentősége és lehetősége vannak mondjuk Amerikában, ahol óriási területeken, rengeteg vasúti háló-zaton lehetősége van a konkurenciának, a ahol több társaság vetélkedhet egymással a minél jobb és olcsóbb forgalom érdekeiben. Nálunk, főként a me-ga-csonkított országban azonban aligha lehetne versenyre szánni, még kevésbé arra, hogy a forgalom magánkezelésében meg-

javulhatna, arról nem is beszélve, hogy azok az összegek, amelyek az állam bérbeadásáért kapna, sokszorosan feleméltetődnének a bérli által követelt különféle kedvezményekkel.

— A legfontosabb és a leginkább szem előtt tartandó szempont azonban az, hogy a nagyfontosságú állami üzemekben éppen a mai viszonyok között: nemcsakre sem szabad érvényesülni lehetőséget biztosítani semmilyen idegen, a részvénytársaság mögötti lepezleten meg-buródó érdekeltségnek, amely esetleg ellenséges érdekeltség is lehet, amely éppen a legkritikusabb időkbén idézhet elő fennakadásokat, akadályokat.

— A jelenlegi állami üzemek közül mindenesetre vannak azonban olyanok, amelyek az állam érdekeinek veszélyeztetése nélkül, sőt az üzemek előnére bérbe-adhatók volnának. Ilyenek például az állami szobházak. London szobakereber előttem csodálkozva nyilatkoztak arról, hogy a magyar államnak jelenleg három szobháza is van, holott a sokkaltá gadagabb Angliának egyetlen állami szobháza sincsen. — Magánkezelésel lehetne adni továbbá a telefon is. A tábrszóló magánkezelésében mindenesetre több mozgékonyssággal és üzleti szellemmel működhetne, aminek természetesen következménye lenne az is, hogy az előfizetők is talán jobban tudnák zitelegteni.

A szobházakon és a telefonon kívül magánkezelésre kellene adni az egyetlen magyar állami bányát, a komlósi szénbányát, amely naponta mintegy hatvan vagon kőszénvesztermel. Ennek jelentősége nincsen akkora, mint amelyen adminisztrációt igényel.

— Ismétetlen hangulajohatam tehát, hogy a nemzeti érdekek figyelembevételel semmiesetre sem lehet tehát hozzájárulni az államosztatúnak, a magyar postának, az állami vasgyárnak, va-gongyáraknak stb. bérbeadásá-nak, mert a magánérdekek ezekben az üzemekben nem tudnák megfelelően garantálni a legfontosabb állami érdekek teljesítését.

Váltók és devizák.

Nyirelen 11100, Font (London) 13225—14222, Dóllár (New-York) 2970—3045, — Francia frák (Párizs) 181—181, Márka (Berlín) 13 445, Olasz lúra (Míllano) 142—142, Osztrák korona (Bécs) 480—430, Hfl. (Bakana) 1870, Kóridó 13300, Magyar csheker 520000, Dinar (Zágráb) 31—31, Lengyel mátká (Varsó) 375—375, Amerdand 1210, — Kórpénzha 570—80, Kíváltkálna 542—562, Stockholm 792—822.

Zürichi zárlat.

Szétla 238 Amsterdam 21190 Hollandia, New-York 335—300 London 2518 9425 8247, Milano 2685, Párizs 15.87, Budapest 17.75, Zágráb 600, Valra 120, Wlas 074, Szófia 340 Osztrák mátk. 67500

Értékek.

Magyar hitel 31000, Osztrák hitel 6400, Hlax 6000, Lóntól 940, Lóntól 6500, Kereskedelmi Bank 42000, Magyar-Olasz 380, Beocsnai 260000, Dicsre 44000, Altianus szén 370000, Szászvári 69000, Salgó-tarjáni 130000, Urkányi 228000, Rima 106500, Schick 13800, Guttmann 3800 U, Nacel 7000, Danica 18700, Kóridó 13300, Magyar csheker 520000, Dinar 77000, Altianus 20500, Kálváry 7100, Bosnyák-Agrár 1850, Lipica 3050, Pórhús 9000, Vasm. Vilamos 15000, Gissala 7000, Konkordia 7200, Dás Vasm. 13350.

— Uránia. Jón: „Ut a boldogság felé!”

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásintézet jelentése szerint háraként nyugati felén és csak a további tartótt a hőmérséklet nem változott lényegesen. Megkülönböztetve az erős szél és a hűvösebb idő várható.

— **Kínvesztés.** A m. kir. pénzügyminiszter **Viola Kálmán** a sárbogárdi m. kir. állampénztárhoz állampénztári tiszté nevezte ki.

— **A kaposvári polgármester Kanizsán.** Kaposvár város érdekeit körülben nagyszabású mozgalom indult meg a lésoportvársi engedélyezés ügyében. A mozgalommal kapcsolatban **Vétek György** dr. polgármester ma Nagykánizsára érkezik az exportvársi tanulmányozására.

— **Kováts tanár előadása.** Holnap, csütörtök este fél 7 órakor tartja **Kováts** Antal kegyesrendi főgimn. tanár negyedik előadást a magyar drámalatról a Rozgonyi-utcai tornacsarnokban. A rendezés minden érdeklődőt szívesen lát.

— **Újbold állapítják meg a faárakat.** Az Országos Központi Áruválogató Bizottság felhívta Nagykánizsára város polgármesterét, hogy hívja össze a helyi fogaalmazott bizottságot, hogy vizsgálják felül és állapítsa meg újbold a fa árakat.

— **A nagykanizsai „Hangya” fogvasztási szövetkezet** igazgatósága felhívja üzletésztárs tagjait, hogy vásárlási könyvecskéiket a vásárlási jutalék megállapítása végett folyó hó 28 ig az üheltihelységben adják le. Ezen idő után könyvecskéik nem lesznek elfogadva.

— **Holtánnyilvánítsák.** Bilitán Károly zalaegerszegi földműves, aki 1887-ben született, B. Károly és Huszti Mária fia, a 20. h. gyzerebben 1915. tiszán az orosz harcokban hősi halált halt. (Sümegei kir. járásbírószék).

— **Ismét emelik a dohányárakat?** A Heti Napló értesítése szerint a dohányárakhoz igazgatóság március 15-én 20-ika között a dohánytermékek árát száz százalékkal felemeli.

— **Pályázatok.** Több pénzügyi szemlélti állásra 2 hét alatt a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságokhoz. A cseprői utaslelti állásra április 1-ig Sopronmegye eljárásihoz.

— **Szén likőnként kímélve** kapható kitűnő minőségben az Erdőbirtokosok fatermelő rt. (szeszgyár mellett) telepén kilogrammonként 58 koronás árban.

— **Áruválogatóbizottság** munkái áral. A törvényhatóságok vizsgáló bizottság az áruválogatók eltkarításai díjat Nagykánizsára város területére a következőkben állapította meg:

Áruválogatók tisztogatásánál hol kocsival a pécögödörhöz lehet járni, egy forduló (700 liter tartály) 600 K.; utcaá kihordásánál, vagyis ahová nem járhat kocsi 650 K. Elhullott sertés, juh, kecske vagy egyéb apró állatok kirázásánál és fertőtlenítésénél 400 K. Közvesztéses kutyák kifűzésénél és elszállításánál 500 K. Elhullott lovak vagy szarvasmarhák kirázásánál, lebőrözésénél, szűjelőntésénél, elfűdülésénél és fertőtlenítésénél 1600 K.

— **Pénzátvitelny forgalom** Hollandiával. A németalföldi postaközigazgatásnál történt újabb megállapodás értelmében a Magyar-

Hány hold földet osztott ki eddig a Földbirtokrendező Biróság.

Budapest, márc. 6. Az Országos Földbirtokrendező Biróság 1921. június 20-án megkezdett működése következtében 1923. március 3 ig keletkezett 42.591 házhely; törpe- és kisbirtokra pedig felosztott 162.120 katasztrális hold 118 négyzetögről; ezenfelül kihasználóterületek alakítására átvétették 225 községben 50.925 katasztrális hold 68 négyzetögről.

Enek az eredménynek részletezése a következők:

Kiadatott házhely rendezése során házhely 884 a községben. 31.553 egyfű részére 8324 katasztrális hold 987 négyzetögről területtel. Földhözjárású végett megváltási eljárás megindítását kérték 2948 községben. A megváltási eljárás

elofolytatására az Országos Földbirtokrendező Biróság bírók küldött ki 2763 községre. A megváltási az Országos Földbirtokrendező Biróság kimondotta 355 községben 96.024 kat. hold, 1189 négyzetögről területre. Ebből alakult 99 közsé legelő, 33.882 törpe- és kisbirtok, 11.038 házhely.

Ezenfelül elővásárlási jogot gyakorolt az Országos Földbirtokrendező Biróság 70 esetben 10.800 kat. hold, 60 négyzetögről területre.

Továbbá ingatlan eldaraboltság 217 esetben 46.971 kat. hold, 432 négyzetögről területtel. Ebből 24.329 kat. hold eldarabolása folytán földhöz jutott 6072 egyfű.

Az Országos Földbirtokrendező Birósághoz a mai napig összesen 51.279 beadvány érkezett.

ország és Németalföld között fennálló utárványforgalom olykép módosul, hogy a küldendő utárványok, megbízások, levélpostai utárványok legnagyobb része 150 hollandi forint, a csomagposta utárványeknél pedig 150 ezer magyar korona. Az onnan ideküldhető utárványok, megbízások és levélpostai utárványek legnagyobb része 50 ezer magyar korona, a csomagposta utárványeknél pedig 150 hollandi forint.

— **Forgalomból kivont bélyegyek.** A kereskedelemügyi miniszter a 10, 20, 250, 350 filléres hivatalos postabélyegeket a forgalomból végleg kivonta. A hivatalos március végéig kivonandók a posta-hivatalban megmaradt készleteket.

— **Szovjetkerékcsök.** Moszkva tudósításai szerint az orosz szovjet-bírószék elvondtát hoztak arról, hogy a bigámia és polygámia nem büntelendő cselekmény. Egy esetben felmentő ítéletet hoztak olyan ügyben is, amikor egy flu edes anyját vette feleségül.

— **Úránla. jón.** „Ut a boldogság felé”.

— **Hamisfogakat, aranyat,** ezüstöt, brillánstokat és érmeket a legmegsabb napl árban veszek. — **Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sark).

— **Üvegárat és kitalálót** (kitalált jótállással) legolcsóbban vállal egy helyben, mint vidéken **God László** Árpád-utca 7.

— **Úránla.** Még csak ma, szerdán fél hét és fél helyen órákor: „Miliomos kalandor” dráma új felvonásban. Kísérő kép: „Film-szerelmem” vígjáték 3 felvonásban. — Csütörtök — péntek: „Hazatértél a badonfogó”, orkösdarab népszínház — Jón: „Ut a boldogság felé”.

— **Próbálja meg ön is és meggyőződik róla,** hogy a FILIPPI hársnyakutódíjzselében békésen állapodik késsül hársnyak, azoknak a legértékesebbek és ugyanakkor szíves és mindagyi pamutot bármikor megfűjelhető, Szombathely, Sétő Kálmán utca 10.

— **A Világ-mező** (postai) német-törpe a legnagyobb viktus ártal tornap, amikor is Ohnet helyen rendezé, a „Sergiusz Pannin”-mutatója be; még csak ma lesz látható. — Holnap, csütörtök pedig újmeté tudományt és tudományt is érteke hozza **Berget Oskar** (teljében) a „Fekete lovas” (Lord William Ratcliff) című költői elbeszélést Hesse világhírű költőnek.

— **Évszázadvélemény** és emlékirati szavakat figyelmen kívül hagyó nem szavak: Házaspár a házaspár Házaspár Házaspár (Székely) és egy hátsó, de árát mutatlan hátsó)tor.

Sértővársár:

Felbírás: 700, Ekkal dállig 450, Öreg — (Közp. 190, Könyv — T. 2. 75, 190, 470 Zár: 1000, Szekély 840 Leb. hat 780.

KÖZGAZDASÁG.

— **Cserebörök** Irtsána. A földművelésügyi miniszter rendelkezett hivta fel a törvényhatóságokat, utasítva a községi előjárásokat, hogy a cserebörök kötelező letársáról április 25-ig gondoskodjanak.

— **Szűllőgazdák** figyelmeztetés. Mezőgazdasági kamarától jött értesítésben képtel felhívta meg ugy azok, kik már előjegyzettek részélig szűllőgözüket, mint más szűllőtulajdonosok is, hogy a szűllőségem részélig árát (különként 395 koronával számítva) 8 nap alatt a Gazdakörnél (Sugár-ut 18. s. alatt) előre fizessék be, hol is a m. kir. gazdasági felügyelő megbízásából Tóth István gazdasági titkár fogja a zártosságot annak idején eszközölni.

Termény jelentés:

Hoss (Tiszavíz) 1920—19200, egyfű 13700-13800, rozs 8300-8400, kataraszi kupa 8800-8900 szárpap 9000-9100, szék 8300-8600, lengőri 8100-8300, repes 14000—14500, korpá 5200—5300, kócsa 8500—8900

Budapesti állatvásár:

Márkusz I. r. egyszben 630—680, bátyja 580—730, ártala 480—600, II. r. egyszben 680—470, bátyja 400—610, eleje 280—380 Novonédi mázsa: I. r. egyszben 470—500, borjú (600 főbő) 680-720, Késmét: Nagy-mészsa 470—500, — Novonédi mázsa 13, eladás 10, borjú 125, eladás 75 Márkusz 600—650, bojtás 1050—1150.

Feloldás szerkesztő Bendeck Rezső.

1923. március 7-én

Apró hirdetések

Alul: 10 meg 100 koronán, vastagabb betűvel megadott szavak duplán számításban. Alul: Természetes 80 szavaknál Áruválogató.

Kiadó egy 1000 kupa Magyar-ny. — **Méhes** Árpád-utca 6, székely hat betűvel feladott szavak betűk: két alkalommal eladható. — Erdőbirtok Károly György.

Egy tiszán egy fűrdőbíróját katasztrális jutalom arán eladók. Cim a székelyben. 6666

Kétféle tiszán: 1. ártala: Főv. kancs 10 eladó — székelyben katasztrális. U. P. Novonédi. 9669

Házaspár-utca 13. számú ház egy kerttel eladó. Bővebbet Fűző József katasztrális áraknál.

Kétféle egy gumiből: egy 10000, más 6000. — **Alul** Árpád-utca 7. 6668

Az ismert kitűnő zamata

asztali bor

ismét kapható

literenként 76 koronáért.

De az megint bor!

Egy kiló díj 136 kor.

BRUNICUS JÓZSEF (Bécs, csomaga a katalán öltözék katasztrális)

3604-ut 33 szék. — **Teljesen:** 270. 3 óra tiszán tiszán: két díj, egyfű székely

Zománcozás, nikkelezés, galvanizálás, fémszízes

gyártás.

Autogénhegesztés, vulkanizálás.

Írógépek, sokszorosított, varrógépek, karfapárok, alkatrészek és hullék nagy raklár.

Varrógépek és korpák nagy kató 10000 K-tól.

Új- és átalakított gyártás.

Matyvánplasztika és elektrografika berendezés alatt.

Írógépek karbantartása.

MŰSZERÜZEM ÉS IRÓGÉPVÁLLALAT

Vajdaság: Székely Gyula
Tiszán: Kálmán-u. 29. Tiszán 40. (Kisváros). 40.
Ügyes katasztrális: 10000 katasztrális

TÖRVÉNYSZÉK.

Tolvaj cselekedésny a bíróság előtt. Hajdinyk Róza bírósági elnökötől nagykanizsai cselekedései vonta felülősségre a nagykanizsai kir. törvényszék büntetőtanácsa.

Hajdinyk Róza ellen ugyanis a kir. ügyészség vádat emelt a Btk. 333. szakaszára ütközött folytatatosan elkövetett lopás bűntette miatt, mert 1922. december 1. és 1923. január 15. közötti időben szolgálatában gazdálkolt: özv. Petermann Józsefnél mintegy 10.000 korona készpénzt és tizenhat kiló lisztet ellopott. A listát 1695 koronáért értékesítette.

Vádolt cselekedénye kihaltatása folyamán töredelmesen beismerté azt, hogy a listát ellopota és eladta, de tagadta azt, mintha a 10.000 koronát is ő vette volna el. Azt sem tudta, hol áll a pénz.

Mets József kir. ügyész a tanu kihallgatásán után a vádnak a listalopásra vonatkozó részét fenntartja. A tanu vallomásaiból semmiféle bizonyítékot nem talál arra nézve, hogy a 10.000 koronát is a vádlott cselekedéjénél vonta volna el. A vád ezen részét eljelti.

A bíróság a vádbeszéd után bővönök mondta ki Hajdinyk Rózát a folytatatosan elkövetett lopás bűntette helyett, a 92. szakasz alkalmazásánál, annak vétségében s ezért 4 havi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre ítélte. A pénzpótlás miatt az eljárást megszüntette el-lene.

Az ítélethirdetés után dr. **Kenedi lanócskánál** figyelmeztette az ellent cselekedényt s általa az összes kanizsai cselekedet, hogy hozzá ne nyuljanak gazdájuk dolgaihoz, mert a bíróság a cseledek tulajdonosi, különösen ismétlődő esetekben, kerülhetetlen szigorral fogja szüntetni. Az ítélet jogerős.

Helyelválogatás. Tegnap törvényelmi tudósításunkban — bántó nyomonahiba folytán — Megzessé és Gúnyberber földoltokra vonatkozó bírósági ítéletek felszerelődtek. A bíróság a teltes Megzessé nem 1, hanem 2 évi fogházra, orgárdájt Gúnyberber pedig 1 évi börtönbüntetésre ítélte 2 évi börtön helyett.

HIRDETMÉNY.

Két darab duplaszárnyas üvegajtó tokkal egyfűt eladó. — Megtekinthető a helybeli ipartornál udvarán.

Az Ipartornál eladókége.

Kaljai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Hírekészítő és kiadóhivatali fő-ut. 12.
Interurban-Telefon 78. szám.

Egyes szám ára 15 korona.

Kiötetési árak: Egy hónapra 300.- K
Három hónapra 850.- K

A jugoszlávok megerősítik a határt.

Belgrádból jelentik: A lapok közlik a következő kommunikét: A külügyminiszteriumban Laza revlts Vasza belügyi osztályfőnök és Gavrilovics meghatalmazott miniszter tanácskozást tartottak. A tanácskozás legfőbb pontja a Magyarország felé eső határ megerősítésének kérdése volt. A határmentő hatóságok jelentése szerint ugyanis az utóbbi időben sok magyar kém szökött át az SHS királyságba, akik itt fokozott tevékenységet fejtenek ki. A kémek átszökésének megakadályozása végett szükségessé vált a határ megerősítése. Ebben elhatározták, hogy a minisztertanács jóváhagyása után utasítják a budapesti SHS köveit, hogy ebben az ügyben intervenáljan a magyar kormánynál.

A minden konkrétumot nélkülöző, általános hangú vádaskodásra vonatkozóan kérdést intéztünk illetékes helyre, ahol a következőket mondták:

— Ez a hír is abba a csoportba való, amelybe a kiséntant rendszeres sajtókampanyának többi fattyuhajtsa. Úgy látszik azonban, hogy ezzel a híreszteléssel ezúttal nem kívánnak közpölni, a "sike-reket" elérni szomszédaink, csupán valamely belső inlézkedésük akarják indokolni, esetleg csak elől akarják készíteni a közvéleményt hadihítelek felemelésére, mert ulyan nem vették maguknak azt a fáradságot, hogy a hírt megfellelően "csomagolják", azaz koholják és látszólagos konkrétumok beleszővésével fokozzák a szavahihetőséget. — "Kéme szökönek át a határon" — ez egy általános kijelentés, amelynek alapszágáról a legkevésbé győződhet meg a magyar kormány. Elvégre kémegek fogynak nagyon könnyű, ha a román és szerb vagy cseh minta szerint mindenki, akinek nincsen egészen szabályszerű utlevele, kémeinek nyilvánítanak. A híradást tehát, amely egyetlen "fokozott tevékenységet kifejtő" kém nevét sem tartalmazza, nem is érde-

mes tehát komolyan venni, mert ez csak egy kevésbé sikerült etappja az ellenünk külsőben rendszeresen folytatott rágalmozó hadjáratnak, amellyel katonai inlézkedéseket, csapatösszevonásokat és pénzpocsékolásokat akarnak csak indokolni.

Az angorai nemzetgyűlés nem fogadja el a lausannei békejavaslatot.

A nemzetgyűlés az ántántra hárítja az új háború felelősségét. — Újabb tárgyalások előtérben.

Angora, márc. 7. A nemzetgyűlés új határozott, hogy a lausannei szerződést nem fogadhatja el, mert beleütközik a nemzeti alapegységébe. A nemzetgyűlés minden felelősséget elhárított magától arra az esetre, ha a hatalmak ragaszkodnának hozzá, hogy a lausannei szerződés tervezet betű szerint elfogadjassék.

A nemzetgyűlés túlnyomó többsége felhatalmazta a kormányt, hogy folytassa fáradságait a béke elérése érdekében a következő feltételek mellett:

1. Mossul kérdését bizonyos időszakon belül rendezni kell.
2. A pénzügyi, gazdasági és igazgatási kérdéseket a török nemzet teljes függetlenségével összhangban kell szabályozni.
3. A béke megkötése után sürgősen ki kell üríteni a megszállva tartott területeket.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 7. (Saját tudósított telefonjelentés.) A nemzetgyűlés ma ülést 11 órakor kezdődött. Napirend szerint következnek az Alföld befalásáról szóló törvényjavaslat általános vitája, melynek első szónoka Czeller Jenő. Előzetesül eszmének tartja az Alföld befalását a azt szerinte ki kellene bővíteni a szikes területek termőképességével.

Gyórként Imre az erdőész munkások nyomoráról beszél és inlézkedést sürget a munkabérek meelőbbi felemelésére. Beszède után az elnök napirendi indítványt tesz, amelynek elfogadása után rövid szünet következik.

Szünet után Ehn Kálmán mondja el interpellációját a zalaegerszegi internálótáborról. Az ottani állapotok korábban olyan rettenetesek, mint ahogy azokat *Esteryágyos* János lefestette. Az sem igaz, hogy a barakok hidegek. Minden barakban naponta egy mássa szent tűzelenek el, a hőmérők 17—19 fok. Ami a tisztaságot illeti, az sem vagy maga után semmi kívánulást.

Az ellátás győnye ugyan, mert az internálók nem kapnak annyi ételt, amennyit a szervezet megkíván. Véleménye szerint a kenyérszédőket kellene felelőlni a a hiányzó ételanyagokat ezen a módon kellene pótolni. — A zalaegerszegi ut után az állapontja, hogy az internálótábor adatai revidióra szorul.

Szabó József ugyancsak az internálótáborral foglalkozik interpellációjában. Az internálótábor lakosai ronitja az ország jóhírnevét. Fel kell osztalni a tábori, a büntető sáket bíróság elé kell állítani, az idegen honosokat kitoloncolni, az ártatlanokat pedig azonnal szabaddon kell engedni, már csak azért is, mert a Zalaegerszegi járt nemzetgyűlési képviselő nagyobb részének az internálótábor megsemmisítése után az volt a véleménye, hogy azt azonnal fel kell oszlalt. Ezután *Erődi-Horvack* mondja el interpellációját az egereszei táborról. A három interpellációra *Rokossy* Iván belügyminiszter azonnal válaszol. A választ a Ház tudomásul veszi. Az ülés 8 óra körül véget ért.

Bakvázárak tanácskozása Kállay pénzügyminiszterrel.

Budapest, márc. 7. (Saját tudósított telefonjelentés.) A pénzügyminiszteriumban ma Kállay Tibor pénzügyminiszter meghívására konferencia volt, melyen résztvettek Schaber Béla államtitkár, Kéldi Szabó András és Kállay Zoltán miniszteri tanácsosok és Rauscher osztálytanácsos, a Jegyzőintézet részéről Popovics Sándor és Tabakovics Dusan, a bankigazgatók közül Ulmann Adolf, Wess Fülöp, Walder Gyula, Beck Marcell, Krausz Simon, Eber Antal és Horváth Lipót, az OKH részéről Horváthvárszky Dező. — A pénzügyminiszter a bankigazgatóktól a következő ügyekben kért javaslatokat:

1. A közpénz rendezése; 2. a mezőgazdasági hitelek; 3. a Vitézek mezőgazdasági szövetkezetének hitele; 4. a külparosok hitele, különösen a Baross-Szövetség memorandumára való tekintettel; 5. a horhitelek; 6. a lakásépítések; 7. a városok és községek hitelvisköcsége. A tanácskozás több órán át tartott.

Pénteken minisztertanács fogja tárgyalni a köztisztviselőkérdést.

Budapest, márc. 7. (Telefonon jelenti tudósított.) A pénteki rendes minisztertanácson komoly tárgyalás áll veszik a köztisztviselőkérdést, egy a létszámcsoökkentés, mint az illetményfelemelés tekintetében.

A kormány tagjai közt erre vonatkozóan már megvan a megállapodás.

A horvátok elszakadásának hírének.

Zágráb, márc. 7. (A Zala Közlöny tudósított.) "hmateleim" jelentettem már, hogy a horvátág már teljesen kiábrándult a magyar áram alóli főszaabudulás" diadal-mémorából és a délszláv testvérekkel való egyesülés feletti örömeiből. Elátják, hogy a Magyarországtól való elszakadás elhamarkodott lépés volt. A jugoszlávoknak a horvátokkal szemben követett gyarmatosító politikája egyre fokozódott elkecsereedett keltett. Ez az elkecsereedés a belgrádi politikai körök előtt is nyilvánvalóvá vált, a így az utóbbi időben különféle kezdeményekkel igyekeztek a horvátokat csallapítani. A horvátok esalódása azonban nem oszlott el a teljes passzíváltat kezdtek, ami abban nyilvánult meg, hogy semmiféle horvát hivatalban, városi tanácsban szerbet be nem fogadtak és a legelhárítottabban álltak foglaltak a civil hírs bevezetés ellen.

A horvátok körében megindult a separatisták mozgalom, amelybe vállára és társadalmi állásra való tekintet nélkül minden horvát egyesült, ilyenformán apró-naprakomolyabb formát gálrt. A separatisták mozgalom erőszódést léva és annak az egész Jugoszláviát megsemmisítően fenyegető kirobbanás elkerülendő a szerbek már hajlandók volnának négy srahorvát megfegynének — Zágráb, Bjelovar, Kőrös, Possega és Varasd — elszakadásához hostájáruinli olyanformán, hogy a többi volt horvátországi megyék horvát lakosai ezekben a megyékbe telepítétek át. Ebből a megőrdésből azonban a separatisták felvételre nem hajlandók. A szerb hivatalos körök tehát már belelőrdének Horvátországgyrészének elszakadásába.

Emlékezés

Id. gróf Andrássy Gyuláról

Most volt az az estendeje annak, hogy a magyar történelemnek egyik kiváló alakja, id. gróf Andrássy Gyula Kásmán megemlégett.

Er az estendő rendkívül gazdag nevezetes magyar évfordulóban. Id. Andrássy Gyula nagy politikai talentuma, fényes szereplése, a sok centenárius ünnepéig kösött is megállítja a kónkatát, hogy időségek és megedjétek emlékezeténél.

A bitófától a külügy-minisiteri asztalig.

Id. Andrássy Gyula gróf amla. Andrássy Károly gróf, anyja pedig Szapary Etelka grófnő volt, kinek felügyelete alatt gondos nevelésben részesült. Az akkori főúri példája szerint jóga tanulmányait nagy befejezés után külföldre ment és különösen Franciaországban előkelő barátokat szerzett. Hazatérése után főleg Széchenyi egyéniségek és politikája volt rá nagy hatással. Midőn Zemplénavármegye követéért választotta, az utolsó rendi országgyűlésre — erélyes szabadelvű és ellenzéki utasítással — a liberális csoporthoz csatlakozott, mely vezetékül Kosuth Lajost ismerte el. 1848 ban elfogadta az első független felelős minisiterium-tól Zemplénavármegye főispánját, részt vett a pákórdi és swoehatati csatában és az egész tavaszi hadjáratban. 1849 nyarán Batthyány Kázmér gróf „forradalmi” külügy-minisiterutasiására diplomáciai küldetésben Konstantinápolyba ment, onnan Párisba és Londonba, hogy európai kérdéssé tegye a magyar szabadságharc ügyét. Miután külföldön rokonaihoz ivgykezett kelteni a magyar nemzet kérdelmét iránt, idehaza a többi emigráltakal élt és halálra ítélték és in effigie felakasztották.

Párisi időzése alatt id. Andrássy Gyula nőül vette Kendeffy Katinka grófnőt, akivel együtt az édesanya által kicserkőltt amnestiával hazatért és azaktíva és emigrációval, Deák Ferenchez és köréhez csatlakozott, akik már ekkor a jogfolytonosság elismerésétel, de békés uton” ohajtották megoldani a dinasztíával a vitás kérdéseket. 1865 ben egyik alnökele lett a képviselőháznak. Azt lehet mondani, hogy amint Deák a kiegyezés alapelveinek és alkotmányjogának megteremtője, visont id. Andrássy Gyula kiváló gyakorlati érzékével és diplomáciai tapintatával főképp az elhelyeztetés előhárult akadályokat küldötte. Az ország örömlen fogadta, amikor 1867. februárjában minisiterelnöknek nevezték ki, ugyanakkor, amikor Deák Ferenc már providenciális államférfiúnak nevezte.

Bécsből a Balkán és a német szövetség felé.

1871 novemberében id. Andrássy Gyula gróf felváltotta Beust gróft a külügyminisiteri székben. A magyar álláspontnak megfelelőleg Andrássy nem viselte a kancellári nevet, hanem a pártias szerint kövsz külügyminisiternek nevezte meg.

Id. Andrássy Gyula a kettős monarchia nemzetközi politikájában új előköt tüzött ki és a dualizmus nyghatalmat földrajzi és megváltozott világpolitikai helyzetnek szerinte megfelelő utra ivgykezett terelni. A Habzburgek kettős monarchíájának új és alapvető politikai bástyát id. Andrássy

Dr. Rott Nándor
a kalocsai érseki szék jelöltje.

Nagykanizsa, márc. 7. Székesfehérvári tudósítónk jelentése alapján megírtuk, hogy a székesfehérvári egyházmegye főispátora dr. Prohászka Ottokár, az aihalóadás folytán megválasztott kalocsai érseki szék jelöltje, Dr. Prohászka azonban nem akar megválni hiveltől, ugy, hogy erre való hivatkozással viszálylott.

Munkatársunk illetékes helyen kérdést intézett azíránt, mi indította Székesfehérvár püspökét arra — hogy visszalépjen. A következők választást hozta:

Miután püspökünk aytal szíve teljesen összeforrott ltenni hivelt azívével — hacsak nagyobb érdekekre hivatkozva nem kérék fel felösből helyen a kalocsai érseki előfoglalásra, ugy dr. Prohászka nem válik meg székesfehérvári egyházmegyéjének hiveltől.

Dr. Prohászka Ottokár visszalépése folytán a magyar kormány jelöltje dr. Rott Nándor megyéspüspök, aki vesprémi főpástoránaknak ideje alatt nempte beosztásában, hogy vespréire fakak selyen hivelt minden egyesének lelki és földi javá, sorra, hiteltéa. Dr. Rott Nándor a meleg-szívű, szelcs latókörű, nagy tudású, kiváló képzettségű, aszkétikus papi életű és a szegények segítésében, határt nem ismerő megyéspüspök személyében a legmódtóbb férfiu kerülne a kalocsai érseki székbe, aki bölcse kormányszerű, nagyfokú bekeszerettségű és tündözölcs papi erővel nemcsak katolikus híveinek — de a vesprémi egyházmegye minden vallásfeleketéneknek osáitosa tisztelgetélt vltva ki.

Dr. Csernoch János bíboros hercegprímás római útja összefügg a kalocsai érseki szék betöltésének kérdésével. (*)

Dr. Takács Zoltán átvetszi a kanizsai
közkórház igazgatását.

Nagykanizsa, márc. 7. Dr. Takács Zoltán, a vármegye alispánja által a kanizsai közkórház igazgatását megbizótt és a kórház sebézeti osztály főorvosává kinevezett celdmólkli kórházigazgató a mult heten letette Bódy Zoltán alispán előtt a hivatalos esküt és a legközelebbi napokban végleg Kanizsára jött, hogy átvégye a sebézeti osztály vezetését, illetve a kórház igazgatását. Dr. Szabán polgarmester intézkedett, hogy az új igazgató-főorvos részére — aki nőlen ember — a kórház épületében ideiglenes lakás rendeztesék be, míg sikerül számára megfelelő lakást szerezni.

Dr. Takács Zoltán az Országos Közegésztügyi Tanács ülésén maga Dollinger tanár ajánlotta és az ő javaslatára alispán ajánlotta a népjóléti minisiternek, aki első helyen dr. Takács Zoltánt kandidálta, a kikt Bódy alispán annak alapján ki is nevezett.

Dr. Takács Zoltán előrangú szakember, akinek kinevezése óriási nyereséget jelent Nagykanizsa városára, zveken az volt Kumik tanár első aszisztense”, majd a műöl iskolá tanára, kiről maga Kumik professzor úgy nyilatkozott, hogy a legnehezebb operációk is rálehet bízni. (*)

A Vitézi Rend kiszéledése
az Operában.

A Vitézi Rend folyó évi márc. hó 19-án az Operában Budapestben nagyszabású díszelőadást rendez. Az előadást az egyetemi haligotók bajtárai egyesületének fáklyafelvonulásán fogja bevezetni.

A magyar fajtás mellett megnyitvánúlen díszelőadónak fényes különösen emelni fogja a kormányzó úr Öfémeltóságának személyes részvétele.

Részvétele bejelentéseket, illetve színházi jegy előigyzéseket márc. hó 9-ig a Vármegyei Vitézi Szék Széktartója (Forster László új. utca 4. sz.) fogadja el. A meghívók székületéről, a bejelentésnek alispán a Vármegyei Vitézi Szék Széktartója gondoskodik.

Az előadás műsora:

1. Himnusz. Előadja a budapesti helyőrségi zenekar Fricsay karnagy vezetésével.
2. Prologus. Irta Hercegy Ferenc.
3. Balatoni regény. Regénye vizgették 4. felvonásban; írta Hercegy Ferenc, előadja a m. kir. Nemzeti Színház tájsai.
4. Felvonásban előforduló táncokat Erkel Ferenc és Szabados Károly zenfjére a m. kir. operaház balettkar tájsai és székegy egyetemi haligotók táncokai. A darabban előforduló táncokat Lavolta Rezső szerette.
4. Rákóczi-inalód. (Listt Szeres hangszereletében.) Előadja a bud-

pesti helyőrségi zenekar Fricsay karnagy vezetésével.

Helytársak:

Földszint 1000—4400 K. (Fantar-tól hely 6000—10000 K.)

Földszint és I. emeleti páholyok 20000 K. — (Fantar-tól páholyok 90000—100000 K.)

II. emeleti páholyok 12000—16000 K. (Fantar-tól páholyok 60000 K.)

II. emeleti páholyúelek 1800—2000 K.

III. emeleti erkélyszékek 5000—1600 K.

III. emeleti zártarétek 100—300 korona.

Jegyek a meghívó felmutatása mellett márc. 14-15-én az Operaház főteraszán 16 óráig pntárárdl délelőtti 9 órátdl délután 1 óráig és este után 3 órátdl fel 5 óráig a vált-haték.

HIREK.

— Időjárás. Az időjárásról lntézet jelentése szerint hazánkban mindenfelől volt csö, sőt több helyütt hó is esett. A hőmérséklet süllyedésben van. Tulajdonban száraz, hűvös idő várható, helyenkint éjjeli fagygal.

— Hivatalvizsgálat a rendőrségben. A szombathelyi rendőrfőkapitányságtól Papik főkapitány helyettes, Enyedy rendőrfőkapitány és Jónás számtanácsos tagnak Kanizsára érkezték, hogy a kapitányokra a szokásos hivatalvizsgálatot megíjtsék.

— A kanizsai árvízgyaló-bizottság. A város vezetéségre holnap terjeszti fel az alispánhoz azon egyénet névsorát, akiket a nagykanizsai árvízgyalóbizottság tey jeltul ajánl, s akiket az alispán az Országos Központi Árvízgyaló Bizottsághoz küld fel kinevezés végett.

— A kanizsai honvédelmagyászrad március 15-i ünnepélye.

A nagykanizsai m. kir. 6. honvédelmagyászrad egy rendkívül nagy-szabású műsorral ünnepély keretében fogja március 15-ét az „Uránia”-ban megünnepelni, amelyen a tisztikar hazafias szavallatot, az alisztikar és legényegyet énekműveket stb. fog előadni, míg a katonaszerekr legjobb darabjait adja elő. Részletes műsort legközelebb. A rendezés márciusi 15-i ünnepélye már most meghívja a kanizsai hazafias közönséget, hivatalokat és a különbözőbb testületeket.

— A Kar. Tiszteletudóknak vasárnap előadásán P. Hilda ferenc-réndi hitoktató a lelkiismeret és jellem köztudós viszonyáról fog étkezni. Előadásának rd fog mutatni, hogy korunk jellemgyeagségét a lelkiismeret apólanásuk elhanyagolása idézte fel. A lelkiismeretesség a kötelmek legáltalánosabbika. Ha egyéneket, kikben bizoi lehetesen arukunk nevelni, apóljuk a lelkiismeretet, mely az lsten szavát hűen csendíti meg felkúmban.

— Halálóás. Spillák Lajos kádírparos elnöknek 50-ik évében tegnapi délután elhalálozott. Holnap pnteken temetik a Hunyadi-utca 9. sz. alatti gyászaházból.

— Bazillózás Mária és Farkas Sándor operaházi tagok 13-ik hangversenye iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg, ugy, hogy már csak egy pár jegy kapható: — Az est műsora a következő: 1. a) Wagner Wolfram áriája Tannhäuserből, b) R. Strauss Zwigung (Farkas), 2. a) Glöck „O dal mio dolce ardor”, b) Pergolesi

„Nina“ (Siciliana), c) Meyerbeer Fides nagy áriája a „Proféta“-ból, (Baszildox). 3. a) Schubert Der Doppelgänger, b) R. Strauss Traum durch die Dammung, c) Hans Hermann Drei Wanderer (Farkas). 4. a) Bethoven Die Ehre Gottes in der Natur, b) R. Strauss Morgen, c) Nádor Bujdosó, d) Nádor A gunár (Baszildox). 5. a) Gold mark Salamon loája, b) Nádor Árválányok, c) Lányi Haj, szem, száj (Farkas). 6. Thomas Fecakuedt Mignonból (Baszildox, Farkas).

— **Füzárkaroskedők figyelmébe!** A Kereskedők Társulata füzár és gyamatáru osztályának határozottan látározott legújabb árjegyzéke átvette Rosenfeld Adolf fiú cégéül, Fút 4.

— **Lourdes** ba, a csodás franciaországi kegyhelye e hó 21-én egy igen előkelő zarándokcsoporthoz indul *Tóth János* sponori plébános, az ismert zarándoklatvezető vezetése alatt. A zarándoklat utiránya: Budapestről vonaton München, Straßburg, Lyon, Toulouse-on keresztül Lourdes. Az utazás ideje kb. 15 napig tart a haviúti úton pek alatt, míg Limpiában, a csodás kereszt-jelenték helyére éppen napgyúntok, a jelenetek 9 ik évfordulóján érkezik a zarándoklat Spanyolországba kerületül. A résztvevők száma 120—14000 magyar korona. Az utlevél és szükséges vízumok ügyét a zarándoklat vezetője intézi. Jelenlegés az idő idővidégre folytan átrögznyilleg.

— **Kulturbotrány Csernovitzban.** Csernovitzból jelentik: A csernovitzi diákok a hatósági közegek támogatásával legutóbb nagy botrányt rendeztek a csernovitzi német színházban. A diákok engedélyt kért és képpott arra, hogy gyűlést rendezzen a színház épületében. Különös érdekesége a dolognak, hogy a gyűlésnek egyetlen tárgya volt: a színház bezárására. A diákgyűlés déli egy óra körül ért véget, két órára pedig előadás volt külvire. A gyűlés befejezése után a diákok kikergettek a színházból a színházcso, az előadásra érkező közbizonyt terrorisztikus fellépésekkel távozásra szólították fel és így megakadályozták az előadás megtartását. Amikor a diákok fellépése miatt az igazgató a rendőrséghez fordult, a rendőrkapitány megtagadta a beavatkozást.

— **Megszüntek a vajdaságban a szerb telepítések.** Belgrádból jelentik: A szerb kormány az agrárreform miniszter jelentése alapján megszüntette a vajdaságban a további szerb telepítéseket és közhírre tette, hogy az ezutáni jelentések csak Délserbiában kaphatnak telepítvényi földbirtokot. Érdekes, hogy a kormány a most folyó választási küzdelemben agitációs írgetének veszi meg a főnmaradt vajdasági telepítvényi földeteket, amikből kaptak is már olyanok, akik a földigénylés feltételeit szerint nem volnának jogosultak telepítvényi birtokra, a fő szolgáltatást teljesítették a radikális demokratá uralmi pártinak.

— **A csehok bezárták az alsóvidéki magyar iskolákat.** Pozsonyból jelentik: Az aranyosmaróti tanfelügyelő önkényesen be-

Befejeződött a nagykanizsai lókvitvel vásár.

Négyzszázmillión reu volt a forgalom.

Nagykanizsa, márc. 7.

A három napos kanizsai lókvitvel vásár, amely mindvégig a legnagyobb élénkség jegyében folyt le — ma befejeződött. A vásár részben már ismertettei eredményei teljesen bebiztosított azt, hogy az ilyen vásárokat igazai talaja a vidék és nem a földcsu.

Alkalmunk volt ma a vásár összes telepeit és a lebonyolítás helyeit ismételtelen végigjárni és csak a legnagyobb elragadtatás hangján szólhatunk arról a látás és emelttel alapos munkáról, amelyet a vásár rendezői úgy a központi vásárpénztári irrodában, mint a telepeken és az elszállás helyén végeztek.

Sikerült dr. Csiky Ferencet, a Magyar Gazdák Léértékesítő Szövetkezetének alelnökétől egy pár érdekes statisztikai adatot meg tudni.

Ezerint a vásárra 700 darab hidegvérű lovat hajítottak fel, tehát sokkalta többet, mint a budapesti Tattersallbeli lókvitvel vásárra. A többi 525 ló került kivételre. A szövetkezetek vásárpénztári forgalma felülmúlja a 400 milliót. A tavalyi éleltében olasz, angol, osztrák, cseh, stb. valutát kaptunk. Kívülről illegzetes fejében 26 millió felül illegzetes folyt be az állampenztári és több mint 6 millió forgalmiádo rovattal be. Egyéb állami bevételek ción szintén tekintélyes összegek folytak be és a város is igen szép jövedelméhez jutott.

A már megszokott olasz nevűkön kívül, egész szokatlanul nagy számban jelentek meg a vásárron burgundi véreink, akik nagyaránt onnan behozott magyar koronázt vásároltak. Hogy mennyire huzódnak burgundi tudvaleik az anyaszarozshoz, megmutatták az, az is, hogy egy millió koronán felül jegyeztek Magyar Gazdák Léértékesítő és Értékesítő Szövetkezet részvényeket.

szüntette ény község elemi iskoláiban magyar nyelvű oktatást és elrendelte, hogy a tanítás kizárólag szlovák nyelven történjen. Mint hogy a község lakosága teljesen magyarokból áll, az iskolában teljesen megakadályozták az oktatást. A tanfelügyelő önkényes intézkedése a felvidéken nagy felháborodást kelt és Fúny Kálmán magyar kirgáda képviselő interpellációt jegyzett be a kulturbotrány ügyében.

— **Statisztika a cseh-szlovákiai felszerkeztékáll tanulókról.** Prágából jelentik: Egy most megjelent statisztika szerint Cseh-szlovákia csonban a taványban 5584 volt a felszerkeztékáll köztiskolai tanuló száma. Ezek közül 5693 cseh, 94 német és egy magyar tanuló.

— **Uránia. Jön: „Ut a boldogság felé“.**

— **Elbocsátás az aradi magyar városi tisztviselőket.** Aradról jelentik: A belügyminiszter tovább folytatja a magyar tisztviselők elleni hájáratát. A legutóbb Arad városának összes magyar földtisztviselőjét és 45 napidíját

Dr. Oskay végül ismét a hatóságok pártján támogatást emelte ki és különösen elismerőleg nyilatkozott Záborszky Zoltánról, a kanizsai jegybank főnökről, azután a vasúti tisztviselőit és személyzet munkájáról, mely az óriási munkatorlódás dacára a legkisebb surlódás nélkül oldotta meg nehéz feladatát. *Szék* Ignác államleltőző a legnagyobb élőkénységéről szól-gálta a kvitvel vásár ügyét. A járattalított tisztviselői óriási és emelttel gondos és lelkiismeretes munkájáról különös melegséggel nyilatkozott.

Mi a magunk részéről büszkén regisztráljuk a fenti adatokat és reméljük, hogy a szerföldite sikeresült vásárt még előbb egy másik, arányaiiban még nagyobb fogja követni.

Beszámolóink azonban nem lenne teljes, ha nem emlékeztünk meg azokról a férfiakról, akik a lókvitvel vásárt rendezték és annak sikere érdekében napokon keresztül embeiföldit munkát végeztek. Így dr. Csiky Ferencről a Magyar Gazdák Léértékesítő és Értékesítő Szövetkezetének központi alelnökéről, aki az egész kereskedelmi lebonyolításnak élteti lelke, vezére és főnöke volt.

Jámor László ügyvezető-igazgató, Brandt Viktor és Ocsaky Rudolf igazgatóügyi tagok, Rakocsvics Bódog és Tesztörissz Emil igazgatók, valamint dr. Stoiniczky Gyula titkár — akik bámulatos szervezőképességükkel különösen kitűntek és óriási érdemeket vannak a vásár sikeré körűl.

A rendezőség egy része meg a mai nap folyamán utazik vissza Budapestre, míg a többiek, élén dr. Csikyyel, holnap hagyják el Kanizsát.

Nem bucurunk el tölök — azt mondjuk nekik, hogy: a legközelebbi viszonzlatásra!

— **Verepatarkus alkalmazásként aranyat mosnak a szegények.** Kolozsvárról jelentik: Verepatarkus község szegények dotalációban kerették fel a község eljárárságát, akitől alemzésát kérték. — A bíró a község pénztárából nem tudott a szegényeknek segélyt folyóítani a ezért megengedte nekik, hogy a cigány-sor egyik utcáját „felmosassák“. A szegények neki is láttak a munkának, hatalmas munkokba gyűjtöttek az utca sárárt samikor egy nagyobb halomba való sárat és homokot szeszboroták, nekiklálták az iszapot-lának. Háromnap aranyosmós után anny aranyt gyűjtöttek, hogy három hétig dáriódtak a falu korcs-májában.

— **Románia angol kölcsönt nem akarja reudhozni visszamaj.** Kolozsvárról jelentik: Ismételtén foglalkoztak már a román államvesztékkel uralkodó korrupt viszonyokkal és többözz megirtuk, hogy a romániai vasúti forgalom egy részétől csúszik az azelőtt bakkáltól névűről. — Rengeteg pénz nem ugylatnak végre mégis eljuttat a kormány fölébe a elhatárosta, hogy angol kölcsönt fog igénybevenni a vasut ügyelnek reorganizálására. A kölcsönfolyósító angol konzorcium már meg is alakult, élén Zaborov áll.

— **Román kormány megtiltotta a határközötti ingatlan vásárlást.** Bukarestből jelentik: A román minisztertanács elfogadta a pénzügyminiszter javaslatát, amelyben megtiltja, hogy az ősszes román határak mentén 10 kilométer széles zónában ingatlanokat vásárolni lehetessen. Ez a javaslat kiegészítőleg leaz a földbirtok-törvény komplexumjának és a parlament legközelebbi ülésének a pénzügyminiszter előterjeszté. A javaslat értelmében az eddig köztü birtokvásárlások a határmentén már érvényesülést veszti.

— **A bukaresti ház tulajdonosok nagygyűléstés csendősrékek oszlaták fal.** Bukarestből jelentik: Bukarestben is a ház tulajdonosok teszik a lakosság legelkeseredettebb részét és forradalmi lépéseket íent tartózkodnak keresve soraik javítása érdekében. — Legutóbb tüntést menében vonultak végig a főváros utcáin, mielőtt azonban már a szilveszterűg kedvéért is bevertek volna egymás házainak ablakát, kétesakasz csendőrség vonult ki és szétjell szórta a tüntetőket. A tüntetés befejezése már teljesen szilveszterűg. A miniszter fogadta a ház tulajdonosok kisebb küldöttségét és támogatását helyezte kiállításba.

— **Nem tartanak bírályalásokat a joguszáv török a választás tartomány.** Szabadkáról jelentik: A választások előmunkálatai és egyéb választási munkálatok miatt az elcsatolt területeken működő összes bíróságok a választások ősszes tartamára felfüggesztették hivatalos működésüket, amli a választási törvényre hivatkozva tettek. A joguszáv választási törvény ugyanis elrendeli, hogy a választás előtti tisonződik napot kezdve a választások utáni harmadik napig törvényhatóságok nem lédehetnek be feleket és nem tarthatnak hatósági tárgyalásokat.

bocsátották el. A tömeges elbocsátások a városban ostatlan elkezeredtek és felháborodást keltenek.

— **Ösztöndíj pályázat tiszti gyermekok részére.** A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet honvédtisztek jótanuló gyermekei számára, akik közül tizen egy jótékony emberbarát adományából 250 ezer korona nevelési segélyt kapnak. A pályázat tényleges tiszták az állománylétékes csapatparancsnokság, a nem tényleges tisztak pedig az illetékes járási tisztviselői útján legközelebb március 31-ig terjesztendő fel a honvédelmi miniszterium-ban. A segélyeket nemre való tekintet nélkül ítélk oda. A pályázat részletes feltételeit a honvédelmi miniszterium 19. osztályánál lehet megtudni.

— **Joguszávva négyzszázmilliót folyósít a külföldi diákoknak.** Belgrádból jelentik: A minisztertanács a közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére négyzszázmilliót dinárt szavazott meg a külföldön tanuló joguszáv ösztöndíjasok támogatására.

főszereplő a rég nem látott

Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Fő ut. 18.
Isztvánban—Telefon 18. szám.

Egyes szám ára 15 korona.

Kiállításért Árak: Egy hónapra 300.— K
Három hónapra 850.— K

Közalkalmazottak kérdése — létkérdés. —

Nagykanizsa, márc. 8.
Szegény lerongyolt országunknak katasztrófaállá ránkfordja a közpóztály, az intelligencia, a tisztviselő helyzete. A közalkalmazottak kérdése nem csupán egy osztály létét jelenti, annál sokkal többet: a rend, a kultúra, a jövő ujjaépléte lehetőségeit és a magyar nemzet újra talpraállítását. Amennyire lényeges alapja nemzeti, gazdasági, társadalmi létünknek a földműves, a gazda, a munkás és iparos, annyira lényegesen fontos szerv a tisztviselő, mely az alapokra támaszkodva a falakat veszharocsként összefogja és megmenti az összeomlás elől.

Mindenki beláthatja, hogy egy békés állapotok között élő ország sem nélkülözheti a rendet, a szervezethez, a pontosan működő központi és végrehajtó gépezetet. Amint a gyár megáll, ha hiba esik valahol, amint a folyom árvizbe tör, ha szabad a gát, amint a vonat vesztel, ha egy csavar kicsik helyéből, úgy áll meg az állami gépezet is, mert egymásra vagyunk utalva és itt mindenkinél fontos a szerepe. De ha egy békés állam nem nélkülözheti a közalkalmazottak szabályozó és végrehajtó munkáját, mennyivel kevésbé egy olyan nehéz viszonyok között hányódó, egy olyan viharoktól szennyeződő és toldozott földözött hajó, mint a miénk. A fűhárból már a másik vihar elvett. Szükségvitorlákat és betömődött lékek hegyeit, ha a fokozott munkát teljesítő legénység nem bír a legnagyobb "nemzetgazdással, erővel és képességgel, ha nem áll teljesen hivatása megasztaltán, a bárka elkerülhetetlenül zátonyra jut. Es vajon ezt a zátonyrajtást nem selymi meg egyformán utas, kereskedő, matrózokékapitány?

Eppen ez indította arra az illetékeket, hogy a közalkalmazottak kérdésével komolyan foglalkozzanak. Ez ha az állam mindent meg tesz, ha teljesítő képességének maximumát veszi igénybe, hogy alkalmazottainak a lehetőséghez képest bár szükséges, de mégis elvárható esztelenül bízást, akkor viszont a kőz is elvárja azt, hogy az állami gépezet funkcionáriusai a maguk teljesítő képességüket határozott elmenjenek munkájukban.

Ha pedig az a szomorú szükség merül fel, hogy a létminimum megadása érdekében a most szolgáltatásban levő alkalmazottak egy hányadát, bár érdemtelően, de a sors kegyetlen akaratát folytán, ki kell az állami gépezetből kapcsolni, anélkül az államnak, melynek ezek a derék és ingathatatlán jellemű mar-

tirok minden áldozattal és minden javukkal szolgáltak — kötelességet vannak. Ez az állam egyegettel fogja előttük az utat és nem hagyja őket a bizonytalán jövőnek menni, hanem megszabható kezével helyet fog biztosítani nekik megazdagság körében.

Aldozat minden vonalon, a teljesítőképeség maximuma minden vonalon inkább kisebb, de jobban fizetett és még többet, még na-

gyobb munkát viselő közalkalmazott kar büszsége, csak ez mentheti meg a nehéz terheket viselő hajót.

A vihar megrongálta, tépelt vitorlákkal küzd a hullámokkal, ha révbé akar jutni, mindnyájunknak áldozniunk kell a podgyásunkból, hogy mindnyájan el ne veszítsük mindenünket. Ezt mondja a logika — ennek a logikának végveszély esetén mindegy érvelérvényt kell szerezn.

Az Országos Pénzügyi Tanács helyesli, sőt ki akarja terjeszteni a köztisztviselők létszámapasztását.

"A 20 százalékos redukciótól kivül további lépést kell tenni." Gyökeres létszámapasztást ajánlatnak.

Budapest, márc. 8. (Telefonon jelenti tudósítónak.) Az Országos Pénzügyi Tanács (az ország előleki pénzügyi politikusaitól és bankvezéreiből álló testület, mely nagyobb fontosságu ügyekben a pénzügyi kormányzatnak véleményével szolgál) legutóbbi ülésén foglalkozott a köztisztviselők létszámának apasztásával és **Kállay Tibor** ismeretes nyilatkozatát, — amelyben 20%-os létszámcsökkentést helyeztet kiállításba, *mindenben helyeselté.*

Egyben azt a véleményét nyilvánította ki a Pénzügyi Tanács, hogy a személyzeti kiadások tekintetében további lépések megtétele szükséges, jelesül minden hivatal, hatóság és köztisztviselő keretében szigorú vizsgálattal kell indítani, hogy a személyzeti létszám *mennyiben felel meg a követelményeknek.* Ahol felesleges tisztviselőket mutatkoznak, ott a tervezett létszámapasztáson felül is *gyökeres redukiót kell végrehajtani.*

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 8. (Telefonon jelenti tudósítónak.) A nemzetgyűlés mai ülése fél 11 órákor kezdődött. **Klárk Fergo** napirend előtti felavatólása után az Alföld befűai tésáról szóló törvényjavaslat tárgyalása következett. **Farkas Tibor**, **Csikó József** és **Dénes István** rövid felszólalásai és nagyváltó Szabó István földmívelésügyi miniszter válasza után a törvényjavaslatot a Ház — telánosságban elfogadja. A Ház — Rövid szűnet után a részletes tárgyalásokra térnek át, amelynek során **Gadi Gaszton** és **Csikó József** felszólalásai után a harmadik szavazásig jutnak el. Az órák ezután napirendi indítványt tesznek, amelyet a Ház elfogad az ülés két órá után néhány perccel bevégeződik.

A francia Dortmundot is megszállították.

Berlin, márc. 8. (Ejfélkor érkezett.) Francia csapatok ma megszállták Dortmundot. Az összes pályaudvarokon — miután a személyzetet és az utasokat elűzték — megazott a forgalom. Dortmund megszállásával a megszállott területek vasúti összeköttetése Németországgal lemet hatalmas csapást szenvedett.

Pánzxjutalom a vörös hadsereg vezetőinek.

Moskva, márc. 8. A vörös hadsereg most ünnepele fennállásának 5. éves évfordulóját, amely elka lomból a parancsnokok és a hadsereg szervezői nagyobb *pánzxjutalom* kaptak. Kamenyev és a többi bolsevik vezető a jutalmat *aranyrubelékben* kapták meg.

Somogy megye a leleplezi gróf Tizsa arcápot.

Kaposvár, márc. 8. Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága ápr. 5-én leplezi le gróf Tizsa István arcápot. Az ünnepi beszédet **Hogyes Miksa** gróf fogja mondani.

Olmod közszéget vissza-csátolták.

Sopron, márc. 8. Ó-nód közszéget ma délelőti 11 órákor önnepélyes keretek között visszacsátolták Magyarországhoz.

Német márnökök a vörös Oroszországgal szolgálatában.

London, márc. 8. A német katonai szakértők Oroszországgal nagy löszergyákat szerveznek. A Szentpétervár mellett lévő szent-recki löszergyák ezidőig 20 000 munkást foglalkoztat. Brilanskan is nagy löszergyákat állítottak üzembe. Ezek a gyárak nagy meny-

nyiségben állítanak elő repülőgépeket, tankokat, gépfegyvereket és nagykaliberű ágyukat. A kémiai laboratóriumokban löszergos munka folyik. Itt legutóbb német kémikusok új robbanószerkezeteket fejlesztettek be. A kísérletek állítólag mind sikerültek. Ugy hiszik, hogy az újonnan felfedezett robbanószerkezetek, mérés gázok, az eddigi hasonló gyártmányokat messze feljmulják.

Korányi Frigyes Poincarénál.

Páris, márc. 8. Poincaré miniszterelnök ma fogadta báró Korányi Frigyes párisi magyar követet.

Anasztásban is folyik a köztisztviselők létszámapasztása.

Bécs, márc. 8. Az osztrák kormány hivatalos közlése szerint 1922. október 1-től 1923. március 1-ig 30 409 állami tisztviselőt bocsátottak el szolgálatból.

Választalán küzdelem Komáromban.

Komárom, **Benicsky Odón** ellenzéki képviselőjelölt programbeszédének elmondására összehívott népgyűlést a rendőrség *nem engedélyezte.*

Terjeszkedik a francia megszállás.

Berlin, március 8. A franciák megszállották a maxau várméhvált és Keillingent, továbbá a langendrecht, a buchumordt és a stettenscheidt pályaudvart. Oberhausenben a franciák megtámadták két rendőrhivatalnokot. Az egyiket leölték, a másikat puskagolyval leütötték. A szakszervezetek kiáltványt bocsátottak közre, amelyben megtagadják a franciáknak azt a kívánását, hogy tagjuk névsórást és alapszabályukat szolgáltatásuk ki és felszólítsák a hivatalnokokat, hogy a franciák jogtalan követeléseiket ne tegyék eleget.

Az úntán szocialisták értekezlete a Ruhr kérdésben.

London, márc. 8. Az angol munkáspárti parlament csoportja elhatározta, hogy azt a fontos értekezletet megelőzően, amelyen valamennyi ország szakszervezetének és szocialista szövetségének képviselői találkoznak, Londonban előértekezletet tart és erre meghívja a szocialista pártok csoportbelga és olasz parlament csoportjának képviselőit. Az értekezlet arról foglalkozni, hogy a jövőtől rendelkezni kell a jövőtől problémáival szemben milyen álláspontot helyezkedjenek.

HIREK.

A honvédszázlóról

naponta olvasunk. Hatalos, hogy tisztelegjünk előtte; korholási, hogy nem adják meg annak a tisztelettel. A nemzetiszínü honvédszázalónk kijáró tiszteletadások már az 1848 évi XXI. t.-c. intézkedti.

A szabadságharc leverése után jeledésbe ment ez a rendelet. Azután a bárgyú osztrák politika eltöltötte a honvéd zászló használatát. Had seregünk jeleke sárga lobogó alott járta a Kávéházat. A nagy háború kezdetén megengedték a magyar lobogó használatát, de a harcok után lassanként elfeledkeztek róla.

Honvédszínü most már szabadon használható a nemzetiszínü zászló. De azt kell tapasztalni, hogy a községi nagy része tudomást se tesz róla, ha az utcán látja.

Minden jóraélt nemzet meg tisztelt nemzeti zászlókat mintek kell figyelemelni arra, hogy a honvédszínü előtt emeljék meg a kalapot. Tegyük meg, amit a józans parasztságnak se sajnálnunk kalapot emelni a zászló előtt, amely jóbb reményeünknek szimbóluma.

— Időjárás. Az időjárastani Intézet jelentése szerint hazánkban keleten kisebb havazás volt a ott a hőmérséklet általában a fagypontra süllyedt. Esőrejelző idő várható a hőmérséklet emelkedésével.

— Iskolalátogatás. Kreutzer Ferenc gősei esperespobános tegnap a szokásos iskolalátogatásait végezte Kenézben.

— A megünnepelt kanizsai járásbírószék állására többen adták be pályázatukat. E hó vége felé várják az igazságügyminiszter döntését, illetve az új járásbíró kinevezését.

— Az Irodalmi és Művészeti Kör megalapítása. — Az Irodalmi és Művészeti Kör, amely már három évvel ezelőtt ünnepeli a magyar alkotmányosság megszületésének évfordulóját, az idén is méltó keretek között fog áldozni az újjászülés szellemének. Minthogy azonban 15 év városlakosban igen sokféle létezés, a kör választmányra úgy határozott, hogy ünnepélyt is előidézzen, vagyis 14-én tartja meg. Az ünnepi beszédet Pfejfer Elek a kör elnöke mondja, zenevezényel szolgált a kör zenekara, énekvezényelt az Ipartestületi dalárda, szavalni fognak Jäger József és Nagy György.

— Halálhíres. Rehn Ferenc cipész rövid szenvedés után életének 33-ik évében elhalalt. Ma délután fél 4 órakor temették a Petőfi-ut. sz. gyászházából. Temetésén részt vesz az iparosdalárda is, melynek az elhunyt régi bürgő tagja volt.

— A Kath. Legényegylet tagjaihoz. Rehn Ferenc egyetlent rendes tagja tegnap éjjel meghalt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Petőfi-ut. sz. gyászházából. Felkérjük a tagokat, hogy a végtelenségig résztvevni szíveskedjenek. Gyülekezés a gyászházában délután 7-8 órakor. Az előzők.

— Ügyvédi iroda megnyitása. Dr. Fodor Antal ügyvédi irodáját megnyitotta Sugar-ut. 12. sz. alatt.

— Eljegyzés. Muszetteri Bözsiák Polány és Schlesinger Kálmán nagykereskedő Nagykanizsa jegyzek. (Kisváros külön értesítés helyett.)

Dr. Kállay Tibor a kormány képviselőiben utazik a Zalaegerszegi Tisza-kép teleplezéséhez.

Nagykanizsa, márc. 8. Zalaegerszeg törvényhatósági bizottsága által rendezett és érsényiben országos jellegű gróf Tisza István arcképleplezési ünnepsége a kormány képviselőitől képviselői utazik le Zala-miniszter, Nagykanizsa város nemzetgyűlési képviselője utazik le Zala-egyszerre Vargha államtitkár és több neves politikus kíséretében. A miniszterrel utaznak Orozsy Géza kormánybiztos és dr. Paul Iván pénzügyminiszteri titkár.

A zalamegyei nemzetgyűlés képviselői közül dr. Hegedüs György, dr. Farkas Tibor, Hojós Kálmán, Reischl Richárd, és Lakó Imre fognak részt venni a magyar nemzet nagy fiának gróf Tisza Istvánnak arcképleplezési ünnepélyén.

Nagykanizsa város nevében dr. Sabján Gyula polgármester vezérelt, kivül dr. Pihák Viktor főldbíróköt, Orley György kir. községgyűj, Novak Jenos főldbíróköt, Csillaghy György kir. ügyész, dr. Fabián Zsigmond, Eperjesy Gábor, dr. Darás László, stb. stb.

A pénzügyminiszter a budapesti vonattal reggel háromnegyed 5 órakor érkezik Nagykanizsára, hol az állomáson a polgármester és a többi urak már várni fogják, akik a miniszter képviselővel a 6 órai szombathelyi vonattal tovább utaznak Zalaegerszegre. (*)

Dr. Takács átvette a kórház vezetését.

Tegnap történt a hivatalos átadás.

Nagykanizsa, márc. 8. Dr. Takács Zoltán, a kanizsai kórházhoz új igazgató-főorvosra tegnap délután vette át hivatalos formák között dr. Szabó Zsigmond igazgatóhelyettes-től a kórház vezetését. A hivatalos aktusnál ott voltak a polgármester helyettese dr. Kaufmann Lajos községgyűjti tanácsnok és a kórházi bizottság elnöke Eperjesy Gábor.

Munkatársainknak alkalma volt az új igazgató főorvossal beszélni, akik rendkívül megnyerő modorú, disztignált intelligenciájú és nagy energiatűri uriember. Programját egyetlen egy mondatba foglalta össze: minden tudásával, lelkesedésével, tevékenységével és egész egyéniségének libatvetésével kívánja a szenvedő betegeket szolgálni. (*)

Ismét drágább lesz a hus.

Nagykanizsa, márc. 8. A nagykanizsai husiparosok a vágómarha árának újabb nagymértékű drágulásra folytán az a kérelmet fordultak a zalaegerszegi törvényhatósági Arvizsgáló Bizottság elnökéhez Kádár Sándorhoz, engedje meg nekik, hogy a hus árában a következő árak mellett mérhesék ki:

A marshus előjelt	640 K-ért
a marshus hátulját	720 K-ért
a sertéshus árá pedig — amely most szabad —	800 K-ért
a szalonnát	1000 K-ért
a szilít	1200 K-ért

míg a borjúhús ára megmaradna az eddigi árban, vagyis 360, 600 és 700 koronában.

Az Arvizsgáló Bizottság egy-két nap alatt határozni fog a nagykanizsai husiparosok kérelme fölött.

Addig is a régi árak maradnak még teljes érvényben. (*)

— Az illetékesek figyelme. A Hunyadi-utca 29. sz. ház két lakója járt tegnap szerkesztőségünkben és elpanaszolták, hogy lakásuk tetőzete az elmúlt éjjel redajuk omlott. Munkatársunk kint járt a nevezett hában és meggyőződött arról, hogy a tetőzet egy része tényleg bomlott, úgy, hogy egy négyzetméternyi területen szabadon néz be az egyik konyhába az Urületen szabad egy. Maga a szerkesztés épült teljes egészében is oly rossz állapotban van, hogy teljes összemoolással minden percben tartani lehet s így nagy család delele van teljes veszedelmében. Felhívjuk az illetékes körök figyelmét tehát arra, hogy az omlófélben lévő ház sürgős megjavítására haldéktalanul szorítsák fel a ház földmódban lévő tulajdonosait, vagy pedig telepitésük át másik lakásba az ott tartózkodni kényszerülő szerencsétleneket, mert beválni azt az időt, hogy emberhalál következék az elhanyagolt épület összemoolásából, — ugyebár nem loyális eljárás az ott lakó szegény, dolgozó emberekkel szemben?

— Holtánnyilváníttosok. Zupán József kávéni földműves, aki 1876-ban született, Zs. József és Molnár Anna fia, Laposa Teréz férje, a 48. gy. ezredből 1916. Gázán sz. orozs. harctérten elült. (Zala-

egerszegi kir. járásbírósg.) Németh Elek, aki 1880-ban Beladésnán született, N. Jenos és Soós Katalin fia, Tóke Anna férje, a 15. h. gy. ezredből 1918. nvarán az alban harctérten elült. (Zalaegerszegi kir. járásbírósg.) Horváth György csatári földműves, aki 1893-ban született, H. György és Török Rozália fia, a 17. honvéd gy. ezredből orozs. fogászába esve, 1918. okt. másodikán Saratovban hősi halált halt. — (Zalaegerszegi kir. járásbírósg.)

— Postagyermekek nyaraltatása. A kereskedelmi gy. kir. miniszter ur a múlt évék kedvező tapasztalatai alapján a gyenge táplálkozástól és hiányos ruházoktól elmentvül, cenevénr fővárosi postagyermek nyaraltatását a folyó évben is terbe vette. Tekintettel ezen nemcsak emberbarátság és hazafias célra, felkeltém Nagykanizsa hazafias és nemességoldkodás társadalmát, ki volna hajlandó egy vagy két postagyermek nyaraltatását céljából pár hétet elvállalni. Bejelentéseket elfogad és előjegyez Nagykanizsa, 1. sz. (városi) postahivatal. Harsay György postahivatalnok.

— Gondnoksg. alá helyezés. Zupán József Molnár Anna kávéni lakost a zalaegerszegi kir. tszék.gondnoksg. alá helyezte.

— Pályázatok. Egyéb állami állásra a szádi állami pénztárnál 14 nap alatt a pécsi p. ö. igazgatósgához. A mikófalvai segélygyűjtsző állásra március 12-ig az egri 16 szolgárból.

Hasztífusz Prága mellett. Prágából jelentik: A Prága mellett Podhábban hasztífusz járvány tört ki. Eddig 23-an betegedtek meg, akik közül több súlyos esetben. Az egészségügyi hatóságok minden lehető elkövetéssel a járvány terjedésének megakadályozására.

— A halott kisleány látogatása. A Le Malinből veszők át a következők, tulajdonosan a hatodik érék világaiban tartozó történetet, melyet a Le Malin viszont a moszkvai levezetési című lapból veszi át. G. Snegureff dr., a híres moszkvai orvosnaptár, egy delután beteglet fogadta rendelőjében, midőn az ajtón várallanul egy rózsaszínű kisleány lépett be, ki megkérte, hogy látogassa meg beteg édesanyját. Az orvosprofesszor ezt visszautasította, mert ő csak a lakásán szokott rendelni. Csak a múltán azonban heves lelkifurdalások fogták el, mire megis elment ahhoz a házhoz, melyet a rózsaszínű kisleány neki megjelölt, itt az anyát betegnek, ágyban, a rózsaszínű kisleány pedig ravatalon fekvő talatta; a kisleány már két napja halott volt. Snegureff dr. annyira megdöbben, hogy rögtön egy elmeorvos kollégájához sietett megvizsgáltatni magát, ki azonban elméletlapotát a legnagyobb rendben talalta.

— A két állás. Gróf Argenson, Franciaország egykori rendőrmisztere mikor hivatalból hazamegy, többázt ott találta egy barátját, ki feleségének udvarolt. Egy alkalommal, mikor ismét ott találta, így szólta hozzá:

— Mint látom, önnek sok szabad ideje van. Két igen alkalmas helyet tudnék az ön számára. Az egyik a Bastille, a másik a rokkantak háza kormányzósga. Csak az a bökkenő, hogy ha a Bastille kormányzósgát adom önnek, mindenképp azt fogja hinni, hogy ön küldöttém a Bastillába... Ha pedig a rokkantak háza kormányzósgát bízom önre — mindeki tudni fogja, hogy a feleségem juttatta oda...

— Prima fasznán kapható a Magyar Erdőbirtokosok Félértéksítő Részvényársaság telepen kikörmakonként 58 koronáért tetészerinti mennyiségben.

— Francia tőke vette át a lengyel petrolumot. A francia kamara úléten ratifikálta a galiciai naftaforrásokra vonatkozóan lengyelországgal kötött egyezményt, mely szerint 5% szállalékat veszi át a lengyel petrolumforrások tulajdonosa.

— Uránium. Az „Ut a boldogság felé” 9. old. előadásaihoz a páholyjegyek elfogytak. Az igazgatósg. felkéri a szives érdeklődőket, hogy egykezessen az 5. old. előadásokat felhasználják.

— Próbálta meg Ön is az meggyőződit róla, hogy a FILIPPI harisnyokölcsődjében békélti anyaróbi késűlt Lányokat, akiket a legutóbbi bűk az ugyanazon színtű szívesek hátr. című részben találunk meggyőzőit. Szentmihály, Szék Kálmán utca 9.

— A Világ-móghán meg csak ma lesz látható Beregi Oszkár féltéplepő Heine költői elbeszélése a „Fekete lovas”. Szombathely és Pécsnél Harry Piel féltéplepő a „Hívesek hátr. című részben találunk meggyőzőit. Keddre pedig Lenkey László, 10. és 10.án meg és hazafias lovas bejelentéséből a Világ-móghán, még pedig katonaszóval, amikor is bemutatja „Pálfi ártás és ártás” című nagy és aktuális nagy filmet.

— Dránia. Még ma pnteken fél hét és fél kilenc órákor „Hasztérés a hadifogásból”, déjra napjainkól 5 felvonásban. Főszerepben Mady Christinas. A habour szellemé által megváltott világról világrend megismerésékor. A fozarbecokok hadifogok szemből jövöt áomód ábrándjával. Kévtel kép. „Máron nagyani”, vjgáték 3 felvonásban — Szombaton és vasárnap „Arányi Zsuzsanna” II rész. — „Ut a boldogságnak” két jnyv átváltozó.

Hamifogásokat, aranyat, ezüstöt, briliánsokat és ármeget a legmegsebbe napl érabn veszek. — Fried József ékszerész, Sugár-ut 9. szám (Fő-ut és Sugár-ut sarok.) — Uránia. Jún. „Ut a boldogságnak felé”.

TÖRVÉNYSZÉK.

Amikor az édesanya nem bocsájt meg.

Egy fiu, aki megverle az édesanyját.

Öv. Farkas Mártonné zalaegerszegi asszony feljelentette fiát Farkas Istvánt, egy a hadifogásból rokantán hazakerült a magát nyomorultul tengődd családon földműves embert, hogy minden ok nélkül megverte és nyolc napl gyógyulást szükségesítő árkulást ejtett rajta.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a kanizsai törvényszék mint büntetőbírásg az. Kenedi Imre táblbíró elnöklete alatt. Szavazóbírák Székely Pál és dr. Almásy Gyula. Főmegávvádó képviselője dr. Weiss Lajos, míg a vádlott védője dr. Krausz Aladár.

Élnök kérdésezté vádlott beismerte, hogy felkötte édesanyját, de hogy megverte volna, arra nem emlékezett. Előtte való napon egy kisebb ügy miatt szeszszólalkozott Karoly névű öccsével, aki vasvillával támadt rá. Ö ezért felelősségre vonta, mire az anyja leszaványozta. Erre ő oly dühbe jött, hogy felkötötte édesanyját. Másra nem tud visszaemlékezni.

Élnök ezután öv. Farkas Mártonné szólja. A fiától megvert édesanya könyvek között megy a bírósági korlát elé. Meglátja, hogy nehézz neki saját fia ellen vádlóként fellépni. Dr. Kenedi kiegészítetnő próbálja a megbántott asszonyt, aki már-már enged, de ezután mégis kívánja a tárgyalás lefolyását, mivel fia már több ízben verte meg. Vallomásában előadja, hogy fia a szobán forgó nap reggelen minden elízetes szóvalát, minden indok nélkül, amikor az udvaron egymással találkoztak, kétszer úgy arcúította, hogy nyolc napig beteg volt. Erre megegyezik.

Dr. Kenedi szembeállít az édesanyját a fiával. Az asszony szembe mondja fiának, hogy megverte. Az asszonyt vallomásra megegyetik. Tanuk eskü alatt terhölően val-

lanek Farkas István ellen. Mákör le bántalmazta anyját.

Dr. Weiss Lajos a főmegávvádó képviselője vádlott megbüntetését és az ősszak költégekben való elmarasztalását kéri.

Dr. Krausz védő rámutat a fessült családi viszony tulajdonképeni okára, ami végeredményben az inultust előidézte. Az édesanya kiakarta ezt a nő, gyermekek fiát hárból tenni, csak azért, hogy a másik, a nőléis elít levő fiát betudja helyezni. Erért üldözte Istvánt fiát. — Nem Farkas Istvánnak édesanyja iránti hiúságtelensége vagy hársátsága idézte elő a fessült helyzetet, de az édesanyjának a másik fiával szemben tanusított megatartás. Vegye tekintetbe a törvényszék az anyhőd körülményeket. Enyhe büntetését kér védenca számára.

A bír. törvényszék rövid tanácskozás után meghozta ítéletét. Három hónapig fogháza láll a durva fiút, de az ítélet végrehajtását felüggensti. Egyben elmarasztalta az ősszak költégek megterítésében. — Az ítélet jogerős. (*)

KÖZGAZDASÁG.

Megkezdődött a tavaszi vetés. Az utóbbi napok enyhe időjárás és a langyos esők folytán mindenütt elolvadt már a hó és a szelek szárító hatására a kelő nedvességgel ellátott talaj, különösen a laza összetételű és homokos talajsziki dombos oldatok, annyira felszikkadtak, hogy már a vetési munkálatok is megkezdődhettek. — A mélyebb fekvésű, kötöttebb és nehérszaggataltajok természetesen csak sokkal lassabban szikkadnak e ezek még most sincsenek olyan állapotban, hogy a vetésgépekkel rájuk lehetne menni. A ga-dák először a mák vetésével állnak, amelynek vetési ideje tudvalevően febr. második fele. Sok gazda máris későnek találja az időt erre a mák vetésének tervé elveve, mást vet helyette. Itt-ott a tavaszi gabonák vetését is megkezdették már, de bizony még jó néhány napos enyhe, esők nélkül idő e volna szükség, hogy a vetés és egyéb tavaszi munkák országszerte teljes erővel megindulhassanak.

Ertékek:

Nagyvár hitel 295100, Osztrák hitel 50000, Jelszög 620, Lászlótelek 350. Zsekkedvelni: Bánk 44500 Magyar-Olasz 350. Beocsusz 740100, Dracska 48000. Államok szén 330000, Szászvári 70000, Salgotajai 121000, Ulkányi 23000, Rima 17600, Schick 10400, Gultmann 24150, Naszl 7000, Danica 17100, Kótlid 13200, Magyar cukor 565000, Adria 78000, Atlantika 18750, Királyvár 7050, Isnyak-Agár 2000, Lipács 2050, Pöchy 8950. Vasm. Villamos 11000, Gíselia 7200, Kozokria 7500, Déli Vasút 13500.

Váltók és devizák:

Nyepion 11100, Font (London) 19380—14280, Dollár (New-York) 2875—3050, — Francm bank (Páris) 180—190, Mákra (Berlín) 15—17, Olasz lira (Miliáno) 181—147, Osztrák korona (Bécs) 430—450, Lel (Bukarest) 14—16, Szokol (Prága) 38—39, Svájci frank (Zürich) 556—576, Dinár (Zágráb) 31—33, Lengyel márk (Varsó) 675—775. Amsterdam 12 10. — Koppánháza 750—90, Kristóvária 542—569, Stockholm 798—822.

Zérheli zérlet:

Berlin 275, Amsterdam 21190, Hollandia, New-York 580—25 London 2619, Paris 3280, Miláno 2545, Prága 1595, Budapest 17500, Zágráb 545, Varsó 120, Wien 974. Szófia 340 Osztrák bély. 675 00

Termény jelentés:

„Gaz. (Tiszavárdhál) 14000—14100, egyét 13900 14000, rozs 8900-9100, búzakarányra 8800-9300 mátrpa 9200-9400, máj 9300-9800, tengeri 8100-8300, repce 14000—14600, korp 3250—6350, köles 8600—8900

Budapesti állattársai:

Marhabúza I. r. egészben 520—680, hálúja 580—720, éleje 480—680, II. r. egészben 380—470, hálúja 400—510, éleje 280—380. Nővagdák mátrpa: I. r. egészben 480-490, borja (élejt hűtő) 680-730. Késlelt: Nagy-márha 148, eladás 75, — Nővagdák mátrpa 19, eladás 10, borja 55, eladás 44. Marhabó: 680—700, borjúbőr 1100—1150.

Sertészsár:

Fahatás 920, Elkelt délj 700, Öreg — Közép 710, Könyvi — I. r. 740, II 660 Zár 1000, Szalonna 850 Láb. bus 770.

Felújult szerkesztő Benedek Rezső.

Ajánlunk

MÉSZNITROGÉNT

17—16%, átlagterülettel. Egyenrangú a legjobb nitrogénműtrágyákka. **Kelátszóok és kámpók, valamint szőlő és szőlőszőlőre kiválóan alkalmas.** — Gyártja: **MAGYAR NITROGÉN MŰTRÁGYÁIPAR R. T. BUDAPEST.**

Képviselet és állandó raktár Vasm., Zala- és Sopronmegyekre

Melis és Pintér

szőlő

műtrágya, erőteljesen megvak, kezdőajkú ciklok gyökértettedés

Szombathely. 6093

Legelőcsőbb bevásárlási forrás a

VÁROSÉPÍTŐ

A FRANZ MALOM MELLETT.

Cement, mész, gipsz, épületfa, deszka, léc, szeg. — Szőlőkaró.

Városi Iroda: Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 33.

Nyílt-tér.*

ÁRTESITÉS.

*Függetleneket mindenképp, akit illat, hogy fiam, Győzők lánc, kifakított lakos vagyomból semmiféle ingófogót el nem adhat belevezetésem nélkül, sőt azok, kik többéddig ingófogót vésték, azt nekem haladéktalanul szőlőgárvá vissza, mert ellen esetben ellenlélek bírdi eljárás fogok indíttatni. Kisköcs, 1923. március 8.

Öv. Győzők Mihályné.

*) Az íróvásban köztölként az a szerkesztő, sem a kiadóhálózat nem vállal felelősséget.

REHN FERENC

folyó hó 8-án délj 2 órákor rövid bejegyzés után élete 33-ik évében csendesen elhunyt

A meghaldogult föld maradványait folyó hó 9-én délján fél 4 órák a fogjuk a Pátfő-ut 21. szám alatt gyászbeszéd beszéreltél és a rom kath temetőben öröknyugalomra helyeztetni

Nagykanizsa, 1923. március 8.

Nyugodjék békében!

OLCSÓ,

mert jó, az elárendű anyagból

Mogens János

ardent cipésztelekben készíti öpé

Nagykanizsa, Daák-tér 1.

Állandón raktáron késsze dolgozott fekete és színes box, chapeaux, szarvas, anti-lop, látk, selem és bárszönyök.

Gyermeklőpő

különlegességek!

Nagy vászonvásár!

Egész vég vételnél nagy engedmény!

Legnagyobb szövőpamut raktár!

SINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA

divatruházában Erzsébet-tér

MEGHIVAS.

A Dél-Zalai Takarékpénztár Részvénytársaság

1923. évi március 24-ik napján délután 4 óraker Nagykánissán saját helyiségében tartja

53. évi rendes közgyűlését,

mellyre a t. részvényeseket lisztellelt meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kelt Nagykánissán, 1923. március hó 7-én.

TÁRGYSOROZAT:

- 1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1922. évi számadatok előterjesztése — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmutatása és a mutatók nyereség felosztásának határozata.
2. A társaság hivatalos közlönyének az 1923-ik üzleti évre leendő kiadása.
3. Az alapszabályok értelmében igazgatósági tagok és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Netán! Indítványok.

Az alapszabályok 10. §-a értelmében azon részvényes bír szavazati joggal, ha a társaság Legszámlító és Pénzváltó Bankja (Budapest, V. Dörög-utca 6.) 5 nappal a közgyűlés előtt (1923. március 10-ig) oly részvényt, vagy részvényjellelített elismerésvényt helyes szerzője, mely legkésőbb 1922. december 31-ig nettó értéket. A kelt részvényről elismerésvény adatait, mely a közgyűlésen való részvételre igazolást szolgál

MÉRLEG-SZÁMLA

TENER

Table with columns for 'VAGYON' (Assets) and 'TENER' (Liabilities). Rows include 'Pénztár készlet', 'Állami jegyintézeti gűr', 'Mégyszer postatakarékpénztár', 'Jelzálogi kötelezők', 'Törlesztéses jelzálogi kötelezők', 'Váltak', 'Adások', 'Intézetek háza', 'Értékpapírok', 'Értékpapírok függő kamatai', 'Pénzintézetli központi üzletreazések befizetés.', 'Külföldi kamatok', 'Aranyak és frankok'.

Kelt Nagykánissán, 1922. december hó 31-én.

Az igazgatóság. A felügyelő-bizottság.

Ezen zármérleg az fő és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben meggyezőnek találtuk.

BUZÁT, ROZSOT, zabot, árpat és tengerit... KÖRPÁT... Zalavármegyei Szövetkezeti Árutorgalmi R. T., Nagykánissa

Apró hirdetések... Képladó egy máj... Képladó egy szarvas... Képladó egy szarvas... Képladó egy pár szög... Képladó egy pár szög

Képladó egy máj... Képladó egy szarvas... Képladó egy szarvas... Képladó egy pár szög... Képladó egy pár szög

Zománcozás, nikkelezés, galvanizálás, fémcsiszolás gyártás... Autógnéhegeztetés, vulkanizálás, Irógépek, sokszorosított, varrógépek, kardpárok, alkatrészek és kullékek nagy raktára

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE... Főközllet és műhely: NAGYKANISSA, Magyar-utca 6. sz. Főúrlet: BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.

MŰSZERÜZEM ÉS IRÓGÉPVÁLLALAT... Tulajdonos: Székely Gyula... Telefon: Kánczy-u. 29. (Kis Nórák).

Tavaszi újdonságok olcsó áron... KISFALUDI ÉS KRAUSZ... az ARANY KAKAS-hoz ERZSÉBET-TÉR 21. szerezhető be... Nagy választók: Bel- és külföldi női Costüm és ruhaszövetek...

Falvai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Helyismeret és híradókat 12. sz. 1000. sz. 1000. sz. 1000. sz.

Egyes szám ára 15 korona.

Előfizetési árak: Egy hónapra 200.- K. Három hónapra 500.- K.

„Kosztpénz“.

Budapesten minden második ember bírósáék a ha tartós „hozz“ van a tőzsdén, az emberek arca kigömbölyödik, a kereskedők all gyözik kiszágnálni a vevőket a a mulatóhelyeken folyik a puttogyós bor. Már pedig a tőzsdén hozznak az az előföltétele, hogy a korona romolják. A pénzümlés országos baja tehát diadalünnepe a nyeresz-kedőknek.

Eddig inkább csak a fővárost fertőzte meg a papirosválak való nyeresz-kedés ragánya, de amint értesülünk, most már a tőzsdéi spekuláció a falvak felé is kinyújtotta polipkarját. Úgyndők járják a falvakat, akik arra igyekeznek rávenni a földműves népet, hogy megtekartított pénzt hét kamatra, ugynevezett kosztülésre adja ki. Heti 2—3 százalékos kamatot, sőt többet is igények az ilyen koszt-pénz után, két-három hátra igények hát annyi kamathasznát, amennyit a tanárképzőintézetek egy egész osztárára fizetnek a betevőknek. A gazdas évenként csak egyszer arat, a kosztpénzt gyűjtők pedig hétfő-hétre aratást igények, ezt is munka nélkül.

Valljuk meg, a csáb igen nagy, de a józanul gondolkodóknak be kell látniok, hogy ilyen aránytalan nagy nyereszégnek, aránytalanul nagy a kockázata is.

A kosztülési régi tőzsdéi szokása az utóbbi időben usorálultotté fajult. Megszorult játékosok veszik igénybe a kosztpénzt, vagy hársz spekulánsok, akiknek nincs annyi lorgó tőkéjük, amennyi megvásárolni papirosválkifizetésre szükséges. — Ezeknek éppen úgy, mint a kártyásoknak, semmiféle áron sem drága a pénz, mert azt remélik, hogy a nagy kamatok a játékon buszban behozják. Az ilyen hársz hajlamu játékosok szoktak rázorolni a kosztpénzre és ehhez úgynökök meg szubgenkok kövételével jönek a kosztpénzre, a kosztüléssel fog-

a tőzsdésjáék, akiknek odaadjuk a pénzümlés híslalókurára s akkor aztán pipára gyujthatunk a tőllök kapott biztosítékokkal. Mult évben két ilyen, a község pénzümlés járszó bankház esett össze, maga alá temetvén természetesen a jó-híslomsökö által rábírsolt százmilliókat is.

A tőzsdél úgynököknek pedig évről-évre egész sorozata jut abba a helyzeibe, hogy nem tudják a fizetési kötelezottségeiket teljesíteni.

Azért hát óvakodják mindenki attól, hogy nagy nyereszég reményében a spekuláció örvényébe keveredjék.

A keleti kérdés döntő stádiumba érkezett.

Elkészültek a török ellenjavaslatok. — A lausanne-nál tárgyalás vltája az augoi alsóházban

Angora, március 9. Tegnap délután külön futár indult Konstantinápolyba a török ellenjavaslatokkal. Ha ezeket a javaslatokat elfogadják, akkor az angolai kormány bizottságot fog kiküldeni arra a helyre és abban az időpontban, amint azt közös egyetértéssel megállapítják.

London, március 9. A lausannei értekezlet tárgyalásairól részletes jelentést tettek le a ház asztalára. A jelentés érdekes adatokat tartalmaz arról az utolsó összejövetelről, amely február 4-en Curson lord lakásán tartottak. Ennek az értekezletnek a jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy a szövetséges megbízottak az utolsó pillanatban is milyen nagy erőfeszítéseket tettek abban az irányban, hogy Izmed pasát rávegyék a békeszerződés aláírására. A szövetségesek ennek ellenében felajánlották, hogy további engedményeket tesznek a mossuli kérdésben és a gazdasági rendelkezések tekintetében.

Izmed pasa ez alkalommal elfogadta a szövetségeseknek azt az ajánlatát, hogy a mossuli kérdésben a népszövetség döntését kérjék ki és tartásuk függőben a rendezést egy évig, ellenben visszautasította azt a javaslatot, hogy bizonyos gazdasági határozatokat további megvizsgálásnak tartassanak fenn. Az igazságszolgáltatási klauzulák tekintetében Izmed pasa úgy nyilatkozott, hogy azokat csak abban az esetben fogadhatja el, ha elejtik a szövetségesek részéről javasolt lényeges biztosítékokat.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 9. (S jét tudósítók telefonjelelése. A nemzetgyűlés ml ülése tíznegy órákor kezdődött. Napirend elől felszólalásra Fábán Bélét engedélyt a visszautasítja a „N-p“ című új törvényjavaslatot. — Boross János úgynökök napirend

napirendi indítványt tesz, amelyhez Szakács Andor szól hozzá és azt a módosítást ajánlja, hogy a Petőfi javaslatot a kormány már kedden terjeszse a Ház elé.

Rassay Károly ezal szemben 9 tágú bizottság kiküldését javasolja abból a célból, hogy ez a bizott-

család szomszóló BÉBÉBÉ (BÉBÉ) szöve, akiket egy szivelen intézkedéssel lakásuktól és kenyérujtól fosztottak meg. Nagyintéző Szabó István szonnal válaszlal Baro-a felszólalására. Kijelenti, hogy a maga részéről mindent elkövet, hogy a klabaszonbérletek kapcsán előlított igazságtalanságok megszüntetessenek.

Napirend szerint következik ezután az Alföld befalítására vonatkozó törvényjavaslat részletes tárgyalása. A H-é lényegtelen módosításokkal a 17 ik szakaszig elfogadja a javaslatot. Az előző elzár-

kérdésben, Farkas István a Népszava ellen indított hadjáratról is terpelőd.

Darudary Géza igazságügyminiszter és triebéll Ede felszólalása után Bethlen miniszterelnök becszél. — Hosszabb napirendi vita indul meg, amelynek befejezése után az ülés 5 órákor végszódott.

Elmarad a nemzetgyűlés Petőfi ülése.

Budapest, márc. 9. (Telefonjelelése.) Múltán a szociáldemokrata képviselők nem adták Ház megírásüket abhoz, hogy a Ház március 15-iki Petőfi ünnepségén csak egy szónokuk szólalasson fel, a nemzetgyűlés előléksége úgy határozott, hogy a Ház március 15-én nem fogja megtartani a tarvbevett Petőfi-dialást.

Szentpéterfi községet a visszacsatolták Magyar országkos.

Szombathely, márc. 9. (Telefonjelelése.) Ugyanaz a bizottság, amely eadítottörökön átvette a magyar impérium részére a sopronmegyei Ölmöd községet, pénteken Szombathelyről Körömden keresztül a vasmegyei

Szentpéterfi községbe ment, hogy ezt a községet is átvegye az osztrák hatóságoktól Magyarországsz számára. —

Tíz órákor érkezett meg az átvevő bizottság, melynek tagjai a városdörbe állított falu lakosága bandériummal fogadta. Délölt 11 órákor ünnepélyes Te Deum volt a templomban, dörben 12 órákor pedig impozáns kölékségek köztörtént meg a község visszacsatolása.

Treger Ernő dr. min. osztálytanácsos, a magyar kormány képviselője vette át a magyar impérium számára a községet, melynek lakóihoz lelkes becszédet intést, megdicsérvén megható hazafias ragaszkodásukat és azt a lelkes kitartást, amellyel az anyországról az osztrák impérium alatt is viselkedtek. — A visszacsatolás megkezdése után a község lakosságát a az előlított vad-

alkosó „ugyanakkor“ és „ugyanakkor“ magánosoktól is igyekeznek pénz szeresni. Az így szerzett pénz persze nagyobb kamatra adják ki, mint amennyit öt hiteknak a magánosoknak a ez a kamatülönbség az ő hasznuk. Fizethetik hát a kamatokat fennakadás nélkül, valameddig szerencsésen spekulálnak a tőzsdéken. — Eppen abban van a nagy kockozás, hogy a tőzsdéi spekuláció mindíg szencsésen a Ház megírásában, de gyorsan is változnak a tőzsdéi lehetőségek. Málóra alkalhatnak azok

az utolsó napirendi indítványát fogadja el.

Benárd Agoston emelkedik szólalásra és a „Nép“ szerkesztőségét védli. Ki kell jelentenie, hogy ott nincsenek szovjettagok. A baloldali állandó közbekállásokkal zavarja Benárdot, aki által tudja folytatni becszédét. Végül is azszal fejezi be, hogy a Fábán Béláról iri cikkét Fábánról ucsatartott kér. Fábán Béla röviden válaszlal a Ház ráter az interpellációkra.

Haller István Tanga Eglátónak, az Operaházhoz való visszahívása ügyében, Fábán Béla személyes

Válaszok.

Budapest, márc. 9. (Telefonon jelelést adtunk.) A földművelésügyi kormány már évek óta igéri az alföldi káros vadvelek lecspaplását. Most, úgy látszik, a kormány valóra válnia tervét. A földművelésügyi miniszter ugyanis a napokban a törvényhatóságokhoz leiratított intést, amelyben köll, hogy a többtermeles előmozdítása érdekében a vixtel borított területek egy részét le akarja csapoltani. Egyelőre azonban csak azokat a területeket hasznosították, amelyek földművelésre alkalmasak.

A Dunántul ujjabb földmérését rendelte el a kormány

54'35 millió koronaába kerül az állami földmérés.

Budapest, márc. 9. A pénzügyminiszter a némegetyölés előterjesztett költségvetési irányszabban 54'35 millió korona új kiadás megszavazását kéri az „állami földmérés” nagyobb mérvű fogantatására véget. Az állami földmérés az ország egyes részeire néve teljesen elavult, így például a dunántúli vármegyék utolsó földmérés munkálatai 1865 ben értek véget, úgy, hogy az adatok már nem egészen megbízhatók és a telek-könyvi betűszerkesztés, bírtokrendezés, vízrendezés munkálatait céljából már az összes érdekelt miniszteriumok és több ízben szorgalmazták legalább a Dunántulra néve a részletes földmérést.

Mint hogy a megvélő erőkkel ezt a munkát nem lehetett végrehozni, a minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy 292 új mérnök állást rendeztesse, azok közül a kerelési munka elvégzésére 34 irodatizást és 14 brodadíjokat alkalmazzon. Ezen új állásoknak betöltése körülbelül 54 millió korona új kiadásal jár. A földmérés elősorban Vas, Veszprém, Zala és Somogy vármegyékben fog megtörténni.

Lord Newton Magyarország soraáról.

London, márc. 9. Lord Newton ma egy újságíró előtt kijelentette, hogy miután a trianoni békeszerződés Magyarország területének kétharmad részét elszakította, Magyarország nem fizethet jóvátételt. A jóvátételi követelést Magyarország teljesen Ausztria sorsára juttatná.

Ujpesten gátakat építenek az árvíz ellen.

Budapest, márc. 9. (Telefonon jelent tudósított.) Ujpesten környékén, mint megírult, gátelémes munkák folynak. — Eddig két gát védte a város és most egy harmadikat emelnek, amelynek hossza egy kilométer és három méter magas. Ezt a gátat katonák építik, eszenkivő építettek még egy ugyanevett keresztgátat az alacsonyabb fekvő házak megvédésére. Embár számítás szerint Ujpesten többet nem érheti árvíz. A Duna vízállása tegnap óta ismét egy méterrel emelkedett.

A kibővítés tífusz.

Budapest, márc. 9. (Telefonon jelent tudósított.) Néhány nap óta az országban kibővítés tífusz megbetegedések fordultak elő. A kibővítés tífusz terjedésére vonatkozólag az népjóléti miniszterium illetékes ügyosztálya a következő felvilágosítást adta:

— **Karácsondon, Tarnaszentnonyon és Nagyfügeden** ötévennyi megbetegedés történt. Ercsi körzetében négy megbetegedés volt, de a beteg még gyógyulásban van. A betegeket elzárhatatlanok és minden intézkedés megtörtént arra néve, hogy elzárhatatlan maradjanak.

Munkaképviselőket lát vendéglél az angol királyi pár.

London, márc. 9. Az angol királyi pár a Jöves csütörtökre ebédre hívta meg Ramsay Macdonaldot, Thomast, Snowdenet és Clynclat, a munkáspárt vezérleit.

Magyarország is részt vesz a római nemzetközi konferencián.

Gazdasági kérdések irányítják a világpolitikát. — A kereskedelmi kamarák március 18-án Rómában konferenciát tartanak. — Amerika külön hajón 150 delegátust küld Rómába. — Magyarországot felvették a nemzetközi kereskedelmi kamarába.

Budapest, március 9. (A „Zalai Közlöny” fővárosi szerkesztőségétől)

A világpolitika eseményei egyre világosabban igazolják azt, hogy az országok sorsának, alakulásának mind nagyobb szerep jut az egyes államok világgazdasági súlyának. Orvosorazagnak az előtérbe nyomulása például annak tulajdonítható, hogy az orosz vezető államférfiak most óriási arányú gazdasági koncessziókat tehetnek. — Amerikát pedig azért érdeklik az európai politikai viszonyok, mert gazdasági szempontból kívánja az Európával való kapcsolatot tisztázni.

A francia-német politikai elhatározást mozgít is hatalmas gazdasági erők dolgoznak. A kizárólagi farmácózával szemben mindenki előtt szembeötlően előnyösebb volt a régi monarchia gazdasági egyetemes és nyilvánvaló, hogy a Dunavölgyi államok ügyében még nem hagzott el az utolsó szó.

Minderekekkel szemben konstatálható, hogy mennyire nagy hangsúlyt a gazdasági kérdések előnyösülésére, mátrévről konstatálható, hogy a megoldást ezek a kérdések még rendkívül távol állanak. Mindaddig a problémák megoldását a győztes államokból összehívott legfőbb tanács és ennek a legfőbb tanácsnak foglalom körébe tartozó különféle bizottságok kísérletének, természetesen nem egészen sápon, amennyiben hatalmi kérdéseknél parancsszerűen próbálják a gazdasági kérdéseket rendezni.

Ezeknek a kitérleteknek nyilvánvaló sikertelenség után a népek szövetségének gazdasági szervezését próbálkoztak ismeretesen a barcelonai, bruxellesi konferenciáknál, melyeknek elvezetése az európai államok miniszterei és szakértői vettek részt.

Rendkívül nagy jelentőségűnek ígérkés a kereskedelmi kamarák nemzetközi konferenciája, amely március 18-án Rómában kezdődik gyűlését. A konferencia pénzügyi, ipari, kereskedelmi és közlekedési ügyi csoportokra oszlik. A konferenciát látó nagy érdeklődés nyilvánvaló, hogy Amerikalegaleg gazdasági szakteljesítést — mintegy 1500 delegátust — külön hajón küld Európába, az angolok pedig Calaisből vonaton indulnak Rómába.

Magyarországot mindaddig nem volt tagja ennek a nemzetközi szervezetnek s így nem is számíthatott a konferencián való megvítésre. Az elouult hét folyamán azonban dr. Póka Pivny Béla a nemzetközi kereskedelmi kamara vezetőségével folytatott tárgyalásai során keresztülvitette, hogy a nemzetközi kamara február 24-iki ülésén felvette Magyarországot tagjai sorába, minek eredménye ez, hogy a márc. 18-án tartandó konferencián és vltán Magyarország is részt vesz.

Ertelmezésük szerint Magyarországról mintegy tíz tagú küldöttség utazik Rómába a konferencián való részvétel céljából. (Kek.)

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról írt jelentés szerint hazánk területén részben tovább hűvösödött, s hó azonban többnyire elolvadt. A hőmérőjelző sokhelyütt a fagypontot súlydott. Csapadék várható lényeges hőváltás nélkül.

— **Beteg a polgármester.** Dr. Sabján Gyula polgármester megvélés következtében megbetegedett és néhány napon át ágyban kell, hogy maradjon. Így Az Aero-Szövetség vasárnap alkulóközgyűlésén a polgármester helyett Östley kir. közjegyző fog elnökölni.

— **Miniszteri közönmélet.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter írt. gróf Jenkovich Aladárnak a néhai gróf Jenkovich László Zala vármegyei volt főispánja által a zalavármegyei tisztviselő gyermekei javára 20.000 korona tökével léteeltett ösztöndíj-alapítványának 100.000 korona n. é. zörlégre történt felméréséről közönméletet nyilvánította.

— **Az Aero-Szövetség alkuló közgyűlése.** Holnap vasárnap délután 5 órakor tartja alkuló közgyűlést a városkésa díszteremben a Magyar Aero-Szövetség nagykanizsai fióka. A közgyűlésen Nagykanizsa társadalmának zsinagoga, az összes terület és egyesületek képviselői isb. fognak részt venni. Budapestről és alkümből a fognak jönni Petroczy légitörzsgalmi főigazgató és Massányi fő-

felügyelő, míg a szombathelyi fiók Orján Béla tükkrák képviselői magát. Az alkuló közgyűlés nagy ünnepi keretek között fog lefolyni, a mire már előre is felhívjuk a kanizsai társadalm figyelmét.

— **Máté látván édesapjának kártérítési keresete.** Emlekeztes mindnyájunk előtt még az a szomorú tragédia, mikor Horváth József fiatal kómében a Magyar-utczában úgy megbicskásztá Máté látván munkást, hogy annak belét nyomban kifordultak a rövid idő múlva belehalt súlyos sérülésebe. A bíróság Horváthot három évre ítélte, mely büntetést az ügyészség fozghatában is ítélt. Máté látván édesapja, aki szerencsétlenül véget ért fiában támaszt vezetette — most keresetet indított Horváth ellen, melyben heti 2000 K jórődék megvítését kéri a bíróságtól. A keresetet legközelebb tárgyalják.

— **Az Ipartestület évi közgyűlése.** A nagykanizsai Ipartestület holnap vasárnap délután fél 3 órakor a városkésa nagysztermben évi rendező közgyűlést tartja. Határozatkép telenség esetén a közgyűlés március 18-án délután 3 órakor fog a megjelentek számára való tekintet nélkül megtartatni. A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Előnkki megnyitós és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldésére. 2. Jelentés az Ipartestület 1922. évi működéséről. 3. Az 1922. évi szárazmáadás, vagython mérleg és menház számadás bemutatása. 4. A számvizsgálók jelentése és a felmentvény megadása. 5. Az 1923. évi költség-

előírányszat, valamint a tagdíj díjak megállapítása. 6. Netáni indítványok 7. Előnkki 2 alelnök, 10 előjárdsági rendező, 5 póttag, 3 Számvizsgáló rendező és 1 pénztog megválasztása. — A számadások és a költségvetés az Ipartestületi jegyzőkönyvben megvélkinthetők.

— **Szociálisták Petőfi-ünnepe** A kanizsai szociáldemokraták munkások március 18-án a Polgári Egyület nagytermben délelőti 10 órakor Petőfi-ünnepepelyt rendeznek, mely alkalomkor elvadászban fog szerepelni a nyilvánosság előtt a kanizsai munkásdaláré Hahn Barnabás karnagy vezetésével.

— **Mennyi élelmiszelet lehet vinni a határárv területére.** A kanizsai államrendőrség közhírre teszi, hogy a nagyméltóságú m. kir. közlekedésügyi miniszter új 41000/922. sz. rendeletével (megjelent Budapesti Közlöny 1923. évi 22. számban) a határszéli forgalomban szállítási igazolvány, illetve szállítási engedély kényyszerhez köztötte a 7000/922. Kém. sz. rendelettel már igazolvány, illetve engedélykényyszerhez köztött (lásd Budapesti Közlöny 1922. évi 92. számtól) buszán, rozson, kétezeresen, árpan, zabon, kölesen, tatarlón, tengerin és tojásan, valamint leltő szerésen és szarvasmarhán és ezek (hus, szalonna, háj, zsír, húskészítmények) terméken kívül a a) vaját és sajtot, b) élő és leltő baromfit, c) liba- és kacsaárlt, d) mindennemű hüvelyet (babot, borsót, lenacét, lóbabot, vadborórt), e) mindennemű korpát.

A szállítási igazolványok gyorsabb megszerzése érdekében a 7000/922. Kém. rendelet 1. 4. pontjának 2. bekezdésében foglalt rendelkezések akként módosítottat, hogy a 10 q-nál nagyobb súlyra szóló szállítási igazolványok, amelyek kiadására kizárólag a közlekedésügyi miniszterium állítási igazolvány osztálya jogosult, ezentel nemcsak a miniszteri kirendelések, hanem az i. fokú hatóságok utján is közvételén is kérhetők.

A 7000/922. sz. rendelet 11. 2. pontjának 2. bekezdésében foglalt rendelkezés a következő szövegre módosítottat:

„Ugyancsak szállítási engedély nélkül kispodogászként megvél vihet minden egyes személy a határárv területére, illetve a határárv területén báhóvá 10 drb. tojást és az egyéb élelmiszekkelböl ó zesen legfeljebb 10 kg. mennyiségű ugyanazon, hogy a szállítási engedélykényyszerhez köztött egyes élelmiszekek külön-ülős az összesen belül 2 kg-nál több nem lehet.”

Ezentel a szállítási engedélyre a kiállítás kelteől számva 8 napi érvényes állhatatnak ki.

A 41600/922. Kém. rendeletben foglalt megvítés a 7000/922. sz. rendelet 11-13. pontjában foglalt büntető rendelkezések alá esnek.

— **Pályázatok.** A sarkadi járási számvevőli számvevőségű tisztviselő állásra 14 nap alatt a debreceni p. ü. igazgatósághoz. Altitási állásra a budapesti tudományegyetemen, 4 hét alatt a rektorhoz. Könyvtörzsi, esetleg könyvtörzsi állásra, két hét alatt a debrecenli tud.-egyetem rektori hivatalához.

— **Egy külföldi operáció a tengeren.** Az „Ewning Telegraph” február 27-iki számban olvasunk a következő érdekes hírt: „Az Amerikából Európába tartó „President Arthur” nevű hajón

Nemzeti Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

harmadik évfolyam és kilencedik évfolyam 1923. évi 12. évfolyama - Teljesen 12. szám.

Vasárnapi szám ára 20 korona.

Helyi árték: Egy hónapra 200.- H. Hasonló hónapra 250.- H.

Bőséges hitelforrásokra van szükség.

Budapest, 1923. márc. 10. (A „Zalai Közlöny” fővárosi szerkesztőségétől.) Közgazdasági viszonyaink az utóbbi hónapok alatt egyre megdöbbentőbb képeket nyújtanak. A háború és forradalmak után hosszú időn keresztül ugyancsak teljesen stagnált a közgazdasági élet a most, amikor a dermedtségnek az azomorou stádiuma elmulóban van, amikor a köztudatba mindjobban belevésődni látszik a többtermelés gondolata, amikor tényleg meg kezdődnek a háború alatt gyűjtött és forradalmakon átmentett tőkék, azt kell tapasztalni, hogy az a megmondandó csak az egyáltalán többhaszon-termelést és nem a közhasznú birtoklót többtermelését szolgálja.

Valóságilag spekulációs járvány dühög mindenfelé és amikor milliórdok „kiszáradnak” — építkezésekre, komolyabb beruhításokra nem tud hittel kapni semmilyen vállalkozó, gazda, kereskedő, vagy igras. Az alharapódott spekuláció megrendszabályozása tudvaleg az illetékes hivatalos tisztségűket is foglalkoztatja. A megoldásra vonatkozóan még nincsenek értesítések, bizonyos azonban, hogy az egész kérdéskomplexum, amennyire nagyfontosságú, annyira nehéz és kényes.

Érdekesnek tartottuk a magyarországi hitelforrásokra vonatkozólag megkérdésrel bellu Baros Gabort, a Postatársaság pénztár elnökségét, aki az alábbi nyilatkozatában a helyszíni tapasztalatait megvilágítására és indoklására fektette:

— Magyarországon a háború előtt sem volt elég a beföldi tőke szűkös, hogy az utóbbi harminc évhez, vagy az utóbbi harminc évhez képest rohamosan fejlődő közgazdasági hitelviszonyok miatt kiélégítse. Ezért volt tapasztalható, hogy külföldi, főleg osztrák tőke nagy mennyiségben talált az országban elhelyezkedni. A háború óta a beföldi tőke produkciójában részben a háború és az azt követő események kihatással, részben a korona értékétlenedése, de kereskedelmi mértékűen passzívítása következtében a nagy visszaesés mutatkozik, a külföldi tőke pedig az általános európai gazdasági viszonyok folytán csak nagyon jut el a magyar piacra. Ennek tulajdonítható, hogy az országban mutatkozó hitelviszonyok kiélégítésében komplikációk állottak elő a mindenki a jegyintézetből, vagyis végeredményben a bankoprától várja hitelviszonyok kiélégítését.

— Kétségtelen az is, hogy hitelviszonyainkat a pénzgazdálkodás

nagy költséggel a hátrányosan befolyásolja. Mi, hogy azonban gazdaságunk megújítását és főleg termelésünk fellendülését rászorolva a bőséges hitelforrásokra, németem szerint nagy súly volna helyezni egy, a hazai érdekekkel szembe fordított hitelpolitikára. Ezen a téren semcsak a mezőgazdasági hitel, hanem általában az egész termelési-hitel meg kellene szervezni: azaz, hogy egyrészt a hitel alakjában kielégesebb tőkét keltekezzék elősegíteni, másrészt a hitelviszonyok helyes irányba tereltesse.

— Kétségtelen, hogy a konstánz nagy üsegekkel vonal a termelési hitellel, mégis kétszem, hogy új kormányzat intézkedésekkel hatékonyan operálhatni lehessen. A konstánz a községi felfogatásnak elfajlásában gyökeresít és áll, míg ebben a felfogatásban nem áll meg változás, amíg emberek nem a törekvő munkával, hanem kávéházi ülettel akarunk mindenkor vagyoni szerzeni, ezt az ületet kávéházi korlátoltn nem lehet. Néhány rendőri intézkedéssel legfeljebb csak a nagyobb kilengések lehet elejét venni.

gatólag egyik föltételviszóját támadták meg rábók, egy nappal később pedig egy katonai ügy. Valószínűleg tarják, hogy valamennyi rablást ugyanakkor a bandák tagjai követik el. A betöréseket a valószínűleg ugyanegy büntetővezetési tagjai követik el. A minap betörték a munkásbiztosító hivatal pénztárába és elvittek 300.000 cash koronát.

Egy leány

Állott a bíróság előtt. Poros, szürke kis borzas veréb, akit, mint a többi borzas veréb társait — megpózt az élet. Szépségtel lenyűvölt a betegségre, a nyomor, a kenyérkiszáradás. Nem voltak már szűk. Nem önközött felte a szerető édesanyjának simogató keze. — Nem ismerte az édesanya védelmére, gondoskodására. Egyre közdött támasz nélkül és — a külsőlemben gyengének bizonyult. Nem volt senki aki figyelmeztetése, tanácsa, felvilágosítása, megfenyítése és a tántogó örvényről visszatértesse. — Erkölcseiről, vallásáról kötelesegről kioltassa. A borzas, magárahagyott kis poros veréb a pesszög életét város alkalmos járdáján kizsuzott és — elbukott. Az első botlás után azután milhamar jött a másik. . .

A szerencsétlen, poros, szürke kis borzas veréb erkölcsi és testi nyomorúságát, nehéz helyzetét, kibeszédte a rut órára, a lelketlen gonoszságot, a pénztörvén kápiságot — hogy egy erkölcsi támasztékát vesztett szerencsétlen természetét testét kizsuzosítsa, addalanyává tegye. . .

— A borzas veréb — kinek halálára ügyelnie kellett a többi erkölcsi látószékét — tolvajjá lőn csak azért, hogy a női test uzsorásnak le tudja fizetni a kikötött forgalmi adóját.

A leány lopott — el kellett itélni. A törvény — (örvény) De a bíróság teljesen tisztában volt a járható úttal mellékkörülményekkel és ítélehoztalásán is kifejezően juttatta az ítéletével megadta a borzas verébnek azt a lehetőséget, hogy a szárazsára tapadt portól szabaduljon és ismét felébredhessen a magasságok felé.

Ma — amikor utomunkák az utalókorunk hasonló esetekkel, amikor a háztartási alkalmazottak tartó hályasnyonyak tartásigra kell, hogy — kit vet a háború, amikor a rendőrség büntögyi, kihágási és erkölcsrendészeti osztályai, csak a „csalód ügyek” foglalkoznak — nem téphetünk egyszerűen naprendőre a borzas veréb esete fölött. — Az államrendőrségnek (bizel-vassal mindent el kell követnie — hogy a poros verébe uzsorásal-

A nemzetgyűlés munkarendje.

Március 15—19-ig rövid szünet. — Húsvét előtt nem lesz izgalmasabb vita.

Budapest, márc. 10. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A nemzetgyűlés a jövő héten csak kedden és szerdán tart ülést. Március 15—19-ig újra elnapolják a Házat, majd négynapos ülésezés után tíznapos huszegyi szünet következik. A szünet előtt látványolja a Ház a még hátralévő erdészeti törvényjavaslatokat, több nemzeti ügyet, nemkülönb a földművelésügyi miniszter két javaslatát a gazdasági munkásházak felállításáról és a munkabérmegállapító bizottságok létesítéséről.

Belga katonák rablást megelőzése.

Berlin, márc. 10. Esseni jelentés szerint tegnap egy belga osztag több állami bányá igazgatóságába benyomult, hogy kényszerítsék a mai bérfizetésre készenlébe helyezett üsegeket. A tisztviselőknél sikerült a pénzt biztonságba helyezni. A belgák erre egész sor munkát megmozdítottak. Az újabb atrocitás miatt a munkások nem szállottak le a bányákba.

A falparban létrejött a meggyezés.

Budapest, márc. 10. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A falpari munkások és munkaadók között a késő éjjeli órákban létrejött a feltételek megállapodása, amelynek folytán a falpari munkások hétfőn reggel ismét megkezdik a munkát.

Az angol kormány méréskelel. Igyekszik a franciák tulajdonát.

London, márc. 10. Angol hivatalos körökben nem hiszik, hogy a német vasutasok a kölni területen sztrájkba lépének, ha Anglia és Franciaország között a kölni vasutbiztosít felhasználtás dolgában meggyezés történne. Anglia Németországtól azt az ígéretet kapta, hogy a német vasutasok nem fognak sztrájkba lépni, ha Anglia nem vonja vissza csapatait a megszállt zónából. Az angol kormány egybéként még nem ratifikálta Godley

tábornoknak az angol csapatok parancsnokának Pspot tábornoktól köölt idelegénye egyezményt és az angol kormány azon igyekezik, hogy a franciáknak minél jobb szorítsa. A tárgyalást igen óvatosan folytatják, mert el akarják kerülni, hogy Anglia esetleg ratifikálja a két tábornok egyezményt. Franciaországnak pedig visszautasította — Godley tábornok visszautasított Kölnbe.

A törökök átnyújtották új javaslatukat a törvényszabályozásnak.

London, márc. 10. Konstantinápolyból jelentik: Péntek éjjel nyújtották át a törökök a szövetségesek konstantinápolyi képviselőinek azt a javaslatot, amely a törökök ellenjavaslatait tartalmazza a lausannei békeszerződés tervezetével szemben. — A török jejjedk igen mérekekt hangu, sürgelt a konferenciának valamelyik európai városban való folytatását és meggyelji, hogy az angolai kormány leggyorsabban Konstantinápolyi válasszaná.

Ungvár helyzete a megállapodás alatt.

Kassa, március 10. Amióta a csehok bevonultak Ungvárra, a városban teljesen megzúdult a közbiztonság. Napról-napra újabb betörések, rablás vagy gyilkosságok igazolja föl a város lakosságát. Nemrégben Lányzi Lajost, az erdőgár-

nek grasszállás lehetetlenő tételek. Kíméletet nem ismerő vaszkák. Bőle kell nyulnia a darásfészekre. Állandóan végigjárni a várost és ha valahol le flagrant ér a náci test vasmadárj — a véroshód örök időre kilátni és Zalaegerszeg Internál. Árok az akták, miket a kanizsal kir. iz vényezék át fog tenni a rendőrségre — nagyon hangosan és nagyon világoan beszélnék. ... Most a kanizsal államrendőrségén a sor, hogy egyrészt tapintatos preventív munkájával megakadályozza a borzas verések sorozékát ljesztő megnövekedését, másrészt pedig — hogy lánghalossai azok közté Ürsök, akik a rózsaszínű pestist megvámolják.

Azonban a jelen eszt ismét felveti a kérdést, amit lepnak már több hasonló esetben felvetett: mi történjék azsal a szemelomraméltó borzas kis veréssel, aki a fogház szegénybélvételével homlokán, pár hét múlva ismét szabadlábra kerül és elhelyezést keres a társadalomban?

Amint a legutóbb esetben — a leány a bírósági tárgyalás alatt minden jelét adta a bübünöz, botlásztól töredelmesen szánd Magdolnának. Ebhez hozzá járult a bíróné jelen jóindulata is. Engedjék tehát minden jóindulata is. Engedjék tehát minden jóindulata is. Engedjék tehát minden jóindulata is.

A megváltás isteni művének magasztos emlékeztető üljük lamót nemokörök. Mellyek nemcsak uraszonny vállalkozás arra a gyönyörű szerepre, ennek az elhagyatott, világba taszított, borzas kis veréssel visszaadott hitét, önbizalmát, erkölcsi támasztát és világvizelmét arra az útra, honnan a szerencsételen körülmények lecsodorták? Nemesebb, főnőszegyes cselekedetet nem tudunk elképzelni.

Es ha többen összejárnának a régi nemes urdnak közül és megcselelnék a fogház-misztérió, a patronátust — mennyi vendégszolgálat induló emborgyémántot menthetnének meg a rettenetes végűltől?

Urasszonyok — ki odállalkozik az anyagi szerepre? ... (*)

Gasparich Márk,

a magyar szabadságról vértana halált halt ferenczrendű szerzetes.

Ira: Nemesleider Jenő.
MOTTO: „Csak az a nemes lehat nagygyá, ki nagyjai példáját követi, azok emélek híves éret.”
(1)

Szolgálatot véltünk tenni olvasóközönségünknek, amikor a már-már feledésbe menő muraközi nemzeti hő és magyar vértanu, Gasparich Márk ferenczes atyának életirását és vártanosságának történetét dióhéjban ismertetjük Neusiedler Jenő avatott tollából. Neusiedler Jenő, a muraközi kérdés alapos ismerője, fentl cím alatt 1910 ben kiadott kis műve-cskéjében — tizenhárom év előt — már rámutatott arra az éret horvát propagandára, amit évekeken keresztül Zágrábról irányítottak, hogy Muraköz népi elítélőit az a magyar nemzeti állameszme ltráti éretit ragaszkodásolt.

Mosi, április 7-én leasz szatizen-három éves évfordulóra annak, hogy Drávaegyház (Zalán) község mura- királyi utcajának egy földszintes, plci hájllékában napvilágot látott a később mártírhalált halt szerencsételen franciscanus szerzetes: Gasparich Márk. Ezen férfianak példája örök

A minisztertanács kilenc és fél órán át tárgyalta a köztisztviselők problémáját.

Márkaikelt fizetésameletét határozta el. — A miniszterelnök keddén nyilatkozott a Házban a kormány álláspontjáról.

Budapest, márc. 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A pénteki minisztertanács este 6 órától *ülésként félhórán óráig tartott* és egyetlen tárgypontja a köztisztviselők fizetésmeletése és a létszámápasztás volt. A kormány *Kállay* pénzügyminiszter előterjesztése egy határozatot, hogy a drágasági segélyt a VIII. fizetési osztálytól felfelé az eddigi harminczsorostól *átvennere*, a IX, X, XI. atb. fizetési osztályokban a huszoros helyett *harminc-negyzeser* emelt fel, az ismeretes 20% létszámápasztást pedig *már június hóban megkezd*.

A miniszterelnök kijelentette, hogy keddén a Ház ülésén *részletesen nyilatkozott a köztisztviselők kérdéséről* és le fogja szögezni a kormány álláspontját. A miniszterelnök nyilatkozata elé nagy érdeklődéssel tekint az ország egész közvéleménye.

TÖZSDE.

Valuták és devizák:
N. pntoson 11300, Poot (London) 11220 + 11320, Dollár (New-York) 3025 - 3100, Francia frank (Páris) 185 - 195, Német (Berlin) 14 - 16, Olasz lire (Milánó) 144 - 150, Osztrák korona (Bécs) 430 - 450, Lari (Bokarest) 14 - 15, Szobol (Páris) 90 - 94, Svájci frank (Zürich) 568 - 585, „inar (Zágráb) 32 - 34, Lengyel máika (Várad) 5 75 - 7 75, Ausztariás 12 10 - Kopenhága 676 - 68, Kriáztársák 546 - 560, Stóckholm 192 322.

Zérhész zártat:
Bécs 2:58 Ausztariás 211:10 Hollanda, New-York 585 - 25 London 2632, Páris 323, Milánó 585, Prága 19:95, Hódapost 17:22 Bécs 1:10 - Kopenhága 676 - 68, Szafea 340 Osztrák mák. 674:50

Térmény jelentése:
„asa (Tiszavízűtől) 14100 - 14200, egybt 14000-14200, ort 9000-9100, takarmányárge 9000-9100 sorárge 9000-9100, seb 9400-9500, legerő 9100-9300, sepek 14000 - 14600, korpi 5300 - 5350, kális 2500 - 2670.

Budapesti állítványok:
Márkus 1. I. egáshoz 600 - 670, bátlás 500 - 750, átlá 400 - 670, II. I. egáshoz 650 - 600, hantilla 600 - 650, átlá 270 - 300 Múvendák mártai I. I. egáshoz 480-490, bojta (608) bojt 670-700, Kézézt: Nagy mártai 62, mártai 45. - „Nóvendák mártai 11, mártai 9, bojta 15, mártai 15, mártai 60 - 70-30, bojtaré 1160 - 1200.

Sertésvásár:
Faltáhsz 500, Ehalt 646g 200, Öreg - Kócsy 750, Kócsány 1, L. r. - II. 700 Zár 1000, Szalónas 850 Lab. bus 800.

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról Intézet jelentése szerint hazánkban mindenfélét volt többnyire kisebb csapadék. A hőmérőket csak szóróvagyonos süllyed a fagyponthoz. Hővész idő várható még, sokhelyütt csapadékkal.

— **Márkus Idus és a kanizsal 6. honvédszázalagosa.** A m. kir. 6. honvédszázalag vezetője március 15 én délután pontosan 1/4 órai kezdettel hazafias ünnepélyt rendez az Uránia mozgószínházban. Program: 1. Hísekegy Énekli a 6 honv. gy. e. énekzara. 2. Március 15. Irt: László Sandor. Szavajls: György József éretvész. 3. Zeneszám. Éldadja a 6. honv. gy. e. zenekara. 4. Márciusi ének Irt: Szathmáry István. Szavajls: Reznik Gyula honvád. 5. Ünnepi beszéd. Mondja: Finta József százados. 6. Talpra marog, énekli a 6. honv. gy. e. énekzara. 7. Rákóczi induló (melódra) Irt: Barkas Imre, előadja Kádben János hadnagy. 8. Zeneszám, a 6. honv. gy. e. zenekara. 9. Szózat, énekli a 6. gy. e. énekzara és a közönség. Balépés díjjalan, a hivatalosok, testületek, egyesületek és a város házaftas közönsége tisztelettel meghívja a rendezőszög.

— **A Tisza-árckép leleplezése ünnepély holnap, hétfőn**

délőltől 11 órákor fog lefolyni a zalaegerszegi megyeház községiálai terebén. A díszközgyűlésre dr. *Kállay* Tibor pénzügyminiszter és *Vargha* Államtitkárón kívül lejőn a képviselőház előke is. Dr. *Sabján* polgármester betegessége miatt sajna nem vehet részt az Ünnepegen.

— **Kováts tanár irodalmi előadás.** A szabad levelemben ma este 6 órákor *Kováts* Antal községirend tanár folytatja előadását a magyar dráma fejlődéséről. A magas elővő irodalmi előadás a legmelegebben olvassák figyelmebe ajánljuk. Belépődj 20 korona. Bérlet 20 előadásra 100 korona. A rendezőszög mindenkit szívesen lát az előadásokon.

— **Az Aero-Szövetség nagykanizsalai fiókájának megalakulása** fog ma délután nagysebessű közgyűlés keretében megtörténni. A közgyűlés a budapesti központ vezetői jőttek le, hogy a közönséggel ismeretessé a Szövetség célját: egy repülőállomásként felállítsák Nagykanizsán. A szervezőbizottság felkéri Nagykanizsa társadalmát, úgy a hőlyeket mint urakat, hogy a délután 5 órákor kezdődő közgyűlésre mind nagyobb számban jelenjenek meg. A közgyűlés a város házafta nagy tanácstermében tartatik meg.

— **Anyakönyvi hírek.** Nagykanizsán március 4-étől 10-ig 16 születés fordult elő. Ezek közül 12 fiú, 4 leánygyermek volt. *Házasságot kötöttek:* Stark Jenő jr. intézeli titkár Kuttner Irénnel, Horváth János építésmester Verbovec Máriával, Singer Gély vályai szerelőszög Budapestről Szélig Annával, Hüvell József vármegyei törzserőster Gyékényesről Németh Annával, Sobótznahser Emil katonai zenemester Merlikovics Alojzival. *Elhaltak:* Varga József 2 hónapos údóshurur, étv. Szácz Györgyné Szívós Anna 85 éves végegyengülés, Nagy József földműves 2 hónapos údógyümökör, Kiss Juliánna 1 hónapos velezőletelt szegemes, Kollárics Mihály napzsanos 54 éves szivazhódás, Erdélyi Ferenc városi csordás 41 éves gégyümökör, Tischler Fe-

nemzetünk történelmében; hisz az ó keblében — dacára, hogy horvát sjuv szülőik gyermeke volt — nemes magyar szív dobogott és bár csak serdülő korában tudta a tanulm megismereni hazáját, látnálai alig van, aki Szénetlenebből szerette volna azt, még la mutatta, tudón bálumatra méltó szónok lehatétségének és ökezásszólásának teljes erejével lépett annak szolgálatba akkor, midőn önvédelmi harcolásnak elhagyva legnyugos szűkös volt re. Ajka a szabadság szent ígétét hirdette, csatlakozás hirtve fel honfoglalást a nem érdemnyelől, honzeremlének hatalom töze ácsapott azok lelkeire is, mert annak magasan lobogó lángja bevillagította azt a sötét éjszékát, mely a megtérrőlátatlanság eme néhez napjain a sokat szenvedett szegény gy magyar hazának égere ráborult. Ez volt a búna, mérli neki is, miként a többi katonák, „legjöbbsajlnak” meghalni kellett.

Csak az a nemzet lehet nagygyá, ki nagyjai példáját követve, azok emélt híven örvé; gyujtjuk meg tehát mi is a megemlékezés szent szövevények, úgy sem hozhatnánk szebb, nem adhatnánk drágább áldozatot a vértanúnak, az örök szégyenséget fogadott ferenczrendű szerzetes lit helyes dicső szellemének.

Az atheni ifjuság évente elzárán-dokolhatott Achilles sírházhoz, a spirálai a thermopilei szorozhoz, hogy az órdk magasztos példáján okulva érdeköjétek a honzeremben. Mi, magyarok — a tekintetben kiváltságos népe vagyúnk a véghetetlen háladónak, hisz nekünk a Thermopilek egész sorozata jüött osztályrésztül a Mühi pusztától Várnáig, Mohácsól Világos végig találhatjuk hazánkat. A nemzeti mártirok pedig oly serege áll rendelkezésünkre, melynek minden egyes ígétit ismerni sem lehet s így azt sem lehet csodálni, hogy van sok jó magyar hazafi, ki nem ismeri, mert sajna, nem is hallotta a vértanu Gasparichok nevét.

Egyszerű, a helyi viszonyokhoz mérten jómódu muraközi polgár közköz gyermeke volt. Az őregapa, Gasparich Mihály, a cskörtornyal grófi uradalom szolgálatában állott, bizalmi állást foglalt el mint tized-beosztó s így kellett, hogy kellő anyagi helyzetével rendelkezézzék. Ennek fia So-beaún, már mint közönséghő szerepelt. Még ma is ének emberek, akik ismerék őt, így pl. Zvonarek Ignác, Miköz József és mások; de sokat emlegetik a boldogultat is, mint az 1903-ban elhalt Bedenckey Ferenc. Ezek szerint Gasparich Sebastyán még a hivatalos körök előtt is köz-

becsületében álló előg vagyonos polgárember volt, kinek módjában állott pláne námi segélyli másodsztórtírt írt iskoláztatni.

Gasparich Márk születési lejárte nézve a perliak rom. kaih plebiána anyakönyvek a következő adatokat szolgáltatják: Anno Domini 1810 Mensis April 7 - Ex CircolviJan Marcus Leg. Sebastiani Gasparich et Helene Szérpák Lbs. (levált baptizantim) Dominica Verli et Josephus Prender Italo, Per eundem) Par (uchum) loci Baliharsus Bugdán. A Marcus név felett mint utólagos jegyzet „clerus franciscanus” olvasható.

A keresztnevelők neve mellett a foglalkozás megjelölésére szolgáló „Istos” „olasz” annyit jelenti, hogy ezek bevándoroltak ész kereskedők voltak s mint ilyenek, műveltség dolgában mindenesetre felől állottak a mi egyszerű földműves népünkönk a hogy Gasparichok keresztnevelőknek ezeket kériék föl, ez a tény is már azt látszik bizonyítani, hogy a család maga is megfelelő értelmi nyelven állva inkább kereste fel ezeket. A muraközi alaps bevándorlói jegye eljőrt a 1805 - 1815 évekre ekk, a magyar kir. Napoleón Felső-Osztrországot elfoglalta s a véres harcokban erősen megzúdított hadseregét kényszer-ufjorozás útján egázította ki

nak grassálása lehetetlenné tételek. Kíméletlen nem ismerd vaszkészbe. Bele kell nyulnia a darászfészekbe. Állandóan végiggrázatlan a városát és ha valahol in flagrantia éri a női leal vasmásodt — a városból örök időre kitiltatni és Zalaegerszegre internálni. Azok az atkák, miket a kanizsai kir. törvényték át fog tonni a rendőrségre — nagyon hangosan és nagyon világgosan beszélnék... Most a kanizsai állampolgároknak a sor, hogy egyrészt tapintatosan preventív munkájával megakadályozza a borzas verebek serögének ljesztő növekedését, másrészt pedig — hogy lángpolosai azok között üssön, akik a rózsaszínű pestist megvámolják.

Azonban a jelen eset ismét felveti a kérdést, amit lapunk már több baszóni eszelen felvetett: mi történjék azsal a szálnomramelő borzas kis verébekel, aki a fogház szegénybéglyedél homlokán, pár hét múlva ismét szabadlábúra kerül és elhelyeztet aker a társadalomban?

Amint a legtöbb esetben — a leány a bíróság tárgyalása alatt minden jelt adja a bünbőné, bölölési töredelmesen árutó Magdolának. Ebhez hozzá járul a bíróné jóindulata is. Engedjék teljesen porba hullani és végkép elvezetni — mamból komoly akarással még szép emberyemántot lehet csinálni?

A megváltás isteni műveinek magasztos emlekeztétől ülők ismét nemokkára. Melyik nemes urasszony vállalkozna arra a gyönyörű szerepre, ennek az elhagyotttól, világha taszított, borzas kis verébnek visszaadani hitét, önbizalmát, erkölcsi támaszt és visszavezetni arra az útra, honnan a szerencsétlen kőrőlmenyek leosodtak? Nemesebb, főnagyságok cselekedetét nem tudunk elképzelni.

Es ha többen ösztönölnének a mi nemes uródnék közül és megcsinálnák a fogház-maszkot, a patronát — monnyl veszendőbe induló emberyemántot menthetőnek vagy a rettentése végtél?

Urasszonyok — ki állhatkodik az anyagi szerepe? ... (*)

A minisztertanács kilenc és fél óráig tartó tárgyalta a köztisztviselők problémáját.

Márskelk fizetéseméletét határoztak el. — A miniszterelnök kedden nyilatkozik a Házban a kormány álláspontjáról.

Budapest, márc. 10. (Saját tudósítónk telefonjelentése). A pénteki minisztertanács este 6 órátkól féljárdom óráig tartott és egyetlen tárgypontja a köztisztviselők fizetésemlése és a létszámastasiat volt. A kormány Kállay pénzügyminiszter előterjesztésere egy határozott, hogy a drágaság segélyt a VIII. fizetési osztálytól felfelé az eddigi harminczsorostól ötvenzesre, a IX, X, XI, stb. fizetési osztályokban a húszszoros helyett harmincz-negyvenzesre emeli fel, az ismeretes 20%-os létszámastasiat pedig már június hóban megkezdi.

A miniszterelnök kijelentette, hogy kedden a Ház ülésén részletesen nyilatkozik a köztisztviselők kérdésköré és le fogja szögezni a kormány állás pontját. A miniszterelnök nyilatkozata elé nagy érdeklődéssel tekint az ország egész közvéleménye.

TŐZSDE. HIREK.

Valuták és devizák:
 N.apolen 11900, Font (London) 11240 - 11250, Dóllár (New-York) 3025 - 3100, Francia frank (Paris) 182-193, Márka (Berlín) 14 - 9, Olasz lira (Milánó) 144-150, Osztrák korona (Bécs) 430-450, Lel (Bukarest) 14-15, Szekel (Pétek) 90-94, Svájci frank (Zürich) 560-570, Járk (Zágráb) 32-34, Lengyel márk (Varsó) 275-275, Amerdárz 15 10, — Koppémbáta 576-60, Krisztianá 540-560, Stokholm 612-322.

Zürichi zárlat:
 Berlin 2 58, Amsterdám 811-10, Hollandia, New-York 635-26, London 252, — 252, 253, Milánó 2556, Prága 15 95, Budapest 17 25, Zágráb 66, Varsó 118, Wien 674, Szófia 340 Osztrák bány. 674 50

Termény jelentés:
 Olasz (Tiszvárdány) 14100-14200, egyéb 14000-14200, rizs 9000-9100, takarmányárpa 8800-9200, kukorica 7500-8000, zab 8400-9600, tengeri 8100-8300, reu 14000-14500, korpó 6300-6500, köles 4500-4900.

Budapesti állatvásár:
 Másházba L. z. agászbón 500-610, bétula 580-720, eleje 400-670, ill. z. agászbón 500-400, bétula 400-600, eleje 370-350. Névenként másház L. z. agászbón 480-490, borzsa (1000 bét.) 470-700, kérész, Nagy-mező 52, elede 45, — Novóvák másház 11, elede 9, boja 15, elede 10 Másház 700-730, bojbórsó 1100-1200.

Sertésvásár:
 Fehérvázi 300, Emlak 648g 200, Öreg - Köny 750, Köny 750, — 11 700 Zala 1000, Szabolcs 850 Lak. bus 800.

— A Tízarc-arcák helyébe xél úmepély honlap, létefn

nemzetünk történelmében" híz az 6 kélebben — dacára, hogy horvát alkú szőlők gyermeké volt — nemes magyar szív dobogott és bár csak serdülő korában tudta szantula megismeri hazáját, nálánál élt van, aki öszelenebből szerette volna azt. Még is mutatja, időnő bámúlata méltó szónoki tehetségének és ököszólatiának teljes erjével lépett annak szöglésátsé aktor, midőn övndelmét harckunban elhagyva legnagyobb szükség volt rá. Ajka a szabadság szent legjéit hirdote, csatlakozásra hívta fel honfitársait a nem érdemtelentől, honzeremlének hatalma tizen öt écsapost azok lelkeire is, mert annak magasan jobogó lángja bevilágította azt a szót éjszákát, mely a megpróbáltatásnak eme néhez napjain a okat szenvedett szegény jó magyar hazánk égére ráborult. Ez volt a büne, miért az is, miként a többi jónak, "legjobbajainak" meghalni kellett.

Csak az a nemzet lehet nagygyá, ki nagyjai példáját követve, azok emlékét eleven őzi: gyujtsuk meg tehát mi is a megemlékezés szent szövevényét, úgy som honhatunk szobb, nem adhatunk drágább áldozatot a vértanúnak, az örök szegénységet fogadott ferenczúr szözetes lit lebegő dícső szentemének.

délőlti 11 órákor fog lefolyni a zalaegerszegi megyeház községülési terebőben. A díszközgyűlésre dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter és Vargha Államtitkáron kívül lejön a képviselőház elnöke is. Dr. Szabán polgármester betegsége miatt ajsza nem vehet részt az ünnepagn.

— Kovács tanár irodalmi előadás. A szabad leucyamban ma este 6 órákor Kovács Antal kegyenyredt ismét folytatja előadását a magyar dráma fejlődéséről. A magas színvonal irodalmi előadást a legmelegebben olvasóknak figyelembe ajánljuk. Belépődíj 20 korona. Bérlet 20 előadásra 100 korona. A rendezésért mindenkik szivesen lát sz előadásokn.

— Az Aro Szövetség nagykanizsai fiókjának magunkalán fog ma délután nagyarábú községülése keretében megőrtőnni. A közgyűlésre a budapesti központ vezetői jöttek le, hogy a közönséggel ismeretese a Szövetség céljait: egy repülőállománok felállását Nagykanizsán. A szervezőbizottság felkéri Nagykanizsa társadalmát, hogy a helyeket mint utakra, hogy a délután 5 órákor kezdődő közgyűlésre mind nagyobb számban jelenjenek meg. A közgyűlésre a városkésa nagy tanácserebőben tartatik meg.

— Anyakönyvi hírek. Nagykanizsán március 4 til 10 10 g 16 születés fordult elő. Ezek közül 12 fiú, 4 leánygyermek volt. — Házasságok kötöttek: Stark Jenő bék. intézeti titkár Kuttner Irénével, Horváth János elpáriszter Verbovecz Mariával, Singer Gély vályny szerelővel Budapestről Széll Annával, Húvelli József várnaggyal tőrszázabster Gyékényesről Németh Annával, Sebützenhafer Emil katonai zenemester Marinovics Alójával. Elhaltak: Varga József 2 hónapos idősbúrur, özv. Sárecz Györgyné Szívós Anna 85 éves végelgyengülésre, Nagy József félve 20 éves idősögműködő, Kias Juliánna 1 hónapos veleszületett gyengeséggel, Kollarics Mihály napaszmós 34 éves szívszélhűtésre, Erdélyi Ferenc városi orvós 41 éves gégeögműködő, Tiszlér Fe-

Gasparich Márk,

a magyar szabadsághért vártau halált halt faracsnád szerzetes.

Irtá: Neusiedler Jenő.
 MOTTO: "Csak az a nemzet lehet nagygyá, ki anyagi példáját követve, azok emlékét eleven őzi." (1)

Szöglőlatot vélnék tenpi olvasóközönségünknek, amikor a már-már feledésbe merő muraközi nemezi hős és magyar vértanu, Gasparich Márk ferencos atyának életirását és vértanaságának történetét időjében ismeretülők Neusiedler Jenő avatott tollából. Neusiedler Jenő, a mura közi kérdés alapos ismerője, fenti cím alatt 1910 ben kiadott kis művecekéjében — tizenhárom év előtt — már rámutatott arra az erős horvát propagandára, mely évekön keresztül Zágrábból irányítottak, hogy Muraköz népet állatoriasítsák a magyar nemzeli állásmegse iránt érteit ragaszkodásáttól.

Most, április 7-én lesz százévtizedes évfordulója annak, hogy Drávagyház (Zalán.) közösg muraközi leány utcajának egy (öledezés), kpi hajlékában napvilágot látott a később maritihalált halt szerencsétlen franciscanus szerzetes: Gasparich Márk. Ezen férfianak példája örök

becsületben álló elég vagyonos polgárember volt, kinek módjában állott pláne némi segélyvel másodszőrűt is támogatni.

Gasparich Márk szöletési idejére nézve a pontiak rom. kath plöbniája anyakönyvek a következő adókatok szöglőlatják: Anno Domini 1810 Mensis Aprilis 7 a Ex Cirkovianus Marcus Leg. Sebastiani Gasparich et Helense Szerpák Veri. (evvati baptisancium) Dominica Vrbis et Josephus Prindler loco. Per eundem) Par (ochum) hali Baithasarus Bogdán. A Marcus nev felüti mint utólagos jegyzet "clerus franciscanus" olvasható.

A keresztüzölők neve mellett a foglalkozás megjelölésére szöglőlat "latios" "olasz" annyit jelent, hogy ezek bevándorolt olasz keresekők voltak a mint ilyenek, műveltség dolgában mindeneszer felüi állottak a mi egyszerű földműves népünkkel a hogy Gasparichék keresztüzölőknek ezeket kérték föl, az a lény is már azt látszik bizonyítani, hogy a család meg is megfelelő értelmi nyilvánvaló inkább kereste fel ezeket. A muraközi olasz bevándorlói az 1805-1815 évekre ez mikor Napoleon Feis-OM elfoglalta a város helyét, sen megüzdelet hadi utjonozás útján eg-

szervezettségét. Rámutat a kanizsai iparostársadalom bajnára. A katasztrófa ellenhálgyra. A vezetőség mind-mit elkövetett, hogy az iparosok helyzetén könnyítsen.

Neuesiedler Jend ipartestületi jegyző terjeszti ezután jelentését az elmúlt évről a községülés elé.

A nagy gondalú összeállított jelentésből megtudjuk — hogy az ipartestület vezetősége a nehéz idők dacára mindent megtett az iparosok érdekében védelmére. Gondokodott, hogy az iparosok és az emberek közötti viszony, valamint a tanoncok ügyel rendezze legyen. A vendéglő és a Kölscey-utcai ház, illetve ületéhszínhelyek kedvező bérbéradás folytán a még fennálló adósságtól a testület teljesen mentesített fog.

Interveniált a pénzügyminiszter-nél és a p. ü. államtitkárnál a forgalmi és kereseti adó könnyebbé tetele érdekében. Eljár, hogy a blokkrendszer korlátozassék. Elhatározta a telefonbevezetést a testület helyiségeibe. A vendéglőt Keln Gyula bírónak adta ki. A menházalap javára a fransági mulatság 38.583 K-t eredményezett. A győri ipartestület iparkitálításán több kanizsai kiállító iparos díjakat és kitüntetésekert nyert. Megfektetett néhai Halvaz Frigyes elnök arcképet. Megtudjuk továbbá, hogy 1100 tagja van az ipartestületnek. Hogy az elmúlt év folyóan 82 új iparos nyert iparijogot, míg ezzel szemben 38 bezárult ipartart. 420 tanonc elszegődéket, 113 tanonc szerződés felbontott, míg 280 tanonc felszabadult.

A községülés tudomásul vette a jelentést, mely után az 1922. évi zárszámadás a végony állapot és a menház alap számszámt terjesztette be. A községülés a jelentés-kezt tudomásul veszi és a felmentvényt megadja.

Több hozzászólással az eddigi tagsági díjat kétkézeresre, vagyis 60 koronára emeltek fel. A folyó év 415.755 koronában előirányzott büdzséjét szelvény elfogadják. Hozzászab vitát provokáltak a jegyző "fizetése". Végre úgy határozta, hogy az évi 24000 koronás törzsfizetés mellett a vendéglőli ital jövedelmének 30 százaléka és a jegyzői munkák után járó illetékek 15 százaléka legyen a "fizetése".

Bassó elnök a vita lezárultával az új tisztikar megválasztására bizottságot küld ki, mely a szavazatszedést megjejtli. A választás eredményeket a leendő kézárnegyven szavazattal előlék egyhangulag ismét **Bassó József**et választották, akit a községülés lelkesen megjelenez. Alelnökök lettek **Práger Ferenc** és **Szántó Lajos**. — Számvizsgálók **László Vilmos**, **Fáter Mihály** és **Muzikár Vince**. Póttag Fitos Gyula. Választmányi tagok **Berényi Árpád**, **Ilványi József**, dr. **König József**, **Móger Károly**, **Mágica János**, **Pufofszky Sándor**, **Papp István**, **Sörleg Jend**, **Szaknay Lajos** és **Vince Gyula**. Póttagok **Ivics Imre**, **Adler Mihály**, **Argent János**, **Peczely József** és **Mittermayr Kálmán**. — A községülés megválasztott vezetőségnek deklarálja.

Bassó József ezután lelkes szavakban köszönetet mond a bizalom llyetén egyhangy megnyitólkodásért egy a maga, mint tisztviselő társal nevében, majd figyelembe ajánlva az iparosoknak a ferenc-rend templom és orgonajavítás-hoz ugyasintán, az evangélikus templomok renoválási költségelhez való hozzájárulást, illetve adakozást — elnök az ülést berkesztette. (*)

A megyéspüspök nem hagyta jóvá a nagykanizsai hitközségi választást.

A főpásztor helyt adott a plebános felebbezésnek.

Nagykanizsa, március 12.

(Saját tudósítónktól.)

Ismeretes, hogy **P. Pálkás Róger** kanizsai plebános, szentferenc-rendi házfőnök a nagykanizsai katolikus hitközségnek január 14-én történt megalkitását és a hitközségi vezetőség megválasztását szabályellenesnek nyilvánította és nyomban megfelebbezte a megyéspüspök-höz. D-felebbezést adott be a hitközség megalkitása miatt **Domján Lajos** dr. ügyvéd, hitközségi tag la.

Dr. **Rott Nándor** megyéspüspök a hekküldött jegyzőkönyvet és ügyei kezeli között levő adatokat behatóan tanulmányozta és meg hozta bölcs főpásztori döntését, amely nencsak minden érdekelt hitközségi tagot kielégített, de mind-darben igazat ad **P. Pálkás Plebános**nak és így fányes elyágtelti szolgáltatott neki szokkal szemben, akit a tiszteletrenéltó férfiul oly színesen szeretett felütnetli, mintha ő egy szerezestársal lennének az ókai a katolikusok kétpártaszakadónak.

De igazolva a főpásztor döntése a "Zalai Közlöny"-nek első perelől kezdve elfoglalt állásfoglalását, mely leszámítva egy kis töredéket — 29.000 katolikusnak álláspontját képviselte.

A főpásztor döntött. A megyéspüspök leiratában, mely tegnap érkezett le Kanizsára, jelli, hogy **P. Pálkás Róger** szentferenc-rendi plebános és házfőnök kifogásainak helyt adott és a választásti jegyzőkönyvet nem hagyja jóvá.

A megyéspüspök heterozónának indoklásússa kimondja, hogy úgy kellett döntenie, mert megállapított nyert, hogy a választók névjegyzéke nem lett közszemlére kitéve, már pedig a Szabályok 9. §-át szparancolón ellyrja. Bizonyos az is, — mondja tovább az indoklás — hogy a választás ideje és helye nem lett nyolc nappal a választás előtt a szószerklől kihirdetve. Ezt a hiányt a püspöki bizt. által a választás előtt négy nappal kiragasztott plakát formájlag nem pótolhatja, bár kétségtelen, hogy publi-citás szempontjából ilyen nagy városban több érvel bír, mint a szószerklől való kihirdetés.

Nem hagyhatta azonban jóvá azért sem, mert a gyűlésnek elnöke a plebános és nem a püspöki bizt.ósnak kinek e célból külön megbízatásra lett volna szükséges. — Nem vitás ugyasint, hogy a külön ezen feladattal megbízott biztosnak megalkulása alkalommal joga van elnökölni a választást vezetni a csak a megalkulása után a rendező ügyemenet idején szerepel a plebános mint elnök. A püspöki bizt.ósnak rendkívül tisztásgert visel a rendkívüli viszonyok között szerepel és így rendkívül jogkörrel is bír, mind-azért, mivel a püspök őt kifejezetten megbízta.

Jelen esetben azonban a püspöki bizt.ósnak a hitközség új megalkitása-val nem hitza meg — mivel a főpásztor a megalkulás jegyzőkönyvét 1921 ben 3041. szám alatt már jóváhagyta.

Dr. **Domján Lajos** felebbezése, mely érvényteleníteni kívánja a megalkulást és választást — mivel a hitközség már 1921 ben megalkult — a püspök nem fogadja el,

mert nem fogadta el a nagykanizsai katolikus hitközség sem, mely 1921. június 14-iki választmányi ülésének jegyzőkönyvében azt mondja, "a hitközség, mint ilyen — még nincs véglegesen megalkitva".

Az 1921. évi határozatok a jó szándék megnyilatkozása — de még nem végleges jogi intézkedések.

Nem osztja a megyéspüspök dr. **Domján Lajos** azon megállapítását sem, hogy a végleges megalkulást mindaddig, míg a hitközségben a zavartalan bizélet biztosított-nak nem látszik, megcélalni nem lehet", valamint, hogy "nem idő szerű a jelen időben a hitközség végleges megszervezése".

Ugyasint Nagykanizsán már hatvan év előtt la ilyen állap-potok voltak. Akkor is a hívek nagyraze akart plebánát, a püspök is akarta, de voltak sokan, akik a költségtől féltek és azt mondoiták: nem időszerű! Harmadci év előtt már volt megalkitások Bathányi Strattmánn herceg, a püspök és a feladórti prépost között az új plebánára nézve a újra azt felelték: nem időszerű!

Most azonban a főpásztor ko-moly szarokat lát a nagykanizsai hívek részéről a hitközség megalkitására. Komoly formában nyilatkozott meg a szentferenc-rend is, midőn munkás tagjainak felét egy-szerűen elvonta Nagykanizsáról.

A szentferenc-rend leghatáro-zottabb formában lemondott az egész plebánáról és éppen a fő-pásztor volt az, aki nem fogadja el. Konkolyhintés és megtevezés a híveknek — ha az hínök, hogy az akció a szentferenc-rend ellen irányul, melynek éppen a megyé-püspök akarta megörizni ősi munka-terének egy jelentékeny részét.

Mivel pedig az eddigi hitközségi szervezet nyilvánvalóan szemelt sem-tett a január 14-i megalkulás bizonyos reakció volt a hitközség ellen a melyk már értésztésük van az előkészületek útsembebb folyta-tására — a január 14-i választást ugyan nem hagyja jóvá, de mégis "két elő, ugyis, 1925. január 14 ig tartó érvényességgel egy szervező hitközségi képvisel-testület nevezet ki, melynek tagjává mindazokat kineveit, kiket a folyó évi január 14-i községülés is megjelölt.

Ezen kinevezett szervező képvisel-testület és választmány kimondott feladata lesz 1) a választási lejtromot eikétnél és megállapít-ni, 2) az egyházközösség megalki-tását minden módon elősegíteni a elosztalni azon balvéleményt, mintha az új plebánia alapítása a szent-ferenc-rend ellen irányulna.

Ezen szervező egyházköz-ségi képvisel-testület elnök-kévé **P. Pálkás Róger** plebánost nevezte ki, míg mel-léke ügyvezetőnek és alelnök-kévé **Gardog Ferenc** püspöki bizt.ósnak.

Ugyancsak a püspöki bizt.óshoz intézett leiratában megjelölti a fő-pásztor, hogy a történt hibák miatt nem hagyhatja jóvá a választást a mulasztásokkal nem tegalzáthatja, nehogy a szabálytalanságoknak min-i egy szentelője és helyesítője legyen, így tehát a választást neg kellett semmisíteni.

Roma locuta — causa finita... (*)

Megalakult az Aero-Szövetség.

Az első lépés a nagykanizsai légl-állomás felé.

Nagykanizsa, márc. 12. Válogatott, előlék és szépségűs közönség gyűlt egybe vasárnap délután a városban nagy községülél ter-mében, hogy megalapozza a fundamantumot a magyarorsz jóövének egyik újabb épületéhez, állomá-sához.

Dr. **Kaufman Lajos** közigazgatási tanácsnok nyitotta meg a beteg polgármester helyett a gyűlést. Beszédében üdvözli a szombathelyi lők kiküldött titkárát **Orosz Bélát** (a budapesti előlék most vasár-nap nem tudtak jönni), majd rá-mutatót a trionni tró-gédársra, amely nennünk szinte az élet minden lehetőségtől megfosztott és kereskedelmi aviatikákat la el-vette. Ennek az aviatikának főtartását biztosítani van hivata a Magyar Aero-Szövetség. Hogy ezt elérje, mindenütt flókozáit állít fel, így Kanizsán is. Hízlal, hogy a kanizsai társadalom la azszal a szer-tekelt fogja felkarolni az ügyet, mint a milyent ez megkövetel. Indítványozza, hogy a gyűlés elnökévé **Eberhard Béla** főigaznámium igaz-kezt válasszák meg, mihez a községülés nagy lelkesedéssel hozzá-járul.

Eberhard igazgató elfoglatván az előlék székét, imeretteti az Aero-Szövetség megalkulásának, elő-ményelt, munkáját, megszervezését, propagandáját. A mai gyűlés tárgya a megalkulás. Hogy azonban a Szövetség célját a közönség meg-ismerje, felkéri **Orosz Béla** titkár-t Szövetség részletes imertetésére. Nem csak a földünket vették el tőlünk elleneséink — de még a levegőt is la elakarnak száni — fejezi be beszédét **Eberhard Béla** igazgató.

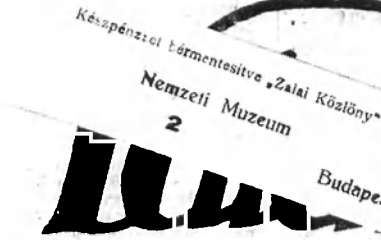
Orosz Béla légliforgalmi titkár ezután hosszabban imeretteti a Szövetség imbenlétét, amely jóvá boldoguláunk megteremtéséhez ki-ván nagy lépéseket előretörni. Majd a Szövetség megalkitásának szükségességét fejtegeti gazdasági és nemzeti szempontból. **Orosz** tit-kár éviertes és lebilincselő, igen érdekes előadását a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte.

A gyűlés ezután határozottlag kimondotta a kanizsai flóközövetség megalkulását, majd megválasztotta a tisztikart.

Dizelnökök: **Bathányi Strattmánn** László herceget, elnökök **Orley György** kir. községjezt, alelnökök lettek **Zaborszky Zoltán** a gyjntéjzert főnöke és **Rubini Károly** DV főtárházi főnök, titkár **Wallig-warszky** mérnök, pénztáros **Trpam-mer** Jend, ügyész dr. **Hajda Gyula**, míg választmányi tagokkuk dr. **Pil-hál Viktor**, **Boszi Mihály**, dr. **Beu-sterien Erich**, **Bassó József**, **Ansorgy Antal**, dr. **Sabán János**, **Farsorgy György**, **Gyömöray** István és **Unger-Ullmann** Elek választották.

Orley György elfoglatván az elő-nöki székét, lendlettes szavakban köszöni a megválasztást és egy a maga mint tisztviselőként nevében igéri, hogy a cél és ügy előmozdi-tása érdekében mindent el fognak követni.

A gyűlés a leglelkesebb hangul-atban — saupa tettvéggal és dolgoznlakarással — fejeződtöt be. (*)

POLITIKAI NAPILAP

Kezeltetési és kiadói hivatali Pózt. 12. Kiszámlázás - Telef. 76. szám.

Egyes szám ára 15 korona.

Kiadóhivatali Árak: Egy hónapra 300.- K Három hónapra 800.- K

A Pénzügyi Központ fogja ellátni a Postatakarékpénztár és a Máv. pénzügyi kezelését.

Az állami intézmények adminisztrációjának egyesítésével olcsóbbá és egyszerűbbé teszi a kezelést.

Budapest, 1923. márc. 13.

Az állami hártás fenntartásának egyszerűsítése és olcsóbbá tétele sürögő szükségként kérték a kormányt az állami adminisztráció egyesítésére. Ennek a törekvésnek egyik megnyilvánulása egyrészt a tisztviselő létszám csökkentése, másrészt több állami intézmény adminisztrációjának egyesítése és ügyletelének módosítása. Ez az adminisztrációs szervezés a legújabbban és a leggyorsabban szoknál az intézményeknél valóaitható meg, amelyek mindegyike csaknem azonos ügylettel foglalkozik. Ilyenek a Pénzügyi Központ és a Postatakarékpénztár. — Az utóbbi ugyanis a jelen viszonyok között nem bonyolultabb azokat a bankszerű ügyleteket, amelyeknek eredetileg alakult, mert a magánétele jelen elfajult spekulációs áramlatban inkább a tőzsdén operál, viszont a külfölddel való csekk- és clearing forgalom még mindig stagnál, úgy, hogy ez a hatalmas intézmény ma csak az állami pénzügyi forgalmának egy részét látja el.

Ilyen körülmények között igen könnyen megvalósítható, sőt a tisztviselő létszám apantárással kapcsolatosan szükséges is, hogy megvalósítsák az állam pénzügyeit lebonyolító két intézmény adminisztrációjának, a Pénzügyi Központ és Postatakarékpénztár adminisztrációjának bizonyos összevonását.

Felmerült az a terv is, hogy a két intézmény működési körét ki-terjesztik az egyes nagy állami üzemek pénzügyi feladataira is, amivel egyrészt az elmaradt takarékbetétek és csekkforgalom hitelbővítéssel pótolható, másrészt elkerülhető lenne az, hogy ezeknek az üzemeknek orrál ósaszekre rugó bővítéssel hosszabb-rövidebb időn keresztül kivonva a közgazdasági vérkeringésből, pénztárakban heverjenek. Legutóbbiban a Magyar Államvasutak járhaték ebben a tekintetben számításra. A lefolytatott tárgyalásból a Pénzügyi Központ fogja ellátni a MAV. pénzügyi kezelését is.

Kérdést intéztünk ebben a nagyfontosságú ügyben bellasi Baross Gáborhoz, a Postatakarékpénztár

elnökigazgatójához, aki a következőket mondta munkatársainknak:

— A Postatakarékpénztár régebben bekapcsolódott a Pénzügyi Központ ügykezelésébe olyképp, hogy a csekk- és takarékbetét ügyleteiben a Pénzügyi Központ által kezelteknek és ennek utján jutnak rövidesen vissza a közgazdasági vérkeringésbe. A legújabb terv szerint a MAV. pénzügyi feladatát a Pénzügyi Központra fogják bízni. Ez úgy történik, hogy az államvasutak horribilis pénzforgalma a Pénzügyi Központ pénztárába folyva be, ami állal megújulnak az a ma már egészen tarthatatlan állapot, hogy az államvasutak pénzügyi feladatai heteken keresztül vasuti pénztárakban és kőspontokban kamatozatlanul heverjen.

— A Pénzügyi Központba való bekapcsolódás igen fontos jelentőséggel bír az elhatározott tisztviselő-csökkentés ügyére is. A MAV. pénzügyi feladatát áttelepítés, ilyenformán egy tekintélyes államvasuti pénzügyi apparátust szabadít fel arról, hogy ezzel a Pénzügyi Központ adminisztrációját növelni kellene. Ezenkívül igen tekintélyes pénzmennyiség kerül majd rövid időn vissza az állami közgazdaságba a kamatokkal hajtva, jelentős haszonrétellel gyarapítja az állami költségvetést.

— A MAV. pénzügyi feladatának áttelepítése semmiképpen lényeges változást a MAV. ügyrendjében nem fog okozni. Epp úgy, amint a Postatakarékpénztár is rég tartja teljes adminisztrációs függetlenségét, a MAV. is külön kezelést és külön adminisztrált intézmény fog maradni.

— A felső pénzügyi köröknek ugyanilyen szándékai vannak még egyéb állami, nagyobb pénzforgalmakat ellátó intézményekkel is, amelyek pénzügyi feladatát a Pénzügyi Központ ügykezelésébe fogják átvenni. E pillanatban még ki nem fejezhető az a nagy állami gazdasági előny, amit ez a szervezési ötlet, tehát a központi pénzügyi kezelés eredményezhet. (K. E. K.)

A Humanitáé szerint monarchista puccs készül Magyarországon.

Páris, márc. 13. A Humanitáé ma bécal keltezésel hosszabb, feltűnőtel kelteés eltkben azt tárja a francia közvélemény elé, hogy Magyarország monarchista puccsot készítene elő. A cikk szerint az Ébredő Magyarok a közel napokban ki akarják állítani II. Ottó Magyarországi királyává. A puccsvezető a Humanitáé szerint Magyarország vezető kérelme is egyetértenek.

A bueri vérengzés tettesei francia vadászok voltak.

Szigorított ostromállapot Buerben — Rendelkezésük a kocsiát használatára. — A franciák a szabrettel kezektől is félnek.

Buer, március 13. A rendőrség megállapította, hogy a francia tiszteket két francia alpesi vadász gyilkolta meg, így tehát alaptalan az a feltevés, mintha német polgárok idézték volna elő a vérengzést. Ennek dacára Buer városában mégis elrendelték a szigorított ostromállapotot. A bueri kereskedők képviselőjét, akit tuszként elfogtak, a franciák szabadon bocsátották, hogy közölje a városi tanáccsal és a lakossággal a parancsnoklő tábornoknak azt a rendelkezését, hogy a foglyul tartott polgármestert azonnal főbőlvéti, ha még egy francia katonát bántalom éri. Buer lakosságának megtiltották a járda használatát és csakis a kocsiuton szabad járniok. Senkinek se szabad kezét a nadrágra szebeben tartania. A karjait meneközben mindenkinek lógatni kell a tenyerét kifelé kell tartania.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 13. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) A nemzetgyűlés mai ülése háromnegyed 12 órakor kezdődött. Zsirkay János személyes kérdésében szőlal fel és kommunizmus slatt: hazafias magartartását igyekezik igazoloi. Utána Fábian Béla reflektál Zsirkay felszőlésőre.

Szilágyi Lujos napirend előtti felszőlésőben a nyugdíjas katonatisztek, övezgyek és árvek sulyos helyzetéről beszélt. Törvényjavaslatot sürget a bajok orvoslására. Beltsika Sándor honvédelmi miniszter azonnal válaszol Szilágyinak. A kormánynak is az az álláspontja, hogy a mai helyzetben javítani kell. A katonai nyugdíjtörvény hibáit novelláris uton kívánják helyrehozni a ez a novella a honvédelmi miniszteriumban már kézen is áll. A kormány a legnagyobb megértéssel kezeli a honvédség és a nyugdíjas tisztek ügyét.

Homonay. Tivadar terjeszti elő ezután bürgős interpellációját a közalkalmazottak helyzetéről. — Szembeszáll azokkal a feltevésekkel, mintha a köztisztviselői kar nem állott volna mindenkor államfenntartó bivatásának megszállatán. A rendkívüli segély felmeleése, mely még csak március 16 án lép életbe, tulhaladott álláspon, a mitűn ismét tulásgosan elkérett, ismét nem felel meg a céljának. A fizikai munkások sokkal jobb helyzetben vannak a tisztviselőknél. A KAN SZ erélyes állásfoglalását annak lehet tulajdonítani, hogy most már csakugyan a lét vagy nemlét kérdéséről van szó. Bethlen latván gróf miniszterelnök röviden válaszol Homonay felszőlésőre. A köztisztviselői kérdésről holnap részletesen fog nyilatkolni. Addig kéri a Ház türelmét.

Napirend szerint következik ezután az Alföld-befőtéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, amit rövid hozzászólások után teljes egészében elfogad a Ház. Az elők ezután napirendi indítványt tesz, majd Vázsonyi Vilmos kezdi meg sürögő interpellációjának elmondását a lakbérmeleítés ellen.

A lakáviszonyok terén — úgy mond — ma sokkal rosszabb és bnoirabb viszonyok vannak, mint háboru előtt voltak. A nagylakások bérenek szabdább tétele nem lehet igazságos, mert nem mindenki gazdag ember is egyttal, aki fő szobás lakásban lakik. Nem lehet tehát a lakbérmeleítést szabdább tenni.

Vass József népjóléti miniszter válaszában bejelent, hogy a kormány most készíti elő a lakásépítő törvényt, mely lényeges enyhülést fog hozni ezen a téren. A felmondási és béremelési jogot bizonyos korlátozásokkal mégis vissza kell adni a háztulajdonosoknak, mert a háborus megkötöttséget a háboru után négy övel már nem lehet fenntartani. — A Ház a választ tudomául veszi, amit után az ülés fél, négy órakor véget ért.

Ismét tőx volt a zalaegerszegi internálótáborban.

Zalaegerszeg, márc. 13. (Telefonon jelenti tudósítók.) Az internálótábor 19. számú barakkja, a melyben az internáltak szabad- és cipészműhelye volt, ma kigyulladt és porrágett. A vizsgálatot megindították.

Gadgyűlés Kaposvárott.

Kaposvár, márc. 13. (Telefonon jelenti tudósítók.) Az Aládónduntul Mészárosasági Kamara a somogy megyei Gadgyűlési Egyesülettel karöltve a hó 25-én, d. e. 10 órakor Kaposvárott gadgyűlést tart.

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról intézet jelentése szerint hazánkban egyelőre enyhe, azaz idő várható, később megélemlülő szelekkel, változókonny idő.

— **Csendőrlélti vezénylés.** Szamosfalvi Pannóti Sándor csendőrzészet a szombathelyi csendőrküldött parancsnokság a zalaezersegi őrszázalághoz parancsnoki minőségben vezényelte.

— **A főjegyző ügyvédi vizsgálója.** Örömmel vesszük a hírt, hogy dr. Krátky István városi főjegyző nagy sikerrel tette le tegnap az ügyvédi vizsga első felét.

— **A honvédség márciusi ünnepélye.** A honvédségnek közreműködésével hónap elején fél 4 óra körül kezdődik az „Uránia” mozgófényképszínház termében. — A nagyszabású, igazi márciusi lelki szabadságünnepről különösen felhívjuk Nagykánizsa hazafias társadalmának figyelmét.

— **Befejezték a hivatalvizsgálatot a rendőrségben.** Papik főkapitányhelyettes, Enyedi kapitány és Jónás szántóosztályos a befektették hivatalvizsgálatukat a rendőrkapitányaságban. Az urak az összes osztályokat és irodákat, valamint azok ügymenetét felülvizsgálták és minden példát rendben találtak. Papik főkapitányhelyettes meg a délután visszatartik Szombathelyre.

— **A főgimnáziumi ifjúság szabadságünnepe.** A nagykanizsai román k. kath. főgimnázium március 15-én szabadságünnepet tart, melyre a hivatali hatóságokat, testületet és a hazafias közhatalmokat ezúton hívja meg az igazgatóság. Az ünnepség 9 órakor szentmisével kezdődik, mely után 11 órakor a városi háza díszteremben folyik le az ünnepség a következőkkel: 1. Himnusz. Énekli az énekes. 2. Talpra magyar, Petőfié. Szavazja Dező L. VIII. o. t. 3. A székrek zenéje Rubinsteiné és Eszter Schubertről. Hegedűn előadják Both F. VIII., Hirschler I. VIII., Frank Gy. VIII. és Fodor S. IV. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Zalán Kornél

Nagyurunk, Horthy Miklós kormányzó áprilisban leiön Kanizsára.

Budapest, márc. 13. (Fővárosi szerkesztőségünkől) Megbízható helyről vesszük a hírt, hogy a Kormányzó ur főmeltósága a Nagykanizsán április 24-én vagy 29-én végmenő honvédség-szentelési ünnepségre Kanizsára le fog jönni. Öfomeltóságával egyidejűleg le fognak jönni Belitska és dr. Kállay miniszterek, valamint kíséretük.

A zászlóanyag őz. Tarányi Ferencné született báró Riffel Marianné, a főispán édesanyját, ifj. dr. Tarányi Ferencné született Kende bárónő — főispánunk neje — fogja helyettesíteni. (*)

Titokzatos gyilkosság Pusztamagyaródon.

Dr. Mutschbacher Edvin vizsgálóbíró kiszállt a tett színhelyére.

Pusztamagyaród, márc. 13. (Saját tudósítónktól.) Pusztamagyaródi csendőrkörreinek tegnap cirkálással alkalmával a szőlők mellett egy holttestre bukkantak — amely teljesen össze-vissza volt szurkálva. A hullában egy Pap nevű ottani fiatal gazdálkodóra ismertek.

A megejtett csendőri nyomozás alkalmával a tett elkövetésével egy Horváth István (munkó) nevű 17 éves szuhanc gyanúsítottat, akit őrizetbe is vettek. Az esetről a csendőrkör azonnal sürgőnyileg jelentést tettek a kanizsai ügyészségnek. A nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírája dr. Mutschbacher Edvin tegnap délelőtt kiszállt a tett színhelyére a vizsgálat megindítása végett. Az esetről lapzártáig részletek még hiányoznak. (*)

VIII. o. t. A magyar nótá, Révfy István. Énekli az énekes. 6. Adagio, Pucher István. Előadja a zenekar. 7. Mi nem felejthetünk. Szathmáry István. Szavazja Füreidi D. VII. o. t. 8. Nem, nem, soha. Tilger A. t. l. Énekli az énekes.

— **Holtánnyilvánítták.** Horváth József zalai járási földműves, aki 1876-ban született, H. János és Lux Zsófia fia, Réz Katalin férje, a 20 h. gy. szőlőből 1915-én az orosz harctérben elhunyt. (Keszthelyi kir. járási bíróság.)

— **A Futura közzéírása.** A Zalaezersegi Szőlőszőlő Ügyfélszolgálati r. (Futura) Nagykánizsa dr. Koller István (Alórajk) elnöklete alatt a hó 10-án tartotta II. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés nagy melegeggedéssel konstatálta, hogy ezen intézet az alapítások elhangzott elveit hűven, altruista módon végzi azidő házon mellett, azért mégis igen jelentős eredményt hivatását, miúdenben a gazdaságosság elnyújt szolgálata, a pontos és gyors kiszolgálást tartva szemelőtt. Az évi forgalom meghaladja az ezer vagont, a pénztári forgalom közel 600 millió, a főkönyvi forgalom két és fél milliárd korona volt. A lista nyereség bőséges tartalékok után K 460,461.54, melyből K 200,000 osztalékra (10 százalék), K 150,000 tartalékalap gyarapítására, K 40,000 jótékonycásra, K 46,046 az igazgatóság alapzabályszerev jutalékára, K 24,415.54 pedig új számlára vitették át, összesen K 460,461.54. Az év folyamán az intézet jótékony célra adományozott összesen K

300,000 t. Tartalékai a K 6,200,000 saját tulajdonát képező kiűző székletek meghaladja a 10,000 darabot. Az intézet felvette ügyférekre azidő feltelek mellett a bizományi ületet, amellyel színtén a gazdaságosság elnyújt kívánja szolgálni. A közgyűlés köszönetet fejejt ki az intézet igazgatóságának, ügyvezető igazgatójának és tisztviselőiknek. A közgyűlés alkalmával 5000—5000 korona adományoztatott a nagykanizsai román k. kath. főgimnázium cserkészcsapatának, a „laezersegi főgimnázium cserkészcsapatának, a nagykanizsai református egyháznak, a nagykanizsai lutheránus egyháznak, a nagykanizsai Anya- és Csecsemővédő Egyesületnek, az ezersegi kereskedelmi iskola és a nagykanizsai kereskedelmi iskola egy-egy kereszény, jóvégettségű tanulójának és a Főiskolai Dunántúli Blokknak.

— **Abad leccsli előadás.** A legközelebbi szabad leccsli előadás vasárnap este 6 óra körül lesz, mely alkalmával Kovács Antal főgimnázium tanár Herceg Ferencről fog beszélni. Csütörtökön nem lesz előadás.

— **Március idusa az Irodalmi körben.** M., március 14 én este negyed 7 órakor a Roxonyi utcai tornacsarnokban a Zrínyi Miklós Irodalmi Kör hazafias ünnepélyt rendez, melyre a város egész társadalmát meghívja. Az ünnepély főbb pontjai következők: 1. Himnusz. Énekli az Ipari-estületi dalárda. 2. Március 15-én. Irt és előadja Nagy Győző. 3. Elmétképzés. Mondja Pfeiffer Elek, a kör elnöke. 4. Március Idusa. Irt Salamon Ödön. Előadja Jäger Józsa. 5. Szózat. Énekli az Ipari-estületi dalárda.

— **Elmaliszorak Nyugatmagyarországon.** Az osztrákok Altal megazallva tartott Nyugatmagyarországon rohamosan emelkednek az élelmiszerek. Gyafalván például a hus kilója 1000—1200 magyar korona, a tojás pedig 70—80 magyar korona, a bor 60—70 magyar korona. Erdekben, hogy a nyugatmagyarországi területekről is rengeteg tojást kikésmésszék — Jugo-szláviában, ahol hihetetlenek látások összegetek fizetnek érte.

véleményem az, hogy a munka inkább aszpirodalmi mű, melynek tudományos alapot maga a szerző sem tulajdonít. Tényleg az adatok igen hiányosak a nagy részben igen információ alulnak a legelsőbb jellemzésre is igen reá illik az olasz közmondás „ai non e vero e ben trovato”. Nevezetesen nem értem, miféle nagy büncök cairt felít Eötvös Gasparich lelkében megfogalmazni és hogy csak szerelmi csaldósnak lett volna következtetés Gasparich szerzetes lépése, színtén hypthesis és semmi más.

Eötvös szerint Drávaegyházán végezte az elemi iskolát Gasparich a a gymnasiumot Szombathelyen, mindkét állítás téves. Drávaegyház iskola az 1820—70-és években még nem volt, — a szombathelyi gymnasium értesítése szerint G. M. neve az ottani évkönyvekben sehol elő nem fordul. — Már pedig az utóbbi körülménnyel kapcsolatban a vasmegyéi születési és lakó „Máriavál” való szerelmi viszony is alig képzeltető másnak, mint a szerző fantáziájának. Elvégre mit keresett volna Gasparich Vasmegyében, midőn tanulmányait legnagyobb részben, élete a II. V. gymnasiumig, Nagykanizsán végezte. (Folyt. köv.)

Gasparich Márk, a magyar szabadságharc vértana halálát halt fereacsendű szerzetes.

Irt: Neusiedler Jenő. (2)

Az olaszok nem nagyon rokonszenveztek Napoleón ügyvel, sőt az olasz fejedelmek a francia ellen szöveisegnek voltak igái.

Midőn a szövetség Bonapárral megkötöznék, jobbra nem volt, egyva gyonosabb, jobbára iparos családok, hogy falnak a kényszer sorozás elő megmenetkés inkább kívándorolnak; így Friauldból és Udine környékéről számos család jött be. Ezen családok ivadéka még most is élnek, ilyenek például a Banelly, Verly, Detoni, Degorgi stb. családok.

A Gasparich Márknál keresztaszúli tiszeti viselő Frandler családnak egyenes ágon leszármazója ma már nincsen.

Drávaegyház (egyor Cirkovlyan) községnek iskolája nem volt, közösen tartott felekvő elemi iskolát Perlak községgel, így a kis Márk ide járt át a minőség, 3 km távolra fekvő iskolába, hogy a mindent tudományok fundamentumát képező abc-ét elsajátítsa.

Éles észnek és könnyű fellegolás kellett megnyilvánulni a kis Gasparich Márknak, mely oly mértékben vonja magára az iskola vezetőinek figyelmét, hogy azok össztönszésére az apa elhatározta fűvéb tanítását. — Megjegyzendő, hogy ezen elhatározás erős meglepetést igényelt, miután Márknak még öt évi testvére volt, György, Jakab, Boldizsar, Klára, Borbála és bizony a távol idegenben való iskolázás annak idején még az esetben is tetemes költségbe került, ha a tanuló némi anyagi támogatásban részesült: is. Igen valószínű — bár a rokonságtól e tekintetben határozott felvilágosítást nyerni képes nem voltam, — hogy Márk is részesült némi segítségen. Hisz a családi vagyon csak a hejyi muraközi viszonyokhoz mérten volt jó közepesnek mondható. Elégésége a család mindennapi szükségleteinek fedezésére, de ennél nem sokkal több, kiűnik az abból, hogy Gasparich Sebestyén elhaltat megoszolván a több fejezetesent a hónek. Közismert írói

Eötvös Károly a „Nazarénusok” című munkájában több fejezetesent a hónek. Közismert írói

Nagy vászonvásár!

Egész vég vételnél nagy engedmény!
Legnagyobb szövőpamut raktár!

SINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA divatruházában
Erzsébet-tér

Legnagyobb és legelőcsőbb
FESTÉKKERESKEDÉS
STERNBERGER GYULA
NAGYKANIZSA
Erzsébet-tér, Szarvasmal szemben.
TELEFON 397.

Állandóan nagy raktár az összes
föld- és olajfestékekben,
valamint **firnisz és**
mindenféle **lakkokban,**
vegyszerekben:
kátrány, karbolineum.

Festők figyelmébe! Megérkeztek a legjobb szobafestő minták

Van szerencvé a n. a. kőművetget érte-
stlen, miszerint a közeleg tavaszi időnye.

Kalap-üzletemet

a legjobb és legdivatosabb írti. Az
Hukalappokkal felszerelt. Raktáron
tartok legjobb szej koszműgyu, vala-
mint az előrendű Gyukits gyárkban
készült nyuszd kalapokat, esenlőül nagy
raktár a legjobb és legújabb mindenemű
szapok és szalmakalapokban.
Mindennemű **kalapjavítást**
és vasalást elvégelek.
Legelőcsőbb árak! Széles kiválasztás!
A n. a. közönség kegyes-patitog-santkór-ve,
hazáig 3 il szettel!

SZALAY JÁNOS
kalapkezelő és kalapraktára
KÖLCSEY-UTCA 1. SZÁM
az Ipartestület házában.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron.
KORPÁT
napj ár alatt árusítunk.

Zalavármegyei Szövetkezeti
Árutorgalmi R. T., Nagykanizsa
Sörgyémén: Kútrra. Telefonszám: 130.

Köszönetnyilvánítás.

Mindenkinek akik felejthetetlen
jó térlem ábrnyta és temetőse al-
kalomával fájdatemmet részvétükkel
enyhítlen igyekeztek, ezúton mon-
dok hála köszönetet
Nagykanizsa, 1923. március 13.
Özv. Spilák Lajosné.

OLCSÓ,

mert jó, csiraképes virágmagokat vehet
PETERMANN JÓZSEF
virág- és megkereskedésében
FŐ-UT 1. SZÁM.

A magokat magam tanulom és így az árték az is
Tavaszi kihirtésre kapható:
róssa, árvačka, nálatája, szás-
szaszóráp és szegül tövek.

Modernül újjonnan berendezett
Üvegüzlet és tükör-
nyergesbolt a n. a. kőművetget
tervezte és építette ügyelendő ajánlom.
Biváltatok mindennemű tükörjavítást,
Üvegcsiszolást, fönccsorozást, tükör-
tök és üvegök levetését a leggyorsabban
és legújabbosabban.

Tauber Sándor Szombathely, Törökgy. kora-
n. 1.
Vilányfalu szomb. 1923.

OLCSÓ,

mert jó, az elsőrendű anyagból
Argent János
modern cipészüzletében készült cipő
Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Állandóan raktáron kesszel dolgozott fekete
és szíves bot, ábrnyata, szarvas, antilop,
lask, sejeim és bárszölyölkő.
Gyermekcipő különlegességek!

FIAT

Magyar Művek
n. l. Hódospot képviselősege.
Tauril gummiraktár, teherárú
füvroszás, személy-füvroszás,
javító műhely, benzín-áramlás.
Talap: Tóthár-utca. Telefon: 103.
Igazgatóság: Fő-ut 8. Buzár-Árpát.
Telefon: 356.

Nagykanizsai
Autóforgalmi
Részvénytársaság
NAGYKANIZSA

550 korona egy métermáza

SZÉN

ab bánya, bármely vasútdomáson átvéve,
azonnal szállítva.
Gazdaságok, gőzközműek, ártá-
gyarak, malmok raktára, ügyelőtlen
helyi elárusítóknak fűtési célra.
Mazal ártárasán 3600 kalória.
Bővebbet: 6759

Lichtnecker József
kőszénmagyaroskodó
Székesfehérvár, Nagy Sándor-utca 2.

QUITTNER ARTHUR

Telefnn: hatóságilag engedélyezett villanyeszerelő
394 Nagykanizsa, Kölcsey-U. 17. **394** Telefon:
Erválal

villágtitál vasutaknak, motorok, csillárok, szal-
lamint telefonok, onangók és jelző-
készülékek falaszerelését, kasszily-villámhárító berendezését. Minden
nemű villamos munkálatok gyorsan eszeküzdítetnek. Szekszérdőn
végsi motorok újratekeresését. Mindennemű árték raktáron.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás a

VÁROSÉPÍTŐ

A FRANZ MALOM MELLETT.

Cement, mész, gipsz, épületfa,
deszka, lécz, szeg. -- Szőlőkaró.

Városi Irodák: Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 33.

Tavaszi újdonságok olcsó árakon

KISFALUDI ÉS KRAUSZ
divatruházában

az **ARANY KAKAS**-hoz

ERZSÉBET-TÉR 21. Szerezhetőek be
Telefon 3-74. **21.** Telefon 3-74.

Nagy választék: Bel- és külföldi női Costüm és
ruhaszövevek a legjobb divat-
színekben. Férfiszövev újdonságok, Covelotti, csikos alj
és ruhakelmék, Bourberry kelmék, cérnagrenadinok és
Etaminok. — Mosó és tisztá gyaplu voil de lainok.
Szintartó mosók és ölrndők.

Regenhart és Raymann világhírű damaszt s lenáruiból órlási raktár
Saját érdekében ajánljuk, hogy szükségletét most fedezze!

Kézpénzzel támogatott „Zalai K.

Nemzeti Múzeum

2

MAJUSI HÖRLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

Munkahelyén az Államhivatal 20-ot 15.
Internumban-Telefon 17-ig.

Egyes szám ára 15 korona.

Előfizetési árak: Egy hónapra 300.— |
Három hónapra 800.— K

MÁRCIUS IDUSÁN

Irtá: KOVÁTS ANTAL főgimnáziumi tanár.

Szívünk rajongó lelkesedésével üdvözlünk téged, szabadságunkat elnyomhatatlan erővel fölragyogtató Nap... március Idusa!

A te csudaerőd tette azt, hogy egyszerre lehullottak a magyar nép millióinak lábairól a szabad mozgást, elméjéről a szabad gondolkodást, ajkairól a szabad szót, szótát gátoló békák!

A te, politikai földrendést előidéző hatalmad döntötte rumba a magyart magyartól elválasztó falakat és te vezetted egymás keblére a tanultat és a tanulatlant, a főrangut, nemest, polgárt és pórt és fontad össze valamennyit az egyenlőség kötelékével!

A te erejében is győngéd kezéd kapcsolta egybe a magyar haza minden lakosának lelkét a testvériség édes érzetével és irtotta ki a szívekből a gyűlölségné szikráit!

Te adtál ez istenáldotta napon millió és millió új gyermeket a hazának és e napon milliószor és milliószor megszokozorodott szeretéssel volt körülvéve a haza!

Ez a nap a nyereség napja a mi szemünkben, mert a haza, édes gyermekeinek száma szaporodtával, tömördek hazafit nyert érdekeinek tovább munkálására; tömördek gyermeke a magyar földnek nyert édes hazát, melyet eladdig nélkülözni volt kénytelen. Mert haza csak ott van, ahol jog van, nálunk pedig a jog csak igen kevésnek jutott osztályrészül.

Ezért dobog fel szívünk e napon a boldogságtól és büszkeségtől, mert e napnak 74 év előtti eseményeire visszatérintve azt a, csak igazán művelt lelkektől kitelhető politikai bölcsességet és bőkezűséget látjuk ott felragyogni, mely minden kényszer nélkül, egyedül a jobb belátás sugalmára hallgatva, adott a haza minden fiának jogot az államélet irányításában való részvételre.

Nem fegyverek erejére támaszkodó erőszak; nem torlaszokról indított harc; nem fenyegetés, nem titkos csel-szövéz hozta létre a szabadság és ragyogó napjának eredményeit, hanem a tömeglelkedségné mindent magával ragadó, főséges áradása. Tiszta ész, tiszta szív, tiszta kéz működött közre március Idusán, hogy eredménye teljes és szennytől ment legyen!

S hogy ilyen eredmény szülemlett a felejtethetetlenül szép nap törekvéseinek nyomában, azt azok a szellem-örások, Petőfi, Jókai és társai eszközölték, kik a legtisztább önzellenség és a legerősebb hazaszeretet megtestesítései voltak. Nem a politikai hatalom jövőendő birtoklásának, nem az anyagi jutalom elnyerésének

reménye ragadta őket a dicsőséges küzdelem porondjára, hanem a szolgaságra kárhozottat magyarság zömének a boldogító szabadság magasztalára való fölemelése. Előtük drágább volt a haza becsülete, melyre csak szabad országnak tarthatott igényt, mint a rongy élel, mely a szolgaság láncaán semmit sem ért az ő szemökben. Ezért esküdtek meg maguk és ezért eskettek meg másokat is, hogy rabok tovább nem lesznek!

D, ritkák az ilyen napok a nemzetek történelében, de ha vannak, azokat szent hevülettel kell megünnepelni és mint kifogyhatatlan erkölcsi erőforrást, megbecsülni!

Szent hevülettel megünnepelni és megbecsülni pedig csak akként lehet az ilyen aranybeli napokat, ha igyekszünk mink is úgy gondolkozni és cselekedni, mint ként ök!

Hetvennégy esztendő távolsága sokban megváltoztatta az akkori időknek méltó büszkeséggel emlegetett eredményeit.

Ha a szabadság köntöse lóg is rajtunk, de hol van az egyenlőség, hol bujdosik a testvériség? Soha nagyobb egyenlőtlenség az anyagi javak elosztásának terén nem nyomorgatta a magyar társadalmat, mint ma! Soha nagyobb ellenségeskedés az ismét osztályokká szakadó nyilvános életben nem étkelenkedett, mint most. Es mind ennek a lelkebe bűnös kézzel beleoltott kielégíthetetlen kapzsiság és pénzbalványozás az okozója. Varázsolná csak valami tündérek újra közénk a testvériségné sirva bujdosó szellemét, megváltoznék egy csapásra a magyar társadalom képe és érzülete!

Mert az a mesterségesen szított gyűlölködés és ellenségeskedés csak a pusztulás veszedelmes csirait növeszti átkos méhében és arra sandít, hogy azt is megsemmisítse, ami meg maradt. Ezt a célt meg lehet és meg is kell akadályozni, csak magyar vezesse a magyart, magyarra hallgasson a magyar és magyar szellem hassa át a kebleket, ne pedig idegenből átültetett rontó méreg.

Ezen a bilincstört szent márciusi napon tehát arval, az Egek felé indított fohással emeljük fel lelkünket, bárcsak egymásra találna újból a magyar és nemes haza — és szabadságszeretelenben összeforruva, egymást testvéri öléssel átkarolva fogna mindenki megcsónkított, kifosztott, koldussá tett országunknak talpra állításához! Es fohászkod azért is keresi az Eget, hogy küldje közénk azt a csudatévő embert, aki a sütyédés fertőjéből a haladás ragyogó légkörébe tudná emelni hazánkat!

Jöjjön el minél előbb a réginek mintájára új csudátévő március Idusa!

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 14. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A nemzetgyűlés ma ülése háromnegyed 11 órákor kezdődött. Napirend szerint az erdészeti alapról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását kezdi meg. *Strausz* István felszólalására nyugatdéli *Szabó* István földművelésügyi miniszter válaszol. Ezután a Ház ügyi általánosságban, mint részleteiben elfogadja a javaslatot.

Mikóvnyi Jenő, a mentelmi bizottság elnöke bejelentést a mentelmi bizottság jelentését *Esztergyós János*, *Mátffy* Viktor és *Csik* József mentelmi ügyekben. A Ház elfogadja a bizottság javaslatát, ami után az elnök rövid szünetet ad.

Szünet után az elnök napirendi javaslatot tesz, amelyet a Ház kitűnően vitát elfogad.

Ezután *Zsitvay* Tibor mondja el interpellációját az októbrisimus visszavételéről. — Beszédét állandó közbeküldöttség zavarják, úgy, hogy *Huszár* elnök kénytelen arra figyelmeztetni a képviselőket, hogy tovább jár eseten fellegyeztet a választ. *Zsitvay* ezután folytatja a beszédét és járulnak egy most megjelent könyvről is mond kritikát. Véleménye szerint a kormány nem szabad megütnie, azt, hogy az országban ismét pacifizmus hirdészenek. Erre a kijelentésre óriási zaj támad a Ház baloldalán. A szónok percenként áll anélkül, hogy szóhoz tudna jutni.

A zaj lecsillapításával *Zsitvay* azt kérdezi a miniszterelnöktől, hogy mit szándékozik tenni az októbrisimus propaganda megszüntetését illetően.

Behlen István gróf, miniszterelnök azonnal válaszol az interpellációra. Mindenek előtt megállapítani óhajtja azt, hogy voltaképpen mi is az októbrisimus. Az októbrisimus alatt feltétlenül a Jászai féle radikalizmus kell érteni, mely elő készítette *Károlyi* Mihály uralmát (Nagy zaj.) Hangzatos jelzavakat hirtedtek, amiktől az országban semmi haszna nem volt. A kormány el van szöveve arra, hogy minden eszközzel megakadályozza az októbrisimus propagandát.

A miniszterelnök beszéde után

A pusztamagyarodi gyilkos a nagykanizsai ügyészszeg fogházában.

Nagykanizsa, március 14.

Pusztamagyarodi tudósítónk sürögnyom jelenteték tegnap, hogy a magyarodi csendörök és szőlőben egy borzalmassan ömlesztették holttestet találtak és a tett elkövetésével gyanúsított legényét őrizték vették. Dr. *Mutschbacher* Edvin kir. törvényészki tanácselnök vizsgálóbíró, dr. *Schwarz* Károly kir. törvényészki orvos és *Szendeffy* Köröros zuhogó esőben, leheletlen borzalmassan utakon, sártergőren keresztül — azonnal kocsin kikimentek Pusztamagyarodra, hogy a hatóság vizsgálót és boncolást megíjtsék.

A hivatalos vizsgálat kiderítette, hogy *Szabó* Vince 21 éves hóló legény látogatásba jött Pusztamagyarodra, ahol *Horváth* István (muzező) odaváló suhancsal ittas állapotban ömlesztésközött, majd összeverekedtek, amelynek hevében *Horváth* István elővette bicikliját és többször teljes erejével *Szabó*

— Saját tudósítónktól.
döfte. *Szabó* Vince rövid perencyi kilődés után ott a helyszínen kiszenvetett.

A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos négy szurast ejtett áldozatán. Az egyik a nyakán a főbőrőre vágta el, ami szonall halált idézett elő. A másikat a bal arcfelére hatolt, a másik két szurast a fején érte. A csendörök borzalmassan vértörőben találták a hullást.

Horváth István, a gyilkos — duhajködő sárósi lameri, biciklás, kötekedő legény.

A pusztamagyarodi csendörök erősen visszatértek hozták be ma délután a kir. ügyészszeg fogházába. A szerencsétlen áldozatot óriási részvét mellettem tették el tegnap, miután a hatóság megadta az engedélyt a temetésre.

A gyilkos legényt holnap délelőtt kihallgatja a vizsgálóbíró. (*)

Gieswein Sándor személyes kérdésben szólal fel és visszautasítja *Zsitvay* kijelentését, amely szerint a pacifizmus hasznát volna. Meg van győződve arról, hogy a pacifizmus többet használ az országban, mint a kősímsert bombagyűk.

Váczonyi Vilmos ugyancsak személyes kérdésben szólal fel és *Zsitvay* Tibor Jászai könyvről mondott véleményét cáfolja meg. Ezután *Kitajsi* Lajos beszél az egyesülési és gyűlékezési szabadság hatósági korlátozásáról.

Az ülés délután 5 órakor ért véget.

A francia kormány nem tervezzi a megzárás kiterjesztését.

Páris, márc. 14. A kormány félhivatalos közzététel adott ki, amelyben kijelenti, hogy sem a megzárás kiterjesztését, sem a megzárás csapatak erődítését nem tervezzi. Az 1921. évi korosztály a Ruhr-vidéken szűkegcs csapatak létszáma kielégítő.

A budapesti kereskedők március 15 én bezárják a boltokat

Budapest, márc. 14. (Telefonjelentés.) Az OMKE, a Kereskedelmi Csarnok és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete felszólította tagjait, hogy március 15-én a nemzeti ünnepre való tekintettel üzleteiket feltétlenül órákor zárják be.

Szabad leasz a zöldségforgalom

Budapest, márc. 14. (Telefonjelentés.) A Zöldségforgalmi Tanács felterjesztést intézett a kormányhoz a tavaszi zöldségtermék szabad forgalmának visszaállítását iránt.

Ujabb események a Ruhr-vidéken.

Berlin, márc. 14. Düsseldorf tábornok közötti a düsseldorffi kerületi elnökkel és postafőigazgatóval, hogy a postafőigazgatósg épületét a hozzátartozó helyiségekkel együtt négy nap alatt a francia forgalmi főigazgató rendelkezésére kell bocsátaniok. A gazdasági vároal hatóságok érkeztek értesít-

tés szerint a felszólított rendőrség minden tagja, akit az utcán találunk, legalább egy évi fogsággal bünhődik.

Lenin ismét haldoklik.

Helsingfors, márc. 14. Lenint tegnap szélütés érte. A sovjetkormány bulletineket ad ki állapotáról. Itt elterjedt bírek szerint nincs kizárva, hogy halála a legközelebbi órákban bekövetkezik.

Szovjetországban öngyilkosok lesznek a gyermekek.

Belgrad, márc. 14. Az „Ivesztia” közlése szerint Szovjetországban veszedelmes méretűek ölt a gyermekek öngyilkossága. Különösen 7 és 9 év közötti korban tömegesen ölik meg magukat és a jobbomduak gyermekei is? Általában az öngyilkosságok száma a városokban megdöbbentő. Az éhezévidékekben az öngyilkosság valószínűsége járványra fajul.

Valuták és devizák:

Napoleon 11800, Foot (London) 15225—14925, Dollár (New-York) 3110—3185, — Francia frank (Páris) 122—128, Mária (Berlín) 15—17, Oltaz lira (Milano) 148—154, Osztrák korona (Bécs) 440—480, Lei (Dukast) 14—15, Szokol (Páris) 92—98, Svájd frank (Zürich) 580—600, Dinar (Zágráb) 31—33, Lengyel mátká (Varsó) 62 7/8—7 1/8, Amerikai 12/10, — Koppángha 524—814, Krikszánia 563—583, Stockholm 827—827.

ZöRikhi zárlat:

Maria 258 Amsterdam 212-20 Hollandia, New-York 338-76 London 2523, Páris 3245, Milano 2500, Páris 10-95, Budapest 17-25, Zágráb 645, Varsó 118, Wio 07-45, Sofia 340 Osztrák bíb. 075.

Termény jelentés:

USA (Tiszavideki) 15100—15200, egyéb 14900-16400, rona 9200-9400, lakarmány ára 8900-9100, sor tupa 8200-8800, szar 8900-10000, legesen 8200-8800, repce 14000—14600, korp 6350—5450, kóka 8500—8900.

— Időjárás. A legutóbbi napon hazánkban nem változott az időjárás helyzet. Rézben felhős, helyenkint csapadékos és hűvös idő jött be az ezután tovább tartott. Ma reggel is nem csupán Budapesten, de az ország több más vidékén is szakadatlan tartott az esőzés. A hőmérőketlét kineve emelkedett. Az időjárásintézet egyelőre enyhe, esős időt jóval, később megélénkült szeleket.

Gasparich Márk, a magyar szabadságról vértanú halált halt francenzöld szerzetes.

Ira: Neuedler Jenő. (3).

Hogy az I-ső gymnasium (10), s a VI-at egyáltalán végzte-e — dacára minden fáradságnak — megállapítanom nem sikerült. Még kell jegyzetnem, hogy ez időben a gymnasiumok rendszerint VI. osztállyal bírtak.

A nagykanizsai gymnasium évkönyveiből nyert kivonat tanúsága szerint a „grammatici secundus”, „tertius”, „quedrus” és a „humanitatis” „anno primo studiosus”, „szóval a másodiktól az ötödik gymnasiumig 1828. években jó eredményt olt végzte.

Miután Szombathelyen semmi nyomra nem találtam, az a hitem támadt, hogy az I-ső osztályt privat után végzte s a nagykanizsai piarista gymnasiumtól is a vesprémi piarista gymnasiumba ment át, de az ide irányított megkereséseme lamét nemleges választ nyertem; így végre azt kellett hinnem, hogy az V-ik gymnasiumból lépett be a szerzetbe. Bizonyítani látszik föltevésemet ama körülmény is, hogy a

szerezte rendtartományi főnökségnek szivességgel nyert adatok szerint 1827. évben lépett a szerzetbe, így valószínű, hogy a közbe eső pár hónapot, esetleg félévét itthon, szüleinél töltötte.

Mint „clericus novicius” az 1827. és 1828. évben Bucsuszentlászlón (Zalam.) olt Gasparich Márk, ki a szerzetbe léptekor a „Kili” nevet vette fel.

Hogy mi vitte őt a szerzetbe lépésre, ennek magyarázata igen egyszerű. Népünk buzgó római katolikus, ki bizonyos áhitattal tekint papjára s végsőnek neiovébbja, hogy gyermekét taníttassa az isten szolgálatára papot nevelhesse belőle. Így volt ez a multiban, s így van ez jelenleg is. A mi népünk, ha rá szánja magát, hogy gyermeket felsőbb iskolákban taníttassa, elváltve nevel belőle hivatalnokot, majd hogy nem kizárólag papot, sőt nem egy esetben megőrnököt, hogy a leányokat apácáknak adják. Így körülmenyek közt el lehet képzelni, mily örömmel lehetett a szülőknek, Gasparich Sebestyén és hitvesétárs, Szerpák Helenának, midőn fiuk a drávaygházi templomban öket és a rokonságot megfőlte, első miséjét bemutatja az Urnak. Hísz az öregek

még ma is rajongva beszélnek ez eseményről. Gasparichot magas, piros arcu gesztenyehajú, erős embernek festik, ki midőn szűzokere lépett, egész lényében megváltozott. A szó nokai hív magával ragadta, szemel lézas tüzben égtek, s hangja, s csengő (érfi hang beöltötte a tem plomot egészben, s magas szárnyasú szombeszedőneink hirtel ment az ország határára.

A noviciatusi év letelte után — mely idő alatt az alázatosság s engedelmesség tüzpörháját fényesen kiállította, — rendi kiképzését nyert és pedig 1828—1830-ig a nagybudagasszonyi (Mosonmegye) zárásban tanulta, a bölcséletet a rend tanárjainak vezetés alatt, Ennek befejez ével 1830—31-ben Gyuzombában s I. övi teológiát végze, hol is 1831. május 24-án Jandaszonyi Elek érseki helynök feladta neki a tonzurát, a négy kisebb rendet és az alszerpapagot.

A II. évi teológiát 1831—32-ben Esztergomban végze és 1832. július 20-án, tehát már mint végzet il-od éves teológus Ürmányi Péter érseki helynök szarappá szentelte.

A III. és IV. évi teológiát 1832—1834-ben a pozsonyi zárásban a rendi tanárok vezetés alatt fejezte

de. Ezen időben kezd híressé válni németek kártársai, de már a nagyközönség előtt is hatalmas szónoki tehetsége áttal. — Így történt, hogy mielőtt még tanulmányait befejezhette volna, a véletlen a zárdaba hozta mint vendéget Négyesi bír. Szepesy Ignác pécsi püspöktől. A püspöknek az első pillanatra feltűnt az ifju levita személye. Érdeklődő kezdett iránta s midőn az előjáró a legnagyobb dicserélet halmozott el, azon kárelmet terjesztették ek, hogy még a tanulmányainak teljes befejezése előtt kegyeskednek ő pappá szentelni. A püspök legougyemb kérészettel adott helyet a kárelmeknek 1833. április 16-án Gasparich Márkot a pozsonyi zárde-templomban pappá szentelte.

A felszentelését s a tanulmányoknak teljes befejezése után 1834—1835-ig, tehát egy évig mint segédlelkész Turján olt alkalmazzák. Az 1835—1868-ig terjedő időben a budapesti ferenczendi zárde-templomban találjuk Gasparichot mint, vasárnapi és nagybőjli magyar szarnekot. Pappá szentelése óta 8 esztendő múlt el, mely idő 8 pp olt, volt ahhoz, hogy szónoki tehetsége fejlesztje mint messze vidéken hírnéves hitzőnök léphessen a szószék-

HIREK.

— **Személyi hír.** Herceg Bathyány Strattmann László dr. több helye olaszországi tartózkodásából családával együtt visszatért a körmeneti kastélyba.

— **A főispán elutasított!** Dr. Tardányi Ferenc főispán tegnap Szombathelyre utazott, ahol előreláthatólag egy hélig fog tartózkodni.

— **Házlezerődnek márciusi ünnepélye.** A m. kir. 6. hónapig gyalogzerod nagyszabású szabad ünnepélye ma délután pontosan félnyolc órakor kezdődik az „Uránia” mozgófényképszínházban. Az ünnepély kimondású pontja két óráig tart. Finta József szíriásos ünnepi beszéde. — A hazafias ünnepély a Hírszekeregyel kezdődik amit a 6. hónapig gyalogzerod énekkara ad elő. László Sándor költőményt „Március 15” Györfi József örvényel szavalja. A hónapig zenekar több szíriásosot fog előadni. *Kabaddó* János hadsági Rákóczi induló c. melodrámat adja elő. Pezsnik Gyula hónapig szíriásos költőményt ad elő.

A hónapig gyalogzerod énekkara hazafias dalokat énekel. Belépő díj nincs. A rendezőség hivatalokat, testületet, egyesületeket és a város hazafias polgárságát az ünnepélyre ezúton is meghívja.

— **Bazilideusz-Farkas-estély a Császárok.** Nagyszámú közönséggel telken ünnepelve lépett a színe a kir. Operaház két művésze Bazilideusz Maria és Farkas Henrik. Mindkét név ma hazánk zenekultúrájában egy-egy fogalom. A fővárosi napilapok művészritkái rovatát nap-nap mellett számolnak be újabb és újabb sikereiről, diadalairól, ünnepeltetéseiről.

— **Bazilideusz Maria** nagyszerű drámai előadásképesége, mellyel interpretáció lélekkel, szíval, hanggal kidomborította isteni üdömit, mely a közönséget magával ragadja. Az előkelő halgatóság meleg ódáiában részeltette n jeles művésznőt, aki több ráadásal viszonozta a közönség elismerését. Farkas Henrik a legmértékű és legkiválóbb partnere volt, kit a közönség áhítattal néz hallgatott. Erőteljes — ritka szép hangja nemes kristály forrásként bugyogott fiatalos frisseséggel, hogy folyamatos szíriásosok és arannyá változza a pompás hanganyagot. Farkas úgy mint operadöntés, úgy mint dalénekes — művészetének legelső nagyságai mellett foglal helyett.

— **Az elzárólag műsor nagy sikerrel** azonban nem csekély mértékben hozzájárult dr. Balla művészi zongorakísérete, mit a közönség őszinte elismeréssel honorál. **St.—ck.**

— **Népmagyarországnak.** *Manz* iszó zalazánál szíriásos és illetőségű pái lakos, róm. kath. vallású családja család névnek *Mészáros* névre kért átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

— **Adomány.** Dr. Földán Zsigmond a rabegyezés céljára 1000 koronát adott át a kir. ügyészség előlöknek.

— **A halkanizsal elemi iskolakoz szabadságünnep.** A halkanizsal elemi iskolakoz ma reggel 8 órai kezdettel nemzeti ünnepélyt rendez, melyre minden érdeklődőt szíriásos lát az igazgat. Reggel 8 órakor szíriásos, utána az iskolában kezdődik az ünnep, melynek műsorja: 1. Himnusz, énekel az énekkar. 2. Ünneti Románizsalnak, szavalja Kiss Juli VI.

Robert Cecil Anglia közbelépését sürgeti a Ruhrkérdésben

London. március 14. (Éjféltkor érkezett.) Lord Robert Cecil kijelentette az alsóházban, hogy Angliának el kell határoznia magát a Ruhrkérdésben való közbelépésre. Az angol kormány nem nézhet tétlenül a Ruhrvidéken nap-nap után megismétlődő eseményeket, melyek végül is Európa békéjének felbomlására fognak vezetni.

Bonar Law azt válaszolta Robert Cecilnek, hogy a kormány még nem határozta el magát a közbelépésre, de abban a pillanatban, amikor Európa békéjének veszélyeztetéséről lesz szó, Angliát felültenül sikra fog szállni az emberi jogok védelmére.

o. t. 3. Tied vagyok, tied hazám, ének. 4. Ünnepi beszéd, tartja Németh Jenő tanító. 5. Hírszekeregyel, ének. 6. Nemzeti dal, szavalja Horvátk János V. o. t. 7. Talpra magyar, ének. 8. Segesvári síkon, szavalja Dolmányos Mária V. o. t. 9. Kosuth Lajos, ének. 10. Kit voltak a hónapig, szavalja Ziegler József IV. o. t. 11. A pád apánk, ének. 12. Krémény szél, szavalja Barlat Teréz III. o. t. 13. Pusztán születtem, ének. 14. Mikor imádkoztak, szavalja Godinek József II. ó. t. 15. Szered a virágot, ének. 16. Dal a hazáról, szavalja Hoffer Ilus I. o. t. 17. Március 15. le, szavalja Nagy Mariika II. o. t. 18. Szózat.

— **Az iparosság figyelmébe.** A folyó hó 11-én tartott közgyűlés határozatából kifolyólag értesítjük Iparos társainkat, hogy az 1923. évi tagdíj kivételtől lejártnak elköszült, az érdeklődők folyó hó 20-ig az ipartestület hivatalos helyiségében betekínthetik és esetleges felszólításokat megtehetik. Későbbi észrevételek már figyelembe vehetők nem lesznek. Az Ipartestület elnök-sége.

— **Egy szürke róka elveszett** Becsületlen megtaláló 5000 korona jutalomban részesül. Cser a kiadó-ban.

— **Gyomorhurutnál, májbetegségnél és epékővénél a FERENC JÓZSEF** keszűri viz használata gyakran rendkívül jó szolgálatot tesz.

— **Hamifogakat, aranyat, ezüstöt, brilliánst és érmeket** a legmagasabb napi ártan veszek. — **Friedl József** tüzérezés, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár ut sarak.)

— **Hogy az új életmód** kellemetlen következményeit elkerülje, ne mulassza el időközönként néhány napot át reggeli előtti egy pohár Hunyadi János keszűri vizet inni.

— **Uránia.** Csütörtökön és pénteken „Ut a boldogság felé”, díjtékp 2 részben, 11 felvonással. Rejzista Amerika legújabb előadása: D. W. Griffith Főszereplő: Lillian Gish. A két rész egyenre, naponta 6, 7 óra órák között. Kísérlet a min-csen Keszét után az előzők lezárásán — Szombat, vasárnap: „Robinson Crusé” mekka feloldozásában. A gyarmekrejez egy-szeri megújít a film ötletesen kiválóvalletta és a felvételintéleseként nyugodni termézetű képek, Amerika legújabb vidékei, lezárás felvételintéleseként. A ma előadókra előjegyzett jegyek át-veendő.

— **Érdeklődés meg ön is a meggyő-szők jóla,** hogy a FILIPP bariznyok-díj-ében békébeli anyagból készült szíriásosok, sokika a legújabbak és ugyanazon szíriásos és a meggyőző szíriásosok békébeli meggyő-zeték, Szombathelyi Sári Kálmán-utca. o. t. 1. Szabóháziok, nyul. óra. sz. leg-magyasabb ártan veszek Szabó Antal fegyveresekébe.

— **A Világ-mozgó** elhatározta mégdon ad kifejezést hazafiasának és meggyő-zeték érdeklődés, amikor március 15. és 16-án Magyarországnak legújabb költője Petőfi Sándor 100 éves születésnapjának tiszteletére március 15-én magyar filmot mutat be magyar művészekkel. A főszereplő Bayer Gizi és Uray T. József. — A zenei a hely-beli m. kir. ó. gy. e. zenekara szíriásosítja. Az előjegyzett jegyek előlök 15 óráig át-veendő, költségen előadnak.

Holnaptól kezdve felemelik a közalkalmazottak rendkívüli drágasági segélyét.

A magyar kormány a tenyleges szolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak rendkívüli havi segélyét holnap, március 16-tól kezdve, rendeltetileg a következőképp felemeli:

Havi 100.000 koronára az állami rendszerű I., II. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselőknél és a VI. fizetési osztályba tartozó illetőbírák és ügyészeknél.

Havi 66.500 koronára a III. fizetési osztályú állami tisztviselőknél és a V. fizetési csoportba tartozó illetőbíráknál és ügyészeknél.

Havi 57.500 koronára a IV. fizetési osztályú állami tisztviselőknél, főispánoknál és Budapest székesfehérvás főkormányzóknál, a IV. fizetési csoportban, valamint a III. fizetési csoportban IV. fizetési fokozatba tartozó illetőbíráknál és ügyészeknél, továbbá a IV. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 42.000 koronára az állami rendszerű V. fizetési osztályba tartozó állami és vármegyei tisztviselőknél, a III. fizetési csoport I—III. fizetési fokozatába, valamint a II. fizetési csoport IV—VI. fizetési fokozatába tartozó illetőbírák és ügyészeknél, az V. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 30.000 koronára az állami rendszerű VI. fizetési osztályú állami és vármegyei tisztviselőknél, a II. fizetési csoportnak I—II. fizetési fokozatába, valamint az I. fizetési csoportban VII—IX. fizetési fokozatba tartozó illetőbírák és ügyészeknél, a VI. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 25.000 koronára az állami rendszerű VII. fizetési osztályú állami és vármegyei tisztviselőknél, a I. fizetési csoportnak I—VI. fizetési fokozatába tartozó illetőbírák és ügyészeknél, továbbá a VI. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 20.000 koronára az állami rendszerű VIII. fizetési osztályú állami és vármegyei tisztviselőknél, a VIII. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 18.500 koronára az állami rendszerű IX. fizetési osztályú állami és vármegyei tisztviselőknél, a IX. fizetési osztály államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 17.000 koronára az állami rendszerű X. fizetési osztályú állami és vármegyei tisztviselőknél, a X. fizetési osztály államrendőrségi tisztviselőknél.

Havi 16.000 koronára az állami rendszerű XI. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselőknél, a főkormányzó kiegészítő kiegészítő gyakornoki állásra kinevezett és a VI. segély évetében álló állami és vármegyei gyakornokoknál, az állami közpénzügyi intézkedési segély évetében álló helyettes tanácsnoknál, az évi 2500—3200 korona fizetésben részesülő I. osztályú műszaki tisztjeiknél.

Havi 15.000 koronára a közpénzügyi nyolc osztályú állami elvágás-hoz kiegészítő gyakornoki állásra kinevezett évi segély évetében álló gyakornokoknál, az elemi néplétkolnál havi díj mellett alkalmazott helyettes tanácsok és tanítóknál, továbbá azoknál a nem állami tanítóknál és tanítóknál, valamint önkörmények, akik háborús állami segélyben részesülnek, a 2000—2400 korona évi fizetésben részesülő I. osztályú műszaki tisztjeiknél.

Havi 14.000 koronára a közpénzügyi negyedik osztályú állami elvágás-hoz kiegészítő gyakornokoknál, az állami önkörményeknél alkalmazott helyettes önkörmény, pénzügyi főszervezők, állami utasoknál, az 1400—1800 korona fizetésben részesülő I. osztályú műszaki tisztjeiknél.

Havi 12.000 koronára a legalább egy évi szolgálati bíró napidíjazásuknál, a II. osztályú műszaki tisztjeiknél és a pénzügyi szemléseknél.

Havi 11.000 koronára az állami kezelőbiztosok, vármegyei tisztjeik, pénzügyi főigazgatóknál.

Havi 10.000 koronára az egy évi szolgálati nem bíró napidíjazásuknál, az egyéb állami csoportjába tartozó állami tisztjeiknél, vármegyei hivatalnokoknál, továbbá a pénzügyi vizgatóknál.

Havi 8.000 koronára az állami önkörmény szolgálati, valamint a szolgálati rendesek ellátására állandóan alkalmazott hivatások, helyettes önkörmények, a rendezés lehetőségeivel nem bíró állandó állami alkalmazottaknál, akiknek családja pótlékra igényük van.

A kiegészítő jogoktól járó rendkívüli segélyeket, melyeket továbbra is az állam fog előlegezni, a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel fog megállapítani. Ugyancsak később fogják megállapítani a *lelkészek*, segédlelkészek és hitoktatók rendkívüli segélyét. Külön rendelkezéssel szabályozták az egyéb kiegészítő és városi alkalmazottak felemelt összegű rendkívüli segélyének ügyét.

A nyugdíjasok illető rendkívüli segélyek a különböző csoportok szerint havi 90.000 koronától 7200 koronáig terjedő összegben állapítja meg a rendelet. Az összegeket megjelölt rendkívüli segélyek egy-egy hónapra járó összegben a különböző csoportok szerint 45.000 és 6000 korona között váltakoznak.

A rendelet nem terjed ki a posztásokra és vasutasokra, akiknek segélyéről a kereskedelmiügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel fog intézkedni.

A megállapított hivatalos idői tul teljesített díjazás 100 korona és 44 korona között váltakozik a különböző fizetési osztályok és különböző képesítések szerint.

Budapesti állatvásár:

Március 1. r. egénben 650—810, hízók 660—820, elcsé 600—800, II. r. egénben 480—600, hízók 620—810, elcsé 350—450. Névendék március 1. r. egénben 600-640 borja (1028 borb) 720-770, Káselet: Nagy marha 104, elcsé 70. — Névendék: 10, elcsé 10, borja 47, elcsé 30, hízók bős 800—820, borjók 1200—1250.

Szertavásár:

Felhátja 470, Elcsé 440, Öreg 4, Kész 820, Kécsényi —, L. r. 830, D. 77 Zár 1200, Szalma 1000 Lab. hsz 880.

Pelódszertartás Benedek Rózsa

Két állománykhorod (szert) felvételük a *Király-Szertartás* R.-t. g. szertartásában.

OLCSÓ,
mert jó, az előrendű anyagból
Argent János
népzené-énekesi bizmi cím
Nagykanizsa, Daák-tér 1.
Állandóan raktkoron készílt dolgokat fekte
és salos box, csebrava, aszvas, szil-
lop, lekt, sajani és hársnyópók.
Gyermekcipő
különlegességek!

ÖSZ IVÁN
NAGYSZERŰ KÖNYVE
AZ ŐSI RÖG
A TISZTA SZERLEM
APOTHEOSIS, A VAS-
KÖK KÖTET KAPHATÓ
A KIADÓHIVATALBAN
ÉS SZERB BRNŌ
KÖNYVKERESKEDESBEN
ÁRA 80 KORONA.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
váskolunk legmagasabb napi áron.
KORPÁT
napl áz alatt árusítunk.
Zalavármegyei Szövetkezeti
Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sángyógyn: Futura. Telefonos: 122.

FIAT Művek
r. l. Budapest képviseletége.
Tenzil gummiréktár, teborára
invarosás, személy-invarosás,
javító-műhely, benzín-árusítás.
Telep: Yártás-útc. Telefon: 122.
Igazgatóság: Fő-út 3. Szász-ér-álat.
Telefon: 356.
Nagykanizsai
Autóforgalmi
Részvénytársaság
NAGYKANIZSA

Apré hirdetések
Miklós-útc. 26.
Nemzet szabvány, vagy asztori szabvány
szereplő Fosh Oza Igazgatón Nagykanizsa, Cse-
gry-útc. 2. l. em.
Tuljoe ellátást nyehet. Intelligens fiatalok
kölön bejárta szobával, új csalkával. Cim a kiadón.
3 fő vérszerű szűz és kocsián a belváros területén
szomszósba térve kereset. Cim a kiadón. 663
Vendéglátó házat együtt szobaközlővel eladó. Cim
a kiadón. 672
Kiadó ház. Szegedeken Telcs. 121 számú ház
és egy díjazás-útc. szobával. 673
Egy ügyes fiatalok gyakkornak szonai
szervelet kereset. Városgy. Zrínyi Miklós-útc. 21.
3 fő orthopéd és a ferdőp. jobbá belet
parafolttal megadja eladó. Telcs. 121. N. 674
Nétfőlv. könyvelő teljes ellátást. Iskolai 10
kiszárató kivétel a Városi vendéglát. - Ezerévi
ig. enot. 6 47
E és fél hold erdő földdel együtt eladó. Be-
vehető Péter Gyulán. Telcs. 121. sz. 675
János Iróházi való helyre, a fova helyre nyit-
tatással. Hővehető Kaufmann Károly utca. 676
Tér. 2. sz.

A keresetadó törvényben
előírt
Illatmány holl fia. Jegyzék
**Alkalmazottak nyilvántar-
tartási könyve**
Raktárkönyv
Pénztári napló
Megrendelések könyve
Anyagnyilvántartási
könyv
Anyag- és árbeszerzési
könyv
Forgalmi adókönyv
a minden másfél
üzleti könyv
legjobban kapható
FISCHEL FÜLÖP HAI
könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN

A nagykanizsai kir. járásbíróság,
mint telökkönyvi hatóság.
1025/ik. 923.
Hirdetmény.
A m. kir. Igazságügyminiszter
31600/1923. I. M. II. sz. a. elren-
delte, hogy a nagykanizsai kir. járás
hatóság, mint telökkönyvi hatóság
területéhez tartozó Szantiliszó község
telokjegyzőkönyvébe felvett mindazon
ingatlanokra nézve, melyekre az
1886: XXIX., 1899: XXXVIII. és
az 1891: XVI. t.cikkbe a tényleges
birtokos tulajdonjogának bejegyzé-
sét rendelik; az 1892: XXIX. l.-cik-
kben szabályozott eljárás és erzel
kapcsolatban a telokjegyzőkönyvi
bejegyzések helyesbítése fogantat-
síttaasék.
E céból a helyszíni eljárás a nevezett
közösségen 1923. ávli áprille
hő 23 ik napján fog kezdődni.
Erdőfolyga felhivatnak:
1. mindazok, akik a telokjegyző-
könyvekben előforduló bejegyzé-
sére nézve okadati előterjesztés
kivánnak tenni, hogy a telokkönyvi
hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött
határon kezdődő eljárás folyama
alatt jelenjenek meg és az előter-
jesztéseiket igazoló okiratokat mu-
tassák fel.
2. Mindazok, akik valamely ingat-
lanhoz tulajdonjogot tartanak, de a
telokkönyvi bekebelezése alkalmas
okirataik nincsenek, hogy az átírásra
az 1886: XXIX. t.c. 16—18. és az
1889: XXXVIII. t.c. 5., 6., 7. és 9.
§§-ai, ugy az 1912: VII. t.c. 32. és
35. §§-ai értelmében szükséges ada-
tokat megszerezni iparkodjanak és
szokkal az igényeiket a kiküldött
előtt igazolják, svagy odahassanak,
hogy az átírásához a telokkönyvi
tulajdonos az átírásához létrejött
a kiküldött előtt szoval ismerje el
és a tulajdonjog bekebelezése enged-
élyét nyilvánítsa, mert különben
jogaikat ezen az uton nem érvénye-
síthetik s a bílyeg és illeték elon-
gedél kedvezményitől is elesnek s.
3. azok, akiknek javára tényleg
már megaztani követelésre vonat-
kozó zálogog, vagy megszünt egyéb
joga van nyilvántartásilag beje-
gyezve, ugyszintén az ily bejegyzé-
sekkel terhelt ingatlanok tulajdono-
sai, hogy a bejegyzést jognak törli-
sét kérelmezzék, illetve, hogy a tör-
lési engedély nyilvánítsa végeit a
kiküldött előtt jelenjenek meg, mert
ellenesenben a bílyegmentesség ked-
vezményitől elesnek.
Nagykanizsa, 1923. március 11.
Dr. Kovács Gyula s. k.,
kir. bír. elnök.
A kiadmány hitelesítél:
Novácký József s. k.,
irodásrgató.

KESZLER JENŐ ÉS FIVÉRE
visszesetek berendező vállalata
Fiókiület és műhely: **NAGYKANIZSA, Magyar-utca 6. sz.**
Főüllet: **BUDAPEST, VI., Ó-utca 38. — Telefon: 151-13.**
Elvállalunk mindennemű visszesetek berendezési munkálatokat, egyminél modern
berendezések, ábrázolások, szírónyomó szerkek, géző házi vissze-
szelőgéle automatikusan működő szilvátva berendezéseket, központi létes és
melyek berendezéseket saját tervezésűk szerint.
Raktáron tartunk: vas szomszociot és bádor fűrdőkádákat, vöröars fűrdő-
kádákat, létraco motort és cserőket, szomszociot, szomszociot, szomszociot,
árukat, szomszociot könyha edényeket, borászati cikkek, szőlő permczerőket.
Javítósokat és átírástílti munkálatokat szakszerűen és olcsón aszközölünk.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás a
VÁROSÉPÍTŐ
A FRANZ MALOM MELLETT.
**Cement, mész, gipsz, épületfa,
deszka, lécz, szeg. -- Szőlőkaró.**
Várol iroda: Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 33.

QUITTNER ARTHUR
teljeskörleg engedélyezett villanyszerelő
Telefon: **394** **NAGYKANIZSA, KOLCSEY-U. 17.** **394** Telefon:
Elvállal
villágtíttal vasatékek, motorok, oszilárók,
valamint talafokok, oszlopok és járdó-
késztékek felszerelést, kastély-villamkörté berendezést. Minden
nemű villamos munkálatok gyorsan eszközölőtnak. Szakszerűen
végsi motorok utratszerelését, éllancannant égők raktáron.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai munkát ❖ **Könyvkötészeti munkát**
u. m.: Művek, folyóiratok, meghívók,
eljegyzési és esakési kártyák, névjegyek,
számíták, levélpapírok, borítékok, irodai,
üzleti nyomtatványok, falragaszok, röp-
lapok, gázszjelentések minden eszakba
vágó munkákat pár óra alatt készit
Telefon:
78.117
u. m.: Szépirodalmi művek és iskolai
könyvek kötését, aranyozását, pénzinté-
zetek, gyárak, üzletek részére főkönyvek,
bevetélt és kiadási naplók, pénztárköny-
vek, irattékek készítését erős, tartós
kivitelben jutányos árak mellett vállalja
Zalai és Gyarmati Nagykanizsa, Fő-út 13
Nyomtatott a lapnyelők: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Kalauz Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

2
Munkahely: 46 Madách utca Fő-út 13.
Zárószám: Telefon 72. szám.

Egyes szám ára 15 korona.

Előfizetési árak: Hgy hónapra 360.- K
Három hónapra 960.- K

Az ötszázalékosok.

Akiket a miniszterelnök megleckézett.

Nagykanizsa, márc. 15.
Mialatt a magyar nemzet vándorútját éli, az ország leje fölött a jóvátétel Damokles-kardja lebeg és mindgyilkünk a maga borzalmas élet-halál harcát vívja, addig ott — a hol a konzollidációs nemzeti munkának iskolapéldáját kellene mutatni, szomorú jelenségeket, aggasztó tüneteket és egyenesen megdöbbentő botrányokat látnak az ország színe előtt! Itefoly!

Az a folytonos gáncsvetés, az a kiszámított robbantómunka, az a külön utakon járó, de egységes frontban támadó nem is ellenzéki de egyenesen utcai harcmodor, amely a maga bántó izléstelen-ségében és rutságában a magyar nemzetgyűlés komolyságát és tekintélyét teljesen alássa és megakasztja az ország felépülését, újjaépítését és talpraállítását — *immár a magyarság türelmének demarkációvonalához érkezett.*

Meg kell érteni a rendbontókkal, hogy a magyar nép nem azért küldte fel őket a népképviselőházba — hogy a magyar törvényhozás szentélyéből városligeti mutatványos odét csináljanak, hogy elvegyék az utolsó lehetőséget is talpraállításunkhoz és megindítsanak egy újabb bomlasztási folyamatot, a mely egész közéletünkre kezdi már máriszűző mérvbén rányomni a maga csunya, rosz bélyegét.

A magyar választópolgárság kérje számon képviselőitől — sáfárkodásukat. Akiket könnyűeknek talál a mérlegen — büntesse bizalmának megvonásával! A magyar népképviselő nem haladhat ezen az úton tovább, amely egész közéletünk, megmérgezéséhez vezet! A magyar népképviselő tagadja ki azokat, akik a békés alkotómunkának minden áron való akadályai. Akik — miközben Zsirákayra rászertetnek sütni a: kommunista bélyegét, elfelejtik, hogy vörös székül virít lázítóan a gomblyukukban, akik Krisztus tanítását is a maguk

kisded játékának fedezésére szeretnék átrúni és akik Petőfi Sándort is a forradalom költőjévé akarják kisajátítani.
Az ország miniszterelnökének kellett megleckézni a magyar nemzet hihetetlen türelmével csúnyán visszaadó néhány hangos szavut — akik Petőfinék csak azon költeményeit ismerik, melyek ugy kezdődnek — hogy „akasszátok fel a királyokat”...
Ezekkel — mondta a miniszterelnök — **nem lehet közösen ünnepelni.** Ezek csak **öt százalékban** ünnepel Petőfi!...

A zúgó tapsorkán, a viharos helyeslés, amely Bethlen gróf kijelentését kísérte — az ország helyeslése, a nemzet elismerése volt.

Az ország nemzeti közvéleménye megnyugvással veszi a miniszterelnök szavalt, melyek **korbaúszások** voltak azok számára, akik örületükben lékevesztetten rohannak az örvény felé.

Igen — a legilletékesebb helyről, a legjobb időben jött megleckézését az utabban erőre kapott ósztrózsás szellemnek, megnyugvással és elégtétellel vesszük. Legfőbb ideje, hogy **felülről leintsék** ezt a csunya, groteszk grimaszokkal ugrándozó, néhány bozontos tagból álló paprikajancsi-cirkuszt, amelyik a magyar nemzetgyűlés üléstermében végzi izléstelen utcai jelenetét, megbotránkoztatásul a keresztihordozó magyar hazafiaknak — de gaudlumára a határainkon leselekedő éhes ordsoknak.

A magyar miniszterelnök leckézettó szavai az egységes magyarság jogos felháborodásának legilletékesebb kifejezése. (*)

Kelety Dénes lemondott a KANZS elnökségéről.

Budapest, márc. 15. (Telefonjelemlés.) **Kelety Dénes,** a MAV. elnöklaszgatója, múltán a KANZS és a kormány között felmerült kérdésben a kormány nem akceptálta a KANZS álláspontját, ma levélben lemondott a KANZS elnöki állásáról. Hiteles forrásból nyert értesülés szerint a KANZS nem fogja elfogadni Kelety Dénes lemondását.

Egyetemi hallgatók tüntetése Az Est ellen.

Háromszáz egyetemi ifju a destruktív sajtó ellen. — Kétszer avatkozott bele a rendőrség. — Sebesültek a Szózat szerkesztőségében.

Budapest, márc. 15. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) **A Petőfi ünnepségek befejezése után ma este 7 óra tájban mintegy 300 fányi egyetemi hallgatókból álló csoport „Az Est” Erzsébet-körúti palotája elé vonult, ahol zajosan tüntettek a destruktív sajtó ellen. A VII. kerületi kapitányságról azonnal kivonult a teljes rendőri készütség és a tömeget szétoszlatta, mely alkalommal több egyetemi hallgató könnyből sérülést szenvedett. A tömeg ezután a mellékutcákban keresztül az Almásy-terre vonult és ott ismét gyülekezett. A rendőrség azonban itt is közbelépett és megakadályozott minden incidenst. A másodszeri szétoszlátás után az egyetemi hallgatók kisebb csoportokban a Rózsauccába vonultak a Stádium nyomda r. t. elé, ahol tudvalevűleg a „Nép” és a „Szózat” szerkesztőségei vannak. A rendőri beavatkozás alkalmával megsérülteknek itt nyújtották az első segítséget. A két lap lelkes éljenése után az egyik alblakkól **Zsilinszky Endre,** a „Szózat” szerkesztője intézett beszédet a a tömeghez, amely ezután végigvonulva a városban este fél 11 tájban oszlott székek szíjéi.**

A főváros márciusi ünnepe.

Budapest, márc. 15. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A székesfővárosban Impozáns módon ünnepelték meg március 15 klet. Ünnepegy volt az Ország-ház-terén, a Petőfi szobornál és a Nemzeti Múzeum előtt. Diszkoszgyűlést tartott a székesfővárosi tanács és Pestvármegye törvényhatósági bizottsága. Az ország-ház-térl ünnepegyen megjelent **Horthy Miklós** kormányzó is néjével együtt.

A pompeji lásatások.

Nápoly, márc. 15. A Pompejiben végzett új ásátások, melyek a város eddigi ismeretlen részét tárták fel, befejeződtek. A klastótt városrésztt most már a nagyközönség is megtekintheti.

Pólnaré nyilatkozott a Ruhr-kérdésről.

Páris, márc. 15. (Ejfélkor érkezett.) A ma délutáni minisztertanácsban **Pólnaré** miniszterelnök részletesen beszámolt a Ruhr-helyzetről.

Árad a Tisza.

Szeged, márc. 15. A tavaszi olvadás és nagy esőzések miatt megindult a Tisza áradása. — A Tisza vízjárása ma már elérte a 6 métert. A mellékfolyók beömlésénél, ha az esőzés tovább tart, a kelyzet igen veszedelmes. Eddig még sehol sem lépett ki a medréről, de a folyamamérséklet jelentőse szerint a felsőfolyáson már elérte a kulminációt. Sokkal veszedelmesebb a vadvíz kibontás, amely nemcsak Szeged városának felábrított, hanem jó formán egész Csabánymegyét fenyegeti. A nagy esőzés miatt a

placcakásokban felakadt a talajvíz, a butork vízben állanak és a vizet mindennap vödörrel kell ki-hordani, hogy el ne érje az ágy-nembit.

A jogoszláv választások.

Belgrád, márc. 15. (Ejfélkor érkezett.) Vasárnap fogant végbemenni az országos választások. Az új jogoszláv parlamentnek 313 tagja lesz.

Anglia „rendet csinál” Irországbán.

Dublin, márc. 15. (Ejfélkor érkezett.) Angol kormányzatok ma reggel újabb 4 lr szabadságharcost vezettek ki.

Elfogott bajor szerkesztő.

München, márc. 15. Ma elfogták **Welgl** kommunista város tanácsost, aki az Augsburgban megjelenő „Bayerische Rote Fabne” felolós szerkesztője volt és a lapban lázó cikkekkel közölt.

Utban a német-francia mag egyezés

Páris, márc. 15. Az information szerint az engedelmények politikájához Belgium adja az ösztönzést. Egyelőre azonban nagyon erős kétségek vannak arra nézve, vajjon Cuno kancellár alkalmas személyiség e a megegyezés tárgyalások folytatására. Bizonyos, hogy Theunis a megegyezés egyengetését tűrte ki céljúl és hogy ugylátszik az 5 kezében volt a brüsszeli tanácskozások vezetése. A lap szerint emlékeztetnek arra, hogy bár a tárgyalások nyári stádiumában egy belga tényező,

Delaurois, a jóvátétellel bizottság tagja volt az, aki nagy ügyességel végzte a követeltét és sikerült is a konfliktus kitörését akkoriban elhalasztani.

Ujabb francia-belga tanácskozás lesz Párisban.

Páris, márc. 15. A francia külügyminisztérium közli, hogy ismét egy nap múlva új francia-belga tárgyalások lesznek és pedig Párisban. Az új tanácskozás tervei teljes egészükben még nincsenek megállapítva, hanem sok tekintetben függnek attól, hogy a következő két héten az aktuális kérdések hogyan alakulnak.

Francia tábornokok Varsóban

Varsó, márc. 15. Május elején ide érkezik Foch tábornagy és vele jön Weygand tábornok is. A lapok, amelyek hírt adtak erről a látogatásról, megjegyzik, hogy a két francia tábornok varasói utjának célja ismeretlen.

Ujabb ír összeesküvés.

London, márc. 15. A Daily Sketch közlése szerint a köztársasági szervezők összejövetelét fedték fel, amely több angol politikusnak, így Bonar Lawnak és Lloyd George-nak meggyilkolását tűzte ki céljául.

A belgák már hajlandók a németekkel való meg egyezésre.

Berlin, március 15. A Berliner Tageblatt párisi jelentése szerint egy belga miniszter kijelentette, hogy Franciaország és Belgium a legjobb barátok lehetnek és a jóvátétellel kapcsolatban mégis különböző nézetű lehet. Belgium a legnagyobb súlyt helyezi az entente corralé fontartására és sohasem fogja elfelejteni, hogy Anglia háborúba vonult, amikor Belgium semlegesített Németország megszállása. — A belga kormány megátóli értekezéseket tartja, hogy az új fizetési tervet az angolokkal és olaszokkal egyetértően kell megalkotni. — Belgiumban azt hiszik, hogy a jóvátétellel kötelezettségek új rendezése után a német adósság ötvenzede alatt is lefizethető volna. — Brüsszelben nagyon melegen öleljük, hogy Németország javaslatokat tegyen.

Március Idusa.

Nagykanizsa, márc. 15. Nagykanizsa város híres faluközsége méltó módon ünnepelte a márciusi eszmék diadalmát. Az összes körépületek és sok magánházak zászlódiárába dílózva. Mindenütt ünnepl hangulat.

A felső templomban 10 órákor

Banepeli latentsztélet

volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok, az összes hivatalok és testület-képelel vettek részt. A szentmisét Somogyi bíróként celebrálták, miközben a kóruson szfp egyházi énekekkel kísérték az latentsztéletet, mely a Magyar Hírekegy fenéges hajgialval véget ért. A megjelentek közül sikerült feljegyeznünk: Dr. Szabján Gyula polgármester, dr. Kenedi Imre táblabíró, Gyomorny-ládván főszolgabíró, Székács Pál törvényeségi tanácselőnök, a Hitteli kar köldöttége, dr. Almásy Gyula kir. törvényeségi bíró, Zelaváry állampénzüri tanácsos, dr. Roth Andor rendőrkapitány, az államrendőrség vezetőhelyettese, Kaufman Lajos dr. közigazgatási tanácsos, Harasz György postafőnök, Szabó Lajos törvényeségi iroda igazgató, dr. Novay Imre városi aljegyző, Eperjesy Gábor, Megia Antal rendőrfelügyelő, osztályparancsnokhelyettes, dr. Petrics rendőrfelügyelő, Jellinek Sülárd rendőrfelügyelő, dr. Hitzelberger törvényeségi titkár, Baróó József ipartestületi elnök, Németh I. tanár, Neulender Jenő jegyző, Zieger anyakölyvesztő és még számosan. A rendőrelégényeknek egy díjazottsága, stb. stb.

A templomból a községnegyelesen a városházra ment, ahol a kegyesrendi főgimnázium ifjusága tartotta meg márciusi ifjakhoz illően a maga szabadság-ünnepeit a körgyűlései teremben, amely zafoltság meglélt.

A főgimnázium Banepélye.

A főgimnázium ifjuságának ünnepegését az intézet énekkar szfp Himnuszra nyitotta meg. Dessz Lajos VIII. o. t. magyar hűvel szavaltta Petőfi Telpra magyarját, míg

Rubinstein és Schubert egy-egy finom zenéji klasszikus művét Bott E. (VIII. o.), Hirschler I. (VIII. o.). Frank Gy. (VII. o.) és Fodor S. (IV. o. t.) hegedűn adták elő jeles illykzettel. Zalán Korndi (VII. o. t.) ünnepi beszéde mesze tulajdonyaltá azt, amit egy VIII. oszt. tanulótl a községneg várt. Zalán Korndi ünnepi beszéde a lelkek mélyéig hatolt és hallgatóit valósággal lebillen-csallta. Zalán ünnepi beszéde bármely közeleli ténysónk díszere vólt volna. Az előkelő községneg hozsanz tapsolt a kitűnő ifjunak, akiknek fényes jövőt jósolhatunk. Révfy I. Magyar nótáját az énekkar eleven fényességgel énekelte. Pucher I. Adalgyi, amit a zenekar prediztisszal előadott, feltűnést keltett. Pucher VIII. o. tanuló létere nemcsak eszét zenezetőmő szerette, de több szajet kompozíciójával felkeltette tanárainak és a zeneőrök figyelmét. Gratulálunk a kegyesrendi tanároknak, akik ilyen ifjuságot nevelnek a jövő Magyarországa számára, mint Zalán és Pucher. Fűredl D. galvánizáló költemény előadása „Ml nem felejtünk” élénk tetszést aratott. Az ünnepele a „Nem, nem, soha” című énekkel fejeződött be, mit Molnár tanár kitűnő betanításával előadott énekel az intézet énekkar.

A honvédség

bazafias Banepélye.

Az „Uránia” mozgófényképszínházban, az összes márciusi ünnepegek közül kiemelt. Emberemberhatán tolongott, nagyon sokan kizsarultak. Az egyes szavaltások, az ünnepi beszéd — drámai erővel hatottak a jelenvólt allt községnegre.

Az ünnepele a „Hírekegy”-el kezdődött, mit a 6ik honvéd gyalogezred énekkara adott elő jelesen. Gyórfi József örvézet „Március 15.” című költeményét szavaltta nagy lelkesedéssel. A honvédszeker legjobb darabját adta ismét elő bámulatos szelű tökéletességgel. Finta szászosa ünnepi beszédében méltatta a nagy szabadságszopot, rámutatva az 1848 iki eseményekre.

A felsőkereskedelmi iskolában.

Az ünnepele 4 órákor a Himnusszal vette kezdetét. A felsőkereskedelmi iskola a polg. lak. vegyes karával több kuruc dalt adott elő Ketting Ferenc karnagy vezetésével.

Petőfi-Ébresztő Jókay Mórtól: Bor Ferenc; „Elet vagy halál” Petőfi Sándortól: Welland István felők kereskedelmi iskolai tanulóok adták elő kiváló előadással. — Székely Livia és Weiss Magda zongorára; Brahms: Magyar táncalt adták elő. Faragó „Gyűlölli” című költeményét Antal Juci szavaltta nagy hatással.

Az intézmény növendékelel zsebbnél-zsebb kuruc dalokkal kedveskedtek a községnegnek. Kakas Margit szaktanár. hallgató magyar ruhában szavalt a Sajtó „Magyarországnem” c. költeményét oly hatással, hogy könnyeket csalt ki a hallgatók szeg szeméből. A községneg Kakas Margittal gyönyörű szavaltatást percekig ünnepele. Főrást László, Kéri Lujza és Zagazsnyk Iván is elismerték érdemeleket s előadásukért. A felsőkereskedelmi iskola márciusi ünnepele is kiváló, azépepele volt.

Az Irodalmi Kör

márciusi Idusának előestéjén bazafias ünnepelel rendezett a Rozsnyóly-utcai tornacsarnokban a 48 az egy idők emlékeztetőre. A szépen sikerült bazafias ünnepelel az Ipartestületi dalárda nyitotta meg a Himnusz éneklésével. Az ünnepi beszédet Pfejfer Elek, a Kör elnöke mondotta, aki beszédében sikerült párhuzamot vont a nagyenyvölcsa nagy idők és a mai törpe kor között. — Nagy bátást ért el a Győzők a Március 15 lke c. órájának művészi előadásával. Külön kell megemlékeznünk Domján Istvánról, aki Sajtó Sándor Magyar ének című költeményét szavaltta mély átérzéssel. — Befejesztél az Ipartestületi Dalárda a Szózatot énekelte.

Azonkívül ünnepelelt márciusi Idusát a többi iskolák is. Kisközségben Németh tanító tartott lángholó beszédet a nagy márciusi eszmékről.

Gasparich Márk,

a magyar szabadságszert vár tana halált főencrendű szerszere.

Írta: Neuzsiedler Jenő. (4)

Szónoklatának különös varázsa volt a halgatóságra, aki egyszer hallotta beszélni, az bizony mesze földölről eljött, hogy még egyszer hallhassa a „tűzes barátot”, mert állítalban így hívták őt. Midőn az 1838 iki év szeptember 2281 és Budán 601 házat romba döntött, és rávart a néhez feladat, hogy a földönfutókká lalt szénecskéket vizsgaltalja. Hogy ezen terhes feladatának mennyiben eselt meg, erre fényes világosságot derít a zárdai sárda fölszámoló vetett rövid feljegyzése, mely szerint Gasparich az árvaszajtotoknak a pesti sárda templomban könyveik megórtát szent beszédet mondott. — Eötvös adatai szerint a templomban menekült eszerek menő tömeg egyezsere azt vette észre, hogy hull a vakolat a szentély boltozatáról, a falak és a templom szantuariuma megpedegnek, az egyik hárszert oltár lecsúsz a derékban hettámszárad. Rettenetes borzadály fogta el a tömeget a mindenki a

kifrárt felé igyekezett. Most volt a legválságosabb pillanat. Ha nincs senki, aki a kötszgesseittekbe batorogató öntve a rendet helyreállítsa, úgy a következő percben szgyonyomott és aposztótt ók, gyermekek a betegek holttesteinek száza fogja borítani a templom hideg kövezetét. „A tűzes barát nem vesztette el lelkét” mondja Eötvös. „A szónok mellett állt, nyomban felutott a szónokra a dörgő hangon szólt a boltra Ijéd sokasághoz. Emberek! Boldogtalan biveim! Ide néztek! Az erősten volt itt fölöttem és körülöttem. Ha szajntal akar, engem szajt, nem titeket. Én pedig itt maradok és a hajam szála sem görbül meg. A ti végszertetek az enyém. Az én végszertem pedig nem ma a nem most következnek el. Boruljatok térdre!” Ez a szónok szájveke visszatért a nyugalom.

Nincs belgázolva, de nagyon valószínű ama versző, hogy a francia forradalmi eszméktől szaturált légtörében betegesen iszgatottá vált osztrák kamarillának szegony sem tetszért a „tűzes barát” pesti szereplése. Nehegy a Martinovich Ignác féle véres tragédiát második felvonásában keljlen bemutatni, inkább idejekorás íntákedett, hogy

Gasparich Márk oly helyre kerüljön, hol az emberi jogok és igazság szent jegyében született megszentsz eszméktől teltített predikációt legfeljebb pár hitbuszó óráig szmony fogja hallgatni. Így került 1838—1839. évben Szent-Antalban (Pozsony m. Csalótkör), hol a boldogos szószt ístaleterre nagy kegyhelyű sárda temploma van a rendnek, itt hirdette az isten Igéjét a onokvilág ugyanitt eszeli lelkelel hitoktató és a segéd teatvérek (sajkusok) feljegyzője volt. Innen rövid időre bizonyos nemetsze Manko család vette megahoz, mint házi káplánt. Hogy a család hol lakott a meddigi volt ezen alkalmaszaban Gasparich, megállapítanom nem sikerült, sokéig szonban nem tarthatott a valószínűleg csak ideiglenes az állás, igazolja ama körülmény, hogy 1840-ben már Székesfehérvárról van, mint várszajpni magyar szónok és eszeli iskolai hitoktató alkalmazása. 1840—1844-ig volt Gasparich Székesfehérvárról, hol ismét tég tere nyílt, hogy azt a különös isteni adományt, fenéges szónoki tebetésgé pároulult mely tudását hozzáértő a arra érdemes intelligens községnegnek lelki vigasztalására használja.

1844-ben előjáró Gasparichot Sacombathelyre rendelik, hol ismét mint várszajpni magyar szónok és iskolai hitoktató szerepel. Ezen alkalmazása 1846-ig tart, mikor a Némétujvárra (Vasmegye) került mint lelkész. Ez volt az utolsó állomása, itt találtá 1848. március 15-én a tavaszi lanyha szélő szarony ide is elhozta a „Telpra magyar” riadó szavát a jogalban vérlg szértett bar „nemzetnek szerei alettek Budára. Mit tabeletett egyebet a „tűzes barát” is, mint az emberi jogok, az egyenlőség, a szabadszajti születésének bajszajprikadásán szonjogó lelkesedéssel el-telve ödvözl a szapot. Jól tudja azt, hogy előkezett az idő, mely őt hazá parancsolja a batára, hol az illyz igazsátszokkal szemben mindent és mindent el kell követni, hogy vérelt. — a hazafeltes mureköl népet, — bazafia iránti tántoríthatatlan hűségben továbbra is megtartas.

Nem felel meg a valódszagnak azoknak ama állítás, mintba a rend előjáróinak határtalan megbunyászkodása a batalom előtt a sz abból kifolyó folytonosa átibyezések el-keseredetté tették volna őt. (Nyit. kör.)

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról intézet jelentése szerint harcokban az eddig idők tovább tartott a különösen a Dunántúlon volt számottevőbb eső. A hőmérőket nyugaton süllyedt. Sopronban ma reggel havazott. Keletről aránylag enyhe a hőmérőskál. Sok helyütt csapadék várható hőüllyedéssel.

— **Baszó József önpelése.** A nagykanizsai Ipartestület közléseiben és közszertelben álló elnökének: **Baszó József**nek önzetlen fáradozását méltatva s a legutóbbi előadvázlatát alkalmával is megnyilvánult bizalmukról biztosítva, elhatározták, hogy előlétként önmegnévnyai kapcsolatban, az Ipartestülettel dalárda közreműködésével a szombaton, folyó hó 17 én este fél 8 órakor az Ipartestület helyiségében szűkebbökü társaságcsatorát rendeznek, melyre úgy az előlétkizáró, jóbarátait, mint a város vezetőségét ezúton is meghívják. Egy teríték ára 500 K. Előjegyzéseket ma délig elfogad Ofenbeck Vilmos Gutenberg-nyomda. Külön meghívók ki nem bocsátattak.

— **Imádsággal kezdődő árvérás.** Az egyik neworki lapban olvassuk, hogy a minap nyilvánosan elérkezettek a tavaly elhunyt olasz énekés: Caruso különféle műtárgyait. Mielőtt az árverést megkezdtek volna, az egyik résztvevő indítványozta, hogy az elhunyt lelküdvéért csendes imát mondjanak. A gyülekezet elfogadta az indítványt. Néhány pillanatnyi csendet követően, amelyet a kiküldött ének hangja szakított meg. Caruso egyik énekgyűjteményéről és régi királyi edényeit egyébként nem kevesebb, mint húszezer dollárt adtak.

— **Zárlat.** Ifj. Póka János zala-szentjakabi lakos vagyonára a nagykanizsai kir. törvényszék a zárlatot elrendelte.

— **Pályázat.** Másodfokos állásra a pécsi állami gyermekmenhelynél április 30-ig az igazgató-főosztáson lehet pályázni.

— **Az Alárendeltül Menőgazdasági Kamara Kaposvárról nyugdíjást tart.** Az Alárendeltül Menőgazdasági Kamara a Somogyvármegyei Gazdasági Egyesülettel és a Somogy megyei Kisgazdak Egyesületével karöltve, márc. hó 25 én, vasárnap délelőtti Kaposvárról a vármegyei közgyűlési nagyteremben került szülőbontó gazdasági bizottság rendez. A gazdasági bizottság elnökéül követi. Delután a közgyűlési bizottság tagjai tartanak értekezletet. Szék József kamarai alelnök vezetésével. Ezzel egyidejűleg Baranya, Tolna, Somogy és Zalavármegye gazdasági bizottságai is tartanak közgyűlést. Nagyatádi Szabó István földmiveltségi miniszter kitérte helyettese megjelölését.

— **Versenyvármegye.** A m. kir. postakártyapénztár részére nyomtatványok, borítékok, papírmunkák, ló- és lovaszerek, 680 kg. jutakötőszög, könyvkötő műanyagok és papírszalagok szállítására. Ajánlatok ápr. 4-ig a gazdasági osztályhoz (Szabadsg. tér 10. földemelet).

— **Az Alárendelt árs.** Az Arvizegő Bizottság rendelkezése szerint két duka díszelt foggyantán árs az állami forgalmi díval együtt Budapest 14. vidéken 15 korona.

Amerikai közvetítés a Ruhr-kérdésben.

Főlényítők a német kormányt véleményeknek nyilvánítására. — Gazdasági konferencia ill. szász.

Berlin, márc. 15. A *Lokalzeitung* londoni jelentése szerint ott határozott formában hivesztelik, hogy nem hivatalos brit oldalról a német kancellárt felszólították, ismeresse tervei és nyilatkozatok arra, hajlandó-e Amerikából javaslatokat elfogadni, vagy esetleges gazdasági konferenciához hozzájárulni, mely a Ruhr-kérdésben döntene.

— **A Nagykanizsai Keresztény-szociális Egyesület** folyó hó 16 án pénteken este 7 órakor az Egyesület helyiségében fontos ügyben választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok meghívottak. Tárgy: Földbérletek ügye és folyó ügyek.

— **A köztisztviselőkhöz.** Kérjük mindazokat a köztisztviselőket, kik kedvezményesen szenné meg nem kapták meg, a tárgyban a pénztárgyalás-területbe beadandó kérvény aláírása végett a m. kir. állampénztárba sürgősen megjelenni szíveskedjenek.

— **Megakadt a görög-török hadifogolykiszárárs.** Attribúlió jelentik: A görög-török hadifogoly-csera egyezség ellenre a moralliatik még mindig folytatják a pontusi görögök kizárását és így nagyüzemi menekültek érkeznek napról-napra. Konstantinápolyban a törökökön ezen szerződésesség eljárása arra kényszerítette a görög kormányt, hogy a hadifogolykiszárársát bezzúntassa.

— **Szovjet hadiállományok.** Berlinből jelentik: Moszkvával távlat szerint a szovjet kormány az elmúlt től folyamán a következő megrendeléseket eszközölte. Három millió szász Svédországban és Németországban, 183 ezer milrál-lór Csehszlovákiában, 170 gyor-tűrelt és 3500 tonna ólom Németországban a végül 40 repülőgép a legutolsó mltsu szerint Svédországban.

— **Megszüntetik a román hadiállomány.** Kolozsvárról jelentik: Állítólag megbízható helyről érde az a hír, amely szerint a román kormány rövidesen visszavonul azandékok az erdélyi hadiállományok közöttön kiadott szigorú rendelkezést. A hír hivatalos helyről még nem nyert megerősítést erdélyi politikuskor azonban úgy válik, hogy a román kormány kortes fogaként Erdélynek az alkotmánytervezettel szemben megnyilvánuló egysége ellenléki állásfoglalással kivégja lezárulni ezzel az intézkedéssel.

— **A német püspökök külföldi segítségért kérének a Ruhr vidéknek nyomorult emyítésére.** Berlinből jelentik: A külföldi és padarbornal püspökök, akiknek egyház meggyűlék a megszállott Rajna-és Ruhr-területén van, felhívást intéztek a külföldiek, melyben a megszállott vidékek szerezéséül járó és nyomorgó népel számára sürgő segítséget kérnek. A két püspök felhívó levelét az egész német főpápaság aláírta és a felhívás egy példányt a római vatikanhoz is eljuttatta.

— **Mosai koncentrációs csapatokat koncentrálták.** Karzsból jelentik: Perralá Moszai határárs nagy katonai haderőt összpontosított, amely harcszerűen táborútt. Perralá hadiségiség megérkezését az angol nemzeti gyűlés megelégedetten vette tudomásul és felhatalmazta a hadügyminisztert, hogy a perzsa csapatok ügyében önkéntön járjon el.

— **A tegnapi nemzeti ünnep** alkalmából a főzde egész napon át zárva volt.

Zürichi zárlat:

Berlin 258 Amerikán 21250 Helandia, New-York 587-37 London 2630, Páris 3820, Milán 8695, Páris 1535, Bagdadot 1700, Zürich 552, Varsó 118, Wien 1745, Sofia 340 Ostrák bély. 075

•előls szerkesztő **Benedek Rozsák.**

Apró hirdetések

díjaz: 10 szög 100 kor., minden további szög 5 korona, világosabb betűvel először, csupán ajánlatottnak. — Állat kereskedés 5 szálak éremgépmény.

Göböllni szívesen elváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

Nemzet szerelvény, vagy asszony szívesen szívesen Pócsa Géza igaz-önel Nagykanizsa, Csengery-utca 2. sz. am.

Kérek három éve kam vette jobb helyi. Itt laudatában is volt. Varni 1923 életrév. — Csik a költő-lábadában.

Te jó szívesen elváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

Elváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

30 márciuson meg 1923-án elváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

Itt a jól ismert 1923-án elváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

Német nyelvű levelet először, látszólag 10 betűvel felváltva a Varni vendéglőben. — Értelmezés: 4-2

Ugyan ott helyen évek felváltok. Kézkes, Zsigoly Miklósnak 6. 6753

— **Középkorú névelőszöveg** írták, konst és írták. Továbbá egy jó háziul való film tanácsok felváltok a „Koronában”. Erteleken lehet Kis Erő „Korona” szállodában.

OLCSÓ,
mert jó, az elsőrendű anyagból
Argent János
modern építészeti elképzelésű
Nagykanizsa, Deák-tér 7.
Állandóan raktáron készletben tartottok és minden box, chevron, szász, szőlő, lap, lak, selyem és báronyok.

Gyermekcipő
különlegességek!

Ajánlat
MÉSZINTROGENT
17-18/1, aligolattalammal. Egyeztetés a legjobb aligolattalammal.
Különlegességek és lapok, valamint **szász, szőlő, szász, szász** kiválóan alkalmas. — Gyárja:
MAGYAR NITROGEN NÜTÁRTVM P. T. BUDAPEST.

Képviselet és állandó raktár
Vas, Zala-és Sopronmegye
Melis és Pintér
cégnél
műanyag, erőtakarmány, magvak, gazdasági cikkek nagykereskedés
Szombathely. 661

Legnagyobb FESZTEK KERESKEDÉS
és
legelősből Sternberger Gyula
NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér, Szarvasal szívesen.
Telefon 397. Állandóan nagy raktár az Erzsébet-tér 397.
Erdély-és oligolattalammal, valamint **filmmel** és mindenféle **tanácsokban,** gyertyákban: **kátrány, karbóllalamm.**
Festők ügyében! Megérkeztek a legjobb szívesen készítő műfák

Köszönettel köszönjük a Zala Közlöny
Nemzeti Múzeum Budapest

Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetés: 12 hónapra 1200.- Ft-ot 12.
Leterházban - Telefon 74. szám.

Egyes száma ára: 15 korona.

Külföldi árk: Egy hónapra 300.- K
Három hónapra 850.- K

Árulók.

Jóakarónk kevés, ellenségeink légió van a külföldön. Olyan ember részéről, aki Magyarországon született s magyar kenyéren nőtt fel, egészen felesleges a magyarság befekeltése a külföldön. Ezt megteszik a mi ősi ellenségeink maguktól is. Mégis azt kell látnunk, hogy arra a megbocsáthatatlanul bünyös szerepre mindig akad válalkozó, aki ma Amerikában, holnap Prágában, holnapután Bukarestben kelti rossz híret saját fajtájának.

Legújabbban ismét Hock János vette föl ezt a nemes munkát Amerikában. Ez az ur 1918-ban a „nemzet papja” volt. Az ország két-harmadát alkotó avetyélő Károlyi-sajtó hős költeményekben magasztalta. Akkor a nemes férfit. Ez a nemes férfi most Amerikában a Daily News munkatársa előtt teit nyilatkozatában „elléli a magyar kormányt azt az erőszakos taktilkáját, a melyel az idegen uralom alatt élő nemzetiségeket ujra magyar járom alá akarja hajtani, oly népeket, melyek a háború következtében ráziák le a magyar lgt.” S hozzátézi Hock János azt is, hogy Magyarország elnyomta a nemzetiségeket.

Ezekkel az emberekkel vitaközi hiábaváló. Nem is azért tesszük szövé Károlyi bizalmasának legújabb merényletét. De rá kell mutatnunk arra a nagy könnyelműsége, — a melyel Csonka-Magyarországon a nemzet-érzést gyálazó és hazaáruló társaság üzemelt egy kézlegyintéssel elintézik és sokat közülök lovagga ütnek. A Hock János ama vadjára, mintha Magyarországot elnyomta volna a nemzetiségeket — csak a zsolnai lázadást kell említenünk, a hol a „löszabadió” csehekkel véres harcokat vívnak a magyarok, németek és tótok.

Ha olyan rossz dolgok volt a magyar uralom alatt s ha olyan a helyzetük a csehek karjaiban — miért kívánkoznak most mégis hozzánk? Károlyi és társai tálcán nyújtják azt orszá-

gunk két harmadát ellenségeinknek. S most még ők vádaskodnak. Az első nemzetgyűlés felekedényeségből a Károlyi kormánybiztos főispánjal még nyugdíjat is kapnak. Ezt egyetlen

ország se fenné meg rajtunk kívüli. És Hock János és társai még ezzel se elégszenek meg? Ittan csak nem várják meg azt is, hogy „érdemelket” törvénybe is iktassuk?

Az egyetemi hallgatók tüntetése.

A destruktív sajtó átlátszó manőverei. — Mit mond a hivatalos megállapítás. — Az egyetemi ifjúság tiltakozása. — „Eszmei harcok alapja.”

Budapest, márc. 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Az egyetemi ifjúságnak a tegnapi napon lefolyt tüntetése még ma is nagy izgalomban tartotta a főváros közvéleményét. A baloldali sajtó tegnapi működése kizárólag arra irányult, hogy a békés jellegű tüntetésbe rombolási szándékokat magyarázzon bele. Ezzel szemben hivatalosan megállapították, hogy a rendőrség beavatkozása egy sajnálatos félreértésen alapult. A destruktív sajtóorgániumok elieni tüntetés mindvégig impozánsan békés volt és nem célzott semmilyen erőszakoskódást.

Az egyetemi ifjúság egyébként a mai napon ismét gyűlést tartott, amelyen erősen követelték a tegnapi tüntetés ügyének teljes kivizsgálását. Visszatartották azt a föltevést, mintha az egyetemi ifjúság egyeni akciókat Petöfi ünnepén akart volna végrehajtani, annyival is inkább, miután a magyar nemzeti ideálokért lelkesülő egyetemisták az eszmei — nem pedig a destruktív harcok alapján állanak.

Lovasrendőrök attakja az egyetemi ifjúság ellen.

— Folytatódta a tüntetések. —

Budapest, márc. 16. (Éjfélkor telefonoztak Budapestről.) Az egyetemi ifjúság ma délután tartott tiltakozó gyűlése után (mint arról fentebb is megemlékeztünk) többször főnyi egyetemi hallgató zárt négyes sorokban minden zaj és felkiáltás nélkül a Stádium r. t. Róza utcai helyisége felé vonult, hogy néma tüntetéssel tünteljen a „Szózat” és a „Nép” szerkesztőjei előtt. A Stádium épülete előtt az egyetemi ifjak Horváth Miklós kormányzó, Prónay Pál, Hejjas Iván, a „Szózat” és a „Nép” szerkesztőjeit éltették. Azután a legnagyobb csendben, fegyelmzett sorokban az Andrássy uton azt az Egyetem felé karkott vonulni.

Amint a menet elhagyta az Opera házat, egy időközben kirendelt lo-

vasrendőr csapat és egy teherautón ülő eszdőr szakasz megkerülte a tüntetőket, akiket a karhatalom vezető tisztje azonnali szétoszlásra szólított fel. Az egyetemi ifjak azonnali engedelmességre akartak a felszólításnak, a szétoszlásra azonban mégsem maradt idő, mert a rendőrök néhány perc múlva ki volt karddal támadtak az egyetemistákra, akiket besorozták a kaspulajkba s ott kegyetlenül összevisezta verték őket. Egy idősebb ember, aki véletlenül éppen arra tartott, súlyos sérüléseket szenvedett több egyetemi hallgatóval együtt. Az egyetemi hallgatók néma tüntetésének drasztikus leírása a fővárosi kerületben és hazafias közönységében a legnagyobb izgalomokat és elkeseredést keltette.

A minisztertanács.

Budapest, márc. 16. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A kormánytagjai ma délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanácsban gróf Bathian István miniszterelnök előlélt, akinek az állapota most már annyira javult, hogy résztvehetett a tanácskozásban. A minisztertanács tárgyalta

az új lakásrendeletet és a bírók és tanárok helyzetének megjavításáról szóló törvényjavaslatot.

Lemondott az ÉME igazgatósága.

Budapest, márc. 16. (Telefonjelentés.) Az ÉME egész igazgatósága — beleértve egyébként kifolyólag — ma délután lemondott.

Betiltatták a szociáldemokrata Petöfi-ünnepélyt.

Budapest, márc. 16. (Telefonon jelenti tudósítónk.) A Szociáldemokrata Párt vasárnapra hirdetett, meggyűléssel és felvonással egybekötött Petöfi-ünnepélyt a rendőrség betiltotta.

Német újságírók bírózása a Ruhrvidéken.

Berlin, márc. 16. Bueri jelentések szerint a francia katonai hatóságok megtiltotta a német lapok megjelenését. Több német újságíró, akik tanukkal akarták igazolni, hogy a franciák tiszteket francia állpai vadának lőttek agyon, letartóztatták. Az igazolom óráról-óránra

Amerika közvetít a Ruhrkérdésben.

Berlin, márc. 16. (Éjfélkor érkezett.) Diplomáciai körökben tudni vélik, hogy a Ruhr-kérdésben a semleges nagyhatalom (Amerika) lépett fel közvetítőnek.

Nikita özvegye meghalt.

Nirza, márc. 16. Milena montenegrói királyné, Nikita özvegye meghalt. Leánya Heléna, olasz királyné, jelen volt halálán ágyánál.

A román hatóságok Glattfelder páspüök pástorlevele ellen.

Temesvár, márc. 16. Az a keményngu pástorlevél, melyet Glattfelder Gyula eszdői püspök írt papjaihoz és híveikhez, valósággal lézba hozta a román hatóságokat. A batorhangú, magyar érzésű szellett levél miatt hajszát kezdtek a püspök, valamint mindazon újságok ellen, melyek a pástorlevelet közölték. Így a Temesvári Hírlap és a Schwabics Volkepresse vasárnapi számát elkoborták, a lapok szerkesztőit pedig a vizsgálobírói előidézték és hivatalos eljárás indítottak ellenük: a román nép, állam és intézményei ellen elkövetett izgatás címén.

Az angol kormány nem közvetít Franciaország és Németország között.

London, márc. 16. Hivatalosan megcélóják az angol és külföldi sajtónak azt a híret, hogy a brit kormány közvetíteni fog a Ruhr-váltságban. Az angol álláspontot a hivatalos közlemény ezekben foglalja össze: Ha alkalom adódik, akkor a brit kormány értésére fogja adni az érdeket tényezőknak, hogy nem hajlandó közvetíteni Franciaország, Belgium és Németország között, mert a vitás kérdés nem Anglia ügye. A német kormány dolga, hogy olyan javaslatot terjesszen elő, amely Franciaorszá-

got és Belgiumot kielégítse a k melyet a német iparosoknak kell kezességükkel támogatni. Ha ez megtörténik, Franciaország és Belgium közvetlenül megkezdheti tárgyalásait a német kormányval.

Leengly munkások a Ruhrvidéken.

Dansig, márc. 16. Négy hét előtti nyolcaszáz leengly munkás utazott Danzigon át Dünkirchen felé. Akkor a leengly és a francia kormány hivatalos közleményekben úgy tűntette fel a dolgot, hogy a leengly munkásokat a francia bányákba viszik, pedig valójában a Ruhrterületen lévő bányákba és iparvállalatokhoz voltak elszállítva.

Az előző munkásszállítást nyomonkérta követte két második, szintén 800—800 munkással, tegnap pedig a "Worms" és társas, a "California" nevű gőzhajó több ezer leengly munkást vitt.

Cseh csapatok a Ruthénia felé.

Prága, márc. 16. A Lidove No viny közlése szerint a legújabb minduntalan megisméltetődő határincidensek miatt a Ruthénia déli határát cseh katonai csapatok őrzik. Az intézkedés célja az, hogy a bevándorló cseh lakosságot megnyugtassák és a minduntalan feléledő irredenta mozgalmat elfojtsák.

Cáfolják a német közvetítő-javaslatot.

Berlin, márc. 16. Illetékes helyen annak a híresztelésnek kapcsán, hogy Párisban német közvetítő javaslatot várnak, kijelentik, hogy a német kormány sem hivatalosan, sem magánúton, sem Londonban, sem másuttal nem tett lépést ilyen irányban, és a párisi bír sem komoly, hogy Németország megbízottakat küldjön Svájcba és Cseh-Szlovákiába, hogy az illetékes tényszerzőkkel a közvetítési lehetőséget megbeszélje.

Termény jelentés:

Borsó (Tassavázi) 15400—16500, egyéi 15300—15400, rozs 8460—8600, lisztmennyiség 8900—9100 áru, raps 9200—9600, szőlő 9900—11000, szagret 8200—8300, reppce 14000—14600, korp 5400—6450, köles 8500—8900.

Gasparich Márk,

a magyar szabadságot vértanú halálát halt franczerendű szerzője.

Ira: Nausceder Jean. (5)

Az sem áll, hogy már-már a szerzetből való kitérésről gondolkodott, remélve, hogy valamely püspökség át fogja venni és hogy ez tette volna egyik ok, hogy németújvári állását elhagyva, hazáért szökött. Ha így lenne, ezeket volna Gasparichnak, ezeket volna könnyen keresztül vitette volna akár Pesten, akár a két püspöki székhelyen Szombathelyen és Székesfehérváron át. A kódás miatt. Örömmel vette volna át bármely püspökség, hiaz lakóit kezesítette, a közismert szónoki tehetsége nyújt utat egyenként volna számára. De mint rendkívül okos emberrel nem tételezhet fel, hogy dicéinek javát a szerzetben töltve, majdnem 40 éves korában készülő az elhagyja.

Gasparich Márk tehát hazakereszt az előzetes Drávavágyába a megkezdte a magasztos missiót. Ekkor már az osztrák kamarális az összes nemzetiségére kiterjedő hálózat, pénz és kiatványok után igye-

Kibővítik a felsőtempiómot.

A pénzügyi bizottság javaslata.

Nagykanizsa, márc. 16. A városi pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tárgyalás alá került a felsőtempióm renoválásának és kifestésének ügye. A bizottság elvett kimondotta a renoválás szükségességét, valamint hogy hozzájárul az építési anyagok beszerzéséhez, ezt a kérdést azonban szeretné egybekapcsolni a felsőtempióm kibővítésének tervével.

Ugyanis a helyzet olyan, hogy a Rontemplet utjtemplom felépítéséről egyelőre szó sem lehet, már pedig a felsőtempióm oly kis befogadó képességű, hogy egy plébániatemplom céljaira nem alkalmas és így annak kibővítése feltétlenül szükséges válik.

A templom kibővítését keresztalakkban még pedig a szentély kitolásával és mindkét oldalon való hozzáépítéssel tervezik, mely építéshez legkevesebb husz millió korona szükséges volna. Az összeg fedezéséhez egy város, mint a kegyur, a püspök és az egyházközség is hozzájárulna.

A bizottság javaslatát a legközelebbi városi közgyűlés elé terjesztik. (*)

Kézrekerült a körzött Oberster.

A honvégy hoxta hazn — az ügyészégre.

Nagykanizsa, márc. 16. Oberster Ferenc zalazentimihályi lakos őrmester volt néhai Károlyi ősziróssas marhadása uralkodásának idején. Mint ilyen — akkortájt természetesen szintén egy kis nyaghatalom volt. Hatalmát többek között egy alkalmommal úgy juttatva kifejezésre, hogy egy istállóból a lovakat kényeztetni alkalmozva elhajította, a lovak természetesen értékesítették.

Károlyi és Kun callagnak le tüzése után, mikor minden pártány Bácsba értek — Oberster Ferenc is Bácsba "emlért." Oberster Fe-

renc egész mostandig tartózkodott Bácsban, azonban nem bírta ki tovább, szive csak visszahústa zalai földre, ahol a megtévedt ember dőssényre áll. Anyja küldött is neki pénzt, hogy hazájában. Azonban alig tette be lábát Zrinyi földjére, a körzövelé lapján a csendőrség rátepte a kezét és behozta Kanizsára, hogy a törvény előtt feleljen a farkastorku gróf uralkodása alatt elkövetett cselekedeteit. Tegenap hallgatta ki Oberster Ferencet előadiban Podolay Jusztin törvényészi vizsgálobíró. (*)

Megszünik a székesfehérvári püspökség?

Legújabb kombináció, a kalocsai érsekség kérdésében.

Székesfehérvár, márc. 16. Mint illékes, jól informált helyről értesülünk, a kalocsai érseki székét még Dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök foglalja el. Informátorunk, mint befejezett tényt mondotta ezt.

Dr. Prohászka Ottokár távozásával megszűnik a székesfehérvári püspökség is és Fjéregyházmegyét az esztergomi püspökséghez, illetve érsekséghez csatolják. Az esztergomi érsekséghez ugyanis az ország megcsomoklásával igen sok területből és vagyonból. Az ősrégi, Szent István által alapított esztergomi érsekség, a Mária Terézia által alapított székesfehérvári püspökségből fog területei és vagyoni kiegészítést nyerni.

Ha a székesfehérvári egyházmegye bele is olvad az esztergomba, azért Székesfehérvár mégsem fog püspök nélkül maradni. Székesfehérvár lesz a tábori püspök székhelye. Ez irányban is megtörtént már a döntés és Dr. Prohászka távozása után Zadravac tábori püspök be is költözik a székesfehérvári püspöki palotába.

kezelt őket lazadára bírti. Ily kitalányok Muraközben is közközben forogtak, mert Verazodon heitvárs, vagy egyed bevarrásai céljából "reg" jelenő polgároknak szelbebe csempezták, szekereltek dobálták, s voltak, kik a határon állítotték, szoval zgalták a népet, Gasparich faradástog nem ismerve, vezette az ellenéklőt. Veges-végig jara Muraköz és ha kellett, a szoszokóri hirdette a békét, mondván: "Ne feledjétek el kedves véreim, hogy mindnyájan egy hazának gyermekei vagyunk s e hazának minden farsz szükegy van. Ne feledjétek el, hogy ki a hazát szzerli, ismerti szegret; ki a hazáját árulja, azt megveti az Isten!"

Hogy érdemilög méltányolni tudjuk Gasparich működését, kell, hogy az akkori viszonyok, különösen a muraközi jobbjásgy helyzetét, némilög ismeresszen.

A magyar jobbjágy helyzete, bár mindenesire jobb volt a németi vagy a francia jobbjágy nyomott anyagi helyzeténél, de azért közösen sem volt irgylésre méltó. Nálunk is, mint az európai államok legnagyobb részénél, a közterheket kizárólag a paraszt viselte. Ez fizetett adót, vámot, különféle ilzedet, ez

szolgált közmunkát, csinált utat, hidat, szoval nálunk is eléggé gondoskodva volt, hogy el ne kényezzen a közép, tavén irányadó a latin közm. adás, hogy "Rusticangens est optima flens et pessima diens; ungentia pungit, pungentem rusticus ungit".

Ha most tekintete vesszük ama körülményt, hogy az egész Mura zóvd Légrád kiváltásáig város s pár szabad község kivételével urbars (jobbavad volt), kikkel a földesur szabaddon rendelkezett s a földesur pedig igen gyakran, mint a csakortnyal gróf Althan indigena, vagy a többi horvát egyuttal, magyar főúr (gróf Draskovics, Jankovichok etc.) szép keveset tettek, vagy tán semmit a népri, hsz c téren, s jnoja, ma is alig tapasztalható változás. A nép szellemi elmaradottsága érhető. Hogy a kép teljes legyen, még kell említenem azt a határozatlan nyelvi állást, melyben népünk még ma is mozog. Mindezek tekintetbe vételével elképzelhetjük, hogy a hazaszerelet fogalma nem volt valami nagyon kifejldöve nálunk s egyben elképzelhetjük ama rendkívül nehézségeket, melyekkel Gasparich Márk lépten-nyomon találkozott; s ha mindezeket figyelembe vesszük, tudjuk

HIREK.

— Időjárás. Az időjárásról Intézet jelentése szerint hazánkban mindenfelé volt többnyire kisebb eső. A hőmérséklet reggel hűvösebb volt. Hővös idő várható, helyenkint csapadékkal.

— A Zalai Közlöny budapesti szerkesztésége. Budapesti szerkesztőségünk, mely különböző technikai nehézségek miatt néhány hét óta működései szüneteltetni volt kénytelen — lamét megkezdte rendes működését, úgy, hogy lamét abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az összes országos és körzödeki ügyekről a fővárosi lapokat megelőzve informálhatjuk olvasóközönségünk kiterjedt táborát. Budapesti szerkesztőségünk vezetője! Bartos Károly hírlapíró, felelős szerkesztő; a nemzeti irányú hírlapírás kiűnő tollu munkáit sikerült megnyernünk. Budapesti szerkesztőségünk helyisége: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó. Telefonszám 82—25 és 82—26.

— Dr. Mutschbacher tövényészi tanácselnök elöndözés. A Kerestény Nöbizviselőök által rendezett előadású egyik legértékesebb előadását vasárnap este jel 7 órakor tartja a Kerestény Öithon előadás termében Dr. Mutschbacher Edwin kir. törvényészi tanácselnök. A minden társadalomra és karitatív mozgalomra vezető szerepet vivő, nagy tudású bíró oly témákról tart előadást, mely egy nagyirányú társadalmi akciónak bevezetője és útöröje lesz. Erre, valamint a körzödekre való rendkívül fontosságára való tekintettel hisszük, hogy nemcsak a Kerestény Nöbizviselőök lesznek ott teljes számban, de részt vesznek a kerestény társadalom minden rendű és rangú tagjai is, úgy hölgyek, mint urak, most kell, hogy kerestény társadalom bizonyos mozgalmak megindításán teljes erejével részt vegyen. Kivánatos, hogy a hólnap esti előadáson mindenki ott legyen. Az előadás után egy bájos gyermek színdarab kerül előadásra, amit Szabó Mária tanítórnő rendez nagy hozzáértéssel. Hozzák el arra a mamák kicsinyeit is.

— **Az ÉME Petőfi ünnepélya.** Az Ébredő Magyarok Egyesülete holnap, vasárnap délután 3 órakor a Keresztény Otthonban Petőfi ünnepélyt rendez, melyre a hatóságokat, egyesületeket és a város magyar társadalmát tisztelettel meghívja.

— **A Levonták márciusi ünnepélya.** A nyakizsai „Levonto Egyesület” kiküldetésétől 1923. március 18-án, vasárnap délután 3 órákig tartja a március 15-iki emlékünnepet, melyre az érdeklődőket szívesen látja a vezetőség. (Műsor a holnapi számban.)

— **As alótéplom barangjára** larey Györgyné 500 koronát adományozott.

— **A kis lord előadása.** A kanizsai főgimnáziumi cserkészifjúk céljait elősegítően, *Szűcs Imre* kegyesrend főgimnáziumi lepratanár, cserkészparancsnok főrendezőterében a Polgári-Egyetel termében jövő hónapban színré kerül „A kis lord” című színdarab. A főszerepet *Huber Elzike* fogja játszani. A többi szereplők: Dorincur gróf Radonics János, Erőb Csárdi Dobó Zoltán, Havahám Káttauer Károly, Kovács László, Loós János, Hippina Kovács Nándor, Hobba Herjavec Sándor, Dick Szabó László, Miestres Erőb Walligrax Alice, Minna Hobos Marika, Mry Józsa Mici, Wilkina Sim Janda Károly, Inas Sűcs László. — A művészeti rendezést a betanított *Dr. Mutschenbacher* Edwin kir. törvényszéki tanácselnök végzi. A próbák most már nagyban folynak és a szereplők egyenként bőséggel járták az szerepeket, hogy a kanizsai közönségnek ímet egy végtelenül kedves élvezetes előadásban lesz része.

— **Orvosi hír.** Dr. *Valasz Pál* rendelést Kézai utca 2. szám alatt megkezdte (10—12ig és 2—4 ig.)

— **Föld, kaszáló és legelő igénylők** vasárnap 18 óra délelőtt 10 órakor a Keresztény Otthonban, délután pedig Kiküldetésnél fél 4 órakor az Olvankörben igen fontos értekezletet tartunk. Valamennyi igénylő ott legyen.

— **A nemesszülő emberek segítségét** kéri egy szerencsétlen asszony, aki öt év óta nem lát és teljesen képtelen lévén a legnagyobb nyomorban szenved. Címe öbv. Munkács Imréné, Barok kőház 53. Adományokat mindhivatalunkba is lehet küldeni.

— **A III. Vagyonomentő vásár** a tárgyak gyűjtését megkezdte a Rozsnyói-utcai iskolában. Kijelölt és árverés e hó 21-és 27-é között.

— **A tisztviselők családjaik nek kedvezményes ellátásai.** A Budapesti Közlöny legutóbbi száma közli, hogy az állami tisztviselők családjeinek kedvezményes ellátását a minisztertanács április 1-től kezdődőleg megvonta. Április 1-től a tisztviselők családjeik után sem kedvezményes élelmiszert, sem kézpénzmegtérítést nem kaphatnak.

— **Árvizok fenyegetik a Bácskát.** Szabadkáról jelentik: Az állandó esőzések egész Bácskában komoly veszedelemmel fenyegetnek. A pallaci tó vízállása máris magasabb az eddig észlelt vízáradásnál, a tó már több helyen ki is lépett medréből úgy, hogy komoly ármentésről tartanak. Mintegy határozás hold, teljeseen megmúvult terület került már eddig vív alá. A szabadkai gazdák a veszedelemre való tekintettel elhatározták, hogy ármentési tervükbe szervezked-

Az általános tavaszi közmunkákkal kapcsolatban fontosnak megkezdődik az építkezés.

A népjóléti miniszterium keresztülviszi a kényzerépitkezési törvényjavaslatot. — Az építési törvényjavaslattal egyidőben parlament elé kerül a munkástörvény javaslat is. — Államossáják a munkaközvetítést és megszűntetik a magán- és szak-szervezeti közvetítéseket.

A parlament drágasági-bizottságának tegnapi ülésén a népjóléti miniszter elkészült lakástörvény javaslatáról folyt a tárgyalás. Ez a kérdés igen fontos momentumra a napjainkban, amit különösen az tesz aktuálissá, hogy legközelebb összeül a minisztertanács soronkivül kíván foglalkozni a lakás- és építkezési törvényjavaslat ügyében, a mivel ez a nagy kérdés végleges átadása kerül és a népjóléti miniszter javaslatát parlament tárgyalás alá bocsáthatja. A javaslatnak azonban, hogy általánosan kiterjedjen a lakbérmegállapítás, lakásfelzabaldítás minden részletére, mégis legkisebmelkedőbb passzus az, amely kényzerépitkezések ügyévei foglalkozik.

A kényzerépitkezés terve nem új gondolat és az illetékes magyar politikus és gazdasági körök már néhány esztendő óta foglalkoztja. Ez a mozgalom Németországból indult ki, ahol kényzerépitkezésre szorította minden magán- és részvényiársasági közép- és nagyüzemeket, amikt hatalmas arányú építkezések folynak egész Németországban és közel vannak minden gazdasági területre dacára is ahhoz a stádiumhoz, hogy elütözték teljesen a lakásállapotot. A bennünket környező államok, így Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia szintén foglalkoznak a kényzerépitkezés tervével, most végül nálunk jut komoly megvitatás alá már kész törvényjavaslatként a kényzerépitkezési ügye, amit annakidején Steged város kezdeményezett és amibez azóta majd mindegyik nagyobb város jelentette be csatlakozását.

Az építési törvénnyel egyidőben parlament elé kerül minden valószínűség szerint a munkásvédelmi törvényjavaslat is, amelynek igen jelentős része az, amely a munkás- és munkástörvényt államiomaiti kívánja. Ilyenformán megszűnteti a kormány az összes magán- és szak-szervezeti közvetítéseket, a munkaközvetítéssel pedig kizárólagossági alapon az Állami munkaközvetítő-

Hivatalt bízza meg. Erre a törvénnyel bízza a kormány a most tavaszaival meginduló általános közmunkák munká- és munkaközvetítést, valamint nagy szerephez juttatja a kényzerépitkezések körül.

Erdekesnek tartottuk tehát ezekre a kérdésekre vonatkozóan felkérni dr. Andor Endre miniszteri tanácsost, az Állami Munkaközvetítő Hivatal elnökét, aki a következőkben informált bennünket:

— A munkásvédelmi törvényjavaslat igen fontosan érintett szűkebből foglalkozik a munka- és munkaközvetítési szabályozásának kérdésével. Mert meg kell állapítani, hogy Magyarországon a munkaközvetítés egyike a legrendelethebb problémáknak. Foglalkoznak ma munkaközvetítéssel magánosok, szak-szervezetek, az állami munkaközvetítő és a földmiveltügyi miniszterium. — Pedig a munkaközvetítéssel kimagasló szerepe van az általános belső konszolidáció, főként a termelés fokozásának tekintetében. A sztrájkok és bérmozgalmak a látható jelenlegéig ellen a munkaközvetítési rendelkezések közvetítési veszedelmek fejevny, amivel állandó bizonytalanságban tartja az egész ipari és gazdasági életet. Ha most tekintetbe vesszük azt, hogy a munkáltatók ennek a szak-szervezeti fejevernek ellenuloyására maguk is teremtetek munkaközvetítést maguknak, igaz, hogy minden fajta közvetítésmódok közül a legprimitívbebb, úgy, hogy hétfő reggelnek a gyárak és ipari üzemek kapui előtt közvetlenül vannak fel munkástalajentekésk, egészen szétzilárdók a munkaközvetítés ügye. — A munkaközvetítés államiomaitása tehát jelentős előrehaladás állott. Az Állami Munkaközvetítő Hivatal teljesen készen van az összes feladatok vállalására, amit jól teljesíthet egy a közmunkák lebonyolítás körül, mint a biztosan keresztül hajtható kényzerépitkezéseknél.

— **Amerika és Anglia versengése.** Athénből jelentik: A görög közlekedésiügyi miniszterium külön bizottságot delegált arra, hogy a Macedónia kiaknázására kapott amerikai és angol ajánlatokat az államra való előnyöngöz szempontjából felülvizsgálja. Egy angol ajánlatot ugyanis egy millió drachmát (körülbelül 30—35 milliórd magyar korona) fektetne olyan vállalkozásba, amely a macedóniai szikes és vizes talajú területet gazdaságilag kiaknázna. Ez a vállalkozás lecsapolná egyuttal Macedónia összes mocsaras területét is. Az amerikai ajánlat szelent egy amerikai szindikátus huszmillió dollárt fektetne be hasonló vállalkozásba, amely a görög menekülteknek is igen foglalkoztat, sőt kédebb ingyen földet, szonkivül kötelezi magát arra, hogy a lecsapol területének kettő év múlva olyan mennyiségű gabonát termel, amely 1,750,000 ember táplálására elég lesz. A miniszterium bizottság még nem döntött a két ajánlat elfogadása felett.

— **Urkula.** Szombat déli 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3 és fél 9 órakor „Robinson élete”. Amerikai felközléses film, mely a gyermekérvény fejlődésén sörény családokégyét (a család színeivel) elvontatja fel. — Robinson hányattatálai közé igazlmas kalendokát épített, s külföldre — ami a regényből hírlap: szerelme romantikailag szőtte fel. Az amerikai film azaz gyermekérvény, hanem egy pazar természetrajzi részekben, óvadék, tengerparti látás megragadó képeiben váltakozó történet, melynek érkezői értéke mégis az, hogy gyermekérvény (tízta derült) teljes lelkübe.

— **Próbálja meg Ön is a magyordózik** hirt, hogy a FILIPP hányattatálakéjében kékelből anyagból készült hányattatálak, sokok a legutóbbiak és ugyanazon stílusú és minőségű ramból birnak megjelölésük. Szombathely, Széll Kálmán-utca 6.

— **Hamisítogatók, aranyat, ezüstöt, brilliánsoakat és érmeket a legmagasabb napi árban vesznek.** — **Fried József ékzészre,** Sugár-utca 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sark.)

— **Pedhörtök,** nyol, róma, stb. legmagasabb árban vesznek **Magbó Antal** gyertyakészek.

— **A Világ-morgó** országos muvészlete ma, szombaton és holnap, vasárnap, mely álmommal a párisi Pathé-árny fényképlélen „Simon és Dettla” című drámai játék (Huszár) és „Hunyadi Károl” és „Koda Sidney Garib (Vadász) című dráma” és „Koda Sidney, rendezte Koda Sándor. A modern játékok szereplői: Korda Mária, a bujavaspérgy magyar művésznő, Lukács Mária, János Herterich, a művészi rósa szereplői Korda Mária, Alföldi Galina, olava operatőres K. Állam, Dick Szabó László, a hangos film azaz: „Koda Sándor” — kul Rosen Turban — játszó a magyar filmművészet egyik az előjegyzoit jegyek 4. és 5. díjazású díjazású, meti szonit eladnak. Előadatok szombaton 5, 7 és 9 órakor.

Valuták és devizák:

Nipolone 11900, Foot (London) 14775—14975, Dollar (New-York) 3200—3275, — Francs franc (Páris) 500—510, Márka (Berlin) 15—17, Olasz (Milánó) 151—159, Osztrák korona (Bécs) 445—465, Lat (Svédország) 14—15, Szokol (Prága) 91—99, Szokol frank (Zürich) 595—820, Dióár (Zágráb) 33—35, Lengyel máika (Varsó) 675—726, Króna (Krakó) 17—10, — Koppénia 617—831, Amerikai 577—597, Stockholm 360—380.

Zérichli Zárlat:

Zárta 28 Amstetdam 21175 Hollandia, New-York 337—37 London 2518, Páris 3191, Milánó 2585, Prága 1585, Budapest 1612, Zágráb 550, Varsó 1178, Wien 0745. Szélla 340 Osztrák bány. 675.

Értékek:

Magyar hitel 39250, Osztrák hitel 5175, Hatal 8400, Jótállók 780, Leszámlázó 5980, Készpénzi 1000, Magyar-Olasz 1000, Becselt 17, 160, Dracba 4700, Államozon 525 351,000, Szakszervi 60000, Salgótarján 128500, Unkányi 206000, Rima 174000, Schlick 21500, Guttmann 25500 Újton 180000, Oanica 18500, Kistóka 13000, Magyar kukor 480000, Adria 50000, Alutilla 17500, Kistóka 7500, Borony-Agrár 2800, Lipták 5500, Phobus 11500, Vasm. Vámosos 11500, Gisella 8100, Konkordia 10800, Déli Vasm 14000.

Budapesti állatvásár:

Maribus L. r. agásában 750—800, bájtúli, 780—950, amlje 720—800, ll. r. agásában, 550—800, hántja 610—700, amlje 480—670 Névedés 6000, amlje 1000, amlje 650-620, borje (Kisú) bájtúli 720-740, Kélet: Nagy marha 448, eladás 401, — Névedés marba 5, eladás 6, borje 220, eladás 140, Maribus 870—700, borjóból 1100—1200

Sertésvásár:

Vérbát 270, Elkelt 461g 270, Örg. — Közép 880, Köbonyu — I. 2. 920, II. 840 Zala 130g, Szabolcs 1150. Loh. ba 950.

Felelős szerkesztő **Benedek Rezső.**

Érteitem a mélyen tisztelt **hölgyköznömetek,** hogy **Fő-utca 20. szám alatt (a Cipő szonatórium helyiségében)**

NŐIDIVATTERMEMET
megnyitottam. Továbbra is avas párfogókat kérem.
Teléfono 228. **POLGÁRI ILONKA.**

Kalauz

POLITIKAI NAPILAP

szereplés és kiadói hivatali főnök
 telephelyben - Telefon 78. szám.

Hírlapostól szerkesztőség: V. ker. Alkotmányúton 10. sz. II. ajtó.
 Telefonosám 68-68 és 68-20.

Kiadásdíj árak: Egy hónapra 300.- K
 Három hónapra 550.- K

A kormány és a tisztviselők.

Nagykanizsa, márc. 17.

A miniszterelnök legutóbbi beszédéből megismertük a kormány álláspontját a köztisztviselői világról. Mert senki nem tagadhatja, hogy a köztisztviselők ügye nálunk éppen úgy válságossá súlyosodott, mint a többi államban, amelyek elvesztvén a háborút az ántant diktálta békék koldusai lettek. Országunknak kétharmadrésze lator gondokodású ellenségek birtokába került: a megmaradt egyharmadrész központi igazgatásnak méretel nemcsak hogy nem kisebbedett, hanem még nöttek is a menekülő tisztviselőkkel. Ezeket a hazafiság és humanizmus nevében el kellett helyezni a kormányban, holott minden józan ember előre láthatta az ebből származó bajokat. El kellett következnie a napnak, amikor nem volt szabad tovább is érzelmi szempontok szerint intézni megnyomorított hazánk kormányzását, mert ebben az irányban tartani annyit lett volna, mint tudatosan haladni az özönvíz felé. A nemzettel szemben felelősséget érző kormányának kötelessége felismerni az ugynevezett tizenkettedik órák érkezését: kimondani bátran, hogy mi a baj és mi ennek a bajnak az orvosság. Így kellett az országban is, meg a tisztviselők tömegének is beletörödni a B) listába, ujabban pedig abba, hogy — miután állami helyzetünk megfelelően nem javul — a közalkalmazottak soraiban husz százalékos ritkítás vitessék keresztül, mint a segélyek fölemelésének el nem engedhető feltétele.

Hogy mit kell érteni állami helyzetünk javulása alatt, ennek színté határozott megjelölését találjuk a miniszterelnök beszédében: „Amíg a reparáció Dalmokies-kardja a tejünk felett lebeg, addig csak feldozhatunk, csak pepecselhetünk, de eredményes munkát nem végezhetünk.”

Bethlen grófnak e szavaiban benne van az egész magyar

nyomorúság. Amíg nem tudjuk, hogy kell-e Csonkamagyarországnak eddigi irtozatlan áldozatnak még jóvátétel címén is fizetni, vagy nem kell, addig nyomorunk nem ér véget. Ha az antant jobb belátásra jut és a reparációt elengedi, akkor remélhetjük, hogy az állam helyzete javulván, a megfelelő mé-

tányosságát továbbra is tanulsítja.

Hogy mindez ilyen egyenesen és őszintén elénk lett tárva, ezért ne lázadjon senki. Többet tesz nemzete érdekében az olyan kormányfő, aki fordulóponton állva, ki meri mondani az igazat és cselekszik, mint aki széplít a dolgokat és tétováz.

Magyarország Ausztria sorsán.

Az angol sajtó a magyarországi helyzetről. — Európa segítségére van szükség.

London, március 17. A londoni politikai körökét mindjárt érdekelné a magyar kérdés. A „Times” hosszabb cikkben foglalkozik Magyarország helyzetével és nyíltan ki mondja, hogy Magyarország nem fizethet jóvátételt. A kisanantant ellenséges mozgólásait az ententának le kell törtenie, mert ez csak Európa válságára vezethet.

Az egyetemi hallgatók a belügyminiszternél.

Budapest, márc. 17. (Saját tudósítók telefonjelentése.) Az egyetemi ifjúság által kiküldött bizottság ma délelőtti kihallgatáson volt Rakovszky Iván belügyminiszternél, aki a tüntetések ügyében a legteretlenebb vizsgálat elrendelését ígérte meg az egyetemistáknak.

Amerika nem szánja Ausztria pénzügyeit.

Bécs, márc. 17. Abból a külföldi akciókból, amelyet Seipel kancellár Ausztria pénzügyi szánására érdekében megindított, a legtöbb gazdaságilag konszolidált állam kivette a maga részét, egyedül Amerika az állam, amely még sommléte kötelezettséget nem vállalt Ausztria szánására.

Lezárták az angol hadsereg létszámát.

London, márc. 17. A hadügyi alállomány közölte az alábbiakat, hogy még ebben a költségvetési évben le fogják szállítani a hadsereg létszámát. A csökkentés erre az évre 55.000 főnyi.

A török ellenjavaslatok Londonban.

London, márc. 17. A török ellenjavaslatok teljes szövege megérkezett Londonba, ahol azokat egyelőre előzetes vizsgálat tárgyává tették. A szövetséges szakértők közlése ülése valószínűleg a legközelebbi szerdán Londonban ül össze. Ezen az ülésen határozzák meg az újra felveendő tárgyalások helyét és idejét. A szövetségesek választásonnall megküldik Törökországnak.

A szándék fizetése.

Berlin, márc. 17. Eszenl lapjelentések szerint a bányaiszgatóságokhoz újabb körrendeletet intéztek, amelyben április 1-ig meghosszabbítják a szándék fizetését. Ellenkező esetben letartóztatják előbb a felügyelőtanácsot, azután pedig a cégvezetőket.

A cseh kormány kétkulcsos politikája.

Pozsony, márc. 17. A Venkov jelentése szerint az elmúlt vasárnap Guta pozsonnyegyel közegében több mint ezer ember jelenléteben négygyűlést, amelyen megalkult a köztársasági magyar földmives és polgári párt helyi szervezete.

A gyűlés főszónoka Csányi Aladár levél birtokos volt, a Károlyi-kormány volt baral főispánja. — Csányi kifejtette, hogy az osztrák-magyar monarchia feldarabolása történeti szükségesség volt.

„Ma — ugymond — új házban lakunk, melynek fénypontja a cseh kormányok az a jó szándék, hogy megjavítja a kis ember sorsát, mert éltető lelke a demokrácia.

A cseh állam kétérdemes szerződést ajánl nekünk. A polgároknak demokráciát és földet ad, de viszont klvánja töteket, hogy lojális állampolgárai legyetek az új államnak”.

Csányi azután felszólította a gutalakat, hogy indítsanak mozgalmat a község határában levő egyházi birtok felparcellálására a alakítsák meg az új pártot, amelyek egyetlen feladata a kisemberek védelme volna. A párt, illetőleg helyi szervezete tényleg meg is alakult. — A Venkov ehhez a hírhez

a következő megjegyzést fűz: A magyar szovietista pártok hível megkérlelték a guta gyűlést, illetőleg a republiánus magyar földmives és polgári párt megalakításának a meghívását. Ez azonban nem sikerült nekik. A cseh lópok nagy örömmel veszik tudomásul a felvidéki Károlyi-párt megmozdulását és a magyarországi politikai széttagolása szempontjából nagy eredményeket várnak tőle.

Nagy vasúti sztrájkok Ausztria és a Ruhr-vidéken.

Mörs, márc. 17. Frelmerahelm mellett nagy vasúti sztrájkellenesség történt. Egy lovakoncskát szállító vonat oly erővel ütközött össze egy üres tervonattal, hogy a vagonok nyolc méter magaságban egymásra toronyosultak. Több ember meghalt és igen sok súlyosan megsebesült. A sztrájkellenesség színhelyét széles körben körülzárták, úgy, hogy részleteket megtudni nehezen.

A franciák akciója a szabotálás ellen.

London, márc. 17. A Daily Mail-nek jelentik Düsseldorfból: Azokat a német lsgatókat, akik a megszállott területeken szabotáló cselekményeket követnek el, a jövőben valószínűleg életfogytig tartó kényszermunkával fogják büntetni. Így akarájk elejét venni a szabotálásnak, amelyek most mind sürűben fordulnak elő. Koblezen közelében legutóbb elpusztították a távírrel és a telefonvezetéket; a távírrel — augsburgi vonalon a vasúti hidat aknarobbanással megrongálták; a robbanás után a németek és a francia járőrök lövéseket váltottak.

Pánzfelvonás a Ruhr-vidéken.

Berlin, márc. 17. Beiga tisztek vezetésével a német katonák a reuti városbázisról a munkanélküli kifizetésére szánt 5 millió márkát, a városi takarékpénztárakból pedig 100 millió márkát elvitték.

Morokkói négerok egyetemes kérés a Ruhr-vidéken.

Triest, márc. 17. Egy karthauseni vendégfogadó szerdán este egy morokkóiak kíséretében levő francia tisztt a vendéglő kifizetését követelte, bár záróra még nem volt. Amikor egy vasutas megjegyezte, hogy még nincs záróra, a tisztt lovgatókora nyelével a vasutat leütötte, azután agyonlőtte.

Franciaországban 18 hónapra terjed a katonai szolgálat.

Páris, márc. 17. A szenátus tegnapi ülésén 269 szavazattal 4 oly elfogadta a törvényjavaslatot a havi kötelező katonaszolgálat-

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról írtézet jelentése merint használati déli vidéken kisebb esők voltak. A hőmérőket napközben tíz fokkal emelkedett a fagypont fölé, ma reggelre azonban az Alföld egy részén a fagypontig süllyedt. Tulnyomán száraz, nappal enyhé, éjjel hűvös idő várható.

— **Szent József Ünnepe.** Holnap békén, március 19-én ünnepel a katolikus anyaszentegyház Szent József, városunk védezenjének ünnepét. Szent József, a katolikus családoknak őrként tekint. E nap a Ferenciek pébálatemplomában az Intenzívtelek sorrendjében egészen olyan lesz, mint vasárnapokon, fél 11 órakor ünnepi szent beszéd, utána ünnepélyes szentmise. Délután 3 órakor pedig litánia.

— **A nagykanizsai ÉME Petőfi Ünnepe.** Az Ebrőd Magyarok Egyesülete ma délután 5 órakor tartja a Keresztény Ottobanban Petőfi ünnepélyét a következő műsorral: Himnusz. Közének. 2. Megnyitói beszéd, mondja Pécsey László elnök. 3. Petőfi költemények, azaválja Jäger Józsa. 4. Arva-lányok, énekel alkalmai férfiak. 5. Petőfi és az ebrödi, felolvassa Vánkos Jenő ÉME főtitkár. 6. Ünneplő óda, írta és azaválja Nagy Győző. 7. Petőfi dalok, énekel Pécsey Sárika. 8. Szózat. Közének. Ezen bazafala ünnepélyen minden magyart azvessen lát az cbr. Magyarok Egyedület.

— **Bened József Ünnepe.** Bened József, a nagykanizsai Ipar-társulat elnökének a tegnapi napon lefolyt Impozán ünnepelését részletes beszámolónkat lapunk legközelebbi számban aduk.

— **Lelkigyakorlatok.** Az Ur-leányok Mária Kongregációja által terbeve vett husvétli szent lelki-gyakorlatok vezetésére felkért Bern-hardt Zsigmond jezsuita páter, a hó 20-án fog megérkezni. A lelki-gyakorlatokon résztvevőnek a két kongregáció tagjai és általuk meghívott vendégek. Az első szent beszéd 20-án este fél 7 órakor lesz megtartva. 21., 22. és 23-án minden-nap délelőtti 7 órakor, déli 12 óra-kor és este fél 7 órakor lesz egy-

egy beszéd, 24-én délelőtti 7 óra-kor kezdődik a lelki-gyakorlatok befejeződnék. — A férfiak számára 21., 22. és 23-án lesz egy-egy beszéd, melynek idejét lapunk legközelebbi számában jelöljük.

— **A szombathelyi főkepi tányhelyettesen állomásra — a kanizsai kapitányaságnak.** Most, hogy a szombathelyi főkapitányaság hivatalviselő bizottsága Rapik rendőrfőkapitányhelyettese-ve-

zetésével a nagykanizsai kapitány-ság minden ügyosztályát és annak ügymenetét felülvizsgálta és minden-t a legnagyobb rendben találta, — **Papik főkapitányhelyettes, Dr. Beusterlen Erich** rendőrtanácsos, a kapitányaság vezetője a legtel-jesebb elismeréssel fejezte ki a kanizsai kapitányaság kiváló ügy-vitele és példás vezetése fölött.

— **A kiskánizsai Leventék szabadság-ünnepé.** A nagykaniz-

Játszasi engedélyt kapott a Somogyi-társulat

A városi szülőgyi-bizottság határozata.

Nagykanizsa, márc. 17. Meghírtuk, hogy Somogyi Béla, a Jeles győri szülő-társulat igazgatója április 15-től június 15-ig szóló játszási engedélyt kért a várostól.

A város szülőgyi-bizottsága most tárgyalta Somogyi igazgató kérelmét és elvben megadta Somogyinak a játszási engedélyt, de kikötötte, hogy megfelelő játszási helyet szerezzen, amely tűzbiztonsági szempontból nem esik kifogás alá.

Kerestülünk szerint Csakó Vilmos, a Játszást tiltkára a jövő héten lejőn Erteszará, hogy a helyiség kérdését megoldja. (*)

Játszasi engedélyt kapott a Somogyi-társulat

A városi szülőgyi-bizottság határozata.

Nagykanizsa, márc. 17. Meghírtuk, hogy Somogyi Béla, a Jeles győri szülő-társulat igazgatója április 15-től június 15-ig szóló játszási engedélyt kért a várostól.

A város szülőgyi-bizottsága most tárgyalta Somogyi igazgató kérelmét és elvben megadta Somogyinak a játszási engedélyt, de kikötötte, hogy megfelelő játszási helyet szerezzen, amely tűzbiztonsági szempontból nem esik kifogás alá.

Kerestülünk szerint Csakó Vilmos, a Játszást tiltkára a jövő héten lejőn Erteszará, hogy a helyiség kérdését megoldja. (*)

Az igazgyöngy nyakék tolvaja.

A kanizsai detektívok fogása.

Nagykanizsa, márc. 17. A nagykanizsai államrendőrség detektívjei előállítottak egy Szabó Anna nevű 23 éves családleányt, akiel egy 187 szemből álló igazgyöngy nyakéket találtak, ma a leány az egyik kanizsai ékszerháznál értékesíteni akart.

A leány kiballgatása alkalmával előadta, hogy a gyöngy nyakéket, Zalaegezergeen Csizgány János fő-

szolgabíró udvarán találta. A rendőrség nyomban áttelefo-nált a zalaegezergei kapitányaságra, honnan azt az értesítést kapta — hogy Szabó Anna mint szakképző szolgálat Czigány főbíróék házánál és az igazgyöngy nyakéket onnan lopta el.

A kanizsai rendőrség a tolvaj leányt átadta a zalaegezergei kapitiányaságnak. (*)

Murokra került a megszökött rab.

Szökése miatt újabb 12 büncselekményt követett el.

Nagykanizsa, márc. 17. Jelentettük, hogy Hohl Ferenc másfélőve re-állított rab megszökött érel mellől. A kanizsai kir. ügyészség szonnal intézkedést kért a szökéséről, azonban Hohl oly ügyesen bujkált, hogy csak két év folyamán sikerült őt elfogni.

Ugyanis a rendőrszereket utasított kaptak Hohl Ferenc felkutatására és elfogására. A kapott szóbeli személyleírás alapján az éj folyamán Győr-Ferenc rendőr, miközben szolgálatot teljesített és benézett a Petőfi utcában lévő „Utolsó garasosh” címűt koromába — felismerte a szökővegy Hohl Ferencet, megbilincselte és bebörtö a kapitányaságra.

A rendőrségi kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Hohl szökése alatt körülbelül tizenkét esetben beborított, lopást és csalást követett el. Hohl visszakieltek az ügyészség fogházába.

Győr-Ferenc rendőr a szökővegy közelebrítője — már több ízben kitűnt dicserétes éborásgével és rendőri rátermettségével (*)

Murokra került a megszökött rab.

Szökése miatt újabb 12 büncselekményt követett el.

Nagykanizsa, márc. 17. Jelentettük, hogy Hohl Ferenc másfélőve re-állított rab megszökött érel mellől. A kanizsai kir. ügyészség szonnal intézkedést kért a szökéséről, azonban Hohl oly ügyesen bujkált, hogy csak két év folyamán sikerült őt elfogni.

Ugyanis a rendőrszereket utasított kaptak Hohl Ferenc felkutatására és elfogására. A kapott szóbeli személyleírás alapján az éj folyamán Győr-Ferenc rendőr, miközben szolgálatot teljesített és benézett a Petőfi utcában lévő „Utolsó garasosh” címűt koromába — felismerte a szökővegy Hohl Ferencet, megbilincselte és bebörtö a kapitányaságra.

A rendőrségi kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Hohl szökése alatt körülbelül tizenkét esetben beborított, lopást és csalást követett el. Hohl visszakieltek az ügyészség fogházába.

Győr-Ferenc rendőr a szökővegy közelebrítője — már több ízben kitűnt dicserétes éborásgével és rendőri rátermettségével (*)

Gasparich Márk,

a magyar szabadságharc vésztana halált halt főerőrendű zászlóvezér.

Írta: Neustädter Jenő. (6)

Egy ilyen tábori misét ír le É. Derwacz Kálmán az „Alaöndvonal Híradó” 1890. évi 11. számában: „A vörösközi tábori mise” cím alatt. Elmondja, hogy a mise után Gasparich „átháta a lángoló hazaszeretetről” olyan prédikációt csopított, hogy mindnyájan könnyeztünk. — Szónoklat közben kardját kivonta hüvelyéből s azt megfogadta a fogadástól, hogy életét a hazának szenteli s annak feláldozza s érte mindenkor meghalni kész. Nagyszerű volt a jelenet a miután ilyen még se nem láttunk, se nem hallottunk, néman, szólanul, mintegy megbülvölve álltunk ott s bámultunk magunkra elé.”

Augustus havában befejezték nyer Jellaich fegyverkezése a elhatározza a támadást; ezt megelőzőleg már egyik alvezére Bunyovác, Fiumét elfoglalva azt megazálta. Teleyk Ádám gróf, a határ védelmére rendelt mintegy 6000 ember vezére, Neustädter báró a vasári

horvát tábor parancsnokának kiáltványát és egy Schönbrunnban 1848. szept. 4-én kelt királyi kizáratot küldött be a képviselőháznak, mely szerint a horvát hadsereg pár nap múlva átépí Magyarországra határára, a királyi kizárat pedig a „hűség és ragaszkodás” mintaképének nevezi a „Kedves báró Jellaich”-ot, ki minden eljárásnál a király „aiyal szavaként” álljon megnyugtatóására szolgált” s őt a báni méltóságba s egyéb katonai állásba visszahelyezze.

A kizárat tehát el lett vetve s nem is várattok soká magára az ígért beírás.

1848. Szeptember hó 10—11-ike közti éjjel s a következő napokon Vasárnádi Gramment ezredes, Periak —Ottokón Nugent (Nuzsán) generális s végül Légradnál maga Jellaich és a tartaléksereg Róth és Filipovics kommandója állt összesen 30000—36000 emberrel átépítte a határt a előzőnölőte Muraköz.

Szeptember hó 14-én szokott megtartani az egész monarchiában híres szentkereszti (Muraköz, periaiki járás) vásár. — Ide szeglettel nemcsak a vidék, de a szomszéd Sioyer s Horvátország népe is. — Szentkereszti igen híres bucsujáró hely a így nemcsak a vásár szempontjából,

de mint kegyhelyet is felkeresi a nép. —

1848. szeptember 14. (mondja Mikecz L.) Gasparich itt prédikált a népnek, de nem fejezte be a szónoklatát, midőn híre jött a horvát csapatok közeledéséről. — Gasparich jó barátja később periaiki plébános Laposay Márton társaságában menekült haza Drávaszegyházára. — Bedeniczky András ez idő szerinti közgyám előadása szerint Márk bátyja György s ennek felesége Szabolcsa Gertrúd fogadta a menekülőket. — Márk kérte bátyját, hogy a pincébe rejtesse el, azonban ez nem a pincébe, hanem a pincével összefüggésben lévő kamrába rejtetve őket s a kizáratot befelazta. — Hogy a katonaságnak külön, határozott rendele-e volt Gasparich elfogására, kitűnik abból, hogy még alig fejezte be a befelazást, midőnt Gasparich György, már is ellensége lovaság jelent meg és Gasparich Márk közre-állítását követelte. — Az enőz házat áttűztették, de eredménytelenül s csak késő éjjel távoztak. — Másnap korak hajnalban Gasparich is tovább menekült, Letenyébe s a csatári erdőbe, innét a rátkai hegyre.

A rátkai szőlőből nézhette szept. 15-én, amint Jellaichnak hordái, gyűllevész csapatai Letenyébe búz-kón bevonultak, ahonnan némi pibános után Nagykanizsa irányába menek Magyarországra és a magyar nemzet példás megfenyítésére.

Jellaichnak gyalogzatos tervét derékban törte a pákozói csúfos csata-vezetés a az ozzal fegyverrelét.

— A balga álmok megvalósítására összehozott horvát báni hadsereg-ből menekült, aki még menekülni tudott s ezzel Gasparich Márk is megmenekült attól, kinek kezéül legjobban félt.

1848. őszén Perczel hadseregében találjuk mint tábori lelkesít, de már 1849. tavaszán Pozsonyban van, hol a „függetlenség nyilatkozatát” a templomban a szászoktól kihirdette. — Hogy mily bátorság, majdnem vakmerőség kellett ezen eljárás-hoz Bóca közvetlen közelében, ennek magyarországi bővebb kommentárja nincs szűkés. — Maga Héller, a későbbi püspök is későbeveve kérdezte tőle: Mit tett fiam? Oh mi lesz önből? Vagy esztorgom ének, vagy felakasztanak — válaszolta Gasparich. Sajnos ama jóslatának nem az első, hanem a második része ment teljesedésebe.

(Folyt. köv.)

— **Meghívás. A Nagykiszai Segélyegylet Szövetkezet** 1923. évi március hó 29-én délelőlt 11 órakor tartja saját helyiségében (Sugár-ut 2. sz. Babóchy-ház I. emelet) 61-ik évi rendező közgyűlését, melyre a szövetkezet tagok tisztelettel meghívattak. Tárgeosorát: 1. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági évi jelentése, az 1917—1922. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal, a lejáró 1917—1922. évtársulat vég felosztomlása és a felmentvény megadásán. 2. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése. 3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása az alapszabályok 48. illetve 66.§§-al értelmében. Jegyzet: A zerzámadások, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések 1923. évi március hó 19-6től kezdve a szövetkezet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — **Mérleg számla.** Vagyon: Készletek készpénzben 79005 08. Postakészpénzár 240176. Pénztárjegyeknél elhelyezve 52.500 — 133.906 84. — Kétszázötven K. Keneseg mellett 2.344.770 K. Jelzálog fedezettel 1.978.594. Lombard kölcsönök 2000. Beuteltfelek 213.900 K. Váltók 1.286.000 — 5.625.164. Adóok folyószámlán 1.813.86170. Vagyonváltás 576256. Ertekek: Hadiközpontkönyv és pénztárjegy 220.000 Egyéb vagyon: Hátiralkok kanzatók 14.505 03. Letét: 6000. Pénztárintézi Központ Ületér 1200. Százezer 8.020.400-13. Tóher: Tórszaboték az 1917—1922. évtársulatok heil befizetésé 4.435.614 K. A havi Ületérrekek befizetésé 111.220 — 4.546.834. Takarékbetét: 2.251.205. Alapok: Tartálék 35.80778. K. Tisztviselői alapja 946501 K. Ertekszőkénytelé slip 1132 — 46.40479. Egyéb tóher: Hitelek folyószámlán 826.928'18. Üvadték 6000. Eldre felvett kamatok 23.34452 K. Kincstári illelék 76.13631. Atalány illelék 379477. Nyereségek: Az 1917—1922. évtársulatok haszontartalékai 45 33894 K. Fel nem vett haszeremények 230341 — 47.64235 K. A folyó évi illelék nyereség 192.11021 — 8.020.40013. Nagykiszás, 1922. december hó 31 én. **Igazgatóság.** Jelen zárómérleglet a bemutatott fő- és mellékkönyvekkel megegyezően tallott. Nagykiszás, 1923. február hó 21. **Felügyelő-bizottság.**

— **Az Uránia moszgoszimbás** jögyessződött és háziszolgált keres. Csak hadirokkantak, hadilárvák jelentkezhettek az igazgatóságánál. — **Próbálja meg Ön is** a moszgoszimbásról, hogy a PILIPP baryonyakóddól-ban védebből anyagból készült kényelmes, sokrétű a legújabbakból és nagyon szép és modorú pantuló bármikor megajánlhatók. Szombathely, Sédli Kálmán-utca 1. — **Dr. Kállay Zoltán** jogi személnáruja Budapest, Andrássy-ut 8. és Stegöd, Pallavicini-ut. A feladással és busos sibenők készit elő bármely egyetemen és jogi akadémián összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgára a -joggyelteményi képzésűektől. Minden felvilágosítás szóval vagy levélben kézzelgél ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság — **Munyádi János** 80 esteendő óta mint a keszervizék gyöngyve van elismerve. Ne fájjon más. Minden címre a Szászher neve vitél.

— **Uránia.** Vasárnap 3, 5, 7, 8 órakor: „Robinson élete”. Amerikai földrajz, film, mely a gyermekregény valóságában sovány csalemény-nyelű fantasztikus állományt elevenítette fel. — **Robinson** bizonyos értelemben igazán kitaláció éppelt, a különösen — ami a regényből hiányzik: a szerelmis romantikájának szőtte át. — Az amerikai film nem gyermekregény, hanem egy pazar természetis előadás-gyűjtemény, óserdek, tengerparti tájak megrendező képiében változatos történet, melynek erkölcsi értéke mégis a helyes gyermekeveléssel társadalmi jelölésnek. A két rész együtt, 12 felvonás. — **Hamifogakat, aranyat,** ezüztől, brilliánsokat és érmeket a legmegasztabb napi árban veszek. — **Frad József** ékeztetési, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sorok).

— **Meghívás.** A Nagykiszai V. VII. Kerületi Keresztény Fogyasztói Szövetkezet XXIV. évi rendező közgyűlést 19.3. március 26-án d. p. 2 órakor a Rác-utcai lakóházban tartja meg, melyre az üléskészítőkötlettel felhívjuk az igazgatósági tagokat. Tárgeosor: 1. Az igazgatóságnak a múlt társulatára a szövetkezet állásáról vonatkozó jelentése. 2. A felügyelőbizottság jelentéséről a záró-számadások bemutatása, a vagyonmérleg megállapítása, a mutatkozó lista nyereség felosztása s a számadatoknak a felmentvény megadásá. 3. A szövetkezet hivatalos közlönyének a f. évi kijelölése. 4. Ertekek indoklása. M. é. l. a. Vagyon: Pénztár 17779 96. Ár 87238 —. Ház 600 00 —. A f. évi nyereség 100 —. Adóok 4238 —, Százezer 25333 96. — Tóher: Utalás: 1400 —, Tartálék 1315 00. Hitelek 688 00 —, Nyereség 181988 30. Százezer 25333 96.

— **A Világ-moszgoszimbás** csodával határos „Sámson és Delila” című remek műsora a Pathé újságjelmű meg csak ma lesz látható. E filmen olasz és magyar művészek, köztük Korda Mária és Alfredo Galloer játszanak. — **Kedden** és szerdén az Atlantia este. epifölve az „Uj emberek” c. nagy társadalmi dráma kerül bemutatásra kísérő műsorral, melyben a hírneves amerikai burlesk színész, Chaplin játszik.

Két szótanykibordó (galista) felváltva a Király-Szörfőzde R-t. góssztűdődjében.

Valuták és devizák:
Napoléon 12400, Font (London) 16426 - 15925, Dollár (New-York) 3833-3410, — Francia frank (Páris) 708-218, Mária (Berlín) 16 18, Oltár úja (Milano) 160-184, Orosz korona (Bocsk) 460-484, Lel (Bukarest) 15-18, Székely (Páris) 88-108 Svájci frank (Zürich) 620-645, Oltár (Zágráb) 35-35, Lengyel márká (Várnó) 676-776. Amerikai 210, Kopenhága 843-883, Készitőnk 661-680, Stockholm 885 916.

Zürichi zárlat:
Berlin 258, Amsterdám 21220 Hollandia, New-York 638-00 London 2523, Páris 3170, Milano 2287, Páris 16 89, Budapest 1676, Zürich 152, Wlwa 0745, Székely 340 Oroszki bány. 075

Termény jelentés:
Lász (Tiszvárdik) 16900-18000, sovál 16800 16900 székely 8800-10000 lakarmány Árca 8000-220 székely 9400-9300 székely 10200-10500 tenger 8200-8400, ropca 14000-14400, korcs 5500-5550, kőszék 8500-8900

Budapesti állatvásár:
Március 1. r. egészben 760-890, hálóru, 760-920, alja 720-820, II. r. egészben, 580-660, hálóru 610-710, alja 680-590. Névedék maiba: I. r. egészben 590-650, borja (6000 borb) 700-736, Kéztel: Nagy márká 43, eladás 15. — Névedék maiba 0, eladás 0, borja 23, eladás 8, Maiba bók 670-700, borjuba 110-1200

Szertésárak:
Fehajtás 148, Eltelt díllg 148, Öreg — Közép 940, Könyvny —, I. r. 950, II. 920 Kéz 1400, Szalonna 1300 Leb. bus 400.

Pelölös szerkesztő **Benedek Rezső.**

ABADIE
valódi francia szivarka-pajpr

Középkornú né kávédősmónak lakás, koszt és finetés-sel, továbbá egy jó hábbévalik fia tanomancs felváltik a „Koronában” —
Ertekezni lehet Kias Ernő „Korona” szállodásánál. —

A szovietkizsi kir. törvények, mint az aránytalanság. B 103/1923/3 szám.

A Magyar Állam nevében!

A nagykanizsai kir. törvények, mint uszorbíróság árdárgító visszadáts vétsége miatt **Melczar Jakab** vádított ellen a kir. Ügyészségnek 5942 fozg. k. ú. számú vádindítványaiban foglalt vád felett dr. Kenedl Imre kir. törvényesbíró tanácselnök, mint elnök dr. Almásy Gyula kir. törvényesbíró bíróségi Vékáky Károly Áramester, mint Ülnök, valamint Ámon János kir. törvényesbírók iradást, mint jegyzőkönyvvezető rész vételével, Callahgy György kir. ügyészek, mint közzéadónak, a szabadlábon levő vádítottak és dr. Bród Tivadar ügyvéd, mint védőnek jelenléteben Nagykiszán 1923. évi február hó 15 napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után meghozta a következők:

Ítélet:

Melczar Jakab vádított, 88 éves, ízr. vallású, vasvári születésű, nagykanizsai lakos, magyar állampolgár, nős Weisz Jankával, 8 gyermek atyja, üvegkereskedő, katona nem volt, ir-olvasó, vagyonos, bűnos az 1920. évi XV. t. c. 1. §-ának 3. pontjában ütköző árdárgító visszadáts (munkabér uszora) vétségében, — amelyet ugy követelt el, hogy Nagykiszán 1922. szeptember 29-én közüzletséglét tárgyálul szolgáló székelyszén 333 négyzetméter táblaüveg felhasználására vonatkozó szerződésnek mint muokavállaló, a másik fél, Nagy István pusztamagyaródi lakos szorult helyzetének kizsákkálásával 29.348 koronát, tehát olyan ellen szolgáltatást követelt és fogadott el, amely tekintettel a 3300 K négyzetméterenkénti árra és 80% üvegzési munkára, valamint az összes körülményekre, különösen pedig a gazdasági élet viszonyaira, a saját szolgáltatásának értékét szombotellen aránytalanul meghaladja.

A kir. törvényesbíró ezért: **Melczar Jakab** vádítottat az 1920. évi XV. t. c. 1. §-ának 3. bek. alapján a Btk. 92. §-ának alkalma zásával 15 000 (tizenöt ezer) korona pénzbüntetésre, mint főbüntetésre, ezenfelöl 5000 (ötezer) korona pénzbüntetésre, továbbá 1 (egy) évi hivatalvesztésre és politikai jogai korláttanak ugyanilyen tartamu felüggesztésére, mint mellékbüntetésre itél.

A pénzbüntetés behajthatatlansága esztére az 1921. évi XXVII.

t. c. 5. §-a alapján 75 meg 26 (hetvenöt meg huszonöt) napi fogházra kell átváltoztatni. A szabadságvesztésbüntetés megkezdésének napjától, a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának fellüggesztését a szabadságvesztésbüntetésnek, vagy a szabadságvesztésbüntetés elváltásának befejezésétől kell számítani. A pénzbüntetés az itélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével a nagykanizsai kir. Ügyészségnek az 1920. évi XV. t. c. 5. §-ában meghatározott móda megfizetni. A vádított a Bp. 480. §-a értelmében köteles az ezután felmerülő bünyügl kötségeit az államkincstárnak megfizetni. A kir. törvényesbíró továbbá az 1920. évi XXVI. t. c. 7. §-a értelmében elrendeli, hogy az itélet jogerőre emelkedés után az ellélti költésérre hirlap utján közzétessék. Egyéb mellékbüntetés kizsákkázása a kir. törvények az 1920. évi XXVI. t. c. 7. §-a alapján mellőlzi. Végül elrendeli, hogy az itélet jogerőre emelkedés után a Bp. 494 §-a értelmében a kir. ügyészséggel a Bp. 380. §-a alapján Zala vármegye törvényhatóságával, a büntetés nyilvánlartása végett pedig a m. kir. államrendőrség nagykanizsai kapitányával állva közöltessék.

Indoklás:

A vádított ténybeli beiség Nagy István és Lóderle Á. sz. terhéül vállomása, valamint székely Központi Árvizsgátséglét eredő és a tárgyálul olvasott tájékoztatás alapján a fenti bünyületekmény nyitva, a vádított bűnos meg kellett állapítani. A büntetés kizsákkázása körülményül szolgál a valdigi kifogástalan és bűnos súlyosbító körülményül szolgáló a vádított vagyonos egyérsére követele a fenti bünyületekmény.

A felhozott nyomatók anyh körülmények indokollják a Bt. 92. §-ának alkalmazását, vagyis: hogy a bíróság a törvényben előde a jelen esetben túlszorgorult tallit fogházbüntetés helyett is ca pán csak pénzbüntetéssel sújtott vádítottat, viszont a pénzbüntetésösszegét — a súlyosbító körülményül tekintettel — érzékenyebb téken állapította meg. Az itélet egyéb rendelkezés felhívott törvényesszágokon a nak és a bűnoséggel megállapított székelyesbíró jogi következmény Nagykiszás, 1923. február hó. Dr. Kenedl Imre s. k. tárg. elnök. Dr. Almásy Gyula s. k. #

A kiadomány hiteles **Csarnal János** sz. tisztviselő

A B. 108/1923/3 sz. itélet jog. és végrehajtható.

Nagykiszás, 1923. március h. **Dr. Eöel s. k.** kuriai bírós. a kir. törvényesbíró

A TAVASZI SAISONRA
nagyobb mennyiségű divatos **férfiszövetek, felöltő és Raglán kelmék érkeztek**
Kirschner Mór 1923. évi div. és div. újságtervező
Fő-ut. 3. szám alatt **Telefon 24**

— F. Pásztori Irma zongora-estélye. Vasárnap este tartotta meg F. Pásztor Irma egyetlen zongoraestélyét a Kaszinóban. A termet megtölték lelkes közönség egész estén át a legnagyobb elismeréssel adottót városunk kedves, szerény művésznőjének, kinek játékában úgy is oly ritkán gyönyörködhet. Músortán Haydn, Beethoven, Chopin, Liszt, Grieg, Field, Brahm és Szepelkóff műveit szerepelt. Igazi művészi követlenséggel tolmácsolta a legkülönösebb irányban dolgozó szerzők műveit. A műsort Haydn f. moll varládokkal nyitotta meg a s nyugodt, béka lelkű Haydnval élénk verszósza egy régi, boldog világ fodros ruhájú, copfos, hajpáros alakját. — Beethoven Mondachrin szonátájával a mester borongó lélekének átmozdítását, kétkedését, viharos kitörését a legnagyobb szubjektív titvással jutatta érvényre. Sajnos, helyszűre miatt nem szenteltünk a műsor teljes egészének méltán megérdemlő részleteit. Pásztor Irma vasárnap előadásával művészi kifejező képességének fejlődési vonalán hatalmas emelkedést tapasztaltunk. Lelekcsen megtapolták.

— A munkások Petőfi-napja. A munkások Petőfi-napja mellett folyt le vasárnap délelőli a Polgári Egylet nagyteremben, melyet a hallgatóság teljesen megtöltött. — Szepessy Albert budapesti vasútnak állt a nagy költőt és halhatatlan művelt, míg Ritter Terus, Lektor Jolán, Heltel Jenő, Dobó György szavalták Petőfi verseit. Különösen nagy sikere volt a munkások énekarának, Petőfi két szép versével, melyet az alkalomra a dalkar karnagyja Hahn Barnabás rendezett meg.

— Március idős Szeptenek. Örvendetes jelenség az, hogy a magyar szabadság ünnepét a falu egyszerű népe épp úgy megünneplelte, mint a város művelt közönsége. Eddig nem reagáltak a kalendáriumban piros betűvel felnevezett ünnepek és elárkóztak azok megünnepléséről. De ma amikor a szabadság eszméje ép oly időszerű, mint volt a negyvennyolcas években, az ez ezme a falvak népének lelkében is vízhangra

talált. Szepteneken az ifjúsági Egyesület rendezett nagy erkölcsi sikerrel szabadság ünnepélyt. Az ifjúság már több ízben jelét adta szereplőképességének. Az ünnep egyik kimagasló pontja Vukics István felszólalás, megasszan számára elbeszélés, amellyel megragadta a hallgatóság lelkeit és este vissza vitte a

dicső multba. Majd s „Talpra magyarság” szavával köszöntötte az ünnep közönségét. Teljes elismeréssel adóztunk Halász Iréné és Pék Ilonka urleányoknak, akik az „Árva korona” című dialogban a magyar koronát örv két anygalt varázolták szemünk elé a ezzel ünnepünk műsorát gazdagította s

P. Erlich Alajos lemondott állásáról.

Tegnap nyújtotta be lemondását a rendfőnöknek. Nagykanizsa, márc. 19. Megilletődéssel vésztük a hírt, hogy P. Erlich Alajos azentfenczudó áldozat, a kiskanizsai katolikus hívek fährhatatlan lelkipásztora, aki híveivel úgy összeforrott, mint éceastyja gyermekével és aki működése alatt a katolikus hitéletet különös színvonalra emelte s oly önfeláldozó gondos páztorra híveinek, hogy valóságos rajongással érette — tegnap benyújtotta lemondását P. Bendes rend és tartományfőnöknek és más rendházba való beosztását kérte, miután előző nap közvetlen főnökét P. Pálánka Róbert is erről értesítette.

Hajló vagyunk informálva, P. Erlich Alajos lemondásának oka — személyi differenciák, melyek arra kezesttek az apostoli lelkületű, burgó papot, hogy kiskanizsai lelkesítőtől lemondjon és más rendházba való beosztást kérje.

Belső ügyről lévén szó — az ügy ezen részéhez nem lehet szavunk, azonban P. Alajos távoása a kiskanizsai katolikuságnak oly veszteséget jelentene, amely nem lehet pótolni. A kiskanizsai polgárság legjobban tudja — mit veszítenek P. Alajos távozásával. A kiskanizsai katolikusok vezetői kétségesenek el mindent, hogy P. Alajost maradjon, azandékának megmészárlására bírják. Egyébként arról értesülünk, hogy a kiskanizsaiak nem engedik ki a kezükből távozni P. Alajost, hanem felirnek a tartományfőnökhez — hogy sürgősen intőzködjék. (*)

Az Ébredők Petőfi-ünnepélye.

Nagykanizsa, márc. 19. Az Ébredők Magyarok Egyesületének Petőfi ünnepélye nagy, áru és díszes előkelő közönség jelenlétében folyt le vasárnap délután a Keresztény Otthon nagyteremben. — Emberek, emberhatán sorongott, és sokan az udvarra is kiszorultak.

Az ünnepélyt költői aszánnyalú beszéddel Péczezy László elnök nyitotta meg, ki az egész közönséget elragadó hűvél fejtekte ki, hogy addig nem szabad pihennünk, míg vissza nem állítjuk Petőfi Magyarországot. Nagy Győző ajánlt ünneplő dődját és egy Petőfi költeményt, Rédiger Ödön pedig sikerült kiválasztással több jellemző Petőfi költeményt adott elő. Mindket előadó a töltők megmozgott tüzét és művészi átéréssel szavalt. A közönség lelkes tapsal jutalmazta őket. A mindig burgólkodó Anszorge által összeagyított énekkar dicséretes

hurgóséggal énekelte Petőfi Arválnyhai kezdetű népdalt. További sikert kívánunk a derék énekesnek. Majd Vánkos János tanár, fiktikar tartalmas felolvasásban rámutatott arra, hogy Petőfi költészetének vezérezsméi: a tisztaság, szerető családi élet, mint a ker. társadalomnak, a szűlföld és magyar faj lángoló szeretete mint a hazaszeretletnek alapja és az ébredők magyarsági törekvései — teljesen egybeolvadnak.

Az ünnepély fenyontja kétség kívül Péczezy Sárka enekázása volt. Tiszta, csengő hangján több kedves Petőfi-dalt énekelte oly hatással, hogy a közönség sönni nem akart tapaváhrára ismetelt ráadásra készyszerítette. Reméljük, hogy nem sokára ismét gyönyörködhetünk a bajos énekesnél kellemes előadásban. A szépen sikerült ünnepélyt a Szózat eleneklése fejezte be.

szben sikerét biztosították. Az ünnepély műsora isenhet számból állott, mely valamennyi az ünnep közönségéből a teljes megelégedést váltotta ki. A halás közönség önkényes adományokkal igyekezett honorálni az egyesület szives működését. — (zö)

— A világtalan öregasszonyoknak Ofenbecz Károly 100 koronát, Szüca Ferenc szegedi költő 500 koronát küldött be szerkesztőségünkbe. Srúca Ferenc maga is beteg ember — írja levelében, de inkább elvonja magától, semhogy egy világtalan öregasszonyt nyomorogni lásson. Vevőjen hányan fogják követni a derék szegedi polgár példáját? ...

— Eljegyzések. Rosenthal Kati Nagykanizsa és Somló Henrik oké. vezgyszerműnk Budapest, jegyesek. Fischer József felszólalású Nagykanizsa eljegyzte Krausz Rózsika urleányt Jánosházárról. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Felhívítások. A m. kir. 8. honvéd gyalogrezd altiszti karának folyó évi február hó 13-án megartott műsoros ünnepségén a következők voltak szavak felolízve: Radoychich Mátýás 5000 K. Király sörözde 4390 K. 6/11. áztálónál a tisztikara 2200 K. dr. Toplak és Koráb, Mittermayer Kálmán 2000—2000 K. Novák János 1500 K. Mráz Kálmán 1080 K. Surgoth Miksa, Bojtor József, Deutsch Miklós, Honvéd kőrház tisztikara, Bartos Gyula, Kosyák József, Bogneridier Frigyes, Bruncsics János, Iparisztől 1000—1000 K. Cimmermann és Pintér, Schless Testvérek 800—800 K. Krátsy György 700 K. Bugach Aladár, Tanczenberger József, Lindauer Béla 600—600 K. Námeth József, Tassner János, Sipos Ernő, Gyömböry István, Pongor Henrik, dr. Hajdu Gyula, Lichtscheindl Pál, Egedy Zoltán, Fátér Mihály, Hemmerth Károly, Gyenes Lejós, dr. Sándor Miklós, vítež Gad Sándor 600—500 K. Peschak Károly 420 K. Csiky János, Ozán István és neje, dr. Vasa Zoltán, kövesdi Boér Gusztáv, Koller Nándor, Voljnovics és Gal, Antsauer József, Matán Ödön, özv. Farkas N. né 400—400 K. Kós: Ottó, Kocsis József, Zollner János, Borbály István, Simon György, Paláskary Pé-

Gasparich Márk,

a magyar szabadsáért vértanú halált halt fenczudó szarvates.

Írta: Nemcsiller Jenő. (7)

Novák Mihály adatai azerint, márc. 1840. tavaszán az orosz ellen toborozott Perczelnek honvédekét, így beszélt a zalai ifjúsághoz: „Két fiatot küldte hozzánk iten. — Az egyik volt Jézus Krisztus minden nemzet számára, a másik Perczel Mór, a magyar nemzet számára. — Most elvezettek benneteket ehhez, aztán meg amahoz”.

As április 14-iki függetlenségi nyilatkozatnak szomorú következménye volt az orosz invasio, melynek vérszont természetű folyamánya let, hogy a két esztendő tartó véres hadjárásban kimerült nemzet a katasztrofe cseébb s részben teljesen phekut ellenfelett nem volt képes megküzdéni.

A szerencsétlen kimenetű temesvári ütközet után minden további küzdelem meddő lett, — Kossuth Lajos maga is menekült és Görgey Arthur a magyar seregek fővezére Világoshoz vezet 32000 emberét, hogy Rüdiger orosz tábornoknál —

kegyelemre — letegye a fegyvert. — A fegyverletélt megelőző alkudozások folyamán híába kérte a nemes hadvezér Rüdiger, hogy ezen alkalommal ő Fejese a cár nyeléküségébe vetem bizodalimat, hogy ő annyi derék bajnoktársamat, kik mind korábban osztrák tisztek a vízyonók hatalma által ezen Ausztria elleni szerencsétlen harcba becsodortattak, nem fogja egy bizonytalan sorsnak és egy mélyen megszoromodott nemzetet, mely az ő igazság szeretetéhez folyamodik, nem fog ellensége szíjaj bosszuvágyának védtelenül kiszóigálatni. — Telán élez leaz, ha önmagam letezek az áldozat. — Híába kérte herceg Paskevich közbénjárását, az osztrák kamariális boszút íhívge véres autodaofit követelt, „kegyelemről szó sincs, köti: — halál a pártiókra:” egyszer és mindenkorra végezní akart az „orosz cár lábát előt fekvő Magyarországgal. — Gasparich Márk, szegény Gasparich Márk, a te sorozás is meg lett pecsételve! — Kezde megjárni a büdösátnak keserves kalváriáját. — Álmú és álruhában bujdoskolt. Legtöbbször mint rongyos zsidó állított be rokonal és ismerőséhez, minden pillanatban remegve, hogy a hatalom embereit várszánul

rea törnek. — Sokat tartózkodott bizonyos nemes Faics és Mihoczek család murakirályi lakásának padlásán s a rátkal szőlőben, a csitári erdőben s bujdosott az egész országban, (állítólag külföldön is) jószívű emberbarátok könyöradományából tartva fenn magát.

Mindennek meg van a maga határa. A végnélküli küzdelemben a népköltözések s a nyomor közepett elnyelődik az akaratod, mert megróppan a férfi, legyen az bár Herkulés maga. — A hideg ősz s téli éjszakák, nyirkos pince vagy rideg padlásállások s a folytonos izgalom végül elviselhetetlenné válnak s inkább megalkuszik a megkínzott hós a híallal, — így történí ő vele is. — Ama körülmény, hogy állítólag részese lett volna a Noztlpoly-féle összeesküvésnek, mely ábrándos cájál tüzte ki a cászártnak, ha esetleg — ami előre látható volt — Magyarország területére lép, elfogás s így módon a kényeztetlést, hogy az alkotmányos kormányt visszaállítva, alkotmányos szabadságot adjon a nemzetnek — ezt annál kevésbé lehet beigazolni, mert bár megkísérlelem, hogy a hadbírói ítéletek indokolását a pozsonyi katonai archívumtól, — ha ugyan ott

isvan, — megszeressem, ez bizony miként cleve gondoltam, nem sikerült.

A rend Fő. Provinciaiális kegyes jóvólábtól megállapítható volt az, hogy 1853 ban Esztergomban ahol valószínű közbenjárás remélt a primári udvartól megkegyelmezés érdekében, — elfogták a vásra verve Pozsonyba szállították. A katonai hadbírósg kötélt állítá halára ítélt, mely ítéletet szeptember hó 3 án végre is hatították. — Sajnálatlalt érteit a rend, hogy többet nem közdöhet, mert mint mondja, az akkori szomorú időre nem engedték, hogy többet feljegyezzenek róla.

— Novák Mihály szerint egy fiatal papot adtak melléje, hogy kázzise elő a halára. Éa a gyánatnál, hanem Gasparich vizgaltatá a fiatal lelkész a vezetöhelyre ment is — Nagy lelki nyugalommal, vídám ment a halára. — Az akasztófa megpillantása végtelen kéjlet tölti el, úgy halt meg, mint egy rejongó szőet.”

Mídon a bitófa elé állott, utolsó szava ez volt: Éljen ... de élni fog ez hazám. — Ugy látszik, ez volt az utolsó gondolata neki.

(Vége köv.)

Értékek:

Magyar hitel 38600, Osztrák hitel 5000, Hímal 6100, Jelműlög 610, Lőeszkőoltó-Gyár, Kereskedelmi Bank 37300 Magyar-Önkéntes 1580, Becsület 14.400, Dracón 46000, Államkassza 310000, Salgótarjáni 60000, Salgótarjáni 117000, Urtelep 176000, Réma 15300, Schöchl 21600, Gútszász 24000 Union 184000, Danica 15400, Klotild 12800, Magyar csekkor 400.000, Adria 68000, Arianita 18000, Kéltároló 8000, Boronyák-Agár 2850, Lip-ték 5850, Pádbas 9700, Vasm. Visszat. 18000, Gíztelep 9700, Kőszénárpa 22000, Dáni Vass 13000.

Felolvasó szerkesztő **Benedek Rezső.**

Értesítem a mélyen tisztelt hölgykölönösöket, hogy **Fő-ut 10. szám alatt** a Cipő-áronatórium helyiségében

NŐIDIVATTERMET megnyitottam. Továbbra is szíves pártfogásukat kérem.
Telefon 228. **POLGÁR ILONKA.**

Apró hirdetések

Baranya vármegyében, az új hegyi dűcsétele, teljesen állítható, kizárólag kővel, lényegesen olcsóbban, mint másutt. — Állítható 1000 literes tartályos, 11. szám alatt. — 671.
Kiválóan alkalmas reggeli a Perleacs-i kámpók előtt, az új hegyi dűcsétele. — Állítható 1000 literes tartályos, 11. szám alatt. — 671.
Kiváló egy jó állapotban lévő szerelt Vörösműanyag 11. szám alatt.
Egy szép gyermekkorú fiatal fő-ut 15. Kámpókban.
Az új, fegy. Székesfehérvár és Aranygyéres találatok, jóga utólagosa újraindított.
3 helyettesítő a város belterületén, hosszú belterületi föld. Helyes: Székes, Érdvár-utca 7.
Nemzet szerkesztő, vagy személyesen a városi hívtársak Pócs Géza igazgatójánál Nagykanizsa, Csergey-utca 1. l. em.
Kiváló állásért nyelvet, tanácsot, tanácsot a lejáró szöveg, ut. utalással. Cím a kámpókban.
Jó munkások jók igazolók részére olcsó kámpók Magyarországon, az új hegyi dűcsétele.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy **Fő-ut 10. sz. alatt** (a Cipőáronatórium helyiségében)

FÉRFISZABÓ-MŰHELYT nyitottunk.
Készülnek mindenféle férfidivatruhák, felöltők, raglánok, télikabátok, — Sürgős rendelések soron kívül készülnék. — A legkényesebb igények is kielégíthetők.
Kérjük a nagyrészt közönség szíves pártfogását
Kiss és Izsák szabómesterek.
Ugyancsak és a tanácsok helyesek.

FIAT Művek
r. l. Budapesti helyettesítő.
Tisztelt gummitraktár, teherautó fuvarozás, személy-fuvarozás, javító-műhely, benzín-árusítás.
Telep: Yárhalm-utca. Telefon: 282.
Igazgató: **Fő-ut 8. Szám alatti.**
Telefon: 282.

Nagykanizsai Autóforgalmi Részvénytársaság
NAGYKANIZSA

Legokosabb bevásárlási forrás a
VÁROSEPÍTŐ
A FRANZ MALOM MELLETT.
Cement, mész, gipsz, épületfa, deszka, lécz, szeg. — Szőlőkaró.
Városló Irada: Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 22.

Hirdetmény.
A Kaposváron f. hó 22., 23. és 24-én megartandó Export-lóvásárra
vonakozólag az alábbiakban hozzuk az érdekeltek tudomására:
A vásárra felhajtani szándékoló lovak a vásárt rendező Magyar Gazdák Lótenyésztő és Értékesítő Szövetkezetének exportvására kirendeltségénél (Kaposvár, városaháza közgyűlési terem) előre bejelentendők. A bejelentésnél a lovak száma és fajta (hidegvér, főtér) és a felhajtás napja okvetlen közölnökök.
Azok a gazdák, akik lovakat csak egy vásári napra hajlítják fel és állítják nem igényelnek, a felhajtást közvetlenül a városi gabonapiacra (Rákóczi-tér) eszközölhetik, ahol minden további utbizaltást megkapnak. Tenyészítők a vásárra felhajtott lovak értékesítésével a Szövetkezetet megbízzhatják, ezen kívánásukat azonban a Szövetkezetel előre közölni tartoznak.
A lovak legkésőbb az utolsó vásári nap délelőtt 10 óráig hajlítandók fel.
Be nem jelentett, vagy későn felhajtott lovak vásárra nem bocsátatnak és nem exportálhatók.
A felhajtott lovak járátal a kirendeltség irodájában leandókök és azokat a tulajdonos, illetve vevő csakis az elhajtáskor és az összes kötelezettségek elintézése után kapja ki.
Állított csakis a szövetkezet vásári kirendeltsége utaitat ki és csak az így kiutalt állalóban elhelyezett, szabályszerűen bejelentett és lejáratosított lovak fognak vásárra és kivételre bocsátatni.
Közvetlenül eszközölt állalóbejelenteket nem ismerünk el. Kivételt képeznek azok a kaposvári gazdák és lókereskedők, akik saját állalójukban, saját lovakat óhajlítják az exportvására felhajtani. Ezek is tartoznak azonban így irányú kívánásaiukat legkésőbb március 20-án déli 12 óráig bejelenteni.
A vásárra felhajtott lovak takarmányozásáról a szövetkezet vásári kirendeltsége gondoskodik. Takarmány-rendelések lehetőleg előre eszközöndök. A takarmány ára a kiutaláskor előre fizetendő. Heiyeblő gazdák és lókereskedők saját takarmányt használhatnak.
A lovak felhajtás után minden változás (vétel, eladás, szállítás stb.) csakis a szövetkezetel utján eszközölhető. Vétel és eladás az erre a célra szolgáló kötvétél alapján történik. E kötvétél a vásári kirendeltség központil irodájában (Kaposvár, városaháza, közgyűlési terem) állítandó ki és ugyancsak a kirendeltség pénztáránál eszközöndökök mindenmondo fizetés és adandók meg a rendelkezések a lovak elszállítási-sára vonatkozólag is.
Általában semmit sem tanácsos a vásárt kirendeltség tudta nélkül tenni. Inkább többször kérközünk, minisem egy elhibázott dologgal magunknak kárt és másoknak, vagy a hatóságil személyeknek időtrábol zavarokat okozunk.
Kaposvár, 1923. március 18.

Alsódnánantuli Mezőgazdasági Magyar Gazdák Lótenyésztő és Kamara. Értékesítő Szövetkezte.
Dr. Véték György s. k., polgármester.

Alsdónánantuli Mezőgazdasági Magyar Gazdák Lótenyésztő és Értékesítő Szövetkezte.
Dr. Véték György s. k., polgármester.

QUITNER ARTHUR
NATÓNALIAG ISMÉKRELYEZETT VILLANYKERESKÖ
Telefon: **NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 17.** Telefon:
394 **394**
Világosított vaslámpák, lámpák, szálák, szálák, valamint lámpák, csatlakozók és járulékosalkatrészek készírtésével, kámpók, villámhárító kámpók készírtésével. Székesfehérvár városi mérnök és villamos munkások egyesületének elnöke. A városi mérnök igazgatóval együttműködve. Mindezen munkák céljára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.
Nyomatok a lapulaloldalsóok: Zala és Gyermati könyvnyomdámban

A Zalaszentbalázi Téglyagyár R. T. közgyűlését
folyó ávi április hó 2-án tartja Zalaszentbalázson.

OLCSÓ,
mert jó, az elcsöndű anyagból
Argent János
modera célszerűbbé teszi a cipő
Nagykanizsa, Daák-tér 1.
Állandóan rakítáo kézzel dolgozott fekete és színes box, chetresus, asarvas, antilop, lak, szíves és bírsónycipők.
Gyermekcipő különlegességek!

Eriss
BARACKMOSLÉK
Kifőző állattakarmány.
Kapható **SZESZFÖZDE** Erzsébet-tér 12

Ajánlók
MÉSZINTROGÉNT
17-18%, nitrogén tartalommal. Egyenrangú a legjobb állatgondozóanyagokkal. Kámpók és kámpók, valamint az állat. Irányítására kiválóan alkalmas. — Gyártja:
MAGYAR NITRÓGEN MŰTRÁGYAPAR R. T. BUDAPEST.
Képviselet és állomás rakítár Vas-, Zala- és Sopronmegyék
Melis és Pinter
cégméi
művelési, állattakarmány, magvak, gazdasági cikkek nagykereskedés
Szombathely.

Melis és Pinter
cégméi
művelési, állattakarmány, magvak, gazdasági cikkek nagykereskedés
Szombathely.

Legszébb husvétli ajándék
oz
Imakönyv.
Legnagyobb választék egyszerű és legfinomabb költészekben még olcsó drakban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIAI
könyv- és papírkészítésben
NAGYKANIZSA

ŐSZ IVÁN
NAGYSZERŰ KÖNYVEK
AZ ŐSI RÖG
A TISZTA SZERELM APOTHEOSZISA. A VASKOS KÖTET KAPHATÓ A KIADÓHIVATALBAN ES ZHRB BR NŐ KÖNYVKERESKEDÉSREN
ÁRA 80 KORONA.

Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: 1. kiadóbiztalmi főosztály 13. sz. szobában - Telefon 78. szám

Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 16. sz. II. ajtó. Telefonszám: 82-83 és 81-20.

Közlöneti árak: Egy hónapra 300.- K. Harom hónapra 850.- K.

A Ruhrvidéki helyzet.

Amint az várható volt, a heurli véres eset kitűnő ürügyet szolgáltatott a franciáknak arra, hogy kegyetlen megtorló intézkedések egész sorát tegyék folyamatba a város német lakossága ellen. Ezek eleje az volt, hogy két németet egy lengyel besúgó bosszuszugallta bementés alapján minden vizsgálat mellőzésével agyonlőttek, rájuk fogvány, hogy ők gyilkolták meg a két francia tiszteit. Igaz, hogy a német rendőrségnek a maga hatáskörében rögtön fogatosított nyomozása szavahihető szemtanúk vallomása alapján kétséget kizáró módon megállapította, hogy a tiszteket két francia vadászkatona ölte meg, valószínűleg bosszúból, mert a két tiszti egyike ismeretes volt a legénység iránti durva és embertelen viselkedéséről — de az ilyen aprókétségek egyáltalán nem feszélyezik a Ruhrvidék felelőtlen diktátorait, akik azonkívül az egész városi lakossággal éreztetik hatalmukat, záróra-tilalommal s az utcán való járás-kelés körmük szabályozásával zaklatván azokat. A véres eset óta különben a franciák egyáltalán nem csinálnak lelkiismereti kérdést a németeknek a legjelenteklenebb okból való lefegyverzéséről. Így ismét négy német férfi sebesült meg francia gyilkóktól s a sebesülteket a franciák ismeretlen helyre hurcolták. Ezek után nehéz elképzelni, hogy a francia katonai megszálló hatóságok, melyek kezében ezútszerint a Ruhrvidék közigazgatása van, valaha olyan elismerést kapjanak a közigazgatásuk átdásolásban részesülő lakoságtól, — aminőt 1871-ben Mannheimel porosz tábornok kapott, kinek Thiers evel az ajánlással küldte meg akkor megjelent művét: „Hálából az Igazságos, méltányos és emberes közigazgatásért”. De nehezen ily körülmények közt hitelt adni annak a hírek is, hogy Németország közeledést keres Franciaországhoz s e célból hajlandó tárgyalásokat folytatni, még pedig — mint a New-York Herald

párisi kiadása jelent — még a husvétli ünnepek előtt. Ez az újság arról tud, hogy Németország Hollandiában, az Észak-Amerikai Egyesült Államokban s a kisantant államokban is támogatott oly irányban, hogy számíthat-e arra, hogy ez államok valamelyike vállalja a közvetlített köze és Franciaország közti. A lap szerint a német kormány különösen Benest szeretné ajánlani oly irányban, hogy tárgyalásokat közvetítsen, persze anélkül, hogy Németország presztízse emiatt szenvedjen. Sokkal hihetőbbek azok a londoni jelentések, melyek szerint az an-

gol kormány hajlandó Németországgal tárgyalásokat kezdeni, melyeknek az volna a céljuk, hogy új reparációs összeg megállapításával hozzájáruljanak a jelenlegi tarthatatlan helyzet tisztázásához. Ezek a hírek — mint érthető is — kedvetlenséget és bizonyos nyugtalanságot keltenek Párisban, mert belőlük az tűnik ki, hogy Anglia megunta már a franciák okvetetlenkedését, akik a reparációs kérdést olyképp kezelik, mintha az kizárólag francia ügy volna s a többi „győztes” államnak mi köze sem volna hozzá.

szólásra. (Felkiáltások: Diszkosz-tény!) Az ifjuság joggal ünnepléhet meg március 15-ét, ez azonban nem jelenti azt, hogy tüntetéseket is jogukban állna rendezni. A rendőrséget hivatásos teljesítésben kritizálni nem szabad és nem lehet. Kérdi a belügyminiszter, gondoskodott-e kollégák arról, hogy a rendőrség ebből az ügyből kifolyólag nem fog kiváló presztízst alá kerülni.

Rakowszky Iván belügyminiszter válasza ezután mindkét interpelláción. A rendőri beavatkozásra vonatkozó vizsgálat folyamatban van. Megállapíthatja azonban, hogy az egyetemi ifjuság nem tervezett semmiféle romboló akcióit. Az ifjuság ott követte el a hibát, hogy engedély nélkül vonult fel tömegesen és öncélú sajos tüntetéseket. — Mindenki meg lehet győződve arról, hogy a rendőrséget semmiféle presztízsnak alvételé nem enged. Két választásnak tudomásul való vételét.

Ugy az interpelláló képviselők, mint a Ház tudomásul veszi a belügyminiszter választát. Ezután Grigor Miklós interpellál a kormány ellenzéki gyűlés feloszlására miatt. A belügyminiszter azonnal válaszol Grigornek, s ezután az ülést délután fél 6 órakor véget ért.

Az Ébredő Magyarok szerdái várak a kormány felajánlására.

Budapest, márc. 20. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) Az EME VIII. kerületi szervezete ma este négytíz óráig tartott, amelyen mintegy 180-an vettek részt. Izandó Kovács József volt a gyűlés szónok, aki kijelentette, hogy az ébredő magyarok általánosan prookkázóknak vannak kivéve. A legutóbbi események is azt célozták, hogy a töltés ariális elemek összevezetése a magyar... a magyar... — Az EME teljes elégtelül vár a kormánytól még pedig szerdán estig, mert ha ez eddig... ideig nem történne meg, az Ébredő Magyarok szászerei a követeléseinkéért nem fogja felajánlás terelni.

A 48-as Párt vacsorája.

Budapest, márc. 20. (Telefonon jelenti tudósítók.) A Püggötleneségi és 48-as Kosuth Párt ma este Kosuth Lajos halálának évfordulója alkalmából vacsorát rendezett, amelyen a Reformárt is résztvett. A vacsorán gróf Bathingy Lajos és Giessewits Sándor mondtak beszédet. Giessewits Sándor többek között kijelentette, hogy a mai kormányzat rendszer revizióra szorul.

Hüttner Sándor meghalt.

Vács, márc. 20. Hüttner Sándor, aki Tisza István meggyilkolása miatt 15 év fegyházbüntetést kapott, ma a váci fogházban meghalt.

A római Délivásut konferencia.

A meggyezésnek nincs nagyobb akadály. — Külcsönös igyekezet a konferencia mielőbbi befejezésére.

Róma, márc. 20. A jugoszláv fűdelegátus megbeszédése miatt tudvalevőleg el kellett halasztani a délvasuti konferencia teljes ülését. — Tegnap azonban újra folytatott a tanácskozást. Az anyag erősen felgyülemlett a bizottságokban, de még sok ellenétel nem sikerült kiküszöbözni. Minden részről az a törekvés nyilvánvaló meg, hogy minél hamarabb eredményre jussanak. Az osztrák delegáció vezetője e hét végén jelentéstétel céljából hazautazik és egyben utasításának és felhatalmazásának kiegészítését is kéri fogja.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 20. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) A nemzetgyűlés mai ülése fél 12 órakor kezdődött. — A Ház harmadszori olvasásba is elfogadta az erdészeti alapról, az őplumgyerményről és az erdőhözjáról szóló törvényjavaslatokat. Ezután a gazdasági munkaszázak épitéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásra teretk át. Szeder Ferenc, Kiss Mányhért, Nagyatádi Szabó István, Dénes István és Farkas István feltevéseit után az előző napirendi javaslatot, amelyet a Ház elfogad. Rövid üzenet után kisorsolták Mayer János ösözférhetetlenség ügyében a szűrit, majd a Ház rátért a sürgős interpellációkra.

Csilléry András az első interpelláció, aki a március 15-én és 16-án lezajlott tüntetések és az azt követő rendőri beavatkozások ügyét foglalkozik. Az ifjuságok apóntán fellebbre tüntetést feltűntetéséggel folytatott vére a rendőrkardok. (Egy hang a baloldárl: Hazugság!) Csodálkozik azon, hogy a rendőrség védelmébe vette „Az Est”-et, az ország szédarabolásának előidézőjét. (Zajos elent

mondások a baloldalon és a közép.) Neki és elváratainak csak magyar és nemzeti jogrendre van szüksége. (Felkiáltások: Hobó! Hobó!) Az egyetemi ifjuság március 15-én este semmiféle támadásra nem készült. Hogy a tömeg „Az Est” előtt találtak, az pusztá véletleneg volt.

A nagykorú községek sőt köljefészekkel illette a diákokat és ebből származott a zajosabb való tüntetés. A hibát feltűntető rendőrség követte el, de ez még teljesen helyesen mondva így. Bizonyos hibás rendelkezésekben lehetett fel a hiba. Uszítás folyik az országban, amely kiindul (közbeállítások a „Nép”-től, a „Szózat”-tól) a destruktív sajtótól. Kívánja, hogy a rendőrségtől töltsék ki az összes liberális lapokat. (Zajrak János hangosan tapsol.) Interpellációját a belügyminiszterhez intézi és felvilágosítást kér a március 15 és 16-iki incidensen dolgában.

Rakowszky Iván belügyminiszter kéri a Ház, hogy miután ebben a tárgyban még egy interpelláció van bejegyorve, választás a másik interpelláció elmondása után mondasson el. A Ház ebben hozzájárul, ami után Benedek János emelkedik

Embermentés — nemzetmentés.

Írta: Dr. Szabó István, az anya- és csecsemővédő intézet vezetője.

(Folytatás.)

Népkun szereplésében nem utolsó helyen a pusztulás és a neml betegségek, melyek mint utódként is veszélyeztetik. De az egyéneknek kívül az összeszedt érdekei is szenvednek azáltal, hogy a betegség és a szaporodás csökkentik, az utódokat pedig nagyon sokszor testi és szellemi fejlődésükre káros befolyással kísérő értékű egyéneknek teszik. Óriási elterjedtségüknek fogva leküzdésük előrangú nemzeti érdek lenne, mégsem történelmi sajnós semmi, ami mutatná, hogy a bajok terjedésének illetékes tevényték gátat akarnának vetni. Közömbösen nézi állam és társadalom, hogy a lelkiismeretlenség, tudatlanság, álszemérem, vagy szűgyénység miatt orvosi kezelésben nem részesülő egyének ezrei és ezrei lesznek melegségi vagy bajoknak és a közérkezők mai névjegy kévés családban nyújt biztosított arányú, hogy be nem loptókodhatnak. Igaz, hogy a tekintetben hivatkozhatunk a művelt nyugatra, ahol szintén nagyon kevés történelmi, de e kérdés legalább napsírdában van, állam és társadalom tervezgetnek, keresik a megoldási módokat. A mi Telaja egyesületünk még gyenge a feladatok megoldására. A fővárosban kívül alig néhány vidéki városban tudta csak szervezeteit kiépíteni. Kanizsán természetesen nem.

Az utolsó és legvalóságosabb probléma nálunk az óriási csecsemőhalandóság leküzdése. A jövő generáció mennyiségének és minőségének biztosítása. Az egyik lényeges rész lenne, a már fentemlített akció a neml betegségek, előszörban a vérjaj ellen, mert a csecsemőhalandóság igen nagy tétel, a halvaszületéseket szállítanak nagyon le. Mekkora tétel ez, kitűnik a debreceni bábaképző idei jelentéséből, mely tudunkra adja, hogy ott a báb-beli 4—5 százalék halvaszületés 1922-ben 21 százaléka

szokott föl. A másik veszély az égv kideskedő az anyák tudatlansága, a sok babona és nénem-aszonyok jótanácsai, miknek oly sok élet az ára. Ezt a veszedelmét, melynek leküzdésére a Stefánia Szövetéség vállalkozott, sikerült a köztudatba belevinni, minek eredménye, hogy a helyes csecsemővédelem alapvonalait nemcsak egyes érdeklődők sajátítják el életlenkönyvek útmutatása alapján, hanem széles körben igen sok anya) akasztva, nem akarva, okulásit nyar. Az ország számos helyén létesített a Szövetéség részben saját erőből, legnagyobb részben az amerikai vörös kereszt támogatásával Anya-

és csecsemővédő intézeteket. Az itt alkalmazott védőnők felkerek az ujmozdítókat, érdeklődnek az anya felfogásáról a gyermek felnevelését illetően és ha valami belyeletet látnak, azt igyekeznek eszelegesezkedő betegséggel szemben, mielőtt az elhatalasnódnék. És már szállít, hogy érdeklődést tudnak sok költömbös, vagy hanyag anyának belteni, tudatlanságokat, rossz szokásokat küszöböknek, rozsbuccsúllóellen szolgálókat tesznek. Természetes ezt a munkát nem lehet büszg szívek önzelen feladatmálglától kívánni, mert ez a szakmai állandó oadásó

robotmunka, mely egyes egyéneknek egész energiáját igénybe veszi. Mindenre problémák, — miket eddigi írásomban felvettem — kérdérekűk, mert csak fölleltes szemlélt mondhatja, hogy egyesek istápolása nem kózerék. Minden megazülett és születtendő egyén a közbőség, tehát a közböz, város, megye, állam egy-egy pillére. Minél több és minél erősebbek a pillérek, annál biztosabb azok fennállása, de fogó, korható pillérek csak az összeomlást siettetik. Epen ezért, amit ilyen célokra kiad a közbőség, az nem jótékonykodás, nem almanizálódás egyesekkel szemben, hanem legelőmbb belátástól augait befektetés, melyly saját erőfeszítés szolgálja. És hogy az ilyen munkásság kivétel komolyan és intézményesen kell előlteni, épp úgy a munka anyagi részébe a közbőségnek hozzá kell járulnia. Nem lehet egyesek jószívűségétől, vagy belátásától függően tenni ezen intézmények fennmaradását, melyek mindenkinél jóvaltál szolgálják, tehát azokéi le, akik akár belátás híján, akár káros önzésből, a töltük elvárható hozzájárulást megtagadják. Természetes, hogy azért az önkéntes hozzájárulást minden illyenmű intézménynek lényeges támaszát fogja képezni, melyet nehezen lehetne nélkülözni, sőt a legelőbbözör ennek károsítható az illyenmű intézmények megvalósulása.

Városunkban az egyke ellen hála lsten nem kell küzdeni. A neml betegségek leküzdésére eddig semmi kózerékűl intézkedés nem történt. A tödözváz elleni küdelemlről a Sanatorium Egyesület beszámolt; az anya- és csecsemővédelmi eddigi munkásságról legközelebb.

Keresztény gazdakongresszus Parisban

Paris, márc. 20. (Éjtőlkerkezt.) A keresztény gazdakongresszus előkészítéleti lét már nagyon folynak. — Az előkészítő bizottság előadóul egyhangúlag a magyar delegátust, Blaskovics Sándor dr.-t választották meg, akik megbízta a kongresszus egész anyagának előterjesztésével. — A gazdajogiúléson Ausztrián és Oroszországban kívül minden európai állam képviselteti magát.

Továbbra is elnöke marad a KANSZ-nak Kelety Dénes.

Budapest, márc. 20. A KANSZ mérnöki szakköréből választmányra ülést tartott, amelyen Kelety Dénes ismertette a Kézalkalmazottak mozgalomát a kijelentés, hogy az őt ért támadások miatt lemondott a KANSZ elnöki állásáról. A megjelenek zajosán ültetett Kelety Dénes mellett és bizalmukról biztosították. Kérésük, maradjon továbbra is a KANSZ élén. Erről határozati javaslatot is hoztak, mire Kelety Dénes kijelentette, hogy kártársának öhajlására továbbra is megmarad a KANSZ elnöki tisztében.

Valuták és devizák.

Nepoleon 13700, Font (London) 17250—17750, Dollár (New-York) 3690—3785, — Francia frank (Paris) 240—250, Márka (Berlín) 18—20, Olasz lira (Milaño) 178—185, Osztrák korona (Bécs) 810—830, Lel (Basel) 17—18, Svajci (Praga) 100—135 Svajci frank (Zürich) 685—710, Dólar (New-York) 37—39, Lengyel marka (Varáz) 675—778, Amsterdam 12—10, — Koppenhaga 720—730.

Zöricchi zárlat:

Berlin 2 68, Amsterdam 212 90, Hollandia, New-York 530—500, London 2523, Paris 8825, Milaño 2817, Prága 16 80, Budapest 14 00, Zágráb 545, Varsó 1 45, Wien 0 745, Sofia 340 Osztrák bly. 6 76.

A 6-os számú vendégszoba tolvaja.

Csak nemrégben közöltük a kir. törvényszék egy ítéletét, mikor egy fiatal leány, aki a Riitscher szálló egy vendégét meglopja, több heit fogházza ítélté. A tárgyalás akkor bővelkedett pikáns, mint szomorú és felháborító részletekben. Ma ímért egy nő állott a törvényszék korlátja előtt, aki egy amerikai zsalai asszony értékes aranyóráját és mellöltét lopta el a Riitscher szálló 6-os számú vendégszobájából, valószínűleg miközben az asszony néhány perc a szobájából távozott. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a nagykanizsai kir. törvényszék egyes bírja dr. Mut schenbacher Edwin kir. törvényszéki tanácselnök. A vádatgázoltó Metz József kir. ügyész képviselte. A kanizsai államrendőrség detek tívjei a tettest Rácz Jánosné Cecke Teréz takarított személyében előállították annak idején, kinek lakásán meg is találták az aranyórájt és mellöltét dr. Mitschenbacher kérdésére vádlott asszony előadja, hogy mikor a Riitscher szállóban takarított, a 6-os számú szobában találta a kérdéses tárgyakat. Ő zsebre vágta, majd utána akart menni az időközben vasutra indult amerikai asszonynak, hogy átadja neki az órát — de már nem találta. Így hazavitte lakására, ahol a detektivek megtalálták.

Szírtelt, egy közeli zsalai falu asszonya, aki most barpadator akar

kimenni Amerikába a öltözéke félig magyar, félig ujvilágú —jakinek arca meglátszik az amerikai magyarkor nehéz munkájának minden karakterisztikuma — elmondja, hogy a szobánforgó éjjel, mikor néhány perc szobájából távozott és visszajövet, előtöközésbebe látott — az ott állított aranyórájt, láncát és mellöltét már nem találta. Telazó lalására azután jött a rendőrség, aki mindent felkutatott — de eredménytelenül. Ő hozzártatorzóval a legközelebbi vonattal tovább utazott.

Riitscherne súlyosan terhelő vallomást tesz Rácz Jánosné ellen. Ő előtte szonnal gyanus volt az idegen veselkedő takarított és ő figyelmeztette a detektivek Rácznerre, akik azután lefogott.

Metz kir. ügyész a vádlott védekezését egymagában is elegendőnek tartja, hogy büntésége megállapíthatassék. Hiszen annak a tárgynak, amit egy szobában találunk — meg van a maga tulajdonosa. Már ez megában véve meríti ki a lopás tényálladékat.

A kir. törvényszék dr. Hoch Öskér ügyvéd védelem-utas kibírdotelelté: büntésnek mondvan ki Rácz Jánosné a Btk. 333. §-ba ütközés lopás büntetésben és ezért öt hét hónapi börtönrre és három évét mellékbüntetésre ítélté. A kir. ügyész megnyugodott, vádlott és védője felebbezett. (*)

Gasparich Márk,

a magyar szabadságharc vitéze halálát halt ferencendű szerzetes.

Írta: Neusiedler Jenő. (3)

Ez a végző kijelentése van megőrkítve Perak főtérén levő emlékoszlopon is.

A pozsonyi úgynevezett „dísz mezőn” játszódott le a tragédia az utolsó felvonása. — A rendnek nem volt szabás elszállítatni a holttestet, ott temették el s ma már nehéz volna megállapítani hol van a sír, mely a hősnék hamvait takarja.

Az akkori nehézkös hírzorgálati útján csak hetek vagy hónapok múlva jutott el a hír szülőfalujaiba s akkor sem tudták elhinni, elképzelni a ridog valóságos, még sokáig, nagyon sokáig várták haza a hőnt. S há ma kérdézet a még élő szemtanúkat, hogy miért kellett meghalni neki, becsületese lükük nem tud semmi bűnt sem vetni Gasparichra, egyszerűen azt válszóllják: „Még halt, mert Kossuth Lajos szolgálataiban állott.”

Az utókor csak nagykesón róta le a kegyelet adóját, midőn 1894-ben Perak főtérére emlékoszlopot állított neki a felirással: Gasparich

Márk sz. ferencendű szerzetesnek 1810—1853 (jobbrol) Muraköz közbőség, (balrol) „A magyar szabadság vártanujának” (és hátul) Ejen. . . . és élni fog a haza. — Ugyanekkor szüldőháza egy fái négy szögmeier nagyságu márvány emléktáblával lett megjelölve ezen felirással „It születtét 1810. Ápril 7-én Gasparich Márk Kiliú Szent-Ferencendű szerzetes a magyar szabadságságrt vértanú halált halt” Pozsonyban, 1853. szept. 3-án.

Az emlékoszlopot — mely bekerítettlenül, szíazpt nékül a földszintjén állott — Drávaygház közböz előjáróságának Zalamegye alispánja által 93971—903. sz. a. engedélyezett tetemes összeget eredményező gyűjtésével egy bizottság renováltatta s megfélelt alapszál és díjazás kerítésel látt. el, mely renovált emlékoszlopot 1903. év szeptember 3-án, mint a marir hős halálának ötven éves évfordulóján a nagykanizsai irodalmi és művészet kör közreműködésével, ezekre menő Ünnepöl közbözség jelenlétében avatottat föl.

(És most mielőtt befejezném a hős rövid életrajzát a letenném a tollat, hozzád fordulok édes mura-

közi népem. Hozzád fordulok, midőn arra kérlek, becsületese szívedet és lókedet ne engedj elámlítani a „Nagy Horvátország” s a „Zs Medjimurje” uton ültelen kilőlök hazug szavával. Ne feledjétek el soha, „hogy mindnyájan egy hazának a gyermekei vagyunk s hogy a hazának minden néra szüközése van.” Ő mondá G. Gasparich Márk a díczó, a nomes, midőn apókatok ekkéni erősiote a haza iránti szeretet, s szereleiben „aki hazáját megszeri, is teni szereti, ki hazáját elárulja azt megveti az Isten.”

Két felejtethetlen hős adott a Magyarok lstenre a szép Muraköznek, egyiknek Zrínyi a költőnek emlékoszlopa Csakortnyán áll, — a másiké Gasparich Márknak a marir hőse Perakon. — E két emlékoszlophoz járul évente édes népem, hogy ós-apóitoktól örökölött hazaszerelet s tántorlithatlan hűségben megöröszödjétek. — E két hősnék példaja lebegjen előlötetek mindig. — Tölük tanuljátok meg, mint kell élni a hazáért munkával, karddall, békében, vesztben, mert ne feledjétek el soha, hogy csak az a nemzet lehet nagygyá, ki nagyjalt példáját követve, azok emlékeit hlyven őrzli.) (Vége.)

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásani intézet jelentése szerint hazánkban esőselmett esett eső. A hőmérséklet kissé emelkedett. Egyelőre lényeges változás nem várható.

— **Hittudománydoktori szigorlat.** Örméml vesztük a hirt, hogy Szűcs Imre kegyesrendi időjárás, főgimnázium tanár, ismét jellest tollu boldg munkatárs, most tette le a budapesti tudományegyetemen kitüntetéssel a hittudománydoktori utolsó szigorlatot Felavartása legközelebb fog megtörténni.

— **Személyi hír.** Dr. Krajcovic József rendőrkapitány, akit Kanizsáról Miskolcra, majd onnan Egerbe helyeztek át, hol a kapitányság vezetőhelyettese lesz, és Kanizsára érkezik. Dr. Krajcovic kapitány családja ugyanis még mindig Kanizsán lakik. Most, hogy Egerben sikerült megfelelő lakásra szert tennie — végleg elköltözik Kanizsáról. Dr. Krajcovicok kapitányt — aki mint a közigazgatás osztály vezetője és a kapitányság vezetőjeként helyeztette, hosszú időn át működött Kanizsán és a kanizsai társadalom őszinte nagyra becsülését bírta, Kanizsáról való végleges távozás alkalmából egy meleg, szeretetteljes lated horzád dal bucsuznak.

— **A faémegállapító bizottság ülése.** A faémegállapító bizottság ma délután 4 órakor a város háza kis tanácstermében ülést tart.

— **Szűlési konferencia a foglalmi szűlésben.** Ma délután 5 órakor szűlési konferencia lesz a foglalmi szűlés tornatermében. — A fontos elöadóra a szűlést és az érdeklődő nagyközönséget szivesen látjuk.

— **Konferenciabeszédek férfiak számára.** A jeles egyházi szónok és tudós jezsuita pater Bernhárd Zsigmond a két kongregáció lelki gyakorlati tegep csebevezete nagy számú hölgyszállgatósággal. Ez alkalommal az Uraknagykongregációjának prezése felkérte a konferenciát tartó páteret férfiak számára tartandó előadások megtartására. — Három napon át 21, 22 és 23-án d. u. fél 5 órakor a ferencesek templomában lesz a férfieleadások megtartása, melyekre intelligens férfiak figyelmét különösen felhívjuk.

— **Gyászvörös.** Öszinte részvétellel vesztük a hirt, hogy Tripammer Elekta urhölgy f. hó 18-én elhunyt Nagykanizsán. Temetése ma délután 4 órakor lesz a róm. kath. temető halottasházából. Az engedélyt azentmiserelidőzot ugyancsak ma délelőtti 9 órakor tartatik a Szentferencrend pleb. templomában. Az elhunyt urhölgy Iránt, kibn Tripammer Vilma és Tripammer Károly pécál ferdémernök nővérüket gyászolják, városzerge nagy a részvétel.

— **A Kath. Legényegylet közgyűlése.** Vasárnap délután fél 5 órakor tartotta a Kath. Legényegylet az évi rendes közgyűlést, melyen a tagok nagy számban vettek részt. Az egyházi elnök távollétében Eperjey Gábor világi elnök üdvözölte a megjelenteket és megállapította a határozatképességet a közgyűlést megnyitotta. Megnyitelt beszédében felhívta a tagok figyelmét arra, hogy ne csak az anyagi dolgok ellátására gondoljanak, hanem valban kötelességeiket is minél jobban teljesítsék, hogy ezáltal is minél jobban kitűnjék az

Április elején megkezdik Amerikába szoló magyar utlevelek kiállítását.

Még nem lehet tudni, hogy hány magyar kivándorló kaphat utlevelet. — A hatóságok gyorsan ellintézik a kérelmeket.

A magyar belügyminiszter még a múlt évben megtiltotta, hogy az északamerikai Egyesült-Államokba magyar kivándorlók részére utlevelet állítsanak ki a magyar hatóságok. Ennek az intézkedésnek a következménye volt, hogy Ellis Islandon a magyarok részére megállapított létszám betete miatt árnyaligen kevés kivándorlót usaltottak vissza.

Jelenleg az 1922-ben, két év tartamára megállapított kvóta törvény van életben, amely szerint az 1910. évi népszámlálás adatai szerint az Unió idegenszarmaztás lakosságának 3 százaléka vándorolna be újban évenként. — Ez a szám: Csomka magyarországra 5838.

A magyar belügyminiszterium kivándorlási főosztálya nem várhatja meg, míg az amerikai szénátus elé

terjesztett javaslatok sorsa eldől, hanem már a legközelebbi napokban usaltani fogja az utlevélkiállítás hatóságokat az Észak-Amerikai Egyesült Államokba szoló utlevélkéresek felvételére.

Egyelőre azonban csak az alábbi három kategóriába tartozók kérelmet intézik el: Akik az elmúlt kivándorlási évben a belügyminiszteriumhoz fordultak utlevélért, de utlevelüket még nem kapták meg. — Akik szabályszerű utlevéllel rendelkezek, de el nem usaltattak, mert esetleg utlevelük lejárt, végül azok, akik szüleikhez, gyermekeikhez, vagy zástársaikhoz akarnak kivándorolni, ha állításukat affidavitval és más okmányokkal igazolni tudják és itteni ellátásuk nem tekinthető biztosítottnak és véglegesnek.

egyezdlet jellege. Áttérve a napirendre a Koston József I. titkár által felolvasott jelentést, és a Graf János pántársok által előterjesztett számadásokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta és a felmentvényt a számadókra megadta. A választások kerülvén sora, a szavazások összeszámolására Gürtler Ferenc, Graf Ernő és Wagner Jenő küldtek ki. Uj egyházi alelnöknek Gárdag Ferenc püspöki biztos, rendező bizottsági elnöknek lemondott Lengyel János helyett Schless Ferenc választatot meg. A választmány tagjai Cvetkovics Jenő, Szántó Lajos és Wagner Jenő lettek. Az indítványok során Bárony Ferencné — gróf Kegyelvi Ilona uróné és dr. Simon György apítkanodokot (Vespérműt) egyhangulag az o. ysáulit distingálnak megválasztották. A tárgysorozat kimerítettvén, az elnök az ülést befejezte.

— **A feladotemplom harang alapja javára Erdélyi János városi íktató gyűjtő ívén a következők adokoztak: Lichtecheindl Pál 20,000 K, Mayer testvérek 1000 K, Antal Jenő 5000 K, Wolff Sándor 200 K, dr. Fodor Aladár 1000 K, Ösv. Wenczel Rezsőné 1000 K, Bojtor József 5000 K, Merkő József, Pintér Ferenc, Stampf Zsigmond 1000—1000 K, Horváth Sándor, Gutenberg-nyomda 500—500 K, dr. Tamás János, Hild Ferenc, Bogenreder Frigyes, Erdélyi János és neje 1000—1000 K, Tibold Lajos 300 K, Ballinger Ferenc 200 K, Polgar 200 K, Schless testvérek 500 K, Brunner Gusztávné 300 K.**

— **Az elismült harangok alapja javára befolyt adományok:** A feladotemplom harangjaira Bay György tisztelhetetlen 500 koronát adományozott.

— **A világtalan Öregaszony részére** újban a következők adományok érkeztek koronák: páfal Horváth János 500 koronát, Gyöner Lajos, Lichtecheindl Pál, N. N., N. N., egy ismeretlen 200, 200 koronát, Lehmann Ferenc, Bay György 100—100 koronát.

— **A III. vagyonmentő várszóra,** mely a Rozgonyi utcai is kálta tanyteremében lesz megtartva, a gyűjtés e hó 23-ig tart.

— **A törvényesek felhívása.** A nagykanizsai kir. törvényszék felhívja Kis János csornyeföldel volt lakot a házassági életközösség visszaállítására.

— **Megszökött internáltak** A zalaegerszegi internálótáborból harom internált megszökött. — A szökevények: Maximon Sándor vladimirovicsnak születésű, 27 éves görög kath. nőilen, géplakot, legutóbb debreceni lakos, Kona tanin Perotti verhoi születésű, 54 éves, gör. kel. nő, gyári munkás, legutóbb debreceni lakos és Jeneklik Lina zlatanai születésű, 22 éves, gör. kel. cseléd, legutóbb pópai lakos. Mindhármukat körözik.

— **Telökköznyel helyesbítés.** Szelecsizlő község telekköznyének helyesbítésére a helyszini eljárás április 23-án kezdődik. (Nagykanizsai kir. járárbörög.)

— **A római pápa ki akarja békíteni az irakot az angolokkal.** Rómából jelentik: A pápa irországa teljes hatalom emisszáriát küldött azgal a megbízással, hogy mit tethet az ir katólicus pápseg az egymással harcban álló két súlyos politikai ellenfél kibékítése érdekében. Hír szerint a Szénizésk Anglia su galmezzás teszi meg a békítő kísérletet.

— **As Automobil Club sport programja.** A Királyi Magyar Automobil Club igazgatósági ülést tartott, amelyen az évad sportprogramját állapította meg. — 1923. április 15-én teherkocsi-verseny lesz május 10-én országúti motorkerékpár-verseny a Budapest—Szombathely—Budapest vonalon, június 1—5-én tartják a Mátra—Balaton túrautatót, június 17-én rendezik a motorcsónak-versenyt a Margitsziget körül és október 7-én a svábhegyi-versenyt. Valkmennyi verseny nemzetközi lesz és tekintve a rendezőség aglítását és a magyar autósportosoknak külföldön is örvendeten növekedő súlyát, nem kétséges, hogy az évad sporteseményével érdekeség és siker szempontjából is méltán fognak sora kozni a KMAC eddigi eredményes tevékenységéhez.

— **Beszédszámok.** A Statisztikai Hivatal most tette közzé az 1922. év népmozgalomának főbb adatait. E szerint Csokmagyarországon a házallási arány növekedett az előző évhez képest. — 1922-ben 167,237-en haltak el, vagyis 13,400-cal többen, mint 1921-ben. Az utolsó három esztendőben a házallási arány állandón rosszabodott. A másik szomorú adat a tördvéaz terjedéséről számol be: 1921-ben 19,548-en haltak el töd-

vészben, 1922-ben már 23,855-en, 1922-ben 8412-vel több egy évben aluli csecsemő halt meg, mint az előző évben. A házassági arányszám a békebeli években is nagyobb, ami éppen a gazdasági viszonyok leromlása mellett szól. Ez évben 700-cal ködötték több házasságot, mint 1921-ben. A statisztika kimutatja még azt is, hogy az éves születések száma emelkedett az 1922-ik évben, amikor 235,735 gyermek született. A születési arányszám 2,80-ról 29,1-re növekedett.

— **A világ legdusabb petroliumforrása.** Londonból jelentik: A Reuter-iroda new-orleansi híre szerint a venezuelai konzul tévratot kapott, a melyben közli, hogy a Maratibo közelében fekvő Luvabon olajforrásra bukkantak, amely naponta 120,000 hordó petroliumot szolgáltat. Kijelentik, hogy ez a világ legdusabb petroliumforrása.

— **Kémilillós szikkasztás a nagyváradi hadtestparancsnokosságnál.** Nagyváradi jelentik: Kinos felűnést kelt az egész román közvélemény előtt az a fejlemény, amelyet Manu ezredes fölétege tett a hadtestparancsnokság előtt. Manu feljelentésében előadta, hogy férje, Manu ezredes kémilillóhászterez letit szikkasztotta a nagyváradi hadbiztosag pénztárából. Az alvezredes neje kijelentette, hogy a kárt hajlandó stija vagyonából megtéríteni. Leona ezredes a nagyváradi hadbiztosag vezetője, aki aznap érkezett Bécsből kistanya azerpációjától, Manu ezredes letartóztatásának álltára, felve az elleno is meginduló vizsgálatot, ügylikosságot követelt el. Az ezredes azonnal meghalt. Temetése nagy részvét mellett folyt le, mert belga-zöldött, hogy az alvezredes manipulációjában nem volt része. Megállapították, hogy Manu alvezredes a szikkasztott pénzt egy Pinár Boske nevű színésznőre költötte. — A színésznő ékezeit elfoglalták. Az alvezredes fölétege örteülve férjének a színésznővel folytatott viszonyáról és megtudva, hogy szikkasztott pénzből mulatozik férje, a fejlemlenést akart bosszút állni. — Minthogy az asszony a férj megtérítésére hajlandónak mutatkozott, Manu alvezredet szabadságra helyezték, illetve csak lakásán önik.

— **Cseh-Szlovákia repülőgépeket látogat a cseh földhelyek közt.** Prágából jelentik: A cseh közlekedésügyi miniszterium rendezeres repülőgépeket szervezette a nyárra a csehországi világtúrók forgalmának karbantartására. A járatok iránya Kolonyab—Marienbad—Fransesbad—Prága és Prága—Brünn—Pésyén—Trencsénpleicz—Tátraalomlcz—Ungvár.

— **Glatfelder püspök bucsuzó pasztorelevének közzételese miatt elköszönt két temesvári újság.** Temesvárról jelentik: Az Úgyászati elköszöntt a Temesvári Hírnap és a Volksprese legutóbbi vasárnap számat, mert közölték Glatfelder püspök bucsuzó pasztorelevét, amelyben éies kritikát tárgyává tette a román hatóságoknak a katólicus lakosság ellen folytatott hájzást.

— **Nyolc új rádióállomást létesítenek Belgrádban.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány a külfölddel való intenzívebb rádióforgalom lebonyolítására nyolc új állomást épített Belgrádban. A sztraktávör-állomások építési munkálatait már meg is kezdték és valószínű, hogy már a nyári forgalomnak át is adják az új állomások a forgalomnak.

— A román köztisztviselőkhilakoznak a politikai célokra való felhasználatauk ellen. Bukarestből jelentik: A román köztisztviselők bukaresti országos kongresszus alkalmával tiltakoztak az ellen, hogy a kormány rabszolgasorban tartas a köztisztviselőket, akiket politikai célok elérésére használ fel. A kongresszus követeli, hogy a kormány függetlenítse a köztisztviselőket a hatalomért dukuló politikai pártok bármely befolyása alól. A határozati javaslat szövege szerint „nem elég, hogy a köztisztviselők felfüggesztés, szűkzáros, hogy a kormányt is felelősségre lehessen vonni cselekedeteiért.” A szónokok a fenti viselőik elkeseredett küzdelméi jelentétek be jogaikért.

— **Óriási árvíz a Bukarest — Galac közötti vonalon.** Búke réaból jelentik: A bukarest—galac vasutvonal egész területén nagy víz pusztít, úgy, hogy az árvíz közzeiben a közvetlen forgalmat is be kellett szüntetni. A közlekedési Galac felé a Marasesti vonalon bonyolították le.

— **Szabadkán engedélyezték a magyar szociáldemokrácia Szabadkáról jelentik:** A szabadkai városi hatóság a polgármester kezdeményezésére engedélyt adott ki, mely szerint a szerb színtársulat tavóllétében, április 8-ig a színházban a magyar színtársulat terhat előadások minden korlátozás nélkül.

— **Nem érdekes a nemzeti kisebbségek meghallgatása németül kötött békeszerződés.** Varsóból jelentik: A lengyel parlament ukrán, fehérrúdi és német nemzetiségű képviselői közös deklarációjában tiltakoztak az ellen, hogy a nemzeti kisebbségek képviselői a lengyel parlamentben nem hallgattak meg a lengyel keleti határ problémájának tárgyalásakor. A nemzetiségű képviselők blokkja egyuttal megállapítja, hogy az 1921. március 18-iki rigai békeszerződés a lengyelországi nemzeti kisebbségek szankciójára nélkül kötötték és ezért kijelentik, hogy a lengyelországi nemzeti kisebbségek ezt a szerződést magukra nézve nem tekintik kötelezőnek.

— **Szervezkednek a romániai kigazdálk.** Bukarestből jelentik: A romániai kigazdálk, akiknek 5-150 haktártal földjük van, szövetkezést alakítottak Kis-és Középgazdák Egyesülete címen. Az alakkal gyűlésen, amelyen több ezer gazda veit részt, memorandumok készítek. A kormány ezt terjesztett memorandum főb pontjai: 1. Függetlenítés a mezőgazdasági termet az állam beavatkozása alól. 2. A földelői szövetkelet elősorban a belsőli mezőgazdasági termelésből fedezték. 3. Hírelkötő állásnak fel a mezőgazdák hiteltelőségeleinek kiigeltetésére. — Ezeknek a pontoknak teljesítése előfeltétele a kormány támogatásának.

— **As émetet.** Zrínyi Miklós, amikor Szigetvárat védelmezte, olyan hőies ellenállást mutatott, hogy II. Szulejman katonái már-már lemondtak arról, hogy bevegják a várat. A pasák azt mondták: ha a török császár levelet írna Zrínyinek, biztosan kiadná a kardját, ami akkor a vár feladását jelentette. A szerb végre, amikor látta, hogy emberei nem tudják bevenni a várat, a következő tartalmú levelet küldötte Zrínyhez:

„Ha élni akarsz, köldd el a kardodat!”
E rövid felhívóztára Zrínyi csak annyit írt válaszul:
„Ha halni akarsz, magad jöjj kardomért!”

A magyar nem jaigat...

Egy előkelő angol politikus járta be legutóbb Ausztriát, Csehszlovágot, Romániát és Magyarországot. Sok-sok, reánk nézve kedvező tapasztalatán kívül ml csak azt ragadta ki, amiről éppen beszélni kívánunk. A többi között ugyanis ezeket mondja:

— Mindenütt panasz és panasza, sirás és jagtatás, — leginkább pedig ott, ahol a háborúban rendkívül sokat nyertek. Csak egy nép, amely pedig a legjobbtól veszített, nem siránkozik és ez a magyar. A magyar büszkén viseli el ezeréves országa megcsönkítését, a forradalmak és a román megszállás rémséges kárait. A magyar keserűen tűr és nem jagtat.

A dolog úgy áll, hogy a rajtnok meggyapapodottk hazugsággal, kolduiással és hamissággal férköztek be a hatalmas osztoगतók kezébe. Magyarország sohasem hazudott, sohasem koldult, sohasem hamiskodott és

ezért maradt most alul a népkálmárk gerinctelen vásárjában. Magyarország csak ott nyerhet, ahol a jog, becsület, igazság és önérzet versenyében mérközhetnek nyíllan, egyenesen, férfiisan, szemtől-szembe

Nem, — nem sirunk, nem jagtatunk, hogy orozslán testünket megmarcangolták és pedig patkányok... nem kéregetünk, nem eszedelünk szánalomért, büszké és önértettek maradunk, mert nem kell nekünk amlamizna mból, ami egészben a miénk volt ezer éven át. Eljön a ml időnk, mlként az igazságot nem lehet örökre eltemetni. És akkor is eljöhettek közénk, megtapasztalni, hogy ki nevet és ki jagtat. És látni fogják, hogy a magyar egyetleg mindenütt meglegedést kelt és a magyar sohasem nevet mások könnyei árán. Ha a magyar mosolygohat, akkor vele vidámul mindenki, aki egysébe kerül.

— **Orvosl bír.** Dr. Halász Pál rendelését Kintal-ut. 2. szám alatt megkezdte (10—12-ig és 2—4-ig.)

— **Caruso apóának kilönlés végrendelete.** Rómából jelentik: Caruso nemrég meghalt apósa, Ben Jamin Park newyorki bankár végrendeletét most bontották fel. A végrendeletben Park azt kívánja Anna nevű leányától, aki kedvence volt, hogy Olaszországba utazzon hamvaival és a hamvakat az Óceán egy bizonyos helyén egy meghatározott márciusi éjszaka szórja aengerbe. A kilönlés ködök bankra lenya a végrendelet értelmében március 17-én az United States Lines egyik hajóján indul el Newyorkból apja hamvaival a végrendeletnek eleget teendő.

— **Hamifogakat, aranyat, ezüstöt, brillánsoakat és érmekeket a legmagasabb napl árban veszek.** — **Féled jössz ékeszser, Sugar-ut 2. szám.** (Fő-ut és Sugar-ut sarok.)

— **Idégségg gyakran csak a rossz emésztés következménye.** Ily esetben a Hunyadi János víz (Szaxlekner) rendszeres használata meglepő jó hatású.

— **Úrnlia.** Kedd, szerda 7 és 8 órákor „Béni jelnye” szójitök, America kitalálógái: 1. Felvadász szójitök az amerikai kitalálógák világszerte. 2. Amériai Goldwyn filmgár mesterműve. Csillárközlök és pntekes „Halkálta” nagyvezes ciklusfilm Lucieno Altieriál készítésével.

— **Próbálja mag On la és meggyíződik róla,** hogy a FILIPPI harcnyakódóféb-baró kikéllő szagból készült hatóanyag, zoknok a legutóbbi világháborúban és mlőnézők panaszból bírmörök megjelöltek. Szombathely, Széll Kalmás utca 6.

— **A Világ mezőében még csak ma lesz musorom a tegnap őrúsi alkort arított 70 emberk: című dráma és „Chaplino ayudvadászat” címűk buliznak.** — **Östüigényk és pntekes.** A hazugság gyarmata és „Lagyon igazság” c. ml tervele homosított Érmórási képek szereplőivel Sonja Liszová és Jean Mosjukim fellépével „Eva aszony mltya” c. dráma és „Pipsi a szavatos leány” c. b. letovnasos anyakévi vjgáték Mary Pickfordnál. E megv. az azelőttök musorra jegyek ml előjegyzatök.

Termény jelentés:
Usona (Tasavidek) 16800—17200, egyét 10000-17000 tozok 10500-80, lakarmány 1150 920-400 mltya 9400-9500 ml 11000-11500 laogeri 9000-9200, kóles 14000—14600, kopta 5600—5700, kóles 8800—8900.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsöskertek benépesítése.

A gyümölcsöskertek benépesítéséhez ismerünk kell azokat a fákat, ar ilyek leginkább megfelelnek hazánk éghajlati és talajviszonyainak. A lényegü gyümölcsöskertek ismeretése után meg kell emlekenünk a béglyümölcszö fákrol, melyek különösen a mai időekben a legjobban értékelhető gyümölcsöt termik. Idetartozik a díofa, amely különösen utak szegélyezésére, legelőknék, száraz oldaleknek a beültetésre alkalmas. Kertben, szőlőben nagy lombja okozta árnyék miatt nem kívánatos. Leginkább szereti a szárazabb felvölvet, homokos, meszes, jó erőben levő földet, de azért köves, sőt sziklás földben is — lassan bár, de szépen — fejlődik. A fája ilyen földben nő keményre a butorkészítésre ez a fa a legalkalmasabb. Szaporítása kizárólag díoról történik. Erre a célra olyan díókat kell kiválasztanunk, amelyeknek a béglyümlősnél, vékony, törékeny és taliból. Ezeket faszal, vagy megfelelő előciszvártása után tavasszal ültetjük el 40 cm. széles sorokban, egymástól 25—30 cm. távolságra. A fiatal fácskákat egy 2—3 évig gondozzuk a csak aztán ültetjük el a falkolába, ahonét 4—5 éves korban vitéjük állandó helyükre. Vitéjük a díót mindjárt az állandónak kiszemelt helyre is. Ilyenkor egy fészekbe több díót vetünk, a kikelt emeteket az állatok kártelel ellen, szodronykrítással védemelözzük. Két év mlva a legszeltem kiválasztjuk és meghagyjuk, míg a többi ottlitéjük. A díofa természetese hozza magával, hogy nagy árnyékot ad lombos koronát nevel, ezért a nyestés csak akkor szabad alkalmazni, ha túlsűrű, különben csak a beteg ágakat nyestök. A fa tisztogatására legalkalmasabb idő június második fele, amikor a nyestés is elővéghetjük. A mandulafa szaporítása szőlőmagról történik a előzetes csírázás után tavasszal ültetünk el a magkólába, innét 3 év mlva a falkolába, ahonét pár év múlva vékedés után állandó helyükre kerülhetnek. Legbiztosabb szaporítási módja a magról nevelt fákon oltása, vagy szemesre, ismerünk édes és keserű mandulát. Ez utóbbiakat gyógyszerkek készítésére használják.

A magyorkor közönséges fajtája vadon tenyészik az erdőben. — Nemesebb fajtáit bujtás, vagy gyökere sarjak után szaporítjuk. Az igen száraz talajt kivéve, mindenhol megerem. Hegyes, erdős vidéken jól tenyészik, csak ar a baj, hogy eddig nálunk nem sok figyelmet fordítottak rája, pedig megérdemelt, mert — a magyorkor nagyon keresett cikke a dílglyümölcsöskertekedőknék, ezek és a cukrármék örúsi mennyiségét fogyasztanak beüle, aminek nagy részét külföldi kénytelenek beszerezni. Fajták: a Hallel óriási, a Bosz waderi cöde, a korai korfi olasz és a pirosabúli.

Budapesti állatvásár.

Másnap 1. r. egyszem 170—800, hálajk: 780—850, éleje 780—880, ml. r. egyszem, 880—970, hálajk 820—720, éleje 470—570 Növényedk marha I. r. egyszem 620-720, boju (8000 bók) 780-800, Kézelt: nagy-marha 470, élde 380, — Növényedk marha 24, élde 31, boju 128, élde 81, Marhabőr 700—750, hálajk 1385—1380

Sörtésvásár.

Felvásár 850, Élekt 4618, Öreg — Kézelt 100, Kézelt — 1. r. 1100, 2. r. 980 Zelt 1600, Szakons 1400 Láb. bók 1000.

TÖRVÉNYSZÉK.

Tárgyalás felmentéssel.

Szabó István bécsi lakos és G. I. kiskorú letenyeli lakos, naponta mosak azal voltak vadoha, hogy Bécs közegében a községháza istállójából együtt és közösen zabot loptak el.

A tegnapai tárgyaláson Szabó István nem ismerte el bűnöségét. Azt mondotta, hogy bolomsból jelentették fel. Nem követhette el a lopást már azért sem, mert a kérdéses napon a hegyen tartózkodott. G. I. kiskorú elismeri a lopást és elmondja annak történetét, majd szömben mondja Szabónak, hogy közösen vitték el a zabot az istállóból.

Az eskü alatt kihaltott tanuk vallomása után a vádhatóság képviselője vádbeszédeben rámutatott arra, hogy Szabó István-ellen perrendező bírói nyilatkozatok — de G. I. vallomása szerint Szabó István térsa cselekményének és ezért vele szemben is fenntartja a vádat. Mindkettő megbüntetését kéri.

Az elkövetőkkel szembeállított bírói nyilatkozatok alapján a vádbeszédek felmentést kéri Szabó Istvánnak, mert semmiféle bizonyíték nincsen, mely bűnössége mellett szólna, hanem a kiskorú G. I. akarja mindénron őt is bekeverni az ügybe.

A kir. törvényszék dr. Hegedüs György védelme után Szabó István felmentette a vád-és követelménye alól, míg G. I.-t bűnössékné mondta ki lopás vátségében és ezért öt egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Billiárd-verseny.

Nagyánisa billiárdozó közönség meghívjuk a Szarvas-kávázásban a hó 26-án kezdődő nagy billiárd-versenyre. — Versenyzen két csoportban (I. és II. osztály). Nevezések a kávéházban a hó 25-ig. Pártoló vendégeket szívesen látunk.

A „ZALAI KÖZLÖNY”
HUSVÉTI SZÁMA
részére már most felvevő a kiadóhivatal hirdetésekkel mérsékelt árban.

Legszebb husvétli ajándék
az
Imakönyv.
Legnagyobb választék egyszerű és legfinomabb kölékekben még olcsó árakban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIAI
könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN

Felhívás.
Felhívom a t. háztulajdonosokat, hogy a legnagyobb bizalommal forduljanak hozzá a házajálalt munkáival, mert a kialakított összegért a munka elvégzése után egész évben át mindenki külön díjazás nélkül jöhetnek tartom. Ezen jótartás tartat elvállalom vidéken (falusi is templom, iskola, paplak, kőszágház stb. Mivelhogy az anyag ára folyton emelkedik, már most előnyösnek tartom a szíves megbeszélést

További elvállalt városi és falusi lakóházak építését, gazdasági és háziállat-építést. Mégis és mely építések, átalakítások, egyszerű és modern tervezéseket. — Ingatlan vételét és eladását és bármilyen becsületet.

Tisztelettel
Bölcshölyd János
házajálalt és házkarbantartási vállalkozó
Nagykanizsa, Békégy-utca 1.
Telefon: 306.

ŐSZ IVÁN
NAGYSZERŰ KÖNYVÉ
AZ ŐSI RÖG
A TISZTA SZERLEME APOTHEOZISA. A VASKOS KÖTET KAPHATÓ A KIADÓHIVATALBAN ÉS SZÉBB ERŐN KÖNYVÁRÉSZKESZÉSEN
ÁRA 80 KORONA.

Hirdetmény.
A Kaposváron f. hó 22., 23. és 24-én megtartandó
Export-lóvásárra

vonakozólag az alábbiakban hozzák az érdekeltek tudomására:
A vásárra felhajtani szándékoló lovak a vásári rendező Magyar Gazdák Lótenyésztő és Értékesítő Szövetkezetének exportvárosi kirendeltségénél (Kaposvár, városnéző közgyűlési terem) előre bejelentendők. A bejelentésnél a lovak száma és fajta (hidegvér, félévér) és a felhajtás napja okvetlen közölendő.

* * * * *
Azok a gazdák, akik lovaikat csak egy vásári napra hajtják fel és istálló nem igényelnek, a felhajtást közvetlenül a városi gabonapiacra (Rákóczi-tér) eszközölhetik, ahol minden további utótagazást megkapnak. Tenyésztők a vásárra felhajtott lovaikat értékesítésével a Szövetkezetet megbíznák, ezen kívánásukat azonban a Szövetkezettel előre közölni tartoznak.

A lovak legkésőbb az utolsó vásári nap délelőtti 10 órájig hajtandók fel.
Be nem jelentett, vagy későn felhajtott lovak vásárra nem bocsátatnak és nem exportálhatók.

A felhajtott lovak járlatai a kirendeltség irodájában leadaudók és azokat a tulajdonos, illetve vevő csakis az elhajtáskor és az összes kötelezettségek elintézése után kapja ki.

Istállót csakis a szövetkezet vásári kirendeltsége utalhat ki és csak az így kiutalt istállóban elhelyezett, szabályszerűen bejelentett és lajstromozott lovak fognak vásárra és kivételre bocsátatni.

Közvetlenül eszközölt istálló-érteleket nem ismerünk el. Kivételt képeznek azok a kaposvári gazdák és lókereskedők, akik saját istállójukban, saját lovaikat óhajják az exportvásárra felhajtani. Ezek is tartoznak azonban így irányú kívánásaikat legkésőbb március 20-án déli 12 óráig bejelenteni.

A vásárra felhajtott lovak takarmányozásáról a szövetkezet vásári kirendeltsége gondoskodik. Takarmány-rendelések lehetőleg előre eszközölendők. A takarmány ára a kiutalásokkor előre fizetendő. Helybéli gazdák és lókereskedők saját takarmányt használhatnak.

A lovak felhajtása után minden változás (vétel, eladás, szállítás stb.) csakis a szövetkezet utján eszközölhető. Vétel és eladás az erre a célra szolgáló kötetével alapján történik. E kötet és a vásári kirendeltség központi irodájában (Kaposvár, városnéző közgyűlési terem) előírandó ki és ugyanott a kirendeltség pénztáránál eszközölendő mindenféle fizetés és adandó meg a rendelkezések a lovak elszállítására vonatkozólag is.

Állában semmit sem tanácsos a vásári kirendeltség tudni nélküli tenni. Inkább többször kérjézzünk, mintsem egy elhibázott dologgal magunknak kárt és másoknak, vagy a hatósági személyeknek időrbeli zavart okozunk.

Kaposvár, 1923. március 15.
Aisdónántul Mezőgazdasági Magyar Gazdák Lótenyésztő és Kamara. Értékesítő Szövetkezete.

Dr. Véték György s. k.,
polgármester.

QUITTNER ARTHUR
KATÓGÁZLAG ENGEDÉLYEZETT VILLAGTÉRTÉKELŐ
Telefon: **NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 17.** Telefon: **304**
Világítási munkák, mesterek, csatlakozások, valamint kábelezések, vezetékek és jelzőlámpák felrakásait, kályhák, villamosított berendezések, mindenféle villamos munkákat végeznék a lakosság számára, valamint villamosított épületek, kábelezések, csatlakozások, vezetékek újrateljesítését. Mindenféle egyéb rakások.

Kapható egy és két éves dugi gyökerezésű
Ngá szőlővessző
ültetéshez, ugyanint országos pótláshoz
GRÜNFELD ADOLF
MAGYAR-UTCA 25. SZÁM ALATT.

OLCSÓ,
már 10, csirkepos virágmagvakat vehet
PETERMANN JÓZSEF
virág- és megkereskedésében
FŐ-UT 1. SZÁM.
A magvakat magok termelés és így az ártól és új
Tavaszi kiállításra kapható:
rózsa, árnyékos, nemes, szesz-
szorosp és szagú fűvek.

BUZÁT, ROZSOT,
zabot, árpát és tengerit
vásárolunk legmagasabb napi áron
KORPÁT
napi ár alatt árusítunk.
Zalavármegyei Szövetkezeti
Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Sörgyőrnök: FOTORA. Telefonos: 193.

3992/1923.
Hirdetmény.
Közhirre teszem, hogy a közüzemi pótlékról alkotott városi szabályrendelet a m. kir. Belügyminiszter 18.089/IV—1923. sz. leirata, illetve Zalavármegyei törvényhatósági bizottságának 29.512/nl. 1922 jkv. 2650. sz. véghatározata alapján folyó évi február hó 1-én életbe lépett.
Ennélfogva a v. képviselő-testület 17.196/1922. jkv. 267. sz. véghatározata alapján 1923. évi február hó 1-től kezdődőleg a bérlő által az 1917. évi november hó 1-én fizetett, illetve elhelyezett az 5555/M. E. és 6000/M. E. 1922. sz. rendeletek szerint alapul veendő bér 340%-a fizetendő közüzemi pótlékként.
Nagykanizsán, 1923. évi március 19-én.
Polgármester.

Nagy vászonvásár!
Egész vég vételnél nagy engedmény!
Legnagyobb szövőpamut raktár!
SINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA divatruházában
Erzsébet-tér

Kalocsai Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő ut. 12.
Telefonok: C-10, C-11, C-12.

Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Telefonok: 22-75 és 23-20.

Kilővétel árak: Egy hónapra 200.- K.
Három hónapra 550.- K.

Sváji vélemény a Magyarországgal való kapcsolatról

Magyarország részére nagyfontossággal bír, hogy a jóvalutájú államokkal mind gyorsabban újabb felvevőre a bátor újtal megszerzett gazdasági kapcsolatot. Iméltelen jelentek meg a svájci lapokban olyan cikkek, melyekből nyilvánvalóvá válik, hogy Svájc azelőtt körében él a Magyarországról írárt régi jóbaráttság felújítására vonatkozó kívánság. Különös érdekesége van tehát annak a nyilvánlatoknak, melyet a francia Svájc egy előkelő pénzkapitánusa tett munkatársának előtt Zürichben.

Magyarországról tudják, — mondotta informátorunk — hogy igen nagy szükség van külföldi tőkére. Kétségtelen, hogy azok, akik e tekintetben vezető pozíciókat töltenek be Svájcban, szívesen működnek köze olyan irányban, hogy svájci tőke termelő munkát kezdjen Magyarországon, annál is inkább, mert hiszen természetesen, hogy ilyen tranzakciók a lebonyolított bankokra is előnyösek. Svájc demokratikus felépítésű és így azonos természetű, hogy svájci lakosok csak abban az esetben nyombetők meg ilyen tervek, ha az a hely, ahova a tőkét befektetni kívánják, szimpatikus előtűk. Ennek a szimpátiának az ápolását azonban Magyarországon teljesen elhanyagolja és annyira teret enged a cseh-slovák propagandának, hogy azokból a megjelölésben nagy mennyiségű tőkékből, amelyek külföldről kerültek elhelyezkedett, semmit sem tudott megának "megszerezni Magyarországon."

De nemcsak a gazdasági programról bírányoznak Svájcnak a magyarországi információk, hanem a politikai kérdésekben is teljes a tájékoztatás, úgy, hogy Svájc teljesen a külföldi Magyarországgal ellensz propagandákkal információk támaszkodhat csupán. Még azok a Magyarországról írárt különböző jóindulattal viseltetű lapok, a melyek helyesen akarják közzéteszük a tájékoztatást, kénytelenek — mint hogy helyes információt Magyarországról nem kapnak — a viszonyokat pedig nem ismerik — ezekből a forrásokból merítnek.

— A pénzügyi vagy közlekedési akciók sikerének előfeltételét abban látom, ha Magyarországra végre megértelmeztet csak azt, hogy mi jelenleg az ország, hanem azt is, hogy mik a jövő tervei. Ha mindenki tudni fogja, úgy mint én, hogy Magyarországon teljes a rend és hogy berendezkedése más állammal egyenlő, hamarosan régi intenzitásában fog élni a Magyarországról írárt barátság mindenütt. (K. E. K.)

Az egyetemi hallgatók várják a kormány elégtételét

A belügyminiszter válasza — nem kielégítő. — Az egyetemisták további magartatása még bizonytalan.

Budapest, márc. 21. (Saját tudósítók telefonjelentése.) Az egyetemi ifjúsági Bajtársi Egyesületek Szövetsége ma tárgyalta a belügyminiszternek a tegnapi nemzetgyűlésen a március 15—16-iki tüntetésekkel kapcsolatban elhangzott interpellációra adott válaszát. Az egyetemi hallgatók körében az a vélemény alakult ki, hogy az ifjúság a belügyminiszter válaszáat nem tekintheti az egyetemi ifjúságnak adott végleges válasznak, hanem feltétlenül bevárják a továbbiakra vonatkozó döntés előtt a rendőrségi vizsgálat eredményét.

Amennyiben azonban a rendőrségi vizsgálat nem fog telje elégtelent szolgáltatni az egyetemi ifjúságnak, a Bajtársi Szövetségek parancsot fognak adni a további magartatást illetően és a következményekért már eleve elhárítanak maguktól minden felelősséget.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, márc. 21. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A nemzetgyűlés mai ülése 11 órakor kezdődött. Walkó Lajos törvényjavaslatot nyújt be a statisztikai hivatal munkarendjéről. Ezután következik a mezőgazdasági munkaviszonyok közigazgatási szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Ehhez a javaslathoz Csik József, Perlatu György és Drószky Győző szólnak hozzá, majd az előző napirendi indítványt tesz, melyet a Ház elfogad. Egy óra lévén, áttérnek az interpellációkra.

Az első interpelláló Reisinger Ferenc, aki a zsalagereségi internálótáborról beszélt és követelt ennek a központi intézménynek a felszámolását. Mellékérvényre terelődött — ugymond — az internálótábor leépítését. Ami az internálótábor élelmiséget illeti, az semmiképpen sem felel meg még a legelőkelőbb követelményeknek sem. Az internálótábor csendesen éhennek. Ami a fűtést illeti, az elégséges dokumentáció a barakban lévő sajkában megfogott víz. (Bogya János közbeszólt: Ne beszéljen, maga népbiztos!) Erre a közbeszólásra — folytatta Reisinger, — azt felelem, hogy Bogya képviselő úrról megállapították már, hogy Liptómeszóra való. (Helyeslet.) Az internálótáborban igen drasztikus a fegyelem. (Csonta Imre: Így van jól!) Követelt a tábor haladéktalan felszámolását. (Taps a barakból.)

Éhn Kálmán személyes kérdésben szóval fel és Reisingerrel polemizált. Ki akarja mutatni, hogy az internálótábor úgy bírelniel, mint élelmiszerrel és egyéb szempontból kifogástalan. (Félkellátások a szociáldemokratáknak: Menjen oda ülölal.)

Ehdtia Béla az oroszországi tuzsak hadiszolgálatba való beasztalása tárgyában interpellált.

Beltiska Sándor honvédelmi miniszter szonnal válaszolt a választ a Ház tudomásul veszi.

Esulán Rupert Reszó interpellált a diplomációl való megfosztásuk rendszere ellen. Politikai okokból egyes embereket megfosztanak diplomáciájuktól, letékedéseket kér a kultuszminisztertől.

Az ülés délután háromnegyed 6 órakor végződött.

A boldog anya.

Belényesujalu, márc. 21. Egy ottani, Balás Mária nevű asszony-nak a tegnapi napon négy gyermek született egymásután. A boldog anya és az újszülöttek ciodására a környékből egész emberesereg indultak el.

A szocialista konferencia a német jóváteiről.

Páris, márc. 21. A párisi szövetségű szocialista konferencia a Havas-Íroda jelentése szerint elhatározta, Olaszország, Franciaország, Olaszország és Belgium egy-egy képviselőléből álló bizottságot küld Berlinbe, hogy a német szocialistákkal a jóvátételi kérdést a Ruhr-vidék megszállásáról tárgyaljon.

Klebelberg kultuszminiszter fog gyűzni Komáromban.

Komárom, márc. 21. (Telefonjelentés.) Amint az előrelátható is volt a választópolgárok nagy többsége Klebelberg Kuno gróf mögé állt ott, akinek megválasztása bizonyos vehető, mert minden tényező, még a választópolgároknak az része is, amely a múltban el-

lenziki pártállást foglalt el, meg van győződve róla, hogy az ország súlyos helyzetében egyedül a központosított kormányzat politikáját támogatgatja, amely politikának egyik erősebb magja a kultuszminiszter.

„Horthy Miklós üzenete” a Felvidéken.

Posony, márc. 21. A Slovenska Politika jelentése szerint a legutóbbi napokban Posonyban és más felvidéki városokban, különösen a Szepestegben iméttérendes veres rőpiratokat terjesztenek „Horthy Miklós üzenete” címen. Ebben a versben lelkeltik a magyarokat, hogy ne veszítsék el reményüket, éljőn még a fehérturul szajradja Posonyt, Késmárkot és a többi városokat a „fekete hold karmaiból”.

Magyar flak a román hadbíróság előtt.

Kolozsvár, márc. 21. A legutóbbi román-magyar határincidensek alkalmával, amikor egyes eredekek hadilétészámra emeltek, a Bihar-megyei Kiskerek községben 34 magyar hadkötelek nem akart bevonulni. Amikor a csendőrtők a magyar flukat bevonulásra akarták kényszeríteni leggyverestők a csendőrtők. A lázadásnál vándolt 34 magyar fiú perben a kolozsvári hadbíróság most kezdte meg a főtárgyalást.

Cseplőgépész kitalálása.

Budapest, márc. 21. A szénügyek kormánybizottság felhívja a gazdasági községet, hogy a gépészlethez való szénigényét legkésőbb 1923. április 3-ig jelentse be az Országos Szénbizottságnál (Budapest, VII. Erzsébet-kört 43.). Szénnek csak gépészletpüládonos kaphat, akár saját birtokán csépel, akár pedig bérceplést végez. A kitalálás iránti blyegyesment kérelemben hatóságig igazolvány csatolandó, mely tekintet nélkül arra, hogy az előző évben részvételük-e már a kérelmező részvételében, vagy sem, hitelt érdemlően igazolva van: 1. Ki a gépészletpüládonos, mely községben csépel és mi a vasutólomása. 2. Hány hold saját gébonatermőnyét fog csépelni. 3. Ha bérceplést végez, kik részére és kinek hány hold gébonatermőnyét fog csépelni. 4. A cséplőgép szénitűszelése és nem fa vagy szalmatűszelése van berendezve. Elkéve érkezt, vagy a megkívánt adatokat nem hitelesen tartalmazó kérvényeket nem vesznek figyelembe.

Lenin állapota.

Riga, márc. 21. Lenin állapotában nagyon esékly a változás. Jobb látást már tudja mozgaltatni, de beszédképességét még mindig nem nyerte vissza.

**A román kultuszminiszter
erdélyi körútja.**

Budapest, március 21. (Fővárosi
merkezségi bizottság.) Nagyváradról
jelentik: Megírtauk, hogy Anghelescu
miniszter a legutóbbi körúttal
végzett Erdélyben. A miniszter eddig
kétszer beszélt Erdély tapasztalatairól.
A miniszteri körút sávanyu eredményeire következtet-
hették azonban Tsuburoa-bírhamegyei
tanfelügyelő-jelentéséből amely-
ben beszámol a miniszternek az
egyén községek tanítóival lefolyt
találkozásáról. A miniszter utazásai
előtt ugyanis a vasutvonalon mentén
lévő összes községek tanítóit fel-
szólították, hogy növekedéssel
együtt jelenjenek meg a pályavá-
roson. Menetlekedésben a következ-
képpen folyt le a román kultúra
legjobb képviselője előtt a hódolat
bemutatlása. A gyerekeket az öreg
tanító Klacskó János vezette. A
miniszter a közel félászdát óta mi-
kösdi tanítóit megkérdte: „tud
románul? „Nem tudok kegyelmes
uram” — felelt az öreg, mért nem
tanult meg eddig? — kérdezte a
miniszter. — „Öreg vagyok már
ahhoz, meg nincs le rá szükségem
már” — volt a válasz. — A mi-
niszter biccentett, felírta a tanító
névét. A vonat tovább rohogott, a
szomszéd község tanítója Bo-
nyák István már tudott románul,
de úgy látszik románul tudását arra
használta, hogy túl szelintlen mon-
dotta meg véleményét a magas
kormányról — mert a miniszter
Bukarestbe hazatérve első dolgának
tartotta Klacskó és Boonyák ellen
a figyelemi megindítását.

**Kéket fognak nyugdíjazni a
tisztviselő létszám reduk-
lása következtében.**

A nyugdíjazásra rövidesen
sor kerül. — A tisztviselő
száma minden tisztviselőnél
más és más.

Tudvalevő, hogy a kormánynak
eltökés szándéka, hogy a tiszt-
viselő létszámot minden vonalon
csökkentesse és emiatt a közalka-
matosok sorában újabb nyugdíjaz-
tatásokat rendel el. Budapesti tód-
sítónk közli velünk, hogy a terv
szerint a nyugdíjazásra rövidesen
sor kerül. Ezerint nyugdíjba köldik
azokat a tisztviselőket:

- 1. kik megfelelő kvalifikációval
nem rendelkeznek,
- 2. kik valaha figyelemi alatt állot-
tak és figyelemi vétségét ellé-
tették (ide számít a mindéltés is),
- 3. kik magánvagyonnal rendel-
keznek.

Az elbocsátandó, vagy nyug-
díjazandó tisztviselőket április 15-ig
összejárják, júniusban értesítik és
októberre már véglegesen megtré-
ténik a redukció.

A most engedélyezett rendkívüli
segély tekintetében a lapokban
megjelent klmuatások sok félreérte-
sre adott alkalmat. — A rendkívüli
segély összege minden tisztviselőnél
és nyugdíjasnál más és más. A la-
pok a maximum összegét közzé-
li, de a rendkívüli segély nagysága
a szolgálati időtől függ. Például
egy VIII. rangosztályban levő álla-
mi nyugdíjas csak akkor kap hav-
18.000 korona segélyt, ha a szol-
gálati ideje a 40 évet elérte. Aki
csak 20 évi szolgálat után ment
nyugdíjba, annak rendkívüli segé-
lye csak 9000 korona.

A faármegállapító bizottság ülése.

Egy újabb ülésen döntenek a faárak felől.

Nagykanizsa, március 21. Tegnap délután 4 óraker ült össze
a városban a faármegállapító bizottság dr. Sabján Gyula
polgármester elnöke alatt, azonban a bizottság nem tudott
megállapodni a végleges árak dolgában. — Elhatározták, hogy
előbb megkérdezik Kaposvárt és Szombathely városokat az ottani
faárak felől és csak azután döntenek egy délután 4 óraker új-
báb összeülési ülésen. Addig is egy vagón hasábfá árát a telepa-
átvéve az eddigi 100.000 K-ról 125.000 K-ra, az aprított tűzfa
mászáját az eddigi 1170 K-ról 1450 K-ra, száz kilogrammon
alul pedig kilogrammonként 16 K-ra emelik. Ezen árak már a
mai naptól érvénybe lépnek.

**Görögország külpolitikai rendező-
dése fontos európai problema.**

El kell döntni a háború és béke nagy kérdésének rövidesen.
— A háború felkészültség teljesen összeroppanítja a görög
pénzügyi helyzetet. — Számítják a Görögország a nagy-
batalmak segítésére?

Budapest, március 21.

Athéni tudósítónk Görögország
általános politikai helyzetéről a kö-
vetkező tudósítást írta:

Ugy Athén hivatalos körleiben,
mint az egész görög népbén általá-
nos a nyugtalanság a törökök
viselkedése miatt. A körvélemény
szerint a törökök békehalogatásá-
ban határozott szándékosság van,
aminek egyik célja éppen a görög
kibővítés. Az athéni sajtó a
legerélyesebb lépésre sürgeti a kor-
mányt aszánt, hogy határozottan
vagy határozatlan háború vagy
béke felelt, mert az ország for-
radalmi kormány vezetése alatt áll,
ad hoc rendlekelekkel van kormá-
nyozva, tehát belügyi szempontból
az állapotok egyáltalán nem kon-
szolidáltak, pedig a görög bel-
politikai rendezését egyik legem-
nensebb problémája az európai
nemzetközi politikának.

Sok megoldásra szoruló kérdés
van, amelyek rendezése csakis ak-
kor lehetséges, ha a rendkívüli ál-
lapot megszünt. Görögországnak
tehát fontos az, hogy külügyi kér-
déseit mielőbb szándja, amióután
nyugodtan fordulhasson belügyi
nek konzolidálásához. Mifelől ka
tasztrófikálna nagy összeget emészt
fel a mozgósított görög hadsereg
fegyverben tartása. A görög állami
pénzügyi helyzet nem tarthatott le-
pést aszal a hatalmas lendülettel,
amellyel csodáként sikerült a for-
radalomnak reorganizált hadsere-
get teremtenie. A pénzügyi helyzet
súlyosan veszélyes lett minden-
felől az is, hogy az általános gör-
ög közvélemény majdaem egyhan-
gult új megtörtli háborút akar,
amint reváns-kérdésnek tekint és
kimenetelének eredményében szen-
től hisz. A háború közvélemény
döntőleg támaszja alá az antant
mai elhelyezkedése Görögország kö-
rül, ami részletve a következők:
A Dardanellák vagy Gallipoli-zo-
rona képezik a kapcsot a Marmara
és Egei tenger között. — A szoros
össze körülbelül hetven kilométer,
hosszúsága egytől nyolc kilométer

(Fővárosi szerkesztőségünk töl.)

között váltakozik. Husz kilométerre
a Dardanellák északi bejáratától a
szozokönyéknél van egy kis hely,
ahol a tengerszoros átjárója a Kil-
lid Bahr és az ársial Tanak-Kale-
sion között. — Ez a szoros legfőbb
pömlje a görög védelemnek, ez az
a pont, ahol 1915. márc. 18-án a
francia és brit flotta nagy vereség-
get szenvedett az odaészponzoi-
tott török hajórajttól. A szorosól
északra Gallipoli városa békődik
a Dardanellák Marmara bejárata
főitől.

Az angolok a mudániai szerző-
dés előtt elfoglalták Tanakot. Egy
francia-angol flotta báilisa pedig
Gallipoliban van. Tanak és Gallip-
oli pedig nem más, mint a Dar-
danellák vesztélye Gibraltárij, te-
hát az Egei tengerből a Marmara
tengerbe való átkeles lehetőséget
az angol francia flotta tartja kezé-
ben. Ez a flotta Gallipolból ellen-
érízheti az egész Marmara tengert
és megakadályozhat minden hadi
anyag- és csapatszállítását, sőt gon-
dokodhatik arról is, hogy ott ne
éplítsenek ellenessége tengeraltjáró
álmomások és ne rakbassanak le
cláró aknákat.

A törökök minden valószínűség
szerint a mudániai szerződés ellen-
ére szállítottak Thráciába. Háború
asztén ez a török thráciái hadse-
reg azonban igen kínos stratégiai
helyzetbe kerülne. Mert szembe
találna magát egyrészt a görögök-
kel a Marica folyónál, mögötte
pedig az antant szállíthat prona
megakadályozhatatlan csapásokat,
a Klészálval és Anzoralval való
összeköttetését pedig az antant
flotta akadályozza meg. Ezek a
fenn leorolt kllátások tették erőse
a görög háborúszpártot.

Csak az a kérdés marad hátra
most már, vajjon a Dardanellákban
felvő antant flotta kéző-e Görög-
ország majdnem klszrálagos egyéni
érdekelteit szolgálta kézen ren-
delkezésre állni. Az antant nem
egyszer hagyta cserben már Görög-
országot. (kek)

**Klélesedett az ellentét Olasz-
ország és Jugoszlávia között**

Róma, március 21. A francia
lapok egyértelműen megállapítják,
hogy a Jugoszláviával való viszony
a flumel kérdésben erősen kléle-
sedett. A jugoszláv intranzigensek
sem a Delta kérdésében, sem a
flumel vasútszékötötés kérdésé-

ben nem akarnak engedni. A lapok
nagy szkeptikussággal írnak az ab-
báziai tárgyalásokról és már előre
is bejelentik, hogy ezek a tárgya-
lások eredményre nem fognak ve-
zetni, aminek következtében Mus-
solininek erősebbre lépésre kell
majd magát elhatároznia.

HIREK.

— Fájdalmas Szűzmaria em-
lékezést áll holnap pénteken a
katalikus egyház.

— Kanizsai orvosok. Tegnap
tette le Budapestben utolsó orvosi
szigorlatát Tripammer Margit, néhai
dr. Tripammer Rezső nagykanizsai
üggyvéd nyomfűvelésű leánya. Az
ambulációs medikát szombaton avat-
ják az orvostudományok doktorává.
Tripammer Margit az első nagy-
kanizsai végzett orvosklasszony.

— A katalikus hitközségi
tagok listájának revizióját végli
egy bizottság Eperjes Gábor élén.

— Készszentelőidőz. Szom-
batban reggel végzik a hölgykongre-
gációk tagjai a lelkigyakorlatok
bevégredekép közös szentelőidőz-
tás a ferences plébánia templom-
ban. Ma és holnap este fél 5 óra-
kor férfiak, hölgyek részére pedig
fél 7 óraker tartja meg konferen-
ciát P. Bernhard Zalmond János-
várossági atya. Aki hűsvéti gyóná-
sát nála akarja elvégezni — egész
nap rendelkezésre áll. Kanizsáról
Veszprémbe utazik P. Bernhard.

— Az ÉME választmány
ma este 7 óraker ült tart.

— Szabad lyeallal: előadás
Munkácsyáról. A szabad lyeumban
a Rorgonyi-utcai tornacsar-
nokban ma este fél 7 óraker dr.
Horváth Tivadarnak polgári iskolai
tanárnő előadást fog tartani Munk-
ácsy Mihályról. Az előadást 40
nély szines vetített képpel fogja
illusztrálni. Belépő díj 20 korona,
bérlet 100 korona.

— A 18 gimnáziumi szülői
értelkezletet tegnap délután szinte
szokatlannal nagy számú közönség
látogatta. Diássi Géza osztályfőnök,
tanár rendkívüli értekes előadást
tartott a szülőknél az ifjúság jelle-
me neveléséről. A gyakorlati pedagó-
gus fontos előadást is tartott.
60—70 mezei munkás
ajánlkozhat napi munkára. Bőve-
ben dr. Novay Imre városl aljegyző-
szónél, mint hatósági munkaközve-
títőnél.

— A tegnapi betolvárák élénk-
sége is meglátszott a hűsvéti ün-
nepek közelebe. A vidéki termelők
tömegesen keresték fel produk-
tusmisklival a piacot. Különösen
nagy volt a tojásfelhozatal. Azonban
nem tudtak megérteni, mi azelőtt fá-
radók a rendőrség közege, hogy
felírja nap-nap mellett a piacfeke-
tébőljárja a piac irányára — mikor
csak rendőri aszisztencia mellett
lehet ezeken az árakon vásárolni
a akkor is csak az előállítás kllá-
tsákbefolyászatával. Tegnap például
csak két rendőrszereget láttunk a
piacon — de a közönség meg le
érete alaposan a rendőrség hiányát
az áraknál. Talán csak nem hagyott
alább a piac rendőrség buszúsága
és erőtlensége a kilenc börtönl
megfontoltit foggyártóközönség
érdékeknek megvédésében? Szeretnők
ismét ott látni a teljes létszámú
piac rendőrséget, mely a vásár
egész tartama alatt egy rendőr-
felügyelővel az élen vigyáz arra
— hogy a fogyasztó közönség ne
talajen lebbőztesse hagyja el a piacot.
Ha pedig a táblán feltüntetett
árakra fityeg hénynak az eladók,
főlöleges — ármegállapítókkal
bösszantani az elkezeredett ház-
asszonyokat, mert teljesen illuzó-
riusnak válik a rendőrség árszabá-
lyozó szándéka, ha nem szerez
érvényt rendelkezésének. A fog-
gyasztóközönség, de főleg agyon-

győzött hiányszoronyaink — szeret-
nek már egy erélyes kezű ren-
szertartat mindennap a piacon
lenni, aki igazságos rendet terem-
tjen lehetőségeik közepeit.
Szemtanul voltunk továbbá — ami-
lyen egyeznek az utakon elfogták a
„Lak” termelőket, megvették tőlük
a teljes vagy, stb. atb. készleteket,
és, hogy egyes napokon bizonyos
élelmiszelkekhez nem is lehetett
jutni, mert a gardától már az
országon megvették, mielőtt be-
szállhat volna élelmiszelkét a kani-
szal piacra. Csak természetes —
hogy azt egy napig sem szabad
tovább írni az államrendőrségnek.
A kaphiányságnak van elég ére-
ménye és polgári rendőre ahhoz
— hogy az utakat ellenőrizze és
lehetőleg tegye azt, hogy egyes-
ek elvonhassák a piacról a termé-
lék által behozott élelmiszelkét és
egyéb árucikket. — Várjuk az államrend-
őrség hatékony intézkedését minden
okozaton!

— **A „Transdanubia” Sport-
egylet színelőadása.** A „Trans-
danubia” Sportegylet nagy szabású
műkedvelői előadására, mely április
16 és 24-án, husvét másnapján
lesz megtartva, az egyesület már
nagyban készülődik. — A próbák
folytak és a jelenk arm mutatnak
meg az előadás a siker jegyében
zajlik le. Az erdőből alkott egyé-
bektől biztosítja az a körülmeny —
hogy Gerő Károly, a magyar színi-
irodalom nagymestere és egy bá-
jos darabja: a „Próbaházasság” c.
énekes, táncos vizjátéka kerül
színi. A siker biztosításához még
hozzájárul az is, hogy a szerepek
a helyi műkedvelői gárda jelleg-
széjben kerében vannak. Jégyek n
nagyvadász, táncosok egybekötött
előadásra már várhatók a Trans-
danubia Csengeri uti csillárzúleté-
ben. Bővebbet a színlapokon.

— **Gazdagvilás Kapováros.**
Folyó hó 25-én d. e. 10 órakor az
Alódonantúli Erdőgazdasági Ka-
mera, a Somogy megyei Gazdasági
Egyesület és a Somogyvármegyei
Kisgazda Egyesülettel karöltve, Ka-
pováros, a vármegyei hárs közgyű-
lési nagytermében gazdaságvilási
rendet, melyre előjegyiséget az
elzárásolásra vonatkozólag a So-
mogyvármegyei Gazdasági Egyesü-
let titkári hivatala fogad el. —
A gazdaságvilásra ezúton hívják meg
az érdekelteket.

— **A világtalan Ésvogyaas-
szonyak** Tontsch Róbert szle-
des 200 koronát adományozott.

— **Hindu szírelmék.** Az Uránia
uoegősinás előjegyizést nyit a
„Hindu szírelmék” repris-előadására.
Lubiachnak elragadó szerepét, két-
részes darabját egyszerre tüzi az
Uránia műsorára. A filmet, mielőtt
a forgalomból kivonták volna, az
utolsó pillanatban szerette meg az
igazgatóság, hogy Conrad Weidt és
Miss May nome művészetében még
egyszer gyönyörködhessek a közönség.
— Jón D. W. Griffithnek: „Ut
a boldogság felé” rendezőjének más-
odik nagy filmje: „Letört bimbók”,
lőszerepben a bájos Lillian Gliech
és „Ut a boldogság felé” többi
szereplőivel.

— **Romóé és Julia szivar
Csehszlovákiában.** Prágából je-
lentik: A csehszlovák dohányjöv-
dekl új szivarkezdőt kémlő forgá-
lomba hozni Romóé-Julia néven.
Azonban a „szerecselőten szerelem”

Letartóztattak két Magyarországb kiszűlő bolsevista ügynököt.

(Fővárosi szerkesztőségünkől.)

Budapest, március 21.

Szabadkáról jelentik: A szabad-
kai rendőrség tegnap a budapesti
gyorvosnáról lezárított egy gya-
nus utast, ugyanekkor a vámrőrök
egy másik utast állították elő.
Kiderült, hogy a két ember volta-
képpen ösztentartozik és mindketten
Magyarországb készültek. Átviz-
sgálaukor ruhájukba vevve több
szécszer dinár értékű aranypenzt
és mintegy tízezer dollár értékű
idegen valutát találtak. Bőrdíj-
kölcsavak díratokkal voltak tele.

A két emberről megállapították,
bogy rendez szovjet-utalvéllel Kon-
stansinápolon Szófián és Carlo-
don át érkeztek Oromországból,
minden valószínűség szerint azért,
hogy bolsevista propagandát szer-
vezenek.

A letartóztatottak nevét egyelőre
a nyomos érdekekben titokban
tartják, megakarják ugyanis állapí-
tani, hogy az ügynökök eddig
kikkel és milyen eredménnyel érint-
keztek. (K. E. K.)

Leszerelési és jóvátételi tárgyalások Jugoszlávia és Bulgária között.

(Fővárosi tudósítónktól.)

Budapest, március 21.

Belgrádból jelentik: Napok óta
tartanak már a nál bolgér — szerb
tárgyalások, amiről azonban a
nyilvánosság nem informáltak
eddig. Az illeték szigorúan titkos-
ak. A most kiadott hivatalos
közlemények szerint a tárgyalások
előszörben a bolgár komitékák
megfigyelték a módjait körül foly-
nak és azokat a sürgős rendezési
lyeletek keresik mindkét részről,
amelyek életbe léptetése megfáz-
e szivarkérdője nem lesz olcsó él-
vezeti cikk, mert husz cseh koróná-
ra fog kerülni, ami magyar lo-
ronába átszámítva, több kétezer
koronánál darsobonkit.

betné a sok komplikációt okozott
garádrádkodások. Szerbia elője-
sen követeli Bulgáriától, hogy tel-
jes hatásmával és garancia mellett
vállalkozzék n határinidensek zonal-
nál megszüntetésére és ezzel az
akcióval egyidőben orszáson fel a
Bulgáriában kormányegedély alap-
ján működő komitákák szervezeteit.
A további tárgyalások kiterjesz-
kednek a hadikárpótlásokra és a jóvá-
tétel kérdéseire is. (K. E. K.)

— **Angliában megtlították az
állatvadászt.** Londonból je-
lentik: Az alsháiban törvényje
vlaslatot nyújtottak be, amely szer-
int az állatvadásztyosok állandó
rendőrséghez elrendőrzés alá kerül-
nek. A törvényjavaslat megtiltja az
embereszsabás majmok, oroszlánok,
tigriek, leopardok és hiénák idomí-
tását. Az állatvadásztyosoknál a
jóvőbe esemiféle mechanikai vagy
egyéb segédeszközök alkalmazni nem
szabad.

— **Leőgett a Jászai villa
mozm.** Kolozsvárról jelentik:
Csütörtökön éjjel hatalmas tűzvész
pusztított Jásziban. A tűznek több
házak esett áldozatul. A dőhőgőz
tűvézést átterjedt a villamosművekre,
amelyeket teljesen elhagyasztott.
Több petróleumraktár is leőgett és
mintegy hat ezer kilogramm nyers-
kőolajat pusztított el. — A város a
tűvézést miatt teljességteljesben van,
mivel az elpusztult villamosvilágítás
helyett kőolaj sem áll a lakosság
rendelkezésére.

— **Nagy tüz Erasmelyén.** Nagy-
váradról jelentik: Az Ermihályfalva
mellett levő Erasmely közegben
Selyk földbirtokos bírtokán kigyul-
tolt egy nagy istálló. A tűz har-
minchat lovat és husz szekér szénát
pusztított el. A kár több mint fél-
milliót lól.

— **Adóvallomási ívetmagyr-
ra is ki lehet tölteni Erdély-
ben.** Kolozsvárról jelentik: Április
elején tudvalóleg új adótvörény
tép elteho Romániában és így Er-
délyben is. A hatóságok most oszt-
ják ki az adóvallomási levelet, ame-
lyeket április hó 16-ig ki kell töl-
teni. Erdekben, hogy az adóvallomási
levelet kitöltésénél tiszteltesben tartják
a kisebbbesség jogait, amennyiben
az adóvallomási levelet románon ki-
vül magyar vagy német nyelven is
ki lehet tölteni.

— **A román kormány egy
milliórd levet tartozik a főm-
gyáraknak.** Kolozsvárról jelentik:
Hivatalos megállapítás szerint a
román kormány egyes, de főleg
erdélyi kémfeldolgozó gyáraknak
több mint egy milliórd levet tar-
tozik, lokomotívek és más felsze-
relési cikkek javításáért. A kormány
negyedeke minden számlát vissza-
utalt és azóta szaporodott fel a
tartozás. A gyárak üzembeszűnt-
tésével fenyegetésben, követelések
kiegészítéséért további halogatás
esetén.

— **Hamisfogakat, aranyat,
ezüstöt, brilliánsokat és ármelet a
legmegasabb napi árban veszek.**
— **Fried József ékszerész,** Sugar ut.
3. szám. (F-út és Sugar ut sarok.)

— **Románok elkergettek egy
Jugoszláv község előjáróját.**
Belgrádból jelentik: A tulajonyo-
rásban románoklakta Szentmihályi
község egy nyolcvan főből álló
román csoport megrohanta a köz-
séghezát, előtte a szerb hivatali
nokokat és a községhezát lezárta.
Az alispán hivatal megindította a
vizsgálatot.

— **Fróbálja meg ön is a nagy-
sódk rósa, hogy a FLIPP hatványközé-
pénz a leghalványabbul készült bankjanc,
szoktak a legutolsóbbak és ugyanazon szí-
n és minőségű pamutból bankjancok megfaj-
hatók, Szombathely, Széki Kálmán utca 6.**

— **Székfokadás.** Krafft-Ebing
professor, az idegyógyintás vitá-
gőrú kutatója, a **Ferenc József**
keszerveitűt sok esetben kipróbálta,
a hatásával mindig meg volt elő-
gedve.

— **Selyemtenyűháztással fog-
lakozni óhajtok Kosuth-úr 3.
szám alatti letelekezésén április 16-ig**
Magyar Királyi Selyemtenyűszázi
felügyelőg.

— **A Világ mosgó grandiosus mű-
sorára felhívjuk olvasóink figyelmét; ma, kü-
börtökön és pénteken kerül végre
először egyik legelső műsora, melyből ki-
emelendők: „A szász király” c. drámája,
a világhíri Viktorin Sardounek, Jean Mon-
jardine és Soaja Lescoq, a tavalyi szesze-
ban bemutatott és óriási tömeget arított
„Carnaval gyarmak” és „Ligyan igazság” c.
Ezredősi képm. szerepekről, az esküvő
egy 5 felvonású szenekai vizjáték a „Pipeli”
c. Mury Felföld, a híres aszerkai diva (6-
szereplésű Jón: Dáskl Gúge, a híres
amerikai gyermekszínielőzőző a „Kis csodab.”**

— **Vadkörök,** nyol, rók, stb. leg-
megasabb árban veszet **Husó Antal**
fegyverteseknél.

Egy kilődés vátóper Nagy- váradon.

Budapest, március 21. (Fővárosi
szerkesztőségünkől.)

Nagyváradról jelentik: Különös válóper tárgyal-
t a nagyváradi törvényszék, amely a
válokeresetet elutasította. Az ügy
érdekben előmenyöl a következők:
Kovács János a háború kitörésekor
bevonult, 1915 ben orosz fogdá-
csent és Nagyváradon lakó feladó-
csent 1916. évben írta utolsó le-
velét. 1918 ben hazakereszt a volt
fogoly és megjelent Kovács János-
néknál, aki ajánlatot tapasztalt,
hogy férje külsőleg-belsőleg telje-
sen megváltozott, memorája meg-
gyengült. Az asszony be is székelt
különös tapasztalatairól édesanyj-
ának, aki megyuztatja, hogy bira-
nyára a front szovvedesél változ-
tatták őt meg. Egy év múlva Ko-
vácsnének gyermeke született, nem-
sokára a férfi elutasított munkát
keresni a szótá nem láták Nagy-
váradon. Ezel szemben nemrők
megjelent Nagyváradon kevésbé
megváltozva az igaz Kovács, aki
az állföltöl való jégyek miatt
váloperit indított. A bíróság jöha-
zoltnak vette az asszony jelíze-
mőségét és a válast nem mondta ki.

Ostromállapot Temesváron.

Budapest, márc. 21. (Fővárosi
szerkesztőségünkől.)

Nagyváradról jelentik: Ásvagati katonai parancs
poksg legutóbb rendeletet adott
ki, amellyel Temesvár területére
életbe lépteti a kivétel állapotot.
— A rendelkezés nem fűzött
indokolást, valószínű azonban, hogy
az intézkedésnek az a tulost ide-
gesség a magyarázata, amelyet a
Blattfelder pülpök lemondása után
keltett hangulat kellett a hatá-
ságokban.

KÖZGAZDASÁG.

Váltak és devizák:

N. pólison	14500,	Font (London)	18400- 18800,	Dollár (New York)	392-4000,
Francia frank (Páris)	256-268,	Marra (Ber- lin)	191,	Olasz lira (Mánia)	190-194,
Osztrák korona (Bécs)	640-650,	Lei (Bukha- rest)	18-19,	Szokol (Vágra)	116-120 Svájci frank (Zürich)
225-750,	Dinár (Zágráb)	674-778,	40-42,	Leungel mátká (Vágra)	674-778,
100-104,	Korona (Buda- pest)	750-770,	104-106,	Stokholm	104F-78.

Zürichi zárlat:
Bastio 260 Amsterdam 21360 Hollandia.
New-York 641 60 London 2540, Páris
3580, Moskva 2622, Peking 1607, Buda-
pest 1500, Zágráb 565, Varsó 164, Wase
1740, Széki 340 Osztrák bére 678.

Anglia hadikártárítást követel Romániától.

Budapest, márc. 22. (Fővárosi szerkesztőségünkől.) Bukarestből jelentik: Nagy meglepetést keltett a román kormányzat körökben, hogy Anglia hadikártárítást követel az angol bérleti petrolumtermékek és üzemek elpusztításáért, amit a németekkel vívott háború idején a románok a szövetségesek rendelkezére bocsátottak végre. A kártérítést Anglia az 1921-ben kötött angol-román szerződés értelmében követeli.

Kolozsvár kényeztetődését bocsát ki.

Budapest, márc. 22. (Fővárosi szerkesztőségünkől.) Kolozsvárról jelentik: A város költségvetési bizottságának legutóbbi ülésén a mérnöki hivatal vezetője bejelentette, hogy a város elektromos telepeinek kibővítése nem halasztható tovább, mert előzetesen a város az elkészítendő telen hónapokig az áramot nem fog maradni. A kibővítési munkálatokhoz 50-60 millió lóra van szükség. A kölcsönt azoknak kell jegyezniük, akik nagymennyiségű motoráramot vesznek igénybe.

A román király alkotmányt követel.

Budapest, március 22. (Fővárosi szerkesztőségünkől.) Bukarestből jelentik: A román odlious alkotmányjavaslat sorsa döntő stádiumba került. A király ugyanis kijelentette, hogy Romániának mielőbb alkotmányra van szüksége és azért nincs meg, a Nagyromániai egyesülés utáni ötödik esztendőben se konzolidáció az országban, mert mindenesel egy kormánynak se sikerült alkotmányjavaslatot készíteni. A király óhaja és akaratát hatalmas erkölcsi erő adott az uralom lévő liberális kormányának arra, hogy alkotmányjavaslatát most már megszavaztathassa a nemzetgyűléssel.

Államostjták Erdélyben a magánvasutakat.

Budapest, március 22. (Fővárosi szerkesztőségünkől.) Kolozsvárról jelentik: A román kormány már régebben elhatározta, hogy az összes erdélyi magánvasutakat államosítja, illetve a román államvasutak - C. F. R. - kezelésébe helyezik. Eddig a Szamos völgyéi és az Árad-Csanád Vasutat vette át a C. F. R. A két vasúti üzem államosításának kihatással márás észlelhető - a vonatok már ezeken a vonalakon is két-három órára késéssel közlekednek. Azonkívül a két magánvasutat vonagonyl egyeztőre elisméltatták a C. F. R. a most néhány rozoga kocsival bonyolítja le - már úgy-shogy - a forgalmat. Természetesen, hogy ilyenformán az áruforgalomban is nagy a torlódás. Az akció folytatásaként most a Maramarosí Sövasutat készült átvenni a C. F. R. Erdély lakossága a legnagyobb agályokkal tekint ennek az intézkedésnek várható kihatására: Erdély sóellátásának teljes csödéje elé.

Ertékek:
Magyar bíral 38800, Osztrák bíral 8700, Hazai 8100, Jeltalzó 870, Lászlóval 6050, Kereskedelmi Bank 62300, Magyar-Ország 1860, Beosztási 100, Drascho 51000, Alkalmazott 330000, Szakszerű 61000, Szolgáltatási 133500, Ürlények 210000, Ruma 191800, Schick 24500, Guitman 25000, Ufaloni 107000, Dancu 18000, Klotild 14200, Magyar cseke 430000, Adria 80000, Atlasz 112500, Kórházgy 9050, Bonyhá-Agrár 3800, Lisszabon 1000, Páris 1000, Varm. Villám 17000, Ghella 11700, Konkordia 13350, Dél Vasút 15500.

Sütőmesterek küldöttsége a polgármesternél.

A sütődíjak szabaddátolért kérték.

Nagykanizsa, márc. 22. Egyrezt a korone zuhanása, másrészt a farragóállapot bilotigaz határozata, amely szabatt delután döntéséig, illetve ármegállapításig is már felmerelt a faszakat, arra kényszerítet a kanizsai sütőparókokat, hogy a sütőknek szabaddátolért kérik.
Ebben az ügyben a sütőmesterek küldöttsége kereste fel tegnap délen dr. Sabján Gyula polgármestert. A küldöttség szónoka kifejtette a polgármester előtt a pékmesterek nehéz helyzetét és a jelen állapotok tarthatatlanságát. Akkor, mikor a kanizsai sütőparók az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság által megállapított áraknál alacsonyabban szolgálik ki a kőszántát, és ájjali átmunkásoknak a minap 20 százalékos bérjavitást adtak, a legközelebbi napokban pedig újabb 30 százalékos bérármelést adnak, a tegnap érvénybe lépett faszak mellett képtelenek a régi sütődíj mellett áttét vállalni. A mai helyzet indokoltá teszi azon kérésüket - hogy a hatóság tegye szabadd a sütemény árakat.
A polgármester tudomásul vette a sütőmesterek kívánását, majd áttételte őket dr. Kaufman Lajos tanácsoshoz, aki a zsalogazertégi törvényhatóságot Árvizsgáló Bizottsághoz tette át a sütőmesterek kérévényét. A zsalogazertégi Árvizsgáló Bizottság ebben az ügyben sűrűsen fog határozni. (*)

Ellenzik a templomkibővítési tervet.

Uj plebániatemplom építését, nem pedig a réginek kibővítését akarják.

Nagykanizsa, márc. 22. Megirtuk, hogy a városi pénzügyi bizottság azt a javaslatot terjesztli a legközelebbi vórosi közgyűlés elé, hogy egy új plebániatemplom építésének lehetőségét úgy oldassék meg a világi plebánia templomának problémája - hogy a felelétemplomot hozzáépítéssel bővíték ki.
Ha a jój írtésműt helyről bönönnék ártérítelenek - illetékes helyen határozatlan ellene vannak a pénzügyi bilotigaz javaslatának, mert egyrészt építészeti szempontból is nehezen keresztül víhető, másrészt ily megoldással sem lehetne célt érni a főléléges kiadás lenné csak a 25-35 millió koronás költség, amit az újonnan építendő templomra fel lehetne használni, harmadator - eiaikkadna az új templom építésének komoly terve, mihez már bizonyos összegű alap is áll rendelkezésre.
Ugy tudjuk, hogy legközelebb a katolikus hitközség választmányisa az ezzel a kérdéssel fog foglalkozni és feliratban óvat emel a megválaszolóknél a világi plebániatemplom problémájának lyetén megoldás ellen. (*)

A belügyminiszter a városok háztartásának rendezésére törvényjavaslatot készit.

Most küldte meg a belügyminiszter a városoknak a városok és község háztartásának rendezéséről szóló törvényjavaslat eredeti szövegét. A törvényjavaslathoz csatolt leiratban felszólítja a belügyminiszter a városokat, hogy a javaslatra tegyenek még ásvorvótelit, ezeket és minden hozzászólást rövid uton juttassák el a minisztériumba.

A belügyminiszter a készült törvényjavaslatl a községi pótdátó a változott gazdasági viszonyoknak megfelelően kívánja rendezni. A javaslat megoklását kimutatja, hogy a községi pótdátó a legkülönbözőbb arányok szerint és teljesen határozatlan rendszerrel vetették ki a városok. - Némelyik sokszor az egyenes állami adónak tiszterezetit is kivetteit községi pótdátó címén. Felüléltelül szükség van arra, hogy a kérdést egyöntetűen bírálják el és a községi pótdátókulcsot szintén egyöntetűen rendezék.

A pénzügyminiszter legutóbbi adótervényeivel teljesen átfórmálta a régi és a kevésbé alkalmas adótervényeket. Elteléptette az általános kereseti adót és az összes kereseti adónemek helyett azt az egyszerű adónemekt hozta be. A javaslatl azzal a foglalkozik, hogy ezután az általános kereseti adóra községi pótdátó kivétit nem lehet. A törvényjavaslatl csupán a föld és közadóra, továbbá a birtok taruati adóóra engedél meg a községi pótdátó kivetését.

HIREK.

Időjárás. Az időjárásli helyzetében nem változott. Az idő a kontinensen tulynomán derült, helyenkint ködös; délynyugaton helyenkint esős. Hazánkban eső seholsem volt; az ég tulynomán derült, a hőmérséklet lassan emelkedik, reggelre azonban még többnyire nulla fölé azült a hőmérséklet a több helyről derült jelentenek. Időjárásli: Egyelőre lényeges változás nem várható.

Dr. Nisponaszky újabb szabadságát kért. Dr. Nisponaszky Béla levelet írt dr. Sabján Gyula polgármesternek, amelyben szabadságának három héttel való meghosszabbítását kérte.

A Zalamegyei Molnár Szövetség megalakult. Elnöke: Németh József, alelnökök: Csángóli Pál, Halmos József és dr. Keszler Lajos, titkár és ügyész: dr. Boros István.

Gölye az utcán. Kis Jánosné récel asszonyt tegnap Kanizsára jövet - a Kinyasi-utca 10 számú ház előtt széllel féjádalmak lepték meg. A gyorsan odahivott dr. Schwartz Károly törvényeszi orvos nyújtotta neki a sültét - segélyt. Az asszony egy egészesen figyelmeknek adott életet. Anyát és gyermekeit a mentők beazították a kórházba.

A Néptársaság Nagykannizsa folyó hó 22-én delután 4 órakor gróf Bathányi Pál ca. és kir. kamarás, nyug. főlepan elnök-lellete tartotta meg XVII. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az előterjesztet mérleget a legnagyobb megelégedéssel vette tu-

domásul és az igazgatóságnak ügybomló működéséért, valamint a Pesti magyar kereskedelmi banknak eredményes támogatásáért köszönetét fejezte ki.

A közgyűlés határozata értelmében a részvények 16. számú szavényval máj naptól későbbőlleg az intézet pénztáránál, a Pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten és annak nagykanizsai fiókjánál dára bonkint 12 koronával váltaknak be.

Az intézet fejlődése a Pesti magyar kereskedelmi bankkal kötött érdekközöségé óta nagy lendületet vett, melynek élénk bizonyítéka a közgyűlés elé terjesztett múlt évi mérleg. Az intézet beö megörözödését mutatja azajt tőkének 2.300.000 koronáról közel 13 millióra való emelkedés, míg betétiállományának 3 millióról 26 millióra való emelkedése az intézet iránt megnyilvánuló bizalomnak élénk kifejezője.

Adományok. Egy önmaga is agályere szoruló a szegény vak asszonynek 50 koronát, Kenesey Margit 200 koronát, a felelétemplom harangjára 500 koronát, N. N. a szegény asszonynek 100 koronát, Farzax József családja az aló templom harangjára 500, a felelétemplom harangjára 500 és a világtalan éregasszonynak 200 koronát, Takács Ferenc gelsérel 50v. Munkácsy Imrénének 250 koronát küldött be szerkesztőségünkbe.

Fokozatosan apaszttják az ellátatlanok számát. A közlélemezési miniszter rendeletet adott ki a hatóságokhoz, hogy fokozatosan csökkenték az ellátatlanok számát. A rendelet értelmében az új gazdasági év megkezdéséig a mostani számot fokozatosan hatvan százalékkal kell csökkenteni, úgy, hogy az első redukálás már április elejéig megtörténék. A redukáló havonta 15 százalékkal történik a sugzustalj tart, azulkorra a mostani kontingensennek már csupán 40 százaléka fogja kapni a hatóságí ellátást. A vármegyey és városi hatóságok most kezdtek meg az ellátatlan listára felülvizsgárlást az arról álsorban azokat törlik, akik az ésszelés óta esetleg kedvezőbb vagyoni viszonyok közé kerültek. Az első törésbe eső 15 százalékl ellátatlan számára a miniszter április elején már utálja ki az eddig élvett természetbeni ellátást.

„Kék madár” címmel két hetenként megjelenő irodalmi és művészeti folyóirat indult meg Budapesten a legkiválóbb magyar írók és művészek közreműködésével. Elő főlvonalában Babics, Bródy Sándor, Karinthy, Koostoró, Krúdy, Révész Béla, Szép Ernő, Szini Gyula, Zilahy Lajos és mások írásait közli, a legnagyobb mértől külföldi és hazai művészek illusztrációi díszítik a „Kék madár” tartalmát. A lap feleléss szerkesztője Szini Gyula. Dr. Horcsag Sándor a lap munkatársa most Nagykanizsán előfizetéseket gyűjt a „Kék madár” részére. Ajánljuk öt olvasóink és a műpártoló közönség beacsak figyelmébe.

Pályázatok. Kataszteri iratért kereső irodatiszt állásra a soproni p. ú. igazgatóságnál 4 hét alatt. Közéleltszti állásra a Múemlékek Orsz. Bilotigásánál három hét alatt (Allatkerti-ut 1. sz.) - Kézlelélszti állásra az esztergomi állampénztárnál 14 nap alatt a pestiútel p. ú. igazgatóságához. - **Ürlemis.** „Hindu ármelák” katonaszavéval.

— A lakó és háziar harc.
Kohn Samu, a Magyar-utca 14. számú ház volt tulajdonosa, jelenleg lakója már régebb idő óta rossz viszonyban állott az új tulajdonossal **Unger Bélával.** A perlekedés, civódás szinte nap nap után megisméjődött köztük. Tegnap jött öszeszázötlikontak a házgazda és lakója. A veszekedés mind hevesebbé vált úgy annyira, hogy Kohn Samu erős föllendülésben előrtant a székéből és Unger Báának fején és nyakán könnyebb sérelmeket ejtett. A megsejtült embernek dr. **Schwarz Károly** nyújtotta az első segélyt. A veszekedés ellen a rendőrség megindította az eljárás.

Bulgária kétszer adóztatja meg a házasságok hozományát.
A bolgár pénzügyminiszter elrendelte a házasságok hozományának megadóztatását úgy a menasszony mint az étevéző férj részéről. — A hozományadó ellenőrzését akként gyakorolattja, hogy a rendelet életbelépése keltőlől csak a bejelentett és igazoltan megadóztatott hozományok és örökösök ügyében mondhat ítéletet a bíróság.

— Hamisfogatok, aranyat, és drágák, brilliánsokat és érmeket a legmagasabb napi árban veszek. — **Friedl József** ékeszész, Sugár ut. 2. szám (Fő-ut. és Sziget ut. sarkán).

— Próbáltam magam is és meggyőződtem, hogy a FÉRFI hirtelen keletkező békébe: anyagból készült határozott, szokatlan legutolsó alk és ugyanazon stílusú és minőségű pamutból bármilyen megjelölésű, Szombathely, Széll Károly utca n.

— Uránia. Még csak ma, pénteken fejt és fél 3 órakor: „Majd látni”, iszalmán csuszafilm. Az Alrtéri tevézők létesítésként „Prenatalor”. Vígjáték 1. felvonásában. „Sombathely-vasárnap: „Jobbhoz” 1. rész (3-1. rész együtt). Előjegyzést nyitnak a „Hiludó szemlék” 1-2. rész együttes előadására.

— Feljajások igen gyakran meg nem előző belműködésre vezetők vissza és megvárunkk önmaguktól a székelésnek Hunyadi János (Saxlehner) vízzel szablyózással által.

— A Világ mozgóban tegnap bemutatott és nagy szenzációkeltett „Eva asszony muljja” és „Pipsi” című filmek még csak ma lesznek műsoron. Kérjük az előjegyzést jegyeket délután 3 óráig átvenni, mert azon a napon a nagy érdeklődésre — el fognak adni! Holnap szombaton és vasárnap, a világhíregebb színi színház művészeivel: a „Kis csibés” című bemutatásra Dzselli Gúgan, a 6 éves nagyvilág híres művészeivel. Jegyek 6 és 10 óráig átvendők. Jegyek 6 és 10 óráig átvendők.

— Selymtenyészettel foglalkozó önjajók Kossuth tér 3. szám alatt jelenikkezzen április 18-ig Magyar Királyi Selymtenyészeti felügyelőség.

MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ.
Hindu élmérlék. Még az „Ut a boldogság felé” forgalmán napjainkban nem emlekeztek az Uránia olyan meleg érdeklődésre, mint amilyennel közönsége a Hindu élmérlékot repesztte fogadta. Hiába, noaszú idők óta az egyetlen film, mely a nagyvilág mesterei koncepcióját és a játék feltöltés tökélyt elejtől végig egyesíti. Az előjegyzők között van egy hölgy, — aki bár tisztes kort ért meg — még soha moxiban nem volt a csak mások elbeszélése után van sejtése arról, hogy milyen egy mox előadása. Az Uránia csak két napig tartja a filmet másáron, egy-egy előadás három órát vesz igénybe, hogy a közönség élvezte nyugodti és zavartalan legyen. Az előadásokat a 6. gyalogered vonás zenekara fogja látni.

TÖRVÉNYSZÉK.

Főtárgyalások.
A nagykanizsai kir. törvényszék dr. Kenedi-büntetőtanácsa tegnap a következő ügyeket tárgyalta:

Kocza Ferenc gelez lakos, földműves a Btk. 310. §-ba ütközés gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért vádolt a vádhatóság képviselője, **Metz József** kir. ügyész, mert a gelez országút mentén az állítvány, úgy lejtés részen nem kötötte meg kerekeit, úgy, hogy a kocsi az uton álló **Nagy György** kocsijának nekiment, azt felborította, Nagy a hordó alá került és súlyosabb sértést szenvedett.

Vádlott nem érz magát bűnösnek, nem látta Nagy Györgynek az uton álló kocsiját.

A bíróság több tanult hallgatott ki ezután eskü alatt, akik az esetenk szematunai voltak. Vallomásaik terhelők **Kocza**ra nézve.

Dr. Tamás János vádlott védője dr. bebeszédésben kifejti, hogy itt nem történt egyéb, mint egy olyan balcsent, amely mind a két fél hibájából támadt. Kéri védenéket a vád és következményét alól felmenteni.

A kir. törvényszék **Kocza** Ferencet bűnösnek mondotta ki a Btk. 310. §-ba ütközés gondatlan sértés okozott súlyos testi sértés vétségében és ezért 18,000 korona fős- és 4000 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ugyancsak kezd lávára zalagrécet lakos, **Bodis** hasonló ítélettel terheltlen állott a bíróság előtt. A zalagrécet országútun oly sebességgel, hogy **Vuzsonyi** Ferencet elütötte és saját kocsijának kereke keresztül ment rajta.

A bíróság bűnösnek mondotta ki a Btk. 310. §-ba ütközés gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségében és a sok enyhítő körülményre való tekintettel 15,000 korona fős- és 500 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

Váluták és devizák:
Nepoleon (New York, Font) (London) 1825
1215, Dollár (London) 4015 4080,
Franciá (Frank (Paris) 775-285, Márka (Berlín) 19 21, Ollár (Páris) 200-200,
Osztrák korona (Bécs) 560-570, Lel (Bukarest) 18 19, Szokol (Prága) 119-123
Frank (Zürich) 740 765, Ollár (Zürich) 41-48, Lengyel márika (Várad) 675-775,
Amsterdám 12 10, — Koppenhága 76-78,
Krisztálfia 720-746, Stockholm 1067-97.

Zörcsi zárlat:
Bécs 2-61 Amsterdám 214-00 Hollandia,
New-York 543-6 London 2545, Páris 3720,
Milánó 2887, Font 18 10, Budapest 10-00, Zágráb 555, Várad 140, Wier 075-6, Szeffa 340 Osztrák 675-678.

Termény jelentés:
Csona (Tiszavádké) 19400-19500, egyft 19800-400 tosz 12500-13500, takarmányárpa 15000-150 szé 11000-12000 szé 12000-13000
Lengyel 1000-10100, tosz 14000-500, korp 5800-6800, köles 8500-9800.

Budapesti állatvásár:
Marhabas 1. r. egészen 780-840, hajtály, 780-930, eleje 720-880, 1. r. egészen, 580-680, hajtály 620-700, eleje 480-580
Nyugyérde marha 1. r. egészen 630-640 borjú (2300-2400) 730-800. Kézfát: Nagy-marha 127, eladás 51, — Nyugyérde marha —, eladás —, borjú —, eladás —, Marhabas 1000-1050, borjóbé 1400-1500

Sertésvásár:
Fehéjlás 1800, Elkelt délig 603, Öreg — Közé 1080, Kőnyű —, I. r. 1200, II 980
Zetr 1760, Szalonna 1400 Láb. hon 900.

Feloldó szerkesztő **Benedek Rezső.**

Nyilt-tér.)

A „Zala” 1922. évi július 28., 29. és 30. évi számláján Erdőli Riba Bálintot uró és dr. Riba Ferenc ut. személyével kapcsolatos cikkek föltámasztásáért, a a vádolgások nem felelek meg. Kijelentem, hogy a fentveszellekelt becsületükben támadni nem volt szándékomban, s töltök ezennel bocsánatot kérek.
Nyagykanizsa, 1923 március.

Oláh Árpád
a Zala- és Sopronmegyei.

5847/993. Zalavarmegye árvaszéke.

Hirdetmény.

Háry Ferenc, Dezsd és lávára hirtől lakos kikötőnk vagyona Zalavarmegye árvaszékelénél 1923. Április 5-én délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adatik.

- A bérlet tárgya: Két szoba és melléképületekből álló lakás,
146 kat. hold szántó;
17 „ „ „ rét és kaszáló;
40 „ „ „ legelő és akácok;
37 1/2 „ „ „ flater erdő;
1 1/2 „ „ „ 1089 □ ördög;
19 „ „ „ beltérület;
8 „ „ „ szőlő.

A bérlet 1923. április 24. től április 24. ig tart.
A bérösszeg buzában 1/4-éd évenként előre fizetendő. Az élő és holt-felszerelés átvendő stb.
Tekintettel az idő rövidsége utóajánlatot az árvaszék nem fogad el.

A bérlet ajánlatok közül a t. t. pályám és a vagyonkezelő gondnok meghallgatása után az árvaszék szándékban választotta. A bérletre vonatkozó bővebb részletek Kadar Sándor varm. ár. ülnök hivatalos helyiségében tudhatók meg.
Zalageresztő, 1923. évi március hó 31. **Elnök.**

ÉRTESÍTÉS!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy **1923. ut. sz. alatt** (a Cipőszárazatörvény helyiségében) nyitottunk.

FÉRFISZABÓ-MŰHELYT
Készülnek mindenféle férfidivat ruhák, felöltők, raglánok, téllabátók. — **Sürgös** rendelések soron kívül készülnék. — A legkényesebb igények is kielégítenek. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

KISS ÉS ISSAK
szabómesterek.
TELEFON 220.
Ugyasott egy fu. tanácsán felvételi.

MÉSZNITROGÉNT

Ajánlatok
17-18% nitrogén tartalommal. Egyenrangú a legjobb átlagmennyiségűakkal.
Kiszárazók és kámpások, valamint szélés stb. trággyárára kiválóan alkalmas. Gyártja:
MAGYAR NITROGÉN MŰTRÁGYAPÁR R. T. BUDAPEST.

Képszellet és állandó raktár
Vas-, Zala- és Sopronmegyékre
Melis és Pintér
cégénél
műtrágya, életraktárium, magvak, gazdasági cikkek nagykereskedő
Szombathely. 6673

Árverési hirdetmény.

NéhaiBányai Lászlóné azúll. Kovács Julianna kezeshlyi (Tündérlak) lakos hagyatékához tartozó és a hagyatékoltárban felvett ingóságok és pedig 9 drb. 10, 1 drb. tehén, kosár, löszernyák, különböző gazdasági gépek és egyéb gazdasági eszközök, butorok és pedig antik ebédli, szalon és háló berendezés és egyéb antik butorok, ágymenkek, fehérmecskék, ruhamenetek, edények, dísztrágyak, antik porcellánok, élelmiszerek, hordók, callarok és egyéb ingóságok, akik nyilvános élvérvezésére a hagyatékoltár bíróság által elrendeltetve, annak alulított kikötött bírói végrehajtó által leendő fogantatására határozatul: **1923. évi március hó 26 ik és következő napjal tésztének ki.**

Az árverés tehát **1923. évi március 26 ik napjának délután 2 órakor** kezdődik és folytatattik minden délután 2 órakor. Az árverés a helyszínen, Kezeshlyi közelében levő u. n. Tündérlakban tartatik meg a következő feltételek mellett:

Az árverés sorrendje a következő:
Az első napon árverés alá bocsátottak élő állatok, gazdasági gépek, gazdasági felszerelések, esetleg sorrendben levő más ingóságok is, melyeket az örökösök képviselői ki-jelölnek.

A második napon sorra kerülnek ágymenkek, fehérmecskék, a ruhamenetek és edények. A következő napokon folytatattak az edények, konyhafelszerelés és hasonló műtárgyak. Utóljára maradnak a butorok és dísztrágyak.

Az árverési feltételek a következők:
Kiküldött ár a becslésért, az ingóságok azonban esetleg a becslésértén alul is adhatnak. A vételár azonnal készpénzben lefizetendő, azonnali nyomban készpénzben lefizetendő a vevőt terhelő vételi ítélet ki. Az árverésen megvett ingóság azonnali szállítandók, mert amennyiben ez meg nem történne, az örökösök semmelmélet föltételekét nem vállalnak.

Amennyiben a vételár és vételi ítélet nyomban le nem fizetették, az élvérvezeti ingók nyomban újból élvérvezetnek.
Az örökösök fel vannak jogosítva arra, hogy amennyiben egyes ingóságok tekintetében beígert legmagasabb vételár bármelyikük azert lényegesen alacsonyabbnak látszanak a forgalmi értéknek, az ilyen esetben a leütött ígért hatálytalan és ezen egyes tárgyak újabb élvérvezése felett az örökösök határozhatnak, vagy a beígert legmagasabb áron megtartási jogukat élhetnek örökösök terhére.

Keszethly, 1923. évi március 4-én.
Szentmiklósy András
kir. bír. végrehajtó.

OLCSÓ,

mert jó, az elsőrendű anyagból
Argent János
modera díszítésűben készült cipő
Nagykanizsa, Deák-tér 1.
Nagykanizsán raktáron keresztül Jóljokott feleke és számos más, olcsóbb, színes, színes, antiklop, lakk, színes és hárszínűcipők.
Gyermekcipők különlegességek!

Kintaszások a jugoszláv választások alatt.

Budapest, március 23. (Fővárosi szerkesztőségüktől.) Szabadkáról jelentik: Szármalancsotól területi lakost utasították ki a hatóságok a kofejt választások alatt tanúsított magatartásukért, akik egyébként most jelent meg egy belgrád hivatalos rendelő. Ezerrel Alexijevics dr. belgrád területi főispán úgy utasította, hogy mindenkori az egyéneknek, akik politikai bűncselekmények miatt az ország területéről kiutasítottak, utlevéllel és kiutasítási igazolvánnyal szerelendők fel és meg kell állapítani azok állampolgárságát is, nehogy a határálmásokon veszteséget szenvedjenek kénytelenek iratuk hiányossága miatt.

Anglia erőlyes intervenciója.

Budapest, március 23. (Fővárosi szerkesztőségüktől.) Londonból jelentik: Mac Nelly az angol külügyi hivatal állományára az elsőbbséget bejelentette, hogy Anglia erőlyes intervenciót kezdett arra, hogy megmentsse a szentpétervári római katólikus áras és a vele együtt fogvatartott 14 lelkes diákot, akiket azért tartanak fogva Moszkvában, mert vonakodtak templomukat egyházi kincsek a likvidáló szovjetbizottságoknak kiadni. A moszkvai angol diplomáciai képviselő határozott lépéseket megígérte utaltatta a külügyi hivatalt és aki el is járt már a szovjet kormányánál, azírta, hogy a fopapat és 14 lelkes társát baladéktalanul szabadon bocsásák.

Munkában a cseh kémelhárító szervezet.

Budapest, március 23. (Fővárosi szerkesztőségüktől.) Prágából jelentik: Az elmúlt napokban Gajda tébornok parancsára Kassán és környékén általános razziát tartottak a katonaság, csendőrség és rendőrség bevonásával. Százbátvan egyéget tartóztattak le, akiknek a hivatalos jelentés szerint nem volt igazoló okmányuk és akik legközelebbi utlevél nélkül ment át Magyarországból. A Nerodny Listy szerint a letartóztatottak közt sok olyan van, akiket államilag bűncselekmények, kénkedés miatt állítottak bíróság elé. Ungváncak letartóztatták a cseh kémelhárító szervezet két magánhivatalnokát és másik három egyént Pozsonyban, akiket vérszót azal gyanúsítanak, hogy hivatalos cseh gyanúsítottakat gyártottak a magyar kémelhárító részére.

A román hatóságok Glatzfelder püspök ellen.

Temesvár, márc. 23. Az egész Délvidék magyaroságát napok óta figyelni fogja el, mert a román hatóságok eljárását indították Glatzfelder Gyula püspök ellen ismert háborúban pástorlevele miatt. Temesvárott napok óta a hír van terjedve, hogy a román hatóságok szigorúan őrzik a püspököt, hadbírószék alá akarják őt állítani és nem engedik elutazni.

Annak ellenére, hogy hivatalosnak vezetést már az új adminisztrációnak adta át. Nyilván a lakosság figalmának lecsendesítésére a román hatóságok tegnap magánúton tudatták Glatzfelder püspökkel, hogy elutasítása azért nem lehetőséges, mert bukárest illetékesekre repatriálási eljárás van folyamatban ellene, melynek befejezése után a püspök elhagyhatja Románia területét. Glatzfelder püspököt a román

Ismét rend van a budapesti egyetemeken.

Megszüntek az igazolások. — Tegnap már nem volt semmiféle rendezvény.

Budapest, márc. 23. (Telefonon jelenti tudósítónk.) Az összes főiskolák rektorai ma délelőtt együttes jelentést tettek Klebelsberg Kunó kultuszminiszternek az egyetem rendjéről. A jelentés elmondja, hogy a főiskolák igazolások nem folynak és a mai napon már semmiféle rendezvény nem fordult elő.

magyar határig a temesvári szigra rancia főnöke fogja kiérni.

A pástorlevele miatt folyamatba tett eljárás a temesvári lapok ellen irányul, amelyek a csanádi püspök bucsuemegnyitkozását teljes terjedelemben leközölték.

Zürichi zárlat:

Berlin 2-90, Amsterdam 213-50 Hollandia, New-York 543-76 London 2640, Párizs 3845, Moszkva 2840, Sztába 1800, Budapest 10-90, Zürich 551, Varsó 1-30, Wien 070-2, Sofia 340 Oroszák bély. G78.

Értékek:

Magyar hitel 34000, Oroszák hitel 8450, Német 1100, Jelezők 950, László 6000, Kezességkötési Bank 42300 Magyar-Olasz 1050, Bencsik 11400, Oroszák 5000, Államkassza 314000, Szászvári 8000, Salgótarján 1270-40, Urkányi 17500, Rima 17900, Schöck 26500, Guttman 33000 Uolton 172000, Danica 158 11, Kócsk 11000, Magyar csekei 39000, Adria 77000, Atlanta 18250, Képzőiskola 4400, Botvay-Agrár 4800, Lipcse 5850, Párisi 1500, Vezem Vilmos 17000, Givella 10-00, Kerkord 12800, Dóli Vassai 18250.

Buzakötvények után rendezik a mezőgazdasági hitelt.

A földmívelésügyi miniszter legközelebb ismét több javaslatot tesz a nemzetgyűlés elé. A kászóli törvénytervezetéről Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár a következőképpen nyilatkozott.

— A földreformnovella, amelyet most készítünk elő, körülbelül 20 —25 százalékos fog állni. Ez a novella foglalkozik a kis családi birtokok terjedelmének megállapításával, a járadékvilág gyakorlati alkalmazásával, tudniillően, az mennyiben legyen kötelező, azután a földreform végrehajtási eljárás egyszerűsítésével, végül az országos földbirtokrendező bíróság munkájának tehermentesítésével. A mostani parlamenti tárgyalás befejezése után nagygyűlést Szabó István földmívelésügyi miniszter tanácskört kérd az országos földbirtokrendező bíróság elnökeével és a tanácskozás során öntik formába a javaslat végleges szövegét.

A földmívelésügyi miniszteri javaslatok közül itt van a börtörvény revíziója. Javaslattal kezdődött a földbirtokterület korlátozásáról, nevezetesen arról, hogy olyan talajt, amely szőlőművelésre nem alkalmas, ne ültessenek be. Szőlőknél van ugyanis elég, úgy, hogy kitűnő borvidékeink abban a veszedelemben vannak, hogy nem bírják a bort elhelyezni.

A mezőgazdasági hitel rendezéséről, a buzakötvényekről szóló törvényjavaslat már elkészült. Ez lehetővé teszi, hogy buzakötvényeket bocsássanak ki és az ezen alapuló követeléseket is be lehessen vezetni a teleknyelvekbe.

— Ez a javaslat huavét után kerül a Ház elé és részben megoldja a mezőgazdasági hitel kérdését.

A munkaadók blokkja kérdéseiben egyeztető bíróság felállítását kívánja.

Meg kell akadályozni a hármogalmak elmaradását. Békéredésben három munkaadó és a kormány kiemeltjei állt az meg hozzászólás gúntesül. — Anket lesz a munkaadókat törvények megvitására.

Budapest, 1923. márc. 23. (Fővárosi szerkesztőségüktől.) Az egyre fokozódó drágaság, a nagy munkaadók és egyes kérdéseknél kélekedése sürögősen aktuális teszi a már bejelentett munkaadókat törvényjavaslat megvitásait. Nemzetgazdasági szempontból szinte felbecsülhetetlen károkat okoz a mai viszonyok között egy bármily rövid ideig tartó aszálymozgalom. A nagy anyagi veszteségen túl helyrehozhatatlan veszteség az, amit egy ilyen mozgalom erkölcsi tekintetben okoz, kifejezve az osztályok közötti ellentétet és fokozva a viszonyok folytán amugy is elkecsesedett tömegek kétségbeesését.

Nagy fontossága volna tehát olyan intézkedésnek, amely elejét venni az ellentétek kélekedésének és lebetegsége tenné, hogy az egy mással szemben állók közvetlen tárgyalások során megállapodásra juthassanak.

A munkákérdések rendezésének nagy fontosságát természetesen a kormány is felismerte és ezért a munkaadókat törvényjavaslatot készített, amely bibelőség rőtvidesen tárgyalás alá is kerül. De foglalkoztak a kérdéssel a másik oldalról érdekeltek munkaadók is. A nagy ipari vállalatok, özemek, megalkották a Munkaadók Országos Szövetségét, röviden a munkaadók blokkját, amelynek legfőbb célja, hogy a munkaadókat közös frontba tömörítse a szakszervezetekben, illetve szakszervezeti tanácsban, egysegesen szervezett munkaadókkal szemben.

A legutóbbi hetek katasztrófiáinak mondható drágulással bírten, különösen aktuális tetteik a munkabérkérdések sürögő rendezését, az egész munkapiacot mindezen szemben hármogalmak indultak, amelyeknek elmaradására nagy gazdasági károkat vonna maga után. Erdekessé tette a munkaadók blokkját, a blokk tervezett intézkedéseire vonatkozóan, azonban a következőkben választott munkaadóknak:

— Természetes, hogy a munkaadók blokkja kívánja a legelőkebbben, hogy a munkabérkérdések általánosan és munkásokkal is megnyugtató módon oldassanak meg. A munkaadókat törvényjavaslatot megvitására tudvalevően a jövő hét folyamán az összes érdekeltek bevonásával anketét rendez a népjóléti miniszter. Az anketé kázterrel meggyűnk, amelyben fel fogjuk vetni azt a javaslatot, hogy a munkabérkérdés

sek rendezésére vités esetekben két tagu ad hoc bizottság döntse, amelynek három tagja a munkaadók, három tagja a munkaadók sorából kerüljön ki, az elnöklet pedig a kormány megbízottja látna el. Hihetőleg ez a javaslat elfogadásra is fog találni és még egyébként munkaadókat intézmények eltelepítésére előt megvalósítható lesz ez a rendszer, amelyről a békéredések elmergesedésének megakadályozását remélik.

— Az anketé különben várakozásnak szerint közelebb fogja hozni egymáshoz a munkás és munkaadó érdekeltségeket, Erősebb vita valószínűleg csak a munkaadókat törvény, valamint a munkaadókat vités ügyének rendezése körül várható. A munkások ugyanis mindenképp kérdésben meglegelősen mernek állapontot foglalnak el, ragaszkodva egyrészt a munkabiztosítás ügyében a legteljesen autonómához, másrészt feltétlenül fenntartani kívánják a szakszervezeti munkabiztosítást.

Válóságn azonban, hogy ebben a két kérdésben is, bár ezek elbírálásánál politikai szempontok a háttérkérdések, sikerüljön megnyugtató megállapodásra jutni. — Mindenesetre a legfontosabb az, hogy végre a munkabérkérdések körül ellentétek az viták ellátására minél rövidebb időn belül az összes érdekelteket megnyugtató döntést hozni képes fórum képzésük, mert egészen természetesen, hogy amikor a megélhetési feltételek napról napra változnak, időnkint szabályozni kell a béreket is, ami azonban közvetlen tárgyalások és egy ilyen döntés szervezésével nélkül elkerülhetetlenül teszi az ellentétek kélekedését.

HIREK.

— Időjárás. Az időjárastani intézet jelentése szerint hárszékben cső esőhő sem volt, a hőmérőket tegnap általánosan tíz fokkal emelkedett a fagyoson főlé. Ma reggelre azonban, kivált az Alföldön, kevéssel a fagyoson alá süllyedt. Tulajdonán derült, száraz idő várható további hőemelkedéssel.

— Széchenyi Ödön pász emlékezete. Gróf Széchenyi Ödön pászait, magyarországi törrendészet megteremtő halálának mai évfordulójára nagykereskedő társulatot a gyászlobogót tűzött ki és díszoroszéget állított lakatya alá.

— A szombathelyi püspök megvette Pfelfer tanár király képletét. Amint értesülünk, gróf Miksa János szombathelyi megyerőpüspök megvette a Pfelfer tanár által fészelt Károly király arcképet a szombathelyi szeminárium részére 300.000 koronáért és megrendelte a művész tanárnál ugyanazon arcképet Zita királyné arcképet is. Pfelfer tanárnak szívesen a gratulációk esztéjének eme újabb sikeréhez és kívánjuk, hogy még csak ilyen megtisztelő megbízásban legyen része.

— Iskolák huavét szűnete. Mai nappal vette kezdetét az iskolák szokásos huavét szűnete.

— A nagykapornaki harangszentelés. Most folyt le nagy egyházi pompával Nagykapornakon a hívek és a Jézustársaság áldozatkészségéből beszerezett két harang ünnepi felszentelése. — A szertartást P. Takács Sándor S. J. lelkes végezte. A harangok gyönyörű kivitelűek.

— Munkatársainkat felkérjük, hogy a husvét számba a VI. cikkeit legkezebben szerdán délig adják be szerkesztőségünkbe.

— Dr. Matschenbacher Edvin tanácselőnök holnap vasárnap délután 5 órákor tartja meg a Keresztény Orthonban múlt vasárnap rendezett a Népszavazások által rendezett konferencia előadását. — Ez alkalommal Szabó Mária tanárnő rendezésével előadnak egy hazafias gyermekszíndarabot: „A babavásárról”. Az előadás után a Keresztény Tisztviselőök rendező gyűlést is tartanak.

— Lakásbérkedés miatt ellátva. A nagykanizsai államrendőrség büntető bírása Bism Jendrő a „Nemzeti fürdő” tulajdonosát lakásbérkedés miatt tegnap 10 000 K fős és 5 000 K mellék-büntetésre ítélte.

— A nagykanizsai zenekalok elme. Sokan azt hitték, hogy a nagykanizsai zenekalok magánintézmény. A tévedések elkerülése céljából és hogy az iskola állami szervezete teljes kidombrorítást nyerjen, a vallás és közoktatásügyi miniszter folyó hó 19-ikén 175044/922. sz. m. kelt leirattal elrendelte, hogy ellentétben a magánzenekalokkal, melyek címekkel használni a nagykanizsai zenekalok a következő címet használják: A Nagykanizsai Közműv. Társ. államiag engedéllyel zenekalok. Itt említhetjük meg, hogy értesülésünk szerint a kitűnt eredményeket elért iskola állami szubvencionálása is folyamatban van.

— Holtgyónylváltások. Erős Pál nagykanizsai földműves, aki 1885-ben Sőtörőn született. E Jász és Kín Anna fia, Bónfi Rozália férje, a 20. h. gy. ezredből 1914. sept. végén elűnt. Halálát látván nagykanizsai bognár, aki 1885-ben Zalaújfalun született. H. János és Beke Katalin fia, Hoffer Móri férje, a 20. h. gy. ezredben 1914. nov. végén a szerb harcártnak halálát halt. Varga János nagykanizsai földműves, aki 1877-ben Zalasabaron született. V. Ferenc és Krászovics Anna fia, Városi Anna férje, a 20. h. gy. ezredből 1914. nov. havában elűnt. (Nagykanizsai kir. járárbírósg.)

— A kalocsai érekekből azék betűtést Csernoch János hercegpriás mostanában tárgya az pápával Rómában személyesen. A hercegpriás a jövő héten már hazatér.

— Újbeli összeírás az ország gazdasági úszomolt. Huszonnéf évvel ezelőtt készült az utolsó statisztikai összeírás az ország ingatlan, mezőgazdasági és erdőüzemelés. A kereskedelmi kormány most elhatározta, hogy új statisztikai összeírásról rendel el, ami június 1-én veszi kezdetét és 15-ig mindenütt be kell fejeznie. Az összeírás során egy újítás is szerepel a kérdőpontok között, még pedig az, hogy a tulajdonos mikor szerzte meg az ingatlan.

— Varsánytárgyalások. A m. kir. csendőrség részére 12 000 rubbon, 11 000 pantalló és 1000 lo vaglóardőg készítésére. Ajánlatok április 4-ig a fellezerelő anyagterárcanokhoz (Bpest, Bőszörmény-ut 21.) — A véczi orsz. fegyvertelnyomda mintegy 6 és fél yagon különféle nyomdai papír szállítására 1923. ápr. 10-án. Igazgatóság.

Francia szocialisták bírálata Poincaré politikájáról.

Páris, márc. 23. (Éjfélok érkezett.) Pracchi szocialista képviselő ma beszédet mondott a francia kamara ülésén és azt indítványozta, hogy a Ruhr megszállás költségeiről készített javaslatot még husvét előtt tárgyalják. Egyben erőteljes kritikát mondott Poincaré imperialista politikájáról. Amikor beszédében elítélő hangon nyilatkozott a német szénvidékek megszállásáról, a jobboldalon orriási zaj támadt és azt kiáltották a baloldalon ülő szocialisták felé, hogy mindannyian Németország bérencei.

— A kaposvári kiváltott 16. vásár igen azé eredményes. A félévrek Magyarországot keleti részéből, a Duna-Tisza közéről és Miklós környékéről hajtották fel, míg a hidegvérűek Somogy, Tolna, Zala- és Baranyavármegyéből kerültek felhajtásra Nagyszécsen a kereskedő igen nagy árakat kértek, ami a külföldi vevőket tartózkodásra káztette. A félévrek a tartózálag csehorasági kereskedők vásárolták, míg hidegvérűek fele Ausztriába, a többi pedig Olasz, Cseh- és Németországba került. Félévreket 200 000—400 000 K, hidegvérűeket 300 000—600 000 koronás árban vásárolták. Kivételesen 600 000 koronánál többet is fizettek, főképpen menekért.

— Kötársasági ünnepély Berlnben. Berlnből jelentik: A birodalmi parlament épültében nagy ünnepély folyt le az 1848-iki forradalom emlékére, amelyen nagy részvétel volt az egész birodalom német birodalom. Az ünnep főszónoka Lorbe birodalmi gyűlés elnöke volt, aki többek közt ezeket mondta: „Hitet teszünk a mai ünnepesen arra, hogy a nép akaratát küzdelmi fogunk minden elnyomó ellen; a nép akaratát küzdelmi tehát a franciák elvakult vesztel: Degoutte és Poincaré ellen most...”

— A Keresztény Tisztviselőök Egyesülete holnap vasárnap délután a konferencia előadás után gyűlést tart. Kérjük, hogy a tagok egy a konferencián, mint a gyűlésen minél nagyobb számmal vegyenek részt. **Előszó.**

— Megjelölt Angliában az importált élelmiszerek szállítványokat. Londonból jelentik: Pletymán konservatív képviselő javaslatot nyújtott az alsóház elé arról, hogy a külföldi Angliában importált mezőgazdasági cikkek és élelmiszerek szállítványokat külön jelzésű lássák el a forgalomba hozatalnál. Az alsóház a javaslatot 83 szavazattöbbséggel elfogadta, amivel azonban a földművelésügyi miniszternek az volt az észrevétele, hogy a törvény végrehajtása bizonyos nehézségek fog okozni.

— Romániaság a börtönörökkel kell folytatni. Kolozsvárról jelentik: Erdekes és a romániai viszonyokat kíváncsan jellemző eszt történet a marginelel fogházban. A fogház őrei egy szép napon minden elszentes bejelentés nélkül megszaporokáltak és ott hagyták a fogházat. A fogházban körülbelül 300 fogoly volt, akik azonban nem veték észre börtönörök aközését és így nem követhették példájukat. Amikor a börtön igazgatója észrevette, hogy a börtönörök elszentes, a falu legényegéből szervezett idelelgen őrséget és Ploceiból távozottokot segítették. Ploceiból azután száz katonát küldtek a fogház őrszertére. Röviddel ezután megérkeztek Ploceiba a székelyen őrk, akik különben tartalékos katonák, kiknek szolgálati

ideje már több, mint félszázédeje lejárt, felváltásokról azonban elfelejtettek a hatóságok gondoskodni. Múltán hiába sürgették szabadságolásukat, testületileg jelentek meg a plocsai hadtestparancsnokoságon. A hadtestparancsnokoságon azonban nem méltányolták azt az indoklást és a székelyen börtönöröket letartóztatták. Valószínű, hogy a letartóztottakat nem fogják olyan börtönörökre bízni, akiknek szolgálati ideje már lejárt. A román nyelvűk szerint különben a romániai fogházakban a jövőben a foglyok kötelezőkévé tessik, hogy börtönörökre felügyeljenek.

— A Csehországú kényszer-épitkezési törvényjavaslat a parlament elé került. Prágából jelentik: A Csehországú kormány elkészítette az általános kényszer-épitkezésre vonatkozó törvényjavaslatát, amelyet legközelebb meg a parlament plénuma elé hozsájt. — Félhivatalos jelentés szerint a javaslat tárgya az, hogy kényszer-épitkezésre fogják szorítani az összes pény- és bízatosít Intézeteket, kereskedelmi, ipari és más olyan bel- és külföldi vállalatokat, amelyek nagyvállalkozás jellegűek bírnak, tekintet nélkül arra, hogy fizikai vagy jogszelleműek a tulajdonosok. Ezek a vállalatok két éves, meg nem hosszabbítható határidőn belül kötelesek iródiák és alkalmazottak bírlákna céljára saját házakat építeni. Erdekes a javaslatnak az a része is, mely szerint az építési kényszer kötelezettség kiterjed olyan lakbirtokokra is, akiknek több mint két millió cseh korona vagyonuk, vagy évi jövedelmük az utolsó három évben átlagosan kétszázézer cseh korona volt és ennek az évek január elején a Csehországú körtársaság területén lakóházzal még nem bírtak. A javaslat husz szakaszból áll.

— Uránia. „Hinda síremlék” katonasínevel.

— Hamifogások, aranyait, ezüstöt, brilliánsokat és érmeket a legmagasabb napi árban vesznek. — Fried József ékszerész, Ságur ut 2. szám (Fő-ut és Ságur ut sarok).

— Próbálja meg őt is és meggyőződik róla, hogy a FILIPP harsánykőművelésében kékelim anyagból készült harsányok, sokan a legutóbbiak és ugyanazon színi és minőségű pamutból hármtok megjelölés. — Yocktie Goggan (Dzski Kugan) elad filme a „Világ”, mozgóban ma szombaton és holnap vasárnap loss bemutatva még pedig ma 5, 7 és 9 órai előadásokon leköltés tanúknak a órák külön előadás. A „Világ” legújabb híj gyarmok vándorú a halhatatlansági tehergőz Úszaki Kugánról más sokat hallottunk. Ez a póttányi epizód, aki úttudatlan — vagy tudatos? — művésztárral már az egész világot megéppidította. Hosszú katonaháborús is élezként a ma és holnap mutatósokba a hat éves kis művészt. — Kő kalásér — kőnyű és mosolyból áll 6—8 éves s. Alumben. Ez a 6 felvonásos filmjáték minden részleteben csoda módon adja vissza Kugan érdekes, csupa szív, csupa lélek öngyógyító, messze jő tehergőz. De hát beszéljen a színi, amelyel ezt a filmet ismeretlen szerzők, Kugan filmjeit látni kell, megámulástbanban éreket csak jó módon lehet élvezni.

— Uránia. Szombaton fél 7 és fél 9 órákor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: „Robinson hazatérése”, II. rész (3—4. rész egyült) II. felv. Jövő héten kezd—szerda: „Hinda síremlék I. és II. rész egyült; előadások 3 és 7 órákor. Katona vonószekér játéka.

— Vadbőrök, nyul, róka, stb. legmagasabb árban vessek. **Utolsó Antal** feyverkeszedő

TÖRVÉNSZÉK.

Egyébíról tárgyalások.

A nagykanizsai kir. törvényszék egyes bírja dr. Matschenbacher Edvin kir. törvényszéki tanácselőnök előtt tárgyal a következő ügyek tárgyalattak.

1. Flatakoru K. M. mint céled volt alkalmasna Schmidt Antal barakkból kantonosná, azonban egy napon az aszony tulajdonát képező brilliánygyűrűt ellopott. Lopásért került azót a bíróság elé a léány, aki töredelmesen bevallott mindent. A 15 éves léányt — aki egy nagy családú és nagy nyomorban levő falusi szegény napozmósának léánya — a bíróság 15 napi fogházra ítélte, majd intézkedett, hogy büntetésének kitöltése után megfelelő megbízható és ellenőrizhető állásba helyeztesék.

2. Nem mindennapi ügy volt a következő tárgyalás. Egy év állott a bíróság előtt — aki apját megbarapta és megverte. Az apját jelentette fel azután vejt. A vád ügy szót, hogy Schreiber látván valkonyai lakos egy összeszóllakozás után apját a korpélel erőden ügy megverte, megharapta és megfojtotta, hogy sérülési 51 napi gyógyulást igényeltek. Schreiber azzal védekezett, hogy apja azelőtt adalmazta és gyalazta őt, majd amikor kérdőre vont a — kétet arcába dofte.

Sírtett apó elmondja eskü alatt, hogy csak akkor nyult a késhoz, mikor veje a földre toperde és őtini kezdte. Az orvói látélet szerint a vőkerősen megverte apját.

Melz kir. ügyész Btk. 310. §-ba útközű alyos testi sértés büntetésén kért Schreiber bűnösnek kimondani és megbüntetni.

Dr. Gátrner védőgyűgyű védő beszédében a jogos ösvédelmet kértja fenforogni és azért felmentést kért, de ha azt nem fogadná el a bíróság — úgy csak becsülettársításban kért vétkesnek kimondani.

A bíróság alyos testi sértés vétésében mondja ki Schreiber bűnösnek és ezért három hónap fogházra és az összes felmerült költségek megfizetésére ítél. Az ítélet jogerős.

3. Jón nagykanizsai földműves erdel falopásért állott a bíróság előtt, azzal volt vádolva, hogy bík és akéfélt lopott.

Vádlott bízatlan mindent beismer. Horváth Pál erdőőr vallomása után a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével ívánt 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A kormány el van szánva a státriumon díatbeépítésére.

Budapest, március 23. (Telefon-jelentés.) Gróf Balthaz István miniszterelnök ma délután kijelentette, hogy ha az utcai tüntetések, akár jobb, akár baloldali részből megismétlődének, a kormány eltebe fogja lépíteni a státriumot.

Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal 10-ot 13.
Ezerharminc-Telefon 78. szám.

Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. az. II. ajtó.
Telefonszám 82-28 és 52-36.

Kiötéselti árak: Hgy hónapra 300.- K
Három hónapra 800.- K

Ezen az uton nem haladhatunk!

— Nagyhanza, március 24 —

Csak nemrégiben történt, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök alaposan megleckéztette a népképviselést fenyegette — és néhány nappal reá szomorú és megdöbbentő események játszódtak le az ország székesővárosában. Büntös Budapest utcáin. Az a szellem, melyet egyesek importáltak és meg akarnak honosítani a magyar törvényhozás csarnokában, — megszülette a maga fátlyuhajtásait. A piros székfűk szelleme mindjobbán átírja a szenvedélyek tüzetét tiltott. Józanul gondolkodni képtelen, fanatizált tömegeket, úgy, hogy aggóvva állunk me a napi események előtt és magyar szívdünk nagybólti hangulatával kérdezzük: *hová fog ez vezetni?*

Ez a szellem, amely Petőfi-íjjuságot megrohmozat, márciusi íjjakat megkardilapoztat és gyöngö magyar diáklányokat botlalt sujt az utca röhéje közepette.

Pedig ez a megkardilapozott magyar íjjuság és a keresztény nemzeti sajtó védte meg, a rendőrtestületeit, mikor pereátot kiállítottak a rendőrökre azok, akiknek védelmében a rendőrök most ok nélkül kardot rántottak a magyar márciusi íjjakra.

Amikor az Erzsébet-körút és a Conti-utca csak per „rendőrcsizma” aposztrofálta a rendőrséget és az utcát a rendőrök ellen uszította, amikor a vöröszékfűk katonái legyilkolták a rendőröket, — akkor ez a megkardilapozott márciusi íjjuság és a keresztény nemzeti sajtó védelmébe vette a megurcolt, meghajszolt és vogelfrei rendőrséget és azt kiáltozza oda az Erzsébet-körút és Conti-utca fordulalmáinak: *nem engedjük a magyar falvak szűzi talajából rekrutálódott rendőrséget!* És most rendőrlovak, *budapesti* rendőrlovak patái gázoltak a megcsönkített Magyarorszárg reménye, a magyar íjjuság zárt soraiba és rendőrkard sebezte

meg a nélkülbözéstől ványádt testü Petőfi-íjjakat.

És miközben egyik-másik súlyosan megebesült magyar íjjú a Rókus-kórház rideg ágán gondolkodik az idők llyetén változása lelett: mikor rendőrkard a nemzeti hűség jutalma, — a magyar főváros utcáin megmozdul a tömeg, amely a prosszekfűsök járszalagján jár és a népképviselést fenyegeteinek tenorjából bátorságot merített és a márciusi íjjuság demonstrációjára szamuell hőherdálnak tüntető éneklésével fejezt és a keresztény és nemzeti eszmére pereátot kiállított.

Magyarország fővárosában. Budapest szívében, a zsvány diktatura kltörésének évfordulóján, amikor a vörös katonák magyar rendőrvért ontottak, — felhangzik a *vörös hóher induló*, amelynek hangjal mellett a magyar-ság legjobbjait akasztották az utszéli fákra — és — és — és a *budapesti rendőrkard hüvelyében maradt!*

És míg a nemzeti sajtó és a

népképviselést komoly elemelnek minden llyekezete odarányul, hogy a hetek óta kizárt és nyomorúságos ellenállási segélyből példáló negyven ezer munkátt munkaadóikkal” összehozza és a kényeret adó megegyezést lehetővé tegye, a kényértelen, éhező munkások megbízásán és tudtán kívül a vörös bizalmiak nem akartak leülni ahhoz az asztalhoz tárgyalni, amelynél a *hazafias nemzeti munkásság képviselői ültek*. Nyilvánvaló, hogy a sztrájk további föntartása csak hatalmi kérdés, csak takatika — az elkeseredés terszerű szítására.

Távol áll-tódnék a helyzet kiállítására. De ezen az uton nem haladhatunk tovább. Ha a bün röhögve aratna diadalt és a nemzeti erénynek lsmét katakombákba kellene menekülni — ez a *véget jelentené!*

Az ország közvéleményét és lletétét tolmácsoljuk, mikor a *vérig sértett magyarságnak a legmesszebbmenő elégtételt követeljük!*

Vissza a csatornába — az *előtörő patkányokkal!* (*)

Francia-német axocállata tanácskozása.

Berlin, márc. 24. A francia szocialdemokrata párt küldöttága a német fővárosba érkezett. A küldöttágnak az a meghívása, hogy a német szocialdemokratákkal tárgyaljon. Ez a tárgyalás ma megkezdődött.

As angol alóháx bizottsága nem fogadja el a török javaslatokat.

London, márc. 24. Az angol alóháx területi határozatok javaslat-tervezetét tárgyaló jogi politikai bizottsága arra a politikai nézetre jutott, hogy a török követeléseket lehetetlen elfogadni. A szakértők javaslatát általánosságban kisebb politikai és jelentősebb pénzügyi engedelményeket, valamint a gazdasági határozatok elválasztását elutasítását célozza.

Április 31-ig lehet a cséplő-gépszám igényléseket bejelenteni.

Budapest, márc. 24. (Sajtt tudósltkn telefonjelentése.) A szén-ügyek kormánybiztosa közli, hogy a cséplőgépszám bejelentésre vonatkozó kérelem április hó 31-ig terjeszthető az Országos Szénbizottsághoz (Budapest, Erzsébet-körút 43. sz.)

Thomas Bécsbe érkezett.

Bécs, március 24. Thomas Albert, a genfi nemzetközi munkahivatal elnöke a volt francia miniszter, tegnapi Bécsbe érkezett.

Csernoch János hazérkezett Rómából.

Budapest, március 24. Csernoch János bíboros herceprímás ma délelőn 12 óra 45 perckor érkezett vissza Budapestre Rómából, ahová az ötvenkétet szokásos lliman-látogatás céljából utazott. A herceprímás két napig marad a fővárosban a hétfőn délelőn utazik tovább Eastergomba.

A csehek megszüntették a hitbizományi birtokalapításokat.

Prága, márc. 24. A kormány a képviselőház alá terjesztette a hitbizományi megszüntetéséről szóló átdolgozott törvényjavaslatot. — A javaslat szerint minden hitbizomány, álljon az akár földbeli, akár pénzbeli, megszünik a ezenul új hitbizomány nem alapítható. A megszüntetett hitbizományi vagyronk rendezését, kivált ami a birtoklás és a haszonállást illeti, a birtokosok, várományosok és az utódok képviselőinek megegyezésére bízták.

Nincs kormányválság.

Gróf Bethlen miniszterelnök pozíciója megingathatatlan jámbor ellenséki óhajások.

Budapest, márc. 24. (Sajtt tudósltkn telefonjelentése.) Egyes baloldali sajtóorgánumokban tendenciózus híresztelések jelentek meg arról, hogy a kormány három tagja le fog mondani a a részleges kormányválságot az egész kabinet lamondása fogja követni.

llyeteken helyen ezekkel a hírekkel szemben kijelentették, hogy kormányválságról egyelőre szó sincsen. Gróf Bethlen látván pozíciója eszidőserint erősebb, mint bármikor volt. Különösen a legutóbbi események igazolták az Egyezés Párt középpolitikájának helyességét, így tehát a kormányválságra vonatkozó összes híresztelések csak ellenzéki óhajok, amelyeket a kormány és a kormányzó ur őfelméltósága eszidőserint nem hajlandó honorálni.

Feloszlatták a francia kamarát.

Páris, márc. 24. A Humanité azt kérdezi a miniszterelnöktől, igaz-e az a híresztelés, hogy a Ruhr-akció teljes kudarcá előtt fel akarja oszlatni a kamarát és új választást óhajt elrendelni.

Hivatkozik arra, hogy erről a tervről szélben beszélnék és a hírek szerint az új választás szep-temberben lesz.

Külföldi hírek Karcagon.

Karcag, márc. 24. Nádaí Károly 64 éves és Nagy Lidia 66 éves cigányok külföldes tífuszban megbetegedtek. Varga Mátján polgármester összehívta a járványbizottságot, amely azonnal elrendelte a cigánytelep lezárását és fertőtlenítést. A két Tiszafüredről jött cigány átállították a járványkórházba, a cigánytelepet pedig nyolc napra lezárták.

Az általános kereseti adó bevallása.

Tudvalevő, hogy 1921. évi március hó 21-ől április hó 20-ig terjedő időben be kell vallanunk az adatokat a kereseti adó kivételéhez.

A bevallásnak a következő adatokat kell tartalmazni:

A nyera bevétel tényleges összegét, mely azonos — rendszerint a forgalmi adó alá eső bevétellel. Ebből a nyera jövedelemből a következők vonhatók le:

1. Az ipari, kereskedelmi, stb. foglalkozásból az 1922. évben tényleg elért tiszta nyereséget — a tényleg elért nyera jövedelmét — és a foglalkozással járó kiadásokat — *elkülönítve* — kell bevallani. A valóságos üzleti nyereséget kell bevallani.

Nem szabad — *becsléssel* — megállapítani a tiszta nyereséget, vagy a nyera jövedelmét, vagy a kiadásokat, hanem az előírt könyvek adatait kell a rovatokba vezetni. (Kivételnek azok, kik a könyvvezetés alá főmunkások.)

2. Be kell vallani a bevételeket. A bevallást csak hivatalos nyomtatványon eszközölhetjük, melyet a városl adóhivatal ad. Ugyanott kell beadni a kitöltött űrlapot.

A nyereség-vesztésszámla csatolása a vallomáshoz nagyon célirányos, mert szabványos könyvvezetés adatait ennek adatait figyelembe kell venni.

Aki nem ad vallomást 1923. április 20-ikáig, az a kivételről adó 25 százalékat fizeti bíróság fejében.

Aki pedig a hozzá intézett felhívásra sem ad vallomást, az a kereseti adó 50 százalékat fizeti bíróság fejében.

Aki tudva valóban adatokat val be: az adócsalást követ el és szabadság vesztésével is büntethető.

A bevallási űrlap első része az általános kérdéseket tartalmazza.

A második oldalra 8 kérdésre várja a választ; az 1. üzemi kiadások — a falpontokat foglalja magában. Az üzemi kiadások: a) anyag és áruhámozás összegének csak az az összeg tehető kiadásba, mely az év folyamán bemenetel készletből az év végéig értékelített mennyiségre esik. — szóval amennyit eladtunk 1922-ben abból, amit 1922-ben De ami készletünk megmaradt, annak beszerzési költsége az 1. a) kiadásai rovatra nem tehető.

2. Üzemi kiadások: A felszeletes elhasználása fejében leírt összeget csak akkor tehetjük kiadásba, ha nyereség vesztésszámlát adunk. 3. Veszteségek leírása ugyancsak nyereség-vesztésszámla mellett eszközölhető.

4. Behajthatlan követelés csak akkor vonható le, ha hitelt érdemlő módon igazoljuk, hogy az adós fizetőképtelen és hogy a követelésnek bíról uton való behajtását csak a költség megtakarítása okából nem kíséreltük meg.

5. Kősterhek címén itt levonhatjuk a tényleg fizetett kamarai illetéket, állami, közégi követeit és forgalmi adókat, illetéket, vámköteket, valamint azokat a járulékokat és összes követeiket, melyeket az alkalmazottaktól után fizet.

A nyereség vesztésszámla birtékba zárható és ráirándó a birtékra annak tartalma. A városl adóhivatalhoz *szeddén* érkeznek meg a hivatalos bevallási űrlapok, amikor a szokat űrlaponként 10 koronájával az adóközhöz és a városl adóhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt átvehetl.

A faármegállapító-bizottság fel-emelte a faárakat.

A faármegállapító-bizottság tegnapi ülésén.

Nagykanizsa, márc. 24. Tegnap délután négy órakor ismét összeült a nagykanizsai faármegállapító-bizottság dr. Krátky István főjegyző elnökele alatt, hogy végleg döntsének az új faárak ügyében.

A bizottság hosszas tanácskozás után a faárát a mai naptól kezdődő hatállyal a következőkben állapította meg:

Egy métermázsza száraz hasabfa 1300 K

Egy métermázsza száraz aprított tűzifa 1550 K

100 kgrnál kevesebb mennyiség kilója 17 korona. A tiszta nyersfa 10 százalékkal olcsóbb.

Tanítónap.

Kérlelem a mélyen tisztelt szülőkhöz, a társadalomhoz!

Intelligens szegény embert a moztani nehéz időkben nem érhet nagyobb bánat és fájdalom, minth gyermekét az iskoláztatás költséges volta miatt tudatlanul kénytelen fölnevelni. Izen szegény, magukra hagyott fiának inségéről egyik atyai szívű kultuszminiszterünk az országgyűlésen egykor így szólott: „Sokszor láttam magam előtt ifjakat, bizony sokat, elárgult, fonyadt arccal és sokszor kérdéstem magamban; hogy vejjon hol töltik ezek a naplegnagyobb óráid?”

Nagyon kevesen vannak, akiknek az emberzeretelt lehetőségem teszi, hogy célj érjenek. Pedig bizony kiváló család nagyságának vette meg alapját egy-egy jeles ezü, szegény ifjú, kit az emberzeretelt főiskolái tanulmányainak ideje alatt céljához segített.

Észeltam a tanítók tehetősége, szorgalma és jó erkölcsű fiairól van szó, akik tanulmányaik, mint a budapesti „Ferencz József Tanítók-háza” lakói, a főváros főiskoláin folytatják. Ennek a háznak a fenntartása, lakóinak tisztességese ellátása Cionkannagyarország tanítószeg részéről, tekintve az ország fejlődéséből helyzetét, tanítóink csekély számát, nincs kellő módon biztosítva. ezen áldásos hateru intézmény, hogy a mai súlyos időkben továbbra is megfelelően hivatásának: a magyar társadalom ismert segítégre, a magyar szülőket, akik már nem egy „kőnyecpettel” szántottak fel a tanítók önzvegét és árva szeméből, jótékonysegét gyakorló nyugaltsúgére szorol.

A magyar tanügyi kormány a teljes mértékben átértézte azt a nagyfontosságú kulturális hivatást, amelyet a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja, közlelebből a Tanítók Ferencz József-Háza a tanítószeg főiskolát látogatók gyermekeinek nevelése érdekében, a tanítól özyvegét és árva itápolásával teljesít. Miért is mult év december hó 4-én kelt 159.438/1922. VIII. a. számú rendeletével engedélyt adott az u. n. tanítónapnak a folyó tanévben való megtartására, illetve megengedte, hogy az ország elemi néplakóiban egy napon a kis elemi iskolai tanítók révén, szülőik körében a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja, illetve a Tanítók Ferencz József Háza javára gyűjtés tartassék.

És a gyűjtés Nagykanizsa r. t. városban a hűvét szűnidőben lesz megtartva, amikor is az elemi iskolák növénydek a nekik kiosztott Gyűjtőfülvél kerükben, az édes jó szülőik részéről nyújtott nemeselekkü adományokkal a magyar tanítók

főiskolákon tanuló jeles tehetőségű fiaik számára a további megélhetést és munkásságot biztosítani, előmozdítani iparkodnak.

Mélyen tisztelt szülőik! Szeretettel és teljes bizalommal fordulunk egyidejűleg, Nagykanizsa nemeselekkü egyidejűleg, keresekedőhöz, jószívű és vagyonos polgárhoz, a társadalom megértő tagjához, amikor a tanítók gyermekeit, véreink érdekében emeljük fel adó szavunkat, tiszteletteljes kérelmünket.

Mi, magyar tanítók az Önkü gyermekeidről élünk. Ne hagyják el Önkü sem a melnek. Minden legcsekélyebb adomány, mely a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja, a Tanítók-Háza javára lesz adva, kedves leendő egy a véghetetlen jószágú lten, mint pedig a nemet néptantól előtt. A főiskolákon tanuló tanító fiuk pedig hiválva és szeretettel fogadják a jövőjükét biztosító emberbaráti és bazafiat támogatást. Nagykanizsa, 1923. március 25. Az illami elemi iskolák tanítótestületei.

A párisi divat kémei.

Páris, 1923. márc. 24.

Világzerte a női divatot diktáló párisi nagy divatcégek hét lakat alatt tartják, mint valami féltett hadilititok, úgy őrzik egy-egy újabb divatkreációjuk tervelt és modelljeit. Míndazonal a — legtöbbször nyíre külföldi — konkurrensak is főt-félt megmozgatnak, hogy az újabb divat-találományok tervelt le-másolhatóak és elorozzák, azt is célra valósság kémbárlózatot szerveztek meg a nagyhatalmi divatcégek körül.

A háborúszeg már annyira elharapódzott, hogy a nagy párisi szabócégek a rendőrséghez fordultak segítségért. Egszeramindegy egyesülettel is alakították „L'association pour la défense des arts plastiques et appliques en France et a l'étranger” címen, művészi kreációk hatálozhatósá bevédő védelmére és a francia ipar prosperitását fenyegető veszedelmek elhárítására.

A párisi rendőrségen a divatdiktátor szabócégek panaszát Caron rendőrkommisszárus vette a kezébe, a legnagyobb erdélyi látott munkához és már a vizsgálatt eddigi folyamán három u. n. patron-i foglalt le különböző párisi divatrukeresekedőknél, melyekről bebrinyosodott, hogy a nagy szabócégek tervezésének munkáiról másolták le. Azonkívül foglaltak egész sereg fényképfelvételeit, mely az utcán, vagy estélyeken a nagy szabócégek divatkreációit viselő hölgyekről, illetve ezek ruháiról készült. A francia ipar védelme szempontjából a tárgyban bizalmas utaltetés és határolt vámbiztalokhoz is.

A párisi La Presse munkatársa a minapban meginterjúvolta Dangel Loulat, a párisi divatkreáló nagy szabócégek fentemlített védőegyesületének elnökét, aki kijelentette, hogy mivel a legerélyesebb és legdrágább rendezvények sem bizonyulnak elég határoknak a divatkreációk elzárnt kímélvel és tulajvalva azonban, kik a párisi rendőrség fellépése óta külföldről irányítják, még nagyobb pénzárulások közzétartva, vakmerő tolvajtanúcskátatva, tehát a divattervező szabócégek a Népszövetség elv akarják vinni szerelmeket és azt követelik, hogy a műipari fejlődésük céljára világóló, női ruhákra vonatkozó rajz, terv és modell tulajdonjoga minden országban egyaránt úgy óvassék meg, mint minden más műalkotás szerzői joga.

Angol és francia hadiaviatika.

Közvetlenül a háború után — a „pacifikáló” konferenciák eleje gyantán — összeült a washingtoni konferencia, melynek bevallott és világ, a kürtölt célja az általános leszerelés volt. A konferencia, mint ismeretes, dolgvégzetlenül átment, a leszerelés csak a leggyöcsött államokra nézve lett kényszerű kötelezettség, míg a „győztes” államok azóta is nem csökkenő bungalommal azon vannak, hogy harczereségüket és hadilátományeiket menőnél nagyobb tökélyre fejlessék.

Az angol alóházában a légi had-erő minisztere a napokban belezajeztette terecája költségvetését, mely a mult évi 10.895.000 fonttal szemben 12.011.000 fontot tett ki. De nem ez a legérdekesebb a dolgbán, hanem az indoklás nyomatán az angol és francia légióerő közt von párhuzamot, melyből kitűnik, hogy Franciaország légióflottája, melynek szaporításán és fejlesztésén szakadatlanul dolgozik, aránytalanul nagyobb, mint Anglé.

Az angol szakminiszter nyíltan bevallotta, hogy az fáj neki, a noha — mint malicószóvan megjegyzezte — nem hisz abban, hogy Anglia és Franciaország belátható időn belül ellenség gyantán szemben állhatnának egymással, még sem találja rendén valóban, hogy például 1925-ben Franciaország 2180 repülőgéppel felett rendelkezék, míg az — otthon levő — angol légi flotta létszáma csak 557 lesz. Ezt még Franciaország helyzete sem indokolja, melyről ismeretes, hogy határai nagy kiterjedésűek s állandó hadserege igen tekintélyes létszámú. Megtudjuk még az érdekes indoklásokat, hogy ma az angol légi flotta személyzetének létszáma 300 tiszti és 27.000 aloficiáronkatona.

Ausztráliában is fontos, hogy ki, milyen „fajhoz” tartozik

Bécs, március 24. A szövetség alkancellár és belügyminiszter: dr. Frank, az osztrák nemzeti tanács határozata alapján tudvalevően a rendezett becsátotta ki, amel kimondja, hogy a folyamatosan lev népszámlálásnak nem csupán a anyanyelvet kell figyelembe venni a számláló lapokon, hanem köllö kérdént kell tartalmaznia arról is, hogy a számlálók kitöltője nyílen fajhoz tartozik. Emiatt tők baloldali parlamenti csoport állandó támadja a kormányt és képpen az alkancellárt.

Izgalmas életemtés

Newyorkból jelentik: Brazília ma kalandja volt egy Giacomo nevű tizenkilenc esztendő banktisztviselőnek. Az történt ugyanis, hogy egyik társan tréfából beszárta a légtelen páncélzatra szekrénybe. Dálután felbontott, amikor Di Giacomo és társai, egy Templon nevű banktisztviselő, be akarták zárni a bank helyiséget. Giacomo ekkor még bement egy nagy köteg irattal, amoval a páncélzatra.

— Most beszéltek — mondotta tréfás hangon társának Templeton és ezzel szinte önkéntelenül megölték a páncélzatra ajtaját. Azután visszament irattalhoz. Nem vette észre, hogy az ajtó a helyére lendült s az őra, amely szabályozza az ajtó kinyitását, idejéig, egy idejéig működésbe lépett. Az ajtó tehát úgy be volt zárva, hogy másnap reggel nyolc óra előtt nem lehetett azt kinyitni.

Templeton pár percig várt, amikor társai sem jött vissza, nyugtalanodni kezdett. A páncélzatrészhez futott s megremélve állt a pultba meg, hogy barátját beszárta az acélkriptába. Segélykiáltásra dökörült a bank valamennyi tisztviselője, de mindannyian megállapították, hogy a páncélzatrész csupán a beszárt Giacomo tudná ki nyitni, még pedig kívülről.

Nyomban telefonáltak a rendőrségnek, a tűzoltóknak, értesítették azt a vállaletet is, amely a páncélzatrészre szállította, innen azonban azt a szomorú felvilágosítást kapták, hogy a páncélzatrész légtelen, határozott köbléből levő befogadásra alkalmas csupán, így a barát ember csak pár óráig élhet. Rövidesen megérkeztek a tűzoltók, valóságos falőrök kocsikkal, hatalmas fúrókkal temették meg a páncélzát, de azt még megkarcolni sem tudták. Erre rettenetes esővíz elektromos fúrókat hoztak, amelyeknek segítségével az ajtó tetőjén sikerült egy apró lyukat fúrni.

Rövid vártatva megérkezett Newman dr. kórházi főorvos is, aki egy tartály segítségével oxigént eresztett be a kis nyíláson. A tűzoltók és az önkéntes mentőmunkások ezalatt váltakozva égették, olvasztották az acélpáncélzat cetylen fűlélyk, segítségére. — Homasz munka után nyílást vágtek a rettenetes acélbárdon, hogy azon egy villamoslámpát nyújthattak be az acélkriptába. Giacomo arcra borulva fektött a földön a szoba közepén. Newman dr. amikor annyira legitgették már az cetylen lámpák segítségével a vasfal nyílását, hogy azon keresztül juthattott, bemászott a páncélzatra és örömmel állapította meg, hogy az acélkriptába zárt tisztviselő él. Nyomban mesterséges légzést alkalmazott, azonban a kiállott izgalma miatt az elektromos fúró borzalmas zajától valószínűleg megalkudott.

Az utolsó cserkére ment főnök állott és várta, a fejleményeket s amikor tudomásukra hozták, hogy a tűzoltók és mentők óráellen munkája megmenekítette a rokonszenves banktisztviselőt az életnek, — zaja dőnzésben törték ki.

Megkezdik a felsőtemplom renoválását.

— Nagykenyiza, március 24. —

Dr. Sabján Gyula polgármester a megyéspüspök által ajánlott Homonay Béla veszprémi templomfestőnek — a város képviselőtestület jóváhagyásától feltételezeten — megbízást adott a felsőtemplom javítására. — Homonay Béla munkálatokat a legközelebbi időben meg fogja kezdeni.

Olvasóinkhoz.

Koronánk romlását által okozott pénzügyi helyzet és az ezzel kapcsolatos nyomdal anyaggyűjtés, valamint a munkabérek, szerkesztéségi és kiadói hivatali költségek fokozottabb emelkedése újabb arra kényszerítettek bennünket, hogy leppunk példányonkénti árárt f. hó 25-ikével felemeljük, mely szerint **vasár- és ünnepnapok számára 20 korona lesz.** Midőn bejelentésünk szives tudomásul vételét kérjük, egyben megismerjünk kívánjuk, hogy lapunk előállítsa költséget a **Jelemelt árak sem fedezik a tartóváltásra is nagy anyagi áldozataink árán tarthatjuk csak fenn.** Kérjük t. olvasóinkat, tartásnak ki mellettünk továbbra is e nehéz időkben a mi azon leszünk, hogy t. olvasóink érdekeit még fokozottabb mértékben szolgáljuk.

A „ZALAI KOZLONY” kiadói hivatala.

HIREK.

Virágvasárnap,

mikor a Megváltó bevonult Jeruzsálembe és a nép hangos üdvözléssel fogadta: *Hosszánna Dávid fánán, áldott, ki az Ur urában jó! Pálmákkal mentek eleje, virágokat szórtak utjára és szőnyegeket telerakta oda, amerre elhaladt és nagy volt az öröm mindenfelé a Megváltó láttán...*

Es néhány órával később ugyanez a nép a farizeusoktól felgatva öklét rázta és jesszűt meg fel kiadott és halált követelte a Megváltónak a római helytartótól...

— **Időjárás.** Az időjárásnál Intézet jelentése szerint barátságban esz sehol sem volt, az ég derült, reggel helyenként ködös. A hőmérőskék mindenfelé emelkedett s reggel már csak szórvaosan sűlyed a fagypon alá. Deret azonban még több helyről jelentenek. Egyelőre változás nem várható.

— **Intenstisletet.** Ma délelőtt negyed 11 órakor a ferencek plébániatemplomban barkeszentelés lesz, majd az utána következő szentmisze a passziót a kar magyarul fogja előadni.

— **Személyi hír.** Sík Sándor országos hírdi parlatá kiltánk ma Kanizsára érkezik, hogy a kegyesrend társas tagjainak lelkipálykorlatát végezze.

— **A városi kórházban ki bõvítésre** ügyében dr. Takács Zoltán kórházi igazgató főorvos legközelebb fel fog utazni Budapestre, hogy a népiéleti miniszteriumban személyesen tárgyaljon és ha le határozott perferktuálva a gazdasági épület felépítésének ügyét.

— **Mikor lesz városi közgyűlés?** Megbiznárt helyről vetjük a hírt, hogy a legközelebbi városi közgyűlést csak április első felében fogják megtartani, múltató több nagyobb ügygel az egyes re-

ferensek még nem készülték el az ügyek városi anyaga miatt. Így az április városi közgyűlés határozata a márciusi meggyűlés mér tárgyain fogja.

— **Dr. Mutschbacher Edvin mai előadása** iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánult meg a társadalom minden rétegében. Dr. Mutschbacher kir. törvényészki tanácselnök érti a módját *szabóli szöveg* szövele és hallgatott mindvégig lebillincselni. Dr. Mutschbacher előadása tulajdonképpen egy nagy társadalmi akcióbevezetés, melynél a keresztény társadalom minden egyes nő- és férfitagjára számít. Szeretnők köi legyen a Keresztény Tisztviselőközösségletének tagjait teljes számban ott látni az mindaroktat, akik a társadalom bajtörőitöknek sorát szívné viselik. Dr. Mutschbacher előadására azért felhívjuk olvasóink különös figyelmét.

— **Anyakönyvi hírek.** Nagykanizsa március 18-tól a mai napig 18 születés fordult elő. Erek közül 10 fiú, 8 pedig leánygyermek volt. *Házasságok kötöttek:* Kráncsik Pál déliaiassul mázoló Schiffer Rozália val. *Elhaltak:* Varga Károlyné Spos Julliana 60 éves szivszőlőhöz drs, ösv. Arany Jánosné Vas Anna 27 éves veselő, Ritter Gizella 1 hónapos vérmeztérgek, Smodics László földműves 78 éves véglgyengült, Grosschmidt Pál szűcs mester hetven éves szivszőlőhöz, Tripammer Etelka 77 éves véglgyengült, Baranyai Adánáné Baka Teréz 55 éves veselő, Schereman György kádármeister 65 éves tüdőszélhűdés, Zöldvári Jánosné Bóki Erzsébet 44 éves havszőrök, Polák Irma 4 hónapos veselőletett gyökös, ösv. Kaszás Mártonné Hegedűs Rozália 64 éves szervszivűzés, ösv. Varga Ferencné Gordán Katalin 82 éves tüdőlob, S.ollár György gépész 45 éves tüdőhúr, Heinrich József 40 éves tüdővész, Gráci Ferenc 14 napasrágógörce, Göröcs István ácsmester 61 éves agyvérzés, Pucskó Józsefné Horváth Mária 60 éves köbcsődés az alszáron, Dobos József 30 éves veselő, Kovács János 66 éves gyomorbeteg.

— **A babavérzés** elmű rendkívül bájos és megkapó kis irrenda darabot adták elő a Keresztény Othonban a Nőtisztviselők ön délután 5 órai előadásán. A kedves előadást Szabó Marika rendezte nagy hozzájárulással és gondallal. Célszerű lenne, ha mind több mama előháza gyermekelt a gyermekelőadásra, melynek hasznos tendenciája megérdemli, hogy sok nagyon sok baba és gyermek nézze végül mamájával. Szabó Marika tanítónő valóban ellameréremtelő munkát végzett, mikor a hasznos szellem ápolására a gyermekek részére gyermekek által előadott megkapó előadást rendezte.

— **A helygyminiszter körrendelete a városokhoz.** A helygyminiszter körrendeletét kiadott a városokhoz, melyben a községi illetékesi bizonyítványok kiállításáról intézkedik.

— **Az erdő, legelő- és mezőgazdasági bizottság** ma délelőtt fél 11 órakor *Udvarj Géza* előktele alatt ülést tart a város-háza kis tanácstermében. Az ülés a városi vagyonekéselés és a vele kapcsolatos ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **Szabad-lyceális előadás.** A mai szabad-lyceális előadás a vagyonekéselés-vásár miatt elmarad. A legközelebbi előadás április 1-én lesz, mely alkalommal *Majláty Károly* tenár Peiffli János vitézet fogja vetített képekben bemutatni.

— **A világtalan Szegesszony** részére Farkas Andrásné 200 koronát adományozott.

— **Pályázat.** Tíz pénzügyi főigényzői állásra a debreceni p. n. igazgatóság kerületében 14 nap alatt.

— **Hova fordítják Kaposváron a lösportvászár Javodalmát?** Értesítünk szerint Kaposvát város vezetése elhatározta, hogy a lösportvászárból be folyó jövedelem egy részét a belvárosi plébániatemplom külső renoválására fordítja. A jó idő beköszöntésével a tanács megakadja kezdeni a templom tartozását. Ebben az ügyben rövidesen érintkezőbe lép a tanács a kegyural, herceg Esterházy Pállal.

— **Az előlatlakok számát** április 1-én 15 százalékkal és azután is minden hónapban 15 százalék csökkenteni fogják a közéletelméleti miniszter rendelkezése, aki ilyenformán az új gazdasági év megkezdésénél 60 százalékos redukálást akar elérni.

— **Száz százalékkal megdrágult a gyógyszer.** A népiéleti miniszter az eddig érvényben volt gyógyszerárakat száz százalékkal felemelte. A drágítást a miniszter rendelethe a gyógyszerék és kötérszerek nyagkereskedelmi árának, továbbá a gyógyszerék elkészítéséhez szükséges munkaszűzők újabb drágulásával indokolja. A kötérszerek árálhoz ezennél 70 százalékal felár számítását enged meg a miniszter.

— **A közigazgatási bírákoldás értékhatárát** újabb felemelte a kormány. Ezután a legtöbb esetben nem 1000, hanem 10,000 korona lesz az értékhatár, amelyen fölül terjedő értékelés már a rendes bíróság elé tartozik.

— **Egyesületeknek tekintik az asztaltársaságokat.** A helygyminiszter egy konkrét eset kapcsán tudomásul véte) és mihezertartás végeit közölte az illetékes hatóságokkal, hogy mindazokat az u. n. asztaltársaságokat, amelyek egyesületi szervezettel bírnak, vagy tagjaik részéről jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg, vagy amelyek a tagság közfelkelti kívül társadalmilag is kitéköt, akár politikai, akár társadalmi, közművelődési, vagy jótékonykossági célokat szolgálnak, egyesületeknek kell tekinteni meg akkor is, ha külön szervezettel és helyiséggel nem is bírnak. Ezeknél tehát az 1922. évi 11-ik t.c. szakaszán, valamint az egyesületi jog szabályozása tárgyában kibocsátott és érvényben levő jogszabályok irányadóak.

— **Mai nappal megdrágult a dohány.** Már hetek óta járja a hír, hogy a dohány ismét drágulni fog. A korona ezese most csakugyan valóra váltja a dohányosok aggodalmát. Iletékes helyről kapott értesülésünk szerint mai nappal 60-100 százalékkal emelkedett a dohánynemű jelenlegi árára.

ABADIE
Valódi francia, szivarska-hávyal

A bank- és pénzváltó-üzlet gyökeres átrendezését... A pénzügyminiszter... A pénzváltó-üzlet gyökeres átrendezését... 1920. január 1-étől foglalkoznak... 15-ig az előfokú iparhatóságok...

Megszűntetési a jogosítvány... Szabadkáról jelentik: A jogosítvány postai... a központi postai... Bácskában, hogy a falvakban levő postahivatalok...

A román államvasutak... Bukarestből jelentik: A román vasutak... a román vasutak igazgatója... a C. F. R. feltevése alapján...

Nagy távúvá Trent környékén. Innsbruckból jelentik: A Tione mellett levő Montagne nevű... a Trent környékén... a Trent környékén...

Kilenc milliárd lel a panna Romániában. Aradról jelentik: Az erdélyi... a román államvasutak... a román államvasutak...

Még csak ma vasárnap lesz látható Dsarki Kugen a híres gyermekszínház felépítéssel... a Vtíg-mozgók... a Heljón és kedden Carl Götz, Maria Ley... a Szevendyök rajja...

Egy palack Hunyadi János minden háziatras legzűlkésége... a Hunyadi János... a Hunyadi János... a Hunyadi János...

Az egyetemi ifjúság vezetői a kormányzónál

Budapest, márc 24. A kormányzó ma délen kihallgatáson fogadta az egyetemi ifjúság vezetőit: Nagy Ivánt, Veér Tibort és Oláh Bélát. Az ifjúság vezetői... a kormányzót és kérésük a diákszágon... a kormányzó az ifjúsággal szemben megígérte, hogy a legpártatlanabb vizsgálat után fognak igazságot szolgálni...

A Nagykiszellai Keresztényszocialista Egyesület folyó hó. 15-én vasárnap délután 6 óra... a Keresztényszocialista Egyesület... a Keresztényszocialista Egyesület...

Humor. Egy laikus magyar beállt egy peszi bankigazgatáshoz: "Tekintetes úr, hoztam volna egy kis pitét, Kuzsiba szeretném adni... a bankigazgató: "Ugy egymillió. Mennyi kamatot adna az ur?"

Jól van uram, válaszolta a magyar. Hanem hát mondanék valamit. Tavaly, mikor a házamba költöztél vettem fel, fél évre előre kellett fizetni a kamatot. Hát most is úgy szeretném. Adja ki előre a kamatot egy fél évre.

A bankigazgató szórakozottan veszi kezébe a ceruzát és számol. Kiderül, hogy az egy millió ellenében, a másfél millió koránál kellene fizetni kamabban. Szóval még 'ó kelless, hogy adjon fél milliót.

A III. Vagyonmentő vásár még ma délelőtti megkezdésében a Rózsgonyi-utcai iskolában. Az érverés kezdete d. u. 3 órakor.

Talált Werthelm kulcs. A Csengeri-ut 27/a számú ház előtti találtot egy Werthelm-kulcs. Jogos tulajdonosa híveket a Bócai Bistoilói Intézet titkárnőjának a dél előtti órákban.

Urálnak "Hindn álramlék" katonaszóval.

Hamifogok, aranyot, ezüstöt, brilliánokat és érmekeket a legmagasabb napi árban veszek. - Fria János kérem, Sugár ut 9. száma. (Fő-ut és Sugár ut sarok).

Elhájtaadás, kősvány és cukorhajcsóna Ferenc János keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét

Még csak ma vasárnap lesz látható Dsarki Kugen a híres gyermekszínház felépítéssel a Vtíg-mozgókban a "Kis csibésé", - Heljón és kedden Carl Götz, Maria Ley fellépéssel a Szevendyök rajja. - A Vtíg-mozgo kivételesen hétfőn is tart előadást, minthogy nagy pénztelen nem játszik.

Egy palack Hunyadi János minden háziatras legzűlkéségeobb keliké. Már számtalan esetben egy-egy pohár Hunyadi János keserűvíz nagyobb betegségek elejét vette.

Fróbitás meg ún. a és megfogódtik rda, hogy a PILIPP hársnyakot nézőben kékelni anyagból készült harisnya, szokni a legutolsóban és ugyanazon színnel és mőködési parazitól hámozott megjelölték, Szombathely, Száló Kálmán-utca.

Urálnak. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: "Robinson hazatérése", II. rész (3-4. rész együtt) 11 felv. Jövő héten kezd -szórda: "Hindu síromék I. és II. rész együtt; előadások 8 és 9 órakor. Katona vonózenekar játszik.

Dr. Kállay Kálmán jogi szembanírása Budapest, Andrássy-ut 8 és Szeged, Pallavicini-ú. 3. felelősségű és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogi akadémiára fessző jogi vizsgálat és az ügyvédi vizsgára a jogtudományi felkészülést! Minden felkészültől szava vagy levélben kérszettel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság

Selyemtenyészéssel foglalkozó önjelölt Kossuth t. 3. szám alatt jelentkezzenek április 15-ig Magyar Királyi Selyemtenyészési felügyelőség.

Maria: Keresésbe veszünk ismerősöket. Megyénél: Budapesti Keresés r. e. Budapest, V. Zoltán-utca 10

MOZGÓFENYKÉPSZINHÁZ.

Letört bimbók.

Frifitnek névört három meg filmpo kapta a hírek és népszerűségnek (ünnemogy szarnyára: az Intolerancia, "Ut a boldogság felé" és a "Letört bimbók". E három film közül Intolerancia kiképzőhelyük és Saszahonlatiából: a cselekményére, rendezésére, méreitore névze is unikom eddig minden filmek között A két utóbbi film a rendezésében a sikert jól-rosszul sikerült fantasztikumokkal, gízgási méréleikkel, excentrikus viziókkal korező újjal helyett az élelnek páratlan finomsággal rajzárta tere át. A szomatáprázati szocárrium helyett tiszta színi művészetet nyújt a talán ebben van emberibb és bensőbb hatásának tilka.

"Letört bimbók"-ra vonatkozólag az őszinte kritika hangján roog kék állapítanak, hogy méretek és tartalom dolgában az "Ut a boldogság"-mögött áll. Kinolochikal szempontról azonban csodák előt állítja a nézőbi. Ez a ködbő-nyomott hangulat vonul át az egész filmen, melyben egyetlen derda pillanát sem villan föl. A játék Lilián Gischnek törékeny alakja és borzósító tragédiája királyi tiszta művészet, nagyobb és jobb az "Ut a boldogság felé" alakításánál. A közönség megis liki küzdelem nyugtatásával és elődegenelenségével fogja elhagyni az előadást s ezt az érzést csak kevesekben fogja cseleptitni az a tudat, hogy abszolút művészetet láttak. K. G

A vasárnapban látrjána meg-egyzés.

Budapest, márc 24. A vasárnap- kások és munkaadók tárgyalása, Tőry Gergely min. tanácsos vezetővel legnap-délután 5 órától éjjele 2 óráig tartott. A tárgyalások kedvező medorbe fordulték és megvann a ramény, hogy a megogyés létrejön. A tárgyalásokat az érdekképviseletek ma este folytatták, most már csak a végleges megogyés meggyőzőségéről lehet szór.

Valutás és devizák:

Nyolceon 16000, Post (London) 80880 - 20900, Dollár (New-York) 4835 - - - Francia frank (Páris) 282-282, Márta (Berlin) 20 22, Olasz lira (Miláno) 210-218, Osztrák korona (Bécs) 400-825, Lál (Brazília) 19 21, Szokol (Párga) 138-134 Svájci frank (Zürich), Skócia (Edinburg), Dánia (Köpenhága) 46 46 - Lengyel zloty (Vársó) 11-12, Amsterdam 17 58 - Koppenhága 634-824, Kristiánia 784-814, Stockholm 1150 90.

Zürichi ársát:

Berlin 2 61 Amsterdam 218 90 Hollandia, New-York 641-00 London 35300 Páris 5256, Miláno 28400, Párga 13 06, Budapest 11 00, Zúrág 556, Vársó 1 00, Wtaw 976 2, Szófia 340 Osztrák báty. 678.

Termény jelentés:

Szár (Tiszavíz) 12500-18000, agyú 19500 700 rom 13500-13800, bakarny 400 10000-15000 500 10000-10000 500 10000-6000 10000-11000-11000, ropo 14000-6000, hepa 8200-13000, köles 8600-8900.

Budapesti átutazás:

Műtában I. r. gőzben 850-980, hálóje, 890-1020, dar 920-980, II. r. gőzben, 620-740, hálóje 690-820, első 600-820, Négyedik marshi I. r. gőzben 890-820, marsh (őstör borb) 800-840, Késlet: Nagy marsh 32, eladás 37, - Nővendék: marsh 13, eladás 5, borja -, eladás -, Marsh: első 1000-1100, hálóje 950-1050.

Sértésárak:

Fehéjtés 500, Eltek 450 200, Öve-, 300p 1130, Könyv-, I. r. 1230, II 1000 Zsófp 1000, Szalona 1650 Láb. hsz 500

Szerkesztő Részlet

M-koronkösű. Amerikai szoc. Ügyel. Legyon nyugodt, ha a vizsgálat: oly átfutásban lesz, hogy a nyilvánosság előtt foglalkozhatunk vele, akkor részletesen foglalkozunk az ügyel.

Szerkesztő Részlet

Nyilt-é.)

Méghotránköszölés. Jövtamam az utjagokhgy, hogy Ungár Beod és neje nagyüzemmel, hatuszázötötök mly-botányos módom bánómbe el Koho Samu-lakójukkal szemben.

Ugyamon módon viselkedés-vellem és családokkal, amiről még Zelazcentamblyon lakóm volt. Amennyiben tudomásomra jutott, hogy egy mozgalom indult meg Nagykanizsán, hogy: Ungár: Benó lakosságát vissza Zelazcentamblyra, nagy a gyanum, hogy csak megalom-lésen Goldmann Ignó ur van, aki valamikor még Ungár: Benó öldözött el Zelazcentamblyról.

Kögyöröm, igazságom meg nékem Nagykanizsa város közbensége, mondom, le ebből szándékmal, ne-hogy laktat visszajöjőn közbűk, mert kénytelen lennék csodasz felül-től örökre elbuzozni.

Tisztelettel Góndoltás Zelazcentamblyról

Képzőművészeti Múzeum „Zalai Közlöny”
Nemzeti Múzeum
Budapest

2

Magyar Nemzet

POLITIKAI NAPILAP

Munkahely: Budapest, Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Előfizetés: Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Telefonszám: 82-83 és 81-86.

Munkahely: Budapest, Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Előfizetés: Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Telefonszám: 82-83 és 81-86.

Munkahely: Budapest, Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Előfizetés: Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Telefonszám: 82-83 és 81-86.

A beteg ember.

A törököt évtizedeken át mint Európa beteg emberét kezelte a diplomácia és a közvélemény. Egykori hetelma után gyorsan roppant össze. — Magyarországból, majd a Fekete-tenger mellékről, a Balkánról szorult ki, míg végül már-már úgy látott, hogy Kiszálla nagyrészt és a vidékek feletti uralmát is elveszti.

A kocka, mint sok minden a világháború folyamán és azt követő időben, itt is gyorsan és véstelenen fordult. Kemal pasha a tehetetlen szultánnal és kormányával szemben ugyancsak a semmiből hadsereget szervezett, szétverte az ország támogatása mellett Kiszárlába befejezett görög hadakat, sőt már magát az ott lévő antant hadsereget is súlyosan fenyegette.

A párisi és londoni bílsceket a fordulat után a harctérről a zöld asztalra terelték a keleti kérdést. Ugy véltek, majd csak megerősödnek közbén a balkáni kisállatok, egyéb konjunkturák és kedvezőbb bekké válhatnak és Törökország elmulasztva a kedvező pillanatok kihasználását, újból sarokba lesz szorítva.

A békekonzferencián sok minden került szóba. De amilyen óvatossá és előrelátó volt az antant, ugyanolyan bizonyult a megfodott beteg ember képvisellete is. Görögországról és igényeiről lassan már szó sem esett és a lausannei konferencia hovatovább csak a nagyantant és török nemzeti érdekek mérlegzése lett.

Keményen állotta mindkét fél a srát. De akárhogyan lejegyzette is Kemálikat az angol és franciá diplomácia, a török delegátusok jól tudták, hogy egyelőre háborús bonyodalmakba egyik antantállam sem mer beveredni a keleten, mert a keleti tűz feltölténi lángra lobbantja a nyugatot és — új világháború előidézésétől pedig éppen az antantnak van a legjobban oka rettegni.

Az angol külügyminiszter Törökország ellen újra a balkáni kisállatokkal szerette volna sorompóba állítani. Londonban nagyon helyesen tudták, hogy a balkáni kisállatok és Törökország esetleges összecsapását a nagyok hatalmukkal, mint semleges államok, lokalizálni tudták volna. Ha Törökország győz, engedményekkel a nyugatnak csak megengedni volna kellett. Ha fordított a helyzet, a balkáni kisállatokkal könnyű lett volna valamelyik vesztés európai állam kárára kielégíteni és Angliá-

Franciaország ostromozhattak volna Kiszárla és a török birodalom sok természetű és egyéb kincsén.

Románia és Szerbia, melyeknek éppen elég a belső bajuk, az angol felszólítás elől előzékenyen kitértek. Görögország kapott volna újra az alkalmon, de olyan zűlést a belső helyzete, annyira forradalmi a hangulat a mostani kormány és Venizelosz ellen, hogy külső hadjáratra az a teljes, lerongyolt és szétzilált állam ma csak gondolni sem mer. Hiszen Athén körül erőstéseket épít ma már Venizelosz és a forradalmi kormány, hogy a nép esetleges lázadása és számom-

kérésével szemben magát és a fővárost védelemhezesse.

Kemal pasha és Törökország a külső politika eme tényezőit mind mérlegelve az antant békesajánlatát nem fogadta ki. Törökország nem hajlandó semmiféle téren ma gyámokodást maga felett látni. Ezt ki is fejtette az antantnak most átadott ellenbéketervezetében. — Londonban nehézségekkel az erőre kapott beteg ember ügye. De amlint Törökország tudja, tudja az antant is, hogy a keleten Angora hatalmi tényező lett, melyet akarva, nem akarva, még a győzöttek is erősen respektálnak kell.

„A nemzet védelme minden magyar ember védelmét jelenti.”

Perényi Zsigmond báró nagy politikai beszéde a Nemzeti Szövetség naggyűlésén.

Budapest, márc. 26. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A Magyar Nemzeti Szövetség vasárnap tartott impozáns naggyűlésén Perényi Zsigmond báró nagy politikai beszédet mondott Foglalkozott Magyarország jelenlegi külpolitikai helyzetével és ezzel kapcsolatban a magyar irredentizmussal a kardcsörtéző politika — mondotta báró Perényi — egyáltalán nem vezet előző Kitarásra buzdítja a tőlünk elszakadt magyar testvéreinket, hogy amíg lehet, csak tűrjék, szenvedjék el a cseh, román és szerb államok terrorját. Követelte ezután a céltudatos, határozott nemzeti politikát, a nacionalizmus nevelését és a nemzetvédelem munkájának fokozását.

A belpolitikára áttérve, Perényi báró az ellátás hangján nyilatkozott a meddő politikai küzdelmekről és a személyeskedésekről. A nemzet védelme nem jelentheti azt, hogy a „fajmagyarak”-on kívül mások nem részesülhetnek a teljes emberi szabadságjogokban. A mai politika bizonyos tekintetekben rendkívül bizonytalan. A munkáskérdés megoldását felsőbb helyen nem tartják fontosnak, pedig ez is egy egező magyar probléma. Arra kell törekednünk, hogy minden társadalmi osztály átérzeze az igazi hazafiságot, hogy ne idegenül érezze magát, magyar volta dacára, a saját hazájában. Ha ezt sikerült elérni, az ország feltámadásának utjában akadály nincsen többé Perényi Zsigmond bárót beszédének befejezése után az egybegyűlt közönség percekig tüntetően ünnepelte.

Kállay nem mond la.

Budapest, márc. 26. (Telefonon jelenti tudósítónk.) Ellenzéki lapok jelentésére, hogy az Egyesüleges Pártban történt differenciák miatt dr. Kállay Tibor pénzügyminiszter le fog mondani, ma illetékes helyen kijelentették, hogy dr. Kállay Tibor eszédszerint nem foglatkozik a lemondás gondolattal, miután erre semmiféle ok nincsen.

Sztina Rómában.

Róma, márc. 26. Sztina Hugó Rómába érkezett és ott több olasz kereskedelmi szakszerveletet kívül Resch amerikai adólkirályal is tanácskozott.

Két napig tartott a szavazás a komáromi és a bajai választókerületekben.

Budapest, márc. 26. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A bajai és komáromi nemzetgyűlést választások eredményei csak holnap reggel lesznek ismeretesek, mert a szavazók oly tömegesen vettek részt mindkét választáson, hogy a szavazást csak ma este 8 órakor tudták befejezni.

A kínaiak a japánok allan.

Páris, márc. 26. A Havas-ügynökség jelent Shanghaiből, hogy ott a kereskedők és a diákok nagygyűlést tartottak, amelyen követel-

ték, hogy Japán bojkottálni kell, amíg vissza nem adják Port Arthur és Delny. Pekingből jelentik, hogy Huang Pa külügyminiszter lemondott, mert a kormányt folytonosan támadják és Japán irányában engedékenységvel viselkedik.

Sarah Bernhard állapota súlyos.

Páris, márc. 26. A nagy beteg Sarah Bernhard állapota állandóan súlyos. Sarah Bernhard állapota tegnapi delután változatlan volt. A vesék működése némajavulást mutat.

Javorina a lengyeloké lett.

Varsó, márc. 26. A Néphövek Tanácsa a lengyelítván kérdésben a vitát Javorina nevű város Lengyelországnak átadta. Er a hír Varsóban nagy meglepetéskeltetett.

Szovjetországnak nem bízik a Török bakéban.

London, márc. 26. Hivatalos orosz helyen kijelentették, hogy Szovjetországnak nem bízik abban, hogy a béke a szövetségesek és Törökország között egyhamar létrejönne. Erre vall különben az a katonai intézkedés is, amellyel legutóbb a város hadsereg 3 gyalogos és 1 lovashadosztályát török határra rendelték.

A szerb király Párisban.

Páris, márc. 26. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint Sándor szerb király Párisba utazik Millerand köztársasági elnök látogatására.

Poincaré husvét előtt nyilatkozik a Ruhr-kérdésről.

Páris, márc. 26. A Párisi Pártion szerint Poincaré a kamarában még husvét előtt részletes nyilatkozatot tesz a Ruhr-vidék megszállásáról, még akkor is, ha a bertejenzett Interpellációk füstölti nagy vitára nem volna már idő.

Hatvan százezerrel felfal-eltették a vármokot.

Budapest, márc. 26. A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyminiszter a vármokpénzket innét felemelte. Az a) kategóriába tartozó árúk után a régi vármok 31-szeresét, a b) kategóriába tartozók után 201-szeresét, a c) kategóriába tartozók után pedig 301-szeresét kell megfizetni. A három kategórián kívül eső árúknál a régi vármok 704-szeresét számolják ezután. — Az emelés ezek szerint átlagosan 60 százalékos.

HIREK.

— **Időjárás.** Az időjárásról Intézet jelentése szerint hérszékben is derült, száraz, nappal enyhe, éjjel hűvös idő uralkodik. Helyenként reggel ködös volt az időjárás, lit-törtér is volt. Lényeges változás nem várható.

— **Nagyható istentiszteletek.** A ferencrendiek plébániá-templomában a nagyható istentiszteletek a következő sorrendben lesznek: Nagyszombat délután 4 órákor papizsoloma Jerméias szírmalival. — Nagycsütörtökön délelőtt 9 órákor szentmise; délután 4 órákor papizsoloma Jerméias szírmalival. — Nagypénteken délelőtt 8 órákor szentkeresztusi ájtatosság, 9 órákor csónakmla, mely alatt a passiót éneklék, utána az Oltáriszentség kitétele a szentírásban; majd szentbeszéd. Délután 4 órákor papizsoloma Jerméias szírmalival. Este 7 órákor szentéjszéli. — Nagyszombaton reggel 6 órákor szentéjszéli, 8 órákor tisz. husvétli gyertya- és keresztelés, utána szentmise. Délután fél 6 órákor feltámadási körmenet.

— **A polgármester Zala-egyezésen.** Dr. Szabón Gyula polgármester hivatalos ügyben Zala egyezésre utazott és még a tegnapi nap folyamán visszatért Keszthelyre.

— **Uj szentzséki hírv.** Dr. Rott Nándor megyéspüspök a veszprémi püspöki szentzséhez dr. Lakács József kanonokot, tudományegyetemi nr. r. tanári szentzséki bírókat kinevezte.

— **Ithov vannak egyetemisták.** Szombat este kezdődött meg az egyetemeken a 'szónet' a szóné nap-nap után több és több, kedves, budapesti fák arcu egyetemisták látunk. Megjötték a jóv emberei, hogy a rövid tíz napon új erőt szerelve folytassák tovább nagy munkájukat. Tudomásunk szerint április 4-én, szerdán nyitnak meg az alma mater kapu.

— **A Kath. Legényegylet találkán.** Ma kedden (27-én) este a Kath. Legényegylet helyiségében estl 8 órákor Gazdag Ferenc püspöki biztos konferencia beszédet mond, melyre ezután is meghívjuk az egyesület összes pártoló és rendező tagjait. Az elnökség.

— **A villámáram ölte meg.** Plander József a gőzfördő gépezése a villanyvezetéki javításra közben oly szerencsétlenül ért a vezetékekhez, hogy a villámáram nyomban megölte. A gyorsan odahívott dr. Szabó István és dr. Fodor Aladár orvosok csak a beállított heliköt konstatálhatták. Tetemét ma boncolják fel.

— **Árvorás.** A Néptanárszék pénztár-üzletileg iparbiztos jelentésében április 2-án délután 2 órákor elfojt árvoráron a lejárt és ki nem váltott tárgyakat.

— **Arcképzőte a faljehvvelj.** Török Adám közelegényi, aki Nagykanizsán a múlt év nov. 5-én Sándor Lajos örvésztől több-ször arcul ütötte, a szombathelyi bonyódt törvényszék 3 és fél hónapi vizsgálati fogságon kívül még 2 és fél hónapi börtönrre ítélte.

— **A rabegyzőegyesületnek** a Bankjegyetel igazgatósága 1000 koronát küldött dr. Szabó Lajos kir. ügyességi elnök kezébe.

— **A kiskánizsai népkönyvtár** minden szombati este népkönyvtári órákat tart.

Patronagē és fogházmisszió.

Dr. Mutschbacher Edvin törvényszéki tanácselnök előadása a Keresztény Ottobanban. — Mentük meg az élet hajóit! — Sajtó tudósítónkól. — Nagykanizs, március 26!

Nagyszámú közönség előtt rendeztek vasárnapi előadást a Keresztény Tiszteletelők a Rozsnyó-utcai Keresztény Ottobanban. A közönség körében többek között ott léttük Szabó Lőrinc kir. törvényszéki tanácselőnököt, Mész József kir. ügyészt, Kádár Lajos ref. vezetőllektől atb.

Az előadás megkezdése előtt a közönség egy kedves meglepetésben részesült. Szabó Mariika tanítónő rendezésében helybeli babák irredenta szavaltokat, majd a „Babavász” című baszias tendenciájú bájos gyermekszindarabot adták elő, amelyre sok mama elhözta a gyermekeit. A kis színmű megcséje ugyanis az, hogy a babaelrűltönök a babát venni akaró kizány vevőjének bemutatja a szebbnél-szebb és cifrábbnál-cifrább öltözött babákat, melyekben kedves vélogatnak, azonban a magyar kizány csak a srothban meglopul magyar babákat akarja. Neki nem kell a cifra cseh, francia, trolri baba, — kiknek nemzete körülzabald Magyarországra határolt, S előtte a legzebb baba csak a magyar baba — oktatja ki enivaló bájosággal a vevő (Orbán Katjus) az eladót (Diltmayer Annu). És máris előrincélja a srothból két magyar babát (Bádn Jucl és Ágoston Ilonka), akik szíjpen bemutatkoznak, majd magyarságukat ki domborlót ének között cskárdét lejtenek. — Francia babák voltak Metz Babus és tierrmann Ilus, cseh babák Gabovics Annu és Kukoly Annu, trolri babák Preszler és Gerónis babák. Szépen szavaltak, Bádn Jenő és Doklea Ilonka. A nagyon ügyesen szereplő babák játéka a közönség lelkeire hatott. Szabó Mariika tanítónőnek hálásak vagyunk azért, hogy gyermekeiket ebben a szellemben nevelt és oktatja, de hálássak a sikerült kedves irredenta darab előadásáért is!

A „Babavász” végzetével dr. Mutschbacher Edvin kir. törvényszéki tanácselőnök, a fiatalokruk bírja lépett az emelvényre és kezdte meg értékes előadását a halgatóság rendkívül érdeklődése és figyelmé közepekte.

Beszédedben a kiváló jogász és tapasztalt kriminológus rámutatott arra az elzamorított jelenségre, hogy az igazságon sok bühönd köztök, akik a bíróság elé kerülnek — rendkívül sok a fiatalokru bühönd. Okát ennek a család nevelés hiányában látja. Ahol a gyermek nem lát mást, — a szülőket — mint ami erkölccselen és kártható — csak természet, hogy a gyermek is ezt az utat fogja követni. Utt, hol a gyermekek szülőikkel együtt italloznak és dorholóznak a korcsmában, ahol mindent látanak — előbb-utóbb súlyosan megboszuja magát, átéljük azt a határt, amely ászétkötésbe hozza őket a büntetőörvénykönyv szakszavával. — Vannak azonban becsületes, jó szülők gyermekek. A nyomor, az igazság — az élettel való folytonos nézés — küzdelem képtelenség teszi őket arra, hogy gyermekeikkel foglalkozzanak, őket neveljék. Mihamar a szülés karjaiba kerülnek és onnant a bíróság korlátoja élet. Hogy ezeket a szerencsétlen poros embergyémántokat megmentés és ne lassítsa végleg az erkölccel megsemmisülésbe

— a törvényhozás megalkotta a fiatalokruk bíróságát. — Egy ilyen bíróságnak pszichaternek, pedagógusnak és itélőbíróknak is kell lennie egy személyben. Azonban a bíróság egymaga nem képes a szülés utjára tévedt és lejtőrejutott fiatal bühöndt megmenteni, kiragadni, őt a becsület utjára visszavezetni és rákja felügyelni. — Itt azután már szükség van a magyar társadalom minél szélesebb rétegben való támogatására.

Annak idején nagy reményekkel kezdte meg Ily irányú tevékenységét — a patronage és fogházmisszió megalkotását, azonban a kanizsai társadalom részvétlensége miatt a tervek és mozgalmak hajótörést szenvedtek.

Most újabb fjselmit szavadt a társadalom hajóitörőjei érdekében. Féleg és eláborban a Keresztény Tiszteletelőkhöz, azután: Kanizsa keresztény öntársadalmához le írták szavalt: *Nincsen nagyobb bal dokság a földön — mint mikor má sokat boldoggy tesszünk.* Szétozlják lelkesedéssel, energiljukat a legnemesebb céloz. Állatás — visszatadni az élet hajóitörőitnek a hitet, a bizalmat; visszavezetni őket a tiszesség utjára és megmenteni a keresztényiségnek, a társadalomnak, a nemzetnek.

Kapcsolódjannak be a misszióba. Legyenek anyagiál és mentál a „szürke, borsas és poros verbekek” és lépjenek be tömegesen a patronage és fogházmisszió szövetegbe.

Dr. Mutschbacher előadását a szépművész intelligencia közönsége meleg elismeréssel honorálta, Mátot Vilma előnök pedig külön megköszönte és a nagyjelentőségű mozgalomhoz való minél tömegesebb csatlakozásra szólította fel a tagokat.

A „Zalai Közlöny” a legnagyobb örömmel üdvözlöi dr. Mutschbacher kir. törvényszéki tanácselőnök újabb akcióját a patronage és fogházmisszió megalkotására, akit nem csüggesztett el a kanizsai társadalom bántó részvétlensége és közönytel enen rendkívül messzire kibátó áldásúsz gyűmölcsőt legross nemes mozgalom iránt, hanem frías erővel nikilát, hogy az ezme most már tetést öllön. Mi voltunk azok, akik ugyasólván hetenként rámutattunk azokra a veszendőben mőnd emberétekre embergyémántokra, akiket a bíróság kénytelen elítél, de kikötőben büntetőüket — a kellő erkölccel támasz, felügyelet és pártfogás hiányában a legtöbb esetben mihamar még nagyobb delatymok előkötése miatt kerülnek lement a bíróság elé. Aki úgy mint mi, színte naponta látjuk az élet szőit árnyoldalait és retentő szőitsegit a büntető tárgyalásokon — kell, hogy meginduljon ama kövelet, mi megindító nyomorúság látásán, mi a legtöbb bírósági tárgyalás elénk tart.

Dr. Mutschbacher szavai nem szabad, hogy a pusztában elhangozzanak. Nemzetl ügyet és a keresztényiséget szolgálja — aki népméretök ezen nemzeti gárdájához csatlakozik. Ma, amikor katasztrófiálisan pusztulunk, veszőnk, tisztezer értéket képvisel egy-egy magyar értéke. Ne hagyjuk az élet szerencsétlen körülményel folyót hajótörést szenvedett magyar em-

bergyémántokat az úcta porában vergődni, emeljük fel őket, tisztítsuk meg a reájuk tapadt portól, alakítsuk — és adjuk őket vissza a létezőségnek, a becsületnek, az erényességnek, a termelő munkának. Nem má, az — miot a Megváltó máve, a Mester tanítása.

Vajha minél többen megértének a misszió nagyszerűségét.

Aki a patronage és fogházmisszióhoz csatlakozni akar — jelentkezzék dr. Mutschbacher Edvin kir. törvényszéki tanácselőnöknel. (*)

— **A tegnapi országos vásár** noha közvetlen a husvétl ünnepek előtt volt — szokatlanul gyöngyi német mondható. Az állatfajhajtás a gyenge volt, főleg lovakban, amik a kapovári kivittl vásárrnak tudhatók. Az árak szűdletlesen magasak voltak. Egy pár nebr, előrendű murakói lóért két millió koronát, tehénért 400.000 koronát kérnek. Ilyen árak mellett természetesen nagyon kevés állat kelt el.

Tegnapotl folszálásunknak a tegnapi országos vásáron mást látunk eredményét. Jelenek Szállás rendőrfelügyelő szigorú rendet tartott fenn a piacon, ami az áraknál is érhető volt. Azonban megnehezíti a rendőrség munkáját az, hogy nem egy vásárlás vagy árdragítás esetében a vásárló közönség nem veszi igénybe a piaci rendőrök közbeletését. A házi asszonyok és a vásárló közönség minden ilyen esetben saját jól felgöztöt érdekében is kérje a legközelebb álló rendőrszázam intézkedését. A piaci rendőrnek erre megvannak a szigorú utasításai, hogy a vásárló közönség rendelkezésére álljon minden olyan esetben, mikor ez szükséges válik.

Nagyon sok a piaci kofa, aki még most sem függözti ki az árjálót táblát. Ezek ellen a rendőrség legszigorubbban fog eljárni. A tegnapi piacon a rendőrtől egy árú tojáslekkészletét, mert a tojás áraráját 28 koronával árszította — 20 koronával kiársította.

— **Előadás a vörházról.** Vasárnap délután a kiskanizsai elemi néplakola nagytérben erősen léltogattot, veitett képpekel kiást előadás volt a vörházról.

— **Református képlán nem mőllhét.** Kapováról jelentik: A belesó omogyi református egyházkerület csurgói gyűlésén tárgyalta egy református püspökli leiratot, mely a református képlánokot megiltja a mőllés.

— **A belügyminiszter randlelete a munkágyűlésekről.** Rakovszky Iván belügyminiszter bizalmas randlelet küldött a főkapitányokora. A randlelet arról szól, hogy a jövőben munkágyűléseken az ügyeletes rendőrtiszteviselőkhathatóság ellenőrzést gyakoroljanak és a legemelőbb irgátást is a vval toroljanak meg, hogy a gyűléseket azonnal ozlássák fel.

— **Adomány.** Löwinger Imre és Grünth Erzsébet házasságkötése alkalmából egyik tanu: rados Rozsár Károly buadtanlag 1000 a szegény vak aszony részére 1000 koronát adományozott. Zieger Ferenc anyakönyvvizető kezébe, ki azt szerencsésül megküldökhöz juttatta.

— **Ürünsa.** Kedd — szerda: „Hindo sir-easik”, Lubich jendörce Főesperent: Mta Mta, Cozard Wood. Az előadások azit a 8/1. vonalon tartjuk. — Az Ürünsa ügyvezetőitök és nagypénzeket nem tart előadás. — Szombaton 7 és 9 órákor: „Falesleges féj”, 8 falvonalban. — Előgyűlést nyitunk a „Leitört bílmók”-ra.

Fűszerkereskedők figyelmébe! Legújabb fűszer- és gyantatárulmányjegyzekek átvételét Rosenfeld Adolf Fial cégnél, Főut. 4.

A Zalamezserval Gazdasági Takarékpénztár dr. Pihál Victor elnöke mellett folyó hó 25-én tartotta XXVI. évi rendes közgyűlést, mely alkalmával a nagy érdeklődést tanúsító és szép számban megjelent részvényesek az igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentéseket és zárszámadások jóváhagyása után elismeréssel adták az igazgatóság azon tényletét, hogy a Magyar Állami Hitehbankal érdektársaságot létesített, amit egyhanguan jóváhagytak. Az osztalék részvénytől 70 koronában állapított meg, a kilézése I. hó 28-án kezdődött. Beválasztották újból az igazgatóságba a névszerint kilépett Horváth János, Sebestény Géza és Szromazky Ernő, s mint új tagok Kállay Rudolf a magy. áll. hitelbank helyettes igazgatója Budapest és Szekeres Emili a magy. áll. hitelbank győri fiókja igazgatója. Felügyelő-bizottsági tagok lettek: Adam Róbert, Blankenberg Imre, Bogen, Niedner József, Gyömrény István és Kerpáti Elemér a magy. áll. hitelbank győri fiókja helyettes igazgatója. Jótékony cölökre a már év folyamán kiosztott 215.000 kor. kiutalt még 30.000 kor. szavazati jogot. A részvény 1000 koronára emeltek fel azaz, hogy ezen részvények a korábbi kibocsátású részvényekkel teljesen egyenlőnek és az 1923. üzletiévi kezdődőleg részesednek a társaság üzletreményében. A kibocsátási feltételek a következők: A kibocsátandó 15.000 darabos a jelenlegi részvényeseknek elővétel joga van oly formán, hogy minden részvény részvény után 1 db új részvény megszerzésére részvényenként 1000 koronán, mely összegben a kibocsátás költségei és illetéki bevonásaitól mentes. Az elővétel jog gyakorlása végett a régi részvények az üzletiévi a hivatalos órák alatt le bélyegzés céljából 1923. évi március hó 28-án 1923. évi március hó 15-ig bezárólag bemutatandók és ugyanarról minden átveendő részvény után 800 korona készpénzben lefizetendő. Ezen feltételek be nem tartása az elővétel jog elvesztését vonja maga után. Az így felszabadult, valamint az elővétel jog alá nem tartozó 5000 drb. részvényt az igazgatóság legjobb belátása szerint - de nem 800 koronán alul - értékesíti. A befolyó összegből 6 millió korona a részvényekéhez, 5.300.000 korona a tartalékalaphoz, az ez után mutatkozó maradványösszeg a költségek és illetéki levonása után a nyugdíjalaphoz csatolják. Törzsrésztvények nem szárnak ki. A részvényesek az új részvényekről ideiglenes elismerést kapnak, melyek 1923. évi november hó 2-ától kezdődőleg fognak végleges részvényekké becsereztetni.

Vadkörökkel, nyúl, róka, stb. legmagasabb árban vassz. Szabó Antal fogvaskészítő.

A megegyezés dacára mégis áll a sztrájk a vasiparban.

Budapest, márc. 26. (Éjfélkor érkezett.) Ma reggel a rendes munkaidőben jelentekzetek ugyan a munkások a gyárakban, azonban nem álltak munkába.

A kapuk előtt összeverődve, rögtönzött megbeszéléseket tartottak, amelyeknek eredményeképpen a legtöbb helyen megállapodtak abban, hogy nem elégszenek meg az elért munkabéremeléssel. A bizalmiférfiakat megbízták, hogy ezt az elhatározásukat közöljék a szakszervezet vezetőségével s ezután a munkások kivétel nélkül eltávolították a gyárak területéről.

A trafik új árai. Vasárnap szombanokan jelenték a dohánymérek árának felemelését. A hivatalos lapban közzétett új árak a következők:
Dohányok. Legfinomabb török 100 gr. 1800 K, finom török 100 gr. 1040 K, finom bergovina 100 gr. csomagolásban 640 K, 25 gr. 160 K, középfinom török 100 gr. 440 K, 25 gr. 110 K, dráma 100 gr. 400 K, 25 gr. 100 K, kiváló finom magyar salverkadobány 100 gr. 400 K, kiváló finom király 100 gr. 240 K, legfinomabb magyar pipadobány 100 gr. 300 K, hazai pipadobány 100 gr. 160 K, magyar pipadobány 25 gr. 30 K.

Szaporok. Regáltság 1 drb. 85 K, Trabucos 68 K, Britanica 75 K, Milarea 75 K, Operas 60 K, Cubaportorico 52 K, Portorico 38 K, Cigarrillo 28 K, Pannonia 12 K, Vezes külföldi 28 K darabonként. Cigareták. Nilus 30 K, Stambul 28 K, Sultan 20 K, Mémphla 16 K, Mirjam 16 K, Király 16 K, Hölgy 14 K, Hercegovina 11 K, Symphonia 9 K, Duna 5 K, Magyar 4 K.

Hamlafogakat, aranyat, ezüstöt, brillánsokat és érmeiket a legmagasabb napi árral vesszék. — Fried József ókereskedő, Sugar-ut. 9. szám. (Fő-ut. és Sugar-ut. sarak.)

A Világ-méreg még csak ma kedden tarja műsorán a „Szavadványok rajbja” című nemzet vigyázat. Holnap szerdán és csütörtökön pedig Sora, Liszenko és Jass Moujzshik felvilágítva a „Szerelem rabjait” című 6 televíziós drámát és Csepelre a híres amerikai buszok kontingens felvételével a „Carnegie” c. opera bulvárt paródiája kerül bemutatásra. — Jóni Ginette a „Senki lanyá” Bimbálva.

Próbálja meg ön is a magyar-zsidó róka, hogy a FILIPPIE harintanyakötődobozában a bélyegzők részűl a hatóságok, azok a legutolsó-bélyeg és ugyanazon nyitni és megvárni a penultimó bélyegnek megjelölték, Szombathely, Széll Kálmán-telep.

TÖRVÉNYSZÉK.

A falvak réme.

Tizenkétrendbeli lopás büntetével vádolva állott tegnap a nagykanizsai kir. törvényszék dr. Kenédl bíráltatásában előt H. A. 17 éves családfelesége és vele együtt Vasas Istvánné nagykanizsai lakos, városi kanász felesége mint felbújtó és orgazda. Vasasné már háromszor volt büntetve lopásért. H. A. — még csak tizenöt éves és máris beillik a beaurrandó tolvajok mesterének. Valóságos réme volt a falvaknak. Ahol csak lehetősége volt — bemászott a lakásokba vagy alkucsal kinyitotta a bezárt lakásokba és úgy hatolt be, mindent elvett, ami csak kezébe kerül. Rengeteg női ruhamedyét lopott ilyenformán, melyeket részint értékesített, részint értékesítésre és készpénz fejében Vasas Jánoshoz vitt. Jijesztő mérvű züllés karakterisztikumát mutatja egész arckifejezése. Vasasné pedig igazi gonosztövü.

Zalasárazeg, Zalakaros, Zalaszentbalázs, Sávoly, Ujudvar, Murakeresztúr és a többi falvak karókulattal megmondhatók H. A. — furlangos tolvajlásainak. Dr. Almásy Gyula szavazóból felolvassa a hatalmas aktacomódt képező bűnlejstromát — amely szinte nem akar véget érni. A hallgatóság sorralban ólák mozgás támadt — amikor a csodnőri jelentésből felolvasták az ellopott okfelé ruhanevet.

Dr. Kenédl Imre táblabíró kérdésére H. Anna elmondja, hogy a szombathelyi fegyházban együtt voltak becsukva Vasas Jánosával. Ott ismerkedett meg vele. Mikor kiszabadult — a leány Kanizsára jött Vasasnéhoz, aki biztatta őt a lopásokra. Az ellopott bolnig vagy az értékesített dolgok értékét jobbra Vasasnéhoz adta. Ez volt a fízetésére amiről őt tartotta lakással-konstalt. A terhére rótt lopásokat belmerli.

Vasasné belmerli büntetését, de tagadja, hogy ő ösztökélte és biztatta volna a leányt a lopások elkövetésére.

H. A. szemébe mondja Vasasnénak, hogyha nem loptat neki — nem volt maradás. Már reggel kizavarta, hogy menjen loptat. Ami kor dolgozni akart menni, Vasasné azt monddta neki: „ne menj dolgozni, mert te nem vagy arra társorulva, menj loptat.”

Még ezután kihallgatta a bíróság az ugyanezen ügyből kifolyólag orgazdaság mint lopás miatt vád alá helyezett hét nagykanizsai asszonyt.

Utána a tanuvalómsókra került a sor.

Caillagh György kir. Ügyész példás ítéletet kért.

Dr. Domján Lajos és dr. Hoch Oszkár hosszabb védőbeszédében enyhe büntetést kérik. Miközben a bíróság határozatáhozatalra vonul vissza — H. A. — gőzölgés zokogásban tör ki. Mégsem olyan könnyű — hogy ne lennének könnyű. Mikor az íjtó nyílt és lamét bevonul a bíróság — mindenki feszülten figyel az ítélet kihirdető előkore:

A bíróság H. A. fiatalkorut többrendbeli lopásban mint tettett mondia ki büntésnek és ezért két évi a fiatalkoruk fogházában kitöltendő fogházzal, Vasasnént mint felbújtót, csalót és orgazdát, aki üzletseruen követte el bűncselekményeit és a leányt befolyásolta négy évi fegyházzal és ílt évi hivatalvesztéssel, Szakál János loptásért három hónapi fogházzal, Horváth Károlyt, Pető János és Szakál Jánosné pedig tulajdon elleni kihágásért 14—14 nap elzárással és 600—600 korona pénzbírsággal sújtotta. Az összes ítéletek — Vasasné ítéletének kivételével, hol a vádatóság képviselője a súlyosbírtást felbontást — jogerősek. A többi vádlottak, akik orgazdaságért voltak vádolva, a bíróság felmentette.

Üszküntetésé kisbabán. Szentes Ferencet a kanizsai törvényszék loptásért 6 havi börtönrre és a csurgói járárbírószék csalásért 3 nap fogházza ítélte. A büntetőbíró dr. Hoch Oszkár védőügyvéd enyhe faszűntetésé kisbabái kérelme után Bunies Ferencet hat havi és öt napi börtön faszűntetését szabott ki.

Ítélethelyén hagyása. A nagykanizsai kir. törvényszék Kalmár Istvánt és Spinger Istvánt árdgáztól visszalésért 2—2 hónapi fogházza ítélte. Felbontás korlát, az ügy a kir. Kurlóhoz került, amely a semmisségi panaszokat elutasította.

SPORTÉLET.

Vasárnap eredmények. A verőnyes tavaszi időjárás nagyon kedvezett a futballparó hivelenek és a tegnapi nap folyamán majdnem az egész országúli korlet őszes városban bonnyollottak le lebdarugó mérkőzést a csapatok aránylag nagy érdeklődés mellett. A Nagykanizsai TSC Győrben vendégszerelt, ahol a DAC-al került össze. A nagykanizsai, bár ritkábban, de annál veszélyesebben támadtak, de a kitűző győriek védelmével szemben nem tudtak eredményt elérni. A DAC csatározás mádszáll pedig a bitosoknál NTE kapus telte ártalmatlanná. A mérkőzés így 0:0 arányban oldóntelen maradt.

Szombathelyen a SZAK-nak kellett volna a Győr ETO-t, a mely nagyban mekőzést játszott a Szombathelyi Kerékparókkal, akiket föltényesen 4:0 arányban vert meg. Az SSE és a Szombathelyi Vasutasok mérkőzése heves küzdelem után 1:1 arányban oldóntelen végződött.

Tatabányán a TSC 2:0 arányban győzte le a Győr ETO-t, a mely nagyban sokat vesztett tavalyi jó formájából. A mutatott játéka alapján a TSC a nyugati kerületi bajnokjag erővi biztos favoritjának látszik.

Székesfehérvárról a gyenge SZTC 6:0 arányban verte meg a még gyengébb soproniakat, akik ugyilátik — teljesen formán kívül vannak még.

A budapesti I. osztályú mérkőzések több meglepetést hoztak. Az MTK nehezen tudta legyőzni a Törkvény állusos csapatát 2:1 arányban, de az UTE, a turánok kifáradt csapata vereséget szenvedett a clonista VAC-tól 1:0 arányban. A MACF 0:0 arányban eldöntetlenül játszott a Zuglókakkal, míg a MAC lamét kikapott 1:0 arányban, a BTC-től. E két szerepmult és jelenleg egyedül állta maftórcsapat kiessze az I. osztályból Imár bistora vehető. A Vasasok kiforratott technikájú csapata a Kispóstakét 2:1 arányban kőzversenitelt megjelháza.

Magyar úszók lényagos szereplése Németországban. A Műegyetemi AFC. úszói résztvettek Magdeburgban az ottani „Hellas” által rendezett úszóversenyen, amelyen több kiváló győzelmek és eredményen kívül Sijos Márton a 100 m. mellúszás magyar világbajnoka felméréssel 1 p. és 17.7 másodperc alatt győzte Radmacher-t a 100 m. mellúszás világbajnokját. A fiatal és nagy reményre jogosító derek magyar fiút a német közönség lelkesen ünnepelte.

SZIVOGAZ - MOTOR
fiatal, nyolc lóerős, kettűhözkarban
úrgyűsem eladó.
SZABÓ, TELEKY-UT 27.

Nemzeti Múzeum

2

Budapest

Nemzeti Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

„Köznevelés és Művelődési Főosztály”
 Intéskönyv-Teljes 78. szám.

Előfizetési szerződés: V. ker. Alkotmány-ut. 10. sz. II. ajtó.
 Telefonszám 90-25 és 51-34.

Működési árak: Egy hónapra 100.-
 Három hónapra 250.-

A munkásbiztosítás reformja.

Budapest, 1923. márc. 27. (Fővárosi szerkesztőségünkől.) A parlamentben is sokszor került szóba a munkásbiztosítás reformjának kérdése. A szociális szempontból nagyjelentőségű ügy azonban nem kerülhetett előtérbe, mert egyrészt az érdekeltek véleményeit lehetőleg össze kellett hangolni a kormány intencióival, amelyek ennek a fontos intézménynek a vezetőiből minden politikai momentumot ki akarnak zárni, másrészt a parlament munkasprogramjának egyes pontjai káreléltették ennek a javaslataknak tárgyalására való kitűzését.

Ertesülésünk szerint azonban most már teljesen befejeződött a munkásbiztosítás rendszerre vonatkozó törvényjavaslat előkészítése és a javaslat talán már a köztársasági tanács és a parlament elé is kerül. A törvényjavaslat ügyében először a kormánybiztosok és a népjóléti miniszterterületben, amely annak meghívta a munkások és a munkások képviselőit is. A tervezet ellen a munkásoknak nem voltak észrevételeik, mindössze azt ki fogyalták, hogy a javaslat nem fejezi ki eléggé pontosan azt, hogy a munkásbiztosítást terhel egyelőren csak az állam, a munkaadók és a munkások között. Análly több észrevétel volt azonban a munkások delegáltjainak, akik azt hangsúlyozták, hogy a munkásbiztosítás intézésében is csak ennek a két osztálynak kell szerepet biztosítani. Biralmatársakkal viseltetve az állami munkásbiztosításban szemben és hivatkozni a külföldi hasonló intézményekre, amelyek mindenütt kizárólag a munkások és munkaadók alapították és tartanak fenn.

Feltesleges hangvételű milyen nagyfontossága van annak, hogy ez a kérdés, amely a munkások számára és a munkaadók körül érdekli és érinti, mindkét fél megelégedésére és minél gyorsabban a tárgyalás megoldást. — A kormány azonban szonkvól, hogy mindkét fél érdekeit egyenlően megóvni kívánja, biztosítani akarja magának az ellenoldali akaratjának ellenére is, hogy az intézmény vezetőiből minden politikai szempontot ki érvényesüljenek és egyik vagy másik párt bizalmi embereinek gyűjtőhelyévé váljon ez a szociális intézmény, amelynek a maga elé tűzött céljait fogva is teljesen objektívnek kell lennie. Az intézmény célja tehát lehet más, mint a bétag, vagy é-

ről munkás kezeltetése és megélhetéséről való gondoskodás.

A törvénytervezetre vonatkozóan kérdést intéztünk a törvényjavaslat előkészítő bizottságának vezetőjéhez: Papp Géza dr. államtitkárhoz, aki a következőket mondotta munkatársainknak:

— A népjóléti miniszter a tegnapi anket alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a munkásbiztosítás vezetői paritásos alapon a munkásokra és munkaadókra kell bízni, azonban biztosítandó kell az állam számára az intézmény vezetésétől bizonyos ingerenciót, amelyet olyanformán gyakorolna, hogy a pénztár elnökét és tisztviselőit az állam nevezzék ki. Az állami kinevezések rendszeresítése a tisztviselőkre is csak előnyös, mert szemben a régebbi választásos és szerződéses viszonyokkal, a jövőben állami tisztviselőkké válnak, akiknek egy idő után az

existenciájuk is. Az állami tisztviselőket csak fogyni után lesznek elmozdíthatók, a legfőbb fogyni után hatóság a mindenkor népjóléti miniszter.

— A javaslat előkészítésével már annyira előrehaladtunk, hogy az valószínűleg még a jövő hét folyamán a nemzetgyűlés elé is kerülhet. Minden valószínűség szerint egészen lényegtelen módosításoktól eltekintve abban a formában fog törvényerőre emelkedni, amint a tervezet az anket nyomán elkészült.

— A munkásvédelmi törvényjavaslat nem a népjóléti, hanem a kereskedelmi miniszter hatáskörébe tartozik. Tudommal a vonatkozó törvénytervezetén javában dolgoznak, sőt nagy részével már el is készülték. Ez a törvénytervezet azonban valószínűleg már csak az ősz ülésükben fog a nemzetgyűlés elé kerülni.

Németország nem enged a Ruhr-kérdésben.

„Folytatni kell a passzív ellenállást.” — A külügyi bizottság ülése.

Berlin, márc. 27. (Éjféltkor érkezett.) A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága ma délelőtti ülést tartott, amelynek során az összes német pártok felszólalnak a Ruhr-kérdésről megindított vitában. Egyhangú volt az a vélemény, hogy a franciák által követelt és a ruhrvidéki munkásokra vonatkozó feltétlen megadást el kell utasítani és a végletekig kell innni a passzív ellenállást, dokumentálva ezzel az egész világ előtt a német nemzet tiltakozását a francia betöréssel szemben.

Stinnes a pápánál.

Róma, márc. 27. (Éjféltkor érkezett.) Stinnes Hugó Mussolinival miniszterelnök óhjárja ma fogadták az olasz külügyminiszterterületben, ahol hosszabb tanácskozás volt a német birodalommal kapcsolatos ügyekről. Stinneset ezenkívül a pápa és Gaspari bíboros is fogadják.

A miniszterelnök cáttörtörtökös fogadja ismét az agyatoni ifjúja küldöttségét.

Budapest, márc. 27. Mint ismeretes, a március 15-iki és 16-iki események dolgaiban befejezték tegnap a rendőrségi vizsgálatot és Mari novich Jenő főkapitány a mai napon terjesztette fel a jezzókönnyveket a belügyminiszterterületbe. Mint-hogy a belügyminiszter távol van, a helyettesítésével megbízott miniszterelnök — mint értesülünk — cáttörtörtökös délután fogja ismét fogadni az agyatoni ifjúja vezetőit és közölni velük a lefolytatott vizsgálat eredményét. Az egyetemi ifjúság jórésze egyébként

a busvétli szünre vidékre utazott és a vezetőség teljes nyugalommal várja a vizsgálat eredményének közléseit.

Az Egységes Párt főlényes győzelme a bajai és komáromi választásokon.

Budapest, márc. 27. (Telefonjeleléntés.) A komáromi és bajai választások befejeződtek. Mindkét helyen a kormány tagja győzött. Klobelnberg Kunó gróf kultuszminiszter 64 szavattal többséggel választották meg. Walko Lajos kereskedelmi miniszter pedig 208 szavattal többséggel győzött.

Ujból kiélesedik az angol-francia ellentét.

London, márc. 27. Nagy port vert föl a párisi Figaro vezércikke, amely megözt magát Poincaré sejtették is amelyben az volt a vezérmotívum, hogyha Anglia lépten-nyomon coorbenhagyja a francia külpolitikát, Franciaország kénytelen lesz megbízhatóbb szövetség-

sek után nézni. A Dowlingstreeten a lapok tudósítónak, akik a brit külügyi kormány felfogása felől érdeklődtek, azt mondták, hogy Bonar Lawt hidegen hagyja az a fenyegetés, nem hiszik, hogy a Figaro vezércikke mögött Poincaré rejlik bűnbűnök, ami ellenben a kérdés magvát illeti, Anglia örömmel látta, ha Franciaország más nemzetekkel szövetségre lépne és így biztosítaná az európai békét.

Politikai akció Csudó kancellár ellen.

Páris, márc. 27. A Journal má hosszabb, érdekes tudósítást küldött berlini munkatársától, akik illetékes forrásra hivatkozva azt jelentik lapjának, hogy a német birodalmi gyűlés külügyi bizottságának ülése, amelyen Csudó kancellár betegsége miatt nem fog megjelenni, nagyon viharosan lezárta. — Berchbeht képviselő-leves támadásról, kényről a kancellár ellen, mert eddigi téklékonyságával ellentétben nagyon harsány beszédet mondott Münchenben és a bizottság contrum párisi tegnap a támasdai fogják Csudó kancellárt.

A pápa kiküldöttje a Ruhr-vidékra utazik.

Róma, márc. 27. A pápa által a Ruhr-vidéki helyzet megvizsgálására kiküldött Monsignore Testa pápai delegátus Kölnbe való megérkezése után látogatást tett a bíboros-érseknél, akinek bemutatva megbízó levelét. A pápai delegátus azután látogatást tett az angol csapatok főparancsnokánál, a kölni főpolgármesternél, a kerületi főnöknél, valamint a kölni angol és francia delegátusoknál. Monsignore Testa a legközelebbi napokban a Ruhr-vidékre utazik.

Egyetemi tanárból szentatónki bíró.

Veszprém, márc. 27. Rott Nándor dr. megyéspüspök és veszprémi püspöki szentatónkhoz szentatónki bíróvá nevezték ki Lukács József dr. kanonokot, a budapesti Tudományegyetem hittudományi karának volt nyilvános rendes tanárát.

Szigorosan őrzik a német cáttört.

London, márc. 27. Vilmos volt császár felesége három gyermekének és a háttartás több tagjának kíséretében a szilániai Szigorba utazott. A németalföldi rendőrség a volt császárt és trónörökösét szigorúan ellenőrzte.

Miért harcol a Nemzeti Szövetség?

Vasárnap tartotta a Magyar Nemzeti Szövetség az évügyét. Ebből az alkalomból az érdekesnek látjuk, hogy a Szövetség céljairól, eszközeiről tájékoztatást nyújtsanak olvasóinknak. Ertesülésünk a következőkben foglaljuk össze:

A Magyar Nemzeti Szövetség a tudomány, a felvilágosítás és meggyőzés békés eszközeivel folytatja nemzeti védelmi munkáját úgy a belföldön, mint a csónka isza határain túl. *Elő feladatának tartja, hogy felvilágosítsa a külföldet arról az égbekéltől igazságatlanságról, amely a magyarokat a trónon bekének nemzetünk erőszakoskodásával sújtotta.* A Szövetség barátokat igyekszik szerezni itthon és a külföldön egyaránt a magyar nemzetnek s arra törekszik, hogy a külföld eddigi barátságát, amit ellenesség véleményét nemzetünk iránt kedvesebbé hangolja,

A Magyar Nemzeti Szövetség belföldi propagandája arra irányul, hogy a nemzetben belüli visszafordítás a lelkek integrációját, kiküzdődjön, megszüntessen minden társadalmi osztály- és pártpolitikai azelőli küzdelmeket, egységbe vonja a hazát minden becsületet félt a visszacsúszó nemzet alapszókat a magyar népeinket, akiket a forradalmak erőt az alapú lefordítanak. A megszerzését a fővárosban az ország központ, vidéken pedig a helyi körök vezetése intéli az ország központ irányítása mellett. Csónka Magyarországon jelenleg 87 megszervezett kör fejt ki működését, számos új kör pedig szervezés alatt áll. A Magyar Nemzeti Szövetség népszerűsítésének eszközei: a felvilágosítás, az oktatás, egyeztetés a tudományok, azonkívül a művészetek. Az országos központ szabadiskolák, előadások, viták és gyűlések keretében terjeszti nemzeti védelmi eszméit, a vidéki körök pedig hazafias ünnepeken, nagygyűléseken, műsoros estélyeken ismeretük és terjesztik a Magyar Nemzeti Szövetség programját.

Programunk terjesztése és népszerűsítése céljából a Magyar Nemzeti Szövetség kiadásában több millió példányban jelennek meg könyvek, röpiratok, térképek, felvilágosító plakátok, képeslevelek lapok, jelvények stb. Különböző helyez a Magyar Nemzeti Szövetség arra, hogy a munkásságát legelőbb is visszaállítsa és megerősítse a forradalmak által meggyöngyöztetett nemzeti érzést, ezért a szociálpolitikai osztály részletes szociálpolitikai programot dolgozott ki, amelynek megvalósítása érdekében már eddig jelentékeny sikereket ért el. A nemzeti alapon álló munkások alakulatokat maga köré csoportosította, megalkotta a Nemzeti Munkásgyűlések Intéző Bizottságát. A munkásság szellemi továbbképzése ügyében illetékes helyeken kisközösségi a múzeumok állandó látogatásának lehetőségét munkásszervezetek részére, valamint a vasárnap szakkörökét. Propagálja a házilap és kertgazdaságot.

Nemzetünk igazságának tudatában, egy pillanatra sem gondolhatunk arra, hogy a jelenlegi szomorú sorsunkba beleforduljunk, mert meggyőződésünk az, hogy az ország valamennyi bajának forrása kizárólag a trónon béka ezért a csónka hazában éppen úgy, mint a külföldön, hirdetjük mindaddig, míg meg-

értésre nem talál mindazok előtt, kiknek módjukban áll jóvá tenni a magyar nemzetet sújtó sérelmeket. Barátokat igyekszünk szerezni — ugyanond a Nemzeti Szövetség tájékoztatója — magunknak a külföldön a ezért kiválóan fontos szolgálatokat tehettek nemzeti védelmi törekvéseinknek mindazok, kiknek összeköttetések vannak, vagy ilye-

nek teremteni módjukban áll. A külföld felvilágosítása és meggyőzése nem csak programszó céltudatossággal, hanem minden alkalommal felhasználható eszközzel is folyik. A Szövetség állandó külföldi képviselőket tart fenn a világ minden részében, ahol megbízottak működnek, kik között számosan külföldiek is vannak.

HIREK.

— **Időjárás.** Az elmúlt napon hazánkban sokatlanul meleg volt az időjárás. Egyes helyeken a hőmérő elérte a 20 fok Celsius, jól lehet érezni több helyen gyenge fagy mulatkozott. További változás nem várható; az idő száraz marad és derült.

— **Személyi hír.** Dr. Tarányi Ferenc főispán tegnapi délután Nyírádra utazott.

— **A nagypénteki avangáll-kas istentisztelet.** Az evang. egyház vezetése tudatja a hívőkkel, hogy a husvét szent ünnepek alatt az isteni tisztelőket a ref. imateremben lesznek megtartva. Ez pedig: Nagypénteken és husvét vasárnapján reggel 8 órakor, husvét hétfőn pedig délelőtt fél 10 órakor. Mind a három ünnepen Urí-azent-vecsera osztás is lesz az isteni tisztelőket végstévele.

— **A Református Négyest Petőfi-ünnepe.** A nagykanizsai Református Négyest délután 2-án, husvét másnapján délután 4 órakor tartja értékes számokból összeállított Petőfi-ünnepeit, amelynek műsorán Venetianer Rózika több művész zongoraszám, Bontz Sárka tanárnő és a Petőfi megemlézője Antal melódrámája: „Petőfi a Hortobágyon” zongora, hegedű és cimbalom kísérettel stb. szerepelnek. Az ünnepi beszédet Petőfiről Surányi Károly tartja a töle megszókatott melyen jörg szónoki előadásban. Jgyek előgyezhetők a Négyestnél választmányi tagjai és résztvevői kezdve kapnak haték Malr József utódlai könyvkereskedésben 100, 50 és 20 koronás helyárakat. Részletes műsor később közölük.

— **A Délvárosi forgalma a husvét ünnepek alatt.** Tekintettel a husvét ünnepekre várható nagyobb személyforgalomra a déli vasútvány társaság jövé hó 29 és 30-án, valamint jövé hó 3-án a 213. az. vonatot, mely innen 14 óra 38 perckor indul egész Budapestig kölködteti. Budapestre illat vonatként ugyancsak jövé hó 29 és 30. és jövé hó 3-án a 214. az. vonat közlekedik, mely ide 21 órakor érkezik be. Ezenkívül még szombaton közlekedel fog e 214 számú és jövé hó 2-án a 213 számú vonat.

— **A szarancsátlan vágat ért Plánder gépés menősi munkálatainál kis bíjja, hogy nem egy újabb végzetes baleset történt.** Ugyanis mikor Plándert az áramtöltés érte, a segítség után késő hoztártörtési oda hívták Saakás Gyula műszerész, aki, hogy Plándernek segítsen, azonnal utána ment a kazánba, ahol Plándert átnyalból akarta, hogy kihozza őt. — Azonban alig ért Szakás Gyula keze Plánderhez, majdnem hogy életével fizetett bátor mentési kísérletét, mert oly erős áramtétés érte, hogy percekig tartott míg magához tért és nagynehezen kivánszorgott a kazánból. Plánderrel persze ezalatt az áram végzett.

— **Rendőri hír.** Garai Teréz családányt a nagykanizsai államrendőrség büntető bírja érőkész rendészeti kihágás miatt 30 napi elzárásra ítélte. A büntetés kibőlítés után a rendőrség az ügyész ságnak fogja átadni, mert azt megelőzőleg Bódi József vaszemely lakostól 4000 koronát ellopott.

Családi dráma.

Nagykanizsa, márc. 27.

(Saját tudósítónktól.)

Megrendítő családi tragédia történt tegnapielőtt este a Barcszhoz közel fekvő Komlósd községben Cserői József odaváló tanító folyó hó 26-án a késő esti órákban hazatért. Onthon feleségével pörlekedni kezdett s a veszekedés hevében az indulatból elragadtatva a szoba falán függő fegyverrel lekapta s feleségére lőtt, majd a fegyvert önmaga ellen fordítva, mellette magát. A szerencsétlen házastársakat az első orvosi segély után a reggeli órákban a nagykanizsai közkörházba szállították. Cserői életbenmaradásához nincs remény, az asszony sérülése könnyebb természetű, amennyiben a tiltény csak jobb karját törte el. Még a délelőti folyamán mindkettőt kihallgatta Podolay Jusztin törvényszéki vizsgálóbíró.

Öt ezer métermázsza széna égett el a komárvárosi vasutállomáson.

A kár meghaladja az ötven millió koronát.

Nagykanizsa, márc. 27.

(Saját tudósítónktól.)

A komárvárosi állomáson hétfőn délelőtt fél 11 óra tájban kigyulladt Lukács Imre terménykereskedő szénatálp. A tűz hirtelen lángba borította az egész épületet, úgyhogy a hosszú tetőzet alatt elrakott szénák és szalmatömeg megmentésére gondolni sem lehetett. Nagy vezedelem fenyegette a vasut raktaát és magát az állomás épületét is, a tüzoltók azonban olyan derékasan dolgoztak, hogy a tűz továbbterjedését sikerült megakadályozniok. A telepről a tűz már-már átjert az állomáson vezetgélő 29 darab szénás vagonra is, de ezeket Mészner Oskár állomásfőnöknek az utolsó pillanatban sikerült még megmenteni azáltal, hogy letolta valamennyit a szentjakab állomásra. A tűz martalékává lett széna- és szalmatömeg hosszvetőlegesen 5—6000 métermázsza lehetett. Ezenkívül leégett a hatalmas szénarakás épülete, elpusztultak a gépek, kizárták két gépész és egy motor. Az összes kár meghaladja az 50 millió koronát, ebből biztosítás révén meg fog térülni kb. 10 és fél millió. Az állomásban résztvevők a komárvárosi, lakomáromi és galambokli tűzoltók. A tüzoltók közt ott voltak Draskovits Gyula, Wache János és Buszusz Árpád tanítók, akik páratlan kitarással dolgoztak emberekkel együtt. Külön meg kell emlíkezünk Somszék Antal görőli, aki Örménd-pusztáról jött be emberével együtt tüzet oltani a munkássrubában mindvégig résztvevett az állomásban a ugy mondják, főképpen neki köszönhető, hogy a mérlegbeáz a s mellette több kisebb szénamennyiség is nem égett. A munkálatok még kedden este is folyamatban voltak, mert a hatalmas telep romjai még mindig füstölögtek.

Miért emelték a dohány árát?

A jóvátételi bizottságok készühetnek a dohányárak emelését.

Budapest, márc. 27. A dohány-neműek újabb áremelésére vonatkozó beavatotti részletes a következő szeszencsónan hangzó felvilágosítást adták:

— A páriál jóvátételi bizottság parancsolt rá a magyar kormányra, hogy emelje a dohányárakat. Ennek a parancsnak a kormány kénytelen volt engedelmesekedni. A jóvátételi bizottság s utóbbi időben kért a magyar kormánytól egyes üzemek gazdálkodására vonatkozó adatkat. Legutóbb bekérte a dohányjövédék részletes kimutatását is. — Nemcsakára egy szakszerűen kidolgozott utasítást kapunk, amelyben azt írta a jóvátételi bizottság, hogy a dohányárak nem mutatnak megfelelő drágulást a jóvátételi bizottság kimutatás, hogy még 50—100 százalékkal kell emelnie a trafik árát, mert ennek arányba kell jönnie a többi cikkel. A pénzügyminiszter ellenkezni próbált, a dohányjövédék vezetősége pedig személyes tárgya-

lat folytatott a jóvátételi bizottság budapesti képviselőjével, de minden igyekezete hiábavaló maradt. A jóvátételi bizottság képviselője ezt felelte: Ha a magyarok nem hajdják megfizetni ezeket az árakat, akkor ne dohányozzunk. Elvégre la a dohányyt, szivart és cigarettát ki lehet vinni az országából és mások szivesen megfizetik ezeket a nagyobb árakat. A magyarok legfeljebb leszoknak a dohányzástól.

Ehhez a kétségtelenül nagyon érdekes és feltétlenül megbízható információhoz nem fűzünk semmiféle kommentárt.

Világértékelés Európa újáépítésére.

London, márc. 27. Kereskedelmi körökben nagy érdeklődéssel fogadják a nemzetközi kereskedelmi kamarák római nagygyűlésének azt a határozatot, hogy Európa gazdasági teljesítményének megvitatására világszerte kiadnak hívjának egybe. Különös fontosságot tulajdonítanak annak, hogy az erre vonatkozó javaslatot az Egyesült Államok nyújtotta be. Ezen körülmény mutatja, hogy Amerikában megváltozott a felfogás.

SZÖVET-ÚJDONSÁGOK

Óriási választékban érkeztek!

Női szövetek csikoa alj és Costóme, Cavalcottok sima és csikoa, schottis a legújabb küllemben, Gabardín és kangarn minden létező színekben.

Férfiszövetek eredeti angol kangarn, tauaszl és nyári újdonságok, Sourberry, gyönyörű dímenell- és felöltő-szövetekben.

KISFALUDI ÉS KRAUSZ divataru-
áruházában

AZ ARANY KAKAS-hoz
ERZSÉBET-TÉR 21. szereshetők ba
Telefon 2-74. Telefon 2-74.

NIKKELEZÉS

Ismeri megkandódt

Ünveniszálás vöröbőre,
fémcsiszoló, sémáncosát
ábrázolást, (nem fértés).

Kerékpárok és alkotrészek.

Varrógépek, tűk, stb.
Írógépek és kellek,
kerékpár, szalg stb

Karbantartás írógépekre

MŰSZERÜZEM ÉS ÍRÓGÉPVÁLLALAT

(Székely Gyula)

Kuninczy-utca 29. szám.

Kisbörzsök. — Telefon 66.

Árverési hirdetemény.

A Néptekertárpénztár Rész-
vónyterezési Nagykunizsán
adályoztatási közli, hogy 1923.
április hó 21-én délután 2 óra-
kor az intézet helyiségében (Caen-
gery utca 4. szám) (parhatóság) biz-
tos jelenlétében árverést tart, melyen
az összes ki nem váltott zálogtár-
gyok árverésre kerülnek.

680 korona egy métermázsza

SZÉN

ab bánya, három vasútiállomáson átveve,
azonnal szállítva.

A szállítási igényekről a banya keszere.
Gazdaságok, gőzmozgok, fogla-
gyarak, malomok részére, egyelőre
helyi elárusítónak futási célra
Mással alkalmazás 2680 hektárján.

Bővebbet: 6739

Lichtnecker József

Közvetítő, Károlykódi
Székelybörzsök, Tsz. Székely-utca 2.

A „ZALAI KÖZLÖNY” HUSVÉTI SZÁMA

részre már most felvessz a
kiadóhivatal hirdetésekkel
méréskel árban.

Legnagyobb és legolcsóbb FESZTÉK Kereskedés

Sternberger Gyula
NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér, Szarvassal szemben.

Telefon 297. Állandó nagy rektár az összes Telefon 297.

Író- és rajztáblákban, valamint firmulaz
és lakkokban, kalaplapkak minden szízen,
vagyfármakban: kátrány és karbolinnam.

Festők figyelembe! Megérkeztek a legújabb szobafalfestő minták

Legszébb husvétli ajándék az Imakönyv.

Legnagyobb választék
egyszerű és legfinomabb
kötésekben még olcsó
árakban kaphatók

FISCHE FÜLÖP FIAI
könyv- és papírtérkedésben
NAGYKANIZSÁN

OLCSÓ,

mert jó, az előrendű anyagból
Argent János
móderi cipészüzemében készíti cipő
Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Állandóan rektáron késszi dolgozott fekete
és vénes bor, óbervessz, szarvas, anti-
lop, lakt, sejm és bárcanycipők.

Gyermekcipő
különlegasságok!

BUZÁT, ROZSOT, zabot, árpát és tengerit vászrolnak legmagassabb napi áron. KORPÁT

napi ár után árvalatok.

Zalavármegyei Szövetkezeti
Áruforgalmi R. T., Nagykanizsa
Helység: Futara. Telefonos: 132.

QUITNER ARTHUR

RAYÓMÁRKÁK ÉS KÖZELÉNYEK VILLANTÁSREKLO

Telefon: NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 17. Telefon:

394 394

választék vasútiállomáson átveve, azonnal szállítva. A szállítási igényekről a banya keszere. Gazdaságok, gőzmozgok, foglalyarak, malomok részére, egyelőre helyi elárusítónak futási célra. Másfel alkalmazás 2680 hektárján. Bővebbet: 6739. Lichtnecker József. Közvetítő, Károlykódi Székelybörzsök, Tsz. Székely-utca 2.

Legolcsóbb bevásárlási forrás a VÁROSÉPÍTŐ A FRANZ MALOM MELLETT.

Cement, mész, gipsz, épületfa, deszka, léc,
szeg, kátránylemez, menyezetnád. Szállítókaró.

Városi Iroda: Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 33.

Nagy vászonvásár!

Egész vég vételnél nagy engedmény!
Legnagyobb szövőpamut raktár!

SINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA divataruházában
Erzsébet-tér

Közszépszé: el Lörmentesítve „Zalai Közlöny”

Nemzeti Muzéum

2

Budapest

Magyar Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

Közszépszé: el Lörmentesítve „Zalai Közlöny”
Lektorálás: Telefont 78. szám.Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. sz. II. ajtó.
Telefontámam 80-83 és 81-80.Működési árak: Egy hónapra 200. —
Három hónapra 500. —

Nagycsütörtök.

... Nagycsütörtökön a gólgópai világráma előestéjén vagyunk. Míg az istenember megváltást művének befejezéséhez közeledett, hogy a megbántott Isten kiengeszteléséül az emberekért magát áldozza — elbucsuolt atól, akit legjobban szeretett a földön, aki mindebben osztályosa volt — *Édesanyjától*, a fájdalom anyjától...

Mily megrázó lehetett a halálba induló Flú bucsuzása a legjobban, leghűségesebb és legönfeláldozóbb édesanyjától...

Azután magához vevén tanítványait, a jeruzsálemi coenaculumba vonult vissza, hogy elfogyassa velük az utolsó vacsorát — a husvét bárányt...

Az asztal közepén — mint családó — ott ült a Mester. Arcán leirhatatlan szelidség tükröződik. S míg körüljárja tisztalényű barna szemű a tizenkettőt, János a kedvelt tanítvány a Mester keblére hajlja le fejét, majd szemét keresik az Úr tekintetét...

De ime — a Mester leemelkedik, kezébe veszi a kovásztalan leher kenyeret, szemelt az égre emeli, jobbajával megáldja, azután megzegi s miközben odanyújtja tanítványainak, mondja *„Vegyétek és egyétek — ez az én testem!”*...

Hasonlóképpen vevén a bort a serleggel, szemelt égre emeli, jobbajával megáldja és tanítványainak odanyújtja a serleg, mondván: *„Vegyétek és igyátok — ez az én vérem.”*

Az Újszövetség áldozata, mely értelek és sokakért fog kiönteni a bűnök bocsánatára. Cselekedjétek ezt emlékezetemre!...

és a Mester megáldoztatta tanítványait. Mind a tizenkettőt. János is — Judást is...

és a Mester azóta folyton közülnk tartózkodik és folyton hallalja szavait: *„Ez az én testem, ez az én vérem...”*

Mint akkor este — az első nagycsütörtökön — a jeruzsálemi coenaculum (lám pásáinak misztikus fénye mellett... (*)

Újabb vasuti tarifaemelés előtt.

A személydíjazabás 50, az árudíjtételek 20—300 százalékkal emelkednek — Az ipari és kereskedelmi érdekeltségek konferenciája.

Budapest, március 28. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter a vasuti tarifa újabb emelését tervezi. A miniszter erről leiratban értesítette az ipari és kereskedelmi érdekeltségeket, hivatkozással a korona vásároló erejének újabb nagymértékű csökkenésére, valamint az üzemanyagok árának és a munkabérek jelentős emelkedésére. Már elkészült a részletes tervezet, amely szerint a személydíjazabás 50 százalékkal, az árudíjtételeket pedig 20—300 százalékgig emelnék. A tervezet szerint a gabona-szállítás tarifája 110 százalékkal, a tüzfűfő 125 százalékkal, a hazai szén szállítási díja pedig 300 százalékkal drágulna, ugyhogy a salgótarjáni bányából egy métermázsza szénnek Budapestre szállítása 212 koronába kerülne. A miniszter a végleges döntés előtt meg akarja hallgatni az érdekeltségek véleményét és ezért március 31-re ankétet hívott össze a kereskedelemügyi minisztériumba.

A politika hírad.

Budapest, márc. 28. Horthy Miklós kormányzó, aki néhány napig Balatonföldváron Heinerich Ferenc volt kereskedelemügyi miniszter vendége volt, ma érkezik vissza Budapestre. A kormányzó a fő városban csak néhány napig marad, mert a husvét öt napokra leányához, Fáy László főldbirtokos feleségéhez utazik, veje újszásai birtokára. Bóthlen látván gróf miniszter-elők hónap, csütörtökön érkezik vissza ugyancsak Balatonföldváról Walko Lajos kereskedelemügyi miniszterrel együtt. Klobesler Kunó gróf kultuszminiszter visszatért Kómántról, ahol mandátumát önnepélyes küldetését köztét vette át. Az összes pártok néptelenek, a képviselők nagyrésze vidékre utazott.

Költéses tífus békéssámszóban.

Makó, márc. 28. A békéssámszó községi előjáróság tegnapi délelőtti írástában értekelte Makó város polgármesteri hivatalát, hogy Bezzerdi Mihály 42 éves békéssámszó lakos költéses tífusban megbetegedett. Pető Imre városi tisztifőúr a távirat vétele után intézkedett, hogy a fertőzött tanárt szigorú orvosi alá vegyék és úgy a beteg, mint környezetét elkötönlék.

Rendőrtilanak nem járhatnak esetathelyre uniformisban.

Budapest, márc. 28. A főkepkénty ma egy érdekes régi intézkedést felújítva, a tisztviselői karral közli azoknak a budapesti nyilvános helyiségeknek a névsorát, amelyeket a rendőrtisztviselők, (fogalmazók,

felügyelők) kivéve, ha ott felügyeleti szolgálatban vannak, egyenruhában nem látogathatnak. Elylleg a Budapestben levő összes barok látogatás illos. Ilyenek: a Parlelan Grill, Maximo-étterem és mulató, Amerikan, Drink-Salon, Newyork Tálkért, Intim-étterem, Viktória-Salon, Simplicissimus, Imperial Bar, Excelior Bar, Admiral Piccadilly, Pavillon Mascotte, Krenel. A mulatók közül illos: a Trocadéro, Cerdie de Extrangere Mascotte, Casino de Paris, Tabarin látogatás. Tílos a Yildiz, Europa, Athenaeum, Seale, Memos, Kör és a Mátyás Király-kavaszák látogatása is. — Valamennyi még abban az esetben is, ha időközben elnevezésüket megváltoztatnák.

A német kormány újabb lépésel a jóvátételi kérdésben.

Berlin, március 28. A Berlinre Tegoblatnak jelentik Párisból: A lapok szerint a német kormány újabb lépéseket tett Rómában és Londonban, a jóvátételi kérdés megoldása érdekében. Eszerint a római német nagykövét Mussolininek tervezetét nyújtották át, amely a régi terv alapján ill az Németország fizetőképességét nemzetközi pénzügyi bizottság útján kioldja megállapítani. Az olasz kormány ezt a javaslatot azután informative közölte Párisnak.

Elfogadták az új román alkotmányt.

Bukarest, márc. 28. A képviselőház 262 szavazattal 8 ellenel elfogadta az új alkotmányt. A parasztpárt és a nemzeti párt képviselői a szavazásban nem vettek részt. Az új alkotmány a maga

egztében csak kevéssé tér el a régi alkotmány szövegétől. Eltértilja valamennyi román állampolgár számára, faji és vallási közbőség nélkül, ugyanazokat a szabadságjogokat. Legszembetűnőbb rendelkezés kétségkívül az, hogy nacionalizálja a bányákat és közközvet megteremtés érdekében kényszerít az erdőket.

A szenátus is végzett már az új alkotmány általános vitájával és ma fogja sorint eljenni a szövegdöntés vonatkozó rendelkezései teljes mértékben kiértékelés a parlamentben helyifoglalt szűz képviselőket, akik valamennyien az alkotmány mellett szavaztak.

Róbert Cecil nyilatkozata Német- és Oroszországok a Népszövetségbe való felvétele körül.

London, márc. 28. (Saját tudósítónktól.) Lord Róbert Cecil tegnapi New Yorkba érkezett: Köpönlte, hogy misszion látni Amerikát a Népszövetségben, éppogy mint Németországot és Szovjetországokat. Nézet szerint mind a két államot felveszik a Népszövetségbe, ha azt megfelelő formában kérelmezik.

Mussolin a liberállammaról.

Róma, márc. 28. (Expressé távirat.) A „Gerardie” című folyóirat mai száma Mussolin miniszter-elők rendkívül érdekes cikket közli a liberállamról, amelyben az olasz faszcista miniszter-elők a legérdekesebben támadja a liberállamot. Szerinte a liberállam a demokráciát és a szocializmust a szelidített fenovadok szerepére kárthozta. Ezzel szemben a faszcizmus egész nyíltan reakcionárius, amely — meggyőződés szerint — meg fogja menteni Európát onláznak indult testét.

Seypalt Párisba hívták.

Bécs, márc. 28. (Saját tudósítónktól.) Politikai körökben híre jár, hogy Seypal dr. azváltási kancellár Rómából való hazatérése után francia meghívásra Párisba utazik.

Az aszéli jobboldalnak fordadalmi mozgolódás Németországban.

Bécs, márc. 28. A Münchenre Post egy, a müncheni nemzeti szociálistákhoz intézett szorgalmi parancsol közöl. A következők parancsol adták ki: Április 2-án valamennyi rohamcsapat Münchenbe vonul. Nagy nyilvános gyűlések. Valamennyi csapat a Bóden-tó mellé, Landsauert utazik. Mindeközül állj gyakorlati. Tábori szolgálat.

A nemzeti szociálizmus agitációja közben változatlanul folyik. A köztök uralkodó szemlése névsze jellemző Hitler egyik beszédén: Én gyűlöletet hirdetek. Belpolitikai ellenségekkel csak gyűlölnök be tudunk. Robbnépszármazók hátul gyöngyök Bajorországban, de mindenekelőtt Münchenben. Sosem engedjük meg, hogy beünnepeljenek felosztásukat. Eljön az idő, amikor ököllal számolunk le. A nemzetközi zsidó terrortörrel a germán erőt helyeziük szembe. A parlamenteket félre kell bontani, mert azok elárultak bennünket. Nem parlamentet párt akarunk lenni, hanem németi robbanásereget.

Seydel párt után jár Rómában és Párisban.

Bécs, márc. 28. A kormányhoz közelálló politikai körök értesülése szerint Seydel szövetségi kancellár római és prágai utazásának célja az, hogy új pénzügyi intézkedéseket hozzon Ausztria számára.

A tiltások nem kedvezők. Egyik kormány sem lépheti ugyanis túl a nagy népszavazásig kölcsönökkel. Genfben megállapított biztosítékait és az erre a kölcsönre már már folyósított előlegeket. A genfi osztrák bizottság dolga lesz, hogy Ausztria számára nemzetközi kölcsönt szerezzen.

Allamellenes agitáció Szerbiában.

Belgrád, márc. 28. Plomenitz volt montenegrói tábornok 70.000 diárral adott aranyban montenegrói politikai agitátorainak, hogy Montenegroban mozgalom indítsanak az országban Szerbiától való elszakadásra.

Kommunista tüntetések Belgrádban.

Belgrád, márc. 28. A kommunista tegnap délelőttre gyűlést hirdettek, amely a Szabadosság-teréren folyt volna le és a drágaság, a munkanélküliség spt. ellen foglalt volna állást. A tüntetés azonban a rendőrség megtiltotta. Egyes kisebb tüntető csoportokat, melyek mégis összejöttek, megakaszták a vezérek bírta ki, hogy a tüntetőkből álljanak. A munkanélküliek bizottsága a szociáldemokrata szakszervezetekkel együtt kimondotta, hogy olyan mozgalmakban, melyeket felülre, vagy kommunista elemek rendeznek, nem vesznek részt.

Hőhullám Angliában.

London, márc. 28. Egész Anglián valóságos tavaszi hőhullám vonul végig. Londonban tegnap a hőmérséklet 68 Fahrenheit fokot mutatott, ilyen melegre csak 62 évvel ezelőtt volt egyszer példa. (Ezt az angol jelentést fűdőmérővel kell fogadni, ezért valószínűleg a tavaszi hőhullám nem más mint — kacsák. Szerk.)

A jóvátevéli bizottság Németországnak még a kölcsönjegyzését is meg akarja tiltani.

Páris, márc. 28. A jóvátevéli bizottság egyhangúlag kimondta — hogy Németországnak nincs joga a jóvátevéli bizottság felbontásának nékiül kölcsönt kötni. Ennek a döntésnek kimondása a francia kormány kértására történt, a francia kormány ugyanis azon a nézetben van, hogy amikor Németország idegen devizában a jóvátevéli bizottság előzetes engedélme, nékiül 200 millió aranymárkát kölcsönt jegyzett, a békeszerződéssel ellentétben járt el.

A kaposvári lőexpozitív eredményei.

Kaposvár, márc. 28. Anélkül napra kiserült Kaposvár végre vészesnyerle normális arculatát. Az utcákat, különösen a Kossuth-termet megmérített versenytérül szolgál, nem galoppoznak vad lövésekről három-négy össekötőtől löval az utca, körültekintő a szállodák, ismét lövetés már helyet kapni és nem kell mutatóhelyeken átvizsgálást az éjszakák. Csendes, nyugodt a város ismét Kaposvár: a nagy vásárnak vége. — Lásuk hát, mi az eredménye...

A vásárra, illetve az osztályozó bizottság elé felbújtottak: 886 lövedévről lovat és 405 felvált, összesen 1291 állatot.

Elaszítottak: Ausztriába 848 darabot, Csechországba 277 darabot, Németországba 101 darabot, Olaszországba 42 darabot és belsőldre 23 darab lovat. A német és olasz szállítmányok azért gyengétek, mert a kereskedők részint késők, csak szombaton érkeztek meg, másrészt a hétfői vásáron vett lovakat nem Kaposvárról, hanem legközelebbi helyen tartandó expozitívásról indították országukba. Az eladott 1291 lovat 173 vagonban szállították el.

Ekkora vagonforgalom 4 nap alatt ugyazólván egyedül álló a kaposvári pályaudvar történetében.

Hogy mekkora a pénzforgalma a vásárnak, arról eddig sincsen még megbízható és pontosnak nevezhető kimutatás, de következtetni lehet, ha elgondoljuk, hogy a legelőcsébb lö 200.000 koronáért kelt el, de nem tartozott ritkaság közé a másfélmillió vásárlás som. Egyéb lönt következtetni lehet az államkasszába befolyt összegekből is a pénzforgalomra.

Kivüli illeték címén befizettek 65.365,000 koronát, vámkezelési illeték címén 3.697,000 koronát, többlettermélel adó címén 926.000 koronát, összesen 69.979,000 koronát. Ezek az illetékek az állatforgalmi adóval együtt teljesen az államkasszába illetik. A város a vásárt díjknál körülbelül 2 és félmilliót kap.

A jólmeneteli vásár befejezésének öröme Kaposvár város fénys bankettet rendezett a Turul-szálloda éttermében, melyen megjelentek Balázs földművelésügyi és Falter pénzügyminiszeri kiküldöttek.

Április 20-ig be kell adni a kereseti adó bevallást.

Nagykanizsa, márc. 28.

A pénzügyminiszer körrendeletet bocsátott ki, amelyben az állampolgárok kereseti adó kivételéhez szükséges adóbevallások beadásának határidőjét április 20-ig terjedő időben állapítja meg.

Az összeírásívet minden családfő, azonkívül minden önálló keresettel rendelkező családtag, minden albérli és minden jogi személy külön köteles kitölteni. — Az albérli akkor is kötelesek az összeírásívet kitölteni, ha nincs önálló keresetük. — A rendelet kizárja, hogy az albérletben lakó tanulóknak is ki kell az ívet kitölteniük.

Az összeírásívet az összeírásívet fűllendő lakóhelyén kívül minden ível, műhely, raktár, telep, irdás stb. helyén is kitöltendő. — Abban az esetben azonban, amikor az állandó lakóhely és a jövedelemforrás, vagy vagonnyújtó ugyanebben a községben, illetve a városban ugyanabban a közigazgatási kerületben van, az összeírásívet csak az állandó lakóhelyen kell teljesen és szabályszerűen kitölteni, a jövedelemforrás, vagy vagonnyújtó összeírásívet helyén pedig csak az illető jövedelemforrás, vagonnyújtó vonatkozó adatokat kell beírni és a formai adókat fizetésére kötelezetket nyilvántartására is fel fogják használni.

A körrendelet kötelezettségét teszi a házak tényleges birtokosainak, illetve a házak kezelésével megbízott gondnokoknak és házfelügyelőknek, hogy az adóalanyok és adótérnyak összeírásívet közzeműködjének, mert a gyűjtőív aláírásával tartosnak igazolni, hogy a házban minden férőhely, minden albérli, minden önálló keresettel rendelkező családtag és minden jogi személy külön állított ki összeírásívet.

HIREK.

— Időjárás. Borus idő várható, kevés csapadékkal és hősiyleddel.

— Az istentisztelet sorrendje a felosztásnapban. Nagycsütörtökön 8 órakor szentmise. Nagypénteken 9 órakor csanakmise, utána szentségkítétel és szentbeszéd, este 7 órakor szentmise. — Nagyszombat reggel 6 órakor szentmise kitétel, utána tisz és huvelti gyertyaszentmise, 9 órakor szentmise; délután 5 órakor feltámadási körmenet. Húsvétnapján reggel 6 órakor a huveltiételek megoldása. Más minden úgy lesz, mint vásár-és ünnepszokások szokott lenni.

— Előszövegűletek a kormányzó fogadására. A kormányzó úr Ötömélődszónak nékiü fogadására dr. Szabón Gyula polgármester és Gyömérny István főszolgabíró a kellő előkészületeket végzik.

— Egyetemi hallgatók maléja. A Dunántúli Egyetemi hallgatók Negykanizsai Széchenyi Szövetségé huvelti vasárnapján, a feltámadási ünnepein, Nagymagyarország feltámadásáért nagy misét mondat délelőtti fél 11 órakor a felosztásnapban. A misét Gasdag Ferenc püspöki biztos cserabíró. Másé alatt az énekek előadására közölkemét hívgyeket és urakat kért fel. Gasdag püspöki biztos az alkalomkor nagy beszédet fog intélni a mise elején az egyetemi ifjúsághoz. A közös huvelti szentáldozás mise közbén végzik el. A Nagymagyarországról mondandó misén az egyetemi ifjúság kéri a hatóságok, hivatalok és a város keresztény társadalmának sives megjelenését.

— El van a cukorral? Ma délelőtti 10 óra előtt Kanizsán a cukor kilogrammért 650 K-ért lehetett kapni, 11 órakor már 1110 K-ért kérék per kilogram. Hat hét igazán nem tudjuk megérteni, Hálással lennének a hatóságok, ha ezt nekünk megmagyaráznák, mert úgy tudjuk, hogy árakat fixírozni csak a hatóság közbenjöttével lehet.

— Szabad lyceális előadás. Ma este fél 7 órakor a Rozsgonyi-utcai tornacsarnokban Majtényi Károly az iskolán kívüli népművelési bizottság titkára előadást tart Petőfi János vilátról. Az előadást szines veitett képek kísérik.

— Szűnetelnek a büntető főügyviselők. A nagykanizsai kir. ügyészség büntetőbizottságának főügyviselői a huvelti főbancpekre való kitételével április 4-ig szűnetelnek. A legközelebbi főügyviselés április 5-én lesz.

— Árdrágtízásról fejlejtve. Dobroni Sándor kilmonyi lakos tegnap délelőtti betérő úv. Wollák Mórós fűvel ültetése, hol 1 kgr. cukrot vásárolt. A cukor kitételét Wolláké 1100 K-ért Dobronitól, amélt az árdrágtízásról a rendőrkapitányaság fejlejtette Wolláké. A rendőrség a kir. ügyészséghez teszi át az iratokat.

— Meghalt a családí dráma írója. Csárdi József komlódi tanító, kövek esetéi tegnapi számunkban közöltek — az éjjel belehalt sérüléseibe.

— Halálós nyúl fogás. Lengyelitől határában a villanyvezető oszlop kidőlt. A földet érintő vezeték két nyul étakart futat, de az áram egyen vágta mind a kettőt. Az éjjel akkor arra ment Boglár József megőrül a puská nékiül területre került nyulaknak felakasztva vonni a székmit, de a villanyáram öt is úgy érte, hogy szonnal boltan rogyott össze.

— Intézkedést követelünk! Kedden reggel történt a kanizsai DV állomás pénztársal. Rengeteg sok volt az utas. Hosszú hosszú sor várt a pénztár megnyitására. A pénztárosnál állig gyűntek a sok embert kiszolgálni. Az utazókörzés természetesen idegeskedést okozott. A pénztárhoz kirendelt rendőrfővezető igyekezett az érthetetlen idegek közönségét megnyugtatni — hogy legyenek csak nyugodtan, a vonat egy sem indul előbb, mint amikor mindenki megkapta a maga jegyét. És a közönség meg is nyugodott. Azonban percek múltok és az óra mutatója 6-ot mutatott. Egy fűtőlés, egy jelzés és — a szombat-helyi vonat kezdett lassan megindulni. A pénztár előtt szorongó 25—30 utas erre egymást társversitassig kifutott a peronra, és a vonatot indulóban látták. Természetes, hogy a lemaradt utasok az induló vonatra ugrottak, hogy le ne maradjanak...

Amikor azonban a jegyvizsgáló kalauz a jegyeket kérte — hiba hivatkozta arra, hogy nem kaptak jegyet, hogy félórárt vártak, a kalauz egy két urlembert (az egyik egy ismert földbírtokos) kivételével, akik a legenergiusabban tiltakoztak élene — az összes, önhírdőjükön kiállt jegy nékiül maradt utasokká megfeszítette a pénztárgát.

Várjuk az állomásfőnökség azon nali erőyes intézkedését! (*)

— A vagonmentés vásár befejeződött. Visszamaradt tárgyak, ugyszintén az elosztás (9-es Rozsgonyi-utcai iskolában (9-es szomszob) ma este feltölténi szokor lendtek. Az át nem vett tárgyat Magyar Józsefnél földszint áruveitők.

— A világtalan Szegesszony márc. úv. Andrica Ferencé 100, 1 vagonmentésből Kostály úv. 100 és M. O. 1000 koronát adó mányorott.

Dr. Napszaszky Béla kór-
písi (Sórvölgy) rendelést megkezdte
készen Dák Ferenc-ér 11. sz. alatti.
Rendél. d. u. 3-5 óráig.

A bucauszentelésről íj-
ság műkedvelő előadás. A
bucaszentelésről ifjúság husvét hét-
lojén táncsal egybekötött műked-
velő előadást rendez a 'Vaskapu-
hoz' címűt vendéglő helyiségében.
pírlor kerül a 'Tót leány' című
3 felvonatós népszínmű.

Bazárít iskolák. A pacsi r.
t. elemi iskolák a fellépést városhy-
járvány miatt a pacsi járás fő-
szolgabírójra további intézkedést
bezárták.

Felozsolt a testnevelők
tanfolyama. A testnevelők tan-
folyama, tekintettel a kevés jelent-
kezőre, az első nap felozolt. A
mostani tanfolyamra jelentkeztettek
a nyári szünidőben rendezendő
tanfolyamra fognak résztvenni.

A családok párbérbé. A vesz
pírm egyházmegyei katolikus tanít-
ók tömegesen fordulnak kérvény-
nyel az egyházakhoz fidesztésé-
hoz, hogy a családok le vétesseken
fel a párbérbébe fieszték közé,
miután az állam a katolikus tanít-
ók fizetéskelt kántori fiesztését le-
szállítja és az államgegyeket be-
szünteteli.

Tenyészállattárs Szom-
bathelyen. A Vasm. Gazd. Egyes.
apr. 6-án tartja Szombathelyen ren-
dez. évi tenyészállattársát, amelyre
az egyesület által előzetesen meg-
vizsgált és köztényszerésre alkalmas-
nak talál mintegy 90-100 da-
rab tiszta és félvérű elemmentől
szervesmarha kerül felhajátára. Az
állatok a új tenyészállomány ren-
delkező uradalmakból és kisgazda-
ságból származnak. Az egyesület
cseton hívja fel a gazdákat figye-
lő. Bővebb felvilágosítást a'ú-
kari hivatal ad.

Postaforgalom Orosz-
országgal. Mint a postaszeg-
etőktől értendünk, Oroszországgal
megkezdődik a közösnyös postai-
forgalom. Levelvezélopok, levele-
kelt, (csak nyitva) nyomatványokat
és értéknélküli mintaküldeménye-
ket lehet egyelőre továbbítani.
Bélyegilleték 20 grammig 30 K,
minden további 20 gramm 25 K.

A muraszombati képvé-
selőválasztás. A választások so-
rán Muraszombatan két jelölt kü-
zdött a mandátumért: a megye-
gyűléselőrel híres Kékl József és
Ratkovics Lajos muraszombati pol-
gár, Kleki, akinek programbe-
szédét legutóbb a muraszombatik
egyeszeden otthagyták, a választá-
son a caufoson megbukott. Rátko-
vics örülés félszénnyel győzdöt a
szerbokat Kleki ellen, akiket ez-
zel sok ábrándja és legvárva hullott
porba. De azért felbőszített a vá-
lasztás ellen és beadványban ar-
zál érvel, hogy ellenfele Rátkovics,
létszót a szerb kormány ellen és
csak a ma. yráság érdekében bot-
tatta ki a szavazást.

A Pesti Magyar Keres-
kedelmi Bank nyitva tartást kők-
lánek pénztáral nagypénzeken, va-
lentől husvét vasárnap és hétfőjén
egész nap zárva maradnak, míg
nagysonbaton d. e. 9-11 óráig
a közönség rendelkezésre áll.

A Néptáncoképítés R. t.
pénztáral nagypénzeken, valamint
husvét vasárnap és hétfőjén egész
nap zárva marad, míg nagyson-
baton d. e. 9-11 óráig a közönség
rendelkezésre áll.

Vásárlókat, opyl, róka, stb. le-
szállítja az államgegyeket be-
szünteteli. A testnevelők tan-
folyama, tekintettel a kevés jelent-
kezőre, az első nap felozolt. A
mostani tanfolyamra jelentkeztettek
a nyári szünidőben rendezendő
tanfolyamra fognak résztvenni.

Nem végzik ki a halálraítelt lengyel püspököt

Lengyel intervendóra megkegyelmezett a szovjetkormány.

Varsó, márc. 28. (Expressz-távirat.) Mint ismeretes, a moszkvai
forradalmi törvényszék ellenforradalmi tevékenység miatt halálra
ítélte Cieplak lengyel püspököt és meg egy magasarango katoli-
kus papot. Az ítélet végrehajtása nagyszűrtörké volt kűlőve.
A lengyel kormány' azonban intervendőt az ártatlanul halálra-
ítelt két főpap ügyében, aminek eredményeképen Kobolovszki,
Szovjetorszország varsói követje ma közölte a lengyel kor-
mánnyal, hogy Cieplak püspöknek megkegyelmeztek és így a
halalós ítéletet nem fogják végrehajtani

Révai Nagy Lexikon XV.
kötete e hó végén jelenik meg. —
Ismét kaphatók a XII., XIII., XIV.
kötetek is. Megrendelhető eredeti
bontól ár mellett költségmentesen
Fischer Fülöp Fiai könyvkereske-
desésben.

A Világ-mozgóban még
csak ma a Chaplin vigjáték és
Ermoioff kép. — Jón : "Ginetta".

Hamisfogakat, aranyat,
ezüstöt, brilliánokat és érmeket a
legmegasabb napl érővek veszik.
Fried József kérészer, Sugar-
u. 2. szám. (Fő-út és Sugar-út sark.)

Székfoglalás. A budapesti
nőgyógyászati bizonyítvány tanu-
sítja, hogy a FERENC JÓZSEF
keszürvüz gyorsan, biztosan és fáj-
dalom nélkül hat.

Uranium. Csőtörőken és piteken
olvas előadás. Szombaton 7 óráig
"Felsőházú" helyen 5 felvonatban, 16
szerepben Constant Talmont, Vasárnap
és hétfőre: Griffith mesterműve. "LETORT
BIMBOK", (Szerepben Lillian Glisch. Japán-
ban kezdődés. Londonban lejátszódó megá-
nyas tragikus történet Lillian Glisch alakításá-
ra irányos, mindenkielőtől előzetes és leány
szerepben mesztől Kékló film. a "Ó", meg-
a sapátja, 1 éven, "Fekye patika". 2 tér-
belezés. — Elzen előadásokra előjegyzések
naponta a délelőtti órákban esztendőbezők.

Próbák mególa és megó-
zódi róka, hogy a PILIPP budavalki akadé-
mia többféle anyagból készült haz-
szorok a legutóbbiak és ugyanazon stílus-
ú a művelő pártokból bármikor megjelöl-
ték, Szombathely, Székl Kálmán-utca 6.

KÖZGAZDASÁG.

Váltók és devizák:

Napoleon 18000, Font (London) 20310-
20910, Dollár (New-York) 4390-4430, —
Francsa frank (Páris) 884-896, Márka (Ber-
lin) 20-22, Olasz lira (Míliano) 218-223,
Osztrák korona (Bécs) 800-830, Lel. (Köze-
ny) 18-21, Szimka (Zürich) 189-193, Svjéc
kópia (München) 800-830, Dólar (Zürich)
66-68, — Lengyel márká (Varsó) 10-11.
Amanatár 784-814 — Koppenshága 832-832,
Katalánít 784-814, Stockholm 1152-97.

Zürichi zárlat:

Berlin 269 Amsterdam 318.50 Hollandia,
New-York 541-57 London 2638, Páris
3638, München 1473, Pécs 18.07, Buda-
pest 18.90, Zúribach 536, Varsó 1.26, Wies
078, Sadfia 840 Osztrák márk. 078.

Termény jelentés:

Héna (Tiszaványkút) 18800-18900, egyéb
18600 700 ross 12000-12200, lakarmány 490
10600-11-00 sör 11000-1200 sör 14000-4500
tengelet 10100-10600, sápos 14000-600, korpá
8250-8900, kőles 8600-8950.

Budapesti állatvásár:

Marsbácsi I. r. egyszében 800-930, bájoska
840-890, alásja 770-910, I. r. egyszében
570-690, bájoska 693-780, alsja 480-800
Nővendák márká I. r. egyszében 450-560
borja (ÖSÉH márká) 750-770, Késlám: Nagy-
marha 165, alsdás 100. — Nővendák márká
18, alsdás — borja 12, alsdás II. Mar-
bár 1200-12200, korbókbó 2000-2100

Sertésvásár:

Fehérlélek 1450, Emsi 460, Öreg —
Közép 1060, Kékfejű, I. r. 1860, II 909
Zár, Szalonna 11.90 Lán. ross 700.

SPORTÉLET.

Budapesti futbalcsapat
Nagykanizsán. Kellemes megle-
petést szerzett a nagykanizsai sport-
kedvelő közönségnek a Zrínyi SE.
Nagy áldozatok árán sikerült elő-
köntie a budapesti első osztály egy-
gen szimpatikus és jelenleg sanyós
egyedülálló tiszta "semitó" felfo-
gású egyesületének, a Magyar Ált-
életi Klubnak első csapatát. Így
médjában lesz a fiatal Zrínyi SE
áldozatközönségéből Kanizsa sport-
kedvelő közönségének a budapesti
I. osztályú játékaiban győzőkönti,
annál is inkább, mert a MAC csapa-
ta különösen híres úr modoru,
póldáson faró és fejlett technájú
játékmodorú és a kupaigában pedi-
g Fehér, a többszöriösen válogat-
ott híres kapus fog védeni, aki-
nek reméljük fognak kiváló adni
a kanizsai csapatok kiváló képes-
ségének és halatlisan bravurjának
bemutatóához. Igen nagy érdeköl-
deás elől meg a ritka husvét sport-
csomogott és jól felelt azok, akik
előhelyet szarnak megszúknak le-
könti a 2 mérkőzétre, hogy előre
godoskodnak jegyzől, amelyek a
Zrínyi SE József főherceg úr pá-
lyáján máris kaphatók.

A program szerint husvét vasár-
napján délután a MAC és Zrínyi
SE első csapatával, húsdag hétórná-
pedig az NTE-vel fog mérközöl.
— Elvöljuk a kanizsai fiúktól, hogy a
mérkőzéseken teljes tudásukat ki-
fejtve, minden darvasgottól mentés
játékátly egyezkesül fognak méröl
ellenfelell lenni a derek budapesti
vendégekkent.

A vidék napja lesz az idei
husvét, amennyiben külföldi attrak-
ciók hívják a legtöbb budapesti
egyesület a vidékre meg vendég-
egyeszelen a iskolajátékot produk-
kálva, nagyban előmozdítal az
egyetemen vidék sportjának fejlődé-
sét. Duánutalra a következők fő-
városi csapatok rándulnak le: Ko-
máromban az I. osztályú BTC ját-
sók a KFC-vel, Győrben a Tisztvá-
ráság II. oszt. csapata játszik a
DAC-ot és az ETO-vel, a PTC
ezelősonbatalogy együttesé. Pécsen
fog szarpepdal, míg az NSC és KTE
jóképességtű csapatal Tatótváro-
son, illetve Tatabányán fognak ját-
sokol a TAC és a PSC ellen. Re-
meljük, hogy a vidék fejlődő sport-
ját megfelelőleg fogják majd képzé-
nyelni a vidéki csapatok, bebó-
nyoltva aszállít, hogy a vidék sport
jának fejlettsége már igen közöl áll,
sőt talán már teljesen egyenrangú a
fővárosi elkönyvetett és agyon-
magasztalt sportjával. (—.)

Kiváló gyártmánya,
gyönyörű banga fakata
platiné sürgöcsök elnéző
Gim a kádóban.

Április második felőában újbal megayllik a levezényel konferencia.

London, március 28. A kelet
szaróla mekeréti ma délután
teljes ülést tartottak. A közönség
vizsgálat alá vették a különböz
bizottságok jelentéséit. A szakér-
tők valamennyi pontosra névve
teljesen meggyeztek és a jelen-
tésekét elfogadták. Elhatározták,
hogy a husvétali konferencia
újbal megayllít április hó első
félőre ajánlják. — Elfogadták az
írmed ház jegyzőkre adandó vét
less tervezetét is, amelyet végleg
elfogadatra a különböz körmá-
nyoknak terjesztelnek elő. Azonok
szövegű jegyzéket küldenek angol
Konstaninápolyba, ahonnan azt
Nagybritanniá, Francia, Olaszor-
szág és Japán képviselői az angol
kormányának küldik el. A jegy-
zéket valószínűleg nyilvánosságra
hozják, Vanelecs kifejtette Lord
Curzonnak Görögországgal állapont-
ját a görög kitalanítottokra és
jóvátételekre névve. — A francia
delegáció holnap Párisba utazik.

Felölő szerkesztő Benedek Rozsó.

Apró hirdetések

Ár: 10 márg 100 kor, mieda további adó
5 koroná, vastagabb betűvel adó is azokkal
kapják rendeltetéseket. — Állat: 2 sorozatú
2 márkátlal Aranyközlemény.

Kisebber beszeresést felajánlott azonnal kész,
Erdősölő Működésbenkorok sa. 82a

10 márkátlal jóbb sportot részre olyan hah-
nyalú Magyarorszá-2. szám. 614

Újságok és munká- leányok 16 főszerkesztői felölőket Sárgyárbán.

Mindazt meg pár márg beszerel, cseton beszer-
tetés ut. smélet, lapozóló kápsában.

A szögöldőre előzetes és hold száma, véni
egyélő előle. Cím a hirdetésben. 685

Kereskedelmi iskolát vázolt felazalmer

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár
Rézvárúhelyi Kereskedelmi Nagyzsály-
alkalmazást nyújt. Kinek magasztal közöl
gyakorlatra van, előnyben részesül.

4425/1923.

Hirdetmény.

Felhívom a nagykanizsai
munkaadókat, hogy a meg-
szállít és idegen területre kö-
bejövő trachomatában szenvedő
munkásokat a tisztviselő hi-
vatalban haladéktalanul beje-
lentésék, ellenkező esetben meg
fogom ellenőkö indítani a ki-
hágást eljárást.

Nagykanizsa, 1923. március
hó 27-én.

Polgármester.

OLECŐ,

mert jó, az előrendű anyaból
Argent János
modos szögöldőre készült cset
Nagykanizsa, Dák-tér 1.
Állendök kaktáros kátsól dolgozott felölő
és szalma bot, olvasvonal, szarvas, mes-
lop, falk, selegcs és bárszojócóp.

Gyermekajánló különlegességek!

Budapest

Falvai Közlöny

POLITIKAI NAPILAP

Közszépzenél és Kisebbségi Főoszt. 12.
Interurban-Teléfono 78. 2. ábr.Budapesti szerkesztőség: V. ker. Alkotmány-utca 10. az. II. ajtó.
Telefonszámok 43-78 és 39-36.Kiosztási árak: Egy hónapra 200.- K
Három hónapra 550.- K

Nagypéntek

a kereszténység legkomorabb, legmeggrázóbb ünnepe. A fekete reménytelenség, a lélekbe markoló tompa fájdalom, az elhagyottság keserű kínja, szárnyalás az ólmos felhők kietlen magasságáig, zuhanás tátongó, zordon örvényekbe; mindaz, ami gyász, ami könny, ami hideg, ami emberi gyötrelmet és nyomorúság, — mindaz ott vonaglik a számozott haragok némaságában, a gyászba süllyed templomok reszkető csendjében, a Jeremiádok fel-felülrő zokogásában, meggitsztultan, fenséges nagyságban, méltóan az Istenember megrázó tragédiájához.

A magyar nemzet ezeréves élete egyetlen, szenvedésekkel tele nagyhét volt eddig. Trianon óta meg a nagypéntek minden gyászja szakadt le rá.

Mintha a Jeremiádok szivertető akkordjal bugnának fel éjszakáinkon, fülünkbe sóhajtván a megfeszült Názárethi utolsó szavalt: Minden elvezetett!

A hit fényessége egyedül, ami a ránk boruló éjszakába még behatolni tud, ami a magyar nagypéntek halálös dermedtségébe életmeleget sugároz.

Ehhez a sugárhoz forduljunk egész lelkünkkel a nagyhét tompa fájdalomában, Innen merítsünk erőt a szorongatás óráiban, Ide meneküljünk, ha a kétség gyötör bennünket, ha a lemondás baglyai pusztulást hűhognak fülünkbe.

Ez a sugár örökkévaló. Ez a sugár végtelen, mint a tenger és erős, mint a vihar. Ez a sugár áthatol minden siri sötétségben, porrá zú minden kősziklát és elsöpri a fegyverek erejét.

Ez a sugár elvezet az ólmos felhők alól, a tátongó szakadékok, zajtó örvények széléiről, ez a sugár erőt önt fáradt tagjainkba, ragyogást hoz megtört szemünkbe, ércsés teszi láthatólag hangunkat, felrészlő lárdát agyunkat, ez a sugár kivezet az Olajfák könnyes-verejtékes sötétségéből, kitragad a sirmélységéből és elvezet bennünket a

föltámadás, a magyar föltámadás felé.

A magyar nemzet ezeréves történetében a kálvária minden stációját megtaláljuk, Teljesedésbe ment keresztrefeszítésünk is. A sírfalak is állanak már köröskörül, a szoldosok csak arra várnak, hogy a sziklafedtet ránk hengerithessék.

Erre várunk-e? Az egymás iránti gyűlölet lágyalfényét gyújtjuk-e meg a hóhér-munkához, vagy a hit sugarához törekszünk, hallárfélelem nélkül, a feltámadás szilárd reményességében? A Jeremiádok nagypénteki hangja ne legyen halott ének, hanem a bűnbánat, a magabizalom, a meggitsztulás szoltára.

vezettek eredményre, mire a tegnapi esti határozat értelmében ma reggel az összes üzemekben beszüntették a munkát.

Elfogadták az angol válság-jegyzék szövegét.

London, márc. 29. (Éjtélkor érkezt.) Az angol minisztertanács Ameer Low előkötete alatt elfogadta a Törökországhoz intézendő válságjegyzék szövegét.

Telenky beszéde a római kerekasztali kongresszuson.

Róma, márc. 29. (Éjtélkor érkezt.) A kerekasztali kerekasztali kongresszuson Telenky János v. pápa-ügyminiszter hosszú franczyan-szövegű beszédet tartott Magyarország gazdasági helyzetéről. Részletesen ismertette az hatalmas gazdasági és pénzügyi erőfeszítést, amelyet az ország jelenleg kifejt. Kijelentette, hogy Magyarország nem tud jóvátételt fizetni a jóvátétel kötelezettség Magyarországra egyenestem kifizetésre állva.

Telenky János beszéde nagy hatást tett az előkelő halgatóságra és sokáig tüntetően taposáltak a magyar delegáció vezetőjét.

Beültölt lapok.

Budapest, márc. 29. A belügyminiszter a „Mult és Jövő” című időszaki sajtótermék további megjelenését a közrendet és közbiztonságot, valamint az ország közülpolitikai érdekeit veszélyeztető tartalma miatt megtiltotta. A belügyminiszter megtiltotta továbbá a közrendet és közbiztonságot veszélyeztető tartalma miatt „A mi könyvtárunk”, „Kulturproblemták”, „Március”, „Földmunkásbarádság”, „Amilapunk” és az „Erreált” című időszaki sajtótermékek további megjelenését és terjesztését.

A bakarszai görög kalati érekek a pápa követének kiutasítását követelték.

Bukareszt, márc. 29. Balen görög-keleti öblüti érekek a szerénységben azt a felszólítást intézték a kormányhoz, hogy utasítsa ki Románia területéről Monsignore Marnagoli, a pápa nunciust a követelést azaz okolta meg, hogy Románia mint ortodox állam nem tűrheti a római katolikus szentek propagandáját.

Mettmannban le maránylat tőrtát egy francia tiszt állna.

Düsseldorf, márc. 29. Egy megszábrangú francia tiszt ellen vasárnapról hátréa viaradó újjal indított merénylet miatt a francia csapatok ma reggel körülzárták Mettmann városát. Egy szakasz gyalogság páncélautomoblokkal ugyanakkor megvárta a belvárost.

Előterben a közigazgatási reform.

Április 12-én és 19-én ankét lesz a közigazgatási reform ügyében.

Budapest, márc. 29. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) Megbízható helyről nyert értesülés szerint Rakovszky Iván belügyminiszter április 12-re és 19-re ankétet hívott egybe a közigazgatási reform alapelveinek lefárgyalására.

Augusztusig ötvenszeresére emelik a házbért

Vasár József nyilatkozott az új lakásrendeletéről. — A határozás lakások felmondhatók. — Kétfelven állni van a wagonlakók száma.

Budapest, márc. 29. (Sajtó tudósítók telefonjelentése.) Vasár József dr. népjóléti miniszter tegnap délután fogadta a sajtó képviselőit és tájékoztatta a napokban megjelent lakásrendeletéről. A rendelet április első határon fog megjelenni és elsősorban a lakásépítés előmozdítására foglalkozik.

Az új rendelet úgy fog intézkedni, hogy a határozás és ennél nagyobb lakások 1923. május hó 1-ével 1923. november 1-ére felmondhatók a ugyancsak az illetékeiségek terén a bizonyos mértékű szabadságot fogó érvénybe lépni, de ennek a hatálya csak az 1923. november 1-én megjelent rendeletől függ.

A lakbérmeletés egyelőre csak a békébeli házbérnek harmincszorosa lesz, amely a rendelet kiadása után azonnal érvénybe lép és az augusztus negyedikéig ehhez még huszszoros emelés. Azok a bérlek, amelyek 200—300, sőt 700-szoros emelésről szóltak, tehát teljesen alaptalanok, legbből kapottak és fatisztikusnak voltak.

Az illetékeiségeknek bizonyos átmenetileg visszkérszult az emelés. Három fokozat lenne az emelés terén: A három emelés nem lenne ki többet összesen, mint az 1914-iki tiszta bérek 150-szeresét, amely májusai, augusztusai és novemberei 50—50—50-szoros emeléssel lassú életbe léphet.

A rendelet szerint a közüzemi pótlékokon ezután nem a lakók, hanem a háztulajdonosok fizetnek.

A rendelet a tökérső vállalatokat könyveszerint fogja arra, hogy

a lakásokra alkalmas helyiségekkel kibővíthessék és így azok vlaszadásának eredeti rendeltetésüknek, az é ölelbeliségek számára pedig építsenek. A gyárosok és egyéb vállalatok pedig a tisztviselő, azaz munkálátásuk után szintén kibővíthetők arra, hogy tisztviselői és munkálakásokat építsenek. Természetesen a rendelet itt a határozott kulcsot állapít meg.

A miniszter előadásában emondja, hogy ma összesen csak mintegy 120 wagonlakó van Budapesten, ezeket elhelyezésre a folyamatosan van. A vidéken azonban még mintegy kétszer a számuk, akiket azonban, miből az állami kiadások előmozdítására, szintén el lehet helyezni.

Költéses tífusz Hajdánánaton

Hajdánánás, márc. 29. (Telefonjelentés.) A városban néhány költéses tífuszest fordult elő. A betegség egyenest hurokolt a városba, melynek vezetősége minden óvatossággal megtiltotta a járvány terjedésének megakadályozására.

Borbélyastírák Budapestén

Budapest, márc. 29. A borbélyes fodrászszegédet tegnap este gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy követeléseik megtagadása miatt sztrájkba lépnek. Tudvalevő, hogy betbérüknek 2800 koronáról 4400 koronára való fölemelést és az eddig megállapított 20 százalékos részesedésének feltételel biztosítást követelnek; ezenkívül a díjtalan munkaelhelyezést is követelik. Tárgyalásnak a munkásokkal nem

Franciaország bizottságot küldött az új Középeurópa tanulmányozására.

Budapest, 1923. március hó 29. (Pötvárosi szakszemleüzenetből.)

Megírjuk, hogy Franciaország egy tizenöt tagból álló bizottságot szervezett és küldött ki arra, hogy a háború után módosult Középeurópa egész struktúráját behatóan tanulmányozza és a tapasztalatokhoz hozzá nyilvánosságra is egész kulturáltság számára. A tanulmányi bizottság első stációját már Bécsben tartózkodtak, ahol alkalma volt a bécsi szerkesztőségünk egyik munkatársának hosszabb beszélgetést folytatni a bizottság egy vezető tagjával, Mr. Francion Hozdey páriál mérnökkel, aki a bizottság működéséről, céljáról, fellegjáról és utjáról a következőket mondotta:

— A francia társadalom természetesen a hivatalos politika hozzájárulásával tizenöt tagú bizottságot küldött ki az új Középeurópa tanulmányozására. A bizottság tagjai a legjobb nevű szakemberekből alakult úgy, hogy az a hallatlanul nagy és felelőssége munkát, amelyre vállalkoztak, tényleg elvégezték. Ez a munka pedig három főrészből áll: megvizsgálja az egyes országok politikai, gazdasági és kulturális elrendeződését az új viszonyok között és ebből megadja véleményét megállapítani, hogy ez az új elrendezés alkalmas-e a béke megszilárdítására.

— A tanulmányi bizottság költői utóprogammal indult el Párizsban, amely szerint első állomásunk Ausztria. Ez az ősszemlelet kis ország teljesen megmutatta nekünk magát szegénységében, alig életképeségében, hiszen közel fekszik nyugatban. Ausztriáról tehát különböző új jelöket jelentő tanulmányi megállapítás szerint nem voltak. Szűkös folyamatban van és hi azok a segélyforrások, amelyekhez folyamodott, valóban vállalkozni hitelnyújtásra, Ausztria felkötései miatt arra a pontra, ahol mint a világ nemzetek szövetségének gyémántja egész szépen elődegléhet. Ausztria a felébredt háborúval jelentéktelenül omlott össze.

— Második állomásunk Csehszlovákia lesz, bár valószínű, hogy még előbb Magyarországra fogunk utazni, mert kétségtelen, hogy egy a tanulmányi bizottságot, mint a bennünket megbízóban a legjobban Magyarországot helyezi, hatalmi állás és új berendeződése érdekli legjobban. Erről az egyben megbeszélte országáról, amelyet én még bábkora előlőrlő jól ismerek és ahol sokára tartózkodtam, a legbiztosabb hírek és vélemények kerengenek mindenfelé, amiket ez a teljesen közlőgyűzőt ország nem képes korrigálni. Tudom Magyarországról, hogy az összes keleti államok között a legnagyobb kulturális bír és fejlődése épp ezért csak fokozódni lehet. Azok a pszichológiai okok, amik a trianoni békeszerződésben jelennek, nem tebetik Magyarországot még sem azsz, amit róla a különböző birforrásokból röpöntek, tendenciósú hírek állítanak.

— Magyarország egész állami struktúrájának megismerésére az egész világnak szüksége van. Magyarország földrajzi fekvésénél fogva a keleti-nyugati világ kapcsolatát (transz-állomása, tehát mérbetetlenül fontos az, hogy ezt a bivatást

tényleg be is tudja tölteni. A tanulmányi bizottság igen alapos kutatásokat fog eszközölni éppen ezen szempontok figyelembe vételével Magyarorságon, melynek politikai, gazdasági és kulturális állása egyformán ismeretlen, de arra annak, hogy a békeszerződést Trianonban írták alá.

— Kutatásainkat mindenütt a legnagyobb szívettel és tudományos pártatlansággal kell, hogy véggezzük, be misionálnak meg akarunk felmenni. Célnak az, hogy ennek a betegnak hirdetett Közép európaian minden bajját, de erősegét is megállapítsuk, amely megállapításunk jelentős befolyással lesz arra a politikára, amit ma európai béke politikának neveznek.

A karhatalmi alakulatok felosztása forradalmi hangulatok szűlő Németországában.

Berlin, márc. 29. (Ejfélkor érkezett.) A karhatalmi alakulatoknak április 1-ére történő felosztásáról szóló rendelet az egész Németországban nagy izgalmet váltott ki. Több bírói rendi képviselő azonban bejelentette tiltakozását a kormányról. Bajorországban, ahol tudvalevőleg Hitler jobboldali alakulatai tartják fennökben a hatalmat, valóságos forradalmi hangulat uralkodik.

— Az alakulatok parancnokasággal kijelentették, hogy a felosztásban nem nyugoznak bele a ha kell, fegyverrel is ellene fogják szegülni a kormány parancsának.

Megállapították a sütés díját.

A nagykanizsai sütőiparosok megfélembték az Árvizsgáló Bizottság határozatát

Nagykanizsa, márc. 29. Megírjuk, hogy a tüzelőfa újabb drágulása folytán a nagykanizsai sütőiparosok a sütés díjának szabaddd-tételét kérték a törvényhatósági Árvizsgáló Bizottságtól.

Kádár Lajos elnök most telefonon értesítette a sütőiparosokat, hogy a zalavármegyei törvényhatósági Árvizsgáló Bizottság a sütés díját azon sütőiparosok részére, akik csak magánüstűt végeznek, kilogrammonként 11 koronában, míg azok részére, akik eladásra szánt lehrsütést végeznek 10 koronában állapította meg.

A nagykanizsai sütőiparosok sérelmesnek tartják az Árvizsgáló Bizottság ezen ármegállapítását, amely kétféle osztja a sütőiparosokat és két skálát állapít meg, ahelyet hogy egységesen állapítsa meg a sütésdíjat és a határozatot azonnal megfélembték az Országos Központi Árvizsgáló Bizottsághoz. (*)

Csak képesített iparosok vállalhatnak építkezéseket.

Bödy alispán felhívása a városi tanácsához.

Nagykanizsa, márc. 29. A zalavármegyei építő- és kőművesmesterek a múlt napokban beadványt fordultak Zalavármegye alispánjához, amelyben figyelemmel felhívják arra, hogy az utóbbi időben mindgyakrabban megtörténik, hogy a 46188/1884. sz. K. M. rendelet rendelkezéseinek mellőzésével, különösen a kikötésekben az előforduló építkezéseket feleltől és arra nem hivatalot egyének végzik legelőszörre — a szabályrendelettel előírt tervek bemutatása és az építkezési engedély megszerzése nélkül.

Bödy Zoltán alispán ennek alapján most külön felhívásban fordul a rendezett tanácsú városok tanácsához és a főszolgabírákhoz és nyomtatékosan felhívja őket, hogy a jövőben gondoskodjanak arról, hogy az építési engedélyek kiadásánál egyrészt a város (a vármegye) építkezési szabályrendelet határozománya a legesirőbben betartassanak, másrészt pedig, hogy az engedély iránti kérvények elbírálásánál minden esetben vizs-

gálat tárgyává téssek az is, hogy az építkezési tervek szakértője, illetve az építkezési bejelentést vezetője törvényes képesítással bír iparos. Ennek elbírálásánál pedig az építőmesteres gyakorlatáról szóló 46188/1884 K. M. rendelet szigorú alkalmazásával járjanak el.

Evégből hangsúlyozza az alispán, hogy csak a vármegyei építkezési szabályrendelet 4. §-ában, valamint a 42493/1891. sz. K. M. rendelet 1. §-ában felsorolt kisebb építési munkálatokra (egyszerű szerkezetű épületek építésére) és csak kis és nagykozsgégekben adható engedély építő, illetve kőművesmesterei képsítésével nem bíró és kisebb kőműves munkálatok önálló végzésére iparengetélyt nyert egyéneknek.

Egyesűri szerkezetű épület fogalma alá 45424/902. sz. K. M. rendelet értelmében csak a új házak tartoznak — melyek 1—2 szobából, konyhából és kamrából állanak és a melyeknek a szerkezeti főfalak közli fentávolság 6 méternél nem nagyobb. (*)

Előfizetési felhívás.

Április hó 1-ével a „Zalai Közöny”-re új előfizetést nyitunk. — Kérjük tisztelt előfizetőinket és olvasóinkat, kik lapunkra előfizetni óhajtanak, hogy az előfizetési díjat megküldjék, illetve előfizetési szivekedjenek, mert a hó folyamán közzé kell 100 szárazlakkal megdrágult nyomdai anyagok, munkabér, szerkesztéségi és kiadóhivatali költségek miatt nem tehetjük, hogy lapunkat lejárát után is megközlítsük. — A nyomdruvú drágulás folytán lapunk előfizetését a mársekélyen emelendő kellett. Új előfizetési árak:

Egy hóra 400 kor.
Nagyedelm 1100 kor.
Kérjük előfizetőink nagybecsű támogatását.

Tisztelettel a „Zalai Közöny” kiadóhivatala.

HIREK.

A feltámadási körmenetre megállapított sorrend.

A ferencrendiek pübenialemplomból nagygyombon a feltámadási körmenet fél 6 órai kezdettel a következő sorrendben fog kilindulni:

- 1. A fészület két lobogó között.
- 2. Ikolás gyermekek. 3. Kath. főpünnázum, utána egyetemli ifjuság.
- 4. Földművesek és gardák csoportja. 5. Ipartestület, kávéak, vendégfogók egylete. 6. Kath. legényegylet. 7. Munkás egylete. 8. Kereskedelmi és magánalkalmazotak. 9. Délváruut fűtőház személyzet. 10. Délváruut személyzet. 11. Összes pótlás személyzet. 12. Péntágyűréségi személyzet. 13.) Vámbelvatil, állampünnász és a hivatali személyzeite. 14. Polysmérnökség, erdőgazdók és személyzeite. 15. Városak személyzeite. 16. Államrendőrség személyzeite. 17. Biróság, ügyvédségi személyzet, ügyvédek. 18. Városi képviselőtestület. 19. Péntintézetek személyzeite. 20. Hitközségi képviselőtestület és választmány. 21. Tüzlőrök. 22. Katonai zenekar. 23. Katonai díszszázad első fele. 24. Keresztény tisztviselőink egyetemli. 25. Mária tésületi leányok. 26. Öltőgyűrésület. 27. Kántor. 28. Urleányok kongregációja. 29. Urasszonyok kongregációja. 30. Szenferenc nőrendje. 31. Szentvincz rendű nővérek. 32. Fehérvári leányok, polgári csoportja. 33. Papsg a legmélődségosabb Öltőárisztséggel, a baldachin mellett lámpavivők és katonai díszkarok. 34. Polgári és katonai hatóságok és intézetek vezetői, ügyvédi kar elsőke, kir. közigyűrés, katonai küldöttségek, hitközségi elnök. 35. Katonai díszszázad másik fele. 36. A csoportokba be nem osztott összes férfiak és asszonyok.

A körmenet előtt a menetnél első 32 csoportja sorakozik a templom oldalberőjei előtt álló úsz Mária-szobortól kezdve egyenesen fel a Nádor-utának. A 33—36. csoport pedig a templom főberőjéről kezdve a Zárda utca felé. A körmenet megindulása előtt a templomot mindenkinek el kell hagynia és a menetben kijelölt helyét elfoglalni. A papsg a legmélődségosabb Öltőárisztséggel csak azután indul meg, ha a menet már sorakozott és indulásra készen áll. A menetben minden egyes csoport 8-as sorokban halad. A körmenet

Szemle a fémipari szakiskola ügyében.

A vázlatok és tervek helyszini felülvizsgálása.

Nagykanizsa, márc. 29. A nagykanizsai fémipari szakiskola ügyében a kulturakormány hivatalos kiküldötte a polgármester, a város mérnöki hivatal főnöke, a főpünnázum igazgatója, stb. jelenlétében tegnap délután tartották meg a kézz vázlatoknak és terveknek a helyszinon való felülvizsgálását és az összes helyszineknek megismerését.

Miután a fémipari szakiskola több évfolyama, egyelőre — az első évfolyamhoz — csak a műhelyek, egy tanterem, egy rajsterem, az igazgatói iroda és szolgálatok lesznek átalakítva, míg a többi átalakítás az addó szükségesség mérten lesznek fokozatosan elvégezve.

A szakiskolások 40—50 növendék részére megfelelő konvikttus is állítanak fel. — A nagykanizsai fémipari szakiskola nagy lépésekkel halad a megvalósulás felé. (*)

visszatérése után az egyes csoportok az oldaljáró előtt álló szűk Mária-szobornál jobbra bekanyarodva a templomba vesztél ut mal fel sorakoznak. Míg a papsg a templomba nem megy, addig a menetből a templomba senki sem adózik. — Akik a körmenet után adandó áldásra a templomba akarnak menni, csak a papsg bemenetele után léphetnek be. A papsggal mindig együtt balad a fehéruháas leányok, azent Vince övérek csoportja, valamint a baldachin körű levőv. A legméltóságosabb Oltárszentséghez egyedűl méltó áhítak és fejelemzettség érdekében kerül minden résztvevő, hogy a sorrendre vonatkozó minden intézkedést a legnagyobb pontosággal birtalanul teljeskedjék. A körmenet a Nádor utcán, Csengery utcán, a Fő-utca, majd pedig a Kazinczy utcába betérve fog a templomból kilátni, illetve visszatérni. Kérjük a háziurakat és a lakókat, hogy ahol a körmenet elvonul, az ablakokat gyertyafényvel kiváljaltn kegyezkedjenek. *Plebánia Hivatal.*

— **Lapunk legközelebbi száma a keresztények mai nagy ünnepe miatt vasárnap reggel a megszokott időben gazdag terjedelemben jelenik meg**

— **Időjárás.** Az időjárásról intézet-jelentése szerint huszonnégy legutóbbi tulajdonok derült, száraz, enyhe idő uralkodott. Magyar vörházi azt a bírt köliki, hogy a borsórákiet ut huszonkét Celsius fokra emelkedett. Az időjárás változása a felbő, helyenkint kevés csőtől és némi hóhelyekkel elegyített időjárás-jelzés kiáltása. Anglián egyébként, minő tévítörzések, bőhullám vonult végig, amire a csatornamentű államban nem több, mint felérésede a mint példa.

— **Husvétli Istentisztelet.** Husvétvasárnap az Istentisztelet sorrendje a ferenciek plebániá templomában ugyazan mint vasárnapokon. Hat és hét órák másék után etelek megáldása, fel 11 órakor szentbeírás, utána ónnepélyes zent-mise.

— **Smólyai hír.** Dr. Sik Sándor az országos hírd pletista pap költő, mutátn bevezette a tanárokak tartott szeréltulomokat a tagnap reggel elutasított Kanizsáról.

— **Műkedvelői szialatöndás.** A szomogyzentmiklósi Önk. Tözlősi Egyesület husvét vasárnap és hétón az egyedüli alsaja javára műkedvelői szialatöndás rendez. — Sírnre kerül a *„Gymel valúdrig* című népszámló. Kezdele ete 6 órakor.

— **IV. Károly király halálá nak első évfordulója.** Április 1-én lesz egy év, hogy IV. Károly király Funchelban meghalt. Mint-nagy az évforduló husvétvasárnapra elik az husvét betében nem tartható gyászmlse, országzászt április 10-én, kedden, fognak megboldo-gútt királyunkért gyászmlst bemutatni.

— **Pályázatok.** Belgyógyászati oktatványozás főorvosi állásra a gyűrt St.-Háromság körháznál ápr. 1-ig az igazgató főorvoshoz. Az alsórendű járás (Zalabak) szem-vevő állásra 14 nap alatt a zala-gegyezségi p. ú. igazgatóshoz. — 6 gépészmérnök, 1 hivatalnok és 1 művezető állásra a budapesti állami gépgyárról, 4 vasbőhmér-nök, 1 gépészmérnök, 5 hivatal-

Minél avakoribb tejrazziákat!

Nagykanizsa, március 30. Az utóbbi időben mind gyakrabban kapjuk a panaszokat, hogy a falusi polgároktól a kanizsai piacra behozott tej oly erősen vizezett, hogy olykor egyezesen élvezhetetlen.

Tekintve, hogy a mai viszonyok között a városba kerülő jobbjára a gyermekek, betegek és agok tápláléka, nem lehetünk közömbösekek azíránt, hogy a hihetetlen magas árak mellett keserveesen beszerzett tej 30 és 50 százalékban vizezett.

Felhívjuk erre a hatóság figyelmét és elvárjuk a minél gyorsabb tejrazziákat és tevizsgálatokat! (*)

nok, 4 művezető, 3 bányafelőr, 1 írodakerelő és 1 üzem felügyelő állásra, a díógyári vas és acélgyárról, 14 nap alatt az állami vasgyárak közp. igazgatóságához (Közbányai ut. 21.)

— **Dr. Nlaposnky Béla kór házi főorvos rendelést megkezdte lekészésnek Deb Ferenc-tér 11. sz. alatt. Rendel. d. u. 3-5 óráig.**

— **A német kormány nemzetköz bironágot kér a népszavazástól.** Berlinkől jelentik: A német kormány a Ruhrvidéken löstát sorozatos emberleveségek megvizsgálására a Népszavazástól nemzetköz bíróság kiküldését kéri. A Genfba áttit gyjzéken felrész letete mindzokat az eszettek, amikben a francia haditörvényezék itélkeztek és amelyek mindegyike a nemzetköz jog írágnus megsér-tése volt.

— **Az összes görög vasna- tok hárbé vette Amerika.** — Athéneől jelentik: A görög közlekedési miniszter nyilvános pályá zatot hirdateti az összes görög-országai vasutak bérbeadására. Az árlejtást most megtartották és a legylónakosabb ajánlvál, egy amerikai léteceporpittal megköltötték a bérleti egyezményt; mely szerint az a vállalkozó-csoport 15 estendőre kizárólagosságal bérlé és birtokolja az összes görög vasutakat, a mi ellenében a bruttó bevétel 50 százaléka a görög kioatárnak adja.

— **A román ellenzéki képviselők fegyveres ellenállásra készenlnek.** Bukarestből jelentik: Az utóbbi időben különösen az ismereztes és odóius alkótmánytervezet parlamenti tárgyalása óta a román ellenzék képviselői a legkülönbözebb módon támadják meg. Tüntetéseket rendezteknek ellenük, a hatóságokkal moleztaltatják őket, ugy, hogy az ellenzék parlamenti frakciója a minap megtartott együttes értekezleten kimondotta, hogy a román ellenzék képviselői a liberális kormányptári részéről ért bar-milyen szírmel fegyverrel fognak megtoroloni. Ezt a határozatotuk klálványokban közzíték utca falca-gezásokon, amiket szomban a rend-őrség a falakról el távolítottat. A liberális kormány hallatlan irániz-musával szemben örül és elkenre-dés, különösen az odacsalot ma-gyar területeken.

— **Svédországban megnyitják a papl pályát a nők részére.** Stockholmból jelentik: A nemrég Stockholmban lezajlott nemzetköz feminista kongresszuson örül vite feljődött arról, hogy a nők részére nyitják meg Európá-ban a papl pályát Utan Ameriká-államban hozott kultúrörvény má-táz szerint, A kérdés most bevo-nult a svéd parlamentbe is, amely-nek a nők képviselői tagjal vetették fel és tartanak ki szilárdan azon álláspontjuk mellett, hogy a svéd kormány haladéktalanul nyujtsen

a parlament elé oly törvényjavasla-tot, mely kiterjeszt a nőkre is a papl pályára való lépés jogát. — A svéd kultúrminiszter ezt haj-lendő megtenni olyan megöríté-sal, hogy egyrészt szerzek meg a római egyházfő hozzájárulását, másrészt a leendő női papok ha-táraké csupán a lelkipástorok díára és hitoktatásra szorítókotak.

— **Az östendens orosz dik-tatura mérlege.** Berlinből jelentik: Párlé jelentés szerint meg gróf Kotowcos, a cári Oronzságot egy-kor pernyőgymintásor, aki 1914 ig az orosz „Revutics előke volt, a párlé „L'Ames des Deux Mondes” légtudóbb számban közzítette az östendens orosz szovjeldiktatura mérlegét. Ezzerint a bolszevistik uralomk három első évében minden erejűkből a teljes kommunis-must igyekettek megvalósítani, te-hát munkások listán rombolás volt és eredménye az, hogy több mint tízmillió ember pusztult el éiben ebben a periódus alatt. Ez ub-periódus csak nemrég állt be. A jelen megpróbálják az ország dus és hatalmas természeti kincseit ki-aknázni, aminek sikerességét jel-líllusztrálja az arány, mely azor-let az államosított ipar termelési árátka 1920. évben 720 millió arany rubelt tett ki, a termelési költség csak pedig 890 millió aranyrubelt. A vasut üzemben tartásza 323 millió kára került, a bevétel 206 millió, 1922 ben a szovjeturalom kölkeres kezdelni mérlege a fokozott kívül-elárandulása következtében: kívüli-elárandulás és egyéb anyagban 44 millió, behozatal kizárólag ipari termelvényekben egymagában 295 millió aranyrubelt.

— **Nagy gabonaszoprt Ja-goszvárlában.** Belgrádból jelen-tik: A jugoszláv kormány a lezaj-lott választások után most örül méretű gabonaszoprt engedélyez-ték és ennek érdekében több mint a felére redukálta le a gabons kívülli vámját. — A nagy kívülli lánz következményeként árnyatlanul gabonárágulás keletkezett, kö'ö-nségen, hogy a kormány még nem fedozte a passziv területek részére előírányozott gabonaköltingentet. A kívülli törvények másik baja is észreleők már. Hatalmas vasutí-torlákos vannak különösen a déli-vasut vonalain. Bácskában és a Szerátságban pedig a vagonbíny vált agasztóul oly annyira, hogy negyebb mennyiségű kívülli mint nem képesek a határok felé exped-álolni.

— **A román kultúrminiszter meglítóttaz az iskolákos ténstémamlást.** Bukarestből jelen-tik: A román kultúrminiszter meglételet bocsátott ki, amelyben meglítótt az első és középső iskolák mindkét rendbell tanulónak a ténstémamlást és ezzel kapcsolatban el-tiltja őket a bálókól és egyéb nem nyilvános táncmulakról.

— **Réval Nagy Lendikon XV. kötetre a hó-végén került meg-temény kaphatók a XIL, XIII, XIV. kötetek is. Megrendelhetők eredeti költsék ár mellett könyvkereskedésben.**

— **Hamisfogakat, aranyat, ezüstöt, brilliánsokat és érmeket a legmasább napl árban veszték.** — **Fried József ászaréds, Sugár-ut 2. szám. (Fő-ut és Sugár-ut sarok).**

— **Uranía. Lillan Glach a „Lettör himnbók” ben.**

— **Próhási másék.** Ön is és meggy-őzőbb nek, hogy a FILIPPI hadvezérek közből nekálbi egyszerű kőrűs hatványok, nekálbi a legvártabb bank és egyszemélyes és másoköz nemzeti bürokrat megjel-letők, Szombathely, Sédő Kálmán-utca.

— **Uranía. Szombólya 6 és 6 órák: „Féltéses írój”, valám örökös 5 főváros-vezérek, G. Csibé, Tóth-Mosonyi, America meg-szerző titkosszolgálat és Constant. (Szombólya) és Gál: Griffith Elm: LETTÖR VÁMOBOK”. Lillan Glach grényőfő aláltal-va. Kérdés: mit „ő”, meg a szerző, I. Fev., „Fáty, mint panasz”, 3 telv. amekül be-vezés. Széjgyógyász és 3 égisz Ekkéjy-rett jegyezés a titk napjánk 18 óráig tartanak len.**

— **Az agász vitéz Ismari és ked-vel Szaléhes Andras Husyid János kesz-nyvítész. Kiváló hatász államosított el van Ismarija egy ház-írásban sem hányozhat.**

— **A Világ-mozgásban az, pletánk előadás megemlékező — Holnap, szombaton és vasárnap. G. Csibé, Tóth-Mosonyi, America meg-szerző titkosszolgálat, egytelv a legújabb áll-mothozás a „SZIV TÖRVÉNYE” című és Kalkofini fordasim napjánk szerzett 7 fel-voznos díjára kerül bemutatásra, melyre jegyék már is agasztóbb jegyvezetők női. Sz Griffith Mip. (Szombólya) és „Ut a boldogság felé” című filmnek szialatöndás-ján: „Gloetia, a szerki leány”. Bimbolatv.**

KÖZGAZDASÁG.

Valuták és devizák:

Nepólián	18000, Font (London)	80310-
20910, Dollár (New-Yark)	4380-4480, -	
Francoz ének (Párizs)	183-188, Márka (Ber-	
lín)	20 22, Orosz rúp. (Mánca)	818-826,
Osztrák korona	(Bécs)	009-650, Lít. (Bihar-)
er)	19 21, Szukol (Páris)	120-130 Svédül
frank (Zürich)	8,0 8 1/2, Dánár (Zágráb)	44-46, -
Leográl márk. (Varnó)	10-11, Amerikai	77-85, Koppéngás 334-360,
Készletünk	174-614, Stockholm	1185-97.

Zürich: zárlat:

Cetina 233, Ausztrálum	213 90, Hollandia,		
New-Yark	541-550, London	2537, Páris	
2685, München	868, Párizs	1 100, Budas-	
met	11 50, Zágráb	565, Varnó	1 30, Wiam
778, Szófia	304 Osztrák-bány	677.	

Törvényi jelentés:

— **Össz (Tiszvárság)** 18400-18800, egyéb 18300 600 (köz 11000) 1000-1500 14007-4500 10400-1 800 köb 11000-1500 14007-4500 10000 10000-10300, 1900 14000-500, közp 6000 6100, köbök 870-8800.

Budapesti állatvásár:

— **Mehszak** I. r. agaszbon 800-930, galambok 840-980, éleja 770-910, I. r. ártales, 570-600, ártales 690-770, éleja 650-800 Négyvadász marha 1. r. agaszbon 650-680, 2. r. (köz 160) 700-770, Kézcsa: Nagy-marha 135, oldalcs 85, — Négyvadász marha 14, oldalcs —, bojra 198, oldalcs 80, Varnab-ör 1200-1280, bojrabcs 1000-1100

Sertésvásár:

— **Felhajtás** 1500, Érték 6400 600, Öreg — Közép 100, Könyvny —, I. r. 1100, II. 880 Zár 190, Szalónca 1800, Leb. has 700.

Értékek:

— **Magyar hitel** 355000, Osztrák hitel 7800, — Magyar hitel 978, Lezártokból 6800, Kereskedelmi Bank 4300, Magyar-Üssz 1700, Beacolat 115 000, Dracsa 4100, Állá-lyos száza 285 000, Székvártól 58800, Székvártól 121800, Utánnyár 160000, Régi 19150, Székők 19780, Gullács 8000 Utól 108800, — 1923. március 27. Kivétel 12200, Magyar közp 370 000, Adria 82000, Atlantis 18800, Kérvány 8400, Bosnyák-Agrar 3700, Láp-ák 5025, Pribos 8800, Vann, Vilmosz 17000, Glacsa 9100, Komkocsa 11600, Dál Vann 16800.

— **Valuták szerkesztő Banedek Remé**

